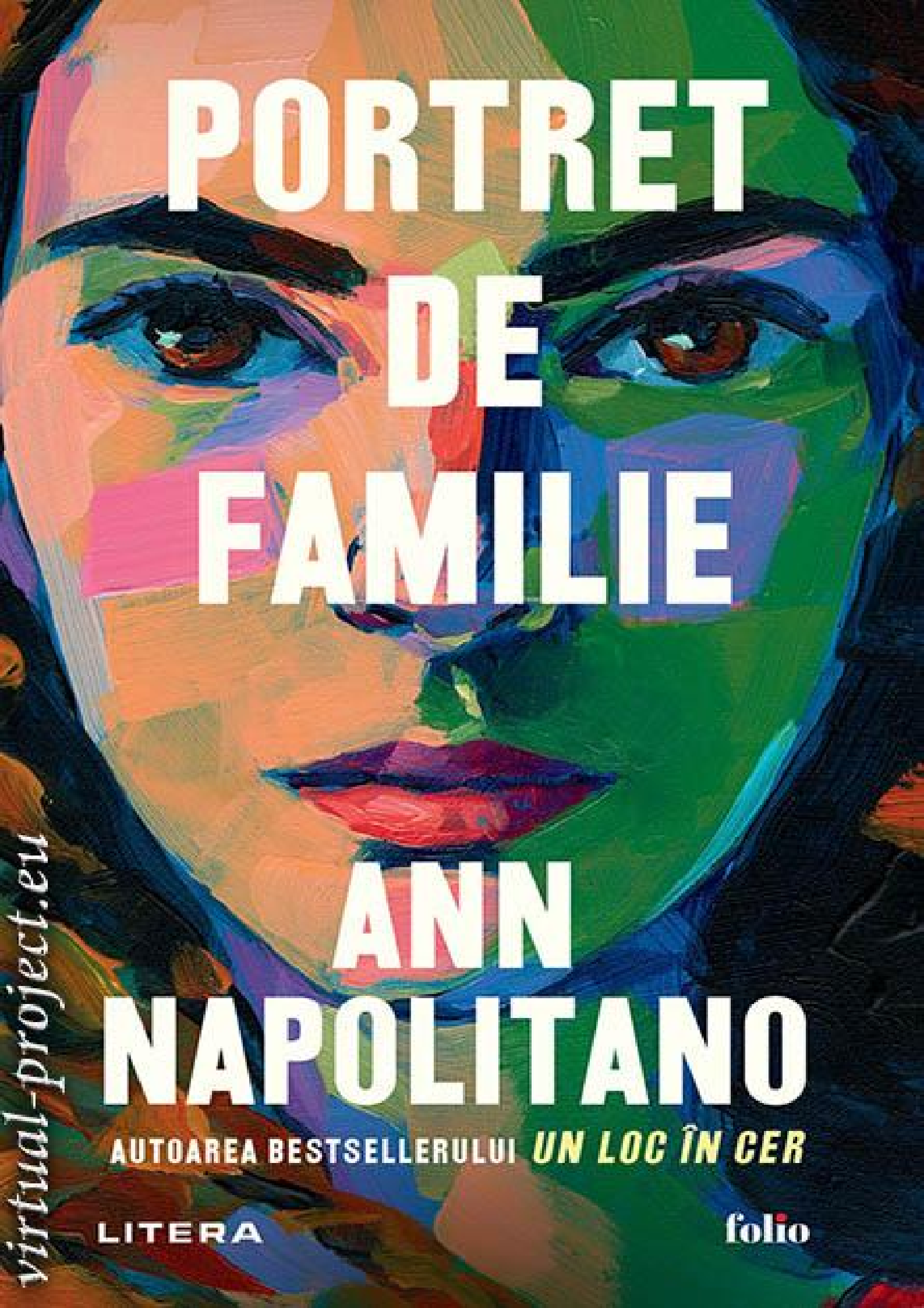

virtual-project.eu

ANN NAPOLITANO

PORTRET DE FAMILIE

Original: *Hello Beautiful* (2023)

Traducere din limba engleză şi note:
MIHAELA SEREA

virtual-project.eu

LITERA®

— 2024 —

Pentru Julie & Whit

„E cineva fericit când se naşte?
Mă grăbesc să-i informez şi pe el şi pe ea
că la fel de fericit e unul care moare
şi eu ştiu asta.

Eu trec pragul morţii cu cel care pleacă
şi-l trec înapoi cu noul născut la prima scăldătoare,
eu nu-s doar acela cuprins între pălărie şi ghete,
Şi observ felurite lucruri, nu-s două la fel
şi fiecare-i bun în felul său,
Pământul bun şi bunele stele şi toate
cele bune din sateliţii lor.”

Walt Whitman, „Cântec despre mine”[1].

WILLIAM

februarie 1960 – decembrie 1978

În primele şase zile din viaţa lui, William Waters nu a fost un copil singur la părinţi. Avea o soră de trei ani, o copilă roşcovană, pe nume Caroline. Existau nişte filmări de familie cu Caroline, fără sonor, în care tatăl lui William părea că râde, o privelişte pe care William nu a mai văzut-o niciodată. Faţa tatălui său părea senină, iar micuţa roşcovană, care într-unul dintre filme îşi trăsese rochia peste faţă şi alerga în cercuri chicotind, se pare că era motivul seninătăţii sale. Imediat după naşterea lui William, în timp ce el şi mama lui se aflau încă în spital, Caroline a făcut febră şi tuse. Când au venit acasă, fetiţa părea să se redreseze, dar tusea era încă urâtă, iar când părinţii ei au intrat într-o dimineaţă în camera ei să o ia, au găsit-o moartă în pătuţ.

Părinţii lui William nu au menţionat-o niciodată pe Caroline în timpul copilăriei lui William. Pe măsuţa laterală din living era o fotografie cu ea, la care William se ducea din când în când pentru a se convinge că, într-adevăr, a avut o soră. Familia s-a mutat într-o casă cu şindrilă de un albastru marin, situată în cealaltă parte a localităţii Newton – o suburbie a Bostonului –, iar în acea casă, William a fost unicul copil. Tatăl lui era contabil şi lucra multe ore, în centru. După moartea copilei sale, chipul bărbatului nu s-a mai înseninat niciodată. Mama lui William fuma şi bea burbon în salon, uneori singură, alteori cu vreo vecină. Avea o colecţie de şorţuri cu volănaşe pe care le purta în timp ce pregătea mesele şi se agita de fiecare dată când unul se păta sau se şifona.

— Poate că n-ar trebui să porţi şorţ în timp ce găteşti, a spus William odată, când mama lui era roşie la faţă şi în pragul lacrimilor, din cauza unei pete întunecate de sos de pe ţesătură. În loc de şorţ,

ai putea să-ţi pui un prosop de vase la brâu, aşa cum face doamna Kornet.

Mama lui s-a uitat la el de parcă ar fi vorbit în greacă.

— Doamna Kornet, care locuieşte alături? Prosopul ei de vase? a insistat William.

De la vârsta de cinci ani, William a început să meargă în majoritatea după-amiezilor în parcul din apropiere, cu o minge de baschet, pentru că baschetul, spre deosebire de baseball sau fotbal, era un joc pe care îl putea juca şi singur. Exista un teren în aer liber, lăsat în paragină, care avea de obicei un coş liber, la care el trăgea ore întregi, prefăcându-se că este un jucător de la Celtics. Bill Russell era favoritul lui, dar pentru a fi Russell aveai nevoie de altcineva pe care să-l blochezi sau de care să te aperi. Sam Jones era cel mai bun aruncător, aşa că William era, de obicei, Jones. Încerca să imite stilul lui desăvârşit de aruncare la coş, prefăcându-se că arborii care înconjurau terenul sunt fani care aplaudă.

Într-o după-amiază, pe când avea zece ani, a ajuns pe teren şi l-a găsit ocupat. Nişte băieţi – vreo şase, cam de o seamă cu el – se fugăreau unul pe altul cu o minge, între cele două panouri. William a început să se îndepărteze, dar unul dintre băieţi a strigat:

— Hei, vrei să te joci? Apoi, fără să aştepte ca William să răspundă: Eşti în echipa albastră.

În câteva secunde, William a fost introdus în joc, cu inima bubuindu-i în piept. Un copil i-a pasat mingea, iar el i-a dat-o înapoi, de teamă să nu arunce şi să rateze şi să i se spună că e un jucător groaznic. Câteva minute mai târziu, jocul s-a încheiat brusc pentru că cineva trebuia să ajungă acasă, iar băieţii s-au revărsat de pe teren în diferite direcţii. William a plecat şi el spre casă, cu inima încă bubuindu-i în piept. După aceea, băieţii erau câteodată pe teren când William apărea cu mingea. Nu exista un program previzibil pentru apariţiile lor, dar îi făceau mereu semn să intre-n joc, de parcă ar

fi fost unul dintre ei. Acest lucru nu înceta să-l uimească pe William. Copiii şi adulţii priveau mereu pe lângă el, de parcă ar fi fost invizibil. Părinţii lui nu-l priveau deloc. William acceptase toate acestea şi le luase ca pe ceva de la sine înţeles; la urma urmei, era plictisitor şi neînsemnat. Caracteristica lui principală era paloarea: avea părul de culoarea nisipului, ochii de un albastru-deschis şi pielea foarte albă, tipică oamenilor de origine engleză şi irlandeză. Pe dinăuntru, William ştia că era la fel de neinteresant şi de inexpresiv ca înfăţişarea lui. Nu vorbea niciodată la şcoală şi nimeni nu se juca cu el. Dar băieţii de pe terenul de baschet i-au oferit lui William şansa de a lua parte pentru prima dată la ceva, fără a fi nevoit să vorbească.

În clasa a cincea, profesorul de sport de la şcoala sa elementară i-a spus:

— Te văd mereu aruncând la coş după-amiaza. Ce înălţime are tatăl tău?

William s-a uitat la el, absent.

— Nu sunt sigur. O înălţime normală.

— Bine, deci probabil că vei fi coordonator de joc. Trebuie să lucrezi la tehnică. Îl ştii pe Bill Bradley? Tipul ăla trăsnit de pe Knicks? Când era mic, îşi lipea cartoane la ochelari, ca să nu poată privi în jos şi să-şi vadă picioarele. Şi apoi dribla de colo-colo pe trotuar, purtând acei ochelari. Părea nebun, fără îndoială, dar tehnica lui s-a îmbunătăţit foarte mult. Are un simţ perfect al traiectoriei pe care va sări mingea şi poate să o găsească fără să se uite.

William a sprintat spre casă în după-amiaza aceea, fremătând din tot corpul. Era prima dată când un adult se uita direct la el – îl observase şi observase ce face –, iar atenţia asta l-a tulburat. A avut o criză de strănut în timp ce căuta o pereche de ochelari de jucărie în fundul sertarului de la biroul său. A fost de două ori la baie, înainte de a lipi cu grijă nişte bucăţi dreptunghiulare de carton în partea de jos a ramelor.

Ori de câte ori William se simţea rău sau ciudat, îşi făcea griji că va muri. Cel puţin o dată pe lună se târa sub pături după şcoală, convins că e bolnav în stadiu terminal. Nu le spunea părinţilor săi, pentru că boala nu era permisă în casa lor. Tusea, în special, era tratată ca o trădare îngrozitoare. Când William a răcit, şi-a permis să tuşească doar în dulap, cu uşa închisă, cu faţa înăbuşită în şirul de cămăşi suspendate pe care trebuia să le poarte la şcoală. Era conştient de acea îngrijorare familiară care îi gâdila umerii şi ceafa în timp ce alerga afară cu mingea şi ochelarii. Dar William nu mai avea timp de boală acum, nici de frică. Se simţea ca şi cum s-ar fi produs ultimul declic al identităţii lui. Băieţii de pe teren îl recunoscuseră, şi profesorul de sport, la fel. Poate că William habar n-avea cine era, dar lumea îi spusese: era jucător de baschet.

Profesorul de gimnastică i-a oferit sfaturi suplimentare care i-au permis lui William să-şi dezvolte mai multe abilităţi. „Pentru apărare: împinge copiii cu umărul şi fundul. Arbitrii nu vor considera asta fault. Fă sprinturi: ia startul rapid şi învinge-ţi omul în dribling.”

William a lucrat şi la pasele lui, astfel încât să poată da mingea celor mai buni jucători din parc. Voia să-şi păstreze locul pe teren şi ştia că, dacă îi face pe ceilalţi băieţi să joace mai bine, are valoare. A învăţat unde să alerge pentru a le oferi spaţiu de înaintare aruncătorilor. A învăţat să-i protejeze, astfel încât ei să poată executa aruncările lor preferate. Băieţii îl băteau cu palma pe spate după un joc reuşit şi îl voiau mereu în echipa lor. Această acceptare a calmat o parte din frica pe care William o purta în el; pe terenul de baschet, ştia ce să facă.

Când a început liceul, William era un jucător suficient de bun încât să intre în echipa şcolii. Avea un metru şaptezeci şi trei şi era coordonator de joc. Orele lui de antrenament cu ochelarii dăduseră roade; avea de departe cel mai bun dribling din echipă şi era un bun aruncător de la semidistanţă. A lucrat la tehnica de recuperare, ceea ce a îmbunătăţit

situaţia echipei sale privind posesia mingii. Pasa era încă cea mai puternică abilitate a lui William, iar colegii săi de echipă apreciau că jocul le iese mai bine cu el pe teren. Era singurul boboc din echipa liceului, aşa că atunci când colegii săi mai mari beau bere în subsolul casei vreunuia dintre ei, pe William îl treceau cu vederea şi nu era niciodată invitat. Coechipierii săi au fost şocaţi – toată lumea a fost şocată – când, în vara de după clasa a zecea, William a crescut cu douăzeci şi cinci de centimetri. Odată ce a început să crească, a părut incapabil să se oprească, iar până la sfârşitul liceului, avea deja peste doi metri. Nu putea să mănânce destul cât să ţină pasul cu creşterea şi a devenit şocant de slab. În fiecare dimineaţă, mama lui părea înspăimântată când apărea în bucătărie şi îi dădea câte o gustare ori de câte ori trecea pe acolo. Părea să creadă că trupul lui atât de slab se reflectă rău asupra ei, pentru că era treaba ei să-l hrănească. Părinţii veneau uneori la meciurile lui de baschet, dar la intervale neregulate, şi stăteau politicoşi în tribune, părând că nu cunosc pe nimeni de pe teren.

Părinţii lui nu veniseră la meci când William a încercat să recupereze şi a fost aruncat în aer. Corpul i s-a răsucit în timpul căderii şi a aterizat greşit, pe genunchiul drept. Articulaţia a absorbit tot impactul şi toată greutatea lui. William şi-a auzit genunchiul trosnind, apoi s-a lăsat ceaţa. Antrenorul său, care părea să aibă doar două registre – strigăte şi mormăieli –, îi ţipa la ureche:

— Eşti bine, Waters?

William răspundea în general atât la strigăte, cât şi la mormăieli, formulând tot ce spunea ca pe o întrebare; nu s-a simţit niciodată suficient de sigur pentru a revendica o declaraţie. Şi-a dres glasul. Ceaţa din jurul şi din interiorul lui era densă şi combinată cu durere care iradia din genunchi.

— Nu, a răspuns el.

Şi-a fracturat rotula, ceea ce însemna că avea să rateze ultimele şapte săptămâni ale sezonului de juniori. William a avut piciorul în ghips şi a mers în

cârje timp de două luni. Asta însemna că, pentru prima dată de la vârsta de cinci ani, nu mai putea să joace baschet. William se aşeza pe scaunul de la biroul din camera lui şi arunca cocoloaşe de hârtie în coşul de gunoi de lângă peretele din partea opusă a încăperii. Norii care se abătuseră asupra lui odată cu accidentarea persistau; îşi simţea pielea umedă şi rece. Doctorul îi spusese că îşi va reveni complet şi va putea juca în sezonul din ultimul an de liceu, totuşi William se simţea, clipă de clipă, uşor panicat. Timpul a devenit şi el ciudat. Simţea că urma să rămână blocat în ghipsul acela, pe scaunul acela, în casa aceea, pentru totdeauna. I-a venit în minte că nu se mai poate aşa, că nu mai poate rămâne în interiorul acelui corp accidentat. Se gândea la sora lui, la felul în care se dusese Caroline. Se gândea la dispariţia ei, pe care nu o înţelegea, dar, în timp ce acul ceasornicului se târa de la un minut la altul, îşi dorea să dispară şi el. În afara terenului de baschet, nu-şi găsea niciun rost. Nimănui nu i-ar fi fost dor de el. Dacă ar fi dispărut, ar fi fost ca şi cum nici n-ar fi existat vreodată. Nimeni nu vorbea despre Caroline, şi nimeni n-avea să vorbească nici despre el. Abia când William şi-a văzut, în sfârşit, piciorul eliberat de ghips şi a putut să alerge şi să arunce din nou la coş, ceaţa şi gândurile de dispariţie s-au retras.

Datorită notelor decente şi a perspectivelor pe care le avea ca jucător de baschet, lui William i s-au oferit câteva burse din partea unor colegii cu echipe de baschet din prima divizie. A fost recunoscător pentru burse, fiindcă părinţii lui nu i-au dat niciodată de înţeles că ar fi avut de gând să plătească pentru colegiu, şi pentru că le-a considerat o promisiune că va putea juca baschet, garantat. William voia să părăsească Bostonul – nu ajunsese niciodată la mai mult de o sută cincizeci de kilometri de centrul oraşului –, dar căldura mlăştinoasă din sud îl neliniştea, aşa că a acceptat o bursă de la Universitatea Northwestern din Chicago. La sfârşitul lunii august 1978, William şi-a sărutat

mama în gară şi i-a strâns mâna tatălui său. Cu palma lipită de cea a tatălui, William a avut gândul ciudat că s-ar putea să nu-şi mai vadă niciodată părinţii – că ei aveau un singur copil, şi acela nu era el.

La colegiu, atunci când şi-a completat programul de studiu, William a fost atras de cursurile de istorie. Avea ceea ce resimţea ca fiind nişte lacune în cunoştinţele sale despre cum funcţionează lumea şi i se părea că istoria are răspunsurile. I s-a părut că acea materie academică analiza evenimente disparate şi identifica un tipar. *Dacă* s-a întâmplat aşa, *atunci* consecinţa a fost asta. Nimic nu era complet întâmplător şi, prin urmare, se putea trasa o linie de la asasinarea unui arhiduce austriac până la un război mondial. Viaţa la colegiu era prea nouă pentru a fi previzibilă, iar William se străduia să-şi găsească un echilibru în faţa studenţilor entuziasmaţi care voiau să bată palma cu el în timp ce îşi croia drum pe holul zgomotos din căminul său. Îşi împărţea ziua între studiul la bibliotecă, antrenamentele pe terenul de baschet şi frecventarea cursurilor. În fiecare dintre aceste locuri, ştia ce are de făcut. Se instala confortabil pe scaun în fiecare sală de curs, îşi deschidea caietul şi îşi simţea corpul relaxându-se când profesorul începea să vorbească.

Rareori îi observa pe ceilalţi studenţi în timpul orelor, dar Julia Padavano se făcea remarcată la seminarul de istorie europeană pentru că faţa ei părea aprinsă de indignare şi pentru că îl scotea din minţi cu întrebările ei pe profesor, un englez în vârstă care ţinea o batistă supradimensionată mototolită în pumn. Părul ei lung şi cârlionţat cădea ca nişte draperii în jurul chipului luminos, în timp ce spunea lucruri de genul: „Domnule profesor, mă interesează rolul lui Clementine în toate acestea. Nu este adevărat că ea a fost principala consilieră a lui Churchill?” Sau: „Puteţi explica sistemul de codare

din timpul războiului? Mă refer la detalii despre cum a funcţionat. Aş vrea să văd un exemplu”.

William nu vorbea niciodată la curs şi nu se folosea de orele de consultaţii ale profesorului. El credea că rolul unui student este să-şi ţină gura închisă şi să absoarbă cât mai multe cunoştinţe. Împărtăşea părerea profesorului despre fata cu părul cârlionţat, şi anume că interjecţiile şi întrebările ei frecvente, deşi adesea interesante pentru William, erau nepoliticoase. Ţesătura unui curs serios era creată de studenţii care ascultă şi de profesorul care oferă înţelepciune, într-un covor de cuvinte aşternut cu grijă; fata aceasta făcea găuri în ţesătură, de parcă nici nu ar fi ştiut că există.

William a tresărit într-o după-amiază, după curs, când ea a apărut lângă el şi i-a spus:

— Bună. Eu sunt Julia.

— William. Bună.

A trebuit să-şi dreagă glasul; posibil să fi fost prima dată când vorbea pe ziua aceea. Fata îl privea cu ochi mari, serioşi. A observat că, în lumina soarelui, părul ei castaniu avea nişte irizaţii de culoarea mierii. Părea luminată, din afară şi dinăuntru.

— De ce eşti atât de înalt?

Nu era ceva neobişnuit ca oamenii să remarce înălţimea lui William; a înţeles că statura lui era o surpriză ori de câte ori intra într-o cameră şi că majoritatea oamenilor se simţeau obligaţi să spună ceva. De câteva ori pe săptămână auzea: „Cum e aerul acolo, sus?”

Julia însă părea suspicioasă când a pus întrebarea, iar expresia ei l-a făcut să râdă. S-a oprit pe cărarea care traversa curtea interioară, apoi s-a oprit şi ea. William râdea rar, iar mâinile îl furnicau, de parcă tocmai s-ar fi trezit dintr-un somn sufocant. Senzaţia generală a fost ca un gâdilat plăcut. Mai târziu, William avea să privească înapoi la momentul acesta şi să ştie că atunci s-a îndrăgostit de ea. Sau, mai exact, trupul lui s-a îndrăgostit de ea. În mijlocul curţii, atenţia unei anumite fete a

stârnit un soi de veselie până în adâncul fiinţei lui. Corpul lui William – obosit şi plictisit de mintea lui ezitantă – a trebuit să declanşeze focuri de artificii în nervii şi muşchii lui pentru a-l avertiza că se petrecea ceva important.

— De ce râzi? l-a întrebat Julia.

A reuşit, în mare parte, s-o tempereze.

— Te rog să nu te simţi jignită, a spus el.

Ea a clătinat imediat din cap.

— Nu sunt.

— Nu ştiu de ce sunt atât de înalt. În secret, totuşi, credea că el însuşi a vrut să ajungă la această înălţime. Un baschetbalist serios trebuia să aibă cel puţin un metru nouăzeci, iar pentru William, lucrul ăsta era atât de important, încât îşi sfidase cumva datele genetice. Sunt în echipa de baschet de aici.

— Atunci, măcar faci din asta o virtute, a spus ea. Poate voi veni să văd un meci de-al tău. În general, nu sunt interesată de sport şi vin în campus doar la cursuri. A făcut o pauză, apoi a spus repede, parcă stânjenită: Locuiesc acasă pentru a economisi bani.

Julia i-a spus să-şi scrie numărul ei de telefon în caietul de istorie şi, înainte ca ea să plece, el acceptase să o sune în seara următoare. Într-o oarecare măsură, era irelevant dacă se îndrăgostise sau nu de ea. Chiar acolo, în mijlocul campusului, această tânără părea să fi decis că vor fi iubiţi. Mai târziu, îi va spune că îl urmărea la curs de săptămâni întregi şi îi plăcea cât de atent şi de serios era.

— Nu zăpăcit, ca ceilalţi băieţi, a spus ea.

Chiar şi după ce a cunoscut-o pe Julia, baschetul ocupa încă cea mai mare parte din timpul şi gândurile lui William. În echipa de la liceu, fusese cel mai bun jucător; la Northwestern, a constatat cu stupoare că era printre cei mai slabi. În această echipă, înălţimea lui nu era suficientă pentru a-l face să se remarce, iar ceilalţi tineri erau mai puternici decât el. Cei mai mulţi dintre ei ridicau greutăţi de câţiva ani, iar William era panicat că nu a ştiut să facă şi el acelaşi lucru. Era uşor de împins deoparte, de doborât în timpul antrenamentelor. A

început să meargă la sala de forţă şi rămânea până târziu pe teren pentru a exersa aruncările din diferite unghiuri. Îi era foame tot timpul şi ţinea sendvişuri în buzunarele jachetei. Şi-a dat seama că rolul lui în această echipă va fi, probabil, de liant. Era suficient de bun la pase, la aruncări şi în apărare pentru a se face util, chiar dacă nu era înzestrat ca atlet. Cea mai valoroasă abilitate a lui era că făcea rareori greşeli pe teren. „IQ ridicat la baschet, dar fără străluciri", l-a auzit William pe unul dintre antrenori spunând despre el, când nu ştia că era pe-aproape.

Bursa îi cerea să lucreze în campus, iar din lista de posibilităţi a ales jobul care se desfăşura în clădirea sălii de sport, deoarece era convenabil pentru antrenamentele de baschet. La ora stabilită, s-a prezentat la spălătoria de la subsolul clădirii enorme, unde a fost întâmpinat de o femeie slabă, cu o coafură afro înaltă şi ochelari. Ea a clătinat din cap şi a spus:

— N-ai venit unde trebuie. Te-au trimis aici? Băieţii albi nu sunt desemnaţi la spălătorie. Voi trebuie să ajungeţi la bibliotecă sau la centrul de recreere pentru studenţi. Hai, şterge-o de-aici!

William s-a uitat prin încăperea lungă şi îngustă. Era un şir de treizeci de maşini de spălat pe un perete şi treizeci de uscătoare pe celălalt. Era adevărat că, din câte vedea el, nimeni altcineva nu era alb.

— Ce importanţă are? a întrebat. Vreau să fac treaba asta. Vă rog!

Ea a clătinat din nou din cap, iar ochelarii i s-au legănat pe nas, dar înainte să poată vorbi, a simţit o mână cum îl bate pe spate, şi o voce adâncă i-a rostit numele. S-a întors şi l-a văzut pe unul dintre ceilalţi boboci din echipa de baschet, un atacant puternic, pe nume Kent. Acesta avea un stil de joc aproape opus faţă de William: era un atlet desăvârşit, care arunca teatral la coş, recupera fulgerător şi sprinta în fiecare minut în care era în joc, dar calcula greşit fazele, pierdea de multe ori mingea şi nu ştia niciodată unde să stea în apărare.

Antrenorul se lua cu mâinile de cap în timp ce îl privea pe Kent alergând pe teren, exasperat, probabil, de contrastul dintre potenţialul fizic al tânărului şi jocul lui haotic, în mare viteză.

— Hei, omule, i-a spus Kent. Lucrezi şi tu aici? Pot să-i arăt eu care-i mersul, dacă doriţi, doamnă, a zis Kent, aruncându-i femeii severe un zâmbet larg, fermecător.

Ea s-a înmuiat şi a spus:

— Bine, atunci. Ia-l de pe capul meu şi o să mă prefac că nu-i aici.

Din acel moment, William şi Kent şi-au programat turele la spălătorie astfel încât să poată lucra cot la cot. Au spălat sute de prosoape şi echipamentele tuturor echipelor. Echipamentele de fotbal erau cele mai rele, din cauza mirosului şi a petelor rezistente de iarbă, care necesitau un înălbitor special pentru a fi scoase din ţesătură. William şi Kent au stabilit un ritm pentru fiecare pas al procesului de spălare; cu accent pe sincronizare şi eficienţă, munca a devenit ca o extensie a antrenamentelor de la baschet. Se foloseau de timpul acela ca să analizeze jocurile şi să-şi dea seama cum s-ar putea îmbunătăţi performanţele echipei lor.

Într-o după-amiază, în timp ce împătureau o grămadă enormă de prosoape, William a explicat:

— Vine aşa: pasă între aruncători ca să iniţiezi acţiunea, extrema vine de pe linia de fund, iar unul dintre aruncători face blocaj pentru pivot. William se opreşte un moment ca să se asigure de atenţia lui Kent. Dacă pasa merge la pivot, extrema mică se retrage spre colţul terenului, iar cealaltă extremă părăseşte blocajul, pe când al doilea aruncător face blocaj în cealaltă jumătate de teren.

— Blocaj la apărător.

— Exact, iar dacă pivotul pasează la extremă, atunci continuitatea jocului se păstrează.

— Prea previzibil! Antrenorul vrea să facem aceeaşi schemă iar şi iar…

— Dar dacă o facem corect, apărarea adversă nu poate face mare lucru ca s-o oprească, chiar dacă ştie ce urmează, mai ales dacă noi…

— Băieţi, a spus tipul de la uscătorul de lângă, ştiţi că nu se înţelege nimic din ce spuneţi? Adică, eu mă uit la baschet şi habar n-am despre ce vorbiţi.

Kent şi William au rânjit la el. La sfârşitul turei, au urcat la sala de sport, unde era cu douăzeci de grade mai frig, şi au exersat aruncări la coş.

Kent era din Detroit, avea păreri clare despre toţi jucătorii şi echipele din NBA şi deseori se întrerupea la jumătatea frazei ca să râdă la una dintre glumele stupide care zburau ca avioanele de hârtie prin vestiar. În timpul antrenamentelor, antrenorul striga mereu la el să nu mai facă circ, Kent îşi cerea scuze, dar nu se putea abţine şi o lua de la capăt cinci minute mai târziu.

— Mişcările de bază! tuna antrenorul, iar şi iar.

Kent pretindea că e rudă cu Magic Johnson, care era senior la Michigan State şi era considerat, în general, ca prima alegere pentru blocaj în următorul turneu de selecţie NBA. Lui Kent îi era atât de uşor să-şi facă prieteni – toată lumea îl plăcea –, încât William se întreba de ce alegea Kent să-şi petreacă timpul cu el. Din câte-şi dădea seama, Kent părea să se bucure de temperamentul liniştit al lui William ca de o oportunitate de a coordona relaţia lor de prietenie. Kent vorbea cea mai mare parte din timp, şi abia târziu William şi-a dat seama că îi povestea chestii personale pentru a-l face şi pe el să-i împărtăşească dintr-ale lui. După ce a auzit despre leucemia bunicii lui Kent, care i-a uimit pe toţi membrii familiei – ea pretindea, pare-se, că va trăi pentru totdeauna şi era atât de puternică, încât toţi au crezut-o –, William i-a spus lui Kent că a schimbat doar o scrisoare cu părinţii săi până acum şi că urma să rămână la şcoală în vacanţa de Crăciun.

După un lung antrenament de seară, în timp ce străbăteau încet campusul liniştit, chinuiţi de crampe musculare, Kent a spus:

— Uneori trebuie să-mi reamintesc că nu contează dacă antrenorul mă trimite pe bancă sau urlă la mine pentru că nu-mi apreciază jocul frumos. Oricum, mă duc la Medicină. Nu-mi poate strica nicicum viitorul.

William a fost surprins.

— O să fii medic?

— Sută la sută. Încă nu am banii de taxă, dar o rezolv. Tu ce ai de gând să faci după colegiu?

William îşi simţea mâinile reci. Era începutul lunii noiembrie şi, când inspira, simţea aerul îngheţat în plămâni. Nu se gândise niciodată la viaţa după colegiu; era conştient că îşi ţinea intenţionat privirea departe de viitor. Ar fi vrut să spună „Baschet”, dar nu era suficient de bun pentru ca asta să fie cariera lui. Punând întrebarea, Kent spunea, implicit, că nici el nu credea că William ar fi suficient de bun.

— Nu ştiu, a răspuns William.

— Atunci vom începe să ne gândim la asta, a spus Kent. Ai talente. Timp este.

„Am talente?”, s-a gândit William. Nu era conştient de niciunul, în afara terenului de baschet.

Într-o vineri seara, la începutul lunii decembrie, Julia a venit la un meci de baschet, iar când William a observat-o în tribune, vederea i s-a înceţoşat şi a pasat mingea echipei adverse.

— Hei! a strigat Kent, care aştepta pasa de la William. Ce prostie a fost asta?

În linia de apărare, William a reuşit două deposedări care au întors cursul jocului în favoarea echipei Wildcats. În atac, în semicerc, a dat o pasă din săritură către un aruncător deschis din colţ. Kent a exclamat chiar înainte de pauză:

— Înţeleg! Ai o fată aici! Unde e?

După meci – Wildcats au câştigat, iar William jucase cele mai bune minute ale lui de la începutul sezonului –, a urcat în tribune s-o salute pe Julia. Abia când s-a apropiat, a văzut că era împreună cu trei fete care semănau cu ea. Toate aveau aceleaşi bucle bogate, până la umeri.

— Ele sunt surorile mele, a spus Julia. Le-am adus să te tatoneze. Aşa se spune în baschet, nu?

William a încuviinţat din cap şi, sub privirile iscoditoare ale celor patru fete, şi-a dat seama brusc cât de scurt îi venea şortul şi cât de ponosit era maioul lui.

— Ne-a plăcut, a spus una dintre fetele care păreau mai mici. Cred că e obositor, totuşi. Nu ţin minte să fi transpirat vreodată în viaţa mea la fel de mult ca tine. Eu sunt Cecelia, iar ea e geamăna mea, Emeline. Avem paisprezece ani.

Emeline şi Cecelia au afişat zâmbete prietenoase, iar el le-a zâmbit înapoi. Julia şi sora din partea cealaltă îl studiau ca nişte evaluatori de bijuterii care calculează caratele unei pietre preţioase. Dacă una dintre ele ar fi scos o lupă de ceasornicar din poşetă şi ar fi pus-o la ochi, nu ar fi fost surprins.

— Arătai atât de puternic… acolo, pe teren, a spus Julia.

William a roşit, iar Julia s-a îmbujorat şi ea. Îşi dădea seama că fata aceea frumoasă îl doreşte şi nu-i venea să creadă ce noroc are. Nimeni nu-l dorise vreodată. Ar fi vrut să o poată lua în braţe, în faţa surorilor ei, în faţa întregii arene, dar acest tip de acţiune îndrăzneaţă nu-i stătea în fire lui William. Era leoarcă de sudoare, iar Julia vorbea acum din nou.

— Ea este sora mea Sylvie. Eu sunt mai mare, dar numai cu zece luni.

— Mă bucur să te cunosc, a spus Sylvie.

Părul ei era cu o nuanţă mai închis decât al Juliei şi era mai minionă, cu mai puţine curbe. A continuat să-l studieze pe William, în timp ce Julia radia, ca un păun cu toate penele la vedere. În timp ce stătea acolo, a văzut cum unul dintre nasturii cămăşii Juliei, tensionat pe pieptul ei generos, s-a desfăcut. Înainte ca ea să-şi dea seama şi să adune totul la loc, a întrezărit sutienul ei roz.

— Tu câţi fraţi ai?

Ori Emeline, ori Cecelia a întrebat asta. Nu erau identice, dar lui William i se părea că seamănă

foarte bine. Acelaşi ten măsliniu, acelaşi păr castaniu-deschis.

— Fraţi? Niciunul, a spus el, deşi bineînţeles că s-a gândit la fotografia înrămată, cu micuţa roşcovană, din camera de zi a părinţilor săi.

Julia ştia deja că e singur la părinţi – fusese una dintre primele ei întrebări în timpul primei lor convorbiri telefonice –, dar celelalte trei fete păreau caraghios de şocate.

— Groaznic, a spus Emeline sau Cecelia.

— Ar trebui să-l invităm la noi acasă, la cină, a completat Sylvie, iar celelalte fete au încuviinţat din cap. Pare singur.

Şi aşa, la patru luni de când intrase la colegiu, William s-a trezit cu prima lui iubită şi cu o nouă familie.

JULIA

decembrie 1978 – iulie 1981

Julia se afla în grădina din spate, un dreptunghi de cinci metri pe şase, înconjurat cu un gard de lemn, şi-şi privea mama cum săpa ultimii cartofi ai sezonului, exact la ora la care trebuia să ajungă William. Ştia că va fi punctual şi că una dintre surorile ei îi va deschide uşa. William avea să fie, probabil, intimidat de tatăl ei, care urma să-l întrebe dacă ştie vreo poezie pe de rost, şi de Emeline şi Cecelia, care nu conteneau cu agitaţia şi vorbăria. Sylvie lucra la bibliotecă, aşa că avea să fie scutit de privirea ei iscoditoare. Câteva minute singur cu surorile şi tatăl ei aveau să-l ajute pe William să le cunoască – Julia dorea ca el să vadă cât de iubitori sunt – şi, ca bonus, avea să fie foarte încântat să o vadă *pe ea*, când intra în casă. Julia era faimoasă în familia ei pentru felul în care îşi făcea intrarea, ceea ce însemna doar că se gândea la sincronizare, în timp ce nimeni altcineva din familia ei nu făcea asta. În copilărie, Julia intra cu o piruetă în bucătărie sau în camera de zi, strigând: „Ta-da!”

Ce-avea să gândească William despre casa lor mică, înghesuită între alte case aproape identice din cărămidă, la numărul 18? Familia Padavano locuia în Pilsen, un cartier muncitoresc plin de imigranţi. Graffitiuri pline de culoare împodobeau părţile laterale ale clădirilor, iar în supermarketul local era la fel de probabil să auzi spaniolă sau poloneză, ca şi engleză. Julia îşi făcea griji că William va găsi sărăcăcioase atât cartierul, cât şi interiorul casei lor. Canapeaua înflorată, acoperită cu folie de plastic. Crucifixul de lemn de pe perete. Icoanele cu sfinte, de lângă masa din sufragerie. Când mama Juliei era supărată, le spunea pe nume cu voce tare, cu ochii aţintiţi la feţele lor, de parcă le-ar fi implorat să o salveze de această familie. Adelaida, Agnes din Roma, Ecaterina de Siena, Clara de Assisi, Brigita a

Irlandei, Maria Magdalena, Filomena, Tereza de Ávila, Maria Goretti. Toate cele patru fete ale familiei Padavano puteau recita aceste nume mai bine decât rozariul. Era neobişnuit ca o cină în familie să se încheie fără ca tatăl lor să recite poezii sau fără ca mama lor să recite numele sfintelor.

Julia tremura. Nu-şi pusese un palton pe ea; erau cinci grade afară, dar majoritatea locuitorilor din Chicago refuzau să considere că e frig până când temperatura nu scădea sub zero.

— Îmi place de el, a spus ea, în spatele mamei sale.

— E băutor?

— Nu. E jucător de baschet. Şi un student apreciat. Se va specializa în istorie.

— E la fel de inteligent ca tine?

Julia s-a gândit la asta. William era, clar, inteligent. Îi mergea mintea. Îi punea întrebări care îi dovedeau că îşi doreşte să o înţeleagă. Cu toate acestea, inteligenţa lui nu se manifesta sub forma unor opinii puternice. Era interesat de întrebări şi nesigur în răspunsurile sale; era maleabil. William studiase de câteva ori împreună cu Julia la Biblioteca Lozano, care se afla la doar câteva străzi de casa familiei Padavano. Sylvie lucra la bibliotecă, şi toată lumea din cartierul lor o folosea ca loc de întâlnire, dar pentru William, să studieze acolo însemna că trebuie să facă o oră pe drum înapoi la cămin, noaptea târziu. Când îşi făcea planuri de weekend, spunea mereu:

— Facem ce vrei tu. Ai cele mai bune idei.

Julia nu se gândise niciodată la inteligenţa fizică, până să asiste la recentul meci de baschet al lui William. A constatat cu surprindere cât de entuziasmată era să-l urmărească pe William jucând cu echipa lui. Văzuse o latură a lui mai plină de forţă decât tot ce arătase în afara terenului: strigând comenzi către colegii săi, folosindu-şi corpul puternic şi înalt pentru a bloca un adversar la coş. Julia nu era interesată de sport şi nu înţelegea regulile, dar frumosul ei iubit a sprintat, a sărit şi s-a

rotit cu o agilitate fizică desăvârşită şi cu o concentrare atât de intensă, încât s-a trezit spunându-şi: „Da”.

— E un om serios, a spus. Ia viaţa în serios, la fel ca mine.

Rose a sărit în picioare. Pe un străin poate că l-ar fi apucat râsul, dar Julia era obişnuită cu felul în care se ridica mama ei. Când grădinărea, Rose purta o uniformă de prinzător de baseball modificată, încununată de un sombrero bleumarin. Le găsise pe toate pe stradă. Capătul lor de cartier era sută la sută italian, dar multe dintre străzile cartierului erau pline de familii mexicane, iar Rose luase pălăria din coşul de gunoi al cuiva, după o sărbătoare *Cinco de Mayo*[2]. Echipamentul de prinzător îl avea de când Frank Ceccione, care locuise la două case distanţă de ei, s-a apucat de droguri şi a părăsit echipa de baseball a liceului. Rose purta apărătoare uriaşe pentru picioare, iar pe apărătoarea de piept cususe buzunare mari, pentru uneltele ei de grădinărit. Părea pregătită pentru un fel de joc – doar că nu era clar pentru care anume.

— Deci nu e mai inteligent decât tine.

Rose şi-a ridicat sombreroul şi şi-a trecut mâna prin păr – ondulat ca al fiicelor ei, dar înţesat de fire albe. Nu era chiar atât de bătrână pe cât părea, dar, cu ani în urmă, Rose interzisese orice sărbătorire a zilei sale de naştere, o declaraţie personală de război împotriva trecerii timpului. Mama Juliei şi-a îndreptat privirea asupra brazdelor din grădina ei. Cartofii şi ceapa erau tot ce rămăsese de recoltat; cea mai mare parte a muncii lui Rose era acum dedicată pregătirii grădinii pentru iarnă. Singurele secţiuni de pământ necultivat erau rezervate unei poteci înguste printre brazde şi unei sculpturi albe a Fecioarei Maria, sprijinită de colţul din stânga spate al gardului. Rose a oftat.

— E în regulă, presupun. Eu sunt mai inteligentă decât tatăl tău, sunt la un milion de kilometri distanţă.

Julia şi-a dat seama că „inteligent” era un termen complicat – cum să-l fi cuantificat, mai ales când niciunul dintre părinţii ei nu mersese la colegiu? –, dar mama ei avea dreptate. Julia văzuse fotografii cu Rose, drăguţă, ordonată şi zâmbitoare, în aceeaşi grădină, alături de Charlie la începutul căsătoriei lor, dar mama ei se resemnase în cele din urmă şi îmbrăcase dezamăgirea conjugală în acelaşi mod în care şi-a îmbrăcat ţinuta ridicolă de grădinărit. Toate eforturile ei considerabile de a-şi propulsa soţul către un fel de stabilitate financiară şi succes dispăruseră cu mult timp în urmă. Acum, casa era spaţiul lui Charlie, iar refugiul lui Rose era grădina.

Cerul se întuneca, şi afară se făcea tot mai frig. Când se instala îngheţul, cartierul se liniştea, dar în seara asta era cuprins de zarvă, de parcă ar fi încercat să-şi spună ultimul cuvânt. Nişte copii, departe, râdeau în gura mare; bătrâna doamnă Ceccione bombănea în grădina ei; o motocicletă a tuşit de trei ori înainte de a porni.

— Cred că e timpul să intri în casă, a spus Rose. Ţi-e ruşine că bătrâna ta mamă arată aşa?

— Nu, a răspuns Julia.

Ştia că atenţia lui William se va concentra asupra ei. Îi plăcea privirea plină de speranţă pe care o îndrepta William asupra ei, de parcă ar fi fost o navă care zărise portul ideal. William crescuse într-o casă drăguţă, cu un tată profesionist, cu o pajişte mare şi cu camera lui proprie. El ştia clar cum arată succesul şi siguranţa, iar faptul că vedea acele posibilităţi în Julia îi plăcea enorm fetei.

Rose încercase să-şi construiască o viaţă solidă, dar Charlie rătăcise sau răsturnase fiecare piatră pe care o aşezase ea. Julia hotărâse, la jumătatea primei ei conversaţii cu William, că el era bărbatul potrivit pentru ea. Avea tot ce căuta ea şi, aşa cum îi spusese mamei ei, îi plăcea pur şi simplu de el. La vederea lui, se trezea zâmbind, şi îi plăcea să-şi vâre mâna ei micuţă în palma lui mare. Făceau o echipă excelentă: William experimentase genul de viaţă pe care şi-o dorea Julia, astfel încât să-i poată

direcţiona energia nesfârşită, în timp ce îşi construiau viitorul împreună. Odată căsătoriţi şi stabiliţi la casa lor, ea urma să-şi ajute familia. Fundaţia ei solidă avea să devină şi a lor.

Când a intrat în living, aproape că a izbucnit în râs văzând uşurarea întipărită pe faţa iubitului ei. William stătea lângă tatăl ei pe canapeaua scârţâitoare, iar Charlie îşi ţinea mâna pe umărul tânărului.

Cecelia stătea de-a curmezişul pe vechiul fotoliu roşu, iar Emeline se uita în oglinda atârnată lângă uşa de la intrare, aranjându-şi părul.

— Ai un nas excelent, William, a spus Cecelia, cu o voce serioasă.

— O, a spus William, clar surprins. Mulţumesc!

Julia a zâmbit.

— N-o lua în seamă pe Cecelia. Vorbeşte aşa pentru că e o artistă.

Cecelia avea acces special la atelierul de artă al liceului şi considera tot ce era în câmpul ei vizual ca pe o sursă de inspiraţie pentru viitoarele picturi. Ultima dată când Julia – intrigată de expresia concentrată de pe chipul Ceceliei – şi-a întrebat sora la ce se gândeşte, Cecelia spusese: „La violet”.

— Dar chiar ai un nas frumos, a spus Emeline, politicoasă, pentru că îl observase pe William că roşeşte şi voia să-l facă să se simtă mai bine.

Emeline percepea vibraţia emoţională dintr-o încăpere şi voia ca toţi să se simtă mulţumiţi şi-n largul lor în orice moment.

— Nu ştie niciun vers din Whitman, i-a spus Charlie Juliei. Îţi poţi imagina? William a ajuns aici în al doisprezecelea ceas. I-am dat câteva versuri ca să-l salvez.

— Tati, nimeni nu ştie versuri din Whitman, în afară de tine, a spus Cecelia.

Faptul că William nu ştia niciunul dintre poemele lui Walt Whitman a fost pentru Julia o confirmare suplimentară că iubitul ei era altfel decât tatăl ei. Din vocea lui Charlie, şi-a dat seama că băuse, dar

nu era încă beat. Avea în mână un pahar, plin pe jumătate cu cuburi de gheaţă care se topeau.

— Pot să-ţi rezerv *Fire de iarbă* la bibliotecă, dacă vrei, s-a oferit Sylvie. Merită citit.

Julia nu o observase pe Sylvie, care stătea în pragul bucătăriei. Probabil că tocmai ajunsese acasă din tura de la bibliotecă, iar buzele ei erau de un roşu aprins, ceea ce însemna că se sărutase cu unul dintre băieţii ei în depozit. Sylvie era în ultimul an de liceu şi îşi petrecea orele libere lucrând în cât mai multe ture cu putinţă, ca să strângă bani pentru colegiul local. N-avea să obţină o bursă de studiu, aşa cum obţinuse Julia, pentru că nu demonstra aceeaşi hotărâre ca sora ei mai mare. Sylvie primea notă maximă la cursurile de care era interesată, dar avea rezultate mediocre la orice altceva. Julia îşi folosise hotărârea ca pe o maşină de tuns iarba şi, înarmată cu ea, străbătuse liceul, concentrându-se mereu la următorul pas.

— Mulţumesc, a spus William. Mă tem că în general nu prea am citit poezie.

Julia era sigură că William nu observase buzele surorii ei şi, chiar dacă le-ar fi observat, n-ar fi ştiut ce înseamnă. Sylvie era cea mai apropiată din surorile ei şi, de asemenea, era singura persoană care putea s-o încuie pe Julia, s-o lase fără replică. Sora ei citise sute de romane – acesta fusese dintotdeauna singurul interes şi hobby al lui Sylvie –, iar din acele cărţi îşi extrăsese un obiectiv în viaţă: să trăiască o poveste de dragoste grozavă, cum apare numai o dată la un secol. Era un vis copilăresc, dar Sylvie se ţinea încă de el cu amândouă mâinile. Îl căuta pe *el* – sufletul ei pereche – în fiecare zi a vieţii ei. Se mozolea cu băieţi în timpul turelor la bibliotecă, pentru a avea antrenament atunci când urma să-l întâlnească.

— Nu e corect să exersezi aşa, îi spunea Julia lui Sylvie, când stăteau întinse una lângă alta în camera lor, noaptea, pe întuneric. Şi genul de dragoste pe care îl cauţi e o invenţie, oricum. În acele cărţi – *La răscruce de vânturi*, *Jane Eyre*, *Anna Karenina* –,

iubirea e prezentată ca o forţă care te distruge. Toate sunt tragedii, Sylvie. Gândeşte-te la asta; romanele acelea se termină toate cu disperare sau moarte.

Sylvie a oftat.

— Nu tragedia este importantă, a spus ea. Citim şi astăzi acele cărţi pentru că dragostea este ceva atât de măreţ şi de adevărat, încât nu putem s-o ignorăm. Nu e obliterare; e un fel de expandare, cred. Dac-aş fi destul de norocoasă să cunosc o astfel de iubire…

A tăcut, incapabilă să exprime în cuvinte câtă însemnătate ar avea asta.

Julia a clătinat din cap la vederea buzelor roşii ale surorii ei, pentru că acest vis avea să se întoarcă împotriva ei. Lui Sylvie îi păsa prea mult şi trăia prea mult în capul ei. Avea să-şi facă o reputaţie de uşuratică şi, în cele din urmă, avea să se mărite cu un ratat care arăta bine, numai pentru că ar privi-o într-un mod care i-ar aminti de Heathcliff.

Emeline vorbea despre dirigintele ei, care se afla în probaţiune, după ce fumase marijuana.

— E atât de sincer, spunea ea. Ne-a spus cum a fost prins şi tot. Mă tem că va avea şi mai multe probleme pentru că ne vorbeşte despre asta. Nu pare să înţeleagă regulile adulţilor cu privire la ce ar trebui să spună şi ce ar trebui să păstreze pentru el. Îmi tot venea să-i spun să tacă.

— Ar trebui să-i spui şi să nu mai fumeze iarbă, a subliniat Cecelia.

— Presupun că ar trebui să mâncăm? Rose ieşise din dormitorul ei, curată şi purtând una dintre rochiile ei cele mai frumoase. Mă bucur să te cunosc, William. Îţi place vinul roşu?

William s-a ridicat de pe canapeaua joasă, desfăşurându-şi corpul lung, şi a înclinat din cap spre Rose.

— Bună ziua, doamnă.

— Măiculiţa Domnului! a exclamat Rose, apoi şi-a dat capul pe spate ca să poată ridica privirea la el. Ea abia dacă avea un metru cincizeci înălţime. Nu te-ai gândit să menţionezi că e uriaş, Julia?

— Totuşi, e o minune, nu-i aşa? a spus Charlie. A topit-o pe Julia noastră, ceea ce nu aş fi crezut că e posibil. Uită-te la zâmbetul ei.

— Tati, a îngânat Julia.

— Pe ce poziţie joci? îl întrebă Charlie pe William.

— Extremă mică.

— Ha! Dacă tu eşti extrema mică, mi-ar plăcea să văd cine e extrema mare.

— Mă întreb care este explicaţia evolutivă pentru acest tip de statură, a spus Sylvie. Era nevoie de oameni care să se uite peste ziduri, să vadă dacă vine inamicul?

Toţi cei din cameră, inclusiv William, au râs, dar Juliei i s-a părut că părea puţin încolţit în mijlocul acţiunii. S-a întors spre el şi i-a şoptit:

— Suntem prea duri pentru tine?

El i-a strâns mâna, un gest din care ea a înţeles că răspunsul era şi da, şi nu.

Cina nu a fost delicioasă. În ciuda faptului că avea în grădină legume frumoase, lui Rose nu-i plăcea deloc să gătească, aşa că se luptau cu toţii să dea gata cina de pe masă. Oricum, legumele nu le erau destinate lor – erau vândute de gemene în fiecare weekend la un târg al fermierilor, dintr-un cartier bogat din apropiere. Era rândul lui Emeline să gătească, ceea ce însemna că aveau parte de cine congelate, de mâncat în faţa televizorului. Oaspetele a trebuit să-şi aleagă primul cina TV; William a ales curcan, care a venit pe o tavă cu compartimente mici pentru piure de cartofi, mazăre şi sos de afine. Membrii familiei au ales la întâmplare după el şi au început să mănânce. Emeline le-a servit şi croasante semipreparate, scoase din ambalaj şi coapte în cuptor. Acestea au stârnit mai mult entuziasm şi au dispărut în zece minute.

— Când eram mic, mama ne pregătea aceeaşi marcă de mâncăruri la cină, a spus William. Mă bucur să gust din nou din ele. Mulţumesc.

— Mă bucur că nu eşti oripilat de obiceiurile noastre, a spus Rose. Aş vrea să ştiu dacă ai fost

crescut catolic.

— Am absolvit şcoala catolică din Boston.

— O să urmezi cariera tatălui tău? l-a întrebat Charlie.

Întrebarea a surprins-o pe Julia şi şi-a dat seama că şi surorile ei au tresărit. Charlie nu pomenea niciodată de muncă, nu întreba pe nimeni cu ce se ocupă. Îşi detesta slujba de la fabrica de hârtie. Singurul motiv pentru care nu fusese concediat – potrivit lui Rose – era că patronul companiei era prietenul lui din copilărie. Charlie le spunea tot timpul fiicelor sale că nu munca îl face pe om.

— Pe tine ce te face, tati? întrebase Emeline cu câţiva ani în urmă, ca răspuns la acest comentariu.

Vorbise cu toată drăgălăşenia ei de copilă; era unanim acceptat că ea era cea mai blândă şi mai serioasă din cele patru fete.

— Zâmbetul tău, răspunsese Charlie. Cerul nopţii. Migdalul înflorit din faţa casei doamnei Ceccione.

Julia ascultase şi se gândise: „Asta-i o prostie. Şi inutil pentru mama, care spălă rufele străinilor în fiecare săptămână, ca să aibă cu ce plăti facturile”.

Poate că Charlie încerca să pună genul de întrebare pe care credea că o adresau alţi taţi iubiţilor fiicelor lor. După ce cuvintele şi-au luat zborul de pe buzele lui, şi-a golit paharul şi a întins mâna spre sticla de vin.

— Tati părea speriat, avea să-i spună Sylvie Juliei, mai târziu în noaptea aceea, pe întuneric. Şi ai mai auzit-o pe mama folosind cuvântul „oripilat”? Ea nu vorbeşte niciodată aşa. Amândoi se etalau în faţa lui William.

— Nu, domnule, a răspuns William. Tatăl meu lucrează în contabilitate. Eu…

A ezitat, iar Julia s-a gândit: „Îi vine greu pentru că nu are răspunsul. Îi lipsesc răspunsurile”. Un fior de plăcere i-a străbătut şira spinării. Julia se specializase în răspunsuri. De când a fost suficient de mare pentru a vorbi, ea şi-a condus surorile, sesizându-le problemele şi oferindu-le soluţii.

Uneori, surorile ei considerau acest lucru iritant, dar admiteau şi că a avea un „maestru depanator” în propria casă era un avantaj. Rând pe rând, o căutau şi îi spuneau cu sfială: „Julia, am o problemă”. Putea fi vorba despre un băiat răutăcios, sau un profesor strict, sau un colier împrumutat şi pierdut. Iar pe Julia o entuziasmau solicitările lor, îşi freca mâinile şi îşi dădea seama ce trebuie făcut.

— Dacă nu merge cu baschetul, aş putea… a început William, dar glasul i s-a frânt şi părea la fel de pierdut ca Charlie cu o clipă mai devreme, suspendat în timp, ca şi când singura lui speranţă ar fi fost ca sfârşitul frazei să apară ca prin magie.

— Ar putea să se facă profesor, a completat Julia.

— Oo! a exclamat Emeline, aprobator. E un profesor care arată bine, aici, la două străzi, şi toate doamnele se uită după el. Poartă nişte sacouri de bun-gust.

— Profesor de ce? a întrebat Sylvie.

— N-am idee, a răspuns Emeline. Dar ce importanţă are?

— Bineînţeles că are importanţă.

— *Profesor*, a spus Charlie, ca şi când Julia ar fi spus *astronaut* sau *preşedinte al Statelor Unite*. Rose vorbea tot timpul despre colegiu, dar educaţia ei se încheiase cu absolvirea liceului, iar Charlie abandonase colegiul după naşterea Juliei. Asta ar fi ceva!

William i-a aruncat o privire Juliei, vădind deopotrivă mulţumire, dar şi altceva, iar pălăvrăgelile au continuat în jurul lor, la masă.

Mai târziu în acea noapte, când au mers la o plimbare prin cartier, William a întrebat-o:

— Ce-a fost ideea asta cu mine profesor?

Julia a simţit că se îmbujorează.

— Am vrut să te ajut, iar Kent mi-a spus că scrii o carte despre istoria baschetului.

William i-a dat drumul la mână, fără să pară că şi-ar fi conştientizat gestul.

— Ţi-a spus el asta? Nu este o carte, sunt mai degrabă nişte notiţe în momentul de faţă. Nu ştiu

dacă va fi vreodată o carte. Nu ştiu ce va fi.

— E impresionant, a spus ea. Nu cunosc alţi colegi care să scrie o carte în timpul liber. E ceva foarte ambiţios. Mie îmi pari a fi un viitor profesor.

El a ridicat din umeri, dar Julia l-a văzut cântărind în gând ideea.

William era înalt şi o domina cu statura lui. Un bărbat, dar tânăr. Cartierul Pilsen era cufundat în tăcere în seara asta, sub un cer albastru-închis. Erau pe o stradă îngustă, lăturalnică. La câteva străzi în dreapta, se vedea turla bisericii Sfântul Procopie, unde familia ei mergea duminica la liturghie. Julia s-a gândit la Sylvie, sărutată în faţa unui şir de romane ştiinţifico-fantastice, în luminile strălucitoare ale bibliotecii. S-a întins şi l-a tras pe William de revere. „Treci încoace!”

William a înţeles semnalul şi s-a aplecat. Buzele lui le-au întâlnit pe ale ei – blânde, calde – şi s-au lipit în mijlocul străzii, în mijlocul poveştii lor de dragoste, în mijlocul cartierului ei. Juliei îi plăcea să-l sărute pe William. Sărutase câţiva băieţi înaintea lui, dar acei băieţi abordaseră sărutul de parcă ar fi fost pistolul de start într-un sprint. Probabil că linia de sosire era sexul, dar niciunul dintre băieţi nu se aşteptase să ajungă atât de departe; pur şi simplu încercau să acopere cât mai mult teren, înainte ca Julia să anuleze cursa. Un sărut pe obraz se transforma într-unul pe buze, care escalada rapid într-unul franţuzesc, apoi băiatul îi pipăia sânii, de parcă ar fi încercat să-i ia măsura. Julia nu lăsase niciodată pe nimeni să meargă mai departe de acel punct, dar întregul demers era atât de stresant, încât nu reuşise să simtă sărutările ca fiind altfel decât umede şi nesăbuite. William, totuşi, era altfel. Sărutările lui erau lente şi nu făceau parte dintr-o cursă, ceea ce-i permitea Juliei să se relaxeze. Pentru că se simţea în siguranţă, diferite părţi ale trupului ei s-au luminat şi şi-a apăsat corpul moale de al lui. Pentru prima dată, cu William, îşi dorea mai mult. Îl dorea pe el.

Când în cele din urmă s-au despărţit, ea i-a şoptit în piept:

— Am să plec de aici.

— De unde? Din casa părinţilor tăi?

— Da, şi din cartierul ăsta. După colegiu. Când… Era rândul Juliei să ezite. Când o să-mi încep viaţa adevărată. Aici nu se întâmplă nimic; mi-ai văzut familia. Oamenii rămân blocaţi aici. Şi-a imaginat solul din grădina lui Rose: gras, cu pietre, lipicios la atingere. Şi-a frecat mâna de jacheta lui William, ca şi cum ar fi vrut să şteargă murdăria. Există cartiere mult mai frumoase în Chicago. Există o lume diferită de aceasta. Mă întreb dacă tu vrei să te întorci la Boston.

— Mie îmi place aici, a spus el. Îmi place familia ta.

Julia şi-a dat seama că îşi ţinuse respiraţia, aşteptând răspunsul lui. Ea hotărâse că William e viitorul ei, dar nu era sigură că el simte la fel, deşi bănuia că da.

— Şi mie îmi plac, a spus ea. Pur şi simplu nu vreau să fiu ca ei.

Mai târziu în acea noapte, când Julia s-a strecurat înapoi în casă şi în dormitorul mic pe care îl împărţea cu Sylvie, şi-a găsit toate surorile aşteptând acolo, în cămăşile lor de noapte. I-au zâmbit triumfal.

— Ce? s-a mirat ea, neputând să nu zâmbească la rândul ei.

— Eşti îndrăgostită, a şoptit Emeline, iar fetele au tras-o pe Julia în patul ei, o recunoaştere a primeia dintre ele care a făcut acest pas, a primeia dintre ele care şi-a dăruit inima unui băiat.

Gemenele şi Sylvie s-au prăbuşit împreună cu ea pe patul de o persoană. Făcuseră asta de nenumărate ori, dar devenise tot mai complicat, pe măsură ce corpurile lor creşteau. Ştiau însă cum să-şi controleze membrele şi să se aranjeze, în aşa fel încât să meargă cum trebuie.

Julia a râs cu mâna la gură, având grijă să nu facă zgomot şi să-şi trezească părinţii. A fost mirată să

simtă lacrimi în ochi, învăluită cum era, în braţele surorilor ei.

— S-ar putea să fiu, le-a răspuns.

— Aprobăm, a decretat Sylvie. William se uită la tine de parcă ai fi ruptă din soare, ceea ce e şi adevărat, de altfel.

— Îmi place culoarea ochilor lui, a spus Cecelia. Au o nuanţă neobişnuită de albastru. Am de gând să-i pictez.

— Nu e genul tău de dragoste, Sylvie, a spus Julia, vrând să clarifice lucrurile. E o dragoste mai pragmatică.

— Desigur, a răspuns Sylvie şi a sărutat-o pe obraz. Tu eşti o persoană pragmatică. Şi ne bucurăm pentru tine.

★

William a cerut-o în căsătorie când erau în anul trei. Acesta fusese planul, planul Juliei. Urmau să se căsătorească imediat după absolvire. Ea îşi schimbase specializarea din ştiinţe umaniste în economie, după ce urmase un curs fascinant de psihologie organizaţională. A învăţat despre sisteme, despre cum fiecare afacere era alcătuită dintr-o colecţie de aspecte, motivaţii şi mişcări complexe. Cum, dacă o piesă ar fi ruptă sau decalată, ar putea condamna întreaga companie. Profesorul ei era un consultant în afaceri care consilia companiile cum să ajungă la un flux de lucru mai „eficient” şi „productiv”. În timpul verii dintre al treilea şi al patrulea an, Julia a lucrat pentru profesorul Cooper, luând note şi desenând diagrame de operaţiuni comerciale, pe hârtie milimetrică. Ai ei făceau haz de pantofii ei bleumarin şi costumul ei cu fustă, dar ei îi plăcea să meargă prin răcoarea de aer condiţionat a clădirilor de birouri, îi plăcea cum toţi se îmbrăcau în aşa fel încât se vedea că iau în serios munca şi pe ei înşişi, şi chiar îi plăcea să treacă prin norii de fum de ţigară, în drum spre toaletă. Bărbaţii arătau cum credea ea că ar trebui să arate bărbaţii, aşa că în acel

an, de ziua lui, i-a cumpărat lui William o cămaşă albă. Plănuia să-i adauge un sacou din catifea reiată de Crăciun. William decisese să facă din sugestia Juliei de a deveni profesor de istorie o realitate. Julia aprecia eleganţa planurilor ei: logodna în această vară, absolvirea şi nunta vara următoare, apoi William avea să intre într-un program de doctorat[3]. Juliei îi plăcea să trăiască acest moment, cu viaţa direct în faţa ei, nu în depărtare. Îşi petrecuse întreaga copilărie aşteptând să crească, să poată fi *aici*, bifând toate capitolele vârstei adulte.

William îşi petrecea ultima vară întreagă la Northwestern, în cantonamentul de baschet, iar Julia se întâlnea adesea cu el la centrul de atletism, pentru a putea lua cina împreună, la sfârşitul zilei. Într-o zi, s-a întâlnit întâmplător cu Kent în campus, când el a plecat mai devreme de la antrenament ca să ajungă la jobul lui de vară de la infirmeria colegiului. Juliei îi plăcea Kent, dar se simţea întotdeauna uşor inconfortabil în preajma lui. I se părea că au o problemă de sincronizare, până într-acolo încât vorbeau adesea în acelaşi timp. Când erau cu William, şi el spunea ceva, răspundeau amândoi şi vorbeau unul peste celălalt. Julia îl respecta pe Kent – la urma urmei, plănuia să urmeze facultatea de medicină – şi credea că avea o influenţă bună asupra lui William. O parte din disconfortul ei venea din dorinţa ca şi Kent să o placă pe ea. Nu era sigură că o plăcea. În prezenţa lui, răsfoia catalogul posibilelor conversaţii din capul ei, căutând una care să-i situeze pe un teren sigur.

— Bună seara, generale, i s-a adresat Kent, când a văzut-o în acea seară. Am auzit că o arzi în lumea corporatistă.

— Nu-mi mai spune aşa, a protestat ea, dar a zâmbit. Era de neconceput să iei orice ar fi spus Kent ca pe o insultă; tonul şi zâmbetul lui jovial nu permiteau această posibilitate. Cum merge cu baschetul?

— Veselie, a spus el, iar felul în care a rostit cuvântul i-a amintit Juliei cum răspunsese Cecelia, entuziast, că se gândeşte „la violet”, când o întrebase ce face. Băiatul nostru era în elementul lui la antrenamentul de azi, a spus Kent. Se distrează vara asta. E o plăcere să-l vezi.

Julia a sesizat o notă de reproş în spusele lui, dar nu-şi dădea seama ce ar fi avut să-i reproşeze Kent. Credea că ea nu voia ca William să se distreze?

Când Kent şi-a luat rămas-bun, s-a aşezat pe o bancă să aştepte. A clătinat din cap, enervată de felul în care i-a permis prietenului lui William să o tulbure. A scos o oglinjoară din poşetă şi şi-a aplicat din nou rujul, apoi s-a ridicat când şi-a văzut logodnicul chipeş ieşind din sala de sport, în mijlocul unui stol de tineri înalţi şi gălăgioşi. Se întâlnise pe stradă cu o colegă de la cursul de biologie din anul întâi, iar fata îi spusese: „Am auzit că eşti logodită cu băiatul ăla înalt, cu ochi frumoşi. E foarte drăguţ”. Julia s-a ţinut strâns de mâna lui William, în timp ce se duceau la o cafenea să ia cina.

William abia se mişca şi a fost incapabil să poarte o conversaţie până n-a dat gata o mie de calorii, şi culoarea i-a revenit în obraji. Julia, pe de altă parte, fremăta de entuziasm, incapabilă să se oprească din a-i povesti cum şi-a petrecut fiecare moment al zilei.

— Profesorul Cooper spune că am un talent înnăscut la rezolvarea problemelor, a spus ea.

— Are dreptate.

William şi-a tăiat cartofii copţi în pătrate egale, apoi a mâncat o bucată.

— Mă întrebam dacă ai mai scris la proiectul tău. Învăţase să nu-i spună carte. L-ai putea folosi ca lucrare de licenţă.

— E o harababură, a răspuns el. Nu prea am avut timp pentru asta în ultima vreme şi nu-mi pot da seama cum să organizez materialul.

— Mi-ar plăcea să-l citesc.

William a scuturat din cap.

Julia ar fi vrut să întrebe: „Dar Kent l-a citit?”, însă nu voia să-l audă pe William spunând că da. Ar fi vrut să citească lucrarea pentru că era interesată şi ca să-şi poată face o idee despre valoarea ei. Să afle dacă avea suficient potenţial pentru ca William să-şi poată construi o carieră pe baza ei.

— O să intru de la început anul ăsta, a spus el. Antrenorul a spus că se vede un salt calitativ în jocul meu.

— De la început?

— O să fiu pe teren de la începutul fiecărui joc. O să fac parte din cei mai buni cinci jucători. Când vor veni selecţionerii de la NBA, o să mă vadă jucând.

— E distractiv, spuse ea. O să-ţi fac galerie.

William a zâmbit.

— Mulţumesc.

— Le-ai spus părinţilor tăi despre logodna noastră?

A clătinat din cap.

— Nu încă. Ar trebui, ştiu. Dar… ezita el. Nu cred că o să-i intereseze.

Julia a schiţat un zâmbet, despre care şi-a dat seama că a fost prea reţinut. William amâna de săptămâni întregi să le spună părinţilor. În opinia ei, asta se întâmpla pentru că îi era ruşine să le spună că a cerut în căsătorie o fată italo-americană, dintr-o familie săracă. Îi spusese destule despre copilăria lui, încât să ştie că tatăl lui avea o slujbă impresionantă, iar mama lui nu avea nevoie să lucreze. Probabil că aveau aere şi aşteptări pentru singurul lor copil, dar William nu recunoştea acest lucru, iar ea nu şi-a exprimat, pe moment, temerile. Acum a spus, cu o voce reţinută, care să se potrivească cu zâmbetul ei reţinut:

— Nu fi caraghios! Sunt părinţii tăi.

— Ascultă, a spus el, ştiu că ar fi ciudat să nu-i invităm la nuntă, dar nu cred că e cazul să-i invităm. I-a văzut faţa şi s-a grăbit să adauge: Sunt doar sincer. Ştiu că e ciudat.

— O să-i suni în seara asta, a spus ea. Şi o să fiu la telefon cu tine. Sunt fermecătoare. O să mă adore.

William a rămas tăcut pentru o clipă, şi pleoapele i s-au lăsat, dându-i aerul că se îndepărtase mult de ea. Când a ridicat privirea, s-a uitat la ea de parcă ar fi fost o problemă pe care trebuia să o rezolve.

— Tu mă iubeşti, a spus ea.

— Da, a răspuns el, părea să-şi fi clarificat ceva în sinea lui. Bine, hai să sunăm.

O oră mai târziu, împărţind scaunul tare, de lemn, din cabina telefonică de modă veche de pe holul căminului său, au sunat la Boston. Mama lui William a răspuns la apel şi William a salutat-o. Femeia a părut mirată să-l audă, deşi a fost politicoasă. Apoi a intervenit Julia – vocea îi suna amplificat în propriile urechi, de parcă ar fi vorbit printr-un megafon –, iar mama lui William se auzea ca de departe. A spus că are ceva în cuptor şi că e bine că se căsătoresc, dar acum trebuie să închidă.

Întregul apel a fost încheiat în mai puţin de două minute.

După ce a pus receptorul în furcă, Julia a tras cu putere aer în piept, răvăşită de încercarea de a ajunge până la femeia distantă de la capătul firului.

— Ai avut dreptate. Nu vrea să vină, a spus, când a putut vorbi din nou.

— Îmi pare rău. Ştiu că e o dezamăgire pentru tine. Viziunea ta asupra nunţii îi presupunea pe toţi prezenţi.

Julia era lipită de William, pe scaunul mic. În cabina de pe hol era cald. Temperatura, dezamăgirea şi compasiunea Juliei pentru acest băiat creşteau înăuntrul ei – acest băiat care merita ca părinţii să-l sărute pe obraz aşa cum părinţii ei o sărutau pe ea. Plănuiseră să nu facă sex până nu se căsătoresc, deşi fuseseră cât pe ce să încalce această hotărâre o dată sau de două ori. Femeia distantă de la telefon i-l predase pe William Juliei într-un mod care părea la fel de important ca un jurământ nupţial. Trebuia să aibă grijă de el; avea nevoie să-l iubească, cu fiecare parte din ea. De fapt, trebuia să înceapă chiar acum. Era îmbujorată, fusta i se răsucise în jurul taliei, din cauza felului în care se aşezaseră, înghesuiţi, pe

scaun, şi trebuia să fie mai aproape de el pentru ca totul să fie în regulă.

— Am avea intimitate în camera ta? l-a întrebat.

Colegul lui de cameră era plecat pe timpul verii. William a încuviinţat din cap, cu o expresie întrebătoare pe faţă.

Ea l-a luat de mână şi l-a condus pe hol, în camera lui, apoi a încuiat uşa în urma lor.

SYLVIE

august 1981 – iunie 1982

Biblioteca Lozano avea vedere spre o intersecţie cu trei sensuri din centrul cartierului Pilsen. Sylvie iubea fiecare centimetru din biblioteca spaţioasă şi peretele cu ferestre din podea până în tavan, care ofereau perspectivă asupra oricărui fel de lumină şi oricărui fel de vreme pe care le avea de oferit oraşul. Îi plăcea cum biblioteca îi întâmpina pe toţi şi cum bibliotecarii răspundeau cu respect la fiecare întrebare care le era adresată, oricât de nişată sau ridicolă ar fi fost. Sylvie lucra la bibliotecă de la treisprezece ani; începuse prin a aşeza cărţile pe rafturi, şi acum, la vârsta de douăzeci de ani, purta titlul de asistentă bibliotecară.

Sylvie punea pe raft exemplare din cartea *Ce culoare are paraşuta ta?*, când Ernie, un băiat de vârsta ei, cu o gropiţă în bărbie, a venit zâmbind pe culoarul dintre rafturi. Fuseseră împreună la liceu şi, uneori, trecea pe acolo după cursurile de dimineaţă la şcoala de electricieni. După ce s-a asigurat că nu e nimeni altcineva prin preajmă, Sylvie a venit în braţele lui. S-au sărutat timp de aproximativ nouăzeci de secunde, făcând două întoarceri lente pe culoar, cu mâna lui pe spatele ei, apoi ea l-a bătut pe umăr şi el a dispărut.

Sylvie i-a spus Juliei că sărută băieţi ca să se antreneze pentru marea ei dragoste, ceea ce era adevărat. Dar o făcea şi pentru că era distractiv. Aşteptase toată copilăria ei, cercetând cu privirea sălile de clasă după persoana potrivită, versiunea ei a lui Gilbert Blythe din *Anne de la Green Gables*. Nu-l găsise încă, dar se bucura de fiorul pe care-l simţea când o lua în braţe un băiat. Sylvie era în mod natural timidă şi retrasă; a roşit când Ernie s-a uitat în ochii ei.

— Sunt din ce în ce mai bună la sărutat, i-a spus ea Juliei când s-au întors la subiect noaptea, în

paturile lor. Este clar o abilitate care se deprinde în timp.

Julia a clătinat din cap.

— Oamenii vorbesc despre ce faci cu acei băieţi. Dacă aude mama…

Nu era nevoie să termine fraza, pentru că amândouă ştiau că Rose ar fi fost furioasă. Şi dacă Sylvie ar fi încercat să-i explice că exersează pentru dragostea vieţii ei, Rose ar fi fost uluită şi probabil c-ar fi încuiat-o pe Sylvie în camera ei. Rose nu rostise niciodată cuvântul „dragoste" în faţa fetelor; ştiau pur şi simplu că le iubeşte datorită atenţiei furioase pe care le-o acorda. De asemenea, ştiau, în acelaşi mod tacit, că Rose îl iubea pe Charlie. Tocmai pentru că îl iubea, era atât de dezamăgită de căsnicia ei, şi de aceea era esenţial ca fetele ei să crească puternice şi educate, capabile să fie pe picioarele lor, neafectate de ceva atât de complicat şi de nesigur precum dragostea.

Julia respinsese şi ea ideea de dragoste, dar acum era îndrăgostită de William Waters. Pentru Sylvie, era fascinant să privească persoana pe care o cunoştea mai bine decât oricine cedând în faţa romantismului. Julia îşi petrecea zilele zâmbind, netulburată de lucrurile care în mod normal o frământau: să-l vadă pe Charlie turnându-şi un al doilea sau al treilea pahar; pe Cecelia întârziind la cină şi strecurându-se pe scaunul ei; pe Emeline jucându-se afară cu copiii mai mici din cartier, când Julia o considera prea mare pentru asta. Dragostea o făcuse pe Julia mai fericită şi mai relaxată, dar o vedea ca parte a unei vieţi bine construite, nu ca pe un motiv de a trăi, aşa cum făcea Sylvie.

Julia credea în mai mulţi paşi direcţi: educaţia ducea la o căsătorie reuşită, care ducea la un număr rezonabil de copii, la siguranţă financiară şi apoi la confort imobiliar. Julia găsea supărătoare purtarea lui Sylvie în bibliotecă pentru că era un abandon nedemn să le permită băieţilor, la plural, să-i acopere faţa cu sărutări, să-şi strecoare o mână pe sub puloverul ei şi să-i cuprindă sânul, deşi doamna

bibliotecară-şefă Elaine – insista ca toată lumea să i se adreseze în felul ăsta – era doar la două rafturi distanţă.

— Întâlneşte-te cu câte unul dintre ei odată, ca o persoană normală, a rugat-o Julia pe Sylvie.

Voia ca sora ei să se comporte într-un mod care să aibă un sens.

— Nu am niciun interes să ies la întâlniri, a spus Sylvie. O întâlnire presupune să te îmbraci frumos şi să te prefaci că eşti o fată drăguţă, care nu se gândeşte la nimic altceva decât la căsătorie şi la copii. Or, eu nu mă gândesc la aceste lucruri şi mă întristează să mă prefac a fi ceva ce nu sunt. Of… S-a ridicat într-un cot ca să-şi poată privi sora în lumina slabă. M-am gândit azi la o metaforă în timp ce făceam ordine pe rafturi. Imaginează-ţi că acum sunt o casă şi, când voi găsi marea mea iubire, voi deveni lumea întreagă. Dragostea noastră îmi va arăta mult mai mult decât pot să văd singură.

— Eşti ridicolă, a spus Julia, zâmbind totuşi, pentru că se simţea plină de tandreţe în propria poveste de dragoste şi pentru că dorea ca Sylvie să fie fericită, deşi credea că visul ei nu are niciun sens.

Sylvie nu era complet lipsită de simţul realităţii. Urma să obţină o diplomă în literatură engleză, ceea ce avea să-i permită să înţeleagă o parte din misterul, frumuseţea şi simetria romanelor pe care le iubea şi să o califice pentru un loc de muncă în învăţământ sau în publicistică. I-ar da mamei ei toţi banii pe care i-ar putea economisi, pentru a-i face viaţa mai uşoară. Ea şi mama ei nu se înţelegeau bine; în fiecare zi se încingeau mici certuri între ele. Lui Sylvie nu-i plăcea cum lăsa Rose paharele şi vasele folosite prin toată casa; şi gemenele făceau asta, dar Sylvie le scuza pentru că erau mezinele familiei. Rose se plângea că lui Sylvie nu-i pasă de grădina ei, ceea ce era adevărat. Sylvie era singura dintre fete care insista ca toate treburile ei să se desfăşoare în casă; ea ieşea în spate doar ca să atârne rufele pe frânghii. Când Rose dădea peste

Sylvie citind o carte, făcea câte o strâmbătură, apoi ofta zgomotos. Acest lucru o nedumerea pe Sylvie – cum putea mama ei să dezaprobe cititul, când ea insistase ca toate cele patru fete ale ei să meargă la colegiu? Sylvie observase că mama ei şi Julia stăteau adesea în linişte la masa din bucătărie. Dar când Sylvie şi mama ei erau împreună, atmosfera era încărcată, parcă, de o electricitate statică.

Rose le mângâia părul Emelinei şi Ceceliei şi le dirija ca şi cum ar fi fost încă nişte copii mici, iar fetele acceptau asta. Ele se ocupau în cea mai mare parte de plivit în grădină şi o ajutau pe Rose să împăturească rufele. Gemenele păreau întotdeauna să aibă nevoie doar una de cealaltă şi erau adesea plăcut surprinse de afecţiunea pe care le-o arătau părinţii lor şi surorile mai mari. Emeline, în special, părea uimită când un alt membru al familiei se alătura unei conversaţii pe care o avea cu Cecelia, de parcă ar fi uitat că în casă mai locuiau şi alţi oameni. Gemenele aveau propriul limbaj inventat, în care comunicaseră până la sfârşitul şcolii elementare şi încă foloseau o parte din acel vocabular când erau singure.

Sylvie a închis ochii, cu o carte în mâini, ca să poată retrăi sărutul lui Ernie. Oamenii care o numeau uşoară, sau curvă, erau nişte proşti. Ea nu făcuse niciodată mai mult decât să se giugiulească cu Ernie, cu Miles sau cu băiatul la costum, cu sprâncene groase. Aceşti tineri păreau fericiţi să o sărute, iar limita de nouăzeci de secunde însemna că nimic serios nu se putea dezvolta, ceea ce-i convenea de minune lui Sylvie. Dacă a avea un iubit statornic sau a fi o curvă erau cele două uşi disponibile, ea găsise şi deschisese o a treia. Ceea ce o încânta cel mai tare în privinţa viitorului ei era ideea de a găsi o altă uşă. Sufletul ei pereche s-ar califica; ar fi mai mult decât un iubit sau un soţ. Ar vedea-o pe Sylvie ca printr-o sticlă transparentă şi nu ar încerca s-o schimbe sub niciun aspect. Sylvie o privea în fiecare zi pe mama ei încercând să-l schimbe pe tatăl lor, iar acum o vedea pe Julia

modelându-l drăgăstos pe William pentru a lua forma viitorului ei soţ ideal. Lui Sylvie i-ar plăcea ca lucrurile să decurgă altfel. Ea l-ar celebra pe iubitul ei, indiferent cum s-ar întâmpla să fie; ar fi curioasă în legătură cu caracterul lui distinctiv şi ar fi cufundată într-o dragoste şi un devotament de neclintit.

„Inima mea este deschisă”, s-a gândit ea, apoi s-a mirat de formularea aceea. Să fi fost un vers dintr-o poezie? Îl auzise pe tatăl ei recitând acele cuvinte prin casă? Ea împărtăşea afecţiunea tatălui ei pentru Whitman. Când Charlie îşi recita poeziile, ea şi-l imagina pe poetul cu barbă stând pe platforma din spate a unui tren cu aburi, în vreme ce cuvintele, frumuseţea pe care o vedea în lume îi aduceau lacrimi în ochi.

Când Sylvie a ieşit dintre rafturi cu căruciorul ei, i-a văzut pe Julia şi pe William stând la masa lor preferată. Era parţial ascunsă de restul bibliotecii printr-o grindă structurală, aşa că aveau puţină intimitate, deşi Sylvie nu-i văzuse niciodată făcând mai mult decât să se ţină de mână. Acum se aplecau unul spre celălalt, cu ochii închişi. Sylvie a înţeles cum funcţiona focalizarea ca de laser a surorii ei. Ea ştia că Julia mersese până la capăt cu William Waters; el urma să fie soţul ei, grinda structurală a viitorului ei. Julia era voioasă, iar motorul ei formidabil îi propulsa pe ea şi pe William.

— Ştiu de ce îţi place atât de mult de el, o tachinase Cecelia pe sora ei mai mare. Pentru că face tot ce-i spui.

Sylvie nu-l cunoştea pe William la fel de bine cum o cunoştea pe sora ei, desigur, dar simţea la el un fel de teamă, deşi se prezenta ca fiind statornic şi calm. Se ţinea de Julia ca de o plută de salvare, iar Sylvie se întreba de ce. Nu era predispusă la bârfă, dar îi plăcea să înţeleagă întregul arc al unei poveşti, mai ales când avea forma unui bărbat de doi metri pe care sora ei iubită îl adusese în familie.

Şi-a împins căruciorul până la masa lor şi amândoi au salutat-o zâmbind.

— Sunteţi atât de studioşi!

Sylvie s-a uitat lacomă la cărţile împrăştiate pe toată masa. Ea fusese nevoită să renunţe la colegiul local când Charlie a avut parte de o altă reducere de salariu. Acum lucra la bibliotecă, luând câte ture erau disponibile, economisind bani pentru a se putea reînscrie.

— Nu sunt la fel de deştept ca sora ta, a spus William. Trebuie să studiez mult, altfel îmi scad notele şi nu o să mai pot juca baschet.

— O să te întorci în curând la colegiu, i-a spus Julia surorii ei.

Sylvie a ridicat din umeri şi a simţit că i se aprind obrajii. Nu voia să discute problemele ei financiare în faţa viitorului cumnat.

— Cum merge planificarea nunţii? a întrebat. O să mă bucur să-ţi cunosc familia, William.

O expresie ciudată a traversat chipul lui William, iar Sylvie s-a întrebat dacă nu cumva spusese ceva greşit.

— De fapt, s-a grăbit Julia să explice, părinţii lui nu vin la nuntă. Nu vor să vină.

Sylvie a înclinat uşor capul, încercând să priceapă. Oamenii nu vor să facă mişcare, să mănânce salate sau să se trezească devreme. Să spui că propriii părinţi nu vor să vină la nunta ta sună complet aiurea.

— Nu înţeleg, a spus ea.

William părea obosit; ceva din el parcă ar fi pălit, pentru a se potrivi cu ochii lui de un bleu pal.

— Nu cred că tu sau sora ta puteţi înţelege, a răspuns el. Familia voastră vă iubeşte. Pe mine nu cred că mă iubesc ai mei.

Părea surprins de ceea ce tocmai dezvăluise, iar Sylvie era şi ea surprinsă. S-a aşezat pe scaunul liber de la masa lor. Julia şi-a pus mâna peste cea a lui William şi a spus cu vocea ei cea mai hotărâtă:

— Nunta noastră va fi minunată şi fără ei.

— Bineînţeles! a confirmat Sylvie. Îmi pare rău că am întrebat… Nu ştiam.

— Nu sunt oameni răi, a spus William. Doar că voi sunteţi norocoase că-i aveţi ca părinţi pe Rose şi Charlie.

— Da, a aprobat Sylvie.

Lumina soarelui pătrundea în bibliotecă pe ferestrele deschise. Toţi trei au fost învăluiţi în strălucirea lui pentru o clipă – au clipit, şi-au ridicat mâinile pentru a-şi umbri ochii –, până când un nor s-a clintit pe cer sau soarele a coborât cu un grad, şi culoarea normală a revenit în încăpere.

Bibliotecara-şefă Elaine a ţâţâit zgomotos de undeva, iar Sylvie s-a ridicat.

— Ascunzi un băiat după vreunul din rafturile astea? a întrebat Julia.

— Momentan nu, a răspuns Sylvie. Sunt doar eu şi o mie de cărţi.

O lună mai târziu, Sylvie era din nou la colegiu, datorită surorii ei. Julia a stat într-o după-amiază la Biblioteca Lozano şi a acordat o atenţie deosebită clienţilor obişnuiţi. Un bărbat mai în vârstă, care a venit la prânz şi i-a citit lui Sylvie horoscopul din ziar, se întâmpla să lucreze la banca din cartier. Julia s-a îndreptat spre el şi, când i-a explicat situaţia în care se afla Sylvie, el a spus că ar fi încântat s-o ajute. În aceeaşi după-amiază, a aranjat ca Sylvie să obţină un mic credit de studii.

— Nu se poate să rămână o lumină ca tine îngropată sub obroc, a spus el, când i-a întins lui Sylvie hârtiile.

Această generozitate – din partea bărbatului şi a surorii ei – a făcut-o pe Sylvie să plângă, ceea ce i se întâmpla rareori. Bibliotecara-şefă Elaine s-a strâmbat la vederea feţei ei îmbujorate şi a ochilor înlăcrimaţi şi a spus:

— Ei bine, presupun că vei dori să-ţi refac programul în funcţie de cursuri.

— Da, doamnă, vă rog.

Surorile i-au făcut un tort, iar Cecelia a făcut un banner pe care scria: „Felicitări, Sylvie!” Totuşi, a

atârnat bannerul în dormitorul mic al lui Sylvie şi al Juliei, pentru a nu-i răni sentimentele lui Charlie. El ignorase faptul că Sylvie nu terminase colegiul – pentru că era vina lui – şi ar fi preferat, aşadar, să ignore că trebuia să se reînmatriculeze. Cele patru fete au mâncat tortul pe podeaua dormitorului, cu picioarele încrucişate şi vorbind una peste alta.

— Tortul e şi pentru tine, a zis Sylvie, făcând semn din cap spre sora ei mai mare. Nu m-aş fi întors dacă nu ai fi fost tu.

Julia a înghiţit în sec şi a spus:

— Ar fi trebuit să te gândeşti singură la soluţia asta, ştii? Toată lumea din biblioteca aia te adoră. Dacă ar fi ştiut că ai nevoie de ajutor, l-ai fi primit mai devreme.

În afara uşii au izbucnit voci, dinspre camera de zi, iar cele patru fete au tăcut, ca să asculte. Vocea lui Rose a devenit brusc ascuţită, ceea ce presupunea o nemulţumire, apoi Charlie a răspuns, iar vocea lui Rose s-a liniştit. Ceea ce la început a sunat ca o ceartă conjugală s-a transformat într-o conversaţie, iar fetele s-au relaxat.

— Uite ce vei face, a continuat Julia.

— Hai să vedem, a spus Cecelia, iar Emeline a pus furculiţa jos, în aşteptare.

Gemenele tocmai împliniseră şaptesprezece ani şi intraseră în ultimul an de liceu. Sylvie avea douăzeci de ani, iar Julia, douăzeci şi unu. Deveneau prea mari pentru jocul ăsta, care începuse încă din copilărie, dar nu reuşiseră să renunţe la el. Julia conducea jocul şi îi prezicea fiecăreia în parte viitorul. Lua un glob invizibil de cristal şi se făcea că-l scutură, ca să găsească de fiecare dată răspunsuri diferite pentru cele patru fete. Când erau în şcoala elementară, ea trecuse printr-o fază a dragostei pentru animale şi-şi propusese să se facă medic veterinar, iar Sylvie să fie asistenta ei. Julia nu suporta să eutanasieze animale, aşa că avea nevoie de o asistentă care să-şi asume această responsabilitate. În această viziune asupra viitorului, Emeline şi Cecelia ar fi fost paznici la

grădina zoologică. Au existat nenumărate profesii şi nenumăraţi soţi de atunci încolo, o viziune caleidoscopică a anilor ce aveau să vină.

— Sylvie va întâlni într-un tren un străin înalt, cu ochi negri, pe nume Balthazar, şi va începe marea poveste de dragoste a vieţii ei. De asemenea, va scrie marele roman american şi va primi Premiul Pulitzer înainte de a împlini treizeci de ani.

Sylvie a înghiontit-o cu piciorul gol în coapsă pe sora ei, în semn de recunoştinţă, cu gura plină de glazură.

— Eu mă voi căsători cu William vara viitoare şi vom avea doi copii perfecţi. Vom locui într-o vilă elegantă, cu o curte frumoasă – probabil în Forest Glen –, şi voi trei veţi veni cel puţin în fiecare duminică, la cină. Şi voi conduce consiliul părinţilor la şcoala copiilor mei, iar când ei vor ajunge la facultate, voi fi soţia perfectă.

— Şi dacă William ajunge în liga de baschet? a întrebat Emeline. Nu asta vrea cu adevărat să facă?

Julia şi-a dat la o parte buclele de pe faţă.

— Sportul nu este o carieră, e ceva ce faci în timpul şcolii.

— Deci tu vei conduce totul, a conchis Cecelia, dându-i ghes Juliei să meargă mai departe.

— Da. Iar tu, Emmie, te vei căsători cu un medic scoţian şi vei avea trei seturi de gemeni. Vei locui într-o fermă, lângă o mlaştină.

Una dintre previziuni conţinea întotdeauna o mlaştină – fetele erau fascinate la unison de ideea acelui peisaj misterios care figura în aproape toate romanele englezeşti pe care le îndrăgeau.

— Oooo, a exclamat Emeline şi a căzut pe spate în pat, încântată.

Cea mai mare dorinţă a ei era să fie mamă, un rol pe care l-a exersat toată viaţa. Încă de când era mică, purta gustări şi plasturi într-o gentuţă, ca să-şi ajute surorile ori de câte ori le era foame sau se răneau. Copiii mai mici de pe strada lor umblau împiedicat după Emeline, ca nişte pui de raţă, bucurându-se de atenţia pe care ea le-o acorda. Era

cea mai căutată dădacă din zona lor şi, ca urmare, avea un sul de bancnote impresionant depozitat sub saltea.

— Trei băieţi şi trei fete, a precizat Julia, înainte ca Emeline să apuce să întrebe.

Fata a încuviinţat din cap, satisfăcută.

— Rândul meu! a intervenit Cecelia.

— Tu vei merge la şcoala de arte şi vei deveni o pictoriţă celebră. Nu poţi sta departe de Emeline prea mult timp…

— Am muri, a spus Emeline.

— …aşa că vei ţine un apartament la Paris şi unul în Scoţia, lângă ferma ei, ceea ce are sens, pentru că îţi place ploaia.

— Da. Mi-ar plăcea să pictez ploaia aşa cum Van Gogh a pictat cerul nopţii.

Emeline a încuviinţat din cap.

— Am să-ţi expun tablourile prin toată ferma mea.

Sylvie a trebuit să se forţeze să înghită următorul dumicat de prăjitură, pentru că gustul a fost brusc împletit cu amărăciune. A fost cât pe ce să spună ceva neplăcut, de genul: „Nimic din toate astea nu se va întâmpla vreodată”. Dar s-a abţinut. Jocul nu mai era distractiv pentru ea şi îşi dădea seama că şi Julia trebuia să mimeze entuziasmul pentru el. Sylvie nu recunoscuse niciodată, nici măcar în sinea ei, că a scrie un roman era un vis. Dar sora ei scosese din ea adevărul şi îl expusese în faţa tuturor, şi chiar dacă Sylvie ştia că Julia fusese bine intenţionată, resimţise vorbele ei în mod dureros, ciudat, ca pe o pierdere. Visul era acum în aer, la cheremul destinului, dincolo de puterea ei de control.

★

În ziua nunţii Juliei, Rose le-a trezit pe cele patru fete în zori.

— Ce s-a întâmplat, mamă? a întrebat Emeline, ca reacţie la expresia frenetică a lui Rose.

Fetele s-au frecat la ochi şi au căscat într-o tăcere panicată, aşteptându-se la ce era mai rău. William a murit, sau a fugit, sau biserica a ars, sau Charlie era prea beat ca să ajungă la nuntă. Sau poate ceva groaznic s-a întâmplat cu grădina: o inundaţie fulgerătoare sau o armată de furnici ucigaşe.

— E atâta treabă de făcut, a spus Rose, revoltată că trebuie să explice. Scularea!

Julia era deja în picioare, netezindu-şi părul. Şi-a urmat mama în bucătărie, recitând cu voce tare propria listă cu lucruri de făcut.

— Trebuie să ne asigurăm că există un scaun pentru William, în afară de cele pentru bătrâni. Nu rezistă mult timp în picioare cu genunchiul ăla. Sylvie o să ia florile de la domnul Luis. Prăjiturile?

— Sunt gata să intre în cuptoare.

Patru case mai în faţă şi patru mai în spate de a lor îşi puseseră bucătăriile la dispoziţia lui Rose şi erau gata să-şi coacă fiecare porţia din cele cinci sute de fursecuri necesare pentru recepţie. La ora zece, Emeline trebuia să alerge din casă în casă şi să strige: „Acum!” Fursecurile urmau să fie introduse simultan în cuptoare.

Nunta avea loc la Sfântul Procopie, la orele prânzului, fiind urmată de o recepţie cu vin şi prăjituri, în curtea laterală a bisericii. Rochia Juliei fusese făcută de o croitoreasă italiană, care locuia la două străzi mai încolo. Luni de zile, Rose spălase gratuit rochiile şi ţesăturile croitoresei, în schimbul rochiei de mireasă. Rose se pricepea de minune la trocuri. În spatele grădinii, în colţul din stânga, cultiva o varietate specifică de dovleac doar pentru că măcelarului local îi era tare dor de copilăria sa din Grecia; ea îi dădea în fiecare an întreaga recoltă, în schimbul cărnii de pui şi de vită pentru familia ei. Ea se ocupase de tot ce le trebuia pentru nuntă, cu excepţia vinului. Charlie era prieten de pahar cu proprietarii celor patru magazine de băuturi alcoolice aflate la câţiva paşi, iar Rose a insistat că, după câtă vânzare le făcuse, cel puţin cu atât puteau

contribui şi ei, să doneze câte o navetă pentru nunta fiicei sale mai mari.

— Sylvie, n-o să te măriţi şi să mă părăseşti şi tu, nu-i aşa?

Charlie stătea în fotoliul lui din camera de zi, îmbrăcat cu un tricou alb, vechi. Ţinea în ambele mâini o cană de cafea.

— Zău, tati! Sylvie a traversat camera şi l-a sărutat în creştet. Orice-ar fi, a spus ea, nu te-aş părăsi.

— Emmie? Cece?

— Nu fi caraghios, tati, a răspuns una dintre fete, din dormitorul lor. Bineînţeles că ne vom mărita. Într-o zi.

Charlie s-a lăsat pe spate în fotoliu. Părea mai bătrân decât îl văzuse Sylvie vreodată. S-a întors spre fereastră, în care tocmai dădea prima geană de lumină a zilei, şi a încuviinţat din cap.

— O să vă luaţi toate zborul, aşa cum şi trebuie de altfel, şi o să ne lăsaţi pe mama voastră şi pe mine aici. E o poveste veche, de când lumea.

După micul-dejun, Sylvie s-a dus la florărie, care se afla la şase străzi distanţă. Domnul Luis, un ecuadorian mărunţel, a adulmecat-o din spatele tejghelei şi i-a spus că florile vor fi livrate la timp la biserică. S-a simţit ofensat de verificarea ei.

— Cu siguranţă ai ceva mai bun de făcut într-o zi ca asta. Aranjează-ţi părul, dă-te cu ruj. Fă ceva să arăţi special, copilă.

Sylvie s-a încruntat. Arăta atât de rău? Era domnişoara de onoare, ceea ce însemna că urma să stea în faţa bisericii, lângă sora ei, în timpul ceremoniei. Voia să arate plăcut pentru Julia, dar asta necesita una dintre acele zile magice când părul arată bine; Sylvie nu reuşea niciodată să-şi convingă părul să arate prezentabil. Nu se uitase de dimineaţă în oglindă, dar domnul Luis părea să sugereze că nu era o zi norocoasă. Sylvie i-a mulţumit şi a părăsit magazinul. A numărat câţi paşi a trebuit să parcurgă de la uşă, până să nu mai simtă mirosul de trandafiri: treisprezece.

A trecut pe lângă biblioteca unde lucra şi care tocmai era pe cale să se deschidă şi a făcut semn pe fereastră către fetele de la recepţie. A simţit o dorinţă de a intra şi de a se apuca de treabă. De a petrece această zi în răcoarea dintre rafturile de cărţi. Nunta, lumina soarelui, zâmbetul obligatoriu – totul i se părea obositor. Ştia că este o contradicţie bizară, dar în ciuda interesului ei pentru dragoste, nunţile o făceau să se simtă stânjenită. Erau prea ostentative, prea publice. Dragostea profundă între doi oameni era un demers privat, tacit, iar a-i pune pe iubiţi în haine de lux în faţa unei mulţimi părea în antiteză cu natura acelui lucru. Nu era nevoie *să vadă* nimeni dragostea – asta era, în orice caz, opinia lui Sylvie. Era o stare interioară. Să priveşti acel moment dintre doi îndrăgostiţi i se părea greşit, aproape o blasfemie.

Sylvie era fericită pentru Julia şi William, şi totuşi, va trebui să simuleze genul de bucurie de fetiţă pe care ştia că nunţile ar trebui să o provoace în ea. Să fie sărutată de toate bătrânele din cartier. „Tu urmezi", avea să i se spună iar şi iar, iar asta ar face-o să se simtă şi melancolică, pentru că adevărata ei dragoste nu apăruse încă, şi care erau şansele ca *el* să apară la Biblioteca Lozano, unde îşi petrecea ea cea mai mare parte a timpului? Dacă n-o să-l găsească niciodată?

Sylvie aproape că s-a împiedicat de Cecelia, care stătea pe bordură, imediat după bibliotecă.

— Ce faci aici? a întrebat-o, surprinsă.

Oare Rose a prevăzut în program un timp de stat pe borduri şi privit în gol?

— O aştept pe Emeline. A intrat la farmacie.

Sylvie s-a aşezat pe beton, lângă sora ei. Dacă era timp încorporat în program pentru asta, voia şi ea o parte din el. Ar fi fost ultimul moment de linişte înainte de a reintra în energia maniacală a casei lor.

— Azi sunt Beth, i-a spus Cecelia.

Sylvie a încuviinţat din cap. Asta era dintr-o lungă conversaţie între cele patru surori Padavano. Când Julia a citit pentru prima oară *Fiicele*

doctorului March, le-a povestit surorilor ei despre cele patru surori fictive din carte şi au început să se certe care ce fată era dintre surorile March. Julia şi Sylvie se vedeau amândouă drept Jo, şi amândouă aveau dreptate, s-a gândit Sylvie. Împărţeau între ele însuşirile lui Jo. Julia avea exuberanţa şi pasiunea lui Jo March, iar Sylvie avea independenţa şi înclinaţiile literare. Emeline şi Cecelia îşi schimbau între ele identităţile lui Meg şi Amy, dar ori de câte ori vreuna dintre surori era bolnavă sau părăsită, se declara Beth. „Una dintre noi va fi prima care va muri", îşi spuneau pe rând una alteia, şi toate cele patru fete se înfiorau la acest gând.

— Ce s-a întâmplat? Nu te simţi bine?

— Am un secret, a spus Cecelia. Dar să nu-i spui Juliei. O să-i spun eu după luna de miere. Poate.

Sylvie a aşteptat. În jurul lor, cartierul îşi vedea mai departe de viaţă. Adolescenţii zgomotoşi se îmbrânceau din mers; un copil bătea o minge de baschet, în timp ce aştepta să treacă strada; un şir de bărbaţi, evrei hasidici, au cotit pe altă stradă. Oameni proveniţi din toate părţile lumii se îndreptau în toate direcţiile. Era sâmbătă, o dimineaţă frumoasă de iunie, aşa că toată lumea părea un pic mai fericită, mai liberă decât în mod normal.

— Sunt însărcinată.

Lui Sylvie i s-a oprit respiraţia şi a tuşit. S-a gândit: „Eu nici măcar nu am făcut sex încă".

— Nu, nu se poate, a protestat ea. Ai şaptesprezece ani. Te înşeli.

Cecelia a ridicat din umeri. Ea şi Emeline abia absolviseră liceul, un eveniment care a fost eclipsat de absolvirea colegiului şi de nunta Juliei. Charlie părea mai bătrân în această dimineaţă; acum, şi Cecelia părea mai mare.

— Era un băiat din clasa mea de care mi-a plăcut întotdeauna. Am băut prea mult la petrecerea lui Laurie Genovese. El nu ştie. Nu sunt sigură ce-o să fac.

A doua reacţie a lui Sylvie a fost de furie. Fusese atât de atentă, doar sărutându-se cu băieţii, permiţându-şi momente de plăcere fără riscuri. Julia îşi planificase şi îşi executase viaţa cu precizie militară încă din şcoală. Niciuna dintre ele nu lăsase loc pentru surprize. Şi ele presupuseseră, îşi dădea Sylvie seama acum, că simplul lor exemplu le va ţine în siguranţă pe Emeline şi Cecelia, care le vor urma întocmai pe calea către maturitate. Că le va face să aibă grijă. Dar asta fusese o indolenţă din partea lui Sylvie. Ea ştia despre a treia uşă. Chiar dacă ea şi Julia intraseră şi ieşiseră pe aceeaşi uşă, desigur că exista şansa ca Emeline şi Cecelia să găsească o altă ieşire. Cecelia era adorabilă: minionă şi cu forme. Râdea cu poftă şi desena portretele numeroşilor ei prieteni, pentru zilele lor de naştere. Băieţii roiau în jurul ei, dar surorile mai mari nu-i spuseseră cum şi de ce trebuia să-i ţină la distanţă pe aceşti băieţi. După cum spusese Charlie azi-dimineaţă, era o poveste veche, de când lumea.

Sylvie se simţea sudată de bordură. Chiar şi atunci când s-a ridicat, când s-a dus acasă cu cele două surori mai mici, când a lăsat-o pe Rose să o îmbrace în rochia ei roz de domnişoară de onoare şi a încercat să-şi aranjeze părul nestăpânit, se simţea de parcă era tot pe acea bordură, privind viaţa cum îi trece în grabă prin faţa ochilor. Biblioteca din spatele ei; Cecelia, o bombă cu ceas; Julia, strălucind şi scânteind de fericire; William, gata să se alăture unei noi familii; Rose şi Charlie, neştiind că o nouă generaţie era deja pe drum. Când soarele era sus, deasupra capului, iar Sylvie stătea în picioare la altar, cu un zâmbet lipit pe faţă, ea se afla încă pe bordura aceea, încercând să-şi dea seama dacă era prea târziu să-i aducă pe toţi înapoi.

WILLIAM

martie 1982 – iunie 1982

Acţiunea – de la unghiurile corpului jucătorilor până la propriul salt în aer – i s-a părut atât de familiară, încât atunci când William a sărit la blocaj, s-a gândit: „Ai grijă!” Acele cuvinte îi răsunau încă în minte când un jucător de centru colosal, cu dreaduri şi ochelari de protecţie, s-a izbit în pieptul lui. William era mai puternic decât înainte, aşa că a ripostat, încă în aer, şi a fost propulsat înapoi. S-a ciocnit de un alt jucător şi s-a răsturnat într-o parte. Când a lovit podeaua, a aterizat puternic pe genunchiul drept. Kent s-a aplecat asupra lui William şi i-a întins mâna să-l ajute să se ridice.

— Eşti bine? l-a întrebat.

William abia îşi auzea prietenul. Genunchiul îl furnica. Era neobişnuit de conştient de *interiorul* genunchiului său, simţindu-l ca pe un castel de nisip doborât de un val parşiv. S-a uitat la articulaţie, în timp ce arbitrul a fluierat, şi o targă a fost adusă pe teren. William recunoscuse impactul, iar acum recunoştea ceaţa care îl însoţea şi, de asemenea, durerea.

A avut nevoie de două operaţii, pentru că genunchiul trebuia reconstruit. De fiecare dată când chirurgul sau asistentul intra în salonul de la spital, William asculta cu atenţie, dorind să înţeleagă. Genunchiul era singurul subiect la care se putea concentra; toate celelalte informaţii păreau să călătorească de la o distanţă imposibilă. Prindea cuvinte, fragmente, dar nu şi sensul lor.

A avut norocul să aibă o rezervă numai pentru el. În mod normal, un pacient ar fi fost trimis acasă pentru cele două săptămâni dintre operaţii, dar din moment ce William trebuia să-şi ţină piciorul accidentat imobil şi ridicat, iar camera sa de cămin era la trei etaje de urcat pe scări, l-au ţinut în spital. Asistentele au spus că ar mai putea fi adus un

pacient în rezerva lui, dar n-a apărut nimeni. Kent l-a vizitat când a putut, dar între cursuri, baschet şi slujba lui de la spălătorie, nu-i rămânea prea mult timp liber. Julia îl vizita o dată sau de două ori pe zi. Încerca să-l facă pe William să râdă, făcându-şi câte o intrare spectaculoasă: pirueta ca o balerină care intră pe scenă, sau intra cu bărbia sus, jucând rolul unei asistente severe. Odată a intrat cu câteva cărţi ţinute-n echilibru pe cap şi a reuşit să traverseze jumătate de încăpere înainte să i se prăbuşească. Lui William îi plăceau intrările, dar nu avea nevoie de ele. Era fericit doar pentru că ea se afla acolo.

Julia i-a adus manualele, ca să poată încerca să ţină pasul cu cursurile. Examenele finale erau la mai puţin de două luni distanţă, apoi venea absolvirea.

— Ne vom aminti de iunie 1982 ca fiind cea mai bună lună din viaţa noastră, a spus Julia. Terminarea colegiului şi nunta.

A numit cele două evenimente cu plăcere, savurând soliditatea reperelor. Lui William îi plăcea când logodnica lui vorbea aşa; admira modul în care Julia îşi vedea viaţa ca pe un sistem de autostrăzi pe care trebuia să navigheze cu competenţă şi era recunoscător că se află în maşina ei.

Când ea părăsea încăperea, William rămânea deseori singur ore în şir. Ignora manualele şi zapa întruna la televizorul din colţ. Se uita, cu sonorul oprit, la meciurile jucate de Bulls. La ultima sa vizită, Kent îi adusese lui William corespondenţa, iar William recunoscuse scrisul împăienjenit al tatălui său pe unul dintre plicuri. Când a atins scrisoarea pentru prima dată, o sudoare rece i-a acoperit pielea. William crezuse că a renunţat la orice aşteptare în privinţa părinţilor săi, dar odată cu apariţia scrisorii, se trezise copleşit de emoţii nedorite. Îşi pusese plicul sub pernă în timp ce se străduia să-şi alunge speranţa, ca pe o pasăre, afară pe fereastră. William acceptase întotdeauna faptul că părinţii lui nu-l doreau în viaţa lor. Fusese mai degrabă relaxat atunci când, împreună cu Julia, i-a telefonat mamei să-i spună despre nuntă, pentru că

ştia care va fi rezultatul; singura lui îngrijorare în seara aceea fusese pentru Julia şi dezamăgirea ei.

Dar poate că părinţii lui avuseseră timp de gândire în urma acelui apel telefonic, iar acum se străduiseră să-i scrie o scrisoare. Nu puteau şti că este în spital – de unde să fi aflat? Universitatea îi acoperea facturile medicale, iar când chirurgul s-a oferit să vorbească cu părinţii lui William, el a spus că nu e necesar. William s-a gândit că era posibil ca mama şi tatăl lui să-i fi scris pentru că aveau anumite remuşcări. Acum, că William era bărbat în toată firea şi se însura, poate că îşi dăduseră seama cât de mult pierduseră din timpul în care i-ar fi putut fi alături. Poate că voiau să facă parte din viaţa lui la maturitate. Spera – din nou, speranţa căpăta forma sudorii reci – că i-au scris o scrisoare lungă, în care îşi cereau scuze că fuseseră atât de neinteresaţi de el pentru atât de mult timp. În scrisoare, ar fi putut să-i ceară iertare lui William şi, totodată, permisiunea de a participa la nunta lui.

William a oprit televizorul şi a deschis plicul. Şi-a dat seama imediat că nu era nicio scrisoare înăuntru. Era doar un cec. Pe linia pentru explicaţii scria: *Felicitări pentru nuntă/absolvire*. Cecul era în valoare de zece mii de dolari. William s-a uitat la zerouri şi s-a gândit: „Acum chiar că s-a terminat”. Nu avea să deschidă un depozit – a ştiut imediat asta. Nu avea să se atingă de banii lor. Bătăile inimii i-au încetinit până la un murmur în piept şi a trebuit să tragă adânc aer în piept ca să nu plângă. L-a surprins şi pe el cât de supărat era; avea impresia că ceva s-a rupt în el.

★

Echipa de baschet şi antrenorul lui William l-au vizitat între cele două operaţii. Coechipierii săi, dintre care câţiva au fost nevoiţi să se aplece când au trecut pragul, purtau treningul echipei. William a simţit că totul se prăbuşeşte înăuntrul său în timp ce grupul s-a adunat în jurul patului de spital. Avea impresia că tot ce era în sinea lui se redusese brusc

la dimensiunile unui vârf de creion. Toate culorile şi liniile au dispărut.

Fiecare vizitator afişa un zâmbet grijuliu, menit să-l înveselească.

— Eşti bine, i-a spus Kent.

Era cel mai aproape de William şi l-a bătut de două ori pe umăr, ca şi cum ar fi vrut să întărească vorbele rostite: „Eşti bine”.

„Nu cred”, s-a gândit William.

Antrenorul şi-a dres glasul şi a spus:

— Fiule, ai fost norocos să se întâmple când s-a întâmplat. Ai ajuns la turneu şi ai avut parte de experienţa asta. Ţi-ai servit bine echipa în toiul sezonului. Şi am auzit că te însori în curând?

— Da, domnule.

— Veşti minunate! Astea sunt lucrurile care contează. Vezi, totul merge înspre bine.

„Nu vorbeşti serios”, a gândit William. „Ştii că nu voi mai putea juca. Ştii că sunt terminat.”

Apărătorul lor, Gus, i-a înmânat o felicitare cu urări de sănătate, pe care semnaseră cu toţii, câţiva tipi au făcut glume despre mâncarea din spital şi apoi, din fericire, s-au încolonat şi au plecat.

Kinetoterapeutul – un tip cu barbă, pe nume Arash – a rămas totuşi în spate şi s-a apropiat de patul lui. S-a încruntat şi l-a întrebat:

— Care-i povestea cu genunchiul ăsta?

William a înclinat din cap, în semn că aprecia întrebarea; genunchiul lui chiar avea o poveste. Vârful creionului din interiorul lui s-a înmuiat şi a simţit că are acum suficient aer pentru a respira.

— Mi-am fracturat rotula în clasa a unsprezecea. În timpul unei faze foarte asemănătoare, de fapt.

— M-am gândit eu. Aşa că rotula s-a fracturat în halul ăsta din cauza unei slăbiciuni anterioare.

Arash avea radiografia în mână; s-a uitat în jos, la imagine. Pe radiografie, rotula lui William părea mai ştearsă, mai neclară decât oasele de deasupra şi de sub ea. Osul alb era străbătut de mai multe linii.

— Arată ca un mozaic.

— Un sfârşit de carieră, a spus William.

— Şi asta. Uite, ştiu că îţi place jocul, a spus Arash. Am remarcat asta şi ţi-am remarcat şi genunchiul slab. Dar poţi rămâne în baschet, să ştii. Poţi să fii antrenor sau preparator sau să joci un alt rol. Uită-te cu atenţie la tot stafful tehnic şi vezi ce te-ar atrage. Baschetul este o maşinărie mare, cu o mulţime de piese.

William se aplecă înainte.

— Ce vrei să spui cu asta, că mi-ai remarcat genunchiul slab?

Arash era un bărbat bine făcut, cu antebraţe puternice.

— L-ai protejat o dată sau de două ori. Am văzut şi cum te-ai sprijinit pe celălalt picior pentru a pivota şi a sări. Asta se întâmplă atunci când te accidentezi la o vârstă fragedă. Genunchiul nu operează izolat. Şoldul şi glezna se obişnuiesc să acţioneze diferit, iar echilibrul general este afectat. Există o interacţiune între diversele articulaţii şi nimeni nu ţi-a spus să faci recuperare pentru piciorul slab, ca să-l aduci înapoi la capacitate maximă. Pun pariu că data trecută l-ai scos din ghips şi te-ai întors imediat pe teren fără să schimbi nimic, nu?

William a încuviinţat din cap.

— Eram sigur.

Julia a sosit la câteva minute după plecarea lui Arash. A privit cu atenţie chipul lui William; se vedea că ceva îl supără.

— Ce s-a întâmplat?

— Mă omoară genunchiul ăsta.

— Săracul de tine! Încearcă să te gândeşti la altceva. Gândeşte-te la nuntă. E un eveniment minunat, nu?

— Aşa a spus şi antrenorul.

Ea s-a luminat la faţă.

— Ce drăguţ!

Îi întinse clipboardul ei cu foi pline de planuri: lista de invitaţi, fotografii cu diferite aranjamente florale, un program minut cu minut. O cronologie a lucrurilor de făcut şi a datelor până la care fiecare

punct urma să fie finalizat. Un tabel care arăta cine de ce răspundea. Aproape fiecare căsuţă avea alături numele Juliei sau pe al lui Rose.

William a răsfoit paginile. Nunta era peste nouă săptămâni. Era un eveniment concret pe care îl putea înţelege, ca şi realitatea genunchiului său. Trebuia să participe la unul şi să fie atent cu celălalt.

Julia i-a netezit părul lui William; îi făcea bine atingerea ei.

Ea vorbea, aşa că el a încercat să se concentreze.

— Când am intrat la departamentul de istorie să-ţi iau lucrarea, am întrebat despre posturile de asistent didactic. Se pare că există o poziţie pentru toamna viitoare, care nu a fost încă listată. Să-ţi depun CV-ul?

William avea să înceapă în septembrie un program postuniversitar de asistenţă, destinat absolvenţilor de colegiu, la catedra de istorie a Universităţii Northwestern. Fusese surprins şi uşurat când a fost acceptat în program. Se considera un student mediocru, dar adevărul era că ultimii patru ani de studiu alături de Kent şi Julia schimbaseră asta. Prietenul şi iubita lui îl motivaseră să depună mult efort şi îl învăţaseră cum să studieze eficient. Aceste abilităţi, combinate cu teama constantă a lui William că o medie scăzută l-ar exclude din echipa de baschet, îl promovaseră pe lista decanului.

În cererea de admitere la doctorat i se ceruse să declare o perioadă istorică pe care să se concentreze şi îi fusese greu să aleagă. În privinţa istoriei, cel mai mult îi plăcea amploarea ei, legăturile semnificative dintre evenimente şi figuri. Cum l-a inspirat Lev Tolstoi pe Mahatma Gandhi, care, la rândul său, l-a inspirat pe Martin Luther King Jr. William nu vedea cum ar putea să-şi planteze cu încredere picioarele într-un anumit secol, continent sau război. Când a discutat despre această dilemă cu Kent, prietenul său a clătinat din cap şi a spus:

— Ai deja o arie de specializare, fraiere. Scrie o carte despre istoria baschetului.

Ideea asta l-a surprins pe William – nu-i trecuse prin cap – şi a spus:

— Nu pot studia baschetul. Ăsta n-ar putea fi văzut ca un subiect academic serios.

Dar putea să opteze pentru studiul istoriei Americii din 1890 până în 1969, o perioadă care ar permite cel puţin ca interesul său particular şi obiectul de studiu să coexiste.

William avea nevoie de postul de asistent ca să asigure, pentru el şi Julia, nişte venituri pe timpul îndelungatului program de doctorat. A arborat o expresie a feţei care să arate că era atent la logodnica lui şi la planurile ei, dar undeva înăuntrul lui se tot repeta, în şoaptă: „nuntă, genunchi”.

— Eşti sigură? a întrebat-o. Nu sunt convins că CV-ul meu e gata să fie prezentat.

— O să-l aranjez; sunt bună la asta. Am citit atât de multe CV-uri pentru profesorul Cooper vara trecută, îţi aminteşti? Ai nevoie de o tunsoare când pleci de aici. Julia i-a atins braţul. A făcut o pauză, apoi a spus cu voce joasă: Aş vrea să mă pot urca în pat cu tine.

William şi-a imaginat curbele ei lipite de corpul lui. Şi-a imaginat ce s-ar fi întâmplat când şi-ar fi tras amândoi cearşaful peste cap.

— Îmi săruţi mâna? a întrebat-o.

Ea s-a aplecat în faţă şi i-a luat mâna. A sărutat-o, în punctul moale dintre degetul mare şi arătător. Apoi i-a întors-o şi i-a sărutat palma. Încet, iar şi iar. „Nuntă. Genunchi.”

★

Rose şi Julia au prezidat o întâlnire generală la masa din sufrageria familiei Padavano, cu câteva zile înainte de nuntă. Charlie nu era acolo, dar absenţa lui nu a fost remarcată, iar William se întreba dacă întâlnirea fusese programată dinadins într-un moment în care el urma să lipsească. Sylvie stătea în colţul cel mai îndepărtat de mama ei şi citea dintr-o carte pe care o ţinea în poală. A fost atentă doar când cineva i s-a adresat direct.

Emelinei i se spusese să ia notiţe cu privire la deciziile adoptate, aşa că s-a aşezat la masă pregătită cu un blocnotes şi un creion. Cecelia s-a rezemat de braţul surorii ei gemene, părând plictisită sau somnoroasă.

Lui William îi luase ceva timp să se prindă de diferenţele dintre gemene, dar acum nu avea probleme să le deosebească. Cecelia avea întotdeauna pete de vopsea pe mâini şi pe haine şi trecea de la bună dispoziţie la enervare cu o viteză uluitoare. Îi plăcea să arunce priviri severe asupra oamenilor, într-un mod care îi amintea lui William de Julia. Emeline era mai calmă şi reacţiona mai lent decât sora ei geamănă. Era cea mai tăcută dintre cele patru surori, dar când suna telefonul în locuinţa lor mică, de obicei era o solicitare de babysitting pentru Emeline. William s-a gândit odată că logodnica lui părea să păşească prin lume înarmată cu bagheta unui dirijor, în timp ce Sylvie ţinea în mână o carte, iar Cecelia, o pensulă. Emeline însă îşi ţinea mâinile libere pentru a putea fi mereu de ajutor cuiva sau pentru a ridica şi a linişti vreun copil din cartier. De fiecare dată când Emeline îl vedea pe William după accidentare, îl întreba dacă putea să-i care ceva sau să-i deschidă uşa în cale.

William a ascultat cu luare-aminte, în timp ce Julia şi mama ei au recitat pe rând programul şi sarcinile atribuite. Când Rose a declarat că, în dimineaţa nunţii, Charlie îl va lua pe William de la Northwestern, el a spus:

— Nu e nevoie. Pot să vin singur la biserică.

— Eşti rănit, a spus Rose, pe un ton care sugera că fractura de rotulă s-a întâmplat din vina lui. Şi cum anume intenţionezi să ajungi la biserică în costumul de nuntă şi cu cârje? Luând autobuzul? Charlie va împrumuta maşina vecinului nostru şi te va aduce. Asta e.

Emeline a zâmbit.

— Mama vrea doar să se asigure că ajungi la timp la biserică.

— Dacă-i aşa, atunci n-ar fi trebuit să-l numească pe tati să fie şofer, a spus Cecelia.

Rose a clătinat din cap, scuturându-şi părul cărunt.

— Tăcere, fetelor. William şi Charlie vor avea grijă unul de celălalt şi amândoi vor ajunge la timp.

— O! a spus Emeline şi a bătut cu palma în masă. Logic. Îi dai lui tati o responsabilitate, iar pe tati îl transformi în responsabilitatea lui William. Eşti un geniu diabolic, mamă.

Apoi a ridicat mâna în faţa mamei ei, ca să bată palma, gest pe care Rose l-a ignorat.

— Ai dat instrucţiuni cavalerului de onoare? a întrebat Rose.

— Kent ştie unde trebuie să fie şi la ce oră.

— Va fi beat?

William se uită la ea surprins.

— Nu!

— N-o băga în seamă, a spus Julia. Presupune automat că fiecare bărbat bea prea mult.

— Numai până la proba contrară, a precizat Rose. Cecelia, de ce te-ai întins aşa pe masă? Stai dreaptă, te rog.

— Simt că suntem pregătiţi, a opinat Sylvie. Nunta asta va merge ceas. Trebuie să plec la muncă în curând, îţi aminteşti?

Rose s-a întors spre William şi l-a informat:

— După nuntă, o să-mi spui mami sau mamă. Gata cu doamna Padavano.

L-a fixat cu o privire dură în timp ce spunea asta, dar el simţea că ochii ei transmit un alt mesaj. Regreta că părinţii lui n-aveau să vină la nuntă şi îi părea rău că nu-l iubeau. Îl va iubi ea, pentru a suplini absenţa lor.

Pe sub masă, Julia l-a strâns de genunchiul cel bun.

I-a luat o clipă să-şi găsească vocea.

— Mulţumesc, a răspuns.

— Prostii!

Rose se întorsese deja la lista ei.

Dar el i-a mulţumit din nou şi şi-a pus mâna peste cea a Juliei.

Mai târziu, lui William i-a trecut prin minte că Rose convocase întâlnirea doar pentru a-i spune asta. Nu avea nevoie să recapituleze planurile. Ea era comandantul şi îşi conducea soldaţii în ziua aceea. Ea nu delega, ci ordona. O fi vrut, pur şi simplu, să-i facă această declaraţie în faţa martorilor.

Absolvirea a căzut cu o săptămână înainte de nuntă şi, din moment ce acel eveniment includea propriile sărbători, mai mici sau mai mari, zilele au început să fie punctate pentru William de îmbrăcarea şi dezbrăcarea hainelor festive. Cu o seară înainte de nuntă, el şi Kent au ieşit la un *burrito* şi au ciocnit cam multe halbe de bere. Luni, Kent urma să plece la Milwaukee, la facultatea de medicină.

— Au rămas mai puţin de două ore, a spus. Ştiu că o să-ţi fie dor de mine, dar ne putem vizita. Vom spăla rufele împreună, de dragul vremurilor apuse.

Sareka, şefa spălătoriei, care încercase să scape de William prima dată când a apărut la subsol, a asistat la ceremonia de absolvire şi a aplaudat frenetic atunci când numele lui William şi Kent au fost anunţate. Ea nu şi-a schimbat oficial discursul; a susţinut întotdeauna că nu are încredere în William şi că îi place de Kent, dar în anul al treilea era deja clar că se preface, iar William lua afecţiunea ei drept cel mai mare compliment. O invitase la nuntă, dar ea refuzase fără ezitare. „Prefer să nu fiu printre atâţia albi.”

— O să fii un medic grozav, a comentat William.

Kent l-a fixat cu privirea.

— Şi tu? Aştepţi cu nerăbdare să fii profesor?

— Nu ştiu dacă ţi-am spus, dar Arash a observat înainte de accidentare că genunchiul meu drept avea o slăbiciune. Mi-a spus la spital.

— Ei, pe naiba! Interesant. Nu sunt surprins, totuşi. Tipul ăla are talent. I-a spus lui Butler că gleznele lui sunt rigide şi, câteva zile mai târziu, şi-a rupt una într-un meci. Îţi aduci aminte?

— Dacă aş fi ştiut, mi-aş fi putut întări genunchiul şi aş fi evitat nenorocirea asta.

— Nuuu…

— Nuuu ce?

Kent a clătinat din cap.

— Nu mai vorbi aşa. Suntem absolvenţi. Recuperează-ţi genunchiul şi pe urmă o să ne putem gândi serios să punem iar mâna pe minge, dar acum e timpul să fim adulţi. Şi-a ridicat sticla de bere. Un toast pentru tine şi General, şi pentru mine şi un milion de ore de studiu.

Charlie a venit la fix, iar William îl aştepta pe trotuar. Îi luase mult timp să se îmbrace în dimineaţa aceea. Făcuse două duşuri reci ca gheaţa, pentru că se simţea încins şi îşi făcea griji că avea să transpire în costumul lui frumos. Odată ce l-a îmbrăcat, şi-a ataşat şi reataşat genunchiera de nenumărate ori, încercând să se asigure că pantalonii îi erau bine întinşi în jurul ortezei metalice, şi nu mototoliţi.

William şi-a strecurat cârjele pe bancheta din spate a sedanului albastru pe care Charlie îl împrumutase şi s-a lăsat pe scaunul din faţă, după ce l-a dat mai în spate, ca să aibă spaţiul maxim pentru picioare.

— Zi mare. Charlie purta costum; părea mic şi inconfortabil la volan. Eu, de obicei, port chestia asta doar la înmormântări, a comentat el când a ieşit în trafic.

William se uita pe fereastră la edificii şi la case. Avea impresia că e o scenă dintr-un film: un tânăr cu viitorul lui socru, în pragul nunţii. Voia să-şi facă rolul cât mai bine posibil.

— O să fii bun cu Julia.

Charlie a spus asta ca pe o certitudine.

— Da, domnule, o să fiu.

Charlie a luat un colţ fără probleme, apoi a schimbat banda după ce s-a uitat în oglinzi. Un camion masiv a apărut în faţa maşinii lor, iar el a încetinit pentru a lăsa suficientă distanţă între vehicule. Era un şofer bun, ceea ce l-a surprins pe William. Tatăl Juliei se prezentase întotdeauna ca bărbatul distras şi uşor incompetent pe care fiicele şi soţia lui îl credeau a fi. Era interesant să-l vezi competent, iar William s-a întrebat, pentru prima dată, cât de mult din comportamentul obişnuit al lui Charlie era un joc.

— Ştiai că eu şi Rose am fugit împreună? N-am făcut nuntă. Cred că asta explică febra care a cuprins-o cu nunta asta. E şi pentru ea, şi pentru Julia.

William a clătinat din cap.

— Nu ştiam asta.

— Era însărcinată cu Julia, iar mamele noastre nu se plăceau. O tărăşenie veche, din ţara de baştină. Am condus până în Las Vegas.

William a zâmbit imaginându-şi-i pe Rose şi Charlie pe Las Vegas Strip[4]. Oare Julia ştia că fusese concepută înainte de căsătoria părinţilor?

De parcă i-ar fi auzit gândul, Charlie a spus:

— Julia ştie. Face parte din istoria familiei; nu am ascuns niciodată adevărul. Totuşi, Rose nu putea să sufere Las Vegasul – spunea că e dezamăgită de toţi oamenii care merg acolo în fiecare an. Nu i-a trecut niciodată spaima pe care i-a produs-o Las Vegasul.

Aceasta ar fi trebuit să fie o glumă, dar starea generală a lui Charlie era prea sumbră ca să-i iasă. Lui William îi părea rău pentru el. Charlie era pe cale să-şi dea fiica cea mare şi nu era deloc băut, ceea ce se întâmpla rareori. Alcoolul îl făcea pe Charlie să ia lucrurile mai uşor.

— Nu m-am priceput niciodată să-i ofer lui Rose ceea ce îşi dorea, în afară de fete, a spus el. Încearcă să-i oferi Juliei ceea ce-şi doreşte, ori de câte ori

poţi. Julia e puternică, are voinţă, la fel ca mama ei – ea o să asigure structura de rezistenţă a vieţii tale. Rose mă susţine în multe feluri, sunt un om norocos. Şi tu eşti norocos.

William se simţea, într-adevăr, norocos. Julia îi oferise deja atât de mult. Tot ce părea să-şi dorească de la el era dragostea şi entuziasmul pentru planurile ei. Putea să ofere în continuare ambele lucruri cu uşurinţă şi spera că va fi suficient. Din exterior, căsnicia lui Charlie şi Rose părea complicată, ca un ceas cu mecanism interior care se roteşte, dar nu se conectează prea bine.

Charlie s-a aplecat în faţă şi a privit prin parbrizul larg.

— Iată şi biserica. Uită-te după un loc de parcare în care să mă pot strecura.

În următoarele şase ore, cu excepţia timpului petrecut la altar, William a simţit că se afla mereu în locul greşit. Julia, Rose sau Charlie îi tot rosteau numele. Îi cereau să stea de vorbă cu un văr îndepărtat, să se îmbrăţişeze cu profesorul din clasa întâi al fetelor, să discute despre baschet cu un fan al echipei Bulls sau să vorbească despre Boston cu un unchi care a fost o dată acolo. Îl durea genunchiul indiferent de poziţia în care se afla. Julia se supăra că nu stă jos, apoi îl trăgea pe gazon să dea mâna cu omul care făcuse aranjamentele florale. Kent, care avea abilitatea magică de a se simţi confortabil în orice situaţie, îşi croia drum pe pajişte, strângând mâinile tuturor de parcă ar fi candidat pentru primărie. William a observat că era întotdeauna urmat de un stol de tinere frumoase. Sylvie, Emeline şi Cecelia se învârteau în jurul lui William şi al Juliei, ca o constelaţie roz. „Atât de multe zâmbete”, i-a spus Sylvie o dată, în treacăt. Spre amurg, Cecelia i-a întins lui William pantofii ei cu tocuri, apoi a plecat, străbătând peluza. Charlie, cu părul ţeapăn în sus şi cu o băutură în mână, îl bătea pe William pe spate ori de câte ori se apropiau unul de celălalt.

Însă toate acestea erau estompate de luminiscenţa Juliei. Rochia ei albă era înţesată de mărgele albe, minuscule, care zornăiau când mergea. Silueta ei de clepsidră era îmbrăţişată de material; părul îi era prins în vârful capului; ochii îi străluceau. Arăta de parcă ar fi fost conectată la o sursă de alimentare la care ceilalţi nu aveau acces. William era din nou recunoscător de fiecare dată când ea îl lua de braţ sau îl săruta pe obraz.

— Soţia mea, şoptea el.

Când a sosit limuzina, Rose a venit să-i caute.

— E timpul să plecaţi. Voi doi o să vă distraţi de minune, iar eu o să dorm trei zile.

Julia şi-a îmbrăţişat mama; cele două femei s-au strâns tare şi au rămas aşa un moment îndelungat. Când Rose s-a îndepărtat, a spus:

— William?

William a cuprins cu privirea întreaga scenă: biserica de piatră; mulţimea de oameni veseli şi zâmbitori; colegii lui de la baschet, mai înalţi decât toţi ceilalţi, cu picioarele lungi clătinându-se de la băutură. Mulţimea de confetti albe, atârnând de pe ramurile copacilor. Noile sale cumnate, ocupându-se de ultimele momente ale petrecerii, sărutându-i şi luându-şi la revedere de la oaspeţii mai în vârstă.

— Mulţumesc pentru tot, mamă, a spus el.

Cuvântul „mamă” l-a zgâriat pe gât; utilizase rar termenul – propria lui mamă părea că preferă să nu o numească deloc, aşa că asta făcuse. Era un cuvânt de mult adormit, acoperit de rugină în interiorul lui.

Rose a încuviinţat din cap, mulţumită, şi s-a întors pentru a le elibera calea către maşina care aştepta, către orice avea să urmeze după „nuntă, genunchi”, şi către tot restul vieţii lor.

JULIA

iunie 1982 – octombrie 1982

Julia s-a trezit ciudat de nepregătită pentru luna lor de miere, care a avut loc într-o staţiune de pe malul lacului Michigan. Dedicase atât de mult timp şi energie planificării nunţii, încât nu se gândise prea mult la călătoria ei şi a lui William. În momentele de visare cu ochii deschişi, ea îşi imaginase cum vor sta unul lângă altul pe şezlonguri, ţinându-se de mână. În realitate, în cele cinci zile în care au stat la hotelul de pe malul lacului, au fost vânturi puternice, care au sufocat plaja cu nisip şfichiuitor, iar lui William i-a fost greu să meargă în cârje pe terenul denivelat. De fapt, îi era greu să meargă pe oriunde. După ce parcurgea vreo treizeci de metri, se încrunta şi devenea palid. Păşea atât de lent, încât Juliei îi era greu să se limiteze la ritmul lui. A dezvoltat un obicei de a merge înainte şi de a se întoarce. Amândoi erau epuizaţi după sfârşitul anului şcolar şi nuntă, aşa că odată ce Julia a încetat să simtă că trebuie să facă ceva – să exploreze oraşul, să iasă la prânz, să se uite la antichităţi pentru că zona era cunoscută pentru antichităţi –, au putut să se bucure de ultima zi şi jumătate, când abia dacă au părăsit dormitorul.

Întorşi la Chicago, s-au dus direct la noul lor apartament, în căminul pentru familişti din campusul Northwestern. Se calificaseră pentru locuinţă pentru că în toamnă William avea să înceapă cursurile postuniversitare la colegiul pe care-l absolvise şi obţinuse un loc de muncă peste vară în campus, la biroul de admitere, ajutând la reorganizarea sistemului de dosare. Julia a îndrăgit imediat locul acela. Era un apartament cu un dormitor şi living, cu o fereastră care dădea spre o curte interioară. Lumina soarelui intra din plin. Nu locuise niciodată în altă parte decât în căsuţa de la

numărul 18, cu părinţii şi surorile ei. Acest apartament, în care trăiau doar ea şi William, era aproape incredibil de liniştit. Aveau propria bucătărie, baie şi o masă mică, rotundă şi galbenă, la care să mănânce împreună.

A mers cu William la control la chirurg. Medicul a examinat dantela de cicatrici din jurul şi de pe rotula lui şi a declarat vindecarea excelentă.

— E timpul să renunţi la cârje, tinere. Şi trebuie să suplimentezi mersul pe jos, a spus medicul. Muşchii ăştia trebuie să se mişte, altfel nu se întăresc. Eşti jucător de baschet, aşa că îţi recomand să mergi la o plimbare lungă în fiecare zi în timp ce driblezi.

— *Am fost* jucător de baschet, l-a corectat William.

— Driblingul este pentru distragerea atenţiei şi pentru a-ţi recupera echilibrul, a spus medicul. Soţia ta este atentă, în orice caz.

— Sunt atent, a protestat William, aparent ofensat.

Medicul s-a uitat la Julia.

— Asigură-te că soţul tău merge. Dacă devine sedentar, genunchiul va fi întotdeauna o problemă. Nu-l lăsa să-mi nesocotească munca.

Lunea următoare, William s-a prezentat la biroul de admitere de la Northwestern, iar Julia a mers la cumpărături. Şi asta i-a părut încântător. Putea să cumpere banane, chiar dacă Rose ura mirosul de banane şi refuza să le aibă în casă. Emeline era alergică la arahide, aşa că nu cumpărau niciodată unt de arahide, dar acum Julia putea să pună un borcan în coş. A cumpărat mezeluri, pâine şi un muştar delicios pentru prânzurile la pachet ale lui William. A alocat mai mult timp decât era necesar, plimbându-se de colo-colo pe culoarele supermarketului. Când s-a întors acasă, şi-a găsit cele trei surori stând în faţa uşii. Inima i-a tresărit la vederea lor.

— Mi-a fost dor de voi! le-a spus. Dar ce faceţi aici? Venim la cină în seara asta.

— Am vrut să vedem casa, a spus Sylvie.

Julia a încercat să se încrunte, dar nu-şi putea reţine zâmbetul. Se bucura să fie subiectul atenţiei colective a surorilor ei. Ştia că radiază de fericire şi vedea că fetelor le face plăcere s-o bucure astfel.

— Săptămâna viitoare, am spus. Am vrut să adaug câteva tuşe mai întâi, să atârn poze. Ca să arate foarte frumos când veniţi prima dată în vizită.

— Luna de miere a fost teribil de romantică? a zis Emeline, sprijinindu-se de perete, ca şi când ar fi luat-o cu ameţeală.

— N-am venit aici să vedem casa, a mărturisit Cecelia. Să intrăm, totuşi.

Julia le-a întins pungile de cumpărături şi a descuiat uşa.

Surorile ei au oftat la unison de încântare.

— Minunat! a exclamat Sylvie.

Chiar arăta minunat, în lumina soarelui de dimineaţă. Cele trei vizitatoare înţelegeau privilegiul de a avea propriul spaţiu. Când creşti într-o casă mică şi aglomerată, cum au crescut ele, o mare parte din visul de maturitate este să trăieşti într-un loc mai puţin aglomerat. Într-un spaţiu care să fie al tău şi pe care să nu trebuiască să-l împarţi.

Julia le-a făcut un tur scurt, apoi s-au aşezat pe canapeaua şi fotoliul din living. Julia a observat că Cecelia purta ceva sub braţ şi a întrebat-o:

— Ce-ai acolo?

— O! Cecelia a scos obiectul la vedere. Este litera mea stacojie, de la mama. Vrea s-o port peste tot timp de o săptămână, cel puţin. I-am spus că am s-o port.

Era una dintre icoanele cu sfinte, de pe peretele sufrageriei. Julia s-a uitat lung la ea, încercând să atribuie un nume femeii. Le cunoştea pe sfinte doar în context, expuse la rând, pe peretele din casa lor.

— Sfânta Clara de Assisi, a lămurit-o Cecelia.

Sylvie şi Emeline s-au uitat în jos, ca şi cum ar fi vrut să-şi studieze picioarele. Mama lor le predase lecţii legate de fiecare sfântă, dar nu le dăduse

niciodată jos de pe perete, cu atât mai puţin să atribuie vreuna ca penitenţă itinerantă unei fiice.

Julia îşi amintea acum de această sfântă. Sfânta Clara refuzase să se căsătorească la vârsta de cincisprezece ani şi fugise de acasă. Şi-a tăiat părul şi şi-a dedicat viaţa lui Dumnezeu. Ea a creat Ordinul Clariselor, iar sora şi mama ei s-au dus să trăiască alături de ea la mănăstire. A fost prima femeie din istorie care a scris un regulament monahal, după care să trăiască Ordinul Clariselor. Julia o cerceta cu privirea pe sora ei cea mai mică. Cecelia se născuse la trei minute după Emeline, aşa că uneori îi spuneau Baby. Lui Charlie îi plăcea să-i cânte, ca Frank Sinatra: *Yes sir, that's my baby. No sir, I don't mean maybe*.

— Dar ce s-a întâmplat?

Julia era conştientă că mâinile îi îngheţau şi că era speriată.

— Sunt însărcinată. Am aproape cinci luni. Cecelia a rostit cuvintele cu calm. Mama a decis că mă îndrept spre o viaţă de sărăcie. Dar voi păstra copilul. Nu-i spun tatălui, pentru că… S-a oprit o secundă. Pentru că, din câte-l ştiu, nu mă aştept la nimic bun din partea lui.

Julia a clătinat din cap, refuzând ideea. Nu era cu putinţă.

— Eşti însărcinată?

— Da.

— O să ai un copil, la vârsta de şaptesprezece ani.

— Împlinesc optsprezece ani până se naşte copilul.

Julia a simţit cum ceva se oţeleşte înăuntrul ei. Şi-a studiat celelalte surori; în mod clar, ea era ultima care afla. Digeraseră deja această veste şi găsiseră o modalitate de a o accepta. Emeline avea o loialitate necondiţionată faţă de sora ei geamănă şi, în plus, adora bebeluşii. Sylvie *era* dezamăgită de Cecelia – Julia a văzut asta în ochii surorii ei –, dar ea privea viaţa ca pe o poveste şi ar fi putut fi impresionată de modul în care sora lor mai mică

făcuse din sine un personaj principal în naraţiunea lor comună.

— Eu trebuia să am primul copil, a spus Julia, iar Sylvie şi Emeline şi-au ridicat privirea de la picioare, surprinse. Îmi pare rău, a continuat Julia. Dar e ridicol. Evident, ar trebui să dai copilul spre adopţie. De ce să-ţi strici viaţa din cauza unei greşeli?

Cecelia s-a ridicat, iar când a făcut-o, s-a îndreptat de spate, şi sarcina a fost vizibilă pentru prima dată. Cât timp umblase cocoşată, cu hainele atent aranjate? Purta o cămaşă de culoarea lavandei, iar movila tare din burtă împingea materialul spre exterior.

— Tu şi Sylvie ne vedeţi ca pe nişte copii, a spus ea. Mama crede că toată lumea este în pragul catastrofei în orice moment. Eu nu sunt nici una, nici alta. Nu mi-am dorit niciodată să merg la colegiu. Am să studiez şi am să fac artă pe cont propriu, cu copilul meu. E viaţa mea, e alegerea mea. N-am să fiu niciodată o povară pentru nimeni.

Un metru cincizeci şi şapte, umerii traşi în spate; ultima propoziţie, rostită pe un ton aspru.

— Doamna Ceccione, a intervenit Emeline, a spus că Cecelia s-ar putea muta în camera lui Frank şi că ne va ajuta cu copilul, dacă gătim cina şi facem treburi prin casă. Eu o să încep colegiul în toamnă, desigur, dar o să lucrez şi eu. Şi am nişte bani, o sumă frumuşică din babysitting, care ne va ajuta să cumpărăm ce ne trebuie.

Julia le fixa cu privirea.

— Vă mutaţi la două case mai încolo?

— Nu pot să rămân acasă, a răspuns Cecelia. Mama a fost foarte clară în privinţa asta. Şi îmi pare rău că simţi că te-am detronat, Julia. Ştiu cât de mult îţi place să fii prima.

Cecelia a spus acest lucru cu amabilitate, iar Julia, deşi avea mâinile bocnă şi era furioasă din pricina acestui adevăr cu care era confruntată – a acestui haos –, a înclinat din cap în semn de

acceptare. A vrut să se ridice şi să-şi îmbrăţişeze sora, dar corpul ei rece a refuzat să se mişte.

Sylvie şi-a dres glasul şi s-a uitat la Julia.

— Mama ne-a rugat să vă spunem să nu veniţi la cină în seara asta. A spus că vă primeşte când i se încheie perioada de doliu.

— Aş vrea să plec acum, a spus Cecelia, dar trebuie să fac pipi. Pot să merg la toaletă?

Când a părăsit camera, Julia, Sylvie şi Emeline s-au uitat una la alta. Faţa lui Sylvie vădea îngrijorare, iar Emeline avea o încruntătură jalnică între sprâncene.

— Şi tati? a întrebat Julia.

— El nu zice nimic. Mama spune că nici ea nu vrea să vorbească, dar nu tace o clipă. Tata vine acasă mai târziu decât de obicei.

Asta însemna mai beat decât de obicei.

— Par îmbătrâniţi, spune Emeline. Nu vor ca Cecelia să se mute, dar mama i-a spus că dacă a luat această decizie şi nu a mers la colegiu, trebuie s-o facă.

„De ce?”, s-a întrebat Julia, după ce surioara ei mai mică s-a întors în cameră, apoi au ieşit toate din apartament. „De ce să strici totul? De ce ne-ai face asta?” Julia se străduise atât de mult să facă – şi chiar făcuse – totul corect. Se simţea încinsă acum, aşa că a deschis fereastra. A rememorat imaginea Ceceliei, stând în mijlocul apartamentului ei frumos, impecabil, în cămaşa ei violet. Şi-a dorit să-i fi dat vestea în altă parte. Oriunde altundeva. Julia a ieşit la un moment dat şi a luat-o pe cărarea care înconjura campusul.

Pe latura mai îndepărtată era o bancă, pe care a stat până când a trebuit să se pună din nou în mişcare.

Când William a venit acasă în acea seară, l-a anunţat:

— Cred că ar trebui să avem un copil.

William s-a oprit în loc, cu cârjele împinse înaintea lui pentru pasul pe care urma să-l facă. Arăta ca un copac sprijinit cu ţăruşi de lemn.

William folosea cârjele doar acasă, când piciorul îi obosea şi îl durea.

— Acum? a zis, înghiţind în sec. M-am gândit că… trebuie să ne punem mai întâi pe picioare. Julia, nici măcar nu am început doctoratul.

— Ai primit postul de asistent didactic din toamnă. Eşti minunat.

Construia ceva în capul ei. Un răspuns la dezastru, o modalitate de a remedia totul, de a-şi restabili familia. Julia se gândea că ar fi economisit cât de mult putea din salariul mic al lui William şi i-ar fi dat acei bani Ceceliei sau doamnei Ceccione, pentru a se asigura că sora ei avea ceea ce-i trebuia şi era în regulă. Independenţa pe care o arătase Cecelia în acea după-amiază era ca un steag înfipt în nisip. Era un anunţ, o dorinţă, de la fetiţa însărcinată; nu asta era ea. Nu avea puterea pe care se prefăcea că o are şi a trăi în calea tsunamiul de suferinţă şi prejudecată al lui Rose avea să o izbească pe Cecelia de stânci. Deci mai mulţi bani ar ajuta. Iar Julia avea să rămână însărcinată cât mai curând posibil, pentru că, în calitate de proaspăt căsătorită, sarcina ei avea să fie sărbătorită. Avea să fie acceptată fără rezerve. Julia şi-ar pune burta de gravidă lângă cea a Ceceliei. Rose şi Charlie şi-ar îmbrăţişa ambii nepoţi, pentru că ar veni în pereche. Ar fi din nou cu toţii împreună şi ar fi suficientă dragoste pentru toată lumea. Julia avea o imagine scăldată în soare, cu doi bebeluşi aşezaţi pe o pătură; unul dintre ei era al ei, dar nu era sigură care.

— Nici măcar nu m-ai întrebat cum a fost prima zi, a spus William. S-a întâmplat ceva? A făcut o pauză în care şi-a tras cârjele înapoi, pe lângă corp. Acum era un copac drept. Pari… agitată.

Julia a zâmbit la tonul întrebător al vocii lui. Era plin de întrebări, iar ea îl iubea. Şi ea era plină de răspunsuri. S-a apropiat şi s-a lipit de el. A întins mâna şi a descheiat nasturele de sus al cămăşii albe pe care i-o dăruise de ziua lui. Apoi următorul

nasture. Şi-a trecut degetul peste tricoul alb, moale, de dedesubt.

— Ţi-e foame? a întrebat ea, cu glas aproape şoptit.

William a negat din cap.

L-a tras de cămaşă, iar el s-a aplecat spre ea. „Asta o să funcţioneze”, s-a gândit ea, distrasă, în timp ce buzele lui le-au acoperit pe ale ei, şi l-a condus cu pasul lent, legănat, în spate, spre canapea.

A doua zi, Julia a luat autobuzul de la Northwestern la Pilsen. Nu voia să meargă, dar era imposibil să afle acea veste şi să nu apară în faţa mamei ei. Julia nu ar fi fost în stare să explice în cuvinte exact de ce, dar trebuia să-i arate mamei respect prin prezenţa ei acolo.

A găsit-o pe Rose transpirată în grădină, aplecată asupra plantelor aromatice. Căldura se ridica din sol în valuri; verile erau crunte în Chicago. Julia ştia din experienţă că îngrijirea plantelor aromatice necesită cea mai mare rigoare şi atenţie la detalii. Rose insista ca oricine lucra în acea parte a grădinii să folosească lupă şi pensetă. Trebuiau depistate şi îndepărtate insectele mici, iar prezenţa unei anumite buruieni agăţătoare, care avea o tendinţă de a se căţăra pe plante şi de a le sugruma, trebuia depistată din timp.

— Nu e aici, a spus Rose. Dacă pe ea ai venit s-o vezi.

— Am venit să te văd pe tine.

Acest lucru a părut să o surprindă pe Rose, care s-a oprit brusc, în timp ce smulgea un pâlc de ierburi tinere. Şi-a pus mâinile în şolduri, şi Julia a putut să vadă, în sfârşit, faţa mamei sale. Rose părea distrusă, de parcă ar fi trecut printr-un accident de maşină. Toate piesele familiare erau acolo, dar puse greşit şi cumva avariate.

— A trebuit să trag o linie, a spus Rose.

Juliei i-a fost greu să suporte imaginea chipului tulburat al mamei sale, aşa că şi-a ridicat privirea

spre cerul fierbinte şi jos. A căutat în minte cuvintele potrivite, care să o facă pe mama ei să se simtă mai bine.

Înainte să le găsească, Rose a adăugat:

— V-am cerut un singur lucru, fetelor.

— Să facem studii superioare.

Rose a ţintuit-o cu privirea.

— Nu. V-am cerut să n-o daţi în bară la fel ca mine. Am cerut prea mult?

Julia a negat din cap, deşi nu-şi amintea ca mama ei să fi exprimat vreodată această cerere anume. Rose le repetase, iar şi iar: „Trebuie să faceţi studii superioare”. Nu le spusese niciodată să nu rămână însărcinate înainte de căsătorie. Această aşteptare n-a fost formulată, dar s-a dovedit a avea cea mai mare miză.

— Voi, fetelor, trebuia să faceţi mai mult decât am făcut eu, continuă Rose. Am vrut să fiţi mai bune. Acesta a fost scopul vieţii mele, a spus ea, cu o voce la fel de pietroasă ca pământul de la picioarele ei.

— O, mamă, a reacţionat Julia, surprinsă.

În iureşul veştilor din ziua precedentă, nu se gândise că Cecelia repeta istoria mamei lor. Rose rămăsese însărcinată cu Julia când avea nouăsprezece ani şi era necăsătorită, iar mama lui Rose nu mai vorbise de atunci cu ea. Mama şi fiica nu şi-au mai vorbit niciodată. Fetele nu şi-au întâlnit niciodată bunica. Charlie a spus întotdeauna că nu a fost o pierdere, pentru că bunica lor era o femeie posacă şi amară. Dar când apărea în discuţie subiectul mamei ei, Rose schimba mereu vorba. Nu spunea niciun cuvânt. Acum, Rose era mama care îşi întorcea faţa de la fiică şi nepot. Rose îşi reteza o ramură din arborele genealogic, ceea ce însemna că, în egală măsură, provoca şi trăia o suferinţă.

— Am dat greş, a spus Rose.

— Nu, n-ai dat greş. Ai fost o mamă grozavă.

— Am dat greş.

De data asta, a spus-o cu o voce blândă, care suna ca a lui Emeline. Julia nu o mai auzise niciodată pe

mama ei vorbind pe acel ton şi nu ar fi crezut că este capabilă de asta. Julia s-a întrebat dacă vocile celor patru fete trăiau în interiorul mamei lor. Seriozitatea lui Emeline, directivele clare ale Juliei, entuziasmul Ceceliei faţă de paleta de culori care alcătuia lumea, dorul romantic al lui Sylvie. Poate că Rose pur şi simplu şi-a mascat vocile fiicelor sale cu propriul ton aspru, cu propriile inflexiuni, de furie şi dezamăgire, dar toate erau acolo, îngropate în ea.

— Uită-te la mine, a spus Julia. Sunt căsătorită, am făcut colegiul. Nu a însemnat nimic că ai rămas însărcinată cu mine înainte de a te căsători. Nu trebuie să însemne nimic.

Pe Julia n-a deranjat-o niciodată că a fost concepută înainte de căsătoria părinţilor ei. Nu era neobişnuit în cartierul lor, iar ea simţise întotdeauna un pic de mândrie că stătuse la baza familiei sale. Fără ea, Charlie şi Rose poate că nici nu s-ar mai fi căsătorit. Sylvie, gemenele, casa asta, nimic nu ar fi existat. Julia a fost catalizatorul.

— Cel puţin, pe mine Charlie m-a luat de nevastă, a spus Rose. Sora ta se preface că tatăl nu există, nu contează. A refuzat să-mi spună numele lui, aşa că nu i-am putut suna pe părinţii lui să punem lucrurile în ordine. Tu ştii cine este? a zis, cu ochii ei sclipindu-i de speranţă.

— Nu, nu ştiu.

— Ce mizerie, a spus Rose, adresându-se ţărânei.

Julia nu vedea cum atragerea altei persoane într-o greşeală ar fi putut avea alt efect decât amplificarea greşelii, dar şi-a păstrat această părere pentru sine.

— Cecelia ne are pe noi toţi, a spus ea. Are familia noastră de partea ei. Putem oferi copilului tot ce are nevoie.

Rose s-a întunecat la faţă.

— Copilul ar putea să fie bine, a spus ea. Dar viaţa Ceceliei s-a terminat.

Ar fi putut la fel de bine să spună: „Viaţa mea s-a terminat când am rămas însărcinată cu tine”. Julia nu s-a supărat totuşi, pentru că mama ei vedea totul

în culori întunecate. Rose era într-o dispoziţie sumbră, aşa că vedea doar bezna. Îşi cerceta grădina, iar Julia îşi dădea seama că mama ei vedea doar ce era în neregulă cu ea: gândacii care rodeau plantele, frunzele cu găuri, posibilele rădăcini putrezite, tulpinile slabe.

— Ce face William? a întrebat-o Rose, cu voce inexpresivă.

— Bine. Abia dacă-şi mai foloseşte cârjele.

Rose a încuviinţat din cap, dar Julia ştia că nu o auzise, că nu o putea auzi. Rose dăduse greş şi era acum doar o ruină: o statuie crăpată, precum cea a Fecioarei Maria, sprijinită de gard, în colţul curţii. „Nu-ţi face griji, mamă. O să rămân şi eu însărcinată. Mă voi asigura că ramurile copacului nostru rămân intacte", ar fi vrut Julia să spună. Dar nu putea s-o facă. Planul ei era doar atât, un plan. Nu era încă un răspuns la durerea din sufletul mamei sale. Julia s-a gândit la copilul Ceceliei şi la cum, dacă nu remediază situaţia, acel copil va sosi în acelaşi mod în care s-a născut şi ea, în toiul dispreţului şi al furiei. Marcând despărţirea dintre o mamă şi o fiică. A simţit pentru prima dată o căldură faţă de copilul Ceceliei, o legătură cu acesta.

Când a plecat, Julia era obosită, de parcă ar fi pus şi ea mâna pe lopată şi şi-ar fi ajutat mama în grădină. În timpul călătoriei cu autobuzul spre casă, s-a întrebat ce rost avea propria ei viaţă. N-o luase niciodată în considerare în aceşti termeni. Încă de când era mică, tatăl ei o numea pe Julia racheta lui– „Abia aştept să te privesc zburând", spunea el – şi ea era cea care rezolva problemele. Se confrunta acum cu o mare provocare, cea mai mare de până acum. Era împletită într-un ghem cu toată familia ei, ceea ce însemna că toţi cei la care ţinea erau în joc. Surorile ei, părinţii ei, William, copiii care încă nu apăruseră pe lume. Julia a simţit un val de teamă că nu va reuşi, apoi l-a alungat. Ea nu dăduse niciodată greş, cu nimic din ce-şi pusese în minte, şi nu avea s-o facă nici acum. Nu putea fi altfel.

Cecelia a intrat în travaliu la sfârşitul lunii octombrie, când Julia era însărcinată în aproape patru luni. Doamna Ceccione a condus-o pe Cecelia la spital, iar surorile ei s-au întâlnit cu ea acolo. Doar o singură persoană a fost lăsată în sala de naştere în timpul naşterii, iar asistenta, cu halat şi mască, a anunţat în sala de aşteptare că tânăra mamă a solicitat prezenţa cuiva pe nume Julia.

Încântată, Julia şi-a pus un halat şi a făcut tot posibilul să-şi strângă părul sub boneta care i-a fost înmânată. Când a intrat în încăpere, a găsit-o pe Cecelia plângând.

— O vreau pe mama, a spus ea. O vreau atât de mult, iar tu îmi aminteşti de ea.

— Fetiţă, a spus Julia şi i-a îndepărtat Ceceliei părul de pe faţa îmbujorată.

Aşa le alinta Rose pe fiicele ei, în vremuri de boală sau tristeţe.

— Mi-e aşa dor de ea! Cecelia s-a uitat cu ochi fierbinţi la sora ei. N-ai idee. În fiecare zi a trebuit să mă lupt să nu merg acasă. Parcă şi copilul ar fi vrut s-o vadă. Urăsc cu toată fiinţa mea să fiu departe de ea.

— Vrei s-o sun acum? a întrebat-o Julia. O să vină.

Nu era sigură că e adevărat, dar ştia că sora ei îşi dorea nespus să fie adevărat şi, în faţa suferinţei Ceceliei, Julia avea să încerce tot posibilul să schimbe realitatea.

Cecelia şi-a contorsionat trupul sub cearşaf şi a ţipat. A prins-o de mână pe Julia şi a strâns-o atât de tare, încât Julia a icnit. Cum de era sora ei atât de puternică? Julia a experimentat valurile de contracţii alături de Cecelia în următoarele douăzeci de minute, simţindu-se copleşită de măreţia creaţiei şi cunoaşterii unei noi fiinţe umane. A şters cu o cârpă broboanele de sudoare de pe fruntea Ceceliei şi a lăsat-o s-o strângă de mână. Era sigură că mama lor a greşit când a întors spatele acestor lucruri:

propriului copil, sosirii pe lume a celui dintâi nepot. Julia şi-a promis că nu va fi niciodată atât de încăpăţânată.

— Îmi vine să fac caca, a spus Cecelia, în şoaptă.

— Asta înseamnă că e timpul să împingi copilul afară. Explicaţia venea de la asistenta plictisită din colţ, pe care Julia nici măcar n-o observase stând acolo. O să chem doctorul.

Copilul a sosit pe lume – urlător, trandafiriu şi boţit –, atât de furios, încât Julia şi Cecelia au plâns amândouă de uşurare.

— Uite-o, a sosit, a spus Cecelia, când fetiţa era întinsă pe pieptul ei.

Fetiţa a lovit uşor cu pumnul pielea mamei sale. Julia a privit-o inspirând rapid, apoi expirând. Această fiinţă nouă-nouţă părea să-şi concentreze toată forma ei micuţă asupra actului de a trăi.

— Uită-te la ea! a spus Julia.

Şi-a dorit ca toţi cei pe care îi cunoşteau să fie în salon cu ele, să se uite. De fapt, şi-a dorit ca mii de oameni să fie înghesuiţi acolo, cu ele – toată umanitatea –, pentru că priveliştea era atât de uimitoare!

— Isabella Rose Padavano, a spus Cecelia. Îţi vom spune Izzy. Bun-venit pe lume!

— Mama o să-i cedeze. Julia se uita mirată la copilă. Ochii ei perfecţi, nasul minuscul, perfect, gura roz, perfectă. Este irezistibilă.

★

Mai târziu în acea noapte, după ce Julia şi surorile ei au părăsit spitalul, a vizitat-o Charlie. Doamna Ceccione trebuie să-i fi dat vestea.

Când a apărut în pragul salonului Ceceliei, nu a pomenit nimic despre ultimele cinci luni, nici despre mânia lui Rose, nici despre faptul că nu făcuse niciodată cei douăzeci şi patru de paşi de la casa lui până la doamna Ceccione, pentru a-şi vizita fiica înstrăinată. Charlie s-a uitat pur şi simplu la Cecelia şi la copil, un moment îndelungat. Apoi a

zâmbit cu atâta căldură, de parcă ar fi răsărit un soare înăuntrul lui.

— Bună, frumoaso! a spus el.

Şi cu acele cuvinte, Cecelia a ştiut că a fost iertată şi că l-a iertat şi ea pe el.

A sărutat-o pe Cecelia pe obraz şi s-a aşezat pe scaunul de lângă patul ei, cu copilul în braţe. Izzy se uita la bunicul ei, cu ochii ei închişi la culoare, serioşi şi strălucitori. Charlie a privit-o şi a spus:

— Aproape că n-a auzit încă nicio limbă. Să începem cu o incantaţie, cu ceva magie?

— Da, te rog, a spus Cecelia.

În timp ce legăna copilul, îi şoptea, la urechea-i minusculă:

— Pentru fiecare atom care îmi aparţine mie, ceva bun să-ţi aparţină ţie.

Apoi a depus câteva sărutări în obrazul ei moale. Nu părea băut şi i-a oferit nepoatei sale toată dragostea, după cum le-a spus Cecelia surorilor ei mai târziu. Apoi s-a ridicat şi i-a înapoiat-o cu grijă pe Izzy Ceceliei. Şi-a sărutat din nou fiica.

— Îţi mulţumesc, draga mea, a mai spus el.

Charlie a ajuns la jumătatea holului de spital, înainte de a se prăbuşi pe podea. O asistentă de după colţ a auzit, şi a recunoscut, bufnetul unui corp uman în cădere. A ajuns la el în mai puţin de un minut, dar inima i se oprise deja. Niciunul dintre aparatele sau specialiştii din spital nu l-au putut aduce înapoi.

SYLVIE

octombrie 1982 – martie 1983

S-a făcut coadă în faţa casei funerare, în timpul celor trei priveghiuri. Înăuntru, Sylvie stătea în rând cu Rose, Julia şi Emeline şi mulţumea de fiecare dată când un străin îi spunea cât de minunat fusese tatăl ei. O femeie a spus că a stat lângă Charlie în staţia de autobuz de pe Loomis în fiecare zi, timp de ani de zile, pentru că orele lor de navetă coincideau, iar el era mai amabil cu ea decât oricine altcineva din viaţa ei. Domnul Luis, care furnizase florile pentru nunta Juliei şi acum pentru priveghi şi înmormântare, a spus că atunci când s-a mutat în Pilsen, Charlie l-a ajutat să negocieze o chirie mică pentru florărie.

— Fără el, afacerea mea nici nu ar fi existat, le-a spus domnul Luis femeilor din familia Padavano. Nu credeam în mine, dar Charlie, deşi abia mă cunoscuse, cumva credea.

Charlie părea să fi avut obiceiul de a ajuta mamele tinere: mai multe femei au spus că le-a cumpărat lapte praf pentru copii, când nu şi-au putut permite. Bibliotecara-şefă Elaine a apărut în faţa lui Sylvie la cel de-al doilea priveghi şi i-a spus, cu o voce severă, că tatăl ei fusese un domn drăguţ şi că, odată, îi făcuse o favoare semnificativă. Sylvie nu ştia că tatăl ei şi bibliotecara-şefă Elaine – care era cu cincisprezece ani mai în vârstă decât părinţii ei – s-au întâlnit vreodată sau măcar că s-au aflat împreună în aceeaşi încăpere. Câţiva bărbaţi, care trebuie să fi fost tovarăşi de pahar, au venit într-o stare precară la casa funerară şi au fost priviţi cu nervozitate de prietenele lui Rose. Colegii de la fabrica de hârtie au sosit şi ei, purtând cămăşi albe şi cravate închise la culoare, de parcă aceea ar fi fost uniforma lor.

— Nu se poate să se fi dus, a spus unul dintre cei mai tineri muncitori.

Sylvie era de acord. Nu se putea.

Din când în când, câte cineva izbucnea în plâns, de parcă lacrimile lor ar fi fost pentru Charlie, dar şi pentru propriile dureri sufleteşti. O dragoste timpurie neîmplinită, o sarcină pierdută, marea bătaie de cap de a nu avea niciodată destui bani. Într-un cadru în care plânsul era acceptabil, ei profitau de ocazie. Urmau un traseu clar: mai întâi aşteptau la coada care se formase pe lângă peretele mai îndepărtat, apoi se opreau în faţa sicriului deschis, după care făceau la stânga, pentru a le prezenta condoleanţe femeilor din familia Padavano. După acel moment, fie părăseau încăperea, fie se mutau în centrul ei, unde se aflau nişte scaune. Femeile Padavano nu au ţinut niciun discurs, dar în timpul fiecărui priveghi, un bărbat diferit, dintr-un sector diferit al vieţii lui Charlie, se ridica şi vorbea despre el, cu glas sugrumat.

Sylvie nu s-a apropiat deloc de sicriu. Îşi zărise tatăl când ajunseseră prima dată în încăpere. Charlie arăta ţeapăn, ca de ceară, dus, iar ea nu avea nici cea mai mică dorinţă să-i vadă de aproape trupul golit de viaţă. A rămas înţepenită la locul ei, ca şi cum ar fi fost încuiată într-o celulă. Şi-a ascultat vocea exprimând mulţumiri sau orice alte cuvinte i s-au părut potrivite. Şi-a văzut mâinile strânse de cele ale străinilor. Când bătrânele insistau să o sărute, le oferea obrazul. William a adus la un moment dat un scaun pentru soţia sa însărcinată, dar Rose s-a aşezat pe el, în ciuda faptului că refuzase toată seara scaunele oferite.

Doamna Ceccione a intrat şi a ieşit fără să se apropie de femeile Padavano. O evitase pe Rose de când Cecelia se mutase la ea, dar era fără îndoială îngrijorată că va merge în iad dacă nu-şi va arăta respectul faţă de morţi. Rude şi veri pe care Sylvie îi întâlnise doar de câteva ori, pentru că nu se suportau unii pe alţii, au sosit şi au plecat cu lacrimi în ochi sau plângând în hohote.

— Femeia aia, şoptea Rose, supărată, către fiicele ei, cel puţin o dată la fiecare priveghi, dar de obicei

Sylvie nici măcar nu ştia la cine se referea.

Exista o reţea de resentimente, care modelase familiile extinse ale lui Charlie şi Rose şi îi ţinea departe unii de ceilalţi. Când surorile Padavano se gândeau la familie, şi-i imaginau întotdeauna doar pe cei şase oameni care locuiau sub acoperişul lor. Mătuşi, unchi, bunici şi veri au fost întotdeauna încadraţi ca duşmani sau potenţiali duşmani. Sylvie îi privea pe oamenii care veneau şi plecau, ca o maree de durere teatrală, dar era mai ales conştientă de cine lipsea: Cecelia şi copilul.

Cecelia şi Izzy fuseseră externate din spital în acea după-amiază. Planul iniţial, construit în mare parte de Julia, fusese ca Cecelia să meargă direct de la spital la Rose, unde copilul avea să servească drept ofrandă de pace între mamă şi fiica ei cea mică. Dar acel plan s-a spulberat când Charlie a murit. Sylvie a fost cea care a răspuns la telefonul din bucătărie când Cecelia a sunat de la spital, plângând atât de tare, încât la început Sylvie nici n-a ştiut cine e. Vestea căzuse ca un trăsnet pe capul lui Rose. Corpul ei s-a încordat tot, apoi s-a relaxat brusc şi s-a prăvălit pe podeaua livingului. Sylvie a îngenuncheat lângă ea. Emeline – cu teribila sentinţă, „Tata e mort”, încă în urechi – a fugit înapoi la spital pentru a fi cu Cecelia. Julia nu ştia încă; stătea liniştită într-un autobuz către Northwestern.

Primul lucru pe care l-a spus Rose, cu o voce nouă şi ciudată, a fost:

— Ea a fost ultima care l-a văzut? Era cu ea?

Sylvie fusese confuză la început.

— Cecelia?

— Ea, a confirmat Rose, cu o voce ciudată.

— A murit pe hol, a precizat Sylvie.

Dar a ştiut atunci că orice deschidere pentru Cecelia şi frumosul bebeluş fusese anulată pe loc. Această moarte şi trădarea pe care Rose a văzut-o în ea stricaseră orice şansă de reîntâlnire. Sylvie a rămas pe podea, dar s-a retras de lângă mama ei. Charlie o temperase întotdeauna pe Rose şi insistase

să fie mai blândă. Fără îndoială, se gândise că şi copilul va fi de ajutor. Sylvie şi-ar fi dorit să fi vorbit cu el despre asta; ea şi surorile ei ar fi trebuit să-l includă în planul lor. Dacă ar fi făcut-o, poate că nu s-ar fi dus să o viziteze pe Cecelia în spital. Poate că acest lucru nu s-ar fi întâmplat.

Totuşi, ea i-a spus mamei sale:

— Nu are nicio legătură cu Cecelia. I-a cedat inima.

— Nu cu mine, spuse Rose. Nu s-ar fi întâmplat asta în prezenţa mea.

Fotoliul preferat al lui Charlie era în spatele lor. Fotoliul în care îşi recita versurile preferate, îşi consuma băuturile şi le spunea fiicelor sale cât de mult le iubea. Lui Sylvie nu-i păsase niciodată dacă salariul lui se micşorează sau dacă bea prea mult. Fusese totul pentru ea şi îşi pasaseră cărţi între ei toată viaţa. De mică observase că Charlie nu se ducea niciodată în grădina din spate, aşa că Sylvie n-o făcea nici ea. Acel impuls timpuriu de a-şi urma tatăl, de a-l imita, ridicase un zid între ea şi Rose.

Înmormântarea a avut loc la cinci zile după deces. S-au prezentat atât de mulţi oameni la biserica Sfântul Procopie, încât nici nu au încăput toţi înăuntru, deşi biserica era mare. Rose purta o rochie neagră şi o panglică de dantelă neagră prinsă de păr. Stătea în primul rând cu Sylvie şi Julia lângă ea. William o flanca pe Julia în costumul lui de nuntă, închis la culoare. De cealaltă parte a lui Sylvie, Emeline s-a întors în scaun, să vadă dacă sora ei geamănă se află în biserică, pentru că, desigur, Cecelia nu ar fi lipsit. Sylvie a întrebat-o din priviri pe sora ei: „O vezi?”

Emeline a negat din cap.

Transpirată toată, în rochia groasă şi cu ciorapi, Sylvie şi-a amintit când fusese ultima dată singură cu tatăl ei, cu aproximativ o lună în urmă. După cină, într-o seară, Rose îi trimisese pe cei doi să ridice o comandă mare de la piaţă. Făcuse cumpărăturile mai devreme; treaba lor era să le aducă acasă. Comanda nu era gata, aşa că doamna

DiPietro i-a dat lui Charlie un pahar mic de bere şi au aşteptat pe treptele din spate ale magazinului. La picioarele lor era o grădină mică şi plină de mărăciniş, iar Charlie o studia.

— Nici nu se compară cu cea a mamei tale.

— Şi tu de unde ştii asta? Sylvie îşi ţinea părul ridicat deasupra capului, încercând să-şi aerisească ceafa. Soarele apunea, dar fusese o zi de septembrie neobişnuit de caldă. Nu te duci niciodată în grădină.

El a schiţat un zâmbet.

— Dar presupun că e o splendoare.

Tatăl ei părea obosit. Sylvie şi-a amintit că se întreba dacă dormise prost. Probabil că inima lui începea să cedeze; îl lăsa inima în ziua aceea, pe trepte, cu berea în mână. Poate că Charlie a simţit asta, pentru că a spus:

— Scumpo, ştiam că ai chiulit la o mulţime de ore în liceu.

Sylvie l-a privit surprinsă.

— Ştiai?

— Butch mi-era prieten vechi, aşa că i-am spus să închidă ochii cât poate şi apoi să-ţi dea o pedeapsă inofensivă.

Butch McGuire fusese directorul de liceu al lui Sylvie şi, după mai bine de un an în care mai mult a lipsit, decât a participat, la orele de matematică şi chimie, el i-a dat ca pedeapsă vopsirea zidului din spate al şcolii. Cecelia a ajutat-o, mereu fericită să aibă o pensulă în mână. Emeline le-a adus gustări. Sylvie crezuse că niciunul dintre părinţi nu ştia nici de absenţele ei, nici de pedeapsă.

— De ce? a întrebat ea, ceea ce voia să însemne: „De ce ai făcut asta şi de ce îmi spui acum?”

— Ce făceai în timpul orelor de la care lipseai?

— Citeam, a răspuns Sylvie, fluturând dintr-o mână. Cursurile erau o pierdere de timp. Dacă nu mă interesează un subiect, nu am nicio speranţă să învăţ ceva despre el.

Citea într-un parc de lângă şcoală romane ascunse în scorbura unui stejar bătrân, pe care îl considera prietenul ei. Sylvie nu le-a spus surorilor ei ce face,

întrucât ştia că Julia ar fi fost furioasă şi ar fi insistat să se întoarcă în clasă, şi nici nu voia ca gemenele să creadă că ceea ce face ea este acceptabil. Poate că atunci a fost momentul în care Sylvie şi-a dat seama că alegea o altă cale decât Julia. Sylvie citea romane pe care le ascundea într-un copac – un copac cu care vorbea despre gândurile şi grijile ei –, în timp ce Julia depăşea toate obstacolele academice puse în faţa ei.

Charlie a încuviinţat din cap.

— Eşti prea tânără ca să înţelegi cu adevărat că viaţa este scurtă, dar aşa e. N-am vrut să te opresc când te îndepărtai de ceva ce nu conta pentru a face ceva ce conta. Tu şi cu mine suntem făcuţi din acelaşi aluat, fetiţă. Niciunul dintre noi nu se aşteaptă să-şi găsească împlinirea în şcoală sau muncă. Ne uităm pe fereastră, sau privim în noi, căutând ceva mai mult. A privit-o iscoditor. Ştii că eşti mai mult decât asistentă bibliotecară şi elevă, nu? Tu eşti Sylvie Padavano. I-a rostit numele cu încântare, de parcă ar fi fost cel al unui explorator sau al unui războinic faimos. Pentru că ştii că este posibil mai mult, vei vedea întotdeauna inutilitatea de a respecta o regulă stupidă sau de a face act de prezenţă la un curs plictisitor. Majoritatea oamenilor nu pot vedea această distincţie, aşa că fac doar ceea ce li se spune. Desigur, acest lucru îi plictiseşte şi îi irită, dar ei cred că asta este condiţia umană. Tu şi cu mine suntem destul de norocoşi să vedem că nu trebuie să fie aşa.

Adevărul din cuvintele lui Charlie a înfiorat-o pe Sylvie.

El i-a zâmbit larg.

— Acum ţin o mică predică, nu-i aşa? Asta e, ce să fac… Nu suntem separaţi de lume prin propriile noastre margini. Charlie a pus jos paharul de bere, golit de-acum, şi a început să-şi scarpine braţul, ca un exemplu al uneia dintre marginile lui. Facem parte dintr-un tot, şi noi, şi cerul, şi pietrele din grădina mamei tale, şi acel bătrân care doarme lângă gară. Cu toţii suntem interconectaţi, şi când

vezi asta, vezi cât de frumoasă este viaţa. Mama şi surorile tale nu au această conştientizare. Nu încă, oricum. Ele cred că sunt cuprinse în corpurile lor, în datele lor biografice, în coordonatele vieţii lor.

Sylvie a simţit că tatăl ei i-a arătat o parte din ea despre care nu ştia că există. Când Sylvie a privit în urmă la acel moment – acum, stând în strană la înmormântare, şi mai târziu, de-a lungul vieţii ei –, a fost întotdeauna una dintre marile ei bucurii că tatăl ei i-a spus asta şi că ea a putut să-l încânte parafrazând unul dintre versurile sale preferate:

— Nu suntem cuprinşi între pălării şi ghete.

Apoi doamna DiPietro a ieşit afară cu bagajele, iar tatăl şi fiica au plecat acasă, cu braţele atingându-li-se, moleculele dansând între ei şi stelele aprinzându-se ca nişte beculeţe pe cerul serii.

Preotul vorbea despre Charlie, încercând să confere cât mai multă însemnătate slujbei sale, încercând să pară că Charlie şi-a condus căminul, chiar dacă preotul ştia că Rose era cea care lua toate deciziile, iar pe Sylvie o durea cum acest preot şi toţi oamenii de la priveghi l-au definit pe Charlie prin faptele sale biografice, când el fusese mult mai mult de atât. Era vast şi frumos şi mai bine definit de darul făcut unei tinere mame căreia i-a cumpărat lapte praf decât de orice zi petrecută la fabrica de hârtie. Era în actele lui de bunătate, şi în dragostea pentru fiicele lui, şi în cele douăzeci de minute petrecute cu Sylvie în seara aceea, pe treptele din spatele băcăniei.

Acea conversaţie o ajutase pe Sylvie să se înţeleagă într-un fel nou. A căutat o a treia uşă, pentru că era ca tatăl ei. Julia căuta să colecteze etichete precum „studentă strălucită”, „iubită” şi „soţie”, pe când Sylvie se îndepărta de etichete. Ea voia să fie fidelă sieşi, cu fiecare cuvânt pe care-l rostea, cu fiecare acţiune pe care o întreprindea şi cu fiecare credinţă pe care o avea. Nu exista nicio etichetă pentru sărutarea băieţilor timp de nouăzeci de secunde în bibliotecă, motiv pentru care asta o făcea pe Sylvie fericită, iar pe Julia o deranja.

Sylvie continua să boicoteze orele plictisitoare citind prin parcuri. Nu s-ar fi putut mulţumi cu mai puţin decât dragostea adevărată, deşi surorile ei au scos un oftat colectiv când le-a spus că Ernie a invitat-o la o întâlnire, iar ea l-a refuzat. Va aştepta pentru totdeauna, dacă va fi nevoie, un bărbat care să o vadă în toată vastitatea ei, aşa cum o văzuse Charlie. Sylvie s-a foit pe bancă, cu gândurile îngrămădite în cap. Agitată, încinsă şi încărcată de lacrimile pe care nu le vărsase încă. Ea ştia acum – o simţea în corp, în oase, în celule – că tatăl ei se dusese. Plecase, şi nimeni altcineva nu o cunoştea cu adevărat. Julia, Emeline şi Cecelia vedeau fiecare câte o Sylvie uşor diferită: era blândă cu Emeline, ca răspuns la blândeţea surorii ei, şi jucăuşă cu Julia, pentru că le plăcea să se provoace reciproc. Era curioasă în prezenţa Ceceliei, pentru că sora ei artistă vorbea şi gândea diferit de oricine altcineva pe care îl cunoştea.

Sylvie s-a uitat în jur la capetele plecate, la surorile ei transpirate, plângând, şi la mama ei, neclintită ca o stâncă, şi şi-a dat seama că toate aveau probleme. Charlie o văzuse şi o iubise pe fiecare în parte pentru ceea ce era. Când vreuna dintre fetele lui – inclusiv Rose – îi apărea în faţă, el le dădea mereu acelaşi bun-venit, exclamând: „Bună, frumoaso!” Salutul lui era destul de plăcut încât să le vină să părăsească încăperea şi să intre din nou. Îl încântase ambiţia Juliei, pe care o poreclise „racheta lui”. Pe Cecelia o ducea la muzeul de artă sâmbătă dimineaţa. Împreună cu Emeline, ţinuse o evidenţă a copiilor din cartier, pentru că lui Charlie îi plăcea să-şi vadă fiica strălucind de bucurie în timp ce îi explica preocupările unui copil şi motivele specifice pentru care era remarcabil. Sylvie şi surorile ei se cunoscuseră sub privirea tatălui lor. Şi cu privirea aceea dispărută, firele care legaseră familia atât de strâns se slăbiseră. Ceea ce mersese fără efort acum cerea străduanie. Ceea ce fusese *acasă* pentru toţi era acum doar casa lui Rose. Emeline dormea deja pe

podeaua Ceceliei, la doamna Ceccione, pentru a o ajuta cu copilul. Julia era căsătorită. Sylvie a ştiut în acel moment că trebuia să se mute şi ea.

S-a întors acasă cu Rose după înmormântare; intenţiona să stea de vorbă cu mama ei despre mutare, dar nu voia să o facă în ziua aceea. Poate că ar fi putut cădea de acord asupra unui termen care să nu pară prea brusc pentru niciuna dintre ele – eventual o lună? Dar Rose nu s-a uitat la ea şi a rămas tăcută tot drumul spre casă. Rose a intrat direct în dormitorul ei şi s-a schimbat în hainele de grădinărit. În drum spre ieşire, a trecut pe lângă Sylvie, fără să întoarcă faţa spre ea.

— Pot să te ajut cu ceva, mamă? a întrebat-o Sylvie. Ce ţi-ar plăcea la cină?

Rose s-a oprit.

— Toate surorile tale m-au părăsit, a spus ea, cu voce slabă. Toată lumea a plecat.

— Eu sunt aici, a spus Sylvie, dar mama ei nu a dat niciun semn că ar fi auzit-o, iar Sylvie s-a întrebat dacă totuşi nu era cu adevărat aici.

Certitudinea ei s-a clătinat – şi, odată cu ea, percepţia de sine. Sylvie a avut senzaţia că dispare în rochia şi în ciorapii negri. Sub privirea lui Charlie, Sylvie fusese întreagă; acum, în faţa mamei ei, era poroasă, dispărea.

— Ar trebui să mergi să stai cu una dintre surorile tale, a spus Rose. Aş vrea să fiu singură.

Apoi a deschis uşa din spate şi a ieşit. Sylvie a rămas nemişcată pe moment, în casa goală, luptându-se pentru o gură de aer, pentru că simţea că plămânii i se aprindeau. A doua fiică a lui Rose nu era de ajuns şi n-avea să fie niciodată. Când şi-a recăpătat suflul, Sylvie a mers în camera ei să-şi împacheteze lucrurile.

În acea noapte, a dormit pe canapeaua lui William şi a Juliei. Şi-a adus hainele în pungi de hârtie de la băcănie. Sylvie a fost surprinsă să constate cât de puţine lucruri deţinea. Camera pe care ea şi Julia o împărţiseră toată viaţa era atât de mică, încât nu fusese niciodată loc pentru mai mult

decât cele două paturi de o persoană şi un dulap. Sylvie nu cumpărase niciodată cărţi, în virtutea relaţiei ei cu biblioteca. Întinsă pe canapea, în cămaşa de noapte, sub o pătură aspră, cu pungile de băcănie aliniate frumos la vedere, se simţea prinsă într-o plasă de suferinţă. Tatăl ei era mort, iar mama ei o alungase. „Sufletul meu pereche m-ar salva", s-a gândit ea. „M-ar vedea şi m-aş simţi mai concretă." Dar asta a adus cu sine o nouă tristeţe, pentru că dacă ea l-ar fi întâlnit vreodată pe acest bărbat, el nu l-ar fi putut cunoaşte niciodată pe tatăl ei. Sylvie a rămas aproape toată noaptea cu privirea pironită-n tavan. Se simţea încărcată de lacrimi, dar parcă nu reuşeau să găsească o cale de ieşire. Încă nu plânsese.

A doua zi dimineaţă, la bibliotecă, a fixat un anunţ pe uriaşul avizier public: „Ai nevoie de cineva care să aibă grijă de casă sau de animalele de companie? Ai nevoie de cineva care să-ţi ude plantele când eşti în vacanţă? Fac munci de gospodărie în schimbul unui pat. Întrebaţi la recepţie de asistenta bibliotecară Sylvie".

Nimeni n-a abordat-o însă. Nici măcar băieţii ei, deşi i-ar fi plăcut să fi fost sărutată sau ţinută în braţe, chiar şi pentru o clipă. Doi dintre ei, Ernie şi Miles, veniseră la priveghi, dar evitaseră orice contact vizual cu ea. Ea nu le spusese de moartea tatălui ei, dar cineva afişase la avizierul bibliotecii anunţul cu decesul şi funeraliile. Toţi cei pe care i-a întâlnit Sylvie păreau să aibă senzaţia că purta moartea cu ea, aşa că i-au acordat un spaţiu larg. O dată sau de două ori şi-a adulmecat hainele, pentru a se asigura că nu emană vreun miros îngrozitor. Împingea căruciorul de colo-colo printre rafturi. Când nu era în tură, îşi citea materialele pentru facultate, apoi, noaptea, dormea pe canapeaua din apartamentul Juliei şi al lui William.

— I-ai spus mamei că vei sta aici o vreme? a întrebat-o Julia.

Sylvie a negat din cap.

— E uşurată că nu mai sunt acolo.

— Dar e atât de singură, a spus Julia. Ea n-a mai trăit niciodată singură.

— Ai fost la ea în după-amiaza asta.

Julia a ridicat mâna ca să se asigure că părul îi stă cum trebuie.

— Cred că stă în grădină toată ziua, în fiecare zi. Abia a vorbit cât am fost acolo. Ştiu că e în doliu, dar…

— Mama nu mă vrea acolo, a precizat Sylvie, sigură pe ea.

În după-amiaza următoare, la bibliotecă, Sylvie şi-a văzut mama trecând pe lângă ferestrele largi. Rose era încă în negru, deşi nu mai avea panglica de dantelă pe cap. Mergea încet, cu o ţinută dreaptă. Nu s-a uitat în bibliotecă, deşi şansele ca fiica ei să fie acolo erau foarte mari. Nici Sylvie nu a fugit afară să vorbească cu ea. A rămas înlemnită la birou şi a privit cum Rose trece prin dreptul tuturor ferestrelor, înainte de a dispărea.

Julia şi-a luat obiceiul de a se urca pe canapea cu Sylvie, în miezul nopţii. Pentru că Julia căpătase noi rotunjimi – sarcina nu era foarte vizibilă pentru cine nu ştia, dar fusese nevoită să-şi cumpere sutiene mai mari –, asta o forţă pe Sylvie să stea pe o parte, la marginea pernelor. Trebuia s-o ia în braţe pe Julia, ca să nu cadă. Noaptea fremăta în jurul lor, iar Sylvie era recunoscătoare că se înghesuia alături de sora ei. Era sfârşitul lunii noiembrie; trecuseră câteva săptămâni tulburi de la moartea tatălui lor.

— Ce vom face? a întrebat Julia, în şoaptă.

Cu ochii închişi, Sylvie se putea preface că erau în paturile de o persoană, din camera copilăriei lor. La urma urmei, vorbiseră atâtea şi atâtea pe întuneric, întotdeauna, de când îşi aduceau aminte.

— Tu o să ai un copil, a răspuns ea. Eu o să mă calific în curând pentru un salariu mai mare şi o să-mi găsesc o locuinţă.

Sylvie îşi schimbase specializarea la colegiu, trecând de la literatura engleză la biblioteconomie,

pentru că ştia că Elaine, bibliotecara-şefă, avea nevoie de un nou bibliotecar şi ar fi angajat-o dacă avea calificările necesare. În fiecare zi, Sylvie se uita la garsonierele din anunţuri, sigură că, în condiţiile noii încadrări, îşi va permite una minusculă.

— Mă simt ca Beth, a spus Julia.

Sylvie şi-a strâns şi mai tare sora în braţe. Când erau mici, doar Sylvie, Emeline şi Cecelia au făcut vreodată această declaraţie. Julia nu mai spusese niciodată că este Beth. Când Julia avea o gripă sau o răceală, bea suc de portocale, sugea tablete de zinc şi mânca salate, ca să-şi sporească energia şi să treacă cu bine de boală. Boala sau dezamăgirea erau pur şi simplu ceva ce putea fi învins. Nici în glumă n-ar fi spus că se predă.

Dar încă de la moartea lui Charlie, în ochii Juliei se citea panica. Pentru că Sylvie o înţelegea atât de bine pe sora ei mai mare, ştia că Julia nu doar că îl jelea, ci era profund zdruncinată de moartea lui. Julia nu plănuise ca el să moară, iar acel şoc i-a ameninţat întreaga viziune asupra lumii. Absenţa tatălui lor era, până la urmă, imposibil de reparat.

— O s-o scoatem noi la capăt, a spus Sylvie. O să vii cu un plan nou. Cum faci întotdeauna. Probabil că ţi-e greu să faci asta când eşti însărcinată. Acordă-ţi ceva timp.

— Am greşit când am încercat să repar totul?

Julia i-a aşezat mâna lui Sylvie pe pântecul ei. Mişcările fătului deveniseră perceptibile doar de câteva zile. Sylvie a tăcut, pentru că atunci când copilul se mişca, senzaţia era delicată, imposibil de prins dacă nu stăteai nemişcat. S-a gândit că mica protuberanţă a Juliei se simţea ca o tobă, dar percuţia era în interiorul instrumentului. Sylvie simţise ceva şi era încântată: bule, poate fluturarea unei mâini minuscule.

— Nu, a răspuns ea. N-ai greşit.

Erau şi momente de linişte, când o soră sau cealaltă aproape că adormea. Numai o dată dormiseră amândouă adânc, iar William le-a găsit

dimineaţă încolăcite una în jurul celeilalte. De obicei, tot adormeau şi se trezeau. Sylvie se agăţa de sora ei în parte pentru că noaptea se simţea pierdută. Se simţea înghiţită de cer, şi de pătură, şi de pungile de hârtie în care îşi ţinea hainele. În întuneric, Charlie era dispărut, iar Rose se uita la Sylvie cu o mânie pe care fata n-o înţelegea, dar care o făcea să-şi chircească trupul de vinovăţie. Sylvie ştia că Cecelia plângea în fiecare moment din evoluţia lui Izzy, pentru că îşi pierduse atât părinţii, cât şi lumea în care ar fi trebuit să crească fetiţa ei. Rose, brutal de tăcută, aflată la două case distanţă de Cecelia şi nepoata ei, se cufunda din ce în ce mai adânc în durerea ei încăpăţânată. Ultima dată când Julia fusese să o vadă, Rose a alungat-o.

Sylvie era aproape adormită, când sora ei a spus:

— După înmormântare, William a cerut să fie învoit de la slujba lui de asistent didactic pentru tot restul semestrului – a spus la departament că trebuie să stea cu mine pentru că tatăl meu a murit.

— Ce drăguţ din partea lui!

— Dar avem nevoie de bani. M-am bazat pe asta şi nu m-a întrebat înainte de a vorbi cu consilierul lui. Oricum, prefer ca William să predea. Aşa, face o primă impresie teribilă. Profesorii de acolo vor crede că e leneş sau că e moale.

Julia a spus cuvântul „moale” de parcă ar fi fost cea mai acută critică la care s-ar fi putut gândi.

Sylvie reflecta la asta. Cumnatul ei şchiopăta prin apartament şi îi zâmbea lui Sylvie pentru a-i spune că nu îl deranjează prezenţa ei acolo, deşi bineînţeles că trebuie să-l fi deranjat. Ea nu se simţea în măsură să-l critice.

— I-ai spus ceva legat de asta? a întrebat.

— E prea târziu să schimb ceva. Îmi faci o favoare?

Nu era nevoie de un răspuns, aşa că Sylvie a aşteptat, pur şi simplu, ca Julia să continue.

— Vrei să-i citeşti cartea? El o numeşte o lucrare în curs de redactare. L-am cicălit până când m-a lăsat, în sfârşit, să citesc şi nu ştiu ce să cred. Deloc.

Julia s-a uitat la Sylvie, cu ochii mari. Am evitat o discuţie cu el, pentru că nu ştiu ce să spun. Tu eşti cea care citeşte – poate tu o să-ţi dai seama despre ce e vorba? Şi dacă are potenţial să-l ajute? Să obţină un post după absolvire?

Aceste multiple semne de întrebare din partea Juliei erau neobişnuite. „Suntem cu toţii varză", şi-a spus Sylvie. „Cât o mai putem ţine aşa?"

— Sigur că da. O s-o citesc mâine, la bibliotecă. Sau azi, în funcţie de cât e ceasul acum.

Julia a sărutat-o pe obraz.

— Mulţumesc mult! Nu trebuie să-i spui că ai citit-o, evident.

Sylvie a încercat să se uite la ceas pe întuneric, în timp ce un fior de panică îi urca pe şira spinării. Cât să fi fost ceasul? Era aproape de zori? Fără somn, zilele au căpătat caracterul emoţional, şi sentimentele puternice de pierdere, ale nopţii.

A început să citească la o masă din bibliotecă înainte de tură şi a continuat în timp ce mânca un sendviş la prânz; a reluat cititul în autobuz, în drum spre cursuri. Materialul pe care i-l dăduse Julia era haotic, cel puţin din punct de vedere vizual: vreo două sute de pagini dactilografiate, prinse la un loc cu un elastic şi băgate într-o pungă de hârtie. Prima impresie a lui Sylvie a fost că era, într-adevăr, o lucrare în curs de elaborare. Unele capitole începeau, apoi se opreau în mijlocul unui paragraf. În interiorul propoziţiilor erau semne de întrebare, puse în ideea ca William să ofere la un moment dat un răspuns la ele. Erau note de subsol pline de sugestii, idei şi întrebări puse de William privind direcţia în care ar putea merge materialul.

Părea o carte despre istoria baschetului şi începea cu anul 1891 în Massachusetts, când doctorul James Naismith a inventat jocul – folosind coşuri de piersici – pentru a-i menţine în formă pe sportivi în afara sezonului, în timpul iernilor geroase. Cartea sărea de la un moment la altul, aparent după

inspiraţia lui William, totuşi era organizată într-o aproximativă ordine cronologică. Acoperea prima ligă a acestui sport, creată în 1898, cele treisprezece reguli ale doctorului Naismith şi faptul că, până în 1950, toţi jucătorii şi antrenorii din meciurile oficiale erau albi. Când naraţiunea se întrerupea, William era în mijlocul unei explicaţii cu privire la bătălia dintre Asociaţia Americană de Baschet şi Asociaţia Naţională de Baschet, în anii ’70, când cele două ligi s-au luptat pentru vedete precum Dr. J şi Spencer Haywood. Poveştile unor jocuri specifice erau intercalate în istoria propriu-zisă: un joc din Philadelphia, când Bill Russell s-a luptat cu uriaşul Wilt Chamberlain. Un meci de facultate din 1959, în care Oscar Robertson a reuşit patruzeci şi cinci de puncte, douăzeci şi trei de recuperări şi zece pase decisive. Manuscrisul se încheia la mijlocul celui de-al cincilea meci al turneului final din 1976, dintre Boston Celtics şi Phoenix Suns. Meciul a dus la trei prelungiri şi a fost cea mai lungă finală desfăşurată vreodată. Scriitura lui William era solidă – curată şi dincolo de orice obiecţie –, dar Sylvie şi-a dat seama că era prea puţin interesată de naraţiunea principală; notele de subsol şi întrebările încorporate au fost cele care au fascinat-o. Notele de subsol păreau a fi o conversaţie pe care William o avea cu el însuşi. Scrisese lucruri precum:

„De ce sunt atât de interesat de accidentările lui Bill Walton?”

„Scriu doar ca să ajung la ziua de azi? E suficient?”

„Cum au putut tatăl meu şi atâţia alţi bărbaţi din Boston să-l urască atât de mult pe Russell? Nici măcar nu suport să scriu despre ce s-a întâmplat cu casa lui.”

„Cum poate fi explicat ştiinţific faptul că aceşti bărbaţi cresc atât de înalţi, în timp ce părinţii lor sunt, adesea, scunzi?”

„Nu există niciun fir logic în acest proiect.”

„E groaznic, sunt groaznic.”

De mai multe ori, William a scris: „Ce fac? De ce fac asta? Cine sunt?”

O dată, spre sfârşitul naraţiunii neterminate, a găsit o notă de subsol în care scria: „Ar fi trebuit să fiu eu în locul ei”.

Sylvie a recitit notele de subsol. Păreau o cheie a răspunsurilor pentru o altă poveste, nu pentru istoria baschetului, la care erau ataşate. Ce însemna: „Ar fi trebuit să fiu eu în locul ei”? Această afirmaţie n-avea legătură cu baschetul, nu-i aşa? Cine era *ea*? Julia?

Anxietatea conţinută în acele întrebări a făcut-o pe Sylvie să se cutremure, iar autobuzul a zdrăngănit chiar atunci sub ea, ca şi cum ar fi fost de acord. Charlie îi spusese lui Sylvie: „Ne uităm pe fereastră, sau privim în noi, căutând ceva mai mult”. În aceste note de subsol, William se uita înăuntrul său, dar ceea ce se reflecta în exterior erau teama şi incertitudinea. „Cine sunt eu?” William nu părea să recunoască persoana din oglindă sau poate că nu vedea pe nimeni acolo. Sylvie şi-a amintit cum stătuse ultima dată în faţa lui Rose şi trăise sentimentul că dispare. Asta simţise Sylvie, într-o oarecare măsură, în fiecare minut de când tatăl ei murise. Devenise îngrijorată că atenţia tatălui ei era cea care o păstra intactă, o păstra aşa cum era cu adevărat, şi acum simţea o mare compasiune pentru cumnatul ei. Sylvie se simţea aşa de doar o lună şi era groaznic. Mărimea acestui manuscris şi efortul vizibil din paginile sale arătau că William se afla în punctul ăsta de mult timp.

Când Sylvie a terminat de citit, era în autobuz, înapoi spre apartamentul Juliei, după cursul de seară. Pusese manuscrisul în punga de hârtie şi se uita fix la fereastră, care îi oglindea reflexia sticloasă. A văzut conturul feţei lui William suprapunându-se cu al ei. Lui Sylvie îi plăcuse întotdeauna cumnatul ei; se simţea confortabil în preajma lui şi schimbau câte un zâmbet, atunci când Julia vorbea cu multe semne de exclamare. Emeline, barometrul stărilor de spirit ale tuturor, îl

descrisese întotdeauna pe William ca fiind sensibil. Dar William îi aparţinea Juliei la momentul în care Sylvie l-a cunoscut, aşa că nu-l privise niciodată altfel decât ca pe bărbatul ales de sora ei. Se întreba acum, pentru prima dată, dacă Julia nu făcuse cumva o greşeală. Autorul acestor pagini era plin de însuşirile pe care sora ei le aprecia cel mai puţin: indecizie, îndoială de sine, tristeţe. Julia era ca o jucătoare de baseball vedetă, care trăia la a patra bază, eliminând orice incertitudine cu bâta ei. Singura explicaţie care avea sens ar fi fost că Julia nu ştia ce se petrece în sufletul soţului ei – sau n-a ştiut până când nu a citit şi ea acele pagini.

Cum stătea acolo, pe scaunul din autobuz, Sylvie a simţit o conştientizare fizică sporită, iar celulele îi furnicau de parcă tocmai s-ar fi trezit. Simţea greutatea manuscrisului în poală, geamul întunecat, posibila greşeală a Juliei, oboseala pricinuită de săptămânile întregi de somn chinuit pe canapeaua altcuiva, dispariţia tatălui ei. Sylvie a simţit şi ea că ceva se mişcă în interiorul ei, dar înainte să-şi dea seama ce era, începuse să plângă. S-a chinuit să se abţină, ca să nu atragă atenţia asupra ei în autobuzul pe jumătate plin, dar lacrimile sărate i-au alunecat pe obraji, udându-i partea din faţă a hainei.

Când s-a întors la apartament, era târziu, iar sora ei şi William se duseseră deja la culcare. Sylvie s-a spălat pe dinţi, şi-a tras cămaşa de noapte peste cap şi s-a prăbuşit pe canapea. Simţea întrebările lui William ca pe nişte înţepături în piele. Au reapărut în întuneric şi s-au infiltrat în ea, cerând răspunsuri.

„Ce fac eu? Stau întinsă pe o canapea în apartamentul surorii mele."

„De ce fac asta? Pentru că tatăl meu a murit, şi el era casa mea."

„Cine sunt eu? Sylvie Padavano."

Şi-a auzit numele rostit cu bucurie de vocea lui Charlie şi a zâmbit. Această ultimă întrebare şi răspunsul la ea au făcut-o pe Sylvie să înţeleagă pentru prima dată de ce mama ei se încruntase mereu la ea, şi la surorile ei, nu.

Rose recunoştea în Sylvie ceea ce o deranjase întotdeauna la soţul ei. „Of, Whitman”, spunea Rose, cu dezgust, când Charlie se apuca să recite. Nu pentru că lui Rose i-ar fi păsat de Walt Whitman, ci pentru că învinuia poezia din interiorul lui Charlie pentru lipsa lui de succes în viaţă. Era motivul pentru care salariul lui a rămas mic, motivul pentru care a refuzat să se necăjească atunci când s-a stricat cuptorul şi a târât-o după el afară să admire luna plină, motivul pentru care nu-i păsa ce credeau oamenii despre el, şi totuşi, sute de oameni au venit la înmormântarea lui. Sylvie manifesta aceleaşi particularităţi pe care le avea şi Charlie, aşa că, atunci când Rose se uita la fiica ei, nu o vedea pe *Sylvie*; vedea eşecul propriei căsnicii şi eşecul ei, personal, în a-l convinge pe Charlie să fie cine îşi dorise ea să fie. Sylvie s-a gândit la Julia, care avea atât de mult din Rose în ea. Ştia că orice nesiguranţe tulburătoare pe care Julia le-ar fi surprins în gândurile lui William ar fi fost, de asemenea, întâmpinate cu dispreţ.

Cu ochii închişi, Sylvie s-a transpus în vastitatea incertitudinii cumnatului ei. Semăna cu una dintre mlaştinile întinse, neguroase, pe care ea şi surorile ei le îndrăgeau nespus în romanele victoriene. Sylvie se simţea acasă pe terenul accidentat, umplându-şi plămânii cu aer tulbure. De la moartea lui Charlie, se simţise de parcă se revarsă peste margini şi încercase, necontrolat, să se agaţe de ceva. Surorile şi mama ei erau în siguranţă, cu aspiraţiile şi rutinele lor; Sylvie era, toată, numai dor şi suferinţă. Nici William nu era în siguranţă, iar întrebările lui îi ţineau companie lui Sylvie. Ea şi cumnatul ei se luptau amândoi să trăiască în propria fiinţă, un obiectiv care ar suna absurd pentru aproape oricine altcineva.

Când Julia a apărut, Sylvie s-a apropiat şi şi-a îmbrăţişat sora mai tare decât de obicei.

— Te simţi bine? a şoptit Julia.

Sylvie a clătinat din cap şi şi-a îngropat faţa în gâtul surorii ei. A simţit copilul fremătând în

pântecul surorii ei şi apoi în propriul său abdomen plat. Avea nevoie de această îmbrăţişare şi, de asemenea, câştiga timp înainte ca Julia să-i pună întrebări, iar Sylvie să facă tot posibilul să-i răspundă.

— E bun manuscrisul?

— Da şi nu.

— O să-l ajute să obţină un post universitar?

— Nu.

— Ce înseamnă… ce este?

— Nu ştiu. N-am mai citit niciodată aşa ceva.

Rose a convocat o reuniune de familie într-o sâmbătă, când Julia era însărcinată în opt luni, iar Izzy avea patru luni.

— O întâlnire de familie, care s-o includă şi pe Cecelia? întrebase Julia, când o vizitase pe mama lor, în grădina ei. („Ţinuta ei era şi mai neglijentă", i-a spus Julia lui Sylvie în acea noapte. „Pe sub echipamentul de baseball, purta pijamaua lui tati.")

— Bineînţeles că nu, a răspuns Rose. Tu, William, Sylvie şi Emeline.

Oamenii enumeraţi s-au prezentat acasă la ea la ora şaisprezece, în ziua stabilită. Cele trei surori s-au oprit pe treapta din faţă şi au aruncat o privire în josul străzii, spre casa doamnei Ceccione. Niciuna dintre surori nu o informase pe Cecelia despre această întâlnire – nu le-a lăsat sufletul să-i spună că fusese exclusă –, dar bineînţeles că ştia. Sylvie îi găsise Ceceliei un job part-time la bibliotecă, şi turele lor se suprapuneau adesea. Emeline dormea pe un pat pliant în camera Ceceliei, iar Julia o suna pe Cecelia o dată pe zi, ca să vadă ce fac ea şi copilul. Cecelia asculta tot ce spuneau şi tot ce nu spuneau surorile ei, aşa cum făceau toate. Această întâlnire fusese atât de clar omisă, iar această oră, ştearsă din calendarul comun, încât probabil că era singurul lucru pe care Cecelia îl ştia cu siguranţă.

Când au intrat, Rose era deja aşezată la locul ei de la masa din sufragerie. Părea trasă la faţă şi purta

o rochie de casă decolorată.

— Trebuie să vând locul ăsta, a spus ea, după ce s-au aşezat toţi în jurul ei. Nu-mi mai permit să locuiesc aici, a zis fluturând din mână cu dezinvoltură, pentru a indica pereţii, dormitoarele şi istoria care îi înconjura. Şi nici n-am nevoie de atâta spaţiu.

Sylvie s-a lăsat pe spate în scaun. Nu-i trecuse niciodată prin minte că această casă ar putea fi vândută. La începutul căsniciei lor, Charlie obţinuse o ofertă de cumpărare foarte bună, probabil în urma unui pariu pus la beţie – deşi acest lucru nu a fost niciodată stabilit clar –, într-o perioadă de tensiuni interrasiale în Chicago, când mulţi albi fugeau din oraş. Încheierea acestei înţelegeri fusese, poate, cea mai mare realizare din viaţa lui Charlie, în ochii lui Rose.

Surorile lui Sylvie păreau la fel de şocate ca şi ea: Julia pălise, iar Emeline clipea mai des decât în mod normal, ceea ce făcea atunci când era speriată sau surprinsă.

— Credeam că tu eşti proprietara casei, a spus Julia. Tati s-a lăudat întotdeauna că nu are ipotecă.

Rose s-a încruntat.

— A trebuit să facem una acum vreo zece ani, ca să vă putem hrăni şi îmbrăca, fetelor.

Sfintele de pe pereţi se uitau la ei. Era acolo un loc gol, unde fusese Sfânta Clara de Assisi. Toţi ştiau că icoana înrămată locuia acum sub patul Ceceliei, pe aceeaşi stradă.

— Nu poţi să-ţi abandonezi grădina, a obiectat Emeline.

Julia, William şi Sylvie au încuviinţat din cap, uşuraţi. Acea remarcă era întemeiată. Ce-ar fi fost Rose fără grădina ei? Existenţa lui Rose se desfăşurase întotdeauna în grădină, ca şi cum rădăcinile ei s-ar fi înfipt lângă cele ale plantelor aromatice, ale salatei verzi şi ale vinetelor.

— Prea multă muncă, a explicat Rose. Am terminat. S-a terminat cu casa asta. V-aţi mutat toate.

Nu s-a uitat la Sylvie când a spus asta, dar Sylvie a simţit că săgeata pe care o aruncase mama ei i se răsuceşte în piept. „Ai spus că vrei să fii singură”, s-a gândit ea. „Am făcut ceea ce mi-ai cerut.”

— Mă mut în Florida, i-a lămurit Rose. Într-un apartament pe plajă. Cunosc câteva doamne din cartierul de acolo şi mă ajută ele să mă instalez. Cu vânzarea casei ăsteia, mă descurc.

— Florida? Acesta a fost primul cuvânt pe care l-a rostit William de când s-au aşezat. Nu poţi să faci asta, a zis, iar Rose şi-a fixat ochii asupra lui. Fiicele tale au nevoie de tine. A tras aer în piept şi a adăugat: Mamă. Avem nevoie de tine.

— Sunt pe cale să nasc, a intervenit Julia. Trebuie să aştepţi, te rog.

Aerul din încăpere se simţea ciudat: greu, dar pe cale să se agite, ca în pragul unei furtuni. Fetele Padavano se foiau pe scaune. Toţi o simţeau pe Cecelia în casa de pe aceeaşi stradă, ţinându-şi fiica în braţe de parcă ar fi fost o salvatoare, încercând să asculte cuvintele pe care nu le putea auzi.

— Am vrut să vă anunţ pe toţi personal, a spus Rose.

„Unde eşti?”, s-a gândit Sylvie. „Eşti deja în Florida?” Şi-a amintit cum l-a zărit pe Charlie în sicriu – palid ca ceara, dus de pe această lume. Acum, aproape că era mai rău. Mama ei se afla în faţa lor, sângele îi circula prin vene, dar ea lipsea. Îşi luase liber – poate din ziua înmormântării? În timp ce Sylvie stătea pe podea lângă ea, imediat după ce primise vestea? Sau îşi dorea de ani de zile să fie în altă parte şi acum vedea şansa de a se elibera?

— Tuturor ne este dor de tati, a spus Emeline. Ar trebui să fim împreună. Am adus poze cu Izzy, mamă. E atât de frumoasă!

A scos fotografiile de sub masă, dar menţiunea a făcut-o pe Rose să sară în picioare. S-a îndepărtat, spunând:

— Puteţi să culegeţi ce vreţi din grădină la ieşire.

Trei dintre cele patru fete Padavano au rămas împietrite la masa din sufragerie, de parcă totul le-ar fi fost smuls dintr-odată.

WILLIAM

noiembrie 1982 – martie 1983

William adoptase o rutină zilnică. Lua micul-dejun, apoi făcea piaţa pentru Julia sau îndeplinea orice alte sarcini menajere necesare. Încerca să-i facă pe plac soţiei sale, să recupereze terenul pe care îl pierduse printr-o greşeală de calcul. Îşi închipuise că Julia avea să aprecieze faptul că, după moartea lui Charlie, a cerut să fie eliberat din postul său de asistent pentru restul semestrului. Găsise înţelegere la catedră; la urma urmei, aveau o mulţime de doctoranzi care să-i ţină locul la cursuri. Dar Julia păruse panicată când William i-a dat vestea – nu-i plăceau surprizele – şi el şi-a dat seama că făcuse o greşeală. Julia nu depindea numai de dragostea şi atenţia lui; avea nevoie de el pentru a face bani, deşi aveau destule economii din cadourile de nuntă cât să le ajungă tot restul semestrului. De asemenea, soţia lui nu ştia despre cecul neîncasat care zăcea ascuns în sertarul său; nu avea de gând să-l folosească niciodată, dar exista, în caz de urgenţă. Iar Julia nu avea nevoie ca William să-i ţină companie acasă; Sylvie se mutase la ei şi, de obicei, spre ea se întorcea Julia când se simţea îndurerată. William înţelegea, desigur, dar era consternat de modul în care greşise calculul la fiecare punct.

După ce William a spălat vasele de la micul-dejun şi a întrebat dacă mai putea face ceva, Julia a clătinat din cap şi i-a ţinut uşa deschisă, pentru ca el să plece. Din fericire, l-a sărutat pe obraz la ieşire, pentru a-i da de înţeles că dezamăgirea ei era temporară. S-a dus la biblioteca Northwestern, unde a studiat pentru cursurile de seară. În drum spre locul lui preferat de studiu, William trecea de obicei pe lângă profesorul său de istorie, un bărbat în vârstă, la a cărui oră o întâlnise pe Julia. Bătrânul părea să nu-l recunoască pe William, dar William n-

o lua personal. El bănuia că acesta va fi ultimul an de predare al profesorului. Ochii bătrânului lăcrimau când vorbea şi îi curgea şi nasul. William se întreba dacă profesorului îi pasă încă de subiectele pe care le predă. Avea consideraţii noi în privinţa Pactului Ribbentrop-Molotov din 1939 sau despre cucerirea Berlinului? Sau erau doar cuvinte pe care bătrânul le recita ca pe nişte replici dintr-o piesă de teatru?

La ora prânzului, William lua o pauză de la studiu şi se ducea la sala de sport. Se aşeza în tribună, cu terenul de baschet în faţa lui, şi îşi mânca prânzul la pachet. Uneori se desfăşura o oră de gimnastică, cu o suită de studenţi, mai mult sau mai puţin în formă, pe care un profesor îi convinsese să facă mişcare sub forma unor exerciţii de gimnastică aerobică. Uneori, câţiva dintre trăgătorii echipei erau şi ei acolo, pentru antrenament suplimentar. William îi cunoştea pe toţi jucătorii, cu excepţia bobocilor, şi o dată sau de două ori după ce şi-a terminat sendvişul s-a lăsat convins de băieţi să dea şi el câteva lovituri din colţul terenului. Ştia că genunchiul lui nu poate suporta pivotarea sau chiar să alerge dintr-un loc în altul, aşa că stătea nemişcat şi expedia o lovitură lungă după alta, în timp ce foştii săi colegi de echipă ovaţionau. Când mingea trecea prin inel, respiraţia lui William încetinea până la normal şi se putea preface că încă trăieşte o viaţă în lumina reflectoarelor.

Cu mingea de baschet în mâini, putea uita că socrul său murise şi cumnata sa dormea pe canapeaua lor, iar el tresărea de fiecare dată când îşi vedea soţia. Sarcina Juliei nu era foarte vizibilă, dar ea nu mai arăta ca femeia cu care se căsătorise. Şoldurile i se lăţiseră considerabil, iar obrajii îi erau adesea aprinşi. Era frumoasă, superbă, plină de viaţă, dar se afla într-o călătorie prestabilită, de la concepţie până la naştere, pe care William n-o găsea pe nicio hartă. „Unde eşti?”, îi venea s-o întrebe. „Ştii unde mergi? Eşti sigură că e calea corectă?”

Îi era ruşine să recunoască adevărul chiar şi pentru sine, că nu se gândise niciodată să aibă un copil. William se îndrăgostise de Julia – încă înota într-un ocean de recunoştinţă că se ducea să doarmă lângă ea în fiecare seară şi se trezea cu ea în fiecare dimineaţă –, astfel încât căsnicia lor era pe deplin justificată. Dar să aducă pe lume o nouă fiinţă şi să o crească era o chestiune cu totul diferită. Îi spusese Juliei că era fericit şi entuziasmat de sarcina ei, pentru că ştia că asta trebuia să simtă, dar William nu putea să se imagineze în postura de tată. Când încerca să se vadă cu un copil, imaginea era neclară. Poate că ar fi trebuit să-şi exprime o oarecare ezitare cu privire la planul Juliei, dar soţia lui îi sugerase să rămână însărcinată, iar în luna următoare, de fiecare dată când intra în casă, ea părea să-l aştepte, goală. William nu putea şi nu avea chef să vorbească despre avantajele şi dezavantajele statutului de părinte atunci când Julia era dezbrăcată.

Acum locuia cu o soţie însărcinată şi cu o cumnată care intra şi ieşea vinovată din apartament. Nu mai stătea pe canapea, pentru că era patul lui Sylvie. Citea din manuale în timpul meselor şi îşi revizuia notiţele, încercând să memoreze toată dinamica unui anumit an din istoria Americii. Când William se trezea în miezul nopţii, jumătatea de pat a Juliei era goală, şi pe ea o găsea adormită în braţele surorii ei. Privindu-le, William simţea o singurătate ciudată. Părea că acolo era locul lor şi, când se întorcea în dormitorul lui, se gândea că poate el, şi nu Sylvie, era intrusul.

După prânzul la sala de sport, William se întorcea la bibliotecă pentru a citi despre criza din 1893. Îndrumătorul lui William era un profesor cu ochi luminoşi, care purta întotdeauna un papion şi căruia îi era greu să stea nemişcat, probabil pentru că totul îl entuziasma atât de mult. În timpul întâlnirii lor iniţiale, în prima lună a programului, profesorul l-a întrebat pe William ce îl pasiona *cu adevărat* la perioada din istoria Americii pe care o alesese ca

subiect. La această întrebare, William a simţit că totul în interiorul lui – sângele, plămânii, inima – îşi încetineşte mişcarea, aproape până la oprire. Era paralizat; nu-i trecuse niciodată prin minte că ar fi trebuit să pună atâta pasiune în acest demers. În cele din urmă, a reuşit să spună ceva despre marile schimbări prin care trecuse ţara între 1890 şi 1969 – Epoca de Aur, două războaie mondiale, mişcarea pentru drepturile civile –, dar era prea târziu. În ochii profesorului se citea confuzie, iar acesta părea să-şi spună: „Ce ciudat, nu simt nicio pasiune istorică venind de la acest tânăr”.

În majoritatea zilelor, William stătea în sală mai târziu decât intenţiona după ce-şi termina prânzul. Trebuia să revadă capitolele pentru cursurile de seară, dar amâna momentul întoarcerii la bibliotecă. Într-una dintre acele după-amiezi, Arash l-a văzut în timp ce traversa curtea şi a venit să se aşeze lângă el.

— Ce-ţi mai face genunchiul? l-a întrebat.

— E bine.

Era răspunsul standard al lui William când îl întreba cineva de genunchi. Considera că e răspunsul corect, pentru că genunchiul funcţiona şi îi permitea să se deplaseze dintr-un loc în altul. Întotdeauna îl durea – durerea era mai intensă noaptea –, dar părea că nu e bărbăteşte să recunoască asta. Şi ce conta? Nu mai avea nevoie de un genunchi care să nu-l doară. La urma urmei, profesorii puteau să stea jos. Corpul lui era acum mai mult sau mai puţin irelevant.

Arash l-a privit cu luare-aminte.

— Am auzit că faci studii postuniversitare aici. Felicitări!

William a fost surprins.

— De unde ai auzit asta?

Arash a zâmbit.

— Vă urmărim, băieţi. Îi urmăresc şi pe accidentaţi, aşa că eşti pe lista mea. Dar ne place să-i urmărim pe toţi jucătorii noştri. Nu suntem lipsiţi

de suflet, să ştii. Nu putem trimite o felicitare, pentru a sărbători o reuşită, dacă nu ţinem evidenţa.

William a reflectat la asta. Nu fusese pregătit pentru bunătate, iar asta l-a făcut să se gândească la Charlie. Înmormântarea socrului său fusese prima la care a participat vreodată. Ascultase la priveghi poveştile despre cât de generos fusese Charlie cu oamenii din Pilsen şi de la serviciu. După ce un trio de bărbaţi beţi a încercat să explice cum Charlie îi ajutase să-l liniştească pe un proprietar furios, William a simţit nevoia să se ridice şi să le spună tuturor că socrul său era un şofer excelent, dar că îşi ascundea competenţa, sau poate că aceasta fusese ignorată de Rose şi de fiicele lor. „Ce altceva a mai simţit Charlie că trebuie să ascundă de noi?", ar fi vrut să întrebe. A privit-o pe Rose devenind, de la oră la oră, tot mai rigidă, şi a văzut panica şi durerea oglindite pe chipul frumos al soţiei sale.

După ce sicriul fusese coborât în pământ, Julia îl dusese pe William să le vadă pe Cecelia şi pe fetiţa ei. Copilul a fost pus în braţele lui William fără niciun avertisment. Nu mai ţinuse niciodată un copil în braţe, dar soţia lui şi mama lui Izzy s-au îndepărtat de William cu dezinvoltură, de parcă ar fi avut încredere în el că ştie, cumva, ce să facă. Fetiţa se uita la el şi faţa ei tremura; o încerca plânsul. Era incredibil de mică şi înfăşurată în scutece, aşa încât nu-i putea vedea membrele. Părea foarte caldă. Avea febră? Erau necesare păturile? William s-a aşezat pe un scaun, astfel încât copilul să cadă de mai jos, dacă l-ar fi scăpat, apoi s-a lăsat jos, pe podea. Julia şi Cecelia au râs de el, dar cu afecţiune în ochi, apoi cele două femei s-au aşezat pe podea cu el, de parcă ar fi vrut să spună că ceea ce a făcut el a fost perfect.

— Frumoasă finalizare! a exclamat Arash, cu ochii la teren. Bobocul ăla de acolo, atacantul, a fost un înlocuitor excelent pentru Kent. Un prim pas foarte bun.

— Pe mine cine m-a înlocuit?

Arash a lăsat ochii-n podea.

— E un tip nou, care recuperează bine. Dar e un malac; nu e un tip cu un IQ ridicat, ca tine. Arash a încuviinţat din cap, ca şi cum ar fi fost de acord cu propria evaluare. Ai citit *The Breaks of the Game*?

— Cum?

— Este o carte despre jucători inteligenţi ca tine, despre cum abordează şi *gândesc* jocul. Derulează filmul în mintea lor, înţeleg cum să folosească spaţiul. Joacă mereu şah acolo. Ar trebui să o citeşti.

William a încercat să absoarbă cuvintele lui Arash; a ştiut imediat că va relua această conversaţie în gând mai târziu, când va fi singur. Simţea că acestea erau cuvintele şi frazele pe care le aşteptase. William a comis ceea ce a resimţit ca fiind nişte mici eşecuri şi dezamăgiri în fiecare oră din viaţa sa curentă; îşi dorea să fie iar un baschetbalist cu inteligenţă poziţională, care să facă parte dintr-o echipă. O amintire i-a fulgerat prin minte: stătea pe terenul din parc, la vârsta de zece ani, privindu-i pe băieţii care tocmai îl primiseră în jocul lor fugind pentru a ajunge la timp acasă, la cină. „Întoarceţi-vă!”, le-a spus în gând tânărul William.

Arash l-a bătut pe umăr.

— Trebuie să ajung la o întâlnire. Ne mai vedem pe-aici?

— Sunt aici cam în fiecare zi, a răspuns William, nedumerit de sentimentul pe care-l trăia – să fi fost dor? –, în timp ce bărbatul a plecat.

William şi Julia au petrecut câteva săptămâni în decembrie repetând aceeaşi dispută de fiecare dată când Sylvie ieşea.

— Ar trebui să ne mutăm în celălalt apartament înainte să devin uriaşă, spunea Julia. Ea şi William se calificau acum pentru un apartament cu două dormitoare, într-un complex de familişti, pentru că aşteptau un copil. Vreau să mă organizez, a spus ea. Va trebui să instalăm un pătuţ şi o masă de înfăşat, cel puţin. Tu o să revii la catedră luna viitoare, aşa

că ar trebui să folosim fereastra asta pentru a ne muta, dacă tot ai puţin timp liber. A făcut o pauză. De ce te uiţi aşa la mine?

William încercă să-şi ia o expresie neutră.

— Cum mă uit?

— De parcă te şochează ce spun. Îţi dai seama că în aprilie vom avea un copil, nu?

— Sigur că da. Spun doar că ne simţim confortabil în apartamentul ăsta. Întotdeauna ai spus că-ţi place aici. Să rămânem până la sfârşitul anului şcolar. Ne putem muta la vară.

Julia se uită la el cu ochi mari, enervată.

— E prea mic, iar Sylvie stă cu noi. Dacă ne mutăm acum, ea ar putea dormi în camera copilului. Nu înţeleg de ce te cerţi cu mine.

William nu ştia ce să spună, cum să explice că pur şi simplu voia să amâne mutarea cât mai mult cu putinţă. Nimic din ce simţea nu ar fi avut vreun sens pentru soţia lui. În sinea lui, îşi spunea, în mod absurd: „Dacă nu ne mutăm, atunci copilul nu se va naşte, pentru că nu va avea o cameră a sa”. Apartamentul mai mare era tot în campus, într-o clădire din apropiere, aşa că nu ar fi fost o schimbare majoră, dar acum, cu moartea lui Charlie, şi Julia în creştere, şi Sylvie pe canapeaua lui, totul i se părea nesigur. Trebuia să se trezească în patul lui, din dormitorul lui actual, şi să mănânce două felii de pâine prăjită cu gem de fructe de pădure, apoi să meargă la bibliotecă. Trebuia să stea la masa de studiu preferată şi să-şi întindă cărţile exact în modul în care îi plăcea. Trebuia să facă o pauză de la studiu, pentru a lua prânzul în sală – uneori cu Arash –, şi să-şi aducă aminte cum era cândva, când alerga pe teren, cu o minge de baschet în mână. La sfârşitul fiecărei zile, după cursuri, William se întorcea acasă la femeia de care se îndrăgostise cu doar câţiva ani în urmă. Momentele precise ale acestei rutine îi ofereau lui William o infrastructură, iar ideea oricărei schimbări îl făcea să se uite în gol la soţia lui, deşi ştia că ea era rezonabilă, iar el, nu.

★

Câteva zile pe săptămână, Arash îşi aducea supa şi chifla – prânzul lui nu varia niciodată – şi se aşeza lângă William în tribună. Arash vorbea cu William ca şi cum ar fi fost un coleg, iar William aprecia acel gest de amabilitate.

— Mă îngrijorează Paterson, i-a spus Arash, făcând semn din cap către aruncătorul din anul doi, care sărea în sus şi în jos pe teren, aşteptând să-i vină rândul să tragă.

— Are o aruncare frumoasă, a comentat William. Nu crezi?

— Da, are o tehnică bună la aruncări. Dar atenţie la felul în care aterizează.

William l-a privit pe puştiul slăbănog cum driblează pe lângă trei apărători şi trage la coş.

— Nu văd nicio problemă.

— Încearcă să-ţi încetineşti vederea în timp ce priveşti. Urmăreşte-l cu încetinitorul în următoarele trei ture.

William habar n-avea ce voia să spună Arash prin asta, dar a urmărit cu atenţie următoarele douăzeci de minute. A încercat să descompună în elemente mişcările lui Paterson: postura sa când alerga, rotaţia genunchilor când pivota, abandonul cu care sărea la coş. La a patra vizionare, a observat cum şi-a răsucit trunchiul în timp ce trăgea la coş, ceea ce l-a făcut să se dezechilibreze când a aterizat. A încercat să-i explice asta lui Arash, iar acesta a încuviinţat din cap.

— Observaţie corectă. Cred că ar putea avea nevoie să lucreze la întărirea gleznelor – e posibil să existe o slăbiciune a ligamentelor acolo. Experienţa ta m-a făcut să-mi regândesc munca, ştii? Vreau să aflu despre accidentările anterioare ale jucătorilor. Dacă am aceste informaţii, îi pot ajuta să se recupereze. Mă tem, totuşi, că o să mă mintă dacă îi întreb deschis despre accidentări, a zis, schiţând o grimasă.

— N-ar vrea să crezi că e ceva în neregulă cu ei. Nu vor să fie priviţi ca accidentaţi şi să aibă mai puţin timp de joc.

— Exact, a spus Arash. Fir-ar să fie, ce tonţi!

William a încuviinţat din cap şi a pus o mână pe genunchiul lui mai slab.

— Semestrul ăsta – luna următoare, în orice caz – nu predau, a spus el. Am ceva timp liber. Te-ar deranja dacă aş veni uneori să văd cum lucrezi? Să stau lângă tine şi să te urmăresc?

Arash s-a răsucit pe scaun, ca să se uite la William. Lui William i-a trecut prin minte că ştia foarte puţine despre omul ăsta. Era kinetoterapeut la Northwestern de mai bine de un deceniu, dar avea o soţie? Copii? Locuia în campus? De unde era? Studierea istoriei era despre amploare, despre înţelegerea terenului care înconjura evenimentul critic. Nimic şi nimeni nu exista în vid. Fotoliul în care stătea Charlie în casa lui fusese doar o parte din terenul său. Priveghiul o dezvăluise pe femeia din staţia de autobuz, îi scosese la iveală pe prietenii cu care Charlie împărţea băuturile, pe colegii iubitori de poezie, pe oamenii drăguţi de la slujba lui mizerabilă. Rude amare, fiice uluite.

— Nu eşti la facultate cu normă întreagă?

— Pot să le fac pe toate, l-a asigurat William, iar Arash şi-a întors privirea spre teren. N-am să te încurc.

William s-a înfiorat pentru că tonul vocii lui sunase disperat, dar şi pentru că şi-a dat seama că *era* disperat. Ceva s-a deschis înăuntrul lui în acea sală, în timp ce îi privea pe jucători. Îşi dorea să fie mai mult aici. Trebuia să fie aici, ca să aibă o şansă să simtă că e-n regulă.

— Ar fi bine, a spus Arash. Mi-ar prinde bine o mână de ajutor.

De cum i-a dat Juliei cartea, William a regretat că a făcut-o. Dacă Charlie nu ar fi murit, nu ar fi cedat niciodată la cererile ei repetate, dar aşa n-a suportat

să o facă mai nefericită decât era deja. De asemenea, William a simţit că îi datorează ceva în schimbul acordului ei reticent de a rămâne în apartamentul lor actual până la sfârşitul anului şcolar.

— Nu e încă un material bun de citit, i-a explicat. N-o să ştii ce să alegi de acolo. E doar o ciornă, o ciornă dezordonată.

— Înţeleg asta. Mă bucur că mă laşi să mă uit pe ea. Mulţumesc.

A doua zi dimineaţă, William a văzut-o citind paginile la masa lor galbenă din bucătărie, dar a fost singura dată. Câteva zile mai târziu, a găsit manuscrisul pe canapea, în punga de hârtie, şi a tresărit, surprins să dea de el la vedere. Avea impresia că i-ar fi dat soţiei sale interiorul încâlcit al minţii sale, sau poate al sufletului. Scria la cartea asta de aproape cinci ani, dar o făcuse sporadic. De fapt, nu o considera propriu-zis o carte, aşa cum o numea Julia. Pentru William, era ceva la care lucra pentru că în interiorul lui era o linişte care îl speria uneori. Baschetul era zgomotos – jocul se desfăşura într-un tempo rapid, cu zece bărbaţi care săreau, aruncau la coş, driblau, trăiau în fiecare moment –, iar a scrie despre asta masca liniştea interioară a lui William. Putea să asculte zgomotul mingii de baschet, în sala de sport sau pe pagină, şi să-şi imagineze că erau bătăile propriei sale inimii.

Obişnuia să se întoarcă în camera lui de cămin după un antrenament intens şi să recreeze pe hârtie un joc faimos. Când scria despre mişcările grandioase ale unor mari jucători – pasa *overhead* simulată a lui Oscar Robertson sau gloriosul *skyhook* al lui Kareem Abdul-Jabbar – simţea ondulaţiile acelor mişcări în propriul corp. Acele ondulaţii erau singurele momente în care liniştea din adâncul lui se rupea şi simţea o oarecare eliberare. Dar, din cauza felului în care scria William, naraţiunea din carte era alambicată şi urma calea schimbătoare a entuziasmelor sale. Ştia că n-ar fi avut sens pentru soţia lui şi, dând din mână

paginile acelea, simţea că a pierdut o parte din sine. Zilele treceau fără ca Julia să menţioneze cartea şi părând să facă eforturi mari să-i evite privirea. Ceaţa care-i apăruse lui William la vederea periferică odată cu accidentarea a revenit, ca un nor care înconjoară un munte. Cartea era groaznică; el era groaznic.

În cele din urmă, într-o noapte, la culcare, Julia i-a întins teancul de pagini şi i-a spus:

— E bună!

El a închis ochii ca să nu-i poată vedea zâmbetul strălucitor, forţat.

— Nu trebuie să spui asta. Nu-i adevărat. E doar pentru mine. Îmi pare rău că nu-mi va asigura un loc de muncă după absolvire.

— Nu vei avea nevoie de o carte pentru asta, a spus ea. Îţi găsim noi un post.

Ceaţa ameninţa să-l copleşească şi îi părea rău pentru soţia lui. Trebuia să pretindă că-l crede mai bun decât era. Trebuia să pretindă că nu era îngrijorată că s-a legat cu cine nu trebuia. Nu era prima dată când William vedea acest tip de zâmbet încordat pe chipul Juliei şi nu suporta s-o pună în postura asta. O ceaţă întunecată îl umplea până la saturaţie.

— Notele de subsol au fost foarte interesante. Foarte neobişnuite, a comentat ea.

— Am nevoie de un pahar cu apă, a spus el şi a coborât din pat.

A intrat rapid în living, apoi a ieşit la fel de repede, cu inima bătându-i iute, la vederea lui Sylvie pe canapea. Uitase că era aici; uitase totul.

— Îmi pare rău, a spus Sylvie.

O speriase şi pe ea.

— A fost vina mea, a protestat el. Nu trebuia să dau năvală aşa.

— Eşti bine? l-a întrebat.

Era ceva în vocea lui Sylvie, un fel de înţelegere, care l-a făcut pe William să se oprească în loc. Şi le-a amintit pe soţia lui şi pe Sylvie dormind una lângă alta pe canapea. Cele două surori erau atente şi

amabile una cu cealaltă; întotdeauna admirase asta la ele. Unul dintre lucrurile pe care le iubea cel mai mult la Julia era modul în care îşi trata familia. Surorile erau atât de apropiate, încât, în realitate, soţia lui nu acţiona niciodată singură; cele patru fete Padavano îşi împărtăşeau viaţa, onorând şi utilizând fiecare punctele forte ale celeilalte, acoperindu-şi slăbiciunile. Julia era organizatoarea şi lidera; Sylvie, cititoarea şi vocea ponderată; Emeline, îngrijitoarea, iar Cecelia, artista.

Soţia lui William nu mai era o mare cititoare. Bineînţeles – şi-a dat el seama –, Julia i-o fi cerut lui Sylvie să-i citească lucrarea. Nu ca un act de trădare, ci ca o modalitate de a-şi implica cea mai bună versiune a sinelui în îndeplinirea sarcinii. Dragostea şi ambiţia Juliei, îmbinate cu abilităţile de lectură critică ale Sylviei.

William stătea nemişcat în pragul încăperii, în lumina slabă, în timp ce această revelaţie se contura în sinea lui. O simţea pe Julia, îngrijorată, în spatele lui. William a ştiut întotdeauna că se căsătorise nu doar cu soţia sa, ci şi cu familia ei. La începutul relaţiei lor, Julia şi-a adus cele trei surori la meciul lui de baschet de la facultate pentru a-i spune clar că a venit ca parte a unui întreg, iar el a acceptat asta. Poate că Julia îşi schimbase oficial numele de familie cu al lui, dar, din toate punctele de vedere, el fusese cel care se alăturase familiei Padavano. Cea mai profundă uniune din acest apartament era între cele două surori care dormeau una în braţele celeilalte.

Sylvie stătea acum dreaptă pe canapea, de parcă ar fi fost o musafiră, şi nu o femeie care purta o cămaşă de noapte şi părul lăsat. I-a aruncat lui William aceeaşi privire îngrijorată cu care îl privea din spate soţia lui.

William s-a îndepărtat de ambele femei şi s-a dus în bucătărie. Trebuia să fie singur. Trebuia să-şi stăpânească respiraţia.

S-a rezemat de frigider şi şi-a sprijinit mâinile pe coapse. Gâfâia de parcă ar fi alergat pe teren, după

ce trecuse o oră dintr-un meci pe care echipa lui îl pierdea la scor. Oricâte minute ar mai fi rămas pe ceas, nu existau şanse de victorie.

În ianuarie, când a început noul semestru, William şi-a reluat activităţile de predare, pe lângă participarea la cursuri. Julia s-a simţit uşurată că avea o sursă de venit şi a făcut un pic de vâlvă când a adus acasă primul salariu. William era mulţumit că ea e fericită, dar acum îşi găsea zilele atât de lungi şi de solicitante, încât trebuia să-şi gestioneze energia ca să-i ajungă de la un capăt la altul. Catedra de istorie considera că e benefic pentru doctoranzi să predea în afara domeniului lor de specializare, aşa că William era acum asistent la o materie de licenţă numită Istoria Egiptului antic. Fiecare curs necesita o cantitate imensă de pregătire din partea lui, iar William era mereu obosit, chiar şi atunci când dormea bine noaptea. Şi-a dezvoltat obiceiul de a clătina brusc din cap, o dată, înainte de a intra la un curs, iar acest lucru pornea un motor intern care îi permitea apoi să aprobe din cap, şi să zâmbească, şi să ia notiţe în timp ce profesorul vorbea. Era necesar un motor mai puternic când William era în postura de profesor-asistent şi stătea în faţa propriei clase. Bătăile inimii i se accelerau, iar minutele păreau să zboare pe fereastra deschisă, purtate de anxietate. Trebuia să se uite tot timpul la ceas pentru a se asigura că nu epuizează prea repede materia. Simţea că greşeşte ritmul; un profesor mai bun s-ar tempera pentru a termina exact când se încheia cursul, aliniind minutele cu un ceas intern, care însă lui William îi lipsea.

Când ajungea acasă noaptea târziu, William îşi dădea tot interesul să-i fie alături Juliei şi îşi dădea seama că şi ea făcea tot ce putea pentru el. William ştia, totuşi, că citirea manuscrisului său afectase iremediabil părerea Juliei despre el. Pentru ea, „cartea” lui a tronat deasupra lor de-a lungul întregii lor relaţii: la început, ea a fost încântată de asta,

pentru că a văzut proiectul ca pe un semn al maturităţii şi ambiţiei lui William. De-a lungul anilor, a folosit ideea pentru a escamota orice griji pe care le avea cu privire la lipsa lui de planuri şi obiective personale. Julia contase pe cartea lui pentru a dovedi că el era bărbatul pe care îl alesese. Şi acum, că o citise, ştia că nu este. William se temuse că o să se întâmple asta; se simţea ca şi cum ar fi păşit în gol de pe o stâncă şi nu ştia în ce stare avea să ajungă jos. Se gândea în fiecare zi că ar trebui, poate, să-i spună că înţelegea dacă ea ar fi vrut să-l părăsească. Dar Julia era însărcinată – vizibil acum –, aşa că era prinsă în capcană. Amândoi erau prinşi în capcană: pe zi ce trecea, el era din ce în ce mai puţin bărbatul cu care se căsătorise, în timp ce familia lor creştea.

Julia i-a spus despre o programare la medic pe care o avea în după-amiaza aceea şi l-a întrebat dacă vrea să pună mâna pe pântecul ei umflat. William şi-a aşezat palma acolo unde a arătat ea, dar ştia că nu avea expresia potrivită pe faţă – o parte din frica lui trebuie să se fi văzut. Julia a oftat şi i-a întors spatele, spunând că trebuie să meargă la culcare. William era uşurat în serile în care ajungea acasă şi Julia nu mai încerca. Doar îi făcea semn cu mâna de pe canapea, unde stătea lângă sora ei, dar nu se ridica să-i aducă cina sau să-l întrebe ce făcuse pe parcursul zilei.

— Nu eşti încântat de copil, i-a spus odată Julia, ca o constatare.

Lui William i-a luat un moment să-şi amintească ce era entuziasmul, apoi a răspuns:

— Ba sunt. Dar ştia că nu reuşise să sune convingător. Îmi pare rău.

— Te rog, nu te mai scuza. Uneori, William, simt că aş avea copilul cu Sylvie, iar tu eşti doar un tip care locuieşte aici, a zis Julia, sfidându-l din priviri.

Voia un răspuns, voia ca el să protesteze, să se arate ofensat, dar tot ce a putut să obţină a fost o altă expresie de regret.

Într-o seară târziu, William se întorcea acasă de la cursuri când a observat prin întuneric o femeie care stătea pe o bancă. A clipit spre ea pentru o clipă, fără să înţeleagă de ce îi reţinea atenţia, apoi şi-a dat seama că era Sylvie. Lui William i-a tresărit brusc inima. Ar fi putut să traverseze strada sau să cotească după vreun colţ înainte să-l vadă cumnata lui, dar acum era prea târziu. Îl observase şi ea.

De săptămâni întregi o tot evitase pe Sylvie. De fiecare dată când era în aceeaşi cameră cu ea, se gândea: „Mi-ai citit notele de subsol ridicole”. Din cauza asta, îi venea să intre-n podea de ruşine; ştia că Sylvie trebuie să fi fost îngrozită de ceea ce citise. Nu scosese manuscrisul din punga de hârtie, de când Julia i-l dăduse înapoi; aceasta a fost cea mai lungă perioadă care a trecut vreodată fără să adauge nimic la paginile sale.

— Mi-am uitat cheile la bibliotecă, a spus Sylvie, de pe bancă.

William a observat că părea obosită şi şi-a amintit că făcea şi cursuri serale. S-a uitat la ceas; era aproape ora zece.

— Ce-aveai de gând să faci?

Ea a ridicat din umeri.

— Încercam să-mi dau seama. E prea târziu să sun, pentru că Julia are nevoie de odihnă şi nu eram sigură că tu eşti acasă. Bănuiesc că aveam de gând să mai stau aici puţin – nu e prea frig –, apoi să iau un autobuz, să mă duc să dorm la doamna Ceccione.

William s-a aşezat pe marginea băncii, lângă ea.

— Ei bine, problema s-a rezolvat, pentru că eu am cheile.

Ea a zâmbit.

— Admiram şi stelele.

— Stelele?

La început nu ştia despre ce vorbea ea, apoi şi-a dat capul pe spate. Şi iată-le.

— Nu eşti interesat de stele?

„Ciudată conversaţie”, s-a gândit William. Dar ieşise din rutina lui zilnică şi se simţea mai puţin nervos cu Sylvie afară, în întuneric, decât în casă.

— Nu cred, a răspuns. Adică nu am nimic împotriva lor.

Au rămas liniştiţi pentru câteva clipe, cu capetele lăsate pe spate, pentru a privi cerul.

— Mi-e dor tot timpul de tata, a spus Sylvie. Mă tot gândesc că va deveni mai uşor.

William s-a uitat la ea: avea lacrimi pe obraji. A văzut lacrimi prinse în genele ei şi şi-a pierdut răsuflarea. Îi putea vedea tristeţea sădită în liniile corpului, suprapunându-se pe braţele, picioarele şi ovalul feţei sale. Lucrul acesta l-a izbit; nu reuşise niciodată să vadă atât de clar ce simţea o altă persoană.

Sylvie fusese rănită de moartea lui Charlie; şi Julia fusese distrusă. Charlie Padavano fusese esenţial pentru fiicele sale, ca şi cum ar fi făcut parte din structura lor internă. Şi William îi simţea lipsa socrului său; îşi amintea că Charlie i-a cerut să-i explice baschetul. William se trezise desenând terenul pe o bucată de hârtie şi explicând acţiunile celor cinci jucători dintr-o echipă, în timp ce bărbatul în vârstă încuviinţa din cap, concentrat, lângă el.

— Genul ăsta de pierderi… a spus William, trebuie să fie greu de dus.

— Nu mă aşteptam, a spus Sylvie după un moment de gândire, să facă parte din tot, în fiecare minut. Nu ştiam că poţi să pierzi pe cineva şi asta să însemne că ai pierdut atât de mult.

William s-a gândit un moment la asta.

— Ca şi cum ar fi totul conectat.

Ea a reacţionat cu un sunet neclar, nici da, nici nu.

William se foia pe şipcile băncii. Îşi simţea ciudat corpul, de parcă sângele curgea prin el într-un ritm mai rapid decât în mod normal. A văzut un poliţist plimbându-se pe trotuarul de pe cealaltă parte a străzii.

— Arăţi obosit, a observat Sylvie.

William s-a întors spre ea şi s-a trezit privind-o drept în ochi. Avea sentimentul ciudat că ea privea în interiorul lui, că vedea adevărul despre el. Nu ştia că acest lucru este posibil. Când Julia se uita la William, încerca să vadă bărbatul care dorea ea să fie. Ea nu putea să vadă sau nu voia să vadă cine era el, de fapt.

William s-a gândit din nou la Charlie; socrul lui păruse interesat să-l cunoască. Şi apoi, brusc, i-au venit în minte părinţii săi. Mama şi tatăl lui îl priviseră vreodată drept în ochi? Nu credea. Şi-a imaginat că mama lui trebuie să-l fi ţinut de mic cu faţa întoarsă. Poate de aceea îi venea greu să se imagineze în postura de părinte, pentru că propriii săi părinţi voiseră să părăsească fiecare încăpere în care se aflase el.

William a inspirat adânc. De ce se gândea la lucrurile astea? Se simţea de parcă atenţia lui Sylvie i-l revelase pe el lui însuşi. Şi stelele erau atât de strălucitoare deasupra capului! Agresiv de luminoase.

— Am fost foarte obosit în ultima vreme, s-a auzit spunând.

— Şi eu.

— Ţi-ai pierdut şi tatăl, şi casa.

Nu se gândise la asta înainte, dar ştia, ca şi cum aerul dintre ei ar fi fost plin de răspunsuri, că acesta era adevărul.

— Da, a răspuns ea, cu o voce tremurândă.

Ca răspuns, William a simţit că ceva s-a cutremurat şi în interiorul lui şi i s-a făcut frică – pentru o fracţiune de secundă – să nu plângă. Dar nu putea face asta în faţa surorii soţiei sale; deja împărtăşiseră prea multe. S-a ridicat şi a spus pe un ton brusc:

— Hai să intrăm.

Câteva zile mai târziu, Julia i-a spus, supărată, că Sylvie şi-a găsit o locuinţă; urma să se mute. William a simţit un junghi în piept şi s-a gândit: „E şi vina mea”. I se întâmplase ceva pe bancă şi, de

atunci, îi venea şi mai greu să gestioneze rutina zilnică. Aproape că plânsese în faţa cumnatei sale, or, el nu plângea niciodată. În orice caz, nu mai plânsese de când era mic, şi avea puţine amintiri cu lacrimi chiar şi de atunci. Slăbiciunea lui trebuie să-i fi părut dezagreabilă lui Sylvie. De înţeles, combinaţia dintre lectura notelor sale jenante de subsol şi acel moment pe bancă fusese prea mult – prea mult din ce anume, nu era sigur – pentru Sylvie.

O lună mai târziu, Rose a anunţat că se mută în Florida, iar surorile s-au adunat în seara următoare în apartamentul lui William şi al Juliei. William ar fi vrut să fie de ajutor, dar nu ştia cum. S-a aşezat în fotoliu şi le-a privit pe cele patru surori patrulând prin camera de zi. Femeile împărtăşeau aceeaşi cută între sprâncene şi aceeaşi nevoie de mişcare. Şi-o tot pasau pe Izzy între ele, deşi bebeluşul dădea din picioare şi se zvârcolea în braţele lor.

— Abia începe să meargă de-a buşilea, a spus Cecelia, scuzându-se.

— Bineînţeles că da, a zis Julia, de parcă ar fi rămas fără aer. Era atât de gravidă încât îi era greu să-şi umple plămânii. Izzy este genială.

Niciuna dintre femei nu a zâmbit, pentru că Julia nu glumea şi toată lumea era de acord cu ea.

— Ce putem face? a întrebat Emeline. Dacă mama vrea să plece, n-o putem opri.

— S-ar putea să nu-i placă în Florida. S-ar putea să se întoarcă, a spus Sylvie.

William a făcut un scurt contact vizual cu Sylvie la sosire. Au schimbat un semn scurt din cap, care a părut ca o formulă concentrată pentru: „Te-am văzut în noaptea aceea, şi tu m-ai văzut, dar suntem bine”. De când Sylvie se mutase, William avea grijă să nu fie niciodată singur cu ea. În cele din urmă, şi-a recăpătat un anumit elan, care îi permitea să treacă prin fiecare zi, şi nu voia să-l piardă. De asemenea, văzuse emoţiile lui Sylvie ca şi cum ar fi fost

întipărite în tot corpul ei, iar asta i se părea alarmant de intim, de parcă ar fi văzut-o dezbrăcată. William nu înţelegea ce se întâmplase între el şi cumnata lui în noaptea aceea, pe bancă, dar i se părea periculos, ca un pumnal strălucitor, gata să-i taie toată viaţa ca pe o foaie de hârtie.

Le-a cercetat pe celelalte femei din cameră. Nimeni de aici nu fusese vreodată în Florida sau măcar într-un avion. Rose avea deja biletul. William se uitase în acea dimineaţă la secţiunea imobiliară locală a ziarului şi văzuse casa ei scoasă la vânzare pentru mult mai mult decât ar fi crezut el că merită.

— Nu-mi vine să cred că pleacă *acum*, a comentat Julia. Probabil că nu va fi aici când se va naşte copilul.

Izzy a fost trecută din braţele lui Sylvie în cele ale Juliei. Julia a sărutat obrazul fetiţei şi apoi şi-a cuibărit faţa în gâtul ei.

Celelalte trei surori păreau tulburate, cu ochii aţintiţi asupra surorii lor mai mari; Julia era lidera lor şi nu avea niciun plan. William a simţit un val de iritare la adresa lor pentru că se aşteptau ca Julia să repare situaţia. Soţia lui dormea greu şi o durea tot timpul spatele.

— Simt că mă epuizează copilul ăsta, îi spusese ea lui William, în acea dimineaţă, la micul-dejun.

Părea să nu fie în apele ei şi era umflată în fiecare minut al zilei.

— Oamenii în vârstă se mută adesea spre sud când se pensionează, a spus el şi a observat că vocea lui masculină, mai profundă, suna ciudat în cameră. E ceva obişnuit. Asta nu este neapărat o veste proastă… Pur şi simplu nu v-aţi aşteptat.

A urmat un moment de tăcere. Nimeni nu l-a privit în ochi. Se întreba dacă poate să aibă credibilitate în acest subiect, având în vedere că propriul arbore genealogic se restrânsese atât de prematur. Sau îi lipsea credibilitatea pur şi simplu pentru că era doar un bărbat în fotoliul lui, aşa cum fusese şi Charlie?

William s-a uitat în jos, la genunchiul lui cel slab.

— Ar vrea cineva să mănânce ceva? a întrebat Julia. Avem paste. Sau ouă?

— A fost un an greu. Emeline părea că va ţine un discurs pe care nu îl scrisese şi în care nu credea pe deplin. Dar o să ne descurcăm singure. O să avem grijă una de alta. Mi-am aranjat să am seara cursurile de la facultate, ca să pot lucra cu normă întreagă, şi am primit o mărire de salariu la grădiniţă. Eu şi Cecelia ne vom putea muta în curând în casa noastră.

— O să fac nişte picturi murale la grădiniţă, a informat Cecelia. Şi dacă merge bine, o să fac acelaşi lucru şi în alte grădiniţe, poate chiar şi în şcoli.

— Voi doi, a spus Emeline făcând un semn spre Julia şi William, vă descurcaţi de minune. Sylvie este pe cale să devină bibliotecară oficială, cea mai bună din oraş.

— Suntem totuşi norocoşi, a comentat Sylvie, nu foarte sigură pe ea, ca şi cum ar fi testat ipoteza gemenelor.

— O să trecem peste asta, a conchis Julia.

William a intrat în bucătărie să pună apă la fiert pentru paste şi să ascundă faptul că era mişcat de felul în care surorile tocmai se împletiseră la loc în faţa lui. Se simţea singur, în faţa chiuvetei, cu genunchiul beteag şi cu palpitaţii. A gătit pastele, a adăugat sosul *marinara* refrigerat, pe care Julia îl făcuse înainte, în cursul săptămânii, şi a adus bolul la masă. Emeline a sărit să ia farfurii şi tacâmuri.

— Mulţumesc, i-a spus Julia, şi a văzut recunoştinţa în ochii ei.

— Mă duc un pic la o plimbare, a spus el. Mă întorc repede.

Cele patru surori l-au privit, iar bebeluşul a scos un strigăt brusc de fericire, care le-a făcut pe femei să zâmbească spre el, înainte de a se întoarce către Izzy. William a părăsit apartamentul puternic luminat şi a închis ochii, uşurat, când s-a aflat singur în amurgul violet. S-a gândit o clipă la cartea lui, dar o lăsase în urmă, în casă, şi nu voia să se

întoarcă până când nu pleca toată lumea, în afară de Julia.

S-a uitat la ceas; ar fi putut să joace un meci improvizat la sală sau, poate, să participe la vreun antrenament de seară. A traversat campusul cu paşi lungi, înghiţind aerul nopţii. Avea să-şi ocupe locul obişnuit în tribună şi să observe paşii, salturile şi aterizările tinerilor, căutând riscul de accidentare în viitor. Fiecare slăbiciune pe care era în stare s-o remarce pe terenul de baschet putea fi remediată.

JULIA

aprilie 1983 – iulie 1983

Julia şi Rose n-au vorbit deloc în drum spre aeroport. William nu voise ca Julia să conducă maşina împrumutată; sarcina era atât de avansată, încât burta ei atingea volanul chiar şi cu scaunul împins în spate. Se oferise să conducă el până la Aeroportul O'Hare, dar Julia ştia că trebuia să fie singură cu mama ei. Dacă Rose avea de gând să-i comunice ceva Juliei – nişte informaţii lipsă pentru a explica plecarea ei sau regretul pentru acea decizie –, nu s-ar fi putut întâmpla cu William de faţă. Dar Rose şi-a păstrat faţa împietrită în timp ce au parcat maşina, au luat bagajele şi s-au îndreptat către poartă.

— O să-ţi trimit o fotografie cu băieţelul, după ce se naşte, a spus Julia.

Rose a încuviinţat din cap.

— Nu fi atât de sigură că e băiat.

— Toată lumea spune că este, din cauza felului în care duc sarcina.

Julia şi Rose s-au oprit brusc. Cecelia stătea lângă poartă, ţinând-o pe Izzy în braţe. Purta hainele ei de pictură: blugi şi o cămaşă stropită, cu mâneci lungi. Îşi prinsese părul la spate cu o bandană galbenă, care îi aparţinuse lui Charlie. Faţa ei oglindea expresia împietrită a mamei sale.

— Nu te las să pleci fără să-ţi cunoşti primul nepot, a spus.

Ochii lui Rose s-au întunecat. Avea chipul palid şi aspru. Julia îşi dădea seama că se gândea la soţul ei întins pe podeaua spitalului.

— Primul meu nepot este aici, a zis Rose, arătând spre burta Juliei.

— Ba nu, au spus în acelaşi timp Cecelia şi Julia.

Rose a făcut un pas înapoi.

Izzy, căreia îi lipsea somnul de dimineaţă, şi-a frecat ochii cu dosul palmelor şi s-a încruntat la

toată lumea.

— O să fie atât de cald în Florida, a spus Julia, încercând să ghideze conversaţia într-o direcţie care să aibă sens şi să fie, totodată, împăciuitoare. Dar pe măsură ce cuvintele îi ieşeau pe gură, ştia că nu au nicio noimă. Nu ţi-a plăcut niciodată căldura, mamă.

— Nu trebuie să fii atât de încăpăţânată, a spus Cecelia.

Julia a simţit un fior străbătându-i corpul. Ştia că va avea o conversaţie importantă cu mama ei la aeroport – simţise asta până în măduva oaselor –, dar nu ştia că o va include şi pe Cecelia. A simţit o împunsătură de gelozie, pentru că sora ei mai mică îi luase din nou faţa. Cecelia avea aproape nouăsprezece ani şi, de când născuse, părea mai puternică, mai sigură pe ea decât fusese înainte. Era drăguţă şi purta haine care i se potriveau. Julia se simţea la fel de vastă ca oceanul, şi gândurile îi înotau prin cap, ca peştii-n apă.

— Încerci să mă omori şi pe mine? a întrebat-o Rose pe Cecelia. Chiar înainte să mă urc în avion pentru a mă relaxa pentru prima dată în viaţă?

„O, nu!”, şi-a spus în gând Julia.

— Nu se poate să crezi cu adevărat că am avut ceva de-a face cu moartea tatei.

Cecelia a aruncat spre Rose o privire care părea să spună: „Dacă e vina cuiva, a ta e”.

Erau oameni peste tot în jurul lor – luau gustări, beau cafea, se asigurau că au tot ce le trebuie în bagajele de mână –, dar Julia nu ar fi putut spune dacă erau zece străini în terminal sau o sută. Oare priveau şi ascultau cum mama şi sora ei se înjunghiau reciproc în inimă?

— Tata a spus că nu ai mai vorbit niciodată cu mama ta după ce te-a dat afară. Cecelia a clătinat din cap, iar Izzy i-a imitat gestul. Eu am vrut să-mi iau rămas-bun şi să-ţi spun că te-am iubit mereu şi că îi voi spune lui Izzy numai lucruri bune despre tine. Şi ştii de ce? Nu pentru tine, mamă. O să fac asta pentru mine. Nu vreau să fiu acră şi plină de

mânie, ca tine. Vreau să-mi fie *dor* de tine, pentru că te iubesc.

— N-ar trebui să vorbeşti aşa, a spus Rose. Aş vrea să stau jos.

Şi s-a dus să se aşeze pe unul dintre scaunele din zona de aşteptare. Tremurăturile care străbăteau corpul Juliei păreau să treacă pe faţa mamei sale, dar Rose n-a mai scos o vorbă până când a fost făcut anunţul de îmbarcare.

— Ai tot ce-ţi trebuie pentru zbor? a întrebat-o Julia, apoi s-a gândit: „De ce nu pot să spun decât prostii?”

Ar fi vrut să fie cu adevărat prezentă în acest moment, alături de mama şi sora ei, dar nu era. Era o bilă săltăreaţă în mijlocul unei lupte cu arme de foc.

Rose şi-a îndreptat atenţia spre Cecelia.

— Eu aleg ce conversaţii am, domnişoară. Nu tu. Să fii bun de gură nu e o virtute.

Rose şi-a întărit spusele încuviinţând scurt din cap, de parcă şi-ar fi dat singură dreptate, apoi s-a îndreptat încet spre tunelul de îmbarcare, unde i-a arătat însoţitorului de bord biletul şi a dispărut din vedere.

Izzy a făcut un zgomot uşor şi a săltat în braţele mamei sale.

Cele două surori s-au uitat una la alta.

— Când m-am sculat azi-dimineaţă, nu ştiam că voi veni aici, a spus Cecelia. M-am trezit pur şi simplu mergând spre tren.

Aeroportul fremăta de agitaţie în jurul lor: anunţuri de la difuzoare, zgomotul bagajelor aşezate pe jos, murmurul conversaţiilor.

— Ai putea să şofezi tu înapoi în oraş? a spus Julia. Cred că vine copilul.

— Acum?

Cecelia a făcut ochii mari, iar ea şi-a sărutat sora pe obraz. Izzy s-a aplecat înainte, din braţele mamei ei, să facă acelaşi lucru. Un sărut ferm şi o fluturare uşoară.

— Sigur că vine, a acceptat Cecelia. Să mergem.

— Ai fost atât de curajoasă, i-a spus Julia, în timp ce se lăsa condusă pe hol.

Vocea îi suna slab în propriile urechi şi, pentru o vreme, acestea aveau să fie ultimele cuvinte pe care le mai spunea cu voce tare. Simţea ca o forţă imensă trăgând-o în ea însăşi.

Nu aveau scaun de maşină pentru copil, aşa că Julia stătea pe jumătate aşezată şi pe jumătate întinsă pe bancheta din spate, ţinând-o pe Izzy cu ambele mâini.

— Ţine-te, a spus Cecelia. Ţine-te bine până ajungem la spital. Mi s-a părut aşa o prostie când tati ne-a învăţat să conducem, pentru că locuim într-un oraş şi nu am avut niciodată o maşină. Mi-a spus că era o abilitate valoroasă în viaţă şi că, într-o zi, când noi patru am jefui o bancă, eu aş putea fi şoferul.

Julia ştia că sora ei vorbea pentru a-i distrage atenţia de la durere, dar nu era chiar *durere*, ci mai degrabă o presiune sufocantă. La fiecare câteva minute, simţea că se aşază pe ea un elefant invizibil – greutatea o zdrobea – şi apoi elefantul se ridica şi era din nou ea însăşi. Julia se concentra să-şi ţină mâinile pe Izzy, care adormise lângă ea. Era atât de frumoasă, de perfectă în somn, încât Julia a început să plângă. „Niciun copil nu ar mai putea fi vreodată atât de drăguţ”, s-a gândit ea. „Ceea ce înseamnă că nici copilul meu nu va fi atât de drăguţ.”

— Uite râul, a anunţat-o Cecelia, de pe scaunul din faţă. Încă cinci minute. O să pictez un tablou cu Izzy şi copilul tău împreună. O să pictez câte unul pentru fiecare dintre noi.

Când elefantul s-a ridicat, Julia s-a gândit: „Mama e chiar acum în aer. Nici măcar nu e pe pământ. Este, efectiv, inaccesibilă”.

Cecelia a părut să-i audă gândurile.

— Este pierderea mamei, nu a ta, a comentat. Ea va rata totul, nu tu. Şi nici eu. O să-i sun pe William şi pe fete când ajungem la spital. O să fim cu toţii acolo.

Au ajuns la spital, Cecelia i-a desprins Juliei degetele de pe combinezonul lui Izzy, iar nişte oameni – străini fără chip, ale căror voci nu le putea înţelege – au ajutat-o să urce într-un scaun cu rotile. Julia se întreba dacă erau aceiaşi oameni de la aeroport. Auzea timbrul vocii Ceceliei, dar cuvintele nu se despărţeau în forme distincte. Julia îşi tot schimba poziţia, foindu-se pe scaun şi încercând să se extragă de sub elefant, care refuza acum să se mai ridice.

Mai târziu i se va spune că travaliul a fost surprinzător de rapid pentru prima naştere şi că a ajuns prea târziu pentru a i se face o epiduralã. Cecelia a sunat la catedra de istorie de la Northwestern, dar nimeni nu l-a putut găsi imediat pe William. Treizeci de minute mai târziu, a fost găsit în sala de sport a universităţii, după care a fugit, în ciuda genunchiului şubred, până la colţul campusului Northwestern, unde putea găsi un taxi. Sylvie şi-a abandonat biroul de la bibliotecă. Emeline stătea singură în casa în care crescuseră, hotărâtă să-şi petreacă în interiorul acelor ziduri fiecare minut din ultima zi în care casa mai aparţinea familiei. A zbughit-o pe uşă totuşi, când a primit un telefon de la geamăna ei.

Pentru că totul s-a mişcat atât de repede, şi William nu sosise încă, Cecelia s-a aflat în sala de naşteri, aşa cum şi Julia fusese alături de ea. Capacitatea de a auzi şi de a înţelege cuvintele a fost prima dintre cele pe care Julia le-a pierdut. Curând, ea a gândit în propoziţii fără prepoziţii sau adjective. „Nu mai, gata, vine copilul.” Se simţea de parcă un zid căzuse în ea şi i se dezvăluia că nu era decât un animal. Aceasta a fost o surpriză pentru Julia, chiar şi în situaţia aceea. A mârâit, a gemut şi s-a zguduit în timp ce corpul ei părea că se micşorează cumva. Zgomotele păreau să vină din interiorul şi din afara ei şi nu simţea nicio ruşine. Simţea putere. Se simţea ca o leoaică, acoperită de sudoare, râzând pe patul tare pe care o întinseseră, îndemnând-o: „Împinge!”, deoarece fiecare

părticică din ea îl ghida, pas cu pas, pe bebeluş afară din corpul ei.

— E o fetiţă! a strigat Cecelia.

Elefantul s-a evaporat, strânsoarea s-a oprit, şi Julia a redevenit ea însăşi. Sau, în orice caz, pe aproape. Atunci când şi-a dezlănţuit puterea, şi-a dat seama că era cu siguranţă un mamifer şi avea capacitatea de a zgudui lumea şi de a crea un om. Era mamă. Această identitate vibra în ea, binevenită ca apa pe albia uscată a râului. Simţea atât de elementar şi de real că trebuie să fi fost mamă tot timpul, fără să ştie, aşteptând pur şi simplu să fie alături de copilul ei. Julia nu se mai simţise niciodată aşa. Creierul ei era un motor luminos, iar resursele ei erau imense. *Era* claritatea însăşi.

Juliei i s-a părut că a ţinut copilul timp de doar câteva secunde, înainte ca asistenta să-l ia şi să-l ducă în secţia de neonatologie, pentru a fi spălat şi înfăşat. Cecelia a părăsit sala de naşteri, ca să le dea şi celorlalţi vestea. Julia a clătinat din cap, cu neîncredere şi bucurie. Nu-i venea să creadă cât de repede îi mergea mintea, dar poate că aceste adevăruri fuseseră înăuntrul ei tot timpul şi îi erau accesibile acum pentru că tocmai născuse. Vedea totul atât de clar! Îşi petrecuse toată viaţa încercând să repare alţi oameni – pe părinţii ei, pe surorile ei, pe William –, dar eforturile ei fuseseră zadarnice; îşi dădea seama de asta acum. Nu şi-a putut ţine tatăl în viaţă, nici pe mama ei în Chicago, nici pe Cecelia castă, nici pe William ambiţios. Până acum, nu făcuse decât să-şi calibreze abilităţile pentru ceea ce conta cu adevărat, pentru maternitate. Îşi va proteja şi celebra fetiţa şi îi va lăsa pe toţi ceilalţi să facă ce vor. Cu fiica ei, Julia era completă. Şi-a dat seama, uimită: „Mă iubesc”. Cumva, asta nu fusese niciodată adevărat înainte.

William a intrat în sală cu un zâmbet neliniştit pe buze. Julia fusese nemulţumită de soţul ei de săptămâni bune, dar acum, cu noua ei căldură, simţea afecţiune pentru el. Era toată numai dragoste. A privit radioasă spre William şi s-a

gândit: „N-am avut niciodată nevoie de tine. Ştiai asta? Credeam că am nevoie de un soţ, dar de fapt nu am nevoie de nimeni. Aş fi putut face totul singură”. William şi-a aplecat corpul lung pentru a o îmbrăţişa, iar Julia l-a cuprins cu braţele pe după gât. I-a spus cât de încântată era că el o să vadă fetiţa pe care o făcuse.

Când Julia şi micuţa Alice au ajuns acasă, în apartamentul de la Northwestern, s-au aşezat în fotoliu, cu lumina soarelui revărsându-se pe fereastra camerei de zi. Asistenta de la spital o învăţase pe Julia cum să alăpteze, iar Alice s-a apucat de asta cu uşurinţă, aşa că îşi petreceau zilele în locul acela, fără alte activităţi decât hrănitul şi odihna. Alăptarea le făcea somnoroase pe amândouă. Julia era surprinsă de fiecare dată când se trezea şi constata că adormise în capul oaselor, în miezul zilei. Timpul se mişca precum valurile dintr-o saltea cu apă; orele şi minutele unduiau, apoi se domoleau sub greutatea crescută a trupului ei. Nu ştia niciodată ce zi a săptămânii era, până într-acolo încât, de fiecare dată când William îi spunea că pleacă la serviciu, Julia tresărea. Când era acasă, soţul ei îi aducea mâncare şi pahare cu apă, se ocupa de vase şi de rufe şi le deschidea surorilor ei, când sunau la uşă. Cu copilul în braţe, Julia se simţea drogată cu un soi de fericire năucă.

Noua ei putere era ca un secret minunat. Zâmbea pentru sine în momente neaşteptate, gândindu-se la asta, dar îşi îngăduia această odihnă, această recuperare, ca să-şi adune forţele. Uneori, când fetiţa trăgea un pui de somn, Julia stătea întinsă lângă ea şi visa cu ochii deschişi la viitor. Avea să devină cu adevărat independentă. După ce mai creştea puţin copilul, Julia avea de gând să-l sune pe profesorul Cooper şi să-i ceară de lucru. Avea să-şi folosească mintea strălucită şi, în timp ce William era la doctorat, ea avea să câştige bani. Odată ce intra ea în schemă, nu aveau să mai existe sincope

financiare. Vedea această nouă viaţă atât de clar! Emeline lucra într-o grădiniţă, aşa că Julia o putea lăsa pe Alice cu mătuşa ei iubitoare, atunci când mergea la muncă. Cu două venituri, ea şi William şi-ar putea cumpăra mai curând o casă. Îşi puteau permite să o trimită pe Alice la o şcoală privată. Această viziune era mai puţin complicată şi încărcată decât oricare alta pe care Julia o avusese în viaţa ei, pentru că în loc să depindă de soţul ei, ea depindea de propria capacitate, care se dovedise a fi nelimitată.

Din oră în oră, totuşi, copilul îi atrăgea atenţia Juliei, ca un magnet. Julia crezuse că avea să nască un băiat, dar, indiferent de sex, se aşteptase să semene cu Izzy. Când s-a născut, Izzy era serioasă şi cu ochii închişi la culoare. Alice însă avea ochi albaştri ca marea şi o expresie prietenoasă. Părea interesată şi oarecum optimistă cu privire la peisajul din jurul ei. Sylvie a folosit vechea cameră foto a lui Charlie pentru a le fotografia pe Julia şi Alice în fotoliu, ca să-i trimită fotografia lui Rose. Julia se aşteptase să-i fie greu să zâmbească pentru această fotografie anume, să exprime orice altceva decât pierderea sau furia. Spre surprinderea ei, totuşi, radia de fericire. Durerea plecării mamei ei dispăruse aproape cu desăvârşire; rămăsese doar cea mai vagă urmă de vânătaie. Explicaţia evidentă era că naşterea lui Alice schimbase locul Juliei în familia ei. Ea era mama acum. Alice era fiica. Julia se întreba dacă Rose a simţit că era pe cale să devină un personaj secundar, în loc să fie cel principal, şi a plecat pentru a evita această soartă.

În miezul nopţii, stând în fotoliu, Julia s-a trezit vorbind cu voce tare, nu cu mama, ci cu tatăl ei. De el îi era dor în acele momente. În întuneric, era uşor să şi-l imagineze pe Charlie stând pe canapea, cu ochii plini de încântare de fiecare dată când Alice flutura o mână minusculă sau strângea din buze.

— Tati, e minunată, nu-i aşa? Ai adora-o. Numele ei este Padavano. Alice Padavano Waters.

Emeline venea în majoritatea zilelor, în intervalul mic de timp dintre tura la grădiniţă şi cursurile de seară la colegiul comunitar. Glumea spunând că mergea pe calea cea lungă către absolvire, pentru că nu era în stare să se descurce decât cu unul sau două cursuri deodată, până la obţinerea diplomei de educatoare. Totuşi, era captivată de noul copil şi nu suporta să stea departe de micuţă.

— Pot s-o smotocesc pe Alice, spunea ea, în obrazul nou-născutei, apoi seara mă duc acasă, la Izzy. Sunt atât de norocoasă!

Julia zâmbea la fericirea surorii ei.

— Trebuie să-ţi găsim pe cineva cu care să faci copii, i-a spus. O să fii cea mai grozavă mamă.

— Ştiu. Mi-aş dori să pot sări înainte până la acel punct.

Emeline era timidă şi neliniştită în preajma bărbaţilor. Stătea în spatele surorilor ei în mediile sociale, în acelaşi mod în care se ascundea în spatele lor la petreceri când era mică. „Sunt o persoană de casă”, spunea Emeline, ori de câte ori trebuia să dea explicaţii cuiva nou.

Înclinaţia ei de a rămâne acasă era şi mai mare de când se născuse Izzy. Emeline accepta să plece de lângă Izzy doar ca s-o viziteze pe Alice.

Într-o după-amiază, pe când Alice avea trei săptămâni, erau singure în apartament, iar Emeline a spus:

— Am observat că William nu pare să ţină prea mult copilul în braţe. Crezi că i-e frică?

Alice dormea, o greutate solidă şi plăcută pe pieptul Juliei, aşa că Julia a răspuns cu voce scăzută:

— Ai dreptate. Am observat şi eu asta.

William ţinea copilul doar atunci când Julia i-o cerea deschis − de exemplu, când ea se ducea la toaletă sau când făcea un duş. Şi el mergea întotdeauna direct la pătuţ sau la masa de înfăşat şi o lăsa pe Alice jos. N-o legăna niciodată în braţe şi nici nu se apleca să-i sărute obrazul moale.

— Nu ştiu dacă nu cumva îi e frică, a reflectat Julia. Nu ştiu ce simte, pentru că nu-mi spune.

— Mă întreb dacă o fi din cauză că părinţii lui nu au fost… normali, a spus Emeline. Poate că nu ştie cum să se comporte cu ea?

Juliei nu-i trecuse asta prin minte, dar a clătinat din cap.

— Nu cred că e asta. Întotdeauna spune că e bine, că totul este bine, a zis ea, începând să se foiască pe scaun, cu grijă să nu trezească fetiţa. A constatat că era uşurată să aibă şansa de a-şi împărtăşi frustrarea cu sora ei. Mi s-a părut atât de drăguţ că William spală vasele şi rufele, şi ştiu că e drăguţ, practic vorbind, dar în mod clar face acele lucruri pentru că îl ţin departe de Alice. Emmie, nici nu se uită la ea.

— Păi, ar putea avea nevoie de mai mult timp. Bărbaţii nu au o înclinaţie naturală faţă de bebeluşi, aşa cum avem noi. O să-şi vină în fire, totuşi. Cum altfel? Alice e adorabilă, a spus ea şi a sărutat piciorul bebeluşului.

Duminica era singura zi în care William nu avea cursuri sau muncă, iar prezenţa lui în apartament tulbura rutina normală a Juliei şi a copilului. Julia îşi trimitea soţul după orice comision la care se putea gândi şi trăgea câte un pui de somn lung, dar tot avea impresia că, de fiecare dată când îşi ridica privirea, William era în faţa ei, punând câte o întrebare prostească. Ce cămaşă ar trebui să poarte? Ar trebui să-i contacteze pe cei care se ocupă de mutări cu privire la ora la care plănuiau să apară în ziua stabilită? Voia ca el să-l întrebe pe administrator despre butonul liftului? Strugurii ăştia or mai fi buni de mâncat?

Julia i-a spus în cele din urmă:

— Nu pot să-ţi dau fiecare răspuns din univers! Sunt ocupată cu copilul şi nu-mi ajunge timpul să am grijă de doi copii.

William a părut rănit şi şi-a cerut scuze. Asta a iritat-o şi pe ea. Julia s-a mişcat pe scaun, sub copil, şi şi-a dorit să fie luni dimineaţă. Simţea adevăratele întrebări din căsnicia lor pândind din spatele

întrebărilor minore ale lui William. Acestea erau întrebările ei: „Chiar îţi doreşti această viaţă? Cu mine şi cu Alice? Vrei să fii aici, cu noi?”

William a pus mai puţine întrebări după aceea, ceea ce însemna că vorbea mai puţin cu totul. Şi asta o deranja pe Julia, iar felul în care evita copilul o întrista din ce în ce mai tare. Acum, că una dintre ecuaţiile principale ale căsniciei lor – întrebările lui William şi răspunsurile Juliei egal un plan – se stricase, se simţeau stingheri unul în preajma celuilalt.

— Fac ceva greşit? a întrebat-o el într-o noapte, după ce au stins luminile.

— O, William, eşti OK, a răspuns ea pe întuneric, apoi a adormit.

La următoarea vizită a Ceceliei, Julia a încercat să-şi explice revelaţia din timpul naşterii şi cât de diferit se simţea acum.

— Tu te-ai simţit ca un animal? a întrebat ea.

Cecelia s-a gândit un moment la asta.

— Păi, nu cred că am făcut aşa mult zgomot ca tine sau că am fost la fel de sălbatică, a zis ea, zâmbindu-i surorii ei. Dar ştiu ce vrei să spui, cred. Dacă cineva ar încerca să o rănească pe Izzy, i-aş smulge faţa.

— Eşti mai puternică de când o ai pe Izzy.

— Chiar sunt? a întrebat Cecelia, cu îndoială în glas.

O ţinea pe Izzy în poală. Fetiţa putea acum să stea singură în picioare pentru câteva clipe tremurătoare, dar îi plăcea la nebunie să o mângâie pe Alice, aşa că Cecelia o ţinea pe aproape.

— L-am convins pe William să facă studii postuniversitare, a spus Julia. Dar eu ar fi trebuit să fac asta, nu el. Aş putea obţine un doctorat în psihologie organizaţională sau să merg la şcoala de afaceri. Aş putea conduce o afacere, nu crezi?

Cecelia a sărutat obrazul moale al lui Izzy.

— Cred că ai nişte hormoni puternici în corpul tău şi ar trebui să te bucuri de ei cât durează.

În acea noapte, în umbră, Julia a spus:

— Îmi lipseşti, tati. Mi-aş fi dorit să mă vezi în rolul de mamă. Te-ar fi făcut să zâmbeşti.

În iulie, când Alice avea unsprezece săptămâni, Julia şi William s-au mutat în apartamentul mai mare. Apartamentul avea două dormitoare şi o bucătărie nouă, dar ferestrele din living dădeau spre alte clădiri, în loc de cer şi campusul liniştit. Alice se trezea mai rar noaptea, aşa că Julia dormea în pat, cu leagănul lângă ea. Deşi Julia dorise să se mute înainte de naşterea lui Alice, ajunsese să aprecieze momentul. Aici avea să-şi înceapă noua viaţă. Hotărâse, fără să discute cu William, că va începe să lucreze când Alice va avea şase luni. Julia şi-a privit dulapul şi a ales jumătate din el pentru costumele de afaceri pe care avea să le cumpere în curând. Mergea din cameră în cameră prin apartament, gândindu-se: „Când voi câştiga bani, vom cumpăra o canapea nouă, pe care s-o punem acolo, şi un covor moale, pe care să se târască Alice”.

William era plecat ore în şir, studiind la bibliotecă, frecventând cursurile postuniversitare şi predând un curs de vară. Predând şi luând cursuri pe timpul verii, avea să-şi obţină diploma mai devreme, dar când era acasă, părea epuizat şi cu ochii sticloşi. Acum, că fetiţa era puţin mai mare, surorile Juliei veneau în vizită mai rar. Cecelia şi Emeline aveau propriul apartament – un demisol cu o curte minusculă pentru Izzy –, iar Sylvie închiriase o garsonieră la ultimul etaj al unei clădiri mici, lângă Biblioteca Lozano. Surorile ei erau ocupate, iar Julia nu mai era principala lor preocupare.

O dată pe săptămână, Julia o suna pe Rose. Apelul suna ca distanţa lungă pe care o acoperea: uneori se auzea un zgomot static pe fundal, iar Rose stătea pe balconul apartamentului ei, de unde se vedea oceanul, aşa că şi la ea era zgomot. Vânt, ocazional claxoane, poate şi valurile.

— Aerul este diferit aici, a observat Rose. Mai puţin tare. Şi mai sărat.

— Alice aproape că se poate rostogoli, a spus Julia. Ai primit ultimul set de fotografii? Cele pe care le-am făcut în parc?

— Da, a spus Rose. Pare sănătoasă. Ţi-am spus că doamnele şi cu mine gătim cina pe rând?

Julia s-a uitat în jos la Alice, pe care o ţinea în poală. Copilul îşi ridicase şi îşi studia un picior. „Ce minune!", părea să gândească Alice. „Uită-te la meşteşugăria asta!" Julia a zâmbit.

A auzit-o pe mama ei zicând: „Trebuie să-mi dai drumul".

— Ce-ai spus? a întrebat Julia.

— Am făcut pentru prima dată *enchiladas*. Şi nici n-au ieşit rele.

Julia a clătinat din cap, ca să-şi limpezească gândurile.

— Mamă, tu te-ai simţit altfel după ce m-ai născut? După ce ai devenit mamă?

— Ce întrebare! Abia îmi amintesc de vremurile alea, Julia. Când tu aveai vârsta pe care o are Alice acum, eu eram deja însărcinată cu Sylvie, nu-i aşa? Eram mult prea ocupată ca să mă mai gândesc la ce *simţeam*.

Julia a aprobat din cap. Ceea ce se întâmplase părea să i se fi întâmplat doar ei.

— Trebuie să închid acum, mamă. Convorbirea asta costă.

După ce a închis, Julia a pus-o pe Alice jos, să doarmă. Copilul era întotdeauna deschis la ideea de a dormi. De fiecare dată când era întinsă în pătuţ, Alice părea că se concentrează total la sarcina pe care o avea în faţă. A închis ochii, cu un mic zâmbet pe buze, şi a încercat din răsputeri să adoarmă. Julia a tras draperiile şi s-a întins în pat. De când se născuse Alice, înţelesese de ce tânjea după tatăl ei. Voia să-i explice lui Charlie cum vede acum lumea, pentru că el era cel care putea să înţeleagă. Tatăl ei îi văzuse puterea – îi înţelegea scopul – înainte ca ea să o fi văzut. Când Julia i-a spus că ea şi William se

căsătoresc, Charlie a părut dezamăgit pentru o fracţiune de secundă. Julia n-a înţeles reacţia aceea la vremea respectivă, pentru că ştia că tatăl ei îl plăcea pe William. Dar Charlie încetase s-o mai numească racheta lui cam în acelaşi timp, iar Julia îşi dădea seama acum că tatăl ei sperase la mai mult pentru ea. Îi văzuse potenţialul şi dorea să o privească progresând în viaţă, nu măritându-se şi făcându-şi un cămin.

— Pot să le fac pe amândouă, tati, a spus ea, în camera plină acum de sforăiturile uşoare ale bebeluşului. O să văd eu cum le fac pe amândouă.

SYLVIE

februarie 1983 – august 1983

A fost un interval de trei luni între momentul în care Sylvie a încetat să doarmă în apartamentul Juliei şi al lui William şi cel în care şi-a găsit o locuinţă proprie. Când s-a mutat, i-a spus Juliei că are un apartament în care să stea. Însă acest lucru nu era adevărat. Nu avea nimic aranjat. Pur şi simplu, în seara în care îşi uitase cheile şi vorbise cu William pe bancă, a ştiut că era timpul să se mute. Era a doua oară, de la moartea tatălui ei, când Sylvie a plâns; prima dată fusese după ce citise manuscrisul lui William.

Fusese surprinsă să se audă vorbind despre cât îi era dor de Charlie, surprinsă să vorbească despre stele, surprinsă să înceapă să plângă şi surprinsă să simtă tristeţea lui William, ca pe un răspuns la tristeţea ei. Se simţea de parcă ar fi acţionat un comutator şi ar fi ajuns într-un loc în care ar fi văzut adevărata stare a cumnatului său, iar el ar fi văzut-o pe a ei. William înţelesese pierderea pe care o simţea în sufletul ei şi îi dăduse glas. Nimeni altcineva din viaţa lui Sylvie nu identificase vârtejul specific al durerii sale; nimeni nu o *înţelesese* de când murise tatăl ei. Acea recunoaştere fusese ca o gură uriaşă de aer, după ce îşi ţinuse mult timp respiraţia.

Mai târziu în acea noapte, întinsă pe canapea, în timp ce sora ei şi William dormeau în camera lor, Sylvie a decis că era prea riscant pentru ea să rămână acolo. Se simţea vulnerabilă, ameninţată de propriile emoţii, în compania lui William. Nu percepea situaţia aceasta ca fiind din vina lui sau a ei; se simţea ca şi cum amalgamarea durerii pricinuite de moartea lui Charlie cu citirea notelor de subsol ale lui William, cu cele câteva minute în care a fost prea obosită pentru a-şi impune nişte limite, acolo, pe bancă, îi făcuseră imposibil lui

Sylvie să se comporte ca o persoană normală în prezenţa cumnatului ei. De asemenea, era conştientă de faptul că atunci când William a anunţat că ar trebui să intre în casă, fusese cât pe ce să-l apuce de braţ şi să spună „nu”. Se simţise *văzută* în minutele petrecute alături de el pe bancă şi dorise să rămână cu William în acel loc. Sylvie ştia că nu era potrivit ca ea să-şi dorească să stea mai mult timp singură cu soţul surorii ei; ştia foarte bine asta.

După ce s-a mutat, a dormit pe podelele şi canapelele colegilor de serviciu, şi de mai multe ori cu Emeline, în patul ei de o persoană. Când bibliotecara-şefă Elaine a plecat în vacanţă, a lăsat-o pe Sylvie la conducerea bibliotecii, iar în acele nopţi, Sylvie a dormit în sala de mese a bibliotecii. Încăperea avea o canapea galbenă, moale, care funcţiona bine ca pat, iar Sylvie folosea o cârpă pentru a se spăla la chiuveta de la toaletă, înainte de a deschide uşile bibliotecii pe ziua respectivă. Îşi lua adesea geanta de noapte la cursurile de seară, pentru că dormea în alt loc faţă de noaptea precedentă. Curenţii de pe lac erau puternici în primăvara aceea şi fiecare pas devenea o luptă.

Această efemeritate o făcea pe Sylvie să se simtă nervoasă şi confuză – fără o casă a ei, acţiunile ei păreau adesea lipsite de noimă. Trăise întotdeauna cu familia şi nu-şi dăduse seama cât de important era să se trezească dimineaţa auzindu-şi părinţii, sau pe Julia, ca să se simtă ea însăşi. Familia era o oglindă în care îşi recunoştea reflexia. Când s-a trezit pe canapeaua unui coleg de muncă, neştiind unde se află pentru câteva clipe, n-a mai ştiut nici cine era. Era bântuită de întrebările lui William: „Ce fac? De ce fac asta? Cine sunt?”

Sylvie a trebuit să apeleze la nişte trucuri ca să-şi creeze un sentiment de continuitate şi să păstreze contactul cu realitatea. Oriunde ar fi stat, intra dimineaţa la prima oră în baie şi se studia în oglindă. Înainte, nu făcea niciodată asta. Nu fusese niciodată deosebit de vanitoasă sau interesată de aspectul ei, dar acum trebuia să-i amintească fetei

care stătea în faţa oglinzii că rămânea, în linii mari, aceeaşi persoană de la o zi la alta. Era atentă la aspectul părului, lucru de care nu fusese niciodată preocupată până atunci – accepta orice zburlire sau ciufuleală apărută după o noapte de somn –, şi îşi observa irizaţiile verzi ale irişilor ei căprui. Îşi spunea: „Bună dimineaţa, Sylvie”, apoi se spăla pe dinţi.

A început să recitească din *Fire de iarbă*, exemplarul tatălui ei. Charlie subliniase pasaje şi făcuse de nenumărate ori aceeaşi însemnare pe margine: „Sublim!” Trecuseră câţiva ani de când nu mai citise volumul de la început până la sfârşit şi, de data aceasta, Sylvie a fost surprinsă de cât de multă moarte era în el. În „Cântec despre mine”, Whitman enunţa numeroase definiţii ale ierbii, dar preferata lui Sylvie era „părul cel lung şi frumos al mormintelor”[5]. Sylvie se gândea la asta când vizita mormântul tatălui ei. Potrivit poetului, moartea nu era definitivă, pentru că se împletea cu viaţa. Sylvie şi surorile ei umblau pe pământ datorită bărbatului pe care-l îngropaseră. Aceste gânduri şi citirea cuvintelor lui Whitman aveau mai mult sens pentru Sylvie decât vorbele politicoase ale doamnei de pe scaunul de lângă ea din autobuz sau faptul că nu părea să aibă niciodată destui bani în poşetă.

Cam pe la mijlocul acelei perioade, Rose s-a mutat în Florida. Să-şi sărute mama pe obraz de despărţire, ca apoi să se grăbească la spital să o cunoască pe Alice câteva ore mai târziu, i s-a părut lui Sylvie succesiunea corectă – se potrivea cu gradul de tulburare pe care-l resimţea. Tatăl ei dispăruse, iar acum şi mama ei, şi casa familiei lor dispăruseră şi ele. Sylvie văzuse odată o fotografie cu urmările unui cutremur masiv, iar imaginea i-a rămas în minte. Un drum se despicase pe lung, dezvăluind miezul pământului, şi totodată, cât de proşti erau oamenii să construiască locuinţe, şi şcoli, şi maşini pe deasupra, şi să pretindă că sunt în siguranţă! Sylvie avea impresia că îşi petrecea zilele

purtând cu ea o geantă de voiaj şi o carte şi sărind peste acea prăpastie. În dimineaţa în care Rose a plecat, Sylvie a stat în faţa oglinzii de la baie şi a spus:

— La revedere, mamă. Bună dimineaţa, Sylvie.

Elaine, bibliotecara-şefă, i-a aprobat promovarea şi noul salariu cu câteva săptămâni înainte ca Sylvie să obţină creditele necesare pentru diploma ei în biblioteconomie. Sylvie avea destui bani economisiţi până acum pentru un avans, aşa că a închiriat în aceeaşi zi o garsonieră minusculă, chiar în apropiere de bibliotecă. Atunci când agentul imobiliar i-a pus cheia în mână, Sylvie a spus:

— Scuzaţi-mă că sunt atât de emoţionată!

Agentul imobiliar, care lucra de zeci de ani în Pilsen, a ridicat din umeri.

— Plâng mai mulţi decât ai crede. E ceva să ai propria locuinţă.

Sylvie nu deţinea mobilier, aşa că mutarea a fost simplă; înainte de plecarea lui Rose, Julia şi gemenele luaseră câteva lucruri din casa copilăriei lor, dar Sylvie, neavând unde să le ducă, nu luase nimic. A cumpărat o saltea de pus pe podea şi a plătit unui puşti din cartier doi dolari ca s-o ajute să care înăuntru o masă de bucătărie pe care o găsise pe stradă. Pentru că Rose petrecuse mereu noaptea în care se scoteau afară lucrurile de dat căutând prin cartier comorile pe care alţi oameni le aruncau, Sylvie ştia unde să găsească ceea ce-i trebuia. Rafturi, o cutie cu veselă, o oală şi o tigaie. Perne şi perdele brodate frumos, care păreau noi-nouţe. Se întreba ce i-ar putea face pe oameni să arunce obiecte în stare atât de bună.

După luni de zile în care a încercat să se facă mică în casele altora, Sylvie a dormit lăţită pe saltea, cu fereastra deschisă, să intre briza. Şi-a invitat surorile şi nepoatele la un mic-dejun cu omletă, pe care a preparat-o în tigaia ei de căpătat. Asculta zgomotele casei şi ale străzilor din jur – copiii râzând la locul de joacă, autobuzul şuierând la oprire, bărbatul de la barul de jos vorbind în

spaniolă, în timp ce bea nesfârşite ceşti de cafea pe treptele de la intrare. Sylvie a început să citească din nou romane şi a fost luată pe sus de plăcerea de a ajunge în noi lumi fictive. Era recunoscătoare că se pusese suficient pe picioare încât să-şi permită asta.

Îşi suna surorile de la propria linie telefonică ori de câte ori dorea să le audă vocile. Avea grijă să o sune pe Julia numai când ştia că William era la serviciu. N-avea încredere în sine să vorbească la telefon cu el. În timp ce stătea întinsă în pat noaptea, se gândea uneori la jumătatea de oră petrecută alături de el pe bancă. Memorase scurta lor conversaţie şi relua scena în gând. Şi-a spus că nu fusese mare lucru. Ea era pur şi simplu la pământ, aşa cum fusese de la moartea lui Charlie, aşa că ceea ce îşi dorea sau lucrurile la care se gândea nu mai aveau sens. Dar Sylvie nu se putea închipui flecărind cu William la telefon; n-ar fi reuşit să articuleze nişte vorbe politicoase. I-ar fi venit să întrebe: „Cum e să fii William Waters? Ce ai simţit când am stat pe bancă, în noaptea aceea?”

Sylvie considera, în secret, că din vina Juliei ajunsese în această situaţie ciudată cu cumnatul ei; sora ei ştia despre notele de subsol, ştia că manuscrisul includea gândurile şi întrebările personale ale lui William şi totuşi o rugase pe Sylvie să-l citească. Dacă Sylvie nu i-ar fi citit manuscrisul, nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat. A doua zi după ce plânsese pe bancă, lângă William, a minţit-o pe sora ei mai mare pentru prima dată. I-a spus Juliei că noul ei apartament fictiv nu avea telefon şi că nu, Julia nu putea să o viziteze acolo, pentru că era prea mic şi dezordonat. „Sunt bine”, insista iar şi iar Sylvie faţă de Julia, în acele trei luni, deşi ştia că sora ei îşi dădea seama că minte.

Minciuna aceea ştirbea perfecţiunea încrederii dintre ele, de fiecare dată când Sylvie o rostea.

Ceremonia de absolvire a lui Sylvie a avut loc în aula arhiplină a colegiului local, într-o marţi dimineaţă din iunie. Ea le-a spus surorilor ei să nu

vină, pentru că o să fie zăpuşeală şi o ceremonie plictisitoare. „Şi dezamăgitoare”, s-a gândit ea, când şi-a aruncat toca de carton într-un coş de gunoi, pe drum spre casă. Sylvie era acum absolventă de colegiu, ceea ce mama ei îşi dorise întotdeauna, dar mamei ei nu-i mai păsa acum. Sylvie nici măcar nu i-a spus lui Rose că şi-a obţinut oficial diploma. Nu voia să o audă pe mama ei oftând la auzul veştii; Sylvie ştia că Rose îşi pierduse încrederea şi, probabil, interesul în privinţa liniei de sosire pe care o stabilise pentru fiicele ei când erau mici.

Într-o după-amiază de august, la trei luni după ce Sylvie s-a mutat în garsoniera ei, Ernie a intrat în bibliotecă şi s-a strecurat pe rândul pe care ea aşeza pe rafturi literatura pentru tineri.

Sylvie a făcut ochii mari; nu-l mai văzuse de la priveghiul lui Charlie. De atunci nu-l mai văzuse pe niciunul dintre băieţii ei. În tot acest timp, umblase singură printre rafturile bibliotecii.

— Ei, ia uite ce-a adus pisica! a reuşit să spună.

— M-am gândit la tine, a spus el. Am fost ocupat. Tocmai am absolvit – sunt oficial electrician.

— Felicitări! Şi eu am absolvit.

Şi-au zâmbit, iar ea i-a privit îndelung părul ondulat şi gropiţa din bărbie. Se cunoşteau încă de la şcoala primară; îl văzuse crescând şi devenind, dintr-un puşti slăbănog, un tânăr bine făcut. Sylvie a inventariat ceea ce era înăuntrul ei: şi-a dorit cândva să-l ţină pe acest băiat în braţe, dar nu era sigură că mai e cazul. Ea nu mai era aceeaşi fată; fata aceea avea un tată şi o mamă şi visa la viitor. Acum, Sylvie era o bibliotecară care se străduia să-şi ţină singură casa. Fanteziile ei au încetat când tatăl ei a murit, a treia uşă s-a închis şi singurul bărbat la care se gândea era cel căsătorit cu sora ei.

Sylvie a clătinat din cap, încercând să-şi alunge acele gânduri, şi a spus:

— Ai de gând să mă săruţi, sau ce?

Zâmbetul lui Ernie s-a lărgit, şi fiecare a făcut un pas înainte, până când trupurile li s-au întâlnit. Mâinile ei pe ceafa lui, braţele lui în jurul taliei ei.

Sylvie şi-a simţit tot corpul scoţând un geamăt tăcut de uşurare. Era o senzaţie plăcută, la fel ca înainte. Slavă Domnului! S-a mirat cum de-a apărut Ernie tocmai acum, când ţinea cheia de la garsoniera ei în buzunar şi când avea nevoie de ceva care să-i distragă atenţia. Poate că asta era o şansă pentru Sylvie s-o ia de la capăt. Poate că această versiune a ei ar ieşi la întâlnire cu Ernie, aşa cum o sfătuiseră surorile ei.

Când s-au despărţit şi s-au uitat în jur după supraveghetori sau bibliotecara-şefă Elaine, Sylvie l-a întrebat:

— Ştii că am propria locuinţă?

Ernie a clătinat din cap.

— Serios? Dar e extraordinar.

Era extraordinar că avea o locuinţă numai a ei. Majoritatea celor cu care fuseseră colegi la şcoală fie încă locuiau cu părinţii, fie, la fel ca Julia, se mutaseră direct din casa părinţilor în căminul matrimonial. Sylvie aprecia că era neobişnuită. Cecelia era şi mai neobişnuită, desigur, cu copilul ei din flori şi cu apartamentul în care stătea împreună cu Emeline. Julia era singura care respecta linia tradiţională. Privind la Ernie, cu cheia în buzunar, Sylvie s-a simţit plină de speranţă. Se întorsese în propria viaţă, în propriile condiţii.

— Ai vrea să-l vezi? Apartamentul meu?

Ernie a lăsat capul într-o parte şi a răspuns:

— Sigur.

Au făcut un plan, iar când el a părăsit biblioteca, ea s-a dus la biroul gol aflat în colţul din spate şi a ridicat receptorul telefonului. Ştia că William ar putea fi acasă la ora aceea, aşa că a sunat la celelalte surori ale ei. Emeline a răspuns la telefon.

— Reşedinţa surorilor Padavano.

Sylvie a râs.

— De ce răspunzi aşa?

— Din anumite motive, o distrează pe Izzy. Eşti la bibliotecă?

— Trebuia doar să spun cuiva că Ernie s-a întors. Astăzi. M-a găsit printre cărţi.

— O, slavă Domnului! Toate surorile ştiau că băieţii lui Sylvie s-au evaporat după moartea lui Charlie. S-au întrebat de nenumărate ori de ce. A spus de ce n-a mai venit până acum?

— Emmie, l-am invitat în apartamentul meu în seara asta.

A urmat un moment de tăcere. Apoi Emeline a exclamat:

— O-ho-ho!

Sylvie o auzea pe sora ei râzând şi pe Izzy bâjbâind pe undeva pe lângă telefon.

— O să rămân singura dintre noi care-i încă virgină, a spus Emeline. Trebuie să mă suni după şi să-mi povesteşti totul.

— Vrei să-l întreb dacă are un prieten drăguţ cu care să te cuplez?

— Doamne, nu! a spus Emeline, veselă. Sunt prea ocupată cu munca şi cursurile. Dar asta e o chestie foarte interesantă, Syl! Nu uita să te razi pe picioare! Priveşte-ţi corpul şi încearcă să-l vezi prin ochii unui străin.

— Nu e un străin. Îl cunosc de o viaţă.

— Ştii ce vreau să spun.

Sylvie şi-a coborât privirea la blugii şi la tenişii ei. A încercat să-şi amintească ce lenjerie îşi pusese în dimineaţa aceea.

— I-ai spus Juliei că a venit, da? a întrebat Emeline. Cum Sylvie nu a răspuns imediat, a insistat: Trebuie s-o suni, Sylvie. Se supără dacă nu-i spui.

Sylvie a oftat. După calculele complicate care le legau pe surori, Emeline avea dreptate. Erau patru, dar în interiorul careului erau două perechi: Sylvie şi Julia; Emeline şi Cecelia.

— Acum eşti la casa ta, a comentat Emeline. Ceea ce voia să spună: „A fost scuzabil pentru tine să fii într-o situaţie ciudată cu Julia în timp ce n-aveai locuinţă şi dormeai lângă mine noaptea, dar acum te-ai aranjat, aşa că trebuie să gestionezi mai bine situaţia”.

— Las-o naibii, Emeline, a protestat Sylvie. Ştia că Emelinei nu-i plăcea s-o audă vorbind urât. De ce trebuie să fii atât de înţeleaptă?

— Sunt singura fără viaţă personală, aşa că am timp să vă privesc pe toţi.

— Trebuie să mă întorc la muncă, a spus Sylvie şi a închis.

S-a gândit s-o sune pe Julia de fiecare dată când prindea câte un moment de pauză la bibliotecă, dar n-a făcut-o, şi până să-şi dea seama, s-a făcut ora închiderii.

Ernie a sosit la opt, iar Sylvie a bănuit că se plimbase pe străzile din jur până când s-a făcut ora exactă. Nu era în uniforma lui obişnuită, un tricou alb şi pantaloni închişi la culoare, cu buzunare pentru unelte. Purta o cămaşă şi era pieptănat. Adusese o sticlă de vin roşu.

— Îţi place vinul? a întrebat.

Sylvie a încuviinţat din cap, deşi se întreba dacă va fi în stare să bea. Era atât de tensionată, încât îi era greu să înghită. S-a uitat în jur prin apartamentul ei minuscul şi a încercat să-l vadă prin ochii lui. Părea oare ponosit şi trist la lumina lămpii?

Ernie i-a atins obrazul şi a spus:

— Pot să plec dacă vrei. Nu trebuie să facem asta, orice ar fi *asta*.

— Ba trebuie, i-a răspuns ea. Aceasta era noua ei viaţă, *viaţa ei*, indiferent dacă era pregătită pentru ea sau nu. Sărută-mă. O să mă simt mai bine.

Sărutul a făcut-o, într-adevăr, să se simtă mai bine. La urma urmei, se sărutau de ani de zile. N-au deschis vinul. Acum, nu mai trebuiau să se despartă după nouăzeci de secunde, nici să se gândească la supraveghetori sau la bibliotecara-şefă Elaine. Sylvie şi-a trecut degetele prin părul lui Ernie. Când el i-a descheiat cămaşa şi i-a dat uşor sutienul deoparte pentru a-i săruta sânul, Sylvie s-a gândit că ar putea muri de plăcere.

El s-a ridicat să-i vadă faţa şi a întrebat-o:

— Îţi place?

— O, da! i-a răspuns.

Au continuat să se sărute, apoi au început să-şi smulgă hainele unul celuilalt. Lui Sylvie nu-i venea să creadă că trupul ei putea simţi atât de multe. Nu-i venea să creadă că ceva îi poate da o senzaţie atât de plăcută. Cu ochii închişi, a văzut culori calde: roşu şi portocaliu. Vorbeau, dar Sylvie abia dacă acorda vreo atenţie propriilor cuvinte. Corpul ei răspundea la corpul lui; gura ei, la gura lui.

După aceea, totuşi, când stăteau întinşi unul în braţele celuilalt, Sylvie a simţit fiorul panicii pe ceafă. S-a auzit spunând, cu o voce care a sunat prea tare, chiar şi pentru urechile ei:

— Ca să ştii, nu caut un iubit.

— Bine. Obrazul aspru al lui Ernie s-a frecat de umărul ei. Dar ce cauţi?

Sylvie şi l-a imaginat pe William stând pe bancă şi a închis strâns ochii, pentru ca imaginea să dispară.

— Nu sunt sigură.

— Deci, putem doar să ne distrăm împreună, a spus Ernie şi a răsturnat-o pe spate.

„Putem face asta?”, s-a gândit Sylvie. Era, cu siguranţă, distractiv. Nu fusese niciodată atât de aproape de pieptul unui bărbat. Era atât de diferit de al ei. Păros. Şi-a trecut degetul peste adâncitura lui din centrul abdomenului. El şi-a trecut degetul pe mijlocul pântecului ei. Apoi a trebuit să-şi mişte uşor degetul pentru a se potrivi între sânii ei.

„Sărută-i”, s-a gândit Sylvie, şi el cumva a ştiut şi a făcut-o.

— Cred că n-ar fi trebuit să mă aştept la nimic normal, a spus Ernie în cele din urmă, de la fata care m-a ademenit ca o sirenă să o sărut.

A încetat să o mai atingă pentru o clipă, iar Sylvie aproape că a strigat la el să nu se oprească. Trupul ei s-a arcuit spre al lui.

— Te-am ademenit ca o sirenă?

El a zâmbit la nerăbdarea trupului ei şi şi-a lipit obrazul de un sân.

— Acum câţiva ani, a spus el, cu gura lipită de pielea ei. Eram la bibliotecă. Să scriu o lucrare pentru doamna Brewster. Ai ieşit de pe un culoar dintre rafturi şi mi-ai aruncat o privire. Nimeni nu se uitase vreodată la mine aşa. Am privit după tine. Apoi mi-am împins scaunul în spate şi te-am urmat.

— Şi ne-am sărutat.

Lui Sylvie i-a plăcut această poveste; îi plăcea ce îi făcea el trupului ei; îi plăcea de fata care fusese pe vremuri.

— Mmm-hmm. Chiar şi atunci când viaţa mea era groaznică, a spus Ernie, ştiam că aş putea să merg la bibliotecă şi să te sărut. S-a tras puţin înapoi şi s-a uitat la ea. Deşi odată m-am dus acolo şi te-am găsit sărutându-te cu alt tip.

Sylvie a roşit.

— Nu te-am văzut.

Ernie s-a lăsat pe spate, mai jos, cu trupul lui puternic. Ea se ţinea de braţele lui.

— Am fost furios, a spus el. La început. Dar nu aveam dreptul să fiu, nu? Nu eram împreună. Când mi-ai cerut să vin aici, m-am gândit totuşi la celălalt tip. M-am întrebat – mă întreb – dacă el a venit aici înaintea mea.

— Tu eşti primul. Sylvie s-a simţit dintr-odată tristă, iar vocea ei a sunat şi ea trist. Exista vreo lege umană fundamentală conform căreia, dacă eşti gol, nu poţi să-ţi controlezi tonul vocii? De parcă şi vocea era nudă? A adăugat, pe un ton cât mai plat cu putinţă: N-a mai fost nimeni altcineva.

Dar a fost uşurată când Ernie a spus că a doua zi dimineaţă trebuie să fie la serviciu devreme şi că trebuie să meargă acasă.

— Poate ne vedem mâine-seară? a întrebat el, iar ea a scos un sunet pe care nici măcar ea nu l-a recunoscut ca fiind un „da” sau un „nu”.

Sylvie i-a făcut stânjenită cu mâna în timp ce el ieşea din garsonieră. Singură în pat, şi-a acoperit faţa cu palmele. Simţea un amestec de emoţii în acelaşi timp: jenată, mulţumită de cât de grozav era sexul, stânjenită în privinţa lui Ernie. Spusese că se

pot distra, iar ea s-a trezit repetând cuvântul „distracţie” în capul ei. Ea nu credea că era ceva în neregulă din punct de vedere moral în a face sex cu cineva pe care-l plăcea, însă pe care nu-l iubea, dar o nouă singurătate îşi făcuse loc în adâncul ei. Era conştientă că, dacă mama ei ar fi auzit ce făcuse, ar fi târât-o la Sfântul Procopie şi ar fi lăsat-o acolo în genunchi. Dar Rose locuia acum pe o plajă din Florida, iar Sylvie percepea asta ca pe o pedeapsă în sine. Sylvie s-a făcut ghem sub pături şi s-a cufundat în somn.

Telefonul a sunat lângă salteaua lui Sylvie a doua zi devreme, iar ea s-a întors să răspundă. A privit cerul pe fereastră: lumină palidă, brăzdată de nori roz. Zorii.

— Sper că nu e prea devreme, a spus Julia. Alice s-a trezit şi ştiu că şi tu te trezeşti devreme.

Sylvie a căscat.

— Eşti în regulă?

— Aşa cred. Julia a tăcut pentru un moment. Dar s-a întâmplat ceva ciudat.

Tonul surorii ei a făcut-o pe Sylvie să se ridice şi şi-a dat seama că era încă goală. Nu mai dormise niciodată goală. S-a gândit: „Într-un minut, când va veni rândul meu, îi voi spune şi eu Juliei lucrul ciudat care mi s-a întâmplat mie”.

— Ce este? a întrebat.

— Am sunat ieri la catedra de istorie ca să-l întreb ceva pe William. Nu-mi amintesc care era întrebarea. Şi secretara, când a aflat că sunt soţia lui, a spus că nu a mai apărut de mai bine de o săptămână şi că a lipsit de la trei cursuri. A spus că l-ar fi auzit pe un profesor spunând că ar putea fi trecut în perioadă de probă. Cred că mi-a spus fiindcă i-a părut rău pentru mine.

Sylvie şi-a tras mai bine păturile pe ea; cuvintele surorii ei îi făcuseră pielea ca de găină.

— Eram nervoasă când am închis, pentru că am crezut că e o greşeală. Am crezut că era ea confuză şi mi s-a părut iresponsabil să-i spui soţiei cuiva asemenea prostii.

— Şi mie îmi sună aiurea, a spus Sylvie.

— Da, a aprobat Julia, gânditoare. Dar femeia avea dreptate; pur şi simplu nu-l cunoşteam pe William atât de bine pe cât credeam.

O parte din creierul lui Sylvie a observat că sora ei a folosit timpul trecut. Şi-a amintit de nota de subsol din cartea lui William: „E groaznic, sunt groaznic”. S-a aplecat înainte, încercând să înţeleagă ce însemnau cuvintele Juliei.

— Aseară l-am întrebat pe William cum i-a mers ziua respectivă şi mi-a povestit despre un curs pe care l-a predat, ce a spus unul dintre studenţi şi cu cine a luat prânzul la cantina facultăţii. I-am spus că am sunat şi am vorbit cu secretara. I-am spus ce mi-a zis ea şi a pălit brusc. Julia a ezitat. Şi apoi m-a părăsit.

— Cum adică te-a părăsit?

— Mi-a dat un bilet şi un cec şi a plecat.

Ceva era îngrozitor de greşit. Vestea asta a lovit-o pe Sylvie ca un val.

— Mă îmbrac şi vin acolo cât pot de repede, a spus. Ne lămurim noi, Julia. Nu-ţi face griji.

— Nu-i nimic de lămurit. Vocea surorii ei era calmă. William minte de cel puţin o săptămână. Şi nu mai vrea să fie soţul meu.

WILLIAM

august 1983

William a ratat primul curs din întâmplare. Era vară târzie şi o căldură sufocantă. Tocmai finalizase ultimul lot de interviuri cu jucătorii selectaţi de Arash şi a stat puţin mai mult în sala de sport Northwestern, pentru a urmări antrenamentele. Ştia că era prea ocupat cu studiile şi predarea, ca să nu mai vorbim de copilul care-l aştepta acasă, ca să petreacă timpul acolo, dar părea că nu se poate abţine. Era cantonamentul de vară, iar acum îi cunoştea doar pe jumătate dintre jucătorii echipei; juniorii şi seniorii fuseseră colegii de echipă ai lui William, dar bobocii şi cei mai mulţi dintre studenţii din anul doi îi erau străini.

Când a început cantonamentul, Arash i-a cerut lui William să-l ajute intervievându-i pe nou-veniţi despre accidentările lor anterioare.

— Tu eşti omul potrivit să o facă, a spus el. Puştilor mai noi încă nu le e clar care membru al staffului este important şi care nu. Se uită la mine şi cred că eu pot să-i opresc pe bancă, aşa că nu-mi vor spune adevărul.

— Treaba mea e să-i fac să se deschidă, a conchis William.

— Spune-ţi povestea, şi o s-o spună şi ei pe a lor.

Aşa că William se trezise într-un mic birou din spatele sălii de sport, cu un clipboard care conţinea istoricul fiecărui jucător de pe listă. Rând pe rând, studenţii au intrat şi au vorbit cu el. William a spus iar şi iar povestea genunchiului său. Detaliile primei accidentări din liceu şi apoi ce i se întâmplase în aer, sub panou, în ultimul său sezon.

Când termina de vorbit, jucătorul din faţa lui îl întreba aproape întotdeauna:

— Cum mai e genunchiul tău acum?

La primele interviuri, William a răspuns:

— Bine.

Dar, de fiecare dată, a gândit: „Nu-i adevărat, iar rolul meu în această cameră înghesuită este să spun adevărul, aşa încât şi ei să spună adevărul”. După aceea, a dat, într-o variantă sau alta, răspunsul: „Genunchiul mă doare încă, dar asta pentru că nu m-am recuperat cum trebuia. Simt şi acum locurile în care s-a fracturat”.

În mod invariabil, jucătorii se îndepărtau de el în respectivul moment, de parcă leziunile acelea ar fi putut fi contagioase.

Dar adevărul a funcţionat. Puştii – bobocii îi păreau foarte tineri lui William – i-au povestit ce s-a întâmplat cu trupurile lor în copilărie. Doar unul sau doi erau nevătămaţi şi complet intacţi – cel puţin aşa susţineau. „Nu, zero leziuni. Fără accidentări. Am avut noroc, cred.”

Toţi ceilalţi aveau câte o poveste. Doi dintre băieţi fuseseră implicaţi în accidente de maşină, din cauza unor şoferi în stare de ebrietate, ceea ce dusese la un umăr rupt într-un caz şi la o hernie de disc în celălalt. Un copil cu pistrui de la un liceu celebru de baschet din Oklahoma suferea de afecţiunea Sever recurentă: avea dureri groaznice de călcâi, de la creşterea atât de rapidă stimulată de baschet. Băieţii care jucaseră şi fotbal aveau antecedente de contuzii. Un boboc îngâmfat care s-a prezentat drept „om de bază” avea o ruptură de ligament încrucişat. O matahală de doi metri, cu o frunte proeminentă, i-a mărturisit lui William că umărul i se disloca frecvent, dar nu-i spusese niciodată unui antrenor sau unui preparator, pentru că ştia cum să şi-l pună singur la loc. Un jucător din Los Angeles a spus:

— Dacă am fost înjunghiat se pune? Pentru că am fost înjunghiat în zona lombară acum câţiva ani.

— Se pune, da, i-a răspuns William, încercând să-şi ascundă şocul. Cu siguranţă.

La sfârşitul ultimei după-amiezi de interviuri, William a ieşit din camera încinsă. A simţit impactul tuturor leziunilor despre care auzise. Când acei tineri alergau pe teren, nu arătau ca nişte puşti de la

colegiu; calităţile lor atletice ieşite din comun îi făceau să pară nişte supraoameni. Marcatorii din apărare făceau zid în faţa atacanţilor, care la rândul lor făceau atac poziţional, trimiţând pase lungi către omul demarcat. Aruncările erau punctate de strigăte provocate de plăcerea de a juca la un asemenea nivel. Înainte de interviuri, William nu ar fi bănuit niciodată durerile pe care le simţeau tinerii jucători talentaţi. Şi-a amintit de momentul în care a citit tristeţea pe chipul lui Sylvie. Şi-a amintit ceva din propria suferinţă, când şi-a zdrobit genunchiul sau când a deschis plicul de la tatăl său. Acum, William putea să vadă durerea ca pe un nor întunecat care îl urmărea pe fiecare dintre jucători pe teren. Îl depăşeau, deocamdată. William îl depăşise şi el o vreme.

— Îmi vorbesc despre toate încercările prin care au trecut trupurile lor, i-a spus William lui Arash. Nu doar despre ce s-a întâmplat pe teren.

Arash a încuviinţat din cap.

— Mă bucur.

— Te bucuri?

— Trebuie să se elibereze de toate astea în faţa cuiva. Nu ne întrebăm aproape niciodată unii pe alţii cum am fost răniţi. Te-ai descurcat mai bine decât am sperat, William. Excelentă treabă!

William a fost surprins. Arash făcea rar complimente. Dar, pe măsură ce cuvintele s-au aşezat în el, a ştiut că băieţii aceia nu ar fi vorbit atât de mult, sau poate că nu ar fi vorbit deloc, cu altcineva. William nu ştia exact de ce; genunchiul lui rupt putea fi un motiv, dar nu era singurul.

După ce a părăsit sala de sport, William a străbătut potecile însorite ale campusului, uitându-se la străini şi întrebându-se nu *dacă*, ci *cum* au fost răniţi şi cât de bine şi-au revenit. Când era foarte atent, aproape că putea să vadă poveştile din spatele tăcerii lor, ca pe siajul care urmăreşte o barcă. Taţi abuzivi, iubiţi înstrăinaţi, alegeri proaste, datorii, visuri de succes, de un fel sau altul, care, se temeau ei, nu aveau să se îndeplinească niciodată. Când

William era aproape de biblioteca universităţii, l-a văzut pe bătrânul profesor de istorie stând pe o bancă. A văzut o oarecare slăbiciune în postura bărbatului, ceea ce l-a făcut să se îndrepte spre el.

— Sunteţi bine, domnule profesor? Pot să vă ajut?

Bătrânul a ridicat privirea spre el, iar William l-a văzut pentru o clipă pe Charlie, care îl privea din fotoliu.

— Tu eşti băiatul înalt.

— Da, domnule, William Waters. E foarte cald aici.

— Da, William Waters. Aşa este.

William s-a poziţionat în faţa bătrânului, astfel încât să-i facă umbră.

— Aveţi nevoie de ajutor?

— Păi, nu toţi avem nevoie? Ce-ar fi să te aşezi lângă mine, William Waters? Un pic de soare n-a făcut rău nimănui.

William s-a aşezat lângă bătrân. I-a urmărit pe studenţi – aproximativ jumătate din câţi ar fi fost în mod normal, pentru că era semestrul de vară – umblând ameţiţi de colo-colo. Auzea respiraţia zgomotoasă a bătrânului. Profesorul mirosea a lămâi, sau poate a limonadă. William a închis ochii pentru o clipă. Bebeluşul se trezea de câteva ori pe noapte pentru a fi hrănit, iar Julia şi Alice adormeau imediat după aceea, dar William nu reuşea întotdeauna. O asculta pe Julia respirând, mai adânc decât înainte, de parcă ar fi avut nevoie de mai mult aer acum. Singura modalitate de a te asigura că Alice respira era să te apleci peste pătuţ şi să-ţi apropii urechea de gura ei. Inspiraţiile şi expiraţiile ei erau aproape tăcute, aşa că William se ridica şi asculta de câteva ori pe noapte, pentru a se asigura că respiră.

Când William a deschis din nou ochii, aerul era violet-deschis, iar profesorul dispăruse. Se lăsa seara. Copacii din raza lui vizuală erau doar nişte siluete întunecate. William a clipit de mai multe ori, încercând să înţeleagă ceea ce vedea. Corpul îi era

rigid. Genunchiul îi pulsa. S-a uitat la ceas şi a inspirat atât de brusc, încât l-a apucat tusea. Cursul lui pe tema revoluţiei ştiinţifice se terminase cu patruzeci şi cinci de minute în urmă. El ar fi trebuit să-l ţină. Nu era nimeni altcineva însărcinat cu asta; în toate privinţele, el era cel responsabil. William a cercetat cu privirea peisajul, căutând o soluţie. Stranietatea acestei situaţii necesita o soluţie la fel de ciudată. Poate un copac magic, care să dea timpul înapoi, până la momentul în care William se aşezase pe această bancă.

În toţi anii lui de studii, William a avut un singur profesor care nu a venit la oră şi s-a dovedit că bărbatul fusese închis în casă în timpul unei furtuni torenţiale, fără acces la chei sau la telefon. În afară de această ocazie, fiecare profesor intrase în clasă la timp, dacă nu mai devreme. În caz de boală sau de urgenţă familială, profesorii înştiinţau cu suficient timp înainte pentru a fi chemat un înlocuitor. O sală de curs la facultate cu un profesor care lipseşte în mod misterios era de neconceput. William şi-a imaginat studenţii, mai întâi plictisiţi, apoi confuzi. La ieşire, e posibil să-i fi şi spus secretarei de catedră că el n-a apărut.

William stătea absolut nemişcat pe bancă. Zăpuşeala de peste zi dispăruse. Lumina soarelui dispăruse. S-a gândit la ligamentele rupte şi la contuziile jucătorilor, la călcâiele dureroase şi la articulaţiile dislocate şi s-a simţit înţepenit în loc. Făcuse o greşeală teribilă, una pe care n-o putea şterge. Când întunericul l-a învăluit, când a trebuit să-şi ţină mâna în dreptul feţei ca să-şi vadă degetele, a plecat spre casă. A răsuflat uşurat că Julia l-a salutat normal; asta însemna că nimeni de la catedră nu a sunat să-l caute. S-a gândit că poate ar trebui să-i spună ce s-a întâmplat. Julia se pricepea de minune să rezolve problemele şi probabil că asta i s-ar fi părut floare la ureche. O auzea spunând că pur şi simplu trebuie să sune dimineaţă la prima oră la catedră şi să-şi ceară scuze, iar totul va fi bine. Dar, s-a gândit el, soţia lui

nu mai era interesată să-i răspundă la întrebări. N-ar fi înţeles nici de ce fusese la sală – Julia habar n-avea că se implicase din nou în echipa de baschet. I-ar fost fi ruşine să-i spună că a adormit pe o bancă în miezul zilei – ce fel de bărbat face asta? Se întreba ce părere şi-o fi făcut bătrânul profesor când îl văzuse adormind alături de el.

— Eşti în regulă? l-a întrebat Julia, când se apropia ora de culcare.

— Da, a răspuns el. Sigur.

În noaptea aceea, somnul i-a fost chiar mai tulburat decât de obicei. Alice a plâns, iar lui îi bubuia inima în piept. „Ce să fac?”, s-a întrebat el, de atâtea ori, încât a uitat care era problema de care se zbătea să fugă în întuneric. A rămas doar cu întrebarea şi senzaţia viscerală de panică. Devreme în dimineaţa următoare, când William s-a trezit, a deschis uşa pentru a ridica cele două ziare zilnice – unul local şi unul naţional – de pe preşul de la intrare. „Azi e o nouă zi”, s-a gândit el. A hotărât să-i spună Juliei că a lipsit de la curs. Era epuizat şi nu ştia ce altceva să facă. Şi-a imaginat-o pe soţia lui înainte de a o dezamăgi, înainte de a se naşte copilul. Acea versiune a Juliei l-ar fi cuprins în braţe şi i-ar fi dat instrucţiuni clare. Îl durea capul şi s-a gândit că poate vechea Julia va veni când o va invoca, simţind din umbra trecutului că William nu mai avea altă speranţă.

S-a aplecat să ridice ziarul *Evanston* şi a parcurs cu privirea prima pagină. Era pe cale să intre în bucătărie, când a văzut, în colţul din stânga jos al paginii, o mică fotografie a profesorului în vârstă. Textul de sub fotografie spunea că bărbatul murise în urma unui accident vascular cerebral masiv, în cursul serii precedente, în casa lui. Profesorul câştigase un prestigios premiu de istorie la începutul carierei sale şi era cunoscut pe scară largă pentru că scrisese o carte foarte bine vândută despre Al Doilea Război Mondial. „E mort?”, s-a mirat William, iar cuvântul „mort” a căzut în adâncul său ca o ancoră.

Odată cu această veste şi cu greutatea acelui cuvânt, o stare de linişte s-a răspândit în interiorul lui William, până l-a acaparat cu totul. De ceva vreme, se tot străduise să dobândească o coerenţă, să dea un sens vieţii sale, dar lupta nu mai era posibilă. Acum, ţinând gazeta în mână, el ştia asta.

William a luat ziarul cu el când a plecat de acasă. Timp de cinci zile, a părăsit apartamentul la ora obişnuită, cu prânzul la pachet şi cu cărţile şi lucrările academice. A ignorat biblioteca, intrând şi ieşind doar din sala de sport. A urmărit pentru scurtă vreme antrenamentele, de undeva din semiobscuritate. Nu a lăsat pe nimeni să-l vadă. A ocolit campusul şi banca pe care stătuse cu profesorul. A trecut pe lângă necunoscuţi, catalogându-le durerea. A stat departe de clădirea catedrei de istorie, dar a notat, parcă pentru a-şi documenta propria dispariţie, momentul în care a ratat al doilea curs şi apoi pe al treilea. A ratat şi o întâlnire cu îndrumătorul său, iar William şi-a imaginat confuzia din ce în ce mai adâncă din ochii profesorului, în timp ce aştepta la ora stabilită. Profesorul cu papion avea o dragoste atât de profundă pentru istorie, încât nu putea să se simtă altfel decât uluit de lipsa de angajament a lui William.

Acea parte din el care cunoştea istoria – datele, oamenii de stat, momentele critice în care viitorul atârna în balanţă – îi devenise inaccesibilă. Ideea că ar putea să stea în faţa unei săli de curs pline şi să reziste timp de o oră era de neconceput. Când a cumpărat un sendviş de la o tonetă cu mâncare, vocea îi era atât de moale, încât a trebuit să repete de trei ori ce vrea, pentru a se face auzit. William a închis ochii şi şi-a văzut notiţele despre rănile jucătorilor. Desenul brut al unui cot sau al unui genunchi. Fusese atât de surprins când debutantul cu faţă de bebeluş i-a spus că a fost înjunghiat, încât desenase un cuţit.

Se ducea acasă în fiecare seară, la ora obişnuită. Julia îl privea cu o uşoară curiozitate, dar nu punea

nicio întrebare. William simţea până-n măduva oaselor că ea nu ar vrea să audă nimic despre experienţa lui din ultimele zile. Nu semăna deloc cu soţul pe care Julia plănuise să-l aibă când se căsătoriseră; simţea nevoia să-i ceară scuze pentru asta, dar ştia că scuzele n-aveau decât s-o enerveze. Şi-a presat pe genunchi o pungă de mazăre congelată; mersul de colo-colo toată ziua îi produsese dureri articulare. Se simţea oarecum uşurat că nimeni de la catedră nu o sunase încă pe soţia lui. Ştia că acestea erau ultimele zile ale căsniciei sale – nu putea continua aşa, şi nu putea rămâne însurat. Când Julia i-a oferit obrazul, el l-a sărutat; a încercat să memoreze senzaţia greutăţii ei în pat, lângă el. William se prefăcea că este soţ, dar nu mai rămăsese prea mult din el, şi clipa deznodământului avea să sosească. Şi a sosit. În a şaptea seară, cu furculiţa înfiptă într-un piept de pui, după ce a îndrugat minciuni despre ziua care trecuse, a aflat că Julia ştia adevărul. O parte din adevăr, oricum.

— Nu înţeleg, a zis soţia lui, fixându-l cu privirea. De ce să lipseşti de la cursuri? Unde ai fost?

William îi dezamăgea pe toţi: îşi dezamăgea soţia, pe îndrumătorul său, studenţii. Şi-a amintit că versiunea lui mai tânără era atrasă de istorie, pentru că istoria te învaţă despre cauză şi efect. Dacă cineva face o anumită acţiune, atunci se întâmplă asta. Dar pârghiile cauză-efect din interiorul lui William nu funcţionaseră; era o maşină defectă.

— Mi-aş fi dorit să fiu un bărbat mai bun pentru tine, a spus el.

— Efectiv, nu înţeleg, a insistat Julia, şi acum, în confuzia ei se amesteca furia.

Ura surprizele, ura să i se tragă preşul de sub picioare.

— Ştiu.

Nu putea explica; nu putea construi un caz. William era un impostor, un mincinos, un prefăcut. Şi-a împins scaunul de la masă, a intrat în dormitor

şi a tras o geantă de voiaj de pe un raft al dulapului. S-a gândit să-şi pună manuscrisul înăuntru, dar n-a făcut-o. A luat un pulover, gândindu-se: „S-ar putea să-mi fie frig”. A deschis un sertar al comodei şi a luat vechiul portofel din spate. A scos cecul din portofel şi a mâzgălit „Pentru Julia Waters” pe partea goală.

A scris câteva propoziţii pe o foaie de hârtie din blocnotesul pe care Julia îl ţinea lângă pat. A avut grijă să nu se gândească la ceea ce scrie şi să nu recitească textul odată ce l-a terminat.

A intrat în camera de zi şi i-a înmânat soţiei sale cecul.

— Ce-i asta? a întrebat ea, privindu-l în ochi pe soţul ei. Ce se întâmplă? Cum William n-a răspuns, Julia s-a uitat la cec. Zece mii de dolari. De la tatăl tău? Tatăl tău ţi-a dat ăsta?

— Ar trebui să deschizi un depozit, a spus el. E pentru tine.

Apoi i-a întins hârtia împăturită şi a plecat. Mai târziu, i-a trecut prin minte că nu s-a uitat la Alice în pătuţul ei, nu s-a gândit la ea înainte de a ieşi. Julia a strigat după el, dar el a continuat să coboare cu pas măsurat scările.

Timpul a funcţionat ciudat pentru el în acea noapte. A început să meargă şi, în cele din urmă, s-a trezit pe malul lacului Michigan. Lacul fusese întotdeauna o prezenţă – observat printre copaci sau de la ferestrele unor clădiri din campus –, dar William nu ajunsese niciodată acolo pentru că aşa îşi propusese. Lacul îi amintea de Boston, de oceanul agitat care se întindea lângă oraşul său natal. Faptul că această întindere enormă de apă era considerată un lac, deşi nu i se vedea capătul, era o eroare. Cu siguranţă acest bazin plat, aparent fără sfârşit, merita o altă denumire decât aceea de lac, genul de apă pe care puteai s-o înconjori într-o alergare de treizeci de minute.

Totuşi, poteca de pe malul lacului îl atrăgea pe William în seara aceea. Putea să meargă înainte, iar când era prea obosit pentru a merge mai departe,

avea la dispoziţie bănci pe care să se aşeze. Putea să-şi odihnească ochii pe întinderea de apă întunecată. A adormit stând jos de câteva ori, mângâiat de adierea blândă a vântului văratic. Bărbaţi beţi sau fără adăpost erau întinşi pe unele dintre bănci, iar William a zărit siluete întunecate încovoiate sub câţiva copaci. În acel univers nocturn, a alternat mersul cu statul pe bancă. Pe ultima bancă pe care s-a aşezat, înainte ca soarele să înceapă să se ridice înapoi pe cer, s-a întrebat cât de departe ar fi putut înainta în lac înainte de a fi acoperit în întregime de apă.

Odată cu sosirea noii zile, creierul lui William a repornit, parcă alimentat de lumină. Dar motorul era alcătuit din piese uzate. Nu ştia ce să facă. Nu s-ar mai fi întors niciodată în apartamentul pe care-l numise „acasă”. Julia şi Alice meritau cel mai bun soţ şi tată cu putinţă şi le-ar fi fost mai bine fără el. Nu putea să meargă la Northwestern – se prefăcuse tot timpul că este un universitar şi, cu siguranţă, îşi dăduseră seama cu toţii de adevăr. Nu ar fi trebuit să fie acceptat în program din capul locului; şi-a imaginat că oferiseră deja altcuiva postul lui de asistent didactic. De asemenea, i se părea semnificativ că falsa lui carieră didactică şi viaţa cu Julia se stinseseră odată cu bătrânul profesor. William o întâlnise pe Julia la cursul bătrânului, înainte ca pielea profesorului să devină translucidă, şi ochii, apoşi. Adevăratul profesor murise şi, ca un val care se loveşte de plajă, ştersese toate eforturile jalnice ale lui William de a duce o viaţă. Îi era şi mai greu să-şi concentreze atenţia asupra sălii de sport a universităţii. Să se gândească la Arash şi la trecerea mingilor prin coş ar fi fost ca şi cum ar fi pus mâna pe o sobă încinsă. Nu neapărat dureros, dar usturător şi de natură să-l ţină departe pe William, cu gândurile lui.

A avut senzaţia că s-a eliminat singur din propria viaţă, în felul în care un copil decupează o siluetă dintr-o coală albă de hârtie. Soarele strălucea pe un cer fără nori, în timp ce William rătăcea prin zone

necunoscute din Chicago. O parte a creierului său continua să zăbovească asupra aceleiaşi întrebări: cum s-ar simţi apa rece a lacului, ridicându-se deasupra lui? William a traversat râul şi canalele, a trecut pe lângă fabrici zgomotoase, a străbătut cartiere care l-ar fi speriat în trecut, pentru că toată lumea era săracă şi stătea afară, în arşiţa verii. Nimeni nu i-a spus nimic în ziua aceea însă, nici măcar despre înălţimea lui. Fie dispăruse, fie părea prea periculos – prea diferit – ca să se lege cineva de el. Mai târziu, avea să se gândească: „Nimeni nu vrea să fie lângă cineva care este atât de aproape de dispariţie".

În centrul întunecat al nopţii, l-a văzut pe Charlie stând în pragul unei uşi. Socrul său l-a privit în ochi şi i-a oferit cel mai cald zâmbet. William a văzut suferinţa lui Charlie, la fel cum o văzuse pe cea a baschetbaliştilor de la colegiu, la fel cum o văzuse pe cea a lui Sylvie, în seara aceea, pe bancă. Ficatul lui suprasolicitat, munca nesatisfăcătoare, inima frântă, William le-a observat pe toate şi a spus: „Mă bucur să te văd", pentru că, într-adevăr, se bucura. Dar până când cuvintele acelea i-au ieşit pe gură, Charlie dispăruse deja. William s-a uitat la spaţiul gol pe care îl ocupase socrul său, apoi a mers mai departe.

JULIA

august 1983

William a părăsit apartamentul chiar înainte de opt seara. Vasele pentru cină erau încă pe masă. Julia s-a uitat la cecul pe care i-l înmânase. A cercetat semnătura socrului ei. Nu-i mai văzuse niciodată scrisul; numele lui părea zgâriat pe hârtie, de parcă cecul ar fi fost completat cât mai repede cu putinţă. Îi venea imposibil să asocieze suma, zece mii de dolari, cu scrisul acesta. Se pare că socrul ei îi trimisese lui William cecul cu şaisprezece luni în urmă, însă acesta nu-i spusese nimic.

Juliei îi venea greu să conceapă asta. În toamna trecută, când era însărcinată, şi William ceruse o învoire de la activităţile didactice, temerile ei financiare ar fi fost complet eliminate dacă ar fi ştiut că aveau aceşti bani de rezervă. În schimb, îngrijorările cu privire la cât de mulţi bani îşi putea permite să-i dea Ceceliei şi să cheltuiască pe mâncare, pe lângă moartea tatălui ei, se împletiseră în ea, dându-i o durere de cap constantă.

Julia a spălat vasele de la cină şi a şters blatul din bucătărie. S-a spălat pe faţă şi şi-a pus cămaşa de noapte. Alice dormea în pătuţ, cu o expresie liniştită pe chip. Pentru câteva minute, Julia i-a urmărit trăsăturile perfecte – nasul minuscul, obrajii roz, genele lungi – şi apoi s-a aşezat pe canapea. Îşi terminase rutina de seară, chiar dacă aceasta nu era o seară normală. Pentru prima dată, Julia s-a gândit la foaia de hârtie împăturită pe care i-o întinsese William. Când el ieşise pe uşă, ea o pusese jos, încă pliată, pe măsuţa de cafea. Era conştientă de o senzaţie de înţepătură în piept, conştientă că îi era frică să desfacă foaia. „Nu fi caraghioasă”, s-a gândit ea şi, cu prefăcută încredere, a netezit hârtia în poală. Scrisul lui William era diferit de cel al tatălui său: literele erau rotunjite şi uşor de citit.

Scrisul lui îi era Juliei la fel de familiar precum propriul scris.

Nu sunt bun pentru tine şi Alice. Dacă aş rămâne, ţi-aş distruge viaţa. Meriţi să fii liberă, Julia. Căsnicia noastră s-a încheiat. Îmi pare rău pentru tot.

Citea propoziţiile în buclă, de parcă ar fi fost o carte pe care ar fi reluat-o imediat ce a terminat şi ultima pagină. După un timp, s-a oprit şi s-a întins pe canapea. Şi-ar fi dorit ca Sylvie să fie lângă ea pe perne, să o ţină în braţe. Julia nu era pregătită să vorbească, dar singurătatea aceea i se părea periculoasă. S-a ridicat şi a verificat de două ori încuietoarea uşii din faţă. A scos vechea cutie de scule de sub chiuveta din bucătărie şi ciocanul ruginit pe care îl folosiseră pentru a agăţa pozele când se mutau. A pus ciocanul lângă scrisoare şi cec, în caz că avea nevoie să se apere, apoi s-a întins la loc. Şi-a propus să doarmă, dar a constatat că nu poate închide ochii. Se ridica la cel mai mic zgomot, întrebându-se dacă nu era cumva cheia lui William în broască. Ieşise vreodată după zece? Nu. Acum era miezul nopţii. Barurile închideau la ora aceea. Clădirile din campus erau şi ele închise. Alice s-a trezit, iar Julia a alăptat-o şi a pus-o înapoi la somn. Era încă pe canapea la trei dimineaţa. „Chiar se întâmplă asta?”, s-a gândit.

Julia nu-şi pierduse claritatea gândirii de la naşterea lui Alice. Când era atentă, putea vedea totul. Dar îi acordase cât mai puţină atenţie lui William, de când se născuse Alice. Se uitase în altă parte, poate pentru că ajunsese să înţeleagă lucrul de care, din câte se pare, îşi dăduse seama şi soţul ei: nu funcţionau împreună. Sau poate că funcţionaseră, câtă vreme Julia îşi propusese să repare lumea şi pe oamenii din jurul ei. Ea îl dirijase pe William spre cariera didactică, spre doctorat, şi chiar spre căsătoria cu ea. Dar Julia încetase să-l mai dirijeze de când se născuse Alice. Şi când ea încetase să-l

mai dirijeze, ceva din căsnicia lor s-a oprit. Ea continuase să-şi joace rolul de soţie, iar el continuase să-şi joace rolul de soţ, dar de ceva vreme nu făceau decât să meargă înainte din inerţie.

— Aveam de gând să rămân cu tine totuşi, a spus ea, în camera goală. Mi-am luat un angajament.

O durea că William nu simţea la fel. Totuşi, se gândea ea, a fost un act de curaj din partea lui să plece. Întotdeauna îi fusese greu să ia o decizie, iar aceasta trebuia să fi fost cea mai îndrăzneaţă mişcare din viaţa lui. Julia a crezut că şi-a mascat noul sentiment de independenţă după naşterea lui Alice, dar el a văzut prin ea. Şi-a dat seama că ea nu are nevoie de el. A observat că ea îşi luase mâinile de pe el şi că nu-l mai manevra înainte, în direcţia pe care i-o alesese.

Julia a sunat-o pe Sylvie la răsăritul soarelui, apoi a făcut duş şi s-a ocupat puţin de aspectul ei. Avea să pregătească scena pentru noua ei viaţă, asigurându-se că femeia din oglindă arată prezentabil. Întotdeauna a crezut că trebuie să te îmbraci pentru rolul pe care ţi-l doreşti şi nu voia să arate ca o victimă dezolată. Julia şi-a amintit cum, în copilărie, făcea o piruetă când intra într-o cameră şi exclama: „Ta-da!” A stat îndelung în faţa oglinzii şi s-a dat cu ruj şi cu puţin dermatograf. Şi-a strâns părul într-un coc îngrijit. Când a fost complet îmbrăcată, Julia a lăsat un mesaj formal pe robotul telefonic al profesorului Cooper, explicând că era disponibilă să lucreze şi că era sigură că poate aduce multă valoare companiei lui. „Pot să fac asta”, s-a gândit ea când a închis. „Pot face orice.”

Dar această încredere a alunecat, ca o bandă de cauciuc, spre îndoială. Avea ea o viziune realistă asupra capacităţilor sale? Julia ştia că nu l-ar fi părăsit pe William, nici măcar atunci când el o dezamăgea şi o irita. Se căsătorise cu el la bine şi la rău. Dar ştiuse şi că, dacă vreodată căsătoria lor avea să se încheie, decizia i-ar fi aparţinut ei, nu lui. William avusese nevoie de ea; ea nu avusese nevoie

de el. Cum era posibil ca ea să fie cea lăsată în urmă?

Julia şi-a frecat fruntea, încercând, parcă, să-şi alunge gândurile. Ca şi cum ar fi răspuns la o întrebare-eseu pentru şcoală, a încercat să-şi dea seama cine ar fi fost William fără ca ea să-l împingă de la spate. „Probabil că i-ar plăcea să fie antrenor de baschet la liceu”, s-a gândit ea şi s-a simţit mândră de ea că gândea atât de matur şi de generos în legătură cu bărbatul care a minţit-o şi şi-a părăsit familia. La fel de adevărat era şi faptul că ea nu s-ar fi căsătorit niciodată cu un antrenor de baschet de la liceu. Bărbaţii de genul ăsta locuiau în Pilsen, în case mici, precum cea în care crescuse şi ea. Purtau hanorace în zilele de lucru şi abia dacă făceau suficienţi bani pentru a plăti chiria.

Julia îşi dorise să fie măritată cu un profesor universitar. Avusese aspiraţii secrete pentru William: să ajungă rector pe finalul carierei lui sau poate chiar să candideze pentru o funcţie publică. Aceste aspiraţii dispăruseră însă cu desăvârşire după ce îi citise cartea. Şi-a dat seama atunci că era ceva în neregulă în adâncul lui – la urma urmei, ce fel de bărbat ar nota pe hârtie cuvintele „Sunt groaznic”? –, ceea ce însemna că n-avea să obţină niciodată succesul. Totuşi, să fie profesor universitar părea încă un obiectiv realizabil, ba chiar inevitabil. Julia participase la unul dintre cursurile lui William în timpul primăverii, iar la sfârşit el spusese, drăguţ, că la vederea ei, rânjind cu gura până la urechi în spatele sălii, îi fusese greu să se concentreze. Dar William fusese remarcabil, punctând materialul cu mici glume, promovând o discuţie interesantă despre etica războiului, deşi era un simplu curs de audiat. Pentru prima dată, părea să se folosească de statura lui în afara terenului de baschet. Înălţimea lui conferea însemnătate prezenţei sale. Era menit să iasă în evidenţă, aşa că avea sens ca el să fie singur în faţa sălii pline. „Uitaţi-vă la mine”, spunea corpul lui, iar studenţii se conformau.

Julia ar fi rămas căsătorită cu bărbatul din faţa clasei. Dar omul care tocmai plecase, cel care ascunsese zece mii de dolari şi cine ştie ce altceva, era un străin. De multă vreme, ea nu ştia, nu dorea să ştie, cine era William. Când soţul ei venea acasă după ce fusese plecat toată ziua, ea nu-l întreba unde – sau *cine* – a fost.

Julia avea nevoie să o vadă pe Sylvie, pentru că nimic din viaţa ei nu părea real până nu-l împărtăşea cu sora ei. Dar Sylvie a apărut în pragul ei palidă şi panicată, de parcă ar fi luat foc clădirea. Pe Julia a neliniştit-o agitaţia surorii ei, încă din momentul în care a deschis uşa. Se simţea de parcă sora ei sosise ea însăşi cu ceva pe suflet, în loc să vină să o ajute pe Julia în problema ei.

Sylvie a studiat dovezile de pe măsuţa de cafea: cele cinci enunţuri scrise şi cecul. Apoi a spus:

— Înainte de a pleca, ţi-a explicat de ce a lipsit de la cursuri? Ce ţi-a mai spus?

— N-a spus nimic.

— Nimic?

— Scrie în bilet, Sylvie. Nu ne-am mai înţeles de când s-a născut copilul. De când am rămas însărcinată, de fapt. Motivele pentru care ea şi William nu mai comunicau arătau ca o serie de străzi înfundate; Julia pornea iute pe una, apoi se întorcea şi încerca pe alta. Funcţionam ca un ceas care rămânea mereu în urmă, a continuat Julia. El nu e ambiţios. Nu a ştiut niciodată ce să facă, aşa că a vrut să-i dau instrucţiuni la fiecare pas, mai mic sau mai mare. Eu merg repede, el e lent. Credeam că am nevoie de un soţ, pentru că asta ni s-a spus când eram mici, nu? Sau poate nu ni s-a spus, dar ni s-a arătat. Nu mi-a trecut prin minte că mi-ar putea fi mai bine pe cont propriu. Îl căram în spate, Sylvie.

Sylvie a ascultat, uşor îndoită de mijloc, de parcă, dacă se apleca în faţă, asta ar fi ajutat-o să înţeleagă mai bine.

Cu sora ei în faţă, Julia îşi simţea mintea mai puţin limpede decât atunci când era singură. Simţea

efectele nopţii nedormite; parcă avea nisip în ochi, iar mâinile îi tremurau uşor. Şi le-a pus în poală, ca să nu vadă Sylvie.

— Alice şi cu mine vom fi bine, a continuat ea. Nu am nevoie de un soţ. William – a ezitat pentru o fracţiune de secundă – a avut dreptate să plece.

— Crezi că el e bine?

Julia a clipit spre ea, confuză.

— Dacă cred că William e bine?

— Da. Sylvie s-a uitat la hârtiile şi la ciocanul de pe măsuţa de cafea. Dacă a făcut asta – să lipsească de la cursuri, să scrie acel bilet –, înseamnă că ceva trebuie să fie profund în neregulă.

Julia şi-a coborât şi ea privirea la bilet, aşa că ea şi Sylvie se uitau acum la acelaşi lucru.

— Cred că sfârşitul unei căsnicii n-ar trebui să fie o bucurie pentru nimeni, a comentat ea. De ce eşti îngrijorată pentru William? Şi-a auzit tremurul din voce. Ar trebui să-ţi faci griji pentru mine.

— Îmi fac, desigur! a spus Sylvie. Mă simt îngrozitor pentru tine. Dar, Julia, a ezitat Sylvie, mă gândesc doar că, dacă e o urgenţă, ar trebui să facem ceva.

— Soţul meu m-a părăsit, a spus Julia. Nu cred că se califică drept urgenţă.

Se simţea departe de Sylvie, deşi împărţeau aceeaşi canapea. Juliei i-a trecut prin minte un gând ciudat. Oare Sylvie îl cunoştea pe bărbatul care a minţit-o, i-a dat un cec şi apoi a plecat? Văzuse sora ei o versiune a lui William care îi era străină propriei lui soţii? A scuturat din cap; nu avea niciun sens. Julia era obosită şi nu gândea limpede.

— Totuşi, suntem singurele persoane care ştiu ce s-a întâmplat, a spus Sylvie. Cred că ar trebui să-l sunăm pe Kent, ca să ştie şi el.

Julia s-a gândit un moment la asta.

— Probabil că William este cu Kent. Dar dacă vrei tu, bine. Numărul lui e în agenda de lângă telefon.

Sylvie a încuviinţat din cap, cu buzele strânse.

— Vrei să suni tu?

— Nu, a răspuns Julia. E ideea ta.

Sylvie s-a ridicat şi s-a îndreptat spre fotoliu. Pe măsuţa de alături stăteau telefonul şi agenda. S-a uitat fix la telefon în timp ce forma numărul.

Julia şi-a dat seama că sora ei se simţea stânjenită şi s-a gândit: „Bine. E şi cazul să te simţi aşa. Ar trebui să stai aici, cu mine, şi să mă îmbrăţişezi. De ce-ţi faci griji pentru William?"

— Bună, Kent! Sunt Sylvie, cumnata lui William. Avem o situaţie aici şi am vrut să te anunţ. A rămas tăcută o clipă, apoi a continuat: William a plecat aseară de acasă. I-a scris un bilet Juliei… a zis Sylvie, apoi şi-a dres glasul. Spunând că renunţă la căsnicie. A lipsit şi de la muncă… Nu, nimeni n-a primit veşti de la el. N-a spus unde se duce. Tu nu ştii nimic de el? A urmat o pauză. Da, bineînţeles, mulţumesc.

Apoi Sylvie a pus telefonul în furcă.

— O să vină încoace, i-a spus Juliei. E îngrijorat.

O furie fierbinte a străbătut-o pe Julia.

— Nu pune piciorul aici, a spus ea. Dacă vrei să-l aştepţi pe Kent afară şi să vorbeşti cu el, n-ai decât. Iartă-mă dacă nu-mi fac *griji* pentru bărbatul care tocmai m-a părăsit, Sylvie. Şi nici tu n-ar trebui să-ţi faci. Dumnezeule! S-a ridicat în picioare. Mă duc să dorm puţin. Am stat trează toată noaptea.

Sylvie a părut că vrea să spună ceva, dar s-a răzgândit şi a încuviinţat din cap.

Julia s-a dus în camera ei. S-a întins pe pat şi a privit-o pe Alice în leagănul ei. Detesta faptul că acum ştia şi Kent că William a părăsit-o. Avea s-o considere o victimă, chiar dacă nu era. Nu ştia că se îmbrăcase cu o rochie frumoasă. Nu ştia că-şi aranjase părul, că se dăduse cu ruj şi că-l sunase pe profesorul Cooper. Ar fi putut crede că nu fusese o soţie suficient de bună. La un moment dat, prinsă în vârtejul acestor gânduri, a adormit.

Când s-a trezit, o lumină densă, galbenă trecea prin jaluzele, ceea ce însemna că era după-amiaza târziu. Şi-a dat seama că trebuie să fi dormit ore întregi. Alice era trează în leagăn, jucându-se cu

picioruşele ei. Julia a ridicat-o şi i-a sărutat obrazul moale.

— Eşti, efectiv, cel mai bun copil din lume, a spus ea.

Când a deschis uşa dormitorului, apartamentul era liniştit.

— Sylvie?

N-a primit niciun răspuns, aşa că a dus copilul în camera de zi. A observat o hârtie pe măsuţa de cafea şi a ridicat-o.

J, Kent a organizat un grup de căutare. Am luat cheia ta de rezervă din borcanul de spaghete, ca să pot intra înapoi. Mă întorc curând, promit.

Un grup de căutare? Formularea asta părea inutil de dramatică. Julia a clătinat din cap, enervată şi încă ameţită de somn. De ce plecase Sylvie cu Kent? Julia nu înţelegea ce era în mintea surorii ei, ceea ce nu se mai întâmplase niciodată. Chiar şi atunci când Sylvie chiulea de la ore în liceu sau se săruta cu băieţi în bibliotecă, Julia îi înţelegea raţionamentul, chiar dacă nu era de acord cu el. Dar în această dimineaţă, Julia îi spusese lui Sylvie că soţul ei a părăsit-o, iar sora ei o părăsise şi ea.

— De ce ai face asta? a întrebat ea, în tăcerea casei.

Julia i-a dat lui Alice de mâncare, apoi a întins-o pe o pătură în mijlocul podelei, în camera de zi. A intrat în bucătărie, conştientă că îi era foame. A făcut un sendviş din ce era în frigider – salată de ton, salată verde, roşii – şi l-a pus pe o farfurie. Julia nu mai mâncase din ziua precedentă şi a devorat din câteva muşcături tot sendvişul, lingându-şi apoi degetele. După ce a terminat, Juliei îi era încă foame, aşa că a mâncat un măr până la cotor. A băut una dintre berile lui William, rămase în frigider. În cele din urmă, sătulă, i-a schimbat scutecul lui Alice, apoi i-a citit din cartea *Noapte bună, Lună*.

— Eşti o fetiţă atât de bună, a gângurit ea la copil.

Alice a ridicat privirea la Julia. Expresia ei era blândă, optimistă. Avea patru luni şi începuse să radieze iubire către mama ei, ca un soare. Când Julia intra în cameră, Alice fremăta de entuziasm din tot trupuşorul ei. Acum a întins mâna să mângâie bărbia mamei ei, aşa cum făcea în timp ce era alăptată, pentru mai multă apropiere.

La ora şase, s-au auzit bătăi în uşă. Julia s-a uitat pe gaura cheii, apoi le-a deschis uşa Ceceliei şi lui Emeline, cu Izzy într-un cărucior. Au intrat, apoi s-au oprit amândouă, ezitând, măsurând-o cu privirea pe Julia.

— Biata de tine, a compătimit-o Emeline. Trebuie să fii atât de supărată!

— A fost o zi ciudată, a spus Julia.

— Sylvie nu ne-a spus mare lucru la telefon, a explicat Cecelia. Se grăbea. Din câte am înţeles, pare foarte îngrijorată, mult mai îngrijorată decât m-aş fi aşteptat. Sunt sigură că William e bine. Eu şi Emmie suntem mai îngrijorate pentru tine.

Juliei i-au dat lacrimile.

— Apreciez asta, a spus.

— Nu ştiam că lucrurile stau atât de rău între voi doi. A fost din cauza felului în care se purta faţă de copil? Era ca şi cum această veste ar fi dat înapoi ceasul biologic al lui Emeline – cu ochii larg deschişi, arăta ea însăşi ca un copil. Cum a putut William să te părăsească?

Cecelia studia biletul lui William, pe care i-l întinsese Julia.

— Nu înţeleg nimic din toate astea: el te părăseşte, iar Sylvie şi Kent îl caută ca şi cum s-ar fi pierdut. Nimic din toate astea n-are sens.

— Ştiu, a spus Julia. Nu m-am aşteptat la nimic din toate astea, dar nu e ceva… A clătinat din cap. Pot să fac faţă. Sunt încă tânără, nu? Am o diplomă de studii superioare, datorită mamei, şi sunt anii optzeci, nu cincizeci. Alice şi cu mine o să avem parte de un nou început.

— *Bah*, a spus fetiţa de zece luni, din căruţul ei, şi a făcut un semn către mătuşa ei.

Julia s-a ghemuit şi şi-a lipit nasul de al lui Izzy, ceea ce a făcut-o pe fetiţă să chicotească de plăcere. În partea cealaltă a încăperii, Alice flutura din picioruşe pe sub pătură, încântată să-şi vadă verişoara.

Julia se simţea mai bine cu gemenele alături de ea. Sylvie o făcuse să simtă ca şi cum ar mai fi existat o problemă pe lângă plecarea soţului ei, iar asta fusese derutant. Dar Julia se restabilise acum; la începutul nopţii, ştia că William pusese capăt căsniciei lor, şi aproape douăzeci şi patru de ore mai târziu, Julia se acomodase cu situaţia. Se terminase pentru amândoi. Ea credea că va fi bine singură, dar pentru a se convinge, a încercat să-şi imagineze o zi posibilă, într-un viitor posibil. Viitoarea Julia purta un costum business superb şi stătea la un birou negru, modern. Părul îi era prins într-un coc impecabil. Îşi etala competenţa. „Va fi mai mult decât bine", şi-a zis ea şi a simţit că se luminează la faţă. „Va fi excepţional."

A văzut că Cecelia şi Emeline păreau îngrijorate. Nu aveau încredere în optimismul ei în acest moment şi se gândeau că ar putea fi un semn prevestitor al unui colaps iminent. Julia şi-a îndreptat atenţia către pătura de copil din mijlocul camerei. Cecelia o pusese pe fiica ei lângă Alice, iar Izzy îi întindea o jucărie fetiţei mai mici. Julia şi-a amintit de ea în trecut, care a rămas însărcinată pentru a-şi aşeza copilul lângă acesta, pe o pătură scăldată în razele soarelui. Cei doi bebeluşi trebuiau să fie magnetul care să-i adune pe toţi adulţii laolaltă, dar în realitate s-a întâmplat exact pe dos. Bebeluşii sosiseră pe lume, dar adulţii se împrăştiaseră care-ncotro. Izzy începuse ceva, la fel cum Julia începuse ceva cu propria naştere, dar pe ce traiectorie îi aruncase Izzy pe toţi? Charlie a murit, Rose a plecat şi acum şi William a dispărut. Julia nu dădea vina pe copil, desigur. A simţit un puseu de iubire în timp ce se uita la fetiţa cu părul şi ochii negri.

— Ai sunat-o pe mama? a întrebat-o Cecelia.

Julia s-a uitat la sora ei, care avea o dâră de vopsea de un galben strălucitor pe mâna dreaptă şi ştia că, pentru că Rose o abandonase, Cecelia se va gândi întotdeauna mai întâi la mama lor.

— Nu încă, a răspuns Julia. Nu poate face nimic altceva decât să se îngrijoreze. Mi-aş fi dorit, totuşi, ca Sylvie să fie aici. Se comportă atât de ciudat!

— Cu ce putem să te ajutăm? Emeline stătea lângă fereastră. Se uita după Sylvie, sau poate după William, în acelaşi fel în care, atunci când era mică, se uita pe fereastra casei, aşteptându-şi surorile mai mari să se întoarcă de la şcoală. Am putea să-ţi pregătim cina? Vrei să rămânem aici peste noapte?

Julia a clătinat din cap. Aprecia că Emeline şi Cecelia erau alături de ea, în acelaşi mod în care ea fusese alături de Rose în grădina ei, când inima mamei lor era frântă. Dar surorile Juliei nu puteau face următorii paşi împreună cu ea, chiar dacă, pentru Julia, să se adune însemnase întotdeauna să-şi grupeze surorile lângă ea. Acum, să fie puternică însemna să stea singură, cu copilul ei în braţe. Era o atitudine egoistă, dar simţea că este cea corectă. Era o femeie matură şi era mamă.

— Dacă mama ar fi fost aici, a spus Cecelia, ne-ar fi târât pe toate la Sfântul Procopie să ne rugăm.

Această afirmaţie suna foarte adevărat. Cele patru fete merseseră la biserică şi se rugaseră pentru Rose, nu pentru Dumnezeu. N-avuseseră nicio şansă să-şi dea seama de asta pe vremea când locuiau cu toţii la numărul optsprezece, pentru că biserica şi mama lor erau atât de strâns împletite. Catolicismul a avut un asemenea succes pentru că şi-a ţinut enoriaşii într-o permanentă stare de vinovăţie şi, prin urmare, în strane în fiecare duminică, dar niciuna din fetele Padavano nu mai călcase pe la biserică de la plecarea mamei lor. Singurele credinţe autentice ale fetelor, pe măsură ce creşteau, fuseseră în personajele fictive, în jocurile lor şi unele în altele.

Când Julia era în şcoala gimnazială, o fată le acuzase pe ea şi pe surorile ei că sunt un sabat de

vrăjitoare. Julia nu ştia ce e acela un sabat şi a trebuit să caute cuvântul. Definiţia a încântat-o şi a sperat că fata avea dreptate. În acel an, de Halloween, cele patru surori Padavano s-au costumat în vrăjitoare, iar Charlie le-a recitat bucuros din *Macbeth*. Julia, la apogeul copilăriei ei, cu o pălărie neagră şi ascuţită pe cap, ştia că ele erau, cel puţin într-o anumită măsură, un sabat de vrăjitoare. Ea, Sylvie, Cecelia şi Emeline aveau o putere, o înverşunare comună.

— Ar trebui să vă duceţi, a spus Julia. Sunt bine, iar fetiţele trebuie să se culce.

Gemenele au sărutat pe rând obrajii Juliei la plecare. S-au îmbrăţişat scurt înainte de a ieşi pe uşă.

Julia s-a întors pe canapea. Fusese o zi ciudată şi se simţea ciudat. Plecarea lui William fusese bruscă, dar izbucnise ca fulgerul în mijlocul unei furtuni. Neaşteptat, dar natural. În descărcarea electrică luminoasă, Julia reuşise să vadă clar, pentru prima dată, asemănările dintre soţul şi tatăl ei. Ea îşi dorise să se mărite cu cineva opus lui Charlie. Îl alesese pe William pentru că i se păruse că era întocmai: serios, matur, sobru, atent. Charlie era un visător – Rose obişnuia să spună că umblă printre nori. De asemenea, era retrogradat în mod regulat la serviciu şi cheltuia banii de care Rose avea nevoie pentru a achita notele de plată la barurile din cartier.

William nu umbla printre nori, dar, ca şi tatălui ei, îi lipseau ambiţia şi încrederea. Charlie fusese un tată iubitor, dar un soţ jalnic. Nu-i oferise lui Rose nimic de folos. Poate că Charlie recunoscuse acea latură a lui în William. Julia şi-a amintit de dezamăgirea de pe faţa tatălui ei când îi spusese despre această căsătorie. Tatăl ei ştia atât de multe, s-a gândit ea. Nu-i recunoscuse niciodată prea multe merite lui Charlie când era în viaţă, dar ştia suficient pentru a înţelege că, dacă tatăl ei ar fi fost aici acum, i-ar fi făcut cu ochiul şi i-ar fi spus: „Să vedem ce poate face racheta mea”.

SYLVIE

august 1983

Sylvie mergea prin oraş cu Kent şi cu ceilalţi jucători de baschet, deşi îi încetinea, cu picioarele ei de lungime obişnuită şi cu condiţia fizică a unei persoane obişnuite. Toţi aveau peste un metru nouăzeci înălţime, iar cei mai mulţi dintre ei, aproape doi metri. Mergeau în faţa ei, o haită intimidantă din punct de vedere vizual, care făcea să se elibereze trotuarul. De mai multe ori, Sylvie a văzut oameni oprindu-se să-i privească. Nu doar înălţimea lor atrăgea atenţia, ci şi hotărârea cu care păşeau. Se deplasau în formaţie, ca echipa în care fuseseră la facultate – paşi sincronizaţi, preluând indicaţia direcţională unul de la celălalt. Câţiva dintre băieţi i s-au adresat lui Kent cu „căpitane", ceea ce a amuzat-o pe Sylvie la început, deoarece Kent nu mai era căpitanul lor de doi ani, iar ei nu mai erau, oricum, împreună în vreo echipă. Dar s-au referit şi la William ca fiind coechipierul lor, iar Sylvie a început să se întrebe dacă a face parte dintr-o echipă era un alt tip de angajament decât înţelesese ea anterior. Nici ea, nici surorile ei nu practicaseră vreun sport – nu fusese o opţiune pentru fetele din cartierul lor –, aşa că nu avea de unde să ştie. Admira înţelegerea tacită dintre aceşti bărbaţi: Kent lua deciziile, iar ceilalţi îi urmau ordinele în cel mai eficient mod cu putinţă. Când grupul traversa o intersecţie, unul dintre ei îşi flutura braţul lung, ca şi cum ar fi salutat maşinile care aşteptau, în timp ce continuau cu toţii să se mişte într-un ritm pe care numai ei îl puteau păstra.

Sylvie s-a tot gândit că avea să se desprindă de grup, să cotească şi să se întoarcă la Julia. Nu intenţionase să plece şi ea cu Kent. Vorbise cu el în faţa blocului, cu soarele bătând asupra lor. Plănuise să predea informaţiile ca pe un castron cu mere stricate şi apoi să se întoarcă. Dar nu reuşise s-o

facă; îl urmase până la întâlnirea cu prietenii lui şi ai lui William, împinsă de un sentiment puternic că, dacă nu-l ajută, William nu va fi găsit. N-avea niciun sens, bineînţeles, dar din momentul în care Julia a sunat-o, Sylvie a fost speriată – speriată ca şi când corpul ei ar fi ştiut despre această situaţie ceva ce creierul ei nu ştia.

Şi-a amintit cum, în seara aceea, pe bancă, a simţit emoţiile lui William şi toată oboseala pe care o acumulase. Şi-a amintit cât de puţină lumină avea în suflet. Şi-a amintit întrebările din manuscrisul lui. Sylvie vorbise cu William despre pierderea tatălui ei şi abia mai târziu şi-a amintit că el avea un tată şi o mamă care nu voiau să aibă nimic de-a face cu el. Sylvie îi arătase lui Kent biletul şi cecul pentru că voia ca el să hotărască. Poate că se înşela. Dacă Kent ar fi crezut că situaţia este la fel de clară cum credea Julia – era vorba, pur şi simplu, de un bărbat care îşi părăsea soţia –, Sylvie s-ar fi străduit să se calmeze. S-ar fi urcat în pat lângă Julia şi ar fi stat acolo până când sora ei s-ar fi trezit. I-ar fi pregătit Juliei o cină reconfortantă şi ar fi rămas cu sora ei până când s-ar fi pus pe picioare. Timp de săptămâni sau luni, dacă ar fi fost necesar. Până când i-ar fi dispărut durerea de a locui în acel apartament fără soţul ei.

— Poate că William a vrut să iasă din căsnicia asta, a spus Kent, după ce a citit cu atenţie ce îi dăduse ea. Aş putea să cred că asta n-a avut chef să-mi spună. Dar nu-mi place tonul biletului; în plus, William n-ar lipsi niciodată de la cursuri. Ceva nu e-n regulă. Trebuie să-l găsim.

Sylvie ştia că grija ei pentru William o derutase pe Julia. Ştia că nu era corect să o lase pe sora ei singură acolo. Dar după cuvintele lui Kent, frica lui Sylvie a devenit atât de puternică, încât ştia că trebuie să facă ceva pentru a şi-o linişti, altfel n-avea să fie de folos nimănui. Înainte de a pleca împreună cu Kent, Sylvie s-a întors la apartament pentru a returna biletul şi cecul şi le-a sunat pe Emeline şi Cecelia. Le-a rugat să-i ţină companie

Juliei, apoi a închis, înainte ca gemenele să poată pune întrebări.

Sylvie îl întâlnise pe Kent o singură dată înainte, la nuntă – unde fusese jovial şi fermecător, iar câteva fete din cartier îl declaraseră „de vis”. Acum părea obosit şi stresat, genul de persoană care nu avea timp de pierdut. Sylvie alerga pe străzile, acum întunecate, din Chicago, încercând să ţină pasul. Tinerii au aruncat o privire peste umăr şi şi-au încetinit mersul pentru ea. Acoperiseră vastul campus din Northwestern, vorbiseră cu agentul de securitate de la catedra de istorie, verificaseră sala de sport. Au aşteptat pe trotuar în timp ce tipul cel mai înalt şi-a băgat capul în fiecare bar şi restaurant pe care studenţii şi profesorii din Northwestern îl frecventau, cercetând localurile acelea în căutarea lui William. Au străbătut cartierele care mărginesc universitatea, periind stradă cu stradă. Asta a durat mult timp, cel puţin câteva ore, deşi Sylvie nu ştia sigur cât anume pentru că nu purta ceas. Acum se duceau să-l ia cu ei pe Arash, un tip pe care toţi jucătorii păreau să-l cunoască.

Sylvie privea cum Kent devenea tot mai încordat. Nu glumea cu ceilalţi, care râdeau din când în când, pentru că, deşi nu era o situaţie veselă, erau fericiţi să fie împreună. Majoritatea jucătorilor presupuneau că îl vor găsi pe William beat pe undeva, nemulţumit de căsnicia lui eşuată. „Trebuie să fie la o beţie pe undeva”, era un comentariu pe care Sylvie l-a auzit de mai multe ori. Lui Sylvie i s-a părut puţin probabil acest lucru, deoarece William bea foarte puţin, dar spera că au dreptate. Între timp, Kent părea să îmbătrânească pe măsură ce minutele treceau, de parcă ar fi trăit o viaţă lungă cu prietenul său dispărut, comprimată într-o singură noapte. Singura persoană cu care a vorbit în mod regulat a fost un jucător pe nume Gus, care părea să aibă o energie nesfârşită. Tânărul alerga înaintea grupului, apoi se întorcea şi îi vorbea la ureche lui Kent.

Un jucător pe nume Washington i-a spus lui Sylvie:

— Pari epuizată. Eşti bine?

Sylvie l-a privit în semiîntuneric. Fusese cât pe ce să izbucnească-n lacrimi tot alergând după ei. Purta adidaşi pe care îi considerase comozi, dar care îi făcuseră bătături. Era îngrijorată pentru William. Era îngrijorată pentru sora ei. Era îngrijorată, într-un mod detaşat, pentru ea însăşi. Sylvie era impresionată şi de angajamentul jucătorilor de a-l ajuta pe cumnatul ei şi, în faţa acestei mobilizări, şi-a dat seama că şi ea se implicase puternic. Trebuia să participe la această căutare până la capăt, orice ar fi însemnat asta.

— Sunt bine, a răspuns ea şi a încetat să mai acorde atenţie disconfortului din corpul ei.

A continuat să înainteze cât a putut de repede. În urma jucătorilor, Sylvie era conştientă de cât de diferită era viaţa ei fizică faţă de a lor. Jucătorii erau puternici, inatacabili. În viaţa normală a lui Sylvie, ea evita străzile liniştite după lăsarea întunericului şi traversa strada dacă simţea vreo agresivitate sau vreun comportament îngrijorător din partea unui bărbat. Ignora fluierăturile, ţinea capul în jos, cotea cu prima ocazie. Chiar şi la bibliotecă, ştia când să-şi lase umerii-n jos, când să-şi facă şoldurile să pară mai mici în mers şi când să-şi încrucişeze braţele la piept. Ea şi toate femeile erau o pradă. Dar în compania acestor bărbaţi, Sylvie a renunţat la grijile ei obişnuite cu privire la siguranţa fizică. Prezenţa lor însemna că străinii o vor lăsa în pace.

Fiecare grup de străzi pe care-l parcurgeau arăta ca un puzzle, iar Sylvie întorcea capul dintr-o parte în alta, încercând să găsească piesa lipsă: pe William. Când au ajuns într-un colţ îndepărtat al campusului Northwestern, l-au întâlnit pe Arash – un bărbat de talie medie, cu sprâncene groase şi o privire intensă. A spus că a întrebat în toată universitatea şi că trecuseră câteva zile de când îl mai văzuse cineva pe William.

— Arash este kinetoterapeutul nostru, i-a spus Washington lui Sylvie, iar ea a încuviinţat din cap,

fără să se mai mire de utilizarea timpului prezent în vorbirea lor.

Aceşti bărbaţi erau încă într-o echipă de baschet, uniţi în inimile lor, şi aveau un kinetoterapeut şi probabil şi un antrenor sau doi. Echipa ei era alcătuită din surorile ei, şi ea era separată de ele. Ştia că Julia trebuie să fie trează acum şi supărată pe ea. Sylvie simţea că o parte din ea se afla în acel apartament, pe canapea, lângă sora ei mai mare.

În spatele lui Arash se afla un grup de tineri, care s-au dovedit a fi seniori în actuala echipă de baschet de la Northwestern. Fuseseră coechipierii lui William, iar Kent fusese căpitanul lor, aşa că şi-au făcut şi ei apariţia. Sylvie a simţit că o ustură ochii, iar când a ridicat mâna să-şi atingă faţa, şi-a dat seama că plângea. Uşurată că nimeni nu a observat, a păşit mai adânc în umbră.

— Ar trebui să ne despărţim, a spus Kent. William a dispărut de peste douăzeci şi patru de ore. Trebuie să acoperim mai mult teren.

El a împărţit grupul în două şi i-a trimis pe Arash şi pe tinerii jucători într-o direcţie. Toţi ceilalţi, inclusiv Sylvie, urmau să se aventureze mai adânc în oraş.

Acum erau peste douăzeci de actuali şi foşti jucători de baschet străbătând în pas rapid oraşul Chicago, cercetând parcurile renumite pentru terenurile lor de baschet, oprindu-se să vadă cine erau oamenii care dormeau pe bănci. La un moment dat, soarele a început să răsară – un glob portocaliu a umplut spaţiile dintre clădiri. Sylvie încerca să-şi aducă aminte când văzuse ultima dată începutul unei noi zile. Încerca să-şi amintească şi ce zi a săptămânii era şi la ce oră trebuia să ajungă la bibliotecă. L-a întrebat pe Washington cât este ceasul, dar era atât de obosită, încât numerele spuse de el nu aveau niciun sens. Nu avea să se ducă la serviciu, ştia asta. Mai ştia şi că bibliotecara-şefă Elaine nu va fi încântată; avea câteva teme preferate, iar una dintre ele era responsabilitatea.

La un moment dat, Kent a rămas puţin în urmă, ca să poată merge lângă Sylvie. A vorbit ca un om care îşi drămuieşte energia, iar ea a trebuit să se apropie mai mult ca să-l audă.

— Nu-i pentru prima oară când William se dă la fund. Are chestia asta în el. Odată, n-a mai vorbit şi n-a mai mâncat timp de o săptămână, când a crezut că Julia era supărată pe el, iar antrenorul l-a oprit pe banca de rezerve. Şi-a revenit destul de repede, dar cred că sunt singurul pe care l-a lăsat să-l vadă aşa.

Sylvie simţea că o doare toată faţa de la senzaţia de uşurare. Era plăcut să ştie că nu e nebună. A fost cât pe ce să-i spună lui Kent despre notele de subsol din cartea lui William, dar s-a răzgândit şi a zis:

— Am umblat toată noaptea.

Sylvie s-a frecat la ochi, pentru că vorbise gura fără ea. Îşi amintea mâinile lui Ernie pe talia ei şi îşi amintea cum se simţise să fie goală lângă el, fără să se teamă sau să ştie că lumea ei era pe cale să-şi schimbe axa. Era ca o amintire dintr-o altă viaţă. Lui Sylvie i-a trecut prin minte că s-ar putea să-l fi dezamăgit pe Ernie, în acelaşi mod în care era pe cale să o dezamăgească pe bibliotecara-şefă Elaine. Probabil că aşteptase la uşa apartamentului ei noaptea trecută, confuz că nu venise acasă. „Nu sunt unde ar trebui să fiu”, s-a gândit ea. „Şi habar n-am unde sunt.”

Au vizitat trei biblioteci din centrul oraşului, ducându-se să verifice fiecare separeu. La mijlocul dimineţii, Sylvie, Washington, Gus şi Kent au intrat într-o băcănie, ca să cumpere sucuri pentru toţi. Sylvie a observat că, în lumina din magazin, feţele tinerilor păreau terminate de oboseală. Cât despre ea, putea doar să-şi imagineze cum arată şi a avut grijă să evite orice suprafaţă reflectorizantă. Trecuseră ore întregi de când nu mai pomenise nimeni de beţii sau de baruri. Acum părea că dacă l-ar găsi pe William, ar fi groaznic, iar dacă nu l-ar găsi, ar fi la fel.

La ieşirea din băcănie, s-au oprit pe trotuar, cu sucurile reci transpirându-le în mâini. Restul

jucătorilor erau la jumătatea străzii, aşteptând. Sylvie a observat momentul de răgaz; Kent nu ştia încotro s-o apuce mai departe, bănuia ea. Aerul părea să aibă o nouă densitate; soarele urca pe cer, aducând cu el o căldură sufocantă. Un sunet puternic răsuna spre ei, din lateral – o sirenă. Sylvie s-a întors spre sursă, dar sunetul s-a fracturat sau s-a dublat instantaneu. O ambulanţă a trecut pe lângă ei în timp ce maşinile s-au dat la o parte din drum, iar două vehicule de poliţie, cu sirenele pornite, au cotit pe urmele ambulanţei. Aerul fremăta de zgomot. Kent, Sylvie, Washington şi Gus s-au uitat unul la altul, cu aceeaşi teamă întipărită pe feţe. Sylvie ştia că aveau acelaşi gând: „William?”

— Gus, a spus Kent, fugi!

Gus se făcuse nevăzut înainte ca Sylvie să înţeleagă ce se întâmplă. Era incredibil de rapid. Mai târziu, lui Sylvie i s-a spus că el este conducătorul lor de joc şi că putea alerga sprintul de trei sferturi[6] în trei secunde fix. Ceilalţi se ţineau şi ei după Gus, în timp ce el alerga după ambulanţă şi maşinile de poliţie. Dozele de suc au fost aruncate pe trotuar, unde se învârteau ca nişte titireze. Kent era şi el rapid, la fel şi majoritatea băieţilor; au sprintat pe bulevard, cu mâinile ridicate pentru a face semn maşinilor să oprească. Trebuiau să acopere suficient teren pentru a nu-l pierde pe Gus din vedere. Washington părea a fi cel mai lent jucător; şi-a urmat colegii de echipă. Avea peste doi metri înălţime şi alerga ca un copac care fusese smuls din pădure. Sylvie nu putea ţine pasul cu Washington, dar îi vedea spatele lung strecurându-se prin traficul pietonal din faţă, ceea ce-i permitea să rămână conectată cu grupul.

Lacul a apărut brusc în faţă, iar oglinda lui strălucitoare a făcut-o pe Sylvie să mijească ochii. Gâfâia acum, cu inima bubuindu-i în urechi. Apa arăta ca un platou sclipitor, întins până la orizont. Când fetele erau mici, Charlie le aducea pe malul lacului în câte o după-amiază de duminică. El bea

bere şi vorbea cu străinii pe plajă, în timp ce fetele construiau castele de nisip şi încercau să vadă câte tumbe puteau face sub apă. Sylvie a simţit o împunsătură de durere gândindu-se la tatăl ei, apoi durerea a crescut mai mult. Îl pierduse pe celălalt bărbat din familia lor. Dacă l-ar fi pierdut şi pe William? A încercat să simtă ceea ce simţea cumnatul ei – întinzându-se dincolo de propriile limite pentru a face acest lucru –, dar în zadar.

Era acum pe poteca de pe malul lacului, încă alergând. Ambulanţa şi maşinile de poliţie s-au oprit în faţă, dar au păstrat semnalele luminoase pornite. Sylvie simţea că o ia ameţeala şi o greaţă uşoară. Vedea nişte pete gri, care ştia că nu fac parte din peisaj. Sprinta, dar rămânea în urmă, la coada grupului. „Dă, Doamne, să nu fie William", a rostit în gând, în ritmul paşilor. „Dă, Doamne, să nu fie William." S-a oprit când a ajuns în cele din urmă la ambulanţa parcată. Stătea-n loc, la marginea potecii, tremurând de epuizare şi stres. Din cauza căldurii, plaja din faţa ei era deja pe jumătate plină de familii şi amatori de soare. Pe nisip, copiii făcuseră o pauză de joacă; bărbaţi şi femei în costume de baie stăteau pe prosoape, ţinând mâinile streaşină la ochi, pentru a vedea ce se întâmplă pe lac. „Ce s-ar putea întâmpla pe lac?", se întrebă Sylvie. Kent şi ceilalţi jucători săriseră pe plajă, unde paramedicii şi o mână de poliţişti stăteau chiar la marginea apei. S-a întors în direcţia în care se uitau şi a zărit o barcă apropiindu-se foarte încet. Unul dintre paramedici şi câţiva jucători de baschet au intrat în lac. Ceilalţi doi paramedici aşteptau la malul apei, cu o targă. Barca era suficient de aproape pentru ca Sylvie să vadă un bărbat întins pe punte. Nu vedea însă atât de clar încât să-l identifice într-un fel sau altul. Kent şi Gus erau în apă până la brâu. Împreună cu paramedicul, şi-au ridicat braţele deasupra capetelor, apoi l-au ridicat pe bărbat. Faţa lui s-a întors într-o parte. El era.

— William, a şoptit Sylvie, ca şi cum ar fi vrut să-l cheme, ca şi cum, în starea în care se afla, ar fi

putut auzi doar şoaptele.

William avea ochii închişi şi zăcea, moale, în braţele prietenilor săi. Purta o cămaşă cu nasturii descheiaţi şi pantaloni. N-avea pantofi. Unul dintre braţe îi atârna în jos, atingând apa, iar celălalt i se odihnea pe piept. Mai mulţi prieteni s-au alăturat lui Kent şi Gus; mai multe mâini îl sprijineau pe William, în timp ce se luptau să-l scoată din lac. Kent s-a clătinat o dată, iar Washington a fost imediat lângă el, cu braţul pe lângă umerii lui Kent. L-au întins pe William pe targă, cu mişcări blânde.

Un adolescent care stătea lângă Sylvie a spus, fără să se adreseze nimănui în special:

— Tipul ăla pare mort.

— Sylvie, a strigat Kent, iar asta a smuls-o din amorţeală.

A alergat spre ei şi, neştiind ce altceva să facă, cum să ajute, s-a ţinut de mâna rece ca gheaţa a lui William, în timp ce l-au dus de pe plajă, de-a curmezişul aleii.

Când au ajuns la ambulanţă, un paramedic a spus:

— Doar unul dintre voi poate veni în maşină. Se uită la Sylvie. Sunteţi soţia?

Sylvie l-a privit pe paramedic. Simţea că nu poate da drumul mâinii lui William. Degetele lui erau atât de reci, încât pielea ei părea îngheţată pe pielea lui, iar dacă ea ar fi fost soţia lui, atunci ar fi putut merge alături de el în ambulanţă. Aşa că, fără să se uite la Kent sau la altcineva, Sylvie a confirmat din cap şi a urcat în spatele vehiculului.

Ambulanţa era în mişcare înainte ca Sylvie să-şi dea seama că William respira – superficial – şi aproape că i-a venit să vomite de uşurare. Era blocată între peretele ambulanţei şi brancarda de care era legat William. Paramedicul s-a aplecat asupra lui. I-a ridicat o pleoapă. L-a apăsat cu degetele pe partea laterală a gâtului. I-a acoperit corpul cu o pătură. Faţa lui William părea tumefiată, iar pielea lui era de culoare gri. Avea o vânătaie lângă unul dintre pometi. Zăcea foarte liniştit. „Prea liniştit”, s-a gândit Sylvie.

Spitalul la care au mers cu maşina era acelaşi în care născuseră Julia şi Cecelia şi în care murise Charlie. Timpul a continuat să încetinească, apoi să accelereze. Medici în halate de unică folosinţă l-au ridicat pe William din ambulanţă. Kent era acolo; trebuie să fi luat un taxi. Vorbea cu paramedicul ceva despre tensiunea arterială, iar ea şi-a amintit că era student la medicină.

— Ar trebui să o sun pe Julia, a spus ea şi a intrat în spital, nesigură dacă a auzit-o cineva.

În timp ce telefonul suna – se afla într-o cabină chiar lângă zona de aşteptare a camerei de urgenţă –, Sylvie a clipit şi şi-a atins faţa. Părul îi era aspru, probabil din cauza transpiraţiei uscate. Îi făcea bine să stea jos, pe scaunul mic din cabină. Corpul ei era o colecţie de dureri şi înţepături; muşchi pe care nu ştiuse că-i are îi tremurau, chinuiţi de încercările din ultimele ore.

— Alo? a spus Julia.

— Eu sunt.

Lui Sylvie îi era greu să vorbească. Şi-a dat seama că nu voia să pună în cuvinte ceea ce se întâmplase. Odată ce-i spunea povestea surorii ei, avea să devină reală. Se va fi întâmplat, iar ceea ce s-a întâmplat va avea consecinţe. Care ar fi fost acele consecinţe, habar n-avea. Era prea obosită, iar imaginaţia ei fusese copleşită de realitate.

— Unde-ai fost? a întrebat-o Julia. Unde eşti?

— Sunt la spital. Ar trebui să vii aici. L-am găsit pe William. Sylvie a ezitat. Era în lacul Michigan. A încercat să se sinucidă.

A urmat o pauză, apoi Julia a protestat:

— Nu, nu se poate. E cald afară, aşa că s-o fi dus să înoate, şi cum nu e un înotător prea bun… N-a învăţat să înoate când era mic.

— Era inconştient, Julia…

— Nu, nu, n-ar fi făcut una ca asta.

Dar acum se simţea o ezitare în vocea Juliei.

— Tot aşa ai crezut că cei de la catedra de istorie au greşit când ţi-au spus că a lipsit de la cursuri. Julia, e adevărat. Chiar se întâmplă.

Julia a rămas tăcută la celălalt capăt al telefonului. Sylvie simţea că suferă cu fiecare părticică a corpului ei. Simţea că suferă pentru sora ei, că suferă pentru William.

— Te rog, a insistat, ia un taxi şi vino aici. O sun pe Emeline să vină şi ea, ca să aibă grijă de Alice.

— M-a părăsit, a spus Julia, cu o voce plată. A fost foarte clar. Nu m-ar vrea acolo.

Sylvie s-a uitat la peretele mat de plastic care căptuşea cabina. Stătea cu faţa spre zona de aşteptare, iar în apropiere se afla un bărbat în vârstă, care se ţinea cu mâinile de cap. Lângă el, o femeie care purta ochelari de soare stătea cu braţele încrucişate la piept. Chiar dacă nu ar fi ştiut unde sunt, Sylvie şi-ar fi dat seama că aşteptau veşti proaste.

— N-ai de gând să vii? a întrebat-o pe sora ei.

— Îl are pe Kent. O să aibă Kent grijă de el. Julia şi-a dres glasul şi a adăugat: Am nevoie de tine, Sylvie. Te rog, întoarce-te aici.

Sylvie a dat să zică ceva, dar s-a răzgândit. Se simţea ca o maşinărie cu toate piesele ruginite: maxilarele, fiecare articulaţie a corpului.

— Lasă-mă să închei lucrurile aici mai întâi, a răspuns, în cele din urmă.

A pus receptorul în furcă, apoi a rămas în cabină până când un bărbat a bătut în geam şi i-a făcut semn că are de dat un telefon.

Nu a avut probleme în a-l găsi pe Kent în sala de aşteptare. El şi prietenii lui stăteau pe scaune, în colţul îndepărtat. Arătau exact ca ceea ce erau: o echipă de baschet care intrase într-un lac. Toţi ceilalţi din sala de aşteptare păreau să fi ales locuri cât mai departe de echipă.

— Doctorul nu va vorbi cu noi, a spus Kent. Trebuie să te duci la recepţie şi să întrebi dacă poţi sta cu William până vine Julia. Nu vreau să fie singur.

— Julia nu vine.

Kent i-a aruncat o privire pătrunzătoare.

— Deloc?

— Nu acum. Nu ştiu.

Kent a închis ochii pentru o secundă, apoi a spus:

— Bine. Şoferul de ambulanţă a crezut că eşti soţia lui – spune-i doamnei de la recepţie acelaşi lucru, ca să te lase să intri. Şi când vorbeşti cu medicul, asigură-te că William nu este examinat doar fizic, ci i se face şi un consult psihiatric.

Sylvie s-a gândit: „Spune-i lui Kent că trebuie să pleci. Spune-i că sora ta are nevoie de tine”.

— Eşti student la medicină, i-a spus, în schimb. N-ar trebui să vorbeşti tu?

Kent a clătinat din cap.

— Numai familia are voie. Eu nu pot pretinde că sunt rudă cu el.

Lui Sylvie i s-au umplut ochii de lacrimi, deşi nu ar fi putut spune exact ce simţea, pentru că i se părea că are toate senzaţiile posibile. A încuviinţat din cap către Kent şi s-a îndreptat spre recepţie.

— Sunt soţia lui William Waters, a spus, iar asistenta a condus-o pe o uşă, apoi au străbătut două holuri, pe lângă uşi deschise prin care se vedeau bărbaţi, femei şi copii în diverse stări de urgenţă: plângând, sângerând, inconştienţi.

Sylvie se simţea din ce în ce mai rău. Hainele i se frecau de piele. Băşica de pe călcâi o ustura la fiecare pas pe care îl făcea.

Asistenta s-a oprit şi a arătat spre o uşă. Sylvie a intrat singură. William stătea întins pe un pat. Avea ochii închişi. Picioarele îi erau acoperite cu o pătură, dar depăşeau patul prea scurt. Privindu-l pe William zăcând acolo, în faţa ei, Sylvie a văzut că pielea lui arăta nefiresc. Era foarte palidă şi, cumva, întinsă. Ca şi cum ar fi fost umflat şi acum revenea la dimensiunile normale. Asistentele îi scoseseră hainele ude; purta un halat de spital şi avea o perfuzie în braţ. Sylvie era singură cu el pentru prima dată după seara când stătuseră pe bancă, în urmă cu şase luni.

— Credeam că ai murit, a şoptit ea.

În cameră era o fereastră pe care se vedea un copac cu frunze verzi. Secţia de naşteri era la etajul

următor, în cealaltă parte a clădirii uriaşe. Acolo fusese Sylvie înainte, acolo i se născuseră nepoatele şi tot acolo îi murise tatăl. Lângă pat se afla un scaun tare, pe care s-a aşezat.

Sylvie a închis ochii dureroşi. Era conştientă de o senzaţie dinăuntrul ei – un zgomot de fond, ca o ploaie uşoară – şi, încet, şi-a dat seama că era uşurare. Se simţea uşurată că William era în viaţă, în faţa ei. Se simţea, de asemenea, uşurată să fie persoana care stătea pe acest scaun, în această rezervă de spital. Când vorbise cu Julia la telefon, Sylvie se concentrase asupra a ceea ce *trebuia* să se întâmple – soţia unui bărbat bolnav *trebuia* să vină la patul lui –, dar era mai bine ca William să fie cu ea. Sylvie putea să urmărească punctele care îl conduseseră acolo, pe patul de spital; ştiuse, cumva, că acest lucru nu era imposibil. Cu ochii închişi, Sylvie şi l-a imaginat pe William înaintând în lac, simţindu-se ca apa dintr-o lingură care nu mai putea rămâne în lingură. Dispăruse gravitaţia care să ţină totul laolaltă, aşa că încercase să se dizolve în corpul uriaş de apă. Sylvie stătea lângă patul lui, ieşind din propriu-i trup ca să-i poată insufla o parte din puterea ei, în timp ce el dormea.

WILLIAM

august 1983 – noiembrie 1983

A mers prin oraş cea mai mare parte a nopţii, apoi s-a întors pe malul lacului. Era încă întuneric afară. Prin preajmă, nu se zărea nici ţipenie, şi chiar şi aerul era nemişcat, în timp ce el pătrundea în apă. Fără cântece de păsări, fără zgomot de trafic în spatele lui, fără voci de oameni. Parcă lumea se oprise-n loc. William a trebuit să înainteze mult, până când apa a fost suficient de adâncă să-i treacă peste cap. Nu se gândise să ia nişte greutăţi; de câteva ore, încetase să mai gândească. Nu simţea decât o dorinţă de apă, de întuneric, de linişte. Voia să se scufunde, dar corpul lui uriaş tot încerca să plutească. Chiar şi după o lungă perioadă petrecută în apă, era în mare măsură la suprafaţă, cu picioarele depărtate, întins pe spate, plutind ca o barcă şi privind în sus, către soare. Nu mai era o persoană cu un nume şi o istorie în spate; în acel moment, era un dop care se clătina în lichid şi nu putea decât să observe senzaţia moale şi uşoară a mâinilor, soarele care îi ardea faţa, apa care îi pătrundea în ochi şi în urechi. Dormea, sau era inconştient, când a perceput o rumoare, voci şi mâini care trăgeau de el. Nu putea deschide ochii ca să vadă ce se întâmplă. A ascultat – după un timp, l-a auzit pe Kent strigându-i numele –, dar numai pentru că nu avea de ales. Când s-a trezit în spital, uscat, şi a văzut-o pe Sylvie pe un scaun lângă el, primul său gând a fost că dăduse greş. Faptul că dăduse greş însemna că trebuia să meargă înainte cu istoria vieţii sale – cu greşelile sale –, atârnată pe umeri ca un rucsac greu. Această conştientizare îl făcea să se simtă epuizat, dar era prea obosit pentru a o respinge.

William era acum în alt spital decât cel în care se trezise prima dată; după aproape o săptămână de evaluări, fusese mutat într-o unitate psihiatrică din centrul oraşului Chicago. Lacul era la trei străzi distanţă, ferit vederii. William era totuşi conştient de prezenţa suprafeţei de apă, în ciuda distanţei. În timp ce adormea şi se trezea, se simţea încă ud, departe de ţărm şi incapabil să rămână sub apă.

În primele zile petrecute la noul spital, fie Sylvie, fie Kent se aflau mereu în rezerva lui, când trecea dintr-o stare în alta, între somn şi veghe. Îi vedea, dar nu era suficient de puternic să vorbească. Kent a vorbit cu el, i-a spus că se va face bine, i-a spus că medicii sunt excelenţi, în cele din urmă i-a spus că trebuie să se întoarcă la cursuri, dar că va reveni în câteva zile. Sylvie spunea rar ceva, doar se aşeza pe singurul scaun din încăpere şi citea din cartea ei.

Pe măsură ce devenea mai conştient, prezenţa ei i se părea problematică. Bănuia că Sylvie era singura persoană, în afară de Kent, care nu fusese complet şocată de ceea ce încercase să facă. Ea văzuse pustiul din sufletul lui, în acea seară, pe bancă, şi în notele de subsol ale manuscrisului său. Soţia lui îi citise şi ea notele de subsol, desigur, dar ştia că principala reacţie a Juliei fusese una de consternare că William avea astfel de gânduri. Pentru Julia, asta însemna că nu era bărbatul potrivit pentru ea, nu că ar fi fost ceva în neregulă.

William era conştient că prezenţa lui Sylvie îl bucura, deşi i se părea cumva inadecvată – familia Padavano n-ar fi trebuit să mai vrea să aibă de-a face cu el. De fiecare dată când Sylvie era acolo, se aştepta ca uşa să se deschidă şi Julia să intre în rezerva lui. Se foia şi se răsucea în pat, împovărat de această posibilitate, şi încerca să rămână inconştient cât mai multe ore din zi.

— Somnul are o mare putere vindecătoare, i-a spus doctoriţa Dembia. Ea era medicul care-i fusese repartizat în secţia de psihiatrie. Ai muncit din greu multă vreme, William. Odihneşte-te.

Într-o după-amiază, când William s-a trezit dintr-un scurt somn agitat, Sylvie i s-a adresat.

— Pot să te întreb ceva?

A simţit tulburare în vocea ei. A trebuit să-şi dreagă glasul ca să răspundă:

— Da.

Apoi s-a simţit resemnat, pentru că orice ar fi întrebat ea, trebuia să răspundă. Nu mai putea minţi. Întocmai ca o piesă de porţelan fin care nu putea să suporte nicio greutate, nici el nu mai putea îndura.

— Vrei să vină Julia? Nu suntem siguri cum să procedăm.

A simţit că i se taie răsuflarea sub presiunea întrebării. Ştia răspunsul, totuşi. Îl scrisese în bilet înainte de a părăsi apartamentul. A înţeles că acesta era un post-scriptum necesar, o clarificare.

— Nu, a răspuns el, cu vocea stinsă. Julia şi Alice ar trebui să stea departe de mine. Pentru totdeauna.

Nu ştia cum a primit Sylvie acest anunţ, pentru că nu s-a uitat la ea. Ştia că a spus un lucru oribil, dar a vorbit sincer, mai sincer ca niciodată până atunci.

— Spune-i că renunţ la Alice, a adăugat şi s-a întors cu faţa la perete.

A rămas aşa, cu ochii închişi, până când Sylvie a dispărut.

Cuvintele lui fuseseră atât de brutale, iar respingerea lui faţă de sora şi nepoata lui Sylvie, atât de definitivă, încât William a ştiut că Sylvie nu se va mai întoarce niciodată. Noaptea care a urmat a fost lungă. William şi-a amintit cum era în lac. A încercat să se gândească la ce mai rămăsese din viaţa lui: Kent şi ceilalţi prieteni ai săi din echipă; medicamentele pe care i le prescrisese doctoriţa Dembia. Asta era tot ce avea şi ştia că era norocos să mai aibă ceva, orice. Vechea lui viaţă zăcea însă pe fundul lacului. Tocmai renunţase la ultima piesă, Sylvie, şi era o pierdere dureroasă. William trăise o senzaţie stranie de pace lăuntrică alături de ea, pe bancă, în seara aceea – de parcă ar fi putut să se lepede de orice prefăcătorie şi să fie el însuşi – şi se simţise uşurat de fiecare dată când ea intrase în

rezerva lui. Dar William se dovedise a fi un monstru care îşi abandonase soţia şi copilul, iar asta nu putea rămâne fără consecinţe.

Uşa rezervei lui William trebuia să rămână deschisă chiar şi noaptea, astfel încât asistenta care patrula pe holuri să-l poată vedea în orice moment. Nu existau încuietori în interiorul secţiei, nici măcar la băi. Secţia în sine avea o uşă metalică groasă, care era întotdeauna încuiată. Vizitatorii erau percheziţionaţi în bagaje, iar uşa principală trebuia să fie descuiată pentru a-i lăsa să intre şi încuiată din nou odată ce se aflau înăuntru.

Doctoriţa Dembia discuta cu William timp de o jumătate de oră în fiecare după-amiază. Avea părul scurt, cenuşiu, dar o expresie tinerească. William nu ştia dacă era bătrână sau tânără: poate culoarea părului ei însemna că era mai bătrână decât părea, sau poate că părul îi încărunţise prematur. Era în grija ei de o săptămână, când ea a spus:

— În sfârşit, am putut vorbi cu unul dintre părinţii tăi. L-am sunat pe tatăl tău la birou.

O coardă îngropată adânc în interiorul lui William a vibrat. Şi-ar fi dorit să nu fi dus lucrurile atât de departe încât să fie nevoie de implicarea părinţilor lui. Îi dăduse doctoriţei numele mamei şi tatălui său atunci când ea se informase despre istoricul lui personal.

— A spus, presupun, că nu poate fi de niciun folos, a opinat William.

— A spus că eşti adult şi, prin urmare, pe cont propriu. Ba chiar mi-a închis telefonul. William, vreau să ştii că acesta nu este un răspuns normal din partea unui părinte. Este o răutate şi o nedreptate. Meriţi şi ai meritat întotdeauna mai mult din partea părinţilor tăi. Eşti copilul unor oameni distruşi sufleteşte, şi e unul din motivele pentru care te afli aici.

— Crezi că e un ticălos.

Ea a zâmbit.

— Ei bine, acest cuvânt nu se încadrează în vocabularul meu tehnic. Bănuiesc însă că şi tatăl tău suferă de depresie.

Lui William îi era greu să-şi imagineze figurile părinţilor săi. I-a văzut în gară, făcând cu mâna, dar formele lor au rămas neclare. Ideea ca tatăl său să fie deprimat nu avea niciun sens în mintea lui William; pur şi simplu, nu pricepea. Şedinţele cu această doctoriţă care era atentă la el – îşi înfigea ochii în el ca pe nişte cârlige de pescuit – erau epuizante. Ceilalţi doi medici care-l vizitau erau distraşi; William beneficia doar de o mică parte din atenţia lor. Îi convenea mai mult acel aranjament.

— El şi mama nu au făcut parte din viaţa mea, a explicat el. Nu pentru mult timp, oricum.

Doctoriţa a lăsat capul într-o parte, iar William şi-a dat seama că punea în balanţă veridicitatea acestei afirmaţii. I-a trecut prin minte pentru prima dată că doar fiindcă nu te-ai gândit niciodată la cineva, nu înseamnă că nu-l porţi cu tine.

★

William s-a trezit într-o dimineaţă cu greaţă şi leoarcă de transpiraţie. Ştia că e o reacţie la medicamente; găsirea celei mai eficiente combinaţii de antidepresive şi anxiolitice era un proces experimental. A mai ţinut ochii închişi câteva minute, pentru că ştia că va fi o zi grea şi nu se grăbea s-o înceapă. Când i-a deschis, a văzut-o pe Sylvie stând lângă patul lui. William a clipit spre ea. Stătea foarte dreaptă pe scaun, de parcă ar fi fost testată cu privire la postura ei.

— Nu credeam că o să te întorci, a spus el, nesigur dacă ea se întorsese cu adevărat sau avea el halucinaţii.

Ea a încuviinţat din cap.

— Mai aveam o întrebare. Ai spus că nu le vrei pe Julia şi pe Alice. E în regulă dacă eu te vizitez? Sau vrei să plec şi eu?

„Să pleci?”, s-a gândit William. Avusese vise legate de conversaţia cu doctoriţa Dembia despre

părinţii lui. În vis, William înota departe de mama şi tatăl său, în timp ce ei înotau departe de el. Şi le spusese soţiei şi fiicei sale să plece. Atâţia oameni se părăsesc unii pe alţii. În visul său era o atmosferă claustrofobă, o presimţire, de parcă toţi ar fi fost pe cale să afle că înoată într-un acvariu cu peşti. Încercau să scape unul de celălalt şi erau sortiţi eşecului.

William se uita la tânăra de pe scaun. Ştia că era reală, şi nu o halucinaţie. Ştia că vrea ca ea să mai vină. Nu ştia de ce, dar asta nu conta acum. William încerca să înveţe din nou cum era să-ţi doreşti ceva.

— Nu pleca. Vocea lui era obosită, neclară de la medicamente şi somn. Îmi pare rău că am rănit-o pe sora ta.

— Şi pe tine te-ai rănit, a spus Sylvie.

El a clătinat din cap, respingând ideea asta.

— Julia e bine?

Sylvie s-a îndreptat şi mai bine pe scaun; părea să se întindă, de parcă ar fi încercat să fie în mai multe locuri deodată.

— Julia e supărată, i-a răspuns. Evident. Dar va fi bine. Ea nu ştie că sunt aici. Doar că eu cred, a ezitat ea, că meriţi să ai vizitatori. Ştiu că vine şi Kent, dar el este ocupat şi nu poate veni des. Nu meriţi să fii singur.

William a recepţionat fraza asta ca pe o lovitură în piept. Nu merita să fie singur? Nu credea că e adevărat, dar credea că Sylvie o spusese cu toată cu sinceritatea.

— Mulţumesc, a răspuns el.

Sylvie a încuviinţat din cap, apoi au rămas amândoi tăcuţi câteva minute. Liniştea era asurzitoare, ca zgomotul alb al unei maşinării. William se întreba dacă ar trebui să mai spună ceva. Sylvie părea şi ea neliniştită. Se simţea ca şi cum ar fi ajuns la sfârşitul unui scenariu, iar acum unul dintre ei trebuia fie să inventeze ceva, fie să părăsească scena. William s-a gândit cu plăcere la somn. Poate că s-ar fi putut sustrage acestui moment, în inconştienţă.

Sylvie s-a aplecat în faţă şi a spus:

— Mă întrebam dacă ai putea să-mi povesteşti despre Bill Walton.

— Bill Walton. Jucătorul de baschet?

Ea a confirmat din cap.

William a fost surprins, dar ştia răspunsul, aşa că l-a dat.

— E un mare jucător. A jucat pentru Portland şi a fost cel mai bun jucător al sezonului şi al finalei. A fost însă afectat de accidentări. Şi-a rupt încheietura mâinii de două ori. Şi-a scrântit glezna. Degetele de la mâini şi de la picioare, luxate.

— O, Doamne!

Sylvie părea mai relaxată, uşurată că găsiseră ceva despre care să vorbească.

— Walton şi-a rupt un os de la picior şi au fost nevoiţi să-i facă un fel de orteză flexibilă, ca să încerce să-i reducă durerea. A jucat sub influenţa unor cocktailuri de analgezice, ceea ce i-a afectat şi mai mult piciorul. Lui William nu-i venea să creadă că vorbeşte atât, dar acum, că începuse, trebuia să-i dea lui Sylvie suficiente informaţii pentru ca ea să înţeleagă cu adevărat. Walton e un jucător grozav, poate cel mai bun pasator, cu siguranţă pentru un pivot. Adoră baschetul, dar corpul lui e un dezastru. Genunchii lui sunt… imposibili şi are nenumărate accidentări la picioare. E pe banca celor de la Clippers anul ăsta.

— Pare impresionant că a putut să joace, a comentat Sylvie, cu atât mai mult să ia şi titlul de cel mai bun jucător, cu problemele lui.

— Este, spuse William. Este impresionant.

Dar atâta vorbă îl epuizase pe William, care a adormit. Când a deschis din nou ochii, Sylvie dispăruse.

★

Doctoriţa Dembia l-a anunţat că o să-i dea teme.

— Vreau să notezi fiecare secret, fiecare parte din viaţa ta pe care ai ascuns-o de cei apropiaţi.

William s-a uitat la caietul simplu care îi fusese înmânat. A încuviinţat din cap şi a pus caietul deoparte. De când se ştia, încercase să se îndepărteze de tot ce-l stânjenea, să nu se lase prins. Dar se îndepărtase atât de mult, încât nu mai rămăsese nimic. Ştia că, pentru a se face bine, trebuia să se gândească la soţia sa, la copilăria sa şi la eşecul său de a gestiona ceea ce, din exterior, părea a fi o viaţă grozavă. Nu era încă pregătit, totuşi. Era suficient să ştie, pur şi simplu, că venise vremea şi că nu se mai putea ascunde. Când dormea, William visa apă; când era treaz, se plimba pe holurile secţiei de psihiatrie.

Când era în vizită, Kent stătea pe scaunul din colţ. Picioarele lui lungi ajungeau până în mijlocul rezervei de spital. Părea somnoros şi uneori i se închideau ochii.

— Nu te mai simţi vinovat, i-a spus el. Ai fi făcut acelaşi lucru pentru mine.

— Eu nu sunt la facultatea de medicină şi cu două joburi part-time. Nu ar trebui să fii aici acum. Câte ore ai dormit noaptea trecută? Şi acum trebuie să conduci înapoi în Milwaukee.

— Vin aici doar o dată pe săptămână. Prietenul meu îmi face tura astăzi. Nu mă poţi ţine la distanţă.

Afecţiunea lui Kent pentru William era cât se poate de clară şi lipsită de complicaţii. Se proiecta ca strălucirea soarelui asupra lui William. Nimeni nu-l iubise niciodată aşa, necondiţionat, iar dragostea aceea, într-un moment din viaţa lui în care o merita cel mai puţin, îl ardea pe William. Se plimba prin rezervă, încercând să se răcorească prin mişcare.

— Poate crezi că sunt încă în pericol. Dar nu sunt. N-o să mai fac asta, a spus el. Îţi promit.

Kent l-a cercetat cu luare-aminte, printre gene.

— Vreau mai mult decât atât, ştii? Vreau să te simţi mai bine. Să-ţi iubeşti viaţa.

William a râs, un sunet scurt, sec. Când râsese ultima oară?

— Nu e amuzant, a protestat Kent.

William s-a simţit mustrat.

— Îmi pare rău. Aşa mi s-a părut. S-a gândit o clipă. Tu îţi iubeşti viaţa?

— La naiba, da! a exclamat Kent, cu forţă-n glas.

William şi-a privit prietenul. Kent era încă la greutatea sa de joc şi părea să debordeze de tinereţe şi sănătate. Aveau amândoi douăzeci şi trei de ani. William se simţea de cel puţin patruzeci – adică bătrân. Şi-a dus o mână la genunchiul rupt.

— Am să-ţi dau ceva pentru care să trăieşti, a spus Kent. Sunt cu ochii pe Michael Jordan – ştii, puştiul din Carolina de Nord care a dat lovitura anul trecut? Arată bine de tot. Poate că o să-l ia Bulls când va intra în draft[7].

William a aprobat din cap. S-a gândit la conversaţia în care îi spusese lui Sylvie despre Bill Walton. La Michael Jordan îi era mult mai greu să se gândească. Kent era încântat de Jordan pentru că părea viitorul baschetului, dar lui William îi era imposibil să se gândească la zilele şi săptămânile din faţa lui.

— Ascultă. Kent l-a cercetat cu privirea pentru un moment. Eşti sigur că s-a terminat cu căsnicia ta? Pentru că pot vorbi cu Julia, dacă vrei. Vă ajut să cădeţi la pace sau orice e necesar.

— Sunt sigur că s-a terminat.

— În regulă. Kent s-a aşezat drept pe scaun pentru prima dată. O să ne uităm împreună la Bulls la televizor anul ăsta. La fiecare meci. Vii în Milwaukee sau vin eu la tine.

„Să vii la mine”, s-a gândit William. „Unde? Unde o să fie asta?”

William fusese internat în august, iar acum era sfârşitul lunii septembrie. Frunzele de la fereastra lui îşi pierduseră culoarea, verdele-închis de vară pălise. William aprecia această scurtă perioadă în care culorile se estompau, o respiraţie vizuală adâncă, înainte de sosirea noului sezon.

Doctoriţa Dembia l-a întrebat:

— Ţi-ai făcut temele?

Trecuse ceva timp de când nu-l întrebase despre caiet; ştia că ăsta era un îndemn. A clătinat din cap.

— Nu încă.

Când Sylvie a ajuns la uşa lui William, era conştient că se simţea recunoscător să o vadă. În general, devenea din ce în ce mai conştient. Ceea ce fusese o pastă plictisitoare de emoţii în interiorul lui căpăta acum mai multă textură. Sylvie îi adusese recent nişte şosete pe care i le tricotase Emeline şi un album de artă de la Cecelia. Devenise clar că şi gemenele îşi făceau griji pentru William, deşi stătuseră departe de spital.

În moduri diferite, trei dintre cele patru surori Padavano au continuat să aibă grijă de el, de parcă numărul lor absolut şi legătura cu Julia ar fi putut acoperi hăul pe care şi-l crease în propria viaţă. „Nu eşti singur”, îi transmitea atenţia lor, iar el era mişcat de acea bunătate.

William ştia că Julia ar detesta faptul că Sylvie îl vizita. Soţia lui trebuie să fi considerat, pe bună dreptate, biletul pe care i-l lăsase – împreună cu actul adiţional pe care i-l dăduse lui Sylvie – drept sfârşitul căsniciei lor. Faptul că Sylvie se hotărâse să continue, chiar şi temporar, relaţia cu William era nefiresc, în cel mai bun caz, şi la limita lipsei de loialitate. Din câte ştia el, surorile Padavano acţionaseră toată viaţa în deplină unitate. Le văzuse pe Sylvie şi pe Julia dormind una în braţele celeilalte pe canapeaua lui. Îi venea greu să creadă că Sylvie încălcase acea linie de demarcaţie pentru el.

Sylvie şi-a pus poşeta pe scaunul din colţ.

— Sunt curioasă în legătură cu Kareem Abdul-Jabbar – de ce şi-a schimbat numele la începutul carierei?

William a zâmbit; gândurile îi erau încă la soţia lui înstrăinată, iar Julia nu i-ar fi pus această întrebare nici într-un milion de ani. Julia nu era interesată de baschet şi încerca mereu să-l îndepărteze pe William şi să-i abată atenţia de la

sportul său preferat. Îşi fixase în minte cine avea să devină William, după următoarea ofertă de muncă sau după ce îşi obţinea doctoratul. Nu-şi învinovăţea soţia pentru această acceptare condiţionată; crescuse cu părinţi care nu-l acceptaseră deloc.

— William? spuse Sylvie, cu capul înclinat într-o parte. Eşti bine? Parcă ai fi undeva departe.

— Sunt aici, a răspuns el.

Ştia, cu noua lui conştiinţă, că ar fi trebuit să-i spună lui Sylvie să se întoarcă definitiv la sora ei. Ar fi trebuit să-i spună că s-ar simţi mai bine fără vizitele ei. Asistenta care patrula pe holuri şi se uita în fiecare rezervă tocmai trecuse şi urma să treacă din nou peste patru minute. William se simţea mai bine ancorat în corpul său. Kent avea să vină în vizită sâmbătă. „Ar trebui să pleci”, s-a gândit el. Dar nu se putea hotărî să rostească aceste cuvinte.

★

Sylvie stătea pe scaun, iar William se plimba dintr-o parte în alta a rezervei. Era în spital de peste două luni. Era aproape de Halloween, iar asistentele lipiseră pe pereţii sălii comune afişe cu felinare din dovleci. William nu putea să deschidă fereastra, dar vedea că oamenii de afară purtau acum jachete sau veste în timp ce mergeau pe trotuar.

— Câte inele a câştigat în total Bill Russell[18]? a întrebat Sylvie, după câteva minute în care l-a privit patrulând încet de la un perete la altul.

— Unsprezece în doisprezece ani, a răspuns el, oprindu-se din mers.

Căldura – acel disconfort pe care îl simţea când Kent îl privea luminat la faţă – a izbucnit în el. Sylvie îi oferea şi ea aceeaşi afecţiune şi, deşi era greu, el încerca să o accepte. Zâmbise o dată, în timpul ultimei vizite a lui Kent, iar prietenul lui îi dăduse o palmă pe spate, încântat. Doctoriţa Dembia îi spusese: „Disconfortul e doar un sentiment, William. E bine să-ţi dai voie să ai sentimente”.

— Ştiu că aduci în discuţie baschetul pentru a mă face să mă simt în largul meu, Sylvie. E foarte frumos din partea ta.

Sylvie a ridicat din sprâncene, surprinsă.

— Şi ştiu că mi-ai citit cartea. Fără a sta pe gânduri, William a întins mâna spre jurnalul gol de pe noptieră. Am teme de la doctor. Poate mă ajuţi cu asta? Apreciez că mă vizitezi. Ar fi trebuit să ţi-o spun mai demult.

— Aş vrea să te ajut, a spus Sylvie, cu o voce prudentă.

— Poţi să scrii ce spun, să faci o listă? Ar trebui să notez secretele pe la care le-am păstrat faţă de… ei bine, faţă de Julia.

Sylvie a întins mâna după caiet. La fel ca el, şi ea crescuse mergând la spovedanie la biserică. Intrând în confesionalul întunecat şi lăsându-se în genunchi. Mărturisindu-şi păcatele prin grilajul care o despărţea de preot. William s-a gândit acum la acel sacrament şi i-a părut rău pentru toţi copiii care au fost forţaţi să-şi împartă viaţa obişnuită în păcate şi non-păcate, astfel încât să aibă ceva de spus unui străin în sutană.

— Primul este că ştiam că mi-ai citit cartea, a spus el. Nu i-am spus niciodată Juliei că mi-am dat seama de asta.

Manuscrisul era încă pe raftul de sus al dulapului din apartamentul său, asta dacă nu cumva soţia lui îl aruncase.

Sylvie a scris în caiet, cu capul plecat.

William s-a aşezat pe marginea patului, aşteptând să se liniştească.

— Nu mi-am dorit niciodată să fiu profesor. A făcut o pauză să vadă dacă există vreo reacţie, apoi a continuat. Nu i-am spus niciodată Juliei că luam în fiecare zi prânzul în sala de sport de la Northwestern şi că îl ajutam pe Arash cu jucătorii de baschet. Habar n-avea cât timp petreceam acolo. Nu i-am spus cât de nefericit m-a făcut faptul că a citit ce scriam. Că era mai degrabă un jurnal, mai mult pentru mine, decât o carte. A plecat şi mai mult

capul. N-am vrut să am un copil. A închis ochii şi s-a cufundat adânc înăuntrul său. Nu i-am spus că am avut o soră.

Sylvie a icnit.

— Ai avut o soră? a şoptit ea, ca şi cum cuvintele ar fi fost sacre, prea importante pentru a fi rostite cu glas tare.

— A murit când eram nou-născut. De gripă, sau pneumonie, poate. I-a distrus pe părinţii mei. Cred că nu au putut niciodată să mă privească fără să-şi amintească de ea.

— Vai, William!

Au rămas amândoi în aceeaşi tăcere împietrită, contemplând pierderea de neconceput – William nu se gândise niciodată la asta – care precedase toate celelalte pierderi. Nu spusese niciodată nimănui despre sora lui şi ceva a înflorit din această mărturisire. Când William a închis ochii, fetiţa s-a aşezat lângă el. O făcuse să se materializeze, spunându-i povestea. Era convins că părinţii lui nu au menţionat-o niciodată pentru că nu puteau suporta aşa ceva. Dacă doar trei persoane îşi aminteau scurta ei poveste şi nu o pomeneau niciodată cu voce tare, ea ar fi fost ştearsă din istorie. William era în acest spital pentru a încerca să locuiască în propriul trup, în propria istorie. Sora lui făcea parte din asta, dar era şi o persoană în sine.

— Cum o chema?

— Caroline.

Nu-i mai spusese niciodată numele cu voce tare. William a simţit-o pe fetiţă radiind pentru că i se acorda atât de multă atenţie. Putea simţi, de asemenea, roşul şi galbenul strălucitor al frunzelor de la fereastră şi emoţia intensă a femeii din faţa lui.

Nu mai avusese niciodată acest nivel de conştientizare moleculară, nu simţise niciodată atât de multe lucruri deodată. William evitase întotdeauna suliţele ascuţite pe care le aruncau emoţiile asupra lui şi se grăbea să-şi înăbuşe orice senzaţie incomodă. Îi venea greu să creadă că alţi

oameni supravieţuiau când viaţa îi asalta cu asemenea intensitate.

— N-aş fi putut să spun asta nimănui altcuiva, a mărturisit William. Nu ştiu de ce, dar ţie a trebuit să-ţi spun.

Sylvie s-a uitat la el, ştiind că amândoi îşi aminteau de seara aceea pe bancă, sub cerul înstelat.

— Pot să-ţi pun o întrebare?

El a încuviinţat din cap.

— În manuscrisul tău, în notele de subsol, ai spus ceva de genul „Ar fi trebuit să fiu eu în locul ei". „Ea" era sora ta?

William a făcut ochii mari.

— Nu-mi amintesc să fi scris asta. Cum putea să fie încă surprins de secretele care zăceau în el? Dar acesta era adevărul: ştiuse întotdeauna că părinţii lui ar fi preferat ca el să fi murit, şi nu sora lui. Îmi imaginez că mă refeream la sora mea, da.

A privit faţa deschisă a lui Sylvie şi a ştiut că putea să-i spună orice, fără ca ea să-l judece. Îi spusese fiecare lucru groaznic care sălăşluia în sufletul lui, iar ea încă ţinea în mână un pix, pregătită şi dornică să scrie mai multe.

— Cred că asta e tot, a spus el. Poate ar trebui să le spui toate astea şi lui Emeline şi Ceceliei. Lucrurile astea n-ar trebui să mai fie secrete. William a făcut o pauză ca să-şi tragă răsuflarea. Nu cred că mai e altceva de pus pe listă. Nu am fost un soţ bun pentru Julia. Ea merita mai mult.

Imaginea lui Sylvie îi juca în faţa ochilor, şi asta l-a făcut să-şi dea seama că plânge.

Pe când pleca – părând la fel de epuizată ca William, de parcă tocmai ar fi alergat împreună la un maraton –, Sylvie s-a oprit în prag.

— Ai spus că nu vrei să fii profesor. Ai vrut să fii baschetbalist profesionist?

— Da, dar nu eram suficient de bun, nici măcar înainte de accidentare.

— Trebuie să fi fost o dezamăgire cumplită, a spus Sylvie, iar el a confirmat din cap.

William ştia că mai avea un lucru de spus înainte ca doctoriţa Dembia să-i permită să părăsească spitalul. Ea îi tot spunea: „Încă vreo câteva zile”, şi el înţelegea că nu spusese totul. Nu înţelegea de ce trebuia să spună totul, dar existau reguli pentru a se face bine, iar el trebuia să le respecte. Doctoriţa era mulţumită de medicaţie, iar William nu mai avea senzaţia că atârna de aripa unei maşini care traversa oraşul în viteză şi apoi se oprea brusc. Mâinile nu-i mai erau moi, putea dormi noaptea şi avea momente de acalmie. Învăţa diferenţa dintre calm şi deconectare şi se străduia ca în fiecare zi să rămână cât mai mult timp în prima stare.

Arash l-a vizitat şi i-a aruncat lui William o privire severă.

— Îţi aminteşti cum ţi-am spus că ne urmărim jucătorii?

William a confirmat din cap.

— Nu toată lumea are veşti bune de împărtăşit atunci când urmărim situaţia, dar încercăm să ajutăm când putem. Crezi că eşti primul care a avut probleme? Membrii staffului tehnic au avut o şedinţă despre tine.

— Doamne! a spus William, îngrozit.

— Ai adus valoare programului nostru când ai intervievat jucătorii în această vară. Nu-ţi pot garanta un post în stafful echipei. Evident, faptul că te afli aici, a zis Arash, încruntându-se, este un obstacol de depăşit. Dar universitatea are întotdeauna nevoie de consilieri rezidenţi, iar medicul tău a spus că poţi să-ţi asumi responsabilităţi, aşa că îţi vom pune la dispoziţie o cameră într-un cămin. Asta o să te scutească de cheltuielile cu locuinţa. Vom vedea ce se întâmplă mai departe.

William s-a trezit incapabil să vorbească. Îşi făcuse griji privind locul în care avea să doarmă după ce avea să plece din spital. Avea foarte puţini bani la bancă şi nicio perspectivă. Singura opţiune

la care se gândise era să se ducă la Milwaukee şi să doarmă pe podeaua lui Kent, dar şi asta era problematic, căci Kent avea o nouă iubită, o colegă de la medicină. Era de înţeles că nu ar fi fost încântată ca fostul coechipier deprimat al iubitului ei să-i ocupe spaţiul în cameră.

— Ţi-e milă de mine, a spus în cele din urmă William, simţind gustul acru al cuvintelor sale.

Arash a clătinat puternic din cap.

— Eşti deprimat, nu nebun. Nu e o nebunie să fii deprimat pe lumea asta. Este mai sănătos decât să fii fericit. Nu am încredere niciodată în acei indivizi tonici, care rânjesc indiferent de ce se întâmplă. Ăia au o doagă lipsă, dacă mă întrebi pe mine. De asemenea, nu-ţi ofer un loc de muncă. Îţi ofer o cameră.

Creierul lui William s-a lipit de un nou refren, după săptămânile petrecute în spital: „Fără minciuni şi fără secrete". Le putea recunoaşte pe amândouă acum şi, când a revizuit ceea ce spusese Arash, a ştiut că nu era o minciună. Antrenorii îşi urmăreau jucătorii, iar el adusese valoare echipei în trecut. Orele în care îi ascultase pe băieţi explicând cum s-au rănit sau accidentat însemnaseră ceva – pentru William, poate pentru băieţi şi pentru Arash, în misiunea lui de a-i menţine pe toţi jucătorii puternici şi nevătămaţi. Amintirea orelor petrecute în camera aceea sufocantă – când atât de multe alte amintiri din creierul lui erau deteriorate sau estompate – rămăsese intactă, iar lui William nu-i displăcea s-o retrăiască. Atunci când s-a gândit mai mult la asta, şi-a dat seama că ar putea fi singura amintire care nu-i provoca sentimente de regret sau consternare. Se făcuse util.

— Mulţumesc, a spus William.

Când a mers pe holuri în acea zi, şi-a dat seama că încetase să mai simtă apa lacului pe piele. Lichidul rece nu-i mai gâdila şira spinării. Avea o cameră în care să doarmă, ceea ce i-a permis să creadă, pentru prima dată, că va exista un pas următor.

William nu a fost surprins în acea după-amiază, când doctoriţa Dembia a spus:

— Nu pomeneşti niciodată de Alice.

Stătea în picioare; s-a întors şi a privit pe fereastră. Despre asta trebuia să vorbească. Asta trebuia să spună ca să poată pleca. Asta era ceea ce trebuia să ştie ca s-o ia de la capăt. Ăsta era ultimul secret, pe care nu l-a mai putut păstra.

— Înainte să se nască ea, înăuntrul meu se făcea întuneric – totul se întuneca. Nu a fost din cauza ei, dar a sosit pe lume când nimic nu mai avea sens şi a trebuit să sting luminile din mintea mea pentru a face faţă fiecărei zile. Chestia a fost…

S-a oprit, căutând cuvintele potrivite.

— Da? l-a îndemnat doctoriţa.

— Alice e ca o lumină. A fost ca o lumină strălucitoare încă din momentul în care s-a născut. Luminează, cumva. Privind-o, m-au durut ochii şi mi-a fost frică s-o ating.

— Ţi-a fost frică de lumina ei?

— Nu. Mi-a fost teamă că o să-i sting lumina. Că întunericul meu i-ar absorbi lumina.

— Aşa că ai simţit că trebuie să stai departe de ea, ca să o ţii în siguranţă.

— Trebuie să stau departe de ea, da.

JULIA

august 1983 – octombrie 1983

Când telefonul a sunat în acea dimineaţă fierbinte de august, William plecase de o zi şi jumătate. Julia stătea pe canapea, cu Alice în poală, şi o gâdila pe burtică. Alice râdea gângurit şi era cel mai plăcut sunet pe care îl auzise Julia vreodată. O făcea şi pe ea să râdă, de fiecare dată. Julia a întins-o pe Alice pe pătura colorată de pe podea. Apoi a ridicat telefonul de lângă fotoliu şi totul s-a schimbat.

Ceva înăuntrul ei a încremenit, în timp ce o asculta pe Sylvie vorbind. Vestea că William încercase să se sinucidă era aşa o enormitate, încât n-a putut s-o accepte. Mâinile i-au îngheţat şi, când a închis telefonul, şi-a suflat în pumni, ca şi cum ar fi fost în toiul iernii. A dus-o pe Alice din cameră în cameră, chiar dacă fetiţa nu ceruse să fie luată în braţe. A trecut pe la fiecare dintre cele patru ferestre din apartament; părea să caute ceva şi totuşi n-ar fi putut să spună cum era vremea afară sau ce oră din zi era.

Cecelia şi Emeline au venit la ea, dar Julia le-a spus că are nevoie să fie un timp singură, să se gândească. Au încuviinţat din cap, cu expresii grave pe faţă. Toate fuseseră zdruncinate de ideea că William ar fi vrut să le părăsească, să lase totul în urmă. Alegerea lui le-a făcut să se simtă vulnerabile; nu luaseră niciodată în considerare altceva decât o moarte naturală, iar el arătase o altă ieşire. Lumea părea mai înfricoşătoare în urma a ceea ce fusese pe cale să se întâmple.

Cele trei femei au rămas câteva minute la uşa Juliei.

— Cum a putut să facă aşa ceva? s-a mirat Cecelia, cu o voce dură.

Emeline a mângâiat braţul surorii ei.

— Nu cred că are rost să fim supărate pe el.

— Dar, a insistat Cecelia, efectiv nu înţeleg cum a putut să renunţe la toate astea. Avea de gând să o abandoneze pe Alice? Nu e nimic mai greşit pe lume.

Julia le-a ascultat pe gemene vorbind, la fel cum o ascultase pe Sylvie la telefon. Totul era nou pentru ea acum; se simţea ca şi cum înţelegerea ei anterioară despre lume fusese ştearsă. A luat aminte la fiecare propoziţie, ca şi cum ar fi auzit pentru prima dată cuvinte.

— Cum de nu am ştiut că William e atât de nefericit? a întrebat ea.

Lipsa de ambiţie a soţului ei, neîncrederea lui s-au dovedit a fi mici simptome într-un ocean de întuneric. Julia a rămas împietrită de frică. Se speriase – cât de neştiutoare fusese! –, iar întunericul din William o îngrozea. Stătuse în pat, noapte de noapte, lângă un bărbat care nu voia să trăiască. Acum, privind înapoi chiar la trecutul recent, amintirile erau acoperite de umbre. Propria-i experienţă fusese doar o minciună.

— E bolnav. Emeline părea mâhnită. Sylvie a spus că probabil va trebui să stea mult timp în spital.

— Totuşi, a insistat Cecelia. Nimeni nu ar trebui să renunţe. Este atât de egoist să faci asta! Atât de greşit!

Julia s-a trezit încuviinţând din cap.

Când gemenele au plecat, Julia a devenit conştientă de propria furie. Avea impresia că s-a molipsit de la Cecelia, de parcă emoţia aceea ar fi fost o răceală. A mers din nou de la o fereastră la alta, cu inima bubuindu-i în piept şi cu capul plin de întrebări:

„Cum a putut William să facă ceva atât de jenant, şi anume să încerce să se înece în lacul Michigan?”

„A fost viaţa cu mine atât de insuportabilă, încât a trebuit nu numai să mă părăsească, ci şi să se sinucidă?”

„De ce nu mi-a spus ce simte?”

Chiar dacă Julia hotărâse să nu mai încerce să rezolve probleme pentru oamenii din jurul ei, avea încă toate abilităţile la dispoziţie şi ar fi putut să-l ajute. Ar fi putut măcar să-l împiedice să facă ceva atât de dramatic, atât de lipsit de speranţă, atât de umilitor.

Când Sylvie a apărut mai târziu în noaptea aceea, Julia şi-a lăsat sora să intre în apartament, dar a rămas din nou în uşă. Nu putea suporta vizite lungi. Avea nevoie ca locuinţa ei să fie ocupată doar de ea şi de fiica ei.

Sylvie şi-a cerut scuze.

— Nu ştiu de ce am plecat cu Kent, a spus ea. Îmi pare atât de rău! Ar fi trebuit să rămân cu tine.

A îmbrăţişat-o pe Julia, iar Julia i-a răspuns cu acelaşi gest şi cele două surori s-au ţinut strâns mult timp, sprijinindu-se una de cealaltă, ca nişte clădiri care necesitau susţinere.

— Ce trebuie să fac? Trebuie să fac ceva? a întrebat Julia, peste capul surorii ei.

Sylvie îi sugerase, când sunase de la spital, că o cădere psihică ar fi putut şterge din mintea lui William biletul pe care i-l scrisese şi cecul pe care i-l înmânase. Să fi fost adevărat? În cel mai rău scenariu, oare trebuia Julia să rămână măritată cu un bărbat pe care nu-l mai recunoştea?

— Nu ştiu, a răspuns Sylvie. Dar o să aflu.

★

A doua zi dimineaţă, Julia a decis să cureţe în profunzime apartamentul. Avea nevoie de mişcare. A împins măsuţa de cafea într-o parte şi a rulat covorul subţire din sufragerie. Cu Alice într-un marsupiu, a târât covorul până la o maşină de spălat uriaşă din subsolul clădirii şi s-a chinuit să-l bage în tambur. Când covorul a fost curăţat, Julia a scos o scară mică din dulapul de pe hol şi a folosit-o pentru a da jos draperiile de la fereastra sufrageriei. Folosiseră aceste draperii şi în apartamentul mai mic de la Northwestern. Erau purpurii, făcute dintr-o ţesătură groasă, pe care Julia o cumpărase în

primele zile ale căsniciei lor, pentru că i se păruse o alegere matură. „Am fost o proastă”, s-a gândit ea. „Tânără şi proastă.” A coborât cu draperiile, şi cu Alice, la subsol şi a pus maşina de spălat la un program de înmuiere foarte lung.

I-a fost greu să doarmă. Când încerca să se odihnească, începea să-şi facă griji. Orice părea posibil după ce William încercase să se înece în lacul în care ea înota în copilărie. Îşi făcea tot felul de scenarii în minte. Dacă spitalizarea lui William a anulat cumva biletul pe care i-l dăduse, atunci Julia ar fi trebuit să meargă în cele din urmă la spital şi să rămână căsătorită.

Dacă ea şi William ar fi divorţat – scenariul preferabil –, el rămânea totuşi tatăl lui Alice. Şi-ar fi dorit ca el să joace în continuare un rol în viaţa copilului lor. Julia ar fi trebuit să găsească o modalitate de a o proteja pe Alice de orice l-a împins pe William în acel lac. Dacă William ar fi petrecut timp cu Alice, atunci fiica lor ar fi putut găsi depresia contagioasă. Julia a continuat să revină asupra ideii că nu poate fi bine pentru fericirea lui Alice să petreacă timp cu cineva care vedea viaţa ca pe ceva de care te puteai lipsi. Viaţa era o oportunitate, o comodă de deschis, sertar după sertar, iar William încercase să arunce comoda cu totul pe fereastră.

La ora trei dimineaţa, Julia s-a suit pe scară, pentru a goli rafturile de sus ale dulapurilor din bucătărie, rafturi care erau pline cu cadouri de nuntă, obiecte prea nepractice pentru a fi utilizate zi de zi. Un bol de cristal, absurd de greu. Un set de ceşti de porţelan, mult prea delicate pentru a fi folosite într-o casă cu un copil. Pahare miniaturale, destinate unui fel de alcool de modă veche, care se consuma după cină. Coniac sau sherry – Julia nu-şi amintea care. A umplut chiuveta cu apă şi detergent şi a curăţat cu grijă fiecare piesă casantă, până s-a crăpat de ziuă, şi Alice s-a trezit.

Julia se simţea captivă: în apartamentul ei, în ciudatul purgatoriu al căsniciei ei, în propria piele.

Aştepta ca William să o sune, poate, şi să-i spună că o vrea înapoi şi că are nevoie de ea acum. Sau ca Sylvie să revină cu acelaşi răspuns. Aştepta să i se clarifice dacă trebuia sau nu să fie soţie. Când Sylvie a venit din nou, la puţin peste o săptămână după tentativa de suicid a lui William, sora mai mică a Juliei avea un aer atât de obosit, încât părea să fi îmbătrânit cu cinci ani. Avea părul strâns într-o coadă de cal. Pielea de sub ochi părea învineţită.

— Stai jos, i-a spus Julia îngrijorată. Arăţi de parcă eşti gata să leşini.

Sylvie a clătinat din cap.

— William mi-a spus să-ţi spun că nu vrea să-l vizitezi.

Julia s-a simţit uşurată şi s-a lăsat jos, în fotoliu.

— A mai spus, a continuat Sylvie, cu vocea plată a unui corespondent de ştiri, că renunţă la Alice.

— Renunţă la ea? Acest termen nu avea sens pentru Julia şi s-a gândit că o fi auzit greşit. Ce înseamnă asta?

— Cred că înseamnă că nu va mai fi părintele ei. Vei fi singurul ei părinte.

Julia a întors încet capul şi s-a uitat la Alice, întinsă pe pătura ei pentru bebeluşi. Purta un combinezon roz şi dădea din picioruşele goale prin aer, de parcă mergea pe o bicicletă cu susul în jos. Obrajii ei rotunzi erau înroşiţi de efort. Julia îşi repeta în gând cuvintele: „Renunţă la ea”.

— Părea că vorbeşte serios, a spus Sylvie. A folosit cuvintele „pentru totdeauna”.

Alte cuvinte care să rămână întipărite în mintea Juliei: „pentru totdeauna”. Şi-a zis: „O, slavă Domnului!”, deşi nu se mai rugase de când murise tatăl ei. Totuşi, uşurarea a fost atât de mare, încât şi-a mai zis o dată: „Slavă Domnului!”

Sylvie s-a sprijinit cu o mână de perete, ca şi cum ar fi vrut să se liniştească. Părea că dormea la fel de puţin ca şi Julia.

— Ar trebui să te întinzi pe canapeaua din camera lui Alice. Julia a descoperit că nu o deranjează ideea ca sora ei să stea acum în spaţiul lor. Nu mai avea

nevoie să se ascundă cu Alice. Julia se simţise liberă după ce o părăsise William, apoi prinsă în capcană când el încercase să se sinucidă, iar acum era din nou liberă. Simţea această libertate ca şi cum s-ar fi lăsat să cadă pe un pat luxos; era decadent, delicios. Te rog să te odihneşti măcar puţin, a spus ea, bucuroasă că are şansa de a-şi face griji pentru altcineva în afară de ea însăşi. Arăţi ca o fantomă.

Sylvie a schiţat un zâmbet.

— Sunt bine. Trebuie să mă duc la bibliotecă. Am vrut doar să-ţi spun mai întâi.

— Mulţumesc că mi-ai spus.

— Am vrut ca totul să fie clar pentru tine, a adăugat Sylvie. Era prea confuz, era în suspensie, şi ştiu că urăşti asta. Am vrut să ştiu dacă îşi dorea, într-adevăr, să încheie căsnicia cu tine.

Julia a privit-o pe sora ei, care părea să fi dezlegat, în fine, dilema căsătoriei Juliei, şi a tentativei de suicid a lui William. Sylvie suferea acum în faţa Juliei, de parcă ar fi fost prinsă în câmpul gravitaţional al depresiei lui William şi nu ar fi putut să se elibereze complet. Juliei i s-a părut că Sylvie suferă în numele ei, într-un efort de a-i oferi claritate surorii ei, ca pe un cadou. Julia aprecia şi o iubea pe Sylvie pentru asta. Dar voia să pună capăt suferinţei, înainte ca sora ei să fie schimbată definitiv: să devină permanent tristă şi obosită.

— Trebuie să te ajut, a spus ea. Am să-ţi fac nişte ouă aşa cum îţi plac, înainte să pleci.

A luat-o de mână pe Sylvie şi a dus-o în bucătărie.

După ce Sylvie a plecat la bibliotecă, cu ceva mai multă culoare în obraji, Julia a pus-o pe Alice în cărucior şi a ieşit cu două treburi precise. S-a trezit zâmbind în timp ce mergea. Îşi simţea faţa ciudat de întinsă, pentru că trecuse mult timp de când nu mai zâmbise din toată inima. Julia era uşurată că William nu mai voia să aibă nimic de-a face cu ea. Nu-l stricase ea şi nu i se cerea să-l repare. Şi, cel mai important, nu voia să aibă nicio legătură cu

fiica lor. Acest lucru era de neînţeles pentru Julia – ea abia suporta un moment în care copilul să nu se afle în raza ei vizuală –, dar îi elimina cea mai mare îngrijorare. William alesese să renunţe la Alice.

Julia a decis că va vorbi cu un avocat cât mai curând posibil, pentru a legaliza tot ce spusese William, înainte să se poată răzgândi. S-a dus la bancă şi deschis un depozit cu banii de pe cecul pe care i-l dăduse soţul ei. Apoi a cumpărat un robot telefonic pentru apartamentul ei, astfel încât să poată căpăta un anumit control asupra propriei vieţi. Nu mai voia să răspundă la telefon fără să ştie ce veşti groaznice ar putea veni de la celălalt capăt al firului.

Julia îşi petrecea zilele împachetând lucrurile în cutii. Acest apartament fusese destinat unui alt viitor, unul care nu avea să se mai întâmple, aşa că ea trebuia să se mute. Julia îşi imaginase aici o familie fericită: un profesor de succes şi o femeie de carieră, cu o fiică perfectă. Dar acel viitor fusese damnat, fără ca Julia să ştie. Acum, în timp ce golea dulapurile, se simţea stânjenită de propria naivitate. O nouă casă era o cerinţă imperativă pentru ca ea şi Alice s-o poată lua de la capăt.

Devreme, într-o dimineaţă de octombrie, telefonul a sunat în timp ce Julia îşi trăgea un hanorac pe ea. Se făcuse răcoare peste noapte. În mod iraţional, se simţea încântată de scăderea temperaturii, pentru că asta indica sosirea unui nou anotimp, ceea ce însemna un mic pas înainte, departe de trecutul dezastruos. Când a intrat robotul telefonic, apelantul a închis. Imediat însă, telefonul a sunat din nou şi, după bip, vocea lui Rose a spus:

— Julia Celeste Padavano, ai face bine să ridici receptorul în acest moment. Cum îndrăzneşti să-i ceri mamei tale să vorbească…?

Julia a sprintat prin apartament, împiedicându-se de o cutie, îndreptându-se şi sărind apoi peste un scaun care era prins între două cutii. Alice o privea

din locul ei de pe păturică. Mai întâi a făcut ochii mari, apoi a chicotit, crezând, se pare, că mama ei îi dădea un spectacol ca s-o distreze.

Când a ridicat receptorul, Julia rămăsese fără suflare.

— Da, mamă, sunt aici!

— Julia?

Rose părea neîncrezătoare, de parcă ar fi fost posibil ca tehnologia să imite vocea fiicei ei.

— Eu sunt.

Julia aproape că a auzit-o pe mama ei încuviinţând din cap şi aşezându-se pe scaunul ei de pe balconul îngust.

— Chiar tu eşti? Aş fi crezut că fiica mea m-ar suna dacă soţul ei s-ar arunca în lac.

Julia le rugase pe surorile ei să nu-i spună lui Rose ce s-a întâmplat, iar ele fuseseră de acord. Julia şi-a sunat mama o dată după plecarea lui William, dar a menţinut conversaţia scurtă şi plină de întrebări pentru Rose despre viaţa ei în Florida. Julia voise să câştige timp până când haosul s-ar fi potolit, până când ar fi ştiut să încadreze cumva ceea ce se întâmplase, până când ar fi avut puterea de a absorbi reacţia mamei sale. Dar o poveste atât de dramatică n-a putut fi înăbuşită mult timp, iar bârfele de care se temea Julia trebuie să se fi aprins în Pilsen şi să se fi răspândit până în Florida.

— Păi, evident c-am fost supărată, mamă. Şi ocupată…

— N-ai fost ocupată. Nu mă minţi, domnişoară! Emeline i-a spus totul lui Grace Ceccione, iar Grace mi-a spus că abia dac-ai ieşit din casă şi nici nu ai pus piciorul în spital. Şi că ai lăsat-o pe *Sylvie*… (Rose a rostit numele lui Sylvie cu aceeaşi neîncredere cu care ar fi putut spune „Moş Crăciun”) responsabilă să discute cu doctorii lui William. Nu mi-a venit să-mi cred urechilor.

— Sylvie nu este responsabilă. Nu înţe…

— Ai refuzat să mergi la spital, a întrerupt-o Rose. Ce era să facă, să-l lase acolo singur, aproape

mort? William e orfan; tu ştii asta. Nu are altă familie.

Julia s-a uitat în jos la Alice, care stătea întinsă pe păturica de pe podea. Bebeluşul părea somnoros acum, ceea ce a mulţumit-o pe Julia. Asta însemna că Alice nu era conectată la emoţiile mamei sale. Dacă ar fi fost, Alice ar fi început să plângă chiar acum. Juliei îi venea să izbucnească-n lacrimi.

— William m-a părăsit, mamă, înainte de a ajunge la spital. Divorţăm. A fost o perioadă foarte grea.

— Nu folosi acel cuvânt urât, urât de tot. Am auzit că William ţi-a lăsat un bilet, a spus Rose, accentuând pe un ton dispreţuitor cuvântul „bilet". Soţul tău e în spital pentru că e bolnav, Julia. Ai vorbit cu el?

— Nu, a răspuns Julia. A spus că nu vrea să vin în vizită. Şi, mamă, n-o să-ţi vină să crezi, dar nu vrea ca Alice să-i mai fie fiică. Renunţă la drepturile sale părinteşti faţă de ea.

Se aşteptase ca mama ei să fie îngrozită la auzul acelor cuvinte, dar Rose a oftat, un sunet care semăna foarte bine cu suspinele surorilor Juliei. Mama şi surorile ei erau legate împreună în mintea şi în inima ei, dar nimeni nu o putea face pe Julia să se împiedice de funiile care le legau, aşa cum o făcea Rose.

— William nu se simte bine, a spus Rose. Nicio persoană sănătoasă nu ar spune aşa ceva despre copilul său. E o blasfemie.

Julia ar fi vrut să spună: „Tu ai renunţat la un copil. Ai renunţat la Cecelia". Dar nu voia să-şi rănească mama şi ştia că Rose ar spune că asta era complet diferit, deoarece Cecelia era deja mare. Când Julia şi-a derulat această ceartă în capul ei, a considerat că, la sfârşit, atât ea, cât şi mama ei ar fi avut amândouă de pierdut. Aşa că a oftat şi a spus:

— William a vorbit serios.

— El e supărat, tu eşti supărată. Ascultă la mine. Soţul tău e un bărbat cumsecade. Nu bea şi nu umblă aiurea. Poate că n-a mers treaba cu

doctoratul, dar poate obţine un loc de muncă. Ai un copil, pentru numele lui Dumnezeu! Trebuie să gândeşti limpede. Este un lucru oribil să fii o femeie divorţată. Bărbaţii se pot recupera după o căsătorie ratată, dar femeile, nu. Chiar vrei să-ţi arunci viaţa la gunoi? Ai doar douăzeci şi trei de ani.

Julia a clătinat din cap.

— Acum divorţează mai multă lume decât pe vremea ta, mamă. Nu e mare lucru.

Rose a oftat în telefon.

— Nu e mare lucru! Este mare lucru la biserică, asta pot să-ţi spun. Şi ne facem de poveste în cartier, a spus ea. Toată lumea savurează un dezastru. Părintele Cole te-a botezat şi te-a cununat – imaginează-ţi cât de îndurerat va fi dacă mergi până la capăt cu treaba asta. Îţi aminteşti cum doamna Callahan a încetat să se mai pieptene după ce a lăsat-o soţul şi nimeni altcineva n-a mai vrut-o?

— N-aş ajunge niciodată aşa, a spus Julia, jignită.

— William trece printr-o perioadă grea, iar asta ni se întâmplă tuturor. Nu ceva atât de grav încât să încercăm să ne înecăm în lacul Michigan, sau cel puţin aşa sperăm, dar la un moment dat cu toţii intrăm cu viteză într-un zid. Rolul unei soţii este să-şi sprijine soţul atunci când se întâmplă aşa ceva. Peste douăzeci de ani, veţi privi înapoi împreună la această perioadă şi va arăta ca o mică pată în căsnicia voastră. O să te bucuri că nu ai renunţat.

Julia cerceta cutiile care o înconjurau. S-a gândit la expresia frântă de pe chipul lui Rose, în grădină, după ce Cecelia a anunţat că este însărcinată. Rose se izbise de un zid. Iar William se izbise şi el, desigur. Dar ea nu. Ea era sănătoasă, împlinită şi capabilă. O privise pe mama ei blocată în propria căsnicie, iar calea aceea nu era pentru Julia. Ea era racheta tatălui ei. Ei şi lui Alice le-ar fi fost mai bine singure.

— Mă mut, a spus ea. Aştept un răspuns de la profesorul Cooper în privinţa unui loc de muncă, dar deocamdată trebuie să părăsesc apartamentul

ăsta, pentru că William nu mai este înscris la Northwestern.

— Chiar acum trebuie să te muţi? Nu te mai lasă şi oamenii ăia o lună în plus, după ce s-a întâmplat?

— Nu, nu mă lasă.

Acest lucru nu era adevărat, cel puţin din câte ştia Julia. De fapt, habar n-avea când trebuia să se mute. Avea de parcurs un teanc de corespondenţă şi, poate, o parte din ea era de la Northwestern, dar pusese deja plicurile, nedeschise, într-o cutie etichetată „Julia". Aproape toate cutiile erau etichetate „Julia" sau „Alice". Soţul ei părea să deţină doar haine, câteva mingi de baschet şi manuscrisul lui, care era încă împachetat în punga de hârtie.

— E ridicol, a spus Rose, iar Julia şi-a dat seama că nu o crede. Vrei să te ajut să-ţi găseşti un apartament în Pilsen? Doamnele cu care sunt prietenă aici au legături imobiliare peste tot. Putem să ne ocupăm de treaba asta. Pot da nişte telefoane în cartier. Rezolvăm cu mutarea şi, când o să ai capul mai limpede, o să reconsideri lucrurile cu William.

— Eşti prea departe ca să mă ajuţi la mutare, a răspuns Julia. Îţi mulţumesc totuşi.

— Nu fi caraghioasă! Şi nu mă folosi ca scuză să te comporţi urât, Julia. Te-am crescut mai bine de-atât. Ce mai face nepoţica mea?

Julia a privit-o pe Alice şi a zâmbit, pentru că adormise pe păturica ei. Printre maldărele de cutii; în faţa mamei ei, care purta blugi şi un hanorac vechi; în ciuda faptului că bunica ei zbiera prin telefon, în creierii Juliei.

— Perfect, a răspuns Julia. O să mă asigur că şi de aici încolo va fi la fel.

★

Profesorul Cooper îi spusese că aşteaptă ca un anumit proiect să demareze, ca să ştie de ce posturi ar putea fi nevoie. A sunat într-o după-amiază şi a lăsat un scurt mesaj pe robot. Julia ştia că e prea

inteligent ca să nu-şi dea seama că ea nu răspundea deloc la telefon, pentru că îl suna întotdeauna imediat după ce el îi lăsa un mesaj. Totuşi, nu o deranja dacă el bănuia că se întâmplă ceva în viaţa ei. Nu era nimic dacă avea o bănuială şi atât. Nici Julia nu ştia nimic despre viaţa personală a profesorului Cooper. Îi plăcea că relaţia lor este strict profesională.

Când l-a sunat înapoi, profesorul Cooper a spus:

— Julia, îmi pare rău să te anunţ că deocamdată nu vom avea nevoie de serviciile tale. Probabil că abia la anul, prin mai, va apărea ceva, ca să fiu sincer. Îmi pare rău, ştiu că nu este ceea ce sperai să auzi.

— Dar suntem în… Julia a căutat în minte data. În 12 octombrie.

— Ştiu. Uite, mi s-a oferit un proiect mare, de şase luni, în New York, aşa că o să fiu plecat din oraş până se încheie. O să-mi reiau munca aici la sfârşitul primăverii şi aş fi foarte încântat să lucrezi atunci cu mine.

Julia a încercat să proceseze aceste informaţii. Ce-avea să facă ea toată iarna şi toată primăvara? În afară de babysitting şi alte tipuri de slujbe pe care le ai în adolescenţă, ea nu lucrase niciodată pentru altcineva în afară de profesorul Cooper. Şi plătea suficient cât să-şi permită o creşă bună pentru Alice. Plănuise ca, atunci când va începe să lucreze, s-o înscrie pe Alice la creşa lui Emeline, astfel încât să fie îngrijită de mătuşa ei şi să se joace cu Izzy, care era acolo în majoritatea zilelor.

Julia se considera foarte norocoasă că studiase cu profesorul Cooper; se înscrisese la cursul de psihologie organizaţională din curiozitate, neînţelegând natura subiectului.

Cooper era un om rezervat; păruse tulburat când ea l-a abordat ca studentă şi l-a întrebat dacă îl poate ajuta în vacanţa de vară. Se oferise să facă unele comisioane, să se ocupe de cafea, orice dorea el. Şi chiar făcuse o parte din treburile acestea, dar profesorul a părut să-şi dea seama că prezenţa ei,

când mergea la întâlnirile cu clienţii, le făcea plăcere acestora. Julia era inteligentă, avea idei perspicace.

— Apreciez mintea ta de începătoare, spunea profesorul Cooper, apoi îi expunea problema complicată, legată de fluxul de lucru, pe care se străduia să o rezolve.

Uneori nu înţelegea suficient de bine pentru a ajuta, dar de câteva ori a avut sugestii sau idei care l-au trimis într-o nouă direcţie.

— Vin cu dumneavoastră, s-a auzit Julia spunând acum. Vă pot ajuta cu proiectul acesta mare.

— Vii cu mine la New York? a zis bărbatul, părând de-a dreptul şocat.

Julia era şi ea şocată de sugestie.

— Iartă-mă, a şovăit profesorul Cooper, dar nu ai un soţ şi un copil?

— O să aduc copilul, a spus Julia. Trebuie să existe creşe bune în New York. Şi sunt doar şase luni.

Un plan prindea contur în mintea Juliei. Asta ar putea rezolva, sau cel puţin întârzia, mai multe dintre problemele ei. Putea să-şi depoziteze toată mobila şi bunurile şi să amâne să-şi găsească un apartament nou, până când avea să se întoarcă de la New York. Avea să fie departe de William în timpul procedurilor de divorţ şi de revocare a drepturilor părinteşti, pentru ca întregul demers să aibă un aer cât mai formal. Dacă William s-ar fi răzgândit, şi Julia ar fi locuit în Chicago, s-ar fi putut certa cu ea faţă în faţă. Dar dacă ea se afla la New York, el ar fi trebuit să recurgă la un telefon sau să-i scrie o scrisoare. Agitaţia şi drama s-ar fi liniştit în jumătate de an. Poate că, la întoarcere, ar fi putut locui în Pilsen, lângă surorile ei. Ar fi fost mai puţin probabil ca prietenele lui Rose să o urmărească pe stradă ca s-o întrebe de ce i s-a încheiat căsnicia şi cu ce a greşit. Şase luni aveau să ofere un teren foarte diferit de cărbunii încinşi pe care se afla familia ei în prezent.

— Este o propunere interesantă, a spus profesorul Cooper. Ipotetic vorbind, ţi-aş plăti biletul de avion, desigur, dar orice altceva… Plănuiam să angajez pe cineva pe plan local.

— O să acopăr costurile mutării, a lămurit ea. Îmi permit să fac asta.

A fost cât pe ce să adauge: „N-am fost niciodată la New York, aşa că ar fi o experienţă interesantă”, dar se temea că asta o va face să pară lipsită de seriozitate în ceea ce priveşte munca şi, de asemenea, mai puţin utilă decât un angajat local, care aproape sigur ar şti unde se mănâncă şi cum funcţionează reţeaua de metrou.

— Am o regulă: să nu iau decizii la telefon, a spus profesorul Cooper.

— Desigur, a admis Julia.

Profesorul Cooper avea multe reguli, majoritatea având de-a face cu luarea deciziilor corecte şi cu eficienţa. Îşi cumpăra un singur costum pe an, nu mai mult, ca să fie la modă, dar să se şi folosească bine de hainele lui. Se menţinea în formă mâncând şase salate mari pe săptămână. Nu conta când le mânca sau ce altceva mânca în afară de salate; regula era să mănânce şase salate mari.

— Dar dacă tu crezi că te descurci cu mutarea, Julia, accept oferta ta. Eşti cel mai bun asistent pe care l-am avut vreodată. Voi reveni în curând cu detalii.

Când Julia a închis, s-a simţit inundată de o energie vibrantă, care a făcut-o să danseze frenetic în mijlocul cutiilor. Ştia că ar fi trebuit să fie speriată după ce luase această decizie impulsivă, dar nu era. Se simţea entuziasmată. S-a gândit cum o să-i spună lui Rose şi a zâmbit; ar fi fost distractiv să-şi şocheze mama cu această veste. Rose fugise, şi asta avea consecinţe. Una dintre acestea era că şi Julia avea tot dreptul să fugă, chiar dacă doar pentru puţin timp. De fapt, Juliei i-a trecut prin minte – în toiul dansului – că mama ei ar putea să o ajute să-şi găsească un apartament în New York. Rose spusese că prietenele ei din Miami aveau legături imobiliare

peste tot; cu siguranţă una dintre ele ar şti de un apartament disponibil în New York City. Poate că una dintre bătrânele doamne avea un spaţiu liber, pe care Julia şi Alice l-ar putea ocupa, pur şi simplu.

Julia a scos un atlas legat dintr-una din cutiile lui William; era unul dintre puţinele lui obiecte, în afară de îmbrăcăminte. A găsit statul New York, apoi un plan al oraşului New York. A urmărit cu degetul conturul insulei Manhattan. Crescuse într-un oraş; cât de diferite ar putea fi oraşele mari? S-a uitat în jur la stivele de cutii, la copilul adormit. Îşi stabilise următorul pas, şi nici mama, nici surorile ei nu o puteau opri.

★

Julia a amânat să le dea surorilor ei vestea până când profesorul Cooper a confirmat toate detaliile şi până când Julia şi Alice au avut bilete de avion pentru a pleca la New York în două săptămâni. Cel puţin una dintre surorile ei venea în majoritatea serilor la cină, dar Julia nu voia să le spună în faţă. Îi era teamă că, dacă surorile ei s-ar supăra în prezenţa ei, s-ar putea să-şi piardă curajul şi să se răzgândească în legătură cu mutarea. La urma urmei, surorile nu se despărţiseră niciodată aşa, nu trăiseră niciodată la mai mult de douăzeci de minute una de alta, se văzuseră întotdeauna cel puţin o dată pe săptămână şi, adesea, în fiecare zi. Julia a decis că cel mai bun plan era să-i spună uneia dintre ele la telefon, apoi să o lase pe aceasta să le spună tuturor. Spera să fie deja în avion înainte ca ele să apuce să-şi arunce emoţiile colective asupra ei.

Când s-a întrebat cărei surori să-i spună, s-a gândit mai întâi la Sylvie, dar Sylvie i s-a părut o alegere complicată. Sylvie o vizita pe Julia la fel de des ca şi gemenele, dar era mai tăcută când erau împreună. Ea şi Julia se îmbrăţişau mai mult decât de obicei, iar după cină se aşezau una lângă alta pe canapea şi se uitau la televizor, una dintre ele sprijinindu-şi cu capul pe umărul celeilalte. Uneori, una din ele întindea braţul ca s-o ia pe cealaltă de

mână. Se strângeau una într-alta ca şi cum ar fi fost magnetizate, ca şi cum trupurile lor ar fi comunicat, într-o perioadă în care cele mai mari dintre surorile Padavano păreau amândouă că ezită să vorbească. Julia nu întrebase niciodată *de ce*, în cele douăzeci şi patru de ore după plecarea lui William, Sylvie fusese mai preocupată de William decât de propria soră. Nu ceruse niciodată să audă povestea căutării. A presupus că Sylvie nu mai mergea la spital după ce William i-a spus că nu vrea să mai aibă nimic de-a face cu Julia şi Alice, dar ceva ce a spus psihiatra lui William a făcut-o pe Julia să se întrebe dacă era adevărat.

Doctoriţa Dembia lăsase un mesaj pe robotul telefonic, solicitând zece minute din timpul Juliei. Doctoriţa spera că Julia ar putea oferi o perspectivă asupra a ceea ce ea a numit „accidentul" lui William. Dar Julia nu ştia că era deprimat; ea nu-şi dăduse seama de asta; era şocată de toată povestea. Când doctoriţa i-a cerut informaţii, şi-a dat seama că nici măcar nu ştia prea multe despre copilăria lui. William nu vorbise niciodată despre asta.

— Cred că mariajul nostru s-ar fi încheiat oricum, a lămurit-o Julia.

A urmat un moment de tăcere, după care doctoriţa a spus:

— Ştiu că trebuie să fi fost foarte supărător pentru tine, chiar dacă întâmpinaţi deja dificultăţi în căsnicie.

Pentru o clipă, Julia n-a putut vorbi. I s-a pus un nod în gât şi s-a gândit că s-ar putea să plângă. Se aştepta ca doctoriţa să o condamne pentru că nu şi-a cunoscut soţul. Se aştepta să o judece pentru că nu a venit la spital, deşi i s-a spus să stea departe. Nu se aşteptase la bunătate. Iar doctoriţa o diagnosticase corect: ceea ce se întâmplase fusese, într-adevăr, foarte supărător pentru Julia. Fusese doborâtă ca un turn din cuburi pentru copii, iar atunci când a avut şansa de a se aduna la loc, a simţit că şi-a pierdut definitiv o parte din inimă.

— Îmi pare rău că nu pot fi de mai mult ajutor, a comentat Julia, când a avut din nou încredere în vocea ei.

— Mulţumesc pentru timpul acordat, Sylvie.

Julia a clipit.

— Sylvie?

— Ah, îmi pare rău. Am greşit. Julia. Chiar apreciez că ai vorbit cu mine.

După ce a închis, Julia s-a întrebat de ce avusese doctoriţa în minte numele lui Sylvie. Oare o văzuse recent pe Sylvie? Oare sora ei fusese de faţă în timpul conversaţiei? Era posibil ca scăparea verbală a medicului să nu fi însemnat nimic, dar acum Julia îşi punea întrebări, iar acele întrebări o îndepărtau pe Sylvie de ea. A decis să o sune pe Emeline ca să-i spună despre mutarea la New York. Emeline avea o voce blândă şi aproape întotdeauna ţinea un copil în braţe, aşa că nu ţipa niciodată. Cecelia era predispusă la izbucniri de furie atunci când o surprindeai cu ceea ce considera ea a fi o veste proastă. Aşa că, într-o miercuri din ultima săptămână a lui octombrie, Julia a sunat-o pe Emeline la creşă.

— E cea mai aglomerată perioadă a zilei, a spus Emeline. Bebeluşii o iau razna. Pot să te sun înapoi mai târziu, când ajung acasă?

— Trebuie să-ţi spun că m-am angajat la profesorul Cooper.

— O, felicitări! Asta e minunat.

— Primele şase luni vor fi la New York, apoi mă întorc să lucrez aici.

A urmat o tăcere, apoi Julia a auzit-o pe Emeline spunând, departe de telefon:

— Josie, poţi să-mi ţii locul? Trebuie să vorbesc la telefonul din bucătărie. A urmat încă o pauză, probabil în timp ce Josie ţinea telefonul în mână, până când Emeline a ridicat receptorul din bucătărie. Mulţumesc, Josie, a spus Emeline, iar pe linie s-a auzit un clic, semn că cealaltă persoană a pus receptorul în furcă. La New York? a întrebat Emeline.

— Doar pentru şase luni. Este o oportunitate grozavă şi am nevoie de un job.

— Nu poţi să faci asta, a protestat Emeline, iar vocea ei suna acut, ca a Ceceliei. Emeline era un cuţit de unt; Cecelia, un cuţit de friptură. Nu poţi să pleci acum, cu tot ce se întâmplă. E o greşeală, Julia. Nu poţi să fugi.

— E pe termen scurt. Nu fug.

Reacţia ei a frustrat-o totuşi pe Julia, întrucât ştia că Emeline voia să spună că fuge de căsnicia ei, or, în ceea ce o privea pe Julia, nici măcar nu mai era cu putinţă să facă aşa ceva. William fusese foarte clar în privinţa asta. Căsnicia lor se terminase. Nu mai avea de ce să fugă.

— Ai nevoie de noi, a insistat Emeline. S-ar putea să nu-ţi dai seama, dar e adevărat. Avem nevoie una de alta în momentul ăsta.

— Poţi să mă vizitezi la New York, Emmie. N-ar fi distractiv?

— Sunt dezamăgită, a spus Emeline.

Julia şi-a dat seama că a greşit calculul. A sunat-o pe sora greşită. Emeline era conştiinţa lor. Julia ar fi trebuit să o sune pe Cecelia şi ar fi putut să ţipe una la alta. Ar fi putut chiar să o sune pe Sylvie şi să asculte ecoul veştii, ricoşând din tăcerea surorii ei. Pentru Emeline, totul se împărţea în bine şi rău. Ea nu încerca să câştige o dispută. Cecelia şi Sylvie ar fi încercat să câştige. Julia ar fi fost mai bine poziţionată în acele dispute.

— Plânge Alice, s-a scuzat Julia. Te iubesc. Trebuie să te las.

Când a închis, a ştiut că nu reuşise nici măcar să încheie cum trebuie conversaţia. Bebeluşii care plângeau erau viaţa lui Emeline. Cinci sau şase probabil că plângeau chiar atunci în jurul ei, pentru că le venise ora de somn. Julia şi-a imaginat-o pe sora ei întorcându-se la propriile responsabilităţi, ridicând bebeluşii şi sprijinindu-i pe şolduri, împingându-le suzetele în gură, gângurindu-şi dragostea faţă de acei copii cu care nu avea nicio

legătură, pur şi simplu pentru că asta era ceea ce trebuia făcut.

SYLVIE

august 1983 – noiembrie 1983

În primele zece zile de spitalizare a lui William, medicii şi asistentele au crezut cu toţii că Sylvie era soţia lui. La urma urmei, ea aşa susţinuse în ziua în care William încercase să se sinucidă. Ulterior, n-a mai făcut această afirmaţie, dar nici ea, nici Kent nu au corectat greşeala. Ca soţie, Sylvie era la curent cu toate informaţiile despre îngrijirile medicale acordate lui William. Medicii şi asistentele o tratau cu respect şi îi arătau fişa medicală a lui William, iar Sylvie îi spunea lui Kent tot ce afla.

La câteva zile după ce William a fost transferat la cel de-al doilea spital, Sylvie i-a spus doctoriţei Dembia adevărul. Scopul aici era de a trata depresia severă cu care fusese diagnosticat William, iar când Sylvie a auzit-o pe doctoriţa Dembia spunându-i acestuia: „Am nevoie să fii foarte sincer”, a fost imediat cuprinsă de vinovăţie. Se simţea de parcă ar fi fost prinsă minţind în timpul spovedaniei la biserica Sfântul Procopie. Sylvie a urmat-o pe doctoriţă pe hol şi s-a străduit să-i explice cum ajunsese în această situaţie. Era recunoscătoare că medicul e o femeie; Sylvie a încercat, în timp ce vorbea, să-şi imagineze că doctoriţa inimoasă, cu părul cărunt, scurt, este una dintre surorile ei.

— Chiar înainte să încerce să se sinucidă, William i-a spus surorii mele Julia că mariajul lor era deja încheiat. Aşa că Julia nu a vrut să vină la spital când s-a întâmplat, iar părinţii lui William… Nu ştiu care este problema acolo, dar nu au nimic de-a face cu el. Kent nu se putea da drept fratele lui William, din motive evidente, şi cineva trebuia să fie alături de el cât timp a fost inconştient. Şoferul ambulanţei a presupus că sunt soţia lui, iar eu nu l-am corectat. Aşa s-a întâmplat.

Sylvie a ridicat din umeri, simţindu-se uşor ameţită de explicaţia detaliată pe care tocmai o

oferise.

Doctoriţa Dembia a ridicat din sprâncene.

— Se pare că ai făcut ceea ce trebuie, a comentat ea. Am să trec *cumnată* în loc de *soţie*, în foaia vizitatorilor. Mulţumesc că m-ai informat.

Dacă surorile lui Sylvie ar fi auzit ceva din toate acestea, ar fi fost surprinse; Sylvie era şi ea surprinsă. Simţea că nu se mai recunoaşte. Noaptea şi ziua pe care le petrecuse alergând pe străzile oraşului cu prietenii lui William o schimbaseră. Acel interval de timp fusese diferit de oricare altul din viaţa lui Sylvie – efortul, compania, frica, nesomnul. Nu avea să uite niciodată; se simţea marcată de experienţă, de parcă şi-ar fi făcut un tatuaj.

Sylvie şi-a spus că a continuat să-l viziteze pe William din două motive: în primul rând, pentru că William era încă bolnav fizic şi nu putea să-şi asume propria îngrijire medicală, aşa că ajuta să aibă pe cineva acolo care să stea de vorbă cu medicul. Kent nu putea face asta, pentru că trebuia să se întoarcă la facultate. Şi în al doilea rând, pentru că Julia o rugase pe Sylvie să afle dacă trebuie să vină la spital, dacă mai trebuie să fie soţie. „Trebuie să fac ceva?”, întrebase Julia, când Sylvie fusese în vizită la ea.

Sylvie îşi dezamăgise deja sora o dată, lăsând-o pe ea singură ca să-l caute pe William, şi nu voia să o dezamăgească din nou. A aşteptat lângă patul lui William să-şi revină suficient de mult cât să poată vorbi.

Orele îndelungate petrecute de William în lac îi afectaseră temporar vederea, nivelul electroliţilor şi tiroida. Îi era greu să stea treaz, iar în timp ce dormea, Sylvie îi citea dintr-o colecţie preferată de poezii. Poeziile se potriveau cu atenţia ei fracturată, dar le-a ales şi pentru a se simţi mai aproape de tatăl ei. Charlie era aproape întotdeauna în mintea lui Sylvie, în timp ce ea stătea lângă pacientul adormit. Tatăl ei o înţelesese, iar ea ştia că şi el ar fi recunoscut starea disperată a lui William. Sylvie

credea din toată inima că, dacă Charlie ar fi fost în viaţă, ar fi fost şi el în această rezervă de spital, capabil, ca şi fiica lui mijlocie, să urmeze călătoria interioară a bărbatului din pat.

Într-o după-amiază, William s-a trezit şi s-a ridicat în capul oaselor, iar Sylvie a pus cartea jos. A simţit în tot corpul un neastâmpăr şi a ştiut că era timpul. Aproape că o simţea pe Julia agitându-se în apartamentul ei din cealaltă parte a oraşului. Oare William vorbise serios în bilet? Chiar nu voia ca Julia să-i mai fie soţie? Când William a spus, cu o voce plată şi clară, că nu, nu voia ca Julia să vină la el şi nici pe Alice n-o mai voia şi că renunţa la amândouă, mai categoric decât şi-ar fi închipuit Sylvie, sau Julia, sau gemenele că ar fi posibil, Sylvie a privit la faţa lui întoarsă, la corpul lung, întins în pat, la cerul alb pe fereastră şi şi-a simţit trupul adunându-se la loc şi eliberându-se în suspine tăcute.

S-a dovedit că şi ea avea nevoie de acel răspuns. Sylvie era plină de întrebări şi sentimente cu care nu ştia ce să facă, de parcă ar fi avut mâinile încărcate şi ar fi purtat pantaloni fără buzunare. Sylvie trecea ea însăşi prin anumite stări, în această rezervă de spital. Îi era dor de sora ei, dar dacă Julia ar fi apărut la spital, nu ar mai fi fost loc pentru Sylvie lângă patul lui William. Şi dacă Julia şi soţul ei s-ar fi împăcat, Sylvie ştia că ar fi fost în plus; nici în apartamentul lor şi nici în această rezervă, nu ar mai fost loc pentru ea. Avea impresia că era cazată în această rezervă de spital alături de William şi avea nevoie de mai mult timp. Nu era bolnavă, dar nici bine nu era.

Sylvie intenţiona să nu-l mai viziteze după aceea. Îşi atinsese ambele obiective: William era suficient de bine pentru a vorbi cu doctorul, iar Julia primise vestea pe care şi-o dorea. Dar Sylvie a constatat că nu putea sta departe. Îşi spunea în fiecare dimineaţă că nu-l va vizita în ziua aceea, apoi urca în autobuzul care mergea la spital. Se simţea atrasă, ca de o forţă magnetică, între bibliotecă, spital şi

apartamentul surorii ei mai mari. Ştampila cărţi, trimitea notificări de întârziere, se aşeza lângă patul lui William şi comanda de mâncare, împreună cu surorile ei.

„Ce fac?”, s-a întrebat ea în mod repetat, dar nu a avut niciodată un răspuns bun. În spital, Sylvie petrecea ore întregi stând lângă cineva care îşi dorise să moară. Cu siguranţă, nu părea să fie pe deplin în viaţă. Uneori, ochii îi erau goi când se uita la Sylvie, iar ea îşi dădea seama că trebuia să depună efort pentru a-şi aminti numele ei. Ea stătea în tăcere, cu o carte deschisă în poală, dorindu-şi ca bărbatul din pat să se reintegreze în ţesătura vieţii. Doctoriţa Dembia vorbise cu ea despre caracterul persistent al depresiei, despre arta şi ştiinţa de a găsi combinaţia şi dozele potrivite de medicamente.

— Va trebui să ia medicaţie pentru tot restul vieţii, a spus doctoriţa Dembia. Nu va putea gestiona această depresie fără ele. Este remarcabil că a ajuns până aici.

Sylvie s-a străduit să se gândească la un subiect sigur despre care să discute cu William, pe măsură ce devenea mai alert. Nu putea încerca să pălăvrăgească; nu suporta să vorbească despre vreme sau despre mâncarea groaznică de la spital. Ideea de a vorbi cu William despre mărunţişuri îi usca atât de tare gura, încât nu putea spune nimic. Odată, din disperare, i-a pus o întrebare legată de baschet. Asta a funcţionat şi a devenit soluţia pentru a purta conversaţii care să nu fie stânjenitoare sau incomode. Sylvie îşi amintea de un anumit jucător sau de un moment din istoria baschetului din cartea lui şi îl întreba despre asta. A simţit un val de uşurare în faţa relaxării care se citea pe chipul lui William când i-a răspuns. O lumină s-a aprins în spatele ochilor lui în acele momente, ceea ce a făcut-o pe Sylvie să se gândească la lumina de control a unui aragaz. A găsit o enciclopedie de baschet în bibliotecă şi a luat notiţe despre posibilele întrebări pe care i le-ar putea adresa. Voia să aprindă din nou acea lumină. Se întreba dacă, în

cazul în care îi punea destule întrebări, ar fi putut să pornească definitiv mecanismul.

Sylvie, Cecelia şi Emeline au plecat de la Julia într-o seară, după cină. Julia părea uşurată de când auzise că William nu o vrea nici pe ea, nici pe Alice. A zâmbit şi şi-a tachinat surorile, a comentat despre mâncarea pe care o mâncau şi a vorbit despre Alice şi Izzy. Sylvie o urmărea pe sora ei mai mare şi îi invidia relaxarea. Sylvie se simţea captivă în ea însăşi, ca şi cum ar fi fost asediată de secrete. Ori de câte ori deschidea gura să vorbească în timpul cinei, simţea o confuzie ameţitoare cu privire la ce era liberă să spună şi ce nu.

Cecelia împrumutase o maşină de la un sculptor care voia să se întâlnească cu ea, aşa că au urcat în micul lui sedan verde. Emeline stătea în spate, lângă Izzy, somnoroasă şi fixată într-un scaun de maşină.

— Să mergi încet, a spus Emeline, ca avertisment, căci Cecelia avea obiceiul să şofeze cu viteză.

— Nu cred că-mi plac aripioarele picante, a spus Cecelia. Oricum, ce pui sunt ăia care au aripi atât de mici? Pare suspect.

— Şi a căzut la datorie, a spus Emeline, pentru că Izzy adormise.

Expresia fetiţei era serioasă, de parcă mintea ei adormită s-ar fi gândit la probleme dificile: poate cum să optimizezi deficitele bugetare într-o economie modernă sau dacă liberul-arbitru este compatibil cu determinismul.

Muşchii lui Sylvie erau atât de încordaţi, încât se chinuise să-şi încheie centura de siguranţă. Când maşina a accelerat după un colţ, a ştiut că trebuie să spună ceva, altfel ar fi rămas complet închisă în ea şi n-ar mai fi putut vorbi deloc. A tuşit şi a zis în grabă:

— Trebuie să vă spun ceva. Îl vizitez pe William. Din când în când. L-am vizitat de câteva ori. Nu

vreau să-i spun Juliei, dar vouă nu pot să nu vă spun.

Cecelia s-a uitat la Sylvie de pe scaunul şoferului. Sylvie o vedea pe sora ei cântărind ceea ce auzise.

— O, mă bucur, a comentat Emeline, cu vădită uşurare.

Sylvie s-a întors să se uite peste umăr.

— Am fost foarte îngrijorată pentru William, a adăugat Emeline. Nu are familie. Ştiu că ar trebui să fim de partea Juliei şi, desigur, suntem – Emeline a făcut ochii mari –, dar William nu e un ticălos. Trebuie să fi suferit teribil ca să facă ceea ce a făcut! Este o situaţie îngrozitoare, într-adevăr. Nici nu pot să mă gândesc. Mă bucur atât de mult că îl vizitezi!

— O, Emmie! Sylvie şi-a simţit umerii relaxându-se. Îşi dădea seama cât de stresată fusese purtând acest secret. Asta simt şi eu.

Cecelia era aplecată peste volan.

— Ce? a spus ea, simţind privirile surorilor asupra ei.

— Eşti supărată pe mine? a întrebat-o Sylvie.

— Mă bucur că ne-ai spus, a răspuns Cecelia, dar eu n-am de gând să-l vizitez.

Sylvie ştia că Cecelia era supărată pe William pentru că a încercat să se sinucidă. „Oricare dintre noi l-ar fi ajutat dacă ne-ar fi cerut-o”, spusese ea de mai multe ori în zilele de după nefericita întâmplare.

Sylvie se gândea că sora ei nu suporta ideea că cineva la care ţinea ar încerca, în secret, să-şi facă rău. Cecelia avea un stil onest şi direct. Ea credea că dacă eşti nefericit, ar trebui să vorbeşti despre asta. Dacă ai nevoie de ajutor, ar trebui să-l ceri. Tăcerea lui William o jignise pe Cecelia la fel de mult ca şi alegerea lui de a intra în lac.

— Nici nu cred că ar trebui să-l vizitezi, a spus Sylvie. Julia s-ar înfuria dacă ar şti de mine. N-ar trebui să avem toate ceva de ascuns faţă de ea.

Cecelia nu părea să asculte.

— Emmie m-a pisat la cap cu cât de multă durere trebuie să fi fost în sufletul lui William, a comentat ea. Insistă să mă facă să înţeleg, deşi pentru mine n-are sens.

Emeline, pe bancheta din spate, a confirmat din cap.

— Mă bucur că nu eşti supărată pe mine, a spus Sylvie. N-aş fi suportat asta.

— Varianta asta nu este disponibilă, a asigurat-o Cecelia, iar Sylvie a zâmbit, pentru că ştia că sora ei vorbeşte serios.

Cecelia avea anumite lucruri nenegociabile şi, în această perioadă de turbulenţe familiale, se înclina în orice direcţie necesară pentru a-şi susţine surorile.

Când Cecelia a lăsat-o pe Sylvie acasă, Ernie o aştepta în faţa uşii apartamentului ei. Nu-l mai văzuse din noaptea în care dormiseră împreună şi se gândise rar la el, dar avea sens ca Ernie să apară acum. Sylvie începuse să spună adevărul – cel puţin o parte din el şi numai anumitor persoane –, ceea ce însemna că nu-şi mai putea evita sinele anterior.

„Cine vreau să fiu acum?”, s-a întrebat Sylvie. „Am de ales?”

— A trecut ceva vreme, a spus Ernie, iar ea a fost de acord.

Erau amândoi vizibil încordaţi în privinţa discuţiei care urma. Ernie a informat-o că uşa de la intrare era stricată şi că ar trebui să anunţe administratorul. Sylvie a explicat că era aşa de ceva vreme. Ernie purta blugi şi o cămaşă de bowling, iar Sylvie a concluzionat – ca şi cum ar fi adunat numerele de pe o coloană – că arăta drăguţ. Sylvie a zâmbit, iar el i-a răspuns la fel. L-a lăsat să o ia în braţe şi să o sărute pe gât.

Apoi s-a dat înapoi, cu braţele pe lângă corp. Simţea un soi de freamăt în tot trupul, ca un fel de semnal de avertizare. I-a povestit lui Ernie ce s-a întâmplat după ce l-a văzut ultima oară şi s-a dovedit că Ernie auzise la radio de operaţiunea de salvare de la lac.

— Nu pot să cred că era cumnatul tău! a comentat.

— Da, a confirmat Sylvie. Sunt ocupată să-i ajut pe el şi pe sora mea acum, aşa că efectiv nu am timp liber.

A făcut o pauză. „Nu te vreau”, s-a gândit ea. „Mi-aş fi dorit să te vreau. Mi-aş fi dorit să fiu o fată normală, care ar vrea să doarmă cu bărbatul frumos din faţa ei.”

— Da… corect, a spus el, cu o expresie de înţelegere pe faţă.

Erau încă pe hol.

— Poate ne vedem pe la bibliotecă?

— Cu siguranţă, a răspuns Ernie, şi cu asta, a plecat.

Sylvie s-a rezemat de perete. Era singură pentru că îi era clar ce *nu* îşi dorea. Nu mai era ceea ce fusese şi nu era încă cine urma să devină. Era recunoscătoare că tatăl ei o pregătise pentru acest tip de teren anevoios şi singuratic. Datorită lui, Sylvie ştia că poate exista în afara graniţelor eului ei trecut şi a celui viitor, măcar pentru puţin timp. Chiar dacă durea. Înţelegea acum de ce tatăl ei temperase frumuseţea brutală a acestui gen de viaţă – a acestui tip de onestitate – cu alcool şi de ce ea se simţise mereu mai în largul ei în bibliotecă, printre cărţi, decât în lume, printre oameni.

Era încă pe hol. Voia să intre în garsoniera ei confortabilă; pereţii zgâriaţi şi lumina fluorescentă de pe hol adânceau, parcă, rănile de disperare dinăuntrul ei, dar simţea că are nevoie de disconfortul ăsta. Era o întrebare pe care trebuia să şi-o pună – o întrebare spinoasă.

„Ce vrei?”

Sylvie nu şi-ar fi pus această întrebare înainte, pentru că i-ar fi fost frică de răspuns, dar acum îşi dorea să fie profund şi cu adevărat ea însăşi şi să experimenteze lumea în cel mai profund şi adevărat mod cu putinţă. Se compartimentase de mult timp, cu siguranţă de când murise tatăl ei. Era o persoană cu Julia, o altă persoană, puţin mai sinceră, cu

gemenele şi îşi controla propriile gânduri şi sentimente, încercând să răzbească pe cărările pe care simţea că ar trebui să meargă. Exista o singură persoană alături de care Sylvie se simţea cu adevărat în largul ei: William. Era ea însăşi în întregul ei, şi chiar simţea că este loc să devină mai mult. Când el o privea, o făcea fără s-o judece şi fără vreo aşteptare, şi în acel spaţiu, Sylvie şi-a simţit potenţialul de curaj, de strălucire, de bunătate, de bucurie. Toate aceste pânze se sprijineau pe puntea navei sale; erau ale ei, dar ea nu le văzuse până acum. Nu ştiuse de ele înainte de multele ore pe care le petrecuse în camera de spital a lui William. Dragostea tatălui ei îi vorbise, spunându-i: „Fă totul. Fii totul”. Ea ştia, când era lângă William, că avea capacitatea de a ridica aceste pânze uriaşe şi frumoase şi de a porni la drum.

„Vreau să fiu cu el”, s-a gândit, şi i s-a tăiat răsuflarea la enormitatea acestei dorinţe. Avea impresia că ţinea o umbrelă pentru a se preface că nu plouă de fapt, iar acum umbrela dispăruse, iar ea stătea într-o furtună. Sylvie era cuprinsă de uimire, ruşine şi tristeţe pentru că, desigur, nu putea fi cu el. Nu şi după ce el părăsea spitalul şi nu în vreun fel care să conteze.

★

Într-o după-amiază, doctoriţa Dembia a oprit-o pe Sylvie pe holurile spitalului.

— Încerc să înţeleg ceva şi s-ar putea să mă poţi ajuta. William a spus că ai vorbit cu el despre baschet.

Sylvie a încuviinţat din cap, încântată că doctoriţa îi cere ajutorul.

— Îi place să vorbească despre asta. E… mai fericit când vorbeşte despre baschet.

— Da, a spus doctoriţa. De ce crezi că baschetul este atât de important pentru el?

— Păi, a jucat încă din copilărie. A fost în echipa colegiului. Sylvie s-a gândit un moment la asta. L-aţi întrebat pe Kent?

— A spus că baschetul este prima limbă a lui William. Că, în copilărie, dribla mai bine decât vorbea.

— Prima sa limbă, a repetat Sylvie.

Era perfect logic. Ea ajunsese să vorbească cu William în prima lui limbă, poate singura limbă pe care o vorbea fluent. De aceea i se aprinsese lumina de control.

— Cred că asta face parte din problemă.

Doctoriţa a salutat din cap o pacientă care a trecut pe lângă ele, dar a continuat s-o privească pe Sylvie.

— Mi-a spus odată că părinţii lui nu-l iubesc, a zis Sylvie. Cred că abia dacă-i vorbeau când era mic.

A fost puţin şocată auzindu-se rostind cu glas tare fraza asta. Rose şi Charlie nu încetau niciodată să vorbească cu fetele lor când erau mici. Sylvie a încercat să-şi închipuie cum ar fi fost să creşti într-o casă lipsită de râsete şi de afecţiune şi şi-a imaginat un spaţiu rece, cu ecou. A văzut un băieţel driblând o minge de baschet pentru a scoate un sunet reconfortant şi repetitiv. Sylvie a avut senzaţia pe care o avea adesea când citea un roman bun, iar povestea se lămurea brusc în interiorul ei, însoţită de o nouă înţelegere.

— Baschetul a fost primul lucru din viaţa lui William care i-a răspuns la iubire. Singurul care l-a iubit, pentru multă vreme.

— Da, a spus doctoriţa Dembia, cu ochii strălucitori. Era om de ştiinţă, iar Sylvie tocmai îi înmânase o componentă utilă a unei ecuaţii. Asta este. Da.

★

Când Sylvie a părăsit rezerva de spital a lui William, în ziua în care acesta i-a cerut să-i noteze secretele, mâinile îi tremurau. Ceea ce se întâmplase în acea încăpere era aşa cum crezuse ea întotdeauna că ar trebui să se întâmple la biserică. Aerul părea să se deschidă, iar ceea ce se petrecea între ei părea sacru.

Sylvie lua de obicei autobuzul chiar din faţa spitalului, dar în acea după-amiază a pornit-o pe jos spre bibliotecă. Voia să simtă vântul pe piele. De câteva ori, a luat-o la fugă, pentru că trupul ei tânjea după mişcare şi îi plăcea că, la jumătatea pasului, ambele picioare i se desprindeau de pământ pentru o fracţiune de secundă. În acea noapte, la Julia, ea le-a şoptit gemenelor că trebuie să discute cu ele. Emeline şi Cecelia au înţeles că asta însemna fără Julia, aşa că, atunci când s-au urcat în maşina sculptorului, după o masă cu samosa şi curry, Cecelia a condus puţin şi a oprit la câteva străzi distanţă. Doamna Ceccione avea grijă de Izzy; în maşină erau doar cele trei surori. Sylvie şi Cecelia s-au întors, ca să o poată vedea pe Emeline pe bancheta din spate.

— Ce este? a întrebat Emeline. William e bine?

Sylvie le-a spus tot ce îi spusese William. Singurul lucru pe care l-a omis a fost comentariul lui că nu ar fi putut să-şi împărtăşească secretele cu nimeni în afară de ea. Acea frază îi încălzea sufletul lui Sylvie şi îi aparţinea numai ei.

— Doamne, a spus Emeline, când Sylvie a terminat. A rămas tăcută un moment. A fost atât de curajos din partea lui!

— Nu pot să cred că a avut o soră, a comentat Cecelia.

Cele trei femei s-au uitat una la alta cu uimire împărtăşită. O soră ascunsă, pierdută, era ceva colosal.

Sylvie a adăugat:

— Doctoriţa, care îmi place foarte mult, i-a spus că dacă vrea să se facă bine, nu mai poate păstra aceste lucruri în el. I-a dat o mantră: „Fără minciuni şi fără secrete”.

— Trebuie să-ţi spun ceva. Cuvintele au izbucnit din Emeline ca de la un robinet blocat. O parte din motivul pentru care mi-a părut atât de rău pentru William, a spus ea, e că şi eu am fost uneori deprimată. În ultimii ani. Am avut chiar şi asemenea gânduri.

Geamurile maşinii erau închise. Era o noapte bântuită de rafale de octombrie; vântul scutura ramurile deasupra capetelor lor, făcând să sune ca şi cum copacii ar fi bătut din palme.

— Nu, nu se poate! a exclamat Cecelia, cu o voce ascuţită. Nu spune asta! Nu-i adevărat.

— N-aş fi făcut nimic, a spus Emeline. Pe cuvânt.

— De ce ne-ai ascuns asta? a întrebat-o Sylvie. De ce nu ne-ai spus că eşti tristă?

Emeline a întors faţa spre geam.

— Mi-a fost teamă să vă spun. Dar doctoriţa lui William are dreptate. N-ar trebui să păstrăm secrete.

Cecelia a studiat profilul surorii ei gemene. Era clar surprinsă să audă că existau secrete între ele.

— Emmie, poţi să ne spui orice.

— Sunt îndrăgostită de cineva. Foarte îndrăgostită.

Sylvie şi Cecelia şi-au dus amândouă mâinile la piept, exact aşa cum făcea Rose când primea o veste importantă. Şi Julia făcea la fel.

Emeline ţinea acum ochii închişi. Capul îi era încă întors, de parcă s-ar fi temut de o lovitură fizică.

— Dar nu este un bărbat. Este Josie, fata care lucrează cu mine la grădiniţă.

— Josie? s-a mirat Cecelia.

— Eram sigură că mă înşel şi că doar îmi place de ea, pentru că aşa e, chiar îmi place. Lucrăm minunat împreună şi mă face să râd. Bebeluşii o urmăresc peste tot. Dar inima îmi bate mai repede când sunt lângă ea şi-mi vine atât de tare s-o sărut!

Sylvie înţepenise de uimire. Încerca să se gândească ce să spună.

— Ştiu, a spus Emeline, cu tristeţe.

Sylvie nu cunoscuse niciodată, personal, vreo lesbiană. Era o doamnă care se plimba cu bicicleta prin cartier, cu o şapcă de baseball pe cap, şi se zvonea despre ea că locuia cu o altă femeie, dar doamna aceea nu intrase niciodată în bibliotecă, aşa că Sylvie nu o văzuse de aproape. Ea credea că lesbienele sunt oarecum dure şi bărbătoase, iar

Emeline era tocmai opusul. Era cea mai dulce şi mai blândă dintre surori.

— O, Emmie, a spus Cecelia. Eşti sigură?

Ochii lui Emeline s-au umplut de lacrimi. Sylvie a întins mâna până la bancheta din spate şi a lăsat-o pe genunchiul surorii ei mai mici.

— Te iubim, a spus ea. Doar că e… neaşteptat, asta-i tot.

— Habar n-am dacă Josie mă place în felul ăsta, a spus Emeline. Probabil că nu.

— Mama ar fi îngrozită, a comentat Cecelia.

Acest lucru era, fără îndoială, adevărat; Rose era catolică până în măduva oaselor şi, de-a lungul anilor, spusese mai multe lucruri denigratoare sau insultătoare despre homosexuali în faţa fetelor. O nouă boală teribilă care părea să afecteze în mare parte bărbaţii homosexuali fusese identificată recent, iar această ştire o dezgustase şi o fascinase în egală măsură pe Rose.

— Ştiu. E pentru prima dată când mă bucur că s-a mutat. Uşurarea din ochii lui Emeline le-a făcut pe celelalte fete să râdă. Credeam că dacă o să vă spun, o să mă urâţi. Dar William a spus lucruri îngrozitoare, şi nu simt decât compasiune pentru el. Apoi a ezitat. Totuşi, n-o să pot avea copii, a şoptit ea. N-o să pot fi mamă.

Sylvie şi Cecelia au avut un schimb rapid de priviri, pentru a-şi împărtăşi surprinderea faţă de ceea ce tocmai aflaseră şi durerea pricinuită de ultima afirmaţie. William nu voia să fie tată, iar Emeline nu va putea avea ceea ce îşi dorea cel mai mult, să fie mamă.

— Ai putea adopta, a spus Sylvie.

A simţit o altă fisură mică în interiorul ei; o altă bucată de viaţă le despărţea pe surori de ceea ce visaseră cândva, fiecare pentru sine, dar şi una pentru cealaltă.

Emeline a clătinat din cap.

— Mă întreb cum se simte William. Eu mă simt mai bine. Faţa ei era mai strălucitoare; stătea mai

dreaptă. Acum trebuie să-mi spuneţi şi voi câte un secret. În cinstea lui William.

Asta i-a amintit lui Sylvie cum se jucau cândva de-a prezicerea viitorului. Chiar dacă tocmai se despărţiseră de Julia, lui Sylvie îi era dor de sora ei, o senzaţie ca un junghi în coaste. Şi-a dat seama că şi surorile ei îşi amintiseră jocul şi că între sprâncenele lui Emeline apăruse o cută, ceea ce însemna că regreta modul în care formulase cererea. Aflaseră recent că Julia le părăseşte pentru şase luni. Plecarea li se părea tuturor o greşeală.

— Momentul este îngrozitor, a spus Cecelia.

— Fuge, a comentat Emeline.

Dar Sylvie bănuia că sora ei alerga *spre* ceva. Spre o nouă viaţă.

Julia voia să se reinventeze şi îi era greu să facă asta în prezenţa unor oameni care o cunoşteau de când era mică. Sylvie era îngrijorată, totuşi, că Julia simţise că Sylvie avea un secret faţă de ea şi că secretul acela o făcuse să se gândească să plece. Dacă Sylvie şi Julia ar fi rămas strâns unite şi sincere una cu alta, sora cea mare nu ar fi luat în calcul plecarea. În adâncul ei, Sylvie credea că e vina ei că Julia avea să dispară în curând.

— Încep eu, a spus Cecelia. Mi-aş dori să fac sex. N-am făcut decât o singură dată.

Emeline trebuie să fi ştiut asta, dar Sylvie a fost surprinsă. Ea presupusese că Cecelia se culcase cu mulţi tipi, prin ateliere, înainte sau după un proiect. Avea impresia că Cecelia trecuse mai uşor pragul maturităţii decât ele. Se mişcase cu o încredere care lui Sylvie îi lipsea şi nu părea să-i pese de aşteptările altora. Când Cecelia era cu Izzy, amândouă râdeau mult; se bucurau în mod vizibil una de compania celeilalte. Sylvie presupusese că sora ei s-a bucurat şi de plăcerea fizică oferită de bărbaţi.

— Ştiu că fac să pară că totul merge grozav, a adăugat Cecelia, pentru a răspunde expresiei lui Sylvie. Şi merge bine, dar nu grozav. Tipul care deţine maşina asta ar face bucuros sex cu mine,

numai că are o sută de ani şi e ramolit. Am facturi de plătit, iar băieţii apropiaţi de vârsta mea sunt atât de imaturi încât nu-i pot suporta.

— Sylvie? a intervenit Emeline.

— O, a spus Sylvie, iar sunetul a ieşit ca un mic geamăt.

Acum era cald în maşină, iar geamurile erau aburite. Sylvie *devenise* o taină. Se schimba în moduri cărora nu le putea ţine evidenţa, cu atât mai puţin să le explice. Le-ar fi putut spune că s-a gândit tot timpul la William şi că i-a fost dor de el de îndată ce a părăsit rezerva lui de spital? Că uneori, când William dormea în patul lui de spital, îi venea să se întindă lângă el, în speranţa că ar putea să o confunde cu soţia lui şi să o ţină în braţe?

— Eu scriu ceva, a preferat să spună, iar feţele surorilor ei s-au luminat de încântare.

„Desigur”, le-a citit Sylvie gândurile.

— Nu, a spus ea, nu e cum credeţi. Nu este o carte. Am probleme cu somnul, aşa că, atunci când ajung acasă noaptea, scriu câte ceva despre copilăria noastră. Sunt doar scene. Aseară am scris despre ziua de naştere la care băiatul acela a provocat-o pe Julia să-şi ţină respiraţia cât poate de mult, iar ea şi-a ţinut-o până a leşinat.

— Aniversarea noastră de nouă ani, a spus Cecelia. Cea cu tortul groaznic.

— Cu glazura aia galbenă, strălucitoare, şi-a amintit Emeline. Sylvie! Ce grozav! Mă bucur atât de mult că faci asta!

— Nu e neapărat bine. Sylvie a încercat să le transmită asta din priviri. Avea nevoie ca surorile ei să înţeleagă. Nu se pune problema să iasă bine.

Îi venise ideea, întrevăzuse posibilitatea citind cartea lui William, desigur. Şi de la Whitman. Sylvie crezuse întotdeauna că atunci când, şi *dacă*, ar scrie şi ea, ar trebui să fie perfect. Un roman frumos lucrat, gata de prezentat lumii. Dar William îi arătase că poate scrie pentru ea însăşi. Şi Whitman şi-a rescris, extins, tăiat şi reimaginat poeziile de-a lungul vieţii sale. El a creat nu o

singură carte frumoasă, ci diferite încercări de excelenţă şi frumuseţe pe măsură ce îmbătrânea, şi iubea, şi reconsidera totul.

Sylvie simţea că-i e greu în circumstanţele actuale; nu se simţea confortabil în pielea ei de când fusese salvat William. Era conştientă că scria despre copilăria ei în încercarea de a-şi crea o a treia uşă; trebuia să dea cu barosul într-un perete pentru a găsi o cale de ieşire din *aici* şi *acum*. Când dormea, se visa pe plajă, privind nişte bărbaţi care-l scoteau pe William mort din lac. Şi se simţea copleşită de suferinţă, pentru că Julia pleca din Chicago şi habar n-avea de durerea şi dorul pe care Sylvie le purta în ea. În fiecare seară, Sylvie stătea la biroul ei minuscul de lângă fereastră, cu o vedere amplă asupra cartierului Pilsen, amintindu-şi şi încercând să recreeze vremurile în care familia ei era întreagă. Când Charlie era în viaţă, Rose muncea în grădina ei, gemenele chicoteau în dormitorul lor, iar Julia se plimba cu paşi mari prin casă, împărţindu-le planuri, ca pe nişte cadouri. Niciun moment surprins de Sylvie pe hârtie nu putea fi pierdut.

★

Sylvie se simţea epuizată de dorinţa ei de onestitate, dar şi atrasă de ea, ca de un magnet. Îi plăcea că putea vedea o versiune mai completă a lui Emeline acum, după ce îşi împărtăşise secretul cu ea şi Cecelia.

Sylvie a trecut pe la grădiniţă într-o după-amiază, pentru că voia să o cunoască pe Josie; voia să-i zâmbească tinerei cu părul castaniu, căreia îi aparţinea inima surorii ei. Emeline era îmbujorată şi scânteia de fericire în mediul ei de lucru, înconjurată de bebeluşi, cu Josie în apropiere. Văzând verva lui Emeline, Sylvie a fost încântată, chiar dacă sora ei nu-i mărturisise încă sentimentele sale lui Josie şi nu ştia dacă acestea îi vor fi împărtăşite.

Sylvie aprecia că procesul de vindecare a lui William se baza pe adevăr. Îşi amintea că doctoriţa

Dembia i-a cerut lui William să fie necruţător de sincer. Problema era că, în noua ei stare de conştientizare sporită, Sylvie observase o nesinceritate flagrantă în comportamentul lui William, ceea ce o deranjase. N-a zis nimic, pentru că nu era treaba ei, iar William era sub îngrijirea doctoriţei Dembia, nu a ei. Dar oare doctoriţa avea să vadă şi să remedieze ceea ce văzuse Sylvie? Dar nimic nu părea să se schimbe, şi lui Sylvie i se părea că William îşi construia noua viaţă pe o fundaţie şubredă.

Într-o după-amiază, William a observat:

— Pari morocănoasă. E ceva în neregulă?

— Nu sunt morocănoasă, a protestat Sylvie, deşi simţea că se încruntă.

— Dacă spui tu…

— Ei bine, a admis ea, există un lucru care mă deranjează. William, bineînţeles că poţi să faci cum vrei şi nu-ţi judec alegerea. Serios! Dar îţi cunosc mantra şi cred că te minţi în legătură cu ceva important.

El a privit-o, iar ea şi-a dat seama că îi ghiceşte frica. Îi vedea teama că urmează să spună ceva ce i-ar putea întârzia recuperarea.

— Nu-ţi face griji, a spus William. E în regulă. Spune.

— Este vorba despre Alice.

A tresărit, dar aproape imperceptibil; era prima dată când oricare dintre ei aducea vorba despre copil.

— Ai renunţat la ea pentru că crezi că i-ai putea face rău, dar greşeşti, a continuat Sylvie. Nu i-ai face rău lui Alice. Ştiu că n-ai face-o.

William a rămas tăcut pentru un timp.

— Şi doctoriţa Dembia crede că decizia de a renunţa la custodie este o prostie. Faţa lui părea ostenită, de parcă ar fi trăit dintotdeauna şi ar fi văzut fiecare inimă frântă din lume. Dar nu sunt de acord şi nu pot risca. Lui Alice îi e mai bine cu Julia.

Sylvie şi-a simţit umerii relaxându-se. William *vorbise* cu doctoriţa Dembia; se gândise la subiect şi luase o decizie atent cântărită. Considera şi acum că se înşela, dar nu era decizia ei, şi lui Sylvie i-a trecut prin minte că poate adevărul e mai complicat pentru William din cauza trecutului său. Acum, că ştia despre sora lui pierdută – o fetiţă care murise –, Sylvie înţelegea altfel grijile pe care şi le făcea William pentru fiica sa. Poate că cei doi bebeluşi împărţeau un spaţiu în interiorul lui, iar lucrul potrivit pentru el era, efectiv, să se îndepărteze. Înţelegea posibilitatea asta şi felul în care durerea şi depresia se împleteau în el; Sylvie a descoperit că putea accepta alegerea lui, chiar dacă n-o înţelegea pe deplin.

William s-a aplecat în faţă şi a întrebat-o:

— Ai vreo îngrijorare, vreo îndoială că Julia se va descurca excelent cu Alice?

Sylvie nici nu trebuia să se gândească la asta.

— Nu.

William a încuviinţat din cap.

— Eu sunt factorul de risc, a explicat el. De aceea m-am îndepărtat.

★

Julia nu a vrut o despărţire în grup; a spus că ar fi prea dureros. A rugat-o pe Sylvie să vină în dimineaţa de dinainte de zborul spre New York. Sylvie le-a găsit pe sora ei şi pe Alice într-un mic spaţiu gol, din mijlocul stivelor de cutii din living.

— De fapt, nu pot face asta, a spus Julia, fără să se uite la Sylvie. Nu pot să-mi iau rămas-bun.

— Nici eu nu pot.

Sylvie şi-a îndreptat atenţia către Alice, care stătea pe păturica de pe podea. Julia prinsese o fundiţă roz în perişorul blond al bebeluşului, iar Alice părea extrem de încântată de această evoluţie. Sylvie a simţit că rămâne fără aer. De când William fusese internat în spital, îi era dor de sora ei, iar acum Julia pleca. Era ca o pierdere agravată. Şi această fetiţă frumoasă, care privea în sus spre

mama şi mătuşa ei, urma să dispară şi ea. Sylvie o iubea atât de mult pe Alice, iar şase luni însemnau o perioadă atât de lungă în viaţa unui copil! Alice urma să împlinească un an până data viitoare când Sylvie avea s-o vadă. Şi avea să meargă deja în picioare. Poate că urma să uite figurile celor trei mătuşi care o adorau.

— *Bah*, a spus Alice cu încântare, iar Sylvie s-a aplecat să o sărute pe obraz.

Julia purta blugi şi un tricou vechi. Părea agitată, ca după o supradoză de cofeină.

— N-am crezut niciodată că voi pleca din Chicago. Dar nu am crezut nici că tata va muri. Şi nu am crezut niciodată că mama se va muta. A făcut o pauză şi a adăugat: N-am crezut niciodată nici că tu-mi vei vizita soţul la spital în fiecare zi.

Şocată, Sylvie a recepţionat cuvintele ca pe un pumn în stomac. Se lăsase în genunchi, ca să fie aproape de bebeluş, dar acum a sărit în picioare.

— Nu în fiecare zi, a reuşit să articuleze.

Julia a aprobat din cap.

— Nu ştiam, în principiu, că îl vizitezi.

Sylvie a privit-o direct pe sora ei pentru prima dată. Simţea distanţa care crescuse între ele în ultimele luni.

— Nu trebuia să mă păcăleşti, a spus ea. Puteai doar să întrebi.

— Nu eram sigură că o să-mi spui adevărul.

Sylvie s-a gândit un moment la asta.

— Nu are pe nimeni altcineva, a spus ea. Mi-e milă de el.

Julia a ieşit dintre cutii şi s-a întors ţinând un dosar.

— Astea sunt actele de divorţ şi de custodie, a explicat. Te rog, dă-i-le lui William data viitoare când îl vezi.

Sylvie s-a simţit cuprinsă de disperare. Şi-a simţit sora tăind firele care le legau. Era vina ei? Sau Julia se smucea brutal pentru că altfel nu suporta să plece?

— Te iubesc, a spus Sylvie.

Julia şi-a dat părul la o parte de pe faţă. A clătinat din cap în acelaşi timp, parcă enervată, ca şi cum nu despre sentimente ar fi fost vorba aici. Dar a răspuns:

— Şi eu te iubesc.

Sylvie a apărut devreme, în dimineaţa rece de noiembrie în care William urma să fie externat. Ştia că aveau să vină şi Kent, şi Arash. Doctoriţa Dembia avea să fie probabil prin preajmă. Sylvie îşi dădea seama că doctoriţei îi pasă de William ca persoană şi că avea să-i lipsească timpul petrecut cu el. Cecelia, al cărei antagonism faţă de William se stinsese odată cu dezvăluirea că Emeline fusese şi ea deprimată, urma să se întâlnească cu ei în noul lui apartament de la Northwestern ca să vadă dacă ar prinde bine o vopsea colorată pe pereţi. Când Sylvie a ieşit din lift la etajul secţiei de psihiatrie, s-a trezit uitându-se în jur după Julia. Sora ei plecase la o mie trei sute de kilometri depărtare, dar Sylvie încă se mai aştepta s-o găsească pe Julia acolo, cu o expresie hotărâtă pe chip, gata să-şi reintegreze soţul în viaţa ei.

William stătea lângă fereastră, când Sylvie a intrat în rezerva lui. Abia dacă avea ce să împacheteze. Când ajunsese prima dată la spital, nu voise să-i ceară Juliei nimic din lucrurile lui. Fusese de neclintit în privinţa asta, deşi avea nevoie de haine şi era atât de înalt, încât nu putea purta nimic din coşul cu obiecte pierdute al spitalului. Auzind asta, prietenii lui de la echipa de baschet îi aduseseră haine din garderoba lor. William purta o pereche de pantaloni kaki, nişte adidaşi uzaţi şi un hanorac Northwestern. Semnase actele de divorţ şi de cedare a custodiei, iar Sylvie i le trimisese avocatului prin poştă. La plecarea din Chicago, Julia aranjase ca bunurile lui să fie lăsate într-un depozit. Din ziua în care părăsea spitalul, William nu mai era căsătorit şi nu mai era nici tată.

— Zi mare, a spus Sylvie.

— Sylvie, a întâmpinat-o el. S-a uitat în jos la mâinile lui. Nu ştiu cum să-ţi mulţumesc pentru tot ce ai făcut.

— Nu trebuie să-mi mulţumeşti.

— Am fost un egoist. Ar fi trebuit să-ţi spun să nu mai vii, dar mă simţeam bine când erai aici. Sper că ştii că după ce plec din spital, nu trebuie să-ţi mai faci griji pentru mine. Vreau să ştii asta. Am medicamentele mele, a explicat, cu un zâmbet vag, şi mantra mea. O să încerc să-l ajut pe Arash, a adăugat, apoi a tăcut un moment. Toată lumea a fost atât de bună cu mine! N-am de gând să irosesc bunătatea voastră.

Aceste cuvinte au atins-o într-un fel ciudat pe Sylvie. A simţit că William pune cap la cap fraze care exprimau ceea ce zăcea şi înăuntrul ei. Putea să afirme, în mod raţional, că el a spus un lucru frumos, ceva cu care ea era de acord. William era mult mai bine. Îi spunea că poate să plece, dar ea ştia – conştientiza acut, dureros – că nu voia, că s-ar putea să nu reuşească. Acesta era adevăratul ei secret, cel pe care nimeni nu trebuia să-l ştie. A simţit înţepături în ochi şi a fulgerat-o teama că ar putea izbucni în plâns.

— Ştiai că te-am căutat toată noaptea cu Kent şi cu ceilalţi băieţi? l-a întrebat.

William a mijit ochii, de parcă l-ar fi durut de la lumina din încăpere.

— Da. Mi-a spus Kent.

„De ce mă gândesc la asta? De ce vorbesc despre asta?”

— Când te-au scos din apă, am crezut că eşti mort. Nu s-a putut abţine să nu revadă imaginea: tinerii înalţi şi obosiţi purtând trupul moale al lui William. Nu ştiam ce să fac. Nu puteam să-i ajut să te care, dar am vrut să fiu de folos cu ceva. Aşa că te-am ţinut de mână în timp ce Kent şi Gus te-au dus la ambulanţă. Şi pe tot drumul, până la spital.

William a reflectat un moment, apoi a spus:

— Asta n-am ştiut. Cea mai mare parte din ziua aceea nu mi-o mai amintesc. Sylvie, îmi pare foarte

rău că a trebuit să treci prin asta. Trebuie să fi fost înspăimântător.

Când Sylvie stătea întinsă în pat noaptea, şi-l amintea iar şi iar pe Kent strigând-o pe nume şi cum alerga pe nisip. Îşi amintea cioburi de panică şi durere în pieptul ei pentru că William dispăruse. Îşi amintea când a întins mâna şi a luat mâna rece a lui William. Nu voia ca William să fie singur, chiar dacă nu mai era în viaţă. Şi totuşi, ea nu se simţise niciodată atât de singură ca în acel moment.

— Pot să te ţin din nou de mână pentru o clipă? s-a auzit spunând.

William a traversat încăperea şi s-a oprit în faţa ei. A întins mâna, cu palma în sus. Pielea lui era moale şi caldă, cu totul diferită faţă de acea zi. Un val de sentimente a străbătut-o pe Sylvie. Înăuntrul ei s-a rotit până la maximum butonul de volum al unui radio. „Te iubesc", s-a gândit ea, iar cuvintele – imposibil acum de negat – i-au adus atât dezolare, cât şi bucurie profundă. William era cel destinat ei. El era inima ei. Îi schimbase toate moleculele din interior. Sylvie ştia că dragostea va veni la ea cu forţa unui tsunami. Visase la asta încă de când era mică, şi visul ei devenise realitate. Dar nu ştiuse că dragostea ei va fi una imposibilă, o fundătură, un lucru de nemărturisit, pentru că el fusese căsătorit cu sora ei.

Şi-a spus: „Am o mare problemă", iar gândul acela a făcut-o să râdă.

— Te simţi bine? a întrebat-o William.

Nu voia ca el să-şi facă griji, aşa că a spus:

— Sunt bine.

Ea şi William s-au mai ţinut de mână câteva secunde, până când s-a auzit un zgomot pe hol şi s-au despărţit.

Kent a sosit, plin de emoţie, ca şi cum ar fi apărut la un meci din *playoff*, gata să sărbătorească o victorie.

— Ai scăpat! a exclamat şi l-a îmbrăţişat cu toată forţa pe William.

În mod normal, nu era permis accesul mai multor vizitatori în acelaşi timp, dar pentru că William se externa, se renunţase la regulă.

Arash a intrat, i-a aruncat o privire către Kent şi i-a spus:

— O să fii mereu o mare figură.

Dar şi el zâmbea.

William a deschis gura să spună ceva, dar s-a răzgândit. S-a mulţumit să clatine discret din cap. Kent a presupus că prietenul său a vrut să spună „mulţumesc", sau chiar „te iubesc", dar nu ar fi putut să pronunţe cuvintele acelea fără să izbucnească-n plâns, aşa că l-a bătut pe spate, şi toţi cei patru oameni din încăpere şi-au zâmbit unul altuia.

O oră mai târziu, Sylvie a ieşit din spital, alături de cei trei bărbaţi. Mâna pe care o ţinuse William îi atârna pe lângă corp şi o furnica. Cerul de noiembrie era gri, iar prognoza meteo anunţase pentru acea noapte prima ninsoare din an. Au mers pe sub bolta de copaci desfrunziţi, în drum spre maşina lui Kent, iar Sylvie s-a gândit la amintirea pe care o notase la micul ei birou, cu o seară înainte. Nu scria istoria familiei într-o anumită ordine, deşi amintirile păreau să se lipească unele de altele ca nişte valuri. Noaptea trecută se trezise amintindu-şi de vremea când câinele răutăcios al doamnei Ceccione o fugărise pe Emeline şi o făcuse să se caţăre într-un copac. Chiar şi după ce câinele a fost închis, fetiţa de opt ani a refuzat să coboare. Julia, Sylvie şi Cecelia au stat o oră sub copac, momind-o pe Emeline cu gustări şi promiţându-i că îi vor împleti părul – îi plăcea să se joace cineva cu părul ei –, dar fără niciun rezultat. „Nu pot trăi fără tine", a spus Cecelia la un moment dat, ca un avertisment. „Nu fi ridicolă", a spus Julia. „Niciuna dintre noi nu poate trăi fără celelalte." Rose a fost alertată şi a strigat la fiica ei să-şi coboare imediat funduleţul pe pământ. „Nu, mulţumesc", a spus Emeline,

apucându-se strâns de creanga copacului. „Am o privelişte frumoasă. Nu pot să cobor.” Copiii din cartier s-au adunat şi ei în jurul copacului, curioşi să vadă cum se va termina povestea. Sylvie şi-a amintit că o durea gâtul de cât se uitase în sus. Cecelia a început să plângă, ceea ce a făcut-o şi pe Emeline să plângă, dar acum părea înrădăcinată în copac, incapabilă să-şi părăsească cuibul. A fost greu pentru surorile ei să şi-o imagineze întorcându-se la ele, în timp ce soarele apunea şi începea să se lase întunericul. Când Charlie a ajuns acasă de la serviciu, s-a alăturat mulţimii de la poalele copacului, încă îmbrăcat în cămaşa albă, cu mâneci scurte, şi cu cravata la gât. N-a zis nimic. Doar şi-a ridicat privirea spre fiica sa, ca o rază tractoare care trimite dragoste. Nici Emeline n-a scos un cuvânt, dar s-a căţărat în braţele lui.

Sylvie evitase să se gândească la cum avea să arate viaţa ei după ce William ieşea din spital. Cu capul plecat, apăruse în camera lui, ştiind că acolo trebuia să fie. Sperase la început că externarea lui o va face să fie iar ca înainte. Dar acum simţea că era aşezată pe creanga copacului, lângă mica Emeline, şi că nu voia să coboare. Viaţa ei anterioară era jos, sub ea, pe pământ. L-a văzut pe Ernie, cu gropiţa lui în bărbie şi cu expresia jovială. Naveta ei solitară între garsoniera ei şi bibliotecă. Colegii ei vorbesc despre patroni afurisiţi, vreme, planuri de weekend. Dar nu regăsea privirea lui Charlie, ca o rază tractoare, pentru că Charlie nu era acolo, şi nici Julia. Avea să-l vadă mai puţin pe William, sau poate chiar deloc, pentru că el depăşise criza şi ar fi fost periculos pentru ea să mai petreacă timp cu el. S-ar fi putut să-l ia de mână sau să nu poată să-şi păstreze sub tăcere sentimentele. Sylvie s-a apropiat de trupul mic al lui Emeline şi s-a apucat strâns de ramură. Nu avea cum să se întoarcă pe acel pământ distrus şi singuratic, unde surorile, care crezuseră cândva că ar fi murit dacă ar fi fost separate, se despărţiseră acum una de alta.

WILLIAM

noiembrie 1983 – decembrie 1983

După ce a ieşit din spital, William a trăit aşa cum şi-a imaginat că o fac beţivii după ce au încetat să bea: cu grijă şi pas cu pas. Se simţea proaspăt instalat în corpul său, conştient că orice neglijenţă ar putea duce la prăbuşirea întregului edificiu. În fiecare dimineaţă, se dădea jos din patul lui de o persoană, lua patru din cele opt pastile pe care trebuia să le ia în fiecare zi şi făcea câte flotări putea – la început, cinci – şi apoi exerciţiile pentru genunchi pe care i le prescrisese chirurgul cu ani în urmă, dar pe care le ignorase până atunci. William era aproape amuzat de felul în care genunchiul îi scârţâia în timpul întinderilor, emiţând proteste vehemente că i s-a cerut să funcţioneze. Dar el nu s-a oprit şi nu a ratat nicio zi; a trebuit să întreprindă acţiuni deliberate pentru stabilitate şi sănătate.

— Când o să vin în vizită, o să mergem împreună la alergat, a spus Kent, într-una dintre convorbirile lor telefonice. Trebuie să fii în formă.

William a încuviinţat din cap în camera goală. Avusese norocul să găsească dormitorul mobilat cu o canapea şi un pat; de-a lungul anilor, pereţii aceia văzuseră perindându-se pe acolo tot soiul de ocupanţi îndoielnici: bărbaţi adulţi, cu vieţi suficient de mici pentru a încăpea în setul miniatural de camere şi care erau dispuşi să facă faţă urgenţelor de la miezul nopţii şi să scoată studenţii din clădire dacă ar fi izbucnit un incendiu.

— Hm, un alt tip divorţat, a comentat paznicul în vârstă, când i-a dat cheile lui William, de parcă ar fi ţinut un inventar al motivelor pentru care bărbaţii ajungeau aici.

William ar fi putut spune: „De fapt, ieşit de la ospiciu”, pentru a-l şoca, dar nu a făcut-o. Cu cât ştiau mai puţini de unde vine, cu atât mai bine.

— O să alerg, dar nu pe lângă lac, i-a răspuns lui Kent.

Ştia că probabil nu avea nevoie să spună aceste cuvinte, că oricum Kent îl va ţine departe de ţărm, dar William voia să fie clar ce nu-şi dorea, dacă tot se lămurise în privinţa asta. Înainte de spitalizare, făcuse lucruri pe care nu voia să le facă tot timpul şi devenise atât de bun în a-şi înăbuşi propriile preferinţe, încât rareori era conştient de ele. Ştiind că nu vrea să alerge pe marginea lacului şi spunând asta, a simţit un progres.

A încercat din nou tactica aceasta cu Cecelia, când i-a adus un tablou înfăţişând-o Alice, pentru a-l atârna pe perete în dormitorul său. Ea considerase acceptabil apartamentul lui cu camere mici – un dormitor şi o cameră de zi restrânsă, cu o bucătărie de-a lungul unui perete.

— Cel puţin ţi-au dat rafturi pentru cărţi, a apreciat ea. Totuşi, nu le-ar strica o mână de vopsea. Văd că Sylvie ţi-a adus câte ceva de la bibliotecă.

Era adevărat; toate cărţile de pe rafturile lui erau învelite în plastic şi aveau pe cotor sigiliul Bibliotecii Lozano. Sylvie sosise într-o după-amiază, cu volume de ficţiune, nonficţiune şi poezie, în cantităţi egale; nonficţiunea era legată de baschet – biografii ale jucătorilor şi volume de istorie a sportului.

— Ai grijă, Iz, a spus Cecelia.

Fetiţa, în vârstă de un an şi o lună, se plimba încet prin camere, cu faţa ei mică plină de concentrare sub buclele rebele. Părea să judece spaţiul: pereţii, mobilierul. S-a uitat sub pat, apoi a intrat în baie, să verifice cada. Când William a fost internat, Izzy era încă un prunc pe care toată lumea îl ducea în braţe; a continuat s-o urmărească cu privirea, surprins de omuleţul independent care îi studia lucrurile.

— Sylvie a spus că va schimba cărţile când vor ajunge la termenul de returnare, a precizat el. Adică, i-am spus că nu trebuie, dar… a zis şi a ridicat din umeri.

Era profund conştient de sentimentul de uşurare pe care îl avea că Cecelia, şi nu Sylvie, era în acel moment acolo. Se simţea în largul lui cu Cecelia. Ea era cea care fusese întotdeauna de partea lui, iar sentimentele lui pentru ea rămăseseră neschimbate. Nu la fel a fost cazul cu Sylvie. William avea impresia că o văzuse pe Sylvie prin crăpătura unei uşi, iar acum uşa fusese larg deschisă. Îi solicitase toată atenţia, într-un mod care l-a încurcat, şi, ori de câte ori erau împreună, i se făcea pielea ca de găină pe braţe. Sylvie venea la el o dată la câteva zile, iar prezenţa ei îl zguduia mereu, de parcă ar fi suferit un şoc electric.

Ştia, raţional, că această schimbare se putea explica prin faptul că Sylvie îl însoţise prin cea mai tulbure perioadă din viaţa lui. Stătuse lângă patul lui de spital, vorbise cu psihiatra. Ea primise secretele lui. Fusese confuz când s-a trezit în spital şi a găsit-o pe Sylvie lângă el, dar şi ea păruse confuză şi, cumva, o luaseră de la capăt din acelaşi loc ceţos. Ea îl acceptase fără rezerve, chiar şi atunci când era umflat de apa lacului. Acest lucru îl surprinsese pe William, şi încă îl surprindea. Nimeni în viaţa lui, poate cu excepţia lui Kent, nu-l acceptase vreodată aşa cum era, iar Sylvie îl acceptase chiar şi când era la pământ.

— Bucătăria e cam mohorâtă, a observat Cecelia, încruntându-se la chiuvetă, minifrigider şi plită. Nu sunt sigură ce putem face în privinţa asta.

— Cecelia, a întrerupt-o el.

Ea l-a privit. Dintre toate surorile, ea îi amintea cel mai mult de Julia. Ea împărtăşea concentrarea aprinsă a surorii ei mai mari. Cecelia era însă mai curioasă decât Julia şi mai interesată să ajungă în profunzimea lucrurilor. O auzise pe Cecelia spunându-le odată surorilor ei: „Nu-mi pasă ce cred oamenii despre mine”. William fusese surprins de cuvintele ei, pe de o parte, pentru că o credea, pe de alta, pentru că nu-i trecuse niciodată prin minte că aceasta era o opţiune.

— Mulţumesc pentru portretul lui Alice, dar nu vreau să-l pun pe perete. Nu… nu-l vreau.

Cecelia n-a părut ofensată; a cercetat cu luare-aminte chipul lui William, la fel cum Izzy cerceta în acel moment clanţa de la uşa dormitorului.

— E prea dureros să te uiţi la ea?

— Nu mai sunt tatăl ei.

Cecelia s-a uitat fix la el, cu ochi pătrunzători; William i-a susţinut privirea, şi asta i-a plăcut.

— Încă eşti tatăl ei, a spus ea. Ai renunţat la ea din cauza depresiei. Şi pentru a-i face pe plac Juliei. Asta nu înseamnă că nu o iubeşti pe Alice. Şi asta nu înseamnă că nu meriţi să te uiţi la ea.

William fusese crescut de părinţi nefericiţi şi fusese nefericit de când îşi aducea aminte. Ştia că un tată ar putea să fie prezent în viaţa unui copil, fără a fi violent, şi totuşi să-l distrugă. Durerea părinţilor lui William îl modelase, ca un gheţar care se mişcă în tăcere printr-o vale. Lui Alice i-ar fi mai bine dacă universul ei ar fi inundat de lumina Juliei şi n-ar avea nimic din întunericul lui.

— Dar nu vreau, a răspuns el.

Cecelia i-a aruncat o privire iscoditoare.

— E interesant să te cunosc acum, a spus ea, după ce ai fost atât de mult timp în viaţa noastră. Ai luat o decizie îndrăzneaţă. Nu sunt sigură că e cea corectă, dar este îndrăzneaţă. Este genul de decizie pe care ar lua-o Julia.

William aproape că a zâmbit, pentru că Cecelia avea dreptate. Fosta lui soţie fusese orchestratoarea unor planuri măreţe şi a unor mişcări de natură să schimbe vieţi. Părea ironic că şi el luase acelaşi tip de decizie, în absenţa ei. William a fost cât pe ce să-i spună Ceceliei că i-ar fi bine cu un portret al Juliei pe perete, că ideea asta nu l-ar deranja. Căsătoria lor se terminase. William îşi luase rămas-bun de la părinţii săi într-o gară şi de la soţia lui, în livingul apartamentului lor. Era recunoscător că Julia plecase din Chicago. El părăsise vechea lui viaţă, la fel şi ea. Dar William şi-a alungat gândurile care

duceau spre Alice, aşa că s-a îndepărtat instinctiv de pictura Ceceliei.

— Am să-ţi pictez altceva, a spus Cecelia. Ştii că eşti aşteptat la Sylvie de Crăciun, da? A spus că o tot ţii că vrei să fii singur, dar asta nu este acceptabil. Familia noastră a rămas oricum prea mică. A luat tabloul cu Alice de unde îl sprijinise de perete şi şi-a pus poşeta pe braţ. Haide, gogoşică! a strigat.

Izzy a apărut din dulapul deschis şi s-a îndreptat spre ei. „Mi-ai numărat adidaşii?", s-a gândit William. A făcut un pas înapoi din calea ei, dar Izzy s-a îndreptat spre el. A mers drept până la piciorul lui, cu capul la nivelul genunchiului său rănit, şi i-a îmbrăţişat cu putere gambele.

— Bravo, Iz, a comentat Cecelia, iar Izzy i-a dat drumul şi a luat-o de mână pe mama ei.

După ce au plecat, William a rămas nemişcat în mijlocul camerei, până când a putut să respire din nou normal. Îi venea greu să se lase atins, iar acum nici nu se aşteptase la asta.

William stătea în tribuna sălii de sport şi urmărea antrenamentele. Nu avea nicio poziţie oficială în staff; deocamdată era acolo doar pentru a da o mână de ajutor. Programul era puternic anul acesta, cu o listă excelentă de sportivi. NBA se rezuma la rivalitatea dintre Magic şi Bird, iar jucătorii de la universitate îşi luau inspiraţia din pasele lor orbeşti. Antrenamentele erau zgomotoase, cu un limbaj colorat şi strigăte de încântare, când unul dintre jucători încerca o mişcare demonstrativă şi îi reuşea.

Arash îi dăduse lui William un dosar cu informaţii care includea transcrierile interviurilor sale din vară; William le înregistrase pe un reportofon, la cererea lui Arash. Jucătorul cu cea mai bună detentă din echipă era cel care-i spusese lui William că a fost înjunghiat, iar William a observat expresia îngrijorată de pe chipul lui în timpul jocului. Tânărul cu fruntea mare îşi pipăia

uneori umărul, iar William se întreba dacă nu cumva şi-l luxase recent şi îl durea. Băieţii care suferiseră comoţii cerebrale în trecut se fereau uneori de contact, iar el se întreba dacă nu cumva se temeau să nu se trezească iarăşi cu creierul izbit de cutia craniană. William îi urmărea pe jucători, cu istoriile lor, în acel continuu du-te-vino de pe teren. Noaptea, în pat, recitea conţinutul dosarului, pentru că, dacă era mai pregătit, avea mai multe şanse de a fi de ajutor. William simţea informaţiile învălmăşindu-se în capul lui. El credea – chiar dacă această convingere era învăluită în îngrijorare – că poate oferi acestei echipe un serviciu pe care nimeni altcineva nu l-ar putea oferi. Ar putea fi ceva mărunt, aproape de neobservat, dar era ceva. Trebuia doar să-şi dea seama ce anume.

Recitind transcrierile interviurilor sale cu băieţii – ochii lui erau atât de obosiţi încât se fixau cu greu pe fiecare cuvânt –, William şi-a amintit de propriul manuscris, unde întrebările sale apăreau şi cu litere de tipar. Manuscrisul se afla într-o cutie nedeschisă din dulapul lui, împreună cu alte obiecte din apartamentul de la Northwestern; William şi Kent goliseră micul dulap de depozitare, la scurt timp după ce părăsise spitalul. Pe partea exterioară a cutiei, era notat, cu scrisul de mână al Juliei: LUCRURILE LUI WILLIAM. Nu era pregătit să se uite la manuscris, să se gândească dacă voia să mai scrie despre baschet. Când William a încercat să-şi amintească întrebările din notele de subsol, tot ce-şi putea aminti erau îndoiala de sine şi anxietatea, ca şi cum ar fi stat pe o gheaţă subţire. Putea citi o notă de îngrijorare şi în întrebările sale din transcrieri. Acolo părea preocupat de starea gheţii pe care stăteau băieţii. William întrebase: „Ai fost accidentat înainte? În timpul liceului sau în vacanţele de vară? Cât de grav a fost? A fost cineva alături de tine, să te ajute?”

★

A ajuns la Sylvie de Crăciun, dar numai pentru că a crezut că vreuna din surori sau toate vor veni să-l ia dacă nu s-ar fi dus singur şi nu a vrut să le strice vacanţa aşteptând în zăpadă un autobuz către Northwestern. Şi-ar fi petrecut vacanţa cu Kent, dar Kent călătorea în Des Moines, pentru a se întâlni pentru prima dată cu familia iubitei sale. William a înţeles că cele trei surori încercau să continue să fie o familie pentru el şi le-a apreciat profund bunătatea, dar credea că nu mai trebuie să petreacă timp cu ele.

Avea o viziune clară despre cum ar trebui să arate noua lui viaţă. Trebuia să fie o figură singuratică, ascetică. Până la urmă, acesta era cel mai sigur mod de a nu răni pe nimeni altcineva. Avea orele lui cu echipa de baschet, prietenia cu Kent şi un acoperiş deasupra capului. Cea mai mare parte a noii sale vieţi avea să se desfăşoare pe marginea unui teren de baschet, unde putea să-i ajute pe tinerii jucători să evite tipul de accidentare pe care o suferise el. Ar fi fost o viaţă frumoasă, plină de însemnătate şi prietenie. Nu avea nevoie de familie sau de cumnate şi, cu siguranţă, nu avea nevoie de orice devenise Sylvie pentru el. Şi-a promis, în călătoria cu autobuzul până la Pilsen, că aceasta va fi ultima lui seară cu familia Padavano. Avea să le fie mai bine fără el.

A sosit cu o maşinuţă de pompieri, frumos împachetată, pentru Izzy şi trei pulovere de damă, identice, pe care le cumpărase în panică de la magazinul din campusul colegiului. Apartamentul lui Sylvie era mic, mai ales cu bradul de Crăciun care ocupa un colţ, aşa că William s-a rezemat de perete, lângă fereastra deschisă. Simţea plăcut pe spate aerul răcoros. Izzy mărşăluia în cercuri prin încăpere, clătinându-se din când în când, căci fusese prea surescitată în acea după-amiază pentru a dormi. Sylvie a servit mâncarea preferată de sărbători a lui Charlie: sendvişuri cu curcan. Cele trei surori păreau fericite împreună, dar s-au uitat pe rând la uşa închisă a apartamentului. Lui William i-a trecut

prin minte că sperau ca membrii dispăruţi ai familiei lor să apară în mod miraculos: Julia şi Alice, Rose, chiar şi tatăl lor. Membrii familiei Padavano nu petrecuseră niciodată o vacanţă ca aceasta, departe unii de alţii, iar cele trei surori care se aflau încă aici erau bântuite de fantome.

William n-a întrebat, dar a presupus că Julia habar n-avea că surorile ei îşi petrec Crăciunul cu el. Voia să-şi ceară scuze pentru că le-a dat un alt motiv să o mintă pe sora lor mai mare, dar ştia că asta i-ar face pe toţi să se simtă inconfortabil. N-ar fi trebuit să vină. Pierderea şi fantomele erau umbra lui, iar întunericul lui se răspândea în micul apartament.

— Eşti bine? l-a întrebat Emeline, şi a venit să stea lângă el.

Purta puloverul cu dungi albe şi violet pe care i-l dăruise; la fel şi Cecelia şi Sylvie. Arătau ca membrele unei echipe oarecare, practicând un sport de iarnă.

A încuviinţat din cap şi a sorbit din vin.

— O să plec curând. Autobuzele se retrag devreme în seara asta.

Emeline l-a privit cu ochi mari, apoi a pus o mână pe braţul lui. William şi-a dat seama că era abţiguită.

— Ştii, a întrebat ea, că sunt lesbiană? Ţi-au spus? Abia am început şi eu să mă definesc aşa.

Nu ştia. S-a gândit la asta pentru o clipă, apoi a ignorat subiectul, pentru că nu era treaba lui.

— Pari fericită, a spus el, pentru că aşa era.

Emeline avea o expresie deschisă şi el şi-a dat seama că nu o mai văzuse niciodată arătând aşa. Avusese un aer ezitant încă din momentul în care o întâlnise la meciul lui de baschet, când ea avea paisprezece ani. Emeline păruse întotdeauna ocupată să-i privească pe toţi ceilalţi şi să încerce să fie de ajutor, dar ea însăşi rămânea pe margine, de parcă nu ar fi fost rândul ei să trăiască. William crezuse că ezitarea făcea parte din ea – din

personalitatea ei –, dar acum ezitarea dispăruse. Acum apărea pe deplin vie în faţa lui.

Ea s-a apropiat de urechea lui şi a spus:

— Sunt îndrăgostită.

Ceva s-a întâmplat în capul lui William; cuvintele acestea l-au făcut să roşească şi să simtă un dor atât de puternic, încât pentru o clipă s-a gândit că ar putea plânge. Acea afirmaţie – „Sunt îndrăgostită” – a trimis o săgeată dureroasă în trecutul său. Ştia că nu ar fi putut niciodată să o iubească pe Julia într-un mod adevărat şi profund, şi nici ea pe el. Şi acum, în viaţa lui nouă, sigură, era fără ieşire la mare, iar dragostea era marea; William alesese stabilitatea în detrimentul oricărui risc şi oricărei pierderi. I-a zâmbit brusc lui Emeline, şi-a luat haina de pe canapea şi le-a spus la revedere, Crăciun fericit şi mulţumiri, în timp ce ieşea pe singura uşă a apartamentului. A simţit o mare uşurare, afară, în ninsoare, în timp ce stătea în staţia de autobuz, sub luminile slabe ale oraşului. Aici îi era locul, singur în semiîntuneric.

Se întorsese de jumătate de oră în apartamentul său din cămin – cea mai mare parte a clădirii se golise, cu doar câţiva studenţi străini şi sportivi dedicaţi rămaşi aici în vacanţă –, când s-a auzit o bătaie la uşă. A oftat, bănuind că e vreun student singuratic sau poate un paznic în vârstă, în speranţa că William îi va oferi de băut. A deschis uşa încet, fără tragere de inimă.

Sylvie stătea pe hol, cu zăpada topită pe umerii hainei de iarnă. Şi-a scos haina în timp ce intra. Încă purta puloverul cu dungi.

A clipit spre ea, confuz.

— Ce faci aici? Ai luat şi tu autobuzul?

Sylvie a trecut pe lângă el, până în mijlocul încăperii mici.

— Crezi că nu văd ce faci?

— Cum?

— Încerci să dispari, să te îndepărtezi. De mine, de noi. E ca şi cum – şi-a muşcat buza pentru o secundă – Julia a plecat şi deci pleci şi tu.

Ceasul de peretele din colţ ticăia zgomotos. Era una dintre piesele originale ale apartamentului, având, poate, menirea de a le aminti tuturor celor care locuiau aici că timpul trece. William a simţit că-i transpiră ceafa. Muncise din greu, când el şi Julia erau la început, pentru a-i convinge pe cei din familia Padavano să-l accepte. Citise o carte despre instalaţii sanitare pentru a-şi da seama cum să repare o ţeavă ruginită sub chiuveta de la bucătărie. Îşi petrecuse după-amiezi întregi în grădina lui Rose, smulgând buruieni. Împrumutase cărţi de poezie de la bibliotecă pentru a încerca să înţeleagă referinţele pe care le făcea Charlie în timpul conversaţiilor. Acum se simţea vinovat de acele eforturi şi de cât de eficiente fuseseră. El şi soţia lui se despărţiseră, şi totuşi el era încă parte din familia ei. Cu o săptămână în urmă, Cecelia îl sunase când baia i-a fost inundată, iar William se dusese acolo cu unelte. Cele trei surori Padavano care se aflau încă în Chicago păreau să nu ţină seama de adevărul situaţiei: William nu merita familia pe care Julia se simţise obligată să o lase în urmă.

„Te rog, pleacă”, s-a gândit el. Corpul şi creierul lui doreau să-l atragă în locul întunecat, scufundat, unde nu-şi dădea seama de emoţiile sale, unde totul era amorţit. Dar nu mai putea face asta.

— N-ar trebui să fii aici, a spus el. Există reguli în privinţa oaspeţilor de sex feminin după orele de program.

— Vai, mă laşi? a reacţionat Sylvie.

Prin tăcerea lui, a fost de acord cu ea. Scuza aceea era slabă. El era slab. Adevărul era că William se simţea alert şi inconfortabil şi *îşi dorea* lucruri în prezenţa Sylviei. Lucruri pe care nu le merita şi care ar fi creat şi mai mult haos. Când decisese să se despartă de familia Padavano, se referea în realitate la Sylvie. De fiecare dată când intra în rezerva lui de la spital, inima îi bătea mai repede. Ştia că trebuie să se îndepărteze de ea. Ar fi putut face asta mai uşor dacă Sylvie nu i-ar fi cerut să-l ţină de mână în ultima zi la spital. Toată viaţa lui, William

încercase să-şi păstreze controlul. Fusese băieţelul care tuşea în dulapul lui, încercând să nu-şi supere părinţii. Studentul instabil, zâmbind întotdeauna cu o secundă prea târziu sau ezitând să bată palma cu cineva. Baschetbalistul, aflat în elementul lui doar când avea o minge în mâini. Tânărul care a răsuflat uşurat să fie ales de o femeie puternică, una care îi oferise planuri, programe şi chiar intenţii. Îi urmase toate instrucţiunile, dar în cele din urmă, indicaţiile îl îndepărtaseră atât de tare de sine, încât ajunsese să nu mai fie o persoană în adevăratul sens al cuvântului.

În spital, William îşi permisese să simtă compasiune pentru copilul singuratic care fusese cândva şi pentru tânărul care îşi pierduse speranţa după ce o accidentare îl forţase să părăsească terenul de baschet. William îşi găsise vocea în spital, iar medicamentele făcuseră ca, atunci când deschidea ochii dimineaţa, primul lui gând să nu fie cum ar putea ajunge la celălalt capăt al zilei. Scopul său continuu – şi, credea el, şi al medicilor săi – era să fie suficient de sănătos, suficient de bun şi suficient de fericit. Dar când Sylvie şi-a pus mâna într-a lui, William a experimentat o senzaţie despre care nu ştia că există. Cu mâna ei într-a lui, se simţise întregit. Şocul şi plăcerea acestui lucru reverberaseră în el. Chiar acum şi-ar fi dorit ca Sylvie să nu fie în această cameră, forţându-l să aibă această conversaţie, şi totuşi ar fi vrut să o ţină de mână. Îşi dorea sentimentul care venea odată cu atingerea ei. Îl dorea foarte mult.

— Abia dacă te-ai uitat la mine sau mi-ai vorbit în seara asta, a spus ea, şi cred că te-ai prefăcut că nu eşti acasă când am venit acum câteva zile.

El a încuviinţat din cap. Lăsase luminile stinse şi rămăsese în tăcere, când ea a bătut la uşa lui.

— Ar trebui să mă laşi în pace, a spus el. Ar trebui să mergi la întâlniri şi să te distrezi. Sunt un om defect. Trebuie să te duci să-ţi trăieşti viaţa.

Sylvie l-a ascultat în timp ce vorbea şi, în timp ce Cecelia făcuse o faţă curioasă, Sylvie a făcut una

gânditoare.

— Dar asta îţi încalcă mantra, a spus ea. Nu te poţi preface că nu eşti acasă dacă vrei să trăieşti fără minciuni şi fără secrete.

William s-a gândit la asta. Avea dreptate. Făcea greşeli, motiv pentru care avea nevoie ca ea să plece. Avea nevoie să trăiască liniştit şi atent, singur.

— Aş prefera să răspunzi la uşă şi să-mi spui de ce vrei să plec. Sylvie a inspirat adânc, iar sunetul acela l-a făcut pe William să se gândească la o fereastră deschisă. Nu vreau să te ascunzi şi nu vreau să mă ascund nici eu, a adăugat ea.

„Nu te ascunzi", s-a gândit el. „Văd atât de multe în tine, mai multe decât în orice om pe care l-am cunoscut vreodată." Asta începuse pe bancă, în acea noapte rece, dar acum putea să vadă durerea ei lăuntrică. Vedea că şi ea era plină de dorinţe. William stătea încă lângă uşă. Sylvie se afla în mijlocul micului spaţiu de locuit, în faţa canapelei roşii. William s-a întrebat pentru o secundă ce-or fi făcând părinţii lui în acel moment. Şi i-a imaginat stând liniştiţi în livingul lor, cu focul arzând în şemineu şi cu paharele pline. Feţele lor se ofileau de bătrâneţe şi nefericire.

— N-ai de gând să spui *ceva*? l-a întrebat Sylvie.

S-a uitat la ea şi a încercat să-şi exprime din privire părerea de rău, pentru că nu părea să poată vorbi; se simţea incapabil să ajungă în vâltoarea de sentimente şi de cuvinte din interiorul lui şi să le dea glas.

Ea a clătinat din cap, evident frustrată.

— Am să-ţi spun eu ceva. Ceva de care mi-am dat seama datorită ţie. Când eram mică, visul meu era să găsesc o dragoste grozavă, precum cea despre care citeşti într-un roman de Brontë. Sau de Tolstoi.

William şi-a imaginat asta, ca şi cum ar fi răsfoit un album: a trecut de la imaginea părinţilor săi istoviţi la Sylvie purtând o rochie cu guler înalt, într-o gară rusească.

— Când eram adolescente, surorile mele voiau să ies la întâlniri cu băieţi şi să nu fac ceea ce făceam, adică să mă mozolesc cu ei în bibliotecă. Dar eu nu eram deloc interesată să fiu iubita cuiva şi nici soţia cuiva nu-mi doream să devin. Ştiam că, dacă nu mi-aş găsi niciodată marea iubire, mai degrabă aş rămâne singură decât să mă mulţumesc cu o relaţie mediocră. Nu suport să mă prefac că sunt fericită. Sylvie şi-a scuturat mâinile pentru o secundă, de parcă ar fi fost ude şi ar fi vrut să şi le usuce. Totuşi, iată ce am înţeles: întotdeauna am crezut că am acel vis pentru că sunt o romantică şi sunt menită să trăiesc o viaţă grandioasă, dar nu era adevărat. Am creat acel vis pentru că viaţa reală mă speria, iar visul acela mi s-a părut atât de exagerat, încât nu credeam că se va împlini vreodată. Nu am văzut niciodată un asemenea tip de dragoste cu ochii mei. Părinţii mei se iubeau, dar jalnic, şi erau nefericiţi. La fel erau toate celelalte cupluri din cartierul meu. Tu ai văzut vreodată genul acela de dragoste?

William a negat din cap. El se însurase de frică, pentru că nu credea că este capabil să ajungă singur la maturitate. Avea nevoie de Julia să-i fie mai degrabă părinte decât parteneră de viaţă. Îi era ruşine cu asta, dar era adevărat.

— Nu credeam că voi găsi vreodată un bărbat, în afară de tatăl meu, care să mă înţeleagă cu adevărat. Care să înţeleagă felul în care privesc lumea, ce înseamnă lectura pentru mine, cum îmi pun întrebări în toate privinţele. Cineva care să vadă cea mai bună versiune a mea şi să mă facă să cred că aş putea fi acea persoană. Sylvie a clipit de câteva ori, ca şi cum ar fi încercat să-şi reţină lacrimile, şi şi-a încleştat pumnii. Credeam că genul ăsta de dragoste e un basm. Credeam că genul ăsta de bărbat nu există. Ceea ce însemna că ajunsesem să mă simt bine în legătură cu faptul că aveam un vis şi totuşi puteam sta în siguranţă cu surorile mele.

Sylvie i-a aruncat o privire lungă, iar William ştia că se află într-o mare încurcătură. Dar nu fugea – stătea în foc.

— Eu te văd pe de-a-ntregul, a spus el, cu o voce liniştită.

— Ştiu. Am ştiut că e cu putinţă când ţi-am citit cartea. Şi când te-am ţinut de mână, a zis Sylvie, apoi a tăcut.

William şi-a amintit de Emeline spunând: „Sunt îndrăgostită”.

— Asta nu se poate, Sylvie.

William a vorbit cu fermitate, din mijlocul vâlvătăilor, pentru a clarifica acest lucru. „Am fost căsătorit cu sora ta”, s-a gândit el. Şi-a dorit ca atunci când a întâlnit-o pentru prima oară pe Julia Padavano în curtea interioară a colegiului, să fi plecat şi să o fi lăsat în pace. Ştia chiar şi atunci că era ceva în neregulă cu el; pur şi simplu, nu ştia despre ce e vorba sau ce să facă. Julia, în vârstă de optsprezece ani, strălucea spre el ca un far, iar el i-a folosit strălucirea pentru a-şi lumina drumul în faţă.

— Pot să plec din Chicago, a spus el, ştiind chiar în timp ce spunea asta că, dacă ar părăsi familia Padavano, campusul universitar şi pe Arash, cu echipa de baschet, s-ar sfărâma în bucăţi prea mici pentru a mai fi puse la loc. Uite, a spus William, disperat acum. Trebuie să existe alţi băieţi. Găseşte pe altul. Continuă să cauţi.

— Nu există altul, a spus ea. Tu eşti singurul.

— Nu merit asta, a zis el, referindu-se la *tot*: la acest moment, la femeia din faţa lui, la mâna ei într-a lui, pentru că ea traversase camera, şi acum îl ţinea de mână. A simţit brusc o căldură năvălind prin el.

— Ei bine, eu merit, a spus Sylvie.

Apoi s-a întins şi l-a sărutat.

SYLVIE

decembrie 1983 – august 1984

În ultima zi de spital, când Sylvie l-a ţinut de mână pe William şi a recunoscut în sinea ei că îl iubeşte, intenţionase să ţină asta pentru ea. Avea să-şi limiteze contactul cu el, să-şi ia ore suplimentare la bibliotecă, să-şi facă noi hobbyuri – care anume, nu era sigură – ca să-şi ţină mintea ocupată; astfel private de oxigen, sentimentele aveau să se stingă în interiorul ei. Dar acel plan n-a funcţionat. Nimic n-a funcţionat. Sentimentele păreau doar să devină mai vaste. În bibliotecă, mâinile lui Sylvie tremurau în timp ce punea cărţile pe rafturi. A constatat că nu mai putea să citească, pentru că, dacă îşi pornea imaginaţia, intra nu în lumea romanului, ci într-un spaţiu locuit de William. Ochii ei îi întâlneau pe ai lui, iar Sylvie şi William îşi spuneau în tăcere unul altuia tot ce conta. După ce pleca de la serviciu, se silea să facă plimbări lungi, ca să obosească şi să doarmă, dar în fiecare noapte se întindea în pat şi îşi simţea cusăturile invizibile tensionate până în punctul de a plesni.

În ziua de Crăciun, când William a cercetat cu privirea fiecare centimetru pătrat din apartamentul ei, cu excepţia locului în care stătea Sylvie, când ochii lui au operat chirurgical în jurul ei, până când s-a simţit din nou ca o fantomă, l-a urmărit prin zăpadă. Era furioasă. Plănuia – dacă se poate spune că plănuise ceva în timpul călătoriei cu autobuzul – să apară la uşa lui şi să-l oblige s-o privească. Asta era tot ce intenţiona să facă. Dar în prezenţa lui, uitându-se la faţa lui dulce şi tristă şi la ochii albaştri care îi bântuiau visele, a vrut mai mult. A vrut linişte şi capacitatea de a sta întinsă în pat fără să simtă că va exploda. Voia să dea glas tuturor cuvintelor strânse în ea. Îşi dorea totul, pentru că simţea zidurile pe care amândoi le ridicaseră pentru

a-şi reţine dorinţele şi simţea frumuseţea enormă care se afla dincolo de acele ziduri.

Când în cele din urmă s-au sărutat, în mijlocul micului living al lui William, în timp ce afară ningea, presiunea din interiorul lui Sylvie s-a risipit. Simţindu-şi trupul uşor, a experimentat un nou tip de bucurie şi un nou sens al vieţii. „Pentru asta trăim”, s-a gândit. Ea şi William au stat îmbrăţişaţi şi au vorbit: Sylvie, la pieptul lui William, şi el, în părul ei. Între fraze şi uneori între cuvinte, se sărutau. Sylvie îşi trecea mâinile peste umerii lui, prin părul lui. Îşi dorea atât de mult să-l atingă, încât plăcerea aproape că o durea, iar apropierea trupurilor lor făcea să-i fie greu să se concentreze asupra conversaţiei. Voia totul deodată. De când murise Charlie, era singură şi cu sufletul frânt. O minţise pe Julia de când se mutase din apartamentul ei şi al lui William. Seara petrecută pe bancă îi făcuse pe William şi Sylvie să se deschidă unul faţă de celălalt, iar ea încercase să fugă de acea legătură, însă eforturile ei de a scăpa o sufocaseră. În braţele lui, putea să respire adânc pentru prima dată după aproape un an.

Niciunul dintre ei nu s-a formalizat şi niciunul nu s-a îngrijorat că l-ar putea jigni cu ceva pe celălalt. Pur şi simplu şi-au împărtăşit sentimentele, pe care, la un anumit nivel, fiecare le cunoştea deja. Sylvie i-a povestit lui William cum se simţise să fie văzută atunci, pe bancă, şi cum îl văzuse şi ea pe el în notele lui de subsol, iar el i-a spus că se simţea liniştit alături de ea, într-o deplinătate pe care nu o simţise niciodată în viaţa lui.

— Nu trebuie să spunem nimănui, a şoptit ea, iar el a fost de acord.

Sylvie şi-a spus că nu încalcă termenii mantrei lui William, pentru că *între ei* nu existau secrete. Dragostea şi onestitatea lor trebuiau să rămână în acea cameră, dar acea cameră părea enormă, în comparaţie cu graniţele corpului ei.

Sylvie şi-l imagina pe tatăl ei zâmbind aprobator în timp ce ea şi William evitau etichetele şi se ţineau

unul pe celălalt, în umbră. S-a întors în micul lui apartament în noaptea de după Crăciun şi aproape în fiecare noapte după aceea. Cu William, Sylvie s-a simţit liberă să se desfăşoare. I-a arătat scenele pe care le scrisese despre viaţa ei cu familia, pe când ea şi surorile ei erau mici. I-a povestit despre conversaţia cu Charlie în spatele băcăniei. Era încântată de faptul că putea să-i arate şi să-i spună lui William orice îi trecea prin cap, fără să-şi facă griji că el va înţelege greşit sau o va crede ciudată. I-a spus glumele groaznice pe care un şef al bibliotecii – un bătrân cu ochelari ca fundurile de sifoane – le împărtăşea bibliotecarilor în fiecare după-amiază, iar unele dintre ele erau atât de ridicole, încât ea şi William râdeau până le dădeau lacrimile. Sylvie putea fi oricum în prezenţa lui: caraghioasă, tristă, inspirată, mulţumită în fiecare celulă a corpului ei.

— Relaţia noastră nu mi se pare, oricum, o relaţie, a spus ea într-o seară, în timp ce el urmărea, la micul lui televizor, un meci al celor de la Bulls. Ea se aşezase lângă el, cufundându-se într-un roman. Dăduseră televizorul încet, iar uşa era încuiată de două ori, pentru a-i oferi lui Sylvie timp să se ascundă în baie dacă bătea cineva. Ea dormea în camera lui William câteva nopţi pe săptămână, ceea ce presupunea să plece înainte de zori, ca să fie sigură că William nu are probleme.

— Dar cum ţi se pare? a întrebat el, fără să-şi îndepărteze privirea de la ecran.

— Ca şi cum toate zidurile au fost dărâmate. De parcă n-am mai avea nevoie de un acoperiş sau de uşi. Ca şi cum ar fi irelevante.

— Deci suntem afară.

El a întors capul şi i-a zâmbit. Era noul lui zâmbet, care apăruse după primul lor sărut. William obişnuia să zâmbească rar, iar atunci când o făcea, zâmbetul lui părea obedient, de parcă ştia că momentul cere un zâmbet, şi, astfel, faţa lui acţiona pârghiile potrivite pentru a forma unul. Sylvie voia să-şi petreacă restul vieţii stârnindu-i acest nou

zâmbet. Pe chipul lui William se citeau pofta de viaţă, recunoştinţa şi fericirea. Sylvie ştia că William e fericit cu ea, ştia că e recunoscător; îşi şoptea fericirea noaptea, cu gura lipită de pielea ei.

De asemenea, voia să păstreze relaţia lor secretă pentru totdeauna, ceea ce pentru el însemna până când Sylvie şi-ar fi venit în fire şi l-ar fi părăsit. William nu simţea că acest lucru îi contrazice mantra; acest secret era, de fapt, doar o tactică de întârziere, un moment de bucurie furată, înainte ca ei să-şi adune forţele pentru a se îndepărta unul de celălalt.

— Nu merit asta, spunea el aproape zilnic, până când Sylvie l-a rugat să înceteze.

Dar el a repetat-o, pentru că nu se putea abţine.

— Dar eu merit fericirea şi împlinirea? l-a întrebat ea.

— Desigur.

— Atunci fă asta pentru mine.

— Să te iubesc pentru tine?

William s-a ridicat să stingă televizorul. Deasupra televizorului, era atârnat tabloul pe care-l adusese recent Cecelia. William îi spusese lui Sylvie cât de tulburată era Cecelia când i l-a arătat. „Întotdeauna pictez portrete", spusese ea. „Dar îmi plac provocările. Nu sunt sigură ce e asta, dar din punct de vedere tehnic funcţionează."

Lui Sylvie i-a plăcut tabloul. Dacă nu ar fi ştiut că sora ei l-a pictat, nu ar fi ghicit niciodată. Era parţial un peisaj, parţial o explorare a luminii şi a ploii. Sylvie şi-a amintit că Cecelia le-a spus surorilor ei că vrea să picteze ploaia precum Van Gogh picta stelele. Pe pânză erau rafale, amestecate cu lumină slabă. Lumina era cea care atrăgea privirea.

— Eu o să te iubesc oricum, a spus William. Dar nu vreau să rănesc pe nimeni. Nu aş suporta să te rănesc, Sylvie. Ar trebui să fiu singur. Ce va spune familia ta? Ce va spune Julia? a zis, cu o uşoară grimasă în timp ce i-a rostit numele. Acele amintiri

pe care le scrii… Cele mai multe dintre ele sunt despre tine şi ea.

— Da, sigur. Sunt despre noi patru.

William a clătinat din cap cu tristeţe. Îl auzea gândindu-se: „Fără minciuni, fără secrete”.

— Când citesc ce scrii, îmi dau seama cât de dor îţi este de sora ta.

Pe Sylvie asta a enervat-o suficient cât să-şi închidă cartea, să-şi înghesuie cămaşa de noapte şi periuţa de dinţi înapoi în poşetă şi să plece. A mers prin campus spre staţia de autobuz, cu aerul rece îngheţându-i obrajii fierbinţi. Era enervată pe ea însăşi pentru că a reacţionat exagerat la spusele lui William. Avea să-l sune când ajungea acasă. El avea dreptate, desigur. Pentru ea, era vorba despre Julia. William voia ca totul să rămână secret, astfel încât să se poată îndepărta unul de celălalt fără ca nimeni altcineva să fie atras pe orbita lor sau chiar să ştie despre ei. Sylvie voia să-şi păstreze dragostea secretă din cauza surorii ei mai mari. Când a încercat să-şi imagineze cum ar fi dacă Julia ar afla că ea şi William se iubesc, Sylvie a fost nevoită să scuture puternic din cap, pentru a risipi imaginile durerii. Julia ar urî-o; Sylvie o trăda; singura soluţie era ca nimeni să nu ştie.

Era martie, iar Julia şi Alice erau plecate de aproape cinci luni. Proiectul profesorului Cooper fusese extins, iar Julia, fără să se consulte cu nimeni din familie, hotărâse să rămână la New York.

— Pentru cât timp? a întrebat-o Cecelia la telefon.

— Vom vedea, a răspuns Julia. Mi-e dor de tine, dar mie şi lui Alice ne merge bine aici.

Sylvie a fost uşurată să audă despre amânarea termenului de întoarcere. Ea şi sora ei mai mare vorbeau de două ori pe lună, noaptea, după ce Alice era în pat; se sunau cu rândul, pentru că apelurile la distanţă mare erau costisitoare. Nici ea, nici Julia nu au menţionat tensiunea care a marcat despărţirea lor; amândouă se prefăceau că nimic nu s-a întâmplat. Julia era mereu obosită de o zi lungă de

muncă, dar era şi entuziasmată de oraş, de oamenii deştepţi cu care lucra, de hainele pe care le purtau femeile din New York. Părea strălucitoare, debordând de entuziasm, şi cu mult mai vie decât fusese în ultima vreme.

— Povesteşte-mi despre tine, îi spunea Julia lui Sylvie, când îşi termina de împărtăşit veştile. Mi-e dor de tine. Spune-mi totul!

Şi Sylvie vorbea despre coordonatele vieţii ei – slujba, chiuveta ei din garsonieră, care picura, cum fusese ultima oară când a avut grijă de Izzy –, dar lăsa deoparte ceea ce conta.

— Pari fericită, a spus Julia, la sfârşitul unui apel.

— La fel şi tu.

— Mă bucur pentru noi, a spus sora ei.

Sub copacii grei din campus, Sylvie şi-a imaginat-o pe sora ei mai mare clătinând din cap spre ea. „Nu poţi să ascunzi asta pentru totdeauna”, spunea Julia, în închipuirea ei. „Trebuie să alegi.” Sora mai mare a lui Sylvie făcea parte din ea, altfel decât surorile mai mici; cele două fete mai mari ale familiei Padavano fuseseră îngemănate în copilărie. Poate din această cauză – sau poate pentru că Sylvie ştia că nu există graniţe, ceea ce însemna că Julia făcea parte din ea – îşi purta sora alături de ea, deşi aceasta părăsise oraşul Chicago. Julia mergea pe stradă lângă Sylvie, se aşeza la masă, la restaurant, faţă în faţă cu ea, şi îi rămânea alături când se privea în oglinzile din băi. Sylvie era recunoscătoare pentru această versiune a companiei surorii ei.

Recent, într-o conversaţie, venise vorba despre Julia, iar Emeline spusese:

— Trebuie să-ţi fie dor de ea.

— Da, dar nu prea mult, a răspuns Sylvie.

Şi asta era adevărat, dar într-un fel pe care nimeni altcineva nu putea să-l înţeleagă, decât, poate, Julia însăşi.

★

Kent a aflat primul. El şi Nicole – o tânără optimistă, cu un zâmbet larg, în stare să rivalizeze

cu al lui Kent – au venit să-l viziteze pe William la începutul lunii aprilie, iar Kent a ştiut imediat că ceva s-a întâmplat. William a încercat să se intereseze de logodna lor şi a admirat inelul lui Nicole, care aparţinuse iubitei bunici a lui Kent, dar Kent s-a uitat la el şi a spus:

— Spune-mi ce se întâmplă. Arăţi complet diferit.

— Nu arăt diferit, a răspuns William. Sunt într-o formă ceva mai puţin groaznică, poate. Pot alerga cinci kilometri acum.

Kent a clătinat din cap.

— Poate că e vorba despre o fată, a sugerat Nicole, care îl studia pe William de parcă ar fi fost un pacient venit la clinica ei.

Kent a clătinat din nou din cap, pentru că era imposibil, dar, odată cu acele cuvinte, ceva s-a schimbat pe faţa lui William, aşa că s-a oprit. S-a uitat fix la prietenul său.

— O fată? Cine e?

Kent îi cunoştea pe toţi cei din mica viaţă a lui William, pe toţi cei implicaţi în echipa de baschet de la Northwestern, pe toţi cei din spital.

William l-a privit pe prietenul său cum tria posibilităţile, apoi i-a spus cu o voce liniştită:

— Sylvie.

A urmat un moment de tăcere în timp ce Kent a luat piesele care-i fuseseră înmânate şi a început să le aşeze în ordine. Scena de pe malul lacului, călătoria cu ambulanţa la spital, Sylvie aşezată lângă patul lui William.

— Bineînţeles! a exclamat el şi l-a îmbrăţişat pe William, ceea ce a făcut-o pe Nicole să râdă de plăcere.

— Ai grijă să nu-l răneşti, Kent, a intervenit ea, căci Kent cântărea cu douăzeci de kilograme mai mult decât William.

Kent a sunat-o pe Sylvie la bibliotecă şi i-a spus că trebuie să vină imediat. A îmbrăţişat-o şi pe ea, la fel de strâns, iar Sylvie i-a simţit uşurarea în îmbrăţişare.

— E minunat, a spus el. Ar fi trebuit să mă aştept. Sunt puţin dezamăgit de mine. I-a privit pe amândoi. Totuşi, văd complicaţiile inerente.

Sylvie se simţea stânjenită în faţa lui Nicole, care era frumoasă şi pe care tocmai o întâlnise pentru prima dată. S-a întrebat dacă această tânără o consideră o persoană groaznică pentru că s-a îndrăgostit de soţul surorii ei. Era prima dată când Sylvie se gândise care ar putea fi părerea străinilor şi se simţea dezarmată, lipsită de apărare, sub privirea lui Nicole. Îşi dădea seama că William fusese aproape inconştient când le-a spus. William stătea pe canapeaua roşie, cu o expresie stupefiată pe faţă. Sylvie i-a strâns mâna, pentru a-i aminti că era acolo. Pentru a-l împiedica să se scufunde în apa dinăuntrul său.

— N-o să dureze. O să ne despărţim în curând, a spus William. Pentru Sylvie.

Kent s-a uitat la Sylvie, iar ea a clătinat din cap.

— Totuşi, trebuie să păstrăm secretul, a spus ea.

Sylvie analizase situaţia şi i s-a părut în regulă că cei doi ştiau adevărul. Nu erau în contact cu gemenele sau cu Julia. Ei locuiau în Milwaukee. Faptul că ştiau însemna pur şi simplu că micuţa cameră de cămin în care sălăşluia dragostea lui William şi Sylvie crescuse puţin. Sylvie s-a gândit că asta ar putea fi frumos; ea şi William ar putea să iasă la cină cu Kent şi iubita lui. O întâlnire dublă, ca şi cum ar fi un cuplu normal. Ea şi William şi-ar fi creat o mică extensie controlată a vieţii lor secrete. William ar fi putut vorbi cu cel mai bun prieten al lui.

Kent se plimba prin faţa lor.

— Vă iubiţi?

Au încuviinţat amândoi din cap. William, reticent; Sylvie, îndrăzneaţă.

— Minunat! Asta e ceva minunat! Dar gata cu secretele. Imediat. Nu e ceva sănătos, iar sănătatea ta este prioritară, William. Ştii regula.

Sylvie şi-a pus mâinile la ochi. Se simţea ca o copilă de trei ani în pragul unei crize de furie,

îmbujorată de supărare şi jenă. Kent îşi îndrepta atenţia spre William, pentru a-i aminti lui Sylvie că el era veriga slabă. Pentru a-i aminti că, dacă William s-ar destabiliza, totul s-ar prăbuşi.

— I-ai spus terapeutei? a întrebat Kent, privindu-l cu luare-aminte pe prietenul său. Nu? Asta nu e bine. Trebuie să spui tuturor. E crucial.

„E crucial ca William să supravieţuiască”, voiau să spună cuvintele lui Kent.

— Nu poţi ascunde dragostea, a adăugat el, iar Sylvie, cu mâinile încă peste faţă, s-a întrebat: „Aşa o fi?”

Unde era dragostea lor? Putea fi ascunsă? Sylvie a văzut dragostea radiind pe chipul lui William când s-a uitat la ea, precum o lumină iţindu-se prin crăpăturile unui perete. Dragostea lui Sylvie pentru el făcea parte din ea la fel de mult ca mâinile sau ca faţa ei. Nu ar fi *ales* niciodată să-l iubească pe William; nu ar fi *ales* niciodată să-l poarte în suflet pe soţul surorii. Totuşi, nu era un sentiment pe care ea şi William să şi-l fi acordat unul altuia; ei *erau* dragostea lor. Sylvie simţea că, dacă s-ar îndepărta de el, s-ar sfârşi. Ea nu ar mai fi Sylvie; n-avea să rămână din ea decât o cochilie goală, iar zilele ar fi trecut fără să însemne nimic.

— Ca să fie mai clar, a spus Kent, trebuie fie să vă despărţiţi, fie să spuneţi tuturor. S-a uitat la Sylvie. Astea sunt singurele două opţiuni.

O ceaţă dinăuntrul lui Sylvie s-a risipit brusc. Ea ştia că supravieţuirea lui William îi cerea să-şi trăiască viaţa în propriile sale condiţii. A se minţi pe el însuşi şi a-i minţi pe ceilalţi era o abatere de la terenul sigur, şi Sylvie nu putea să fie părtaşă la aşa ceva. William avusese dreptate, de la primul lor sărut, că acest secret trebuia să fie temporar, iar Sylvie ştia, de la primul lor sărut, că nu se putea întoarce la o viaţă fără William. Devenise oxigenul pe care avea nevoie. Doar că, până în acel moment, Sylvie pur şi simplu nu reuşise să contopească acele adevăruri.

Kent încă patrula prin încăpere.

— Tu o să-i spui medicului tău, William. Eu am să-i spun lui Arash. Nu-ţi face griji, am să i-o spun într-un mod relaxat. Şi va fi încântat – o iubeşte pe Sylvie. Asta o să rezolve treaba cu oamenii cu care îţi petreci timpul. Sylvie. Kent s-a uitat la ea, ca să-şi dea seama dacă îi urmărea ideea. A încuviinţat mulţumit din cap, văzând că ea ţinea pasul. Tu trebuie să le spui tuturor celorlalţi.

Sylvie a aprobat din cap şi a spus:

— Am înţeles, căpitane!

A vorbit cu amândouă gemenele odată. Le-a chemat la ea într-o după-amiază însorită de mai. Fereastra era deschisă, iar aerul care intra înăuntru mirosea a primăvară.

Cecelia purta hainele de lucru – o salopetă măslinie, cu multe buzunare, pentru perii şi cârpe. Lucra aproape nonstop la o pictură murală pe Loomis Street. Picta până seara, apoi pleca din nou de acasă la ora două dimineaţa – Izzy era în siguranţă cu Emeline – şi lucra la peretele acela până când trebuia să doarmă din nou. Aceasta era prima comandă de pictură murală pe care o primise de la un consiliu local cu atribuţii în domeniul artelor, pentru care putea picta orice dorea. Sylvie trecea zilnic să-şi viziteze sora în drum spre şi dinspre bibliotecă. Ştia că Ceceliei nu-i plăcea să vorbească despre o lucrare în timp ce acesta era în desfăşurare, aşa că doar se uita. Pe perete apăruseră mai întâi conturul feţei şi umerilor unei femei. În ultima săptămână, pe măsură ce trăsăturile femeii erau completate, lui Sylvie începuse să-i pară cunoscută. Avea un aer mândru şi aprig. Sylvie se întreba dacă femeia era Cecelia însăşi, sau poate Emeline ori Julia. În ziua aceea simţise un fior de îngrijorare că sora ei ar putea să o picteze pe ea. Cecelia ar fi putut să dezvăluie adevărata ei personalitate pe perete. Dacă femeia de pe zid era ea, atunci dragostea şi desfăşurarea ei ar fi fost vizibile pentru toată lumea. Această posibilitate o

făcuse pe Sylvie să nu mai amâne, o făcuse să-şi sune surorile şi să le ceară să vină. Ideea de a fi deconspirată de pensula Ceceliei era inacceptabilă; trebuia să mărturisească ea însăşi.

— Ştiam că urmează ceva, a spus Emeline, pentru că te-ai purtat ciudat.

Ea venise de la grădiniţă, ceea ce însemna că era uşor lipicioasă de jeleu şi plastilină.

— Şi tu eşti gay? a întrebat-o Cecelia, zâmbind.

S-a aşezat lângă sora ei, la măsuţa de bucătărie. Sylvie a negat din cap. S-a gândit: „Aş vrea eu să fie asta vestea mea".

— Vreţi apă? Sau… a zis, încercând să se gândească la ce avea prin dulapuri, poate biscuiţi?

— Dă-i drumul! a spus Cecelia. Em are curs în seara asta, şi doamna Ceccione stă cu Iz, aşa că trebuie să ajung repede acasă.

Sylvie a tras adânc aer în piept, ca şi cum ar fi fost pe cale să se scufunde sub apă, şi le-a spus ce are pe suflet. A început cu momentul în care l-a luat de mână pe William, pe malul lacului, şi le-a explicat că se simţea plină de viaţă şi completă alături de el, cu tot sinele ei haotic.

— Când ne ţinem de mână… a spus ea, dar nu reuşise să termine acea frază cu William, aşa cum n-a putut nici acum.

Uneori, cuvintele erau ca nişte pietricele aruncate într-o fereastră, iar fereastra în sine reprezenta ceea ce voia să exprime.

Când a terminat, surorile ei au tăcut. De afară se auzea slab zgomotul traficului. Frânele scârţâind ale unui autobuz.

— O, Sylvie!

Cecelia părea extenuată de lipsa somnului, de efortul de a-şi ţine lumea laolaltă prin propriile forţe. Izzy descoperise cuvântul *nu*, şi se trezea dimineaţa strigându-l din pătuţ.

Emeline şi-a întors privirea de la Sylvie.

— Alege oricare alt bărbat de pe pământ şi mă voi bucura pentru tine, a spus ea. Oricare altul.

— Ştiu, a răspuns Sylvie. Nu se aşteptase ca surorile ei să fie încântate, dar tristeţea lor era palpabilă şi o apăsa ca o pătură grea. Dacă aş putea, aşa aş face.

Emeline o implora din priviri. Sylvie şi-a amintit cum stătea cu Julia şi Emeline la masa din sufragerie a lui Rose, implorând-o pe mama lor să nu plece. Sylvie era cea care avea acum veştile neplăcute. Ea era cea pe care surorile ei doreau s-o oprească.

— Julia a trecut prin atât de multe, a spus Emeline. Nu poţi fi doar prietenă cu el?

— Tu ai putea fi doar prietenă cu Josie?

Emeline a strâns din buze. A clătinat din cap. Lui Sylvie îi trecuse prin minte că ea şi Emeline făcuseră alegeri cu mize similare. Sylvie stătea aici şi frângea inimile surorilor ei, pentru că nu-şi putea imagina viaţa fără William, iar William nu-şi putea trăi viaţa în secret. Emeline îşi ignorase sexualitatea – fără să recunoască asta nici măcar faţă de sine – până când o cunoscuse pe Josie.

— Trebuia să-i spun că o iubesc, a răspuns Emeline. Chiar dacă asta m-ar fi ucis. Şi chiar m-am gândit că s-ar putea.

Cuvintele ei au rezonat cu Sylvie, adevărul acesta resimţit ca o chestiune de viaţă şi de moarte. Îşi deschisese inima şi risca astfel să şi-o frângă.

— De unde ştii că nu e cu tine pentru că îi e dor de Julia? Cecelia îşi urmărea sora în timp ce vorbea; ea era mereu în căutarea adevărului. Semeni cu ea, să ştii. E nesănătos, Sylvie, nu crezi? Parcă te bagi în patul ei, în căsnicia ei.

Sylvie nu a avut nimic de spus la asta. Prima dată când şi-a scos hainele, s-a întrebat dacă William era dezamăgit de faptul că sânii ei sunt mai mici decât ai Juliei, iar şoldurile, mai puţin curbate. Oare Julia fusese o iubită mai bună? Sylvie nu l-a întrebat niciodată pe William dacă avea aceste gânduri, pentru că nu voia să audă răspunsurile.

A fost surprinsă să constate că nu se simţea defensivă la reacţia surorilor ei; ea nu era înclinată

să se certe. S-a gândit la femeia pe care Cecelia o picta pe zidul înalt de trei etaje, la câteva străzi distanţă, şi la modul în care conturul se umplea încet de culoare şi detalii. Sylvie se umplea, descoperind şi arătându-şi propriile culori. Simţea tristeţea care emana de la surorile ei mai mici ca o căldură radiind din pielea lor. Sylvie ştiuse că n-avea să meargă bine. Ştia că Cecelia şi Emeline îl iubeau pe William ca pe un frate; îl cunoşteau de când erau în clasa a noua. Dar aceasta era o veste grea şi nu se gândeau la William. Se gândeau la viziunea pe care şi-o creaseră cu privire la puntea strălucitoare care exista între cele trei surori din Chicago şi Julia, din New York. Sylvie ştia că Emeline îi trimitea Juliei prin poştă tăieturi din ziare cu apartamentele disponibile în Pilsen. Cecelia continua să le picteze împreună pe Alice şi Izzy. Fotografiase pânzele şi îi trimisese imaginile prin poştă Juliei, întrebând-o pe care ar dori-o. Julia nu alesese încă una.

— Dar dacă faci asta, a spus Emeline, apoi a făcut o pauză, de parcă ar fi fost pe cale să se scufunde şi ea sub apă, Julia şi Alice nu se vor mai întoarce niciodată acasă.

Soarele s-a ascuns în spatele unui nor sau al unei clădiri, iar cele trei surori au fost drapate în umbră. Puntea strălucitoare se făcea praf la picioarele lor. Sylvie s-a gândit la visul ei din copilărie şi la modul în care Julia obiectase că romanele pe care i le cita ca reprezentări ale marii iubiri erau, toate, tragedii. Sylvie, în inocenţa ei, insistase că latura tragică se putea evita. Nu făcea parte din ţesătura de bază a romantismului. Dar se înşelase.

— Ştiu, a spus ea, îmi pare foarte rău!

După mărturisire, Emeline şi Cecelia s-au îndepărtat de Sylvie. Ea ştia că erau rănite şi sufereau şi aveau nevoie să stea un timp departe de ea. Îşi făcea griji că ar putea simţi nevoia asta pentru totdeauna, dar şi-a alungat acel gând

groaznic. Şi ea se simţea rănită şi suferea. Sylvie a continuat să treacă şi să privească pictura murală la care lucra Cecelia pe Loomis Street, dar şi-a programat vizitele în intervalele în care sora ei nu era acolo. De la o zi la alta, femeia de pe perete semăna tot mai mult cu ea. Sylvie a recunoscut-o în cele din urmă când Cecelia i-a terminat de pictat ochii. Nu era una dintre surorile Padavano; era Sfânta Clara de Assisi, cea pe care evlavioasa Rose i-o dăduse fiicei sale să o poarte după ea ca penitenţă. Dar Cecelia – pictând-o iar şi iar – făcuse din Sfânta Clara talismanul ei.

Femeia de pe perete părea puternică. Ea nu arăta ca o avertizare despre cum să nu-ţi trăieşti viaţa. De fapt, ea radia de pe perete, ca un exemplu contrar. Studiind-o, Sylvie şi-a amintit că atunci când fetele erau mici, Rose le folosise pe sfinte ca exemple inspiratoare de femei desăvârşite. A început să se folosească de ele ca sisteme de avertizare şi pedepse abia când Sylvie şi surorile ei au crescut – când sexul, căsătoria şi sarcina începuseră să fie teme actuale.

Sfânta Clara ocupa trei etaje pe zidul lateral al clădirii. Ea depăşise aşteptările familiei şi ale societăţii, refuzând să fie o mireasă adolescentă, refuzând să renunţe la viaţă înainte de a o începe. Ea întruchipa curajul, iar femeia care o picta fusese, cu siguranţă, curajoasă. Poate că, se gândea Sylvie, toate surorile Padavano erau curajoase. Cecelia comisese ceva echivalent cu a fugi de acasă la şaptesprezece ani şi era o mamă singură, a cărei artă era din ce în ce mai solicitată. Emeline era acum într-o relaţie cu Josie şi nu ascundea acest fapt. Doamna Ceccione aproape că făcuse infarct când Emeline şi Josie s-au ţinut de mână în faţa ei, iar Emeline şi-a cerut scuze că a supărat-o – timp în care Cecelia râdea, în aceeaşi cameră –, dar nu şi-a cerut scuze pentru dragostea ei. Când s-a confruntat cu problema unui soţ care trebuia salvat, Julia a sfidat secole întregi de misoginie în care soţiilor li se ceruse să acorde prioritate soţilor şi a ales să se

salveze pe sine. Iar Sylvie s-a gândit că poate şi ea era curajoasă, pentru că şi-a permis să trăiască un vis atât de măreţ, încât crezuse că şansa va trece pe lângă ea.

Sylvie se gândise că va rămâne singură şi la adăpost, alături de surorile ei. La urma urmei, inima ei le aparţinuse mereu. Inimile celor patru surori au bătut la unison aproape toată viaţa. Privind pictura murală, Sylvie s-a întrebat dacă acest curaj era inseparabil de pierdere: ai făcut un lucru de neconceput şi ai plătit un preţ. Julia nu ştia încă adevărul lui Sylvie, dar avea să-l afle în curând. Cecelia spusese că ea şi Emeline aveau să discute cu ea; una dintre gemene avea să călătorească la New York pentru a-i spune personal Juliei. Sylvie fusese uşurată să audă asta. Gemenele aveau să-i spună Juliei cu blândeţe şi să încerce să o protejeze, în timp ce Sylvie nu putea decât să provoace durere.

De fiecare dată când Sylvie o suna pe Julia, se gândea că aceea putea fi ultima lor conversaţie. Nu ştia când avea să sosească Cecelia sau Emeline la New York; ea nu era la curent cu planurile lor. O asculta pe Julia descriind grădiniţa lui Alice şi cum copilul ei spusese primul cuvânt: „Mama”. Julia i-a spus lui Sylvie că profesorul Cooper i-a cerut părerea după o întâlnire şi că a apreciat ideile ei. Sylvie punea întrebări, pentru ca apelul să dureze mai mult. Încerca să memoreze vocea surorii şi cum suna iubirea ei. Sylvie n-ar fi crezut, în copilărie, că ceva ar fi putut-o separa vreodată pe sora ei mai mare de ea; acum, să se gândească la toporul care era pe cale să cadă şi să nu facă nimic pentru a-l opri era pentru ea o tortură extraordinară. „Te iubesc”, se gândea ea, la telefon. „Îmi pare rău.”

Consilierii rezidenţi trebuiau să doarmă în cămin în fiecare noapte, aşa că Sylvie mergea întotdeauna la Northwestern, în loc să vină William în Pilsen. Simţea că şi-a petrecut cea mai mare parte a vieţii în lumea reală, îndurând tăcerea gemenelor, aşteptând ca Julia să afle, în timp ce William putea să-şi continue existenţa într-o bulă, la universitate. Se

bucura că el era protejat în bula lui; doar că ar fi vrut să aibă şi una a ei. Spre marea ei uşurare, William se dezgheţase după teroarea sa iniţială. Timp de câteva săptămâni după ce Kent a aflat de ei, William a continuat să-şi tot dreagă vocea, de parcă nu ar fi avut încredere că poate să vorbească. Dar, cu trecerea timpului, cerul nu a căzut peste el, aşa cum anticipase. I-a spus terapeutei că o iubeşte pe Sylvie, iar doctoriţa – care îl îndemnase să-şi creeze legături reale cu alţi oameni – a considerat vestea ca fiind, în general, pozitivă. Kent l-a informat pe Arash, iar acesta – după cum prezisese Kent – a fost încântat. Prima dată când l-a văzut pe William, după discuţia cu Kent, Arash l-a bătut pe spate timp de vreo două minute fără oprire. Cecelia şi Emeline au încetat să-l mai viziteze pe William, dar vizitele lor nu fuseseră niciodată regulate, iar el se simţea mai confortabil cu ideea absenţei, decât a prezenţei lor.

Sylvie era cea care respira adânc în timp ce mergea spre bibliotecă, cea care stătea de veghe cu Sfânta Clara, pe trotuar, de câteva ori pe zi şi care mânca omletă singură în garsoniera ei. Ea trăia într-o tăcere pe care şi-o crease şi simţea că se afundă tot mai mult în ea. Nu-şi regreta alegerea; uneori, când era cu William, o durea faţa şi îşi dădea seama că era pentru că nu încetase să zâmbească ore în şir. Noaptea, dormea lipită de pielea lui caldă şi, când se trezea, la patru dimineaţa, îşi nota amintiri din copilărie.

După trei luni de tăcere, Sylvie se afla la bibliotecă într-o după-amiază de august, împingând un cărucior cu cărţi nou-intrate în inventar, din camera din spate, când Emeline a apărut lângă ea. Emeline nu a vorbit, doar a cuprins-o pe Sylvie în braţe. Şi-a lipit capul de umărul ei, iar buclele lor s-au suprapus. Sylvie a cuprins singurele părţi din Emeline la care ajungea: mâna şi creştetul capului plecat. Cele două surori au stat aşa câteva minute, în colţul din spate al bibliotecii. Când s-au desprins din îmbrăţişare, a fost ca un nou început. Dintr-un

loc în care avuseseră inima zdrobită, porneau la drum euforice şi libere.

JULIA

octombrie 1984 – septembrie 1988

Emeline a vizitat-o pe Julia când Alice avea un an şi jumătate, iar mama şi fiica locuiau la New York de un an. Mutarea fusese intensă pentru Julia. Din momentul în care ea şi Alice s-au îmbarcat în zborul spre New York – primul din viaţa Juliei şi călătorind singură cu un copil –, fiecare zi a fost o provocare şi o noutate absolută. Nu neapărat într-un sens rău. Noutatea venea ca o uşurare; Julia s-a grăbit să plece din oraşul ei natal pentru că avea nevoie de ceva nou şi diferit. Manhattan a livrat, totuşi, la un volum şi o scară pe care nu le-ar fi putut anticipa. Oraşul vibra zgomotos, iar lumea era mereu pe fugă; Julia s-a trezit mergând în viteză pe trotuare, încercând să ţină pasul, chiar şi atunci când nu era sigură că se îndrepta în direcţia corectă.

Şi-a început slujba alături de profesorul Cooper – unde nicio persoană şi nicio sarcină nu-i erau familiare – şi a încercat să-şi facă un cămin temporar pentru ea şi copilul ei.

— Şase luni, îi cânta lui Alice, când încerca s-o adoarmă. Rezistăm noi timp de şase luni.

Ea şi Alice stăteau într-un apartament eliberat temporar de una dintre prietenele lui Rose, din Florida. În loc de chirie, tot ce trebuia să facă Julia era să ude colecţia extinsă de plante a doamnei Laven. Dădea o tură de apartament la sfârşitul fiecărei zile, cu o stropitoare în mână, apoi se prăbuşea în pat să doarmă. Julia nu încercase niciodată să-şi ducă viaţa pe cont propriu, cu atât mai puţin una care presupunea atâtea solicitări. A avut întotdeauna ajutorul surorilor ei, al mamei sau al lui William. Acum Julia trăgea cu o mână căruciorul, şi cu braţul celălalt ţinea copilul, în timp ce urca treptele de la metrou. Simţea că transpiră mereu şi se străduia să arate prezentabil în acelaşi timp. Ea era responsabilă de tot: să fie suficiente

scutece pentru Alice la creşă, să plătească facturile, să aibă lapte şi mâncare pentru bebeluşi în bucătărie, plus spălatul rufelor. Alice genera atât de multe rufe de spălat! Cu toate acestea, Julia simţea o profundă recunoştinţă faţă de Manhattan, atât pentru că-i solicita toată atenţia, cât şi pentru că nu-i oferea nicio amintire din vechea ei viaţă.

A beneficiat de un scurt răgaz când Rose a cumpărat bilete pentru ea şi Alice, ca să o viziteze în Florida, de Crăciun. Julia a fost prima dintre fiicele lui Rose care a călătorit la Miami, iar Rose şi-a prezentat, cu vădită mândrie, fiica şi nepoata prietenelor ei. Când Julia refuzase să lupte pentru căsnicia ei, Rose îşi exprimase dezamăgirea, dar acum Rose părea cuprinsă de entuziasmul noii vieţi a Juliei. „Fiica mea lucrează pentru un consultant în afaceri foarte important, în centrul Manhattanului. Soţul meu spunea mereu că Julia are creier şi curaj. Şi nu-i aşa că fetiţa ei e superbă?” Julia a fost uimită de felul în care mama ei rescrisese povestea fiicei sale mai mari şi a propriului soţ: Julia nu mai era o ratată, iar părerea lui Charlie trebuia respectată. Totuşi, s-a simţit bine să aibă aprobarea mamei ei şi a fost fericită să deschidă cadourile pentru Alice, pe atunci în vârstă de opt luni, lângă bradul lui Rose. După-amiaza, ea şi Rose au sunat la Sylvie, pentru a ura sărbători fericite familiei rămase în Chicago. Surorile le-au dat-o la telefon pe Izzy, care a bolborosit cu multă importanţă timp de câteva minute, făcându-le să se amuze pe femeile care ascultau, atât în Florida, cât şi în Chicago.

Când proiectul profesorului Cooper cu compania de comunicaţii s-a prelungit peste primăvară, el a întrebat-o pe Julia dacă vrea să se întoarcă la Chicago.

— Îmi place să lucrez cu tine, a spus el. Eu o să iau clienţi suplimentari aici, aşa că mai rămân o perioadă. Dar ştiu că tu ai familia în Chicago. Înţeleg perfect dacă vrei să te întorci.

Julia a tras adânc aer în piept la auzul acestei veşti; nu era o surpriză totală, din moment ce ştia că

clientul era încântat de munca profesorului Cooper şi proiectul nu era finalizat, dar de când se mutase, trăia într-un calendar de şase luni. În zilele grele, îi era teribil de dor de surorile ei, îi era dor să fie într-un oraş prin care se putea deplasa fără să se gândească. Îşi dorea, de asemenea, ca Alice să aibă şansa să se joace cu verişoara ei şi să fie răsfăţată de mătuşi.

— Pot să mă gândesc până mâine? a întrebat ea, iar profesorul Cooper a fost de acord.

În acea seară, a străbătut pe jos cele treizeci de străzi de la birou până la creşa lui Alice şi a ştiut răspunsul înainte de a ajunge la capătul drumului. În Manhattan, Julia a simţit că este pe calea împlinirii potenţialului său; era femeia puternică, cu o viziune clară, care devenise odată cu naşterea fiicei sale. Când Julia s-a imaginat înapoi în Chicago, acea versiune a ei era împovărată de griji. Acolo, fusese soţie; acolo, îşi înţelesese greşit soţul; acolo, luase decizii proaste. Şi i se părea complicat fie şi numai să ia în calcul posibilitatea de a se întoarce în acelaşi oraş în care trăia fostul ei soţ. William renunţase legal la Alice, iar numele de familie Waters fusese eliminat din documentele oficiale ale Juliei şi ale lui Alice. Dar dacă William ar fi venit la un loc de joacă din Chicago, unde se afla copilul, să îl privească? Dacă Julia şi Alice s-ar fi întâmplat să treacă pe lângă el pe stradă? Dacă s-ar fi răzgândit?

Julia nu-şi dăduse încă seama cum i-ar fi explicat toate astea fiicei ei, odată ce Alice avea să fie suficient de mare ca să înţeleagă. Ştia că mai avea timp să se hotărască, aşa că evita să se gândească serios la asta. La urma urmei, care erau opţiunile ei? Să-i spună lui Alice: „Practic, ai un tată, dar a renunţat la tine”? sau „Tatăl tău pur şi simplu nu te vrea în viaţa lui”? ori „E atât de bolnav încât nu poate fi părinte”? O parte a complicaţiei era că *Julia* nu înţelegea, deşi era recunoscătoare pentru decizia lui William. Alice era o copilă de un an, cu ochi strălucitori, zâmbitoare şi cu obraji dolofani. La vederea ei, străinii de pe stradă se transformau pe

loc în clovni – se strâmbau, scoteau limba, se străduiau s-o facă să chicotească. Ea era, credea Julia, cel mai minunat copil din lume, cu Izzy pe locul secund. Cum ar putea cineva să nu şi-o dorească pe Alice în viaţa lui? Confuzia inclusă în această întrebare şi în alegerea lui William i-a amintit Juliei de sfârşitului mlăştinos al căsniciei ei. Concluzia, a decis Julia, era că îi plăcea la New York şi voia să mai rămână.

Partea dulce-amăruie a acestei decizii, desigur, erau surorile ei. Cel puţin o dată pe zi, Juliei i se părea că o vede pe Sylvie urcându-se într-un taxi sau traversând strada, iar în clădirea Juliei era o femeie al cărei râs semăna cu cel al Ceceliei. În timpul fiecărei convorbiri telefonice, Julia le cerea surorilor ei să o viziteze.

— Nu. Vino tu acasă, îi răspundea Cecelia.

Ea era singura care se opunea în totalitate ideii. Cecelia părea înrădăcinată în Chicago, cu o încăpăţânare surprinzătoare pentru cineva atât de independent în alte privinţe. Sylvie părea deschisă la idee, deşi era întotdeauna vagă în privinţa momentului. Iar Emeline era îngrijorată cu privire la detalii: costul vizitei, teama ei de avioane, lipsa unor pantofi potriviţi.

— O să râdă lumea de mine acolo, a spus ea. Toată lumea din Manhattan este atât de stilată!

Însă după ce a luat decizia de a rămâne în oraş, Julia se trezea plină de entuziasm în fiecare dimineaţă. Ea şi Alice dansau seara în bucătăria lor; copila mişca, cu mare seriozitate, din funduleţ, pentru a-şi face numărul. Doamna Laven se întorcea de la Miami, dar s-a dovedit că ea era şefa consiliului de administraţie al blocului şi a ajutat-o pe Julia să închirieze un apartament drăguţ, cu două dormitoare, în aceeaşi clădire din Upper East Side. Juliei îi plăcea să aibă propria locuinţă şi era încântată de configuraţia noului său calendar. O lăsa pe Alice la creşă, apoi lua autobuzul din centrul oraşului până la 42nd Street, unde intra într-o clădire

de birouri, din sticlă, care reflecta, în ferestrele sale, măreţia gării Grand Central; la unul din etajele superioare, cu vedere spre oraş, participa la şedinţe, împreună cu profesorul Cooper.

Când Emeline a anunţat că îşi va depăşi temerile şi va veni în octombrie, Julia a fost încântată. Abia a putut să doarmă de emoţie, cu gândul la sosirea lui Emeline. Julia nu avusese timp să-şi facă prieteni în New York, dar nici nu ştia cum să facă asta. Surorile îi fuseseră întotdeauna cele mai bune prietene; în Chicago, nu avusese niciodată nevoie de altcineva în viaţa ei. Ea, Sylvie şi gemenele cunoşteau, fiecare, toate versiunile, toate vârstele, toate stările de spirit ale celorlalte; Julia nu putea înţelege cum să lege o prietenie intimă cu un străin. Uneori, vedea la grădiniţa lui Alice o mamă care părea să aibă o slujbă cu normă întreagă, aşa cum avea şi ea, sau al cărei stil îl admira şi se gândea să se apropie de acea femeie. Dar prăpastia dintre ea şi acea persoană total străină era abisală, iar Julia habar nu avea cum să o traverseze. Era posibil ca o prietenie să înceapă de la a întreba pe cineva cum se numeşte? Cu siguranţă, ar trebui să se mute împreună pentru a se cunoaşte cu adevărat, iar asta nu avea nicio utilitate practică.

Julia şi-a luat o săptămână liberă de la serviciu, ca să poată petrece fiecare minut cu Emeline. Cele două surori au făcut plimbări lungi, iar Julia a condus-o pe Emeline de mână pe străzi, pentru că sora ei se uita în sus la zgârie-nori, nu la maşinile din jurul ei. Au petrecut o zi la Metropolitan Museum of Art – un loc pe care îl cunoşteau din filme şi din cărţi – şi s-au prefăcut, în timp ce parcurgeau sălile, că sunt ele însele într-un film. Stăteau până târziu în fiecare noapte, vorbind. Julia tânjise după această apropiere, după o conversaţie uşoară, caraghioasă. Se simţise singură. Au discutat despre Rose – de parcă mama lor ar fi fost încă soarele pe orbita căruia trăiau – şi cât de trufaşă era, în turnul ei de fildeş din Florida. Emeline se

descurca grozav cu copiii mici, desigur, şi stătea pe podea ore întregi, jucându-se cu Alice.

— Eşti cea mai tare Alice din lume, îi spunea Emeline fetiţei.

Se jucau cu blocuri de construcţie pe podea, în timp ce Julia stătea în fotoliu, privind.

— Matamin, a spus Alice, cu o concentrare atentă.

Încerca să spună „mătuşa Emeline”.

— Bravo! a aplaudat-o Emeline.

Alice a zâmbit larg, arătându-şi toţi dinţii. Fetiţa avea obraji rotofei şi părul drept şi auriu. Ochii albaştri erau, fără îndoială, ai tatălui lor.

— Seamănă cu William, a spus Emeline. Dar ochii ei sclipesc ca ai lui tati. Şi pun pariu că părul ei o să fie mai ondulat pe măsură ce creşte. În poze, aveam părul mai drept când eram mică. La grădiniţă, văd o mulţime de copii mici trecând de la asemănarea cu un părinte la asemănarea cu celălalt.

— Sper că va ajunge să semene măcar un pic şi cu mine, a spus Julia. Cele două surori o priveau pe Alice cu o adoraţie comună. Dar, sincer, atât timp cât nu are în ea *întunericul* lui, şi-a rostit Julia cu voce tare teama ei secretă, nu-mi pasă cum arată.

Emeline a clipit surprinsă, apoi a spus:

— Desigur. Ai dreptate.

Dimineaţa, Julia îi prindea lui Emeline părul la spate, şi se uitau amândouă în oglindă la chipurile lor asemănătoare. „Am nevoie de tine”, s-a gândit Julia, ştiind că „de tine” însemna „de voi”, de toate surorile ei, dar nevoia era atât de mare, încât nu putea fi pretenţioasă. Nu o putea lăsa pe Emeline să plece fără să ştie când şi cum o va vedea din nou. Până la sfârşitul primei zile a lui Emeline la New York, Julia a lansat o campanie pentru a-şi convinge sora să se mute, împreună cu Josie, în oraşul ei. Transplantarea surorii ei aici ar fi fost o soluţie perfectă. Existau în Manhattan grădiniţe care căutau persoane cu experienţa profesională de care dispuneau Emeline şi Josie, şi nimănui nu-i păsa aici dacă erai sau nu gay. Julia descoperise, după ce

se mutase la New York, că profesorul Cooper locuise timp de treizeci de ani cu un bărbat. Iubitul lui, Donny, era drăguţ; purta costume frumos croite şi o ajutase pe Julia să-şi aleagă covoarele – piaţa covoarelor se dovedise a fi foarte scumpă şi confuză – pentru apartamentul ei.

— Nu-mi pot imagina să trăiesc altundeva decât în Chicago, a spus Emeline, când Julia a deschis subiectul.

Dar era atât de admirativă faţă de oraş şi atât de fericită cu Alice în braţe, încât Julia se simţea încrezătoare că, în decurs de câteva luni, va reuşi s-o convingă. Plănuia să vorbească cu doamna Laven despre sora ei şi să închirieze un apartament în aceeaşi clădire. Julia şi-a imaginat-o pe Alice alergând de la un apartament la altul şi cum ar fi acasă în două locuri. Iar perspectiva de a-şi împărtăşi zilele incitante de lucru cu Emeline, la un pahar de vin în fiecare seară, o făcea pe Julia să tremure de plăcere. De când plecase din Chicago, se simţea ca şi cum ar fi sorbit aer printr-un pai, şi deodată era capabilă să inspire porţii mari de oxigen. În prezenţa lui Emeline, râdea fără motiv şi era încântată când Alice îşi dădea căpşorul pe spate şi hohotea. „Mi-e mai bine cu surorile mele”, se gândea Julia.

— Ce mai face Sylvie? a întrebat ea.

Era ultima zi a lui Emeline în oraş. Alice era la doamna Laven, aşa că cele două surori puteau petrece câteva ore împreună. Tocmai îşi beau cafeaua în bucătărie. Emeline îi spusese totul despre arta Ceceliei şi despre muzicianul italian de jazz cu care se întâlnea. Auzise despre cum Izzy, în vârstă de doi ani, descoperise recent un tub de lipici puternic în studioul Ceceliei şi clădise un zgârie-nori lipind unele peste altele toate conservele de legume şi fasole pe care le găsise în bucătărie. Dar Emeline abia dacă o pomenise de Sylvie.

— Eşti singura care nu pare deranjată de iubita mea, Josie, a spus Emeline. Sylvie şi Cecelia au încercat s-o ascundă, dar adevărul este că au fost

şocate la început. Adică, înţeleg, şi eu am fost şocată. Şi mă aşteptam ca mama să-şi piardă minţile, ceea ce a şi făcut. Dar tu ai părut că te bucuri pentru mine.

— Chiar mă bucur pentru tine. Mi-aş fi dorit s-o fi adus şi pe Josie cu tine, ca s-o pot cunoaşte.

— Nu mi-am *propus* s-o iubesc pe Josie, a spus Emeline şi s-a uitat în jos la ceaşca de cafea. Mi-a fost greu să accept faptul că nu alegem pe cine iubim, pentru că asta e ceva ce schimbă totul.

Vorbiseră destul de mult despre Josie în timpul vizitei lui Emeline, pentru că cele două femei hotărâseră să se mute împreună, iar Rose făcuse o criză la distanţă. Julia s-a întors să se uite la sora ei şi a simţit multă afecţiune pentru ea.

— Eşti de acord că nu putem alege pe cine iubim? a întrebat-o Emeline.

— Cred că da. De ce?

— Vreau să ştii că am fost supărată din cauza asta la început şi cred că mai sunt şi acum. Dar… a început Emeline, închizând ochii. Sylvie şi William se iubesc.

Julia a clătinat din cap a neîncredere şi refuz. S-a lăsat pe cel mai apropiat scaun, ca să n-o doboare cuvintele rostite de Emeline.

— Cecelia a fost furioasă pe Sylvie. Şi eu am fost. Era totul în regulă după ce ai plecat. Toată lumea era bine. Erai departe, dar aveai de gând să te întorci. Înţeleg acum, totuşi. Cum să nu înţeleg? Julia, nu au avut de ales.

Şocul veştii a luminat-o pe Julia, care şi-a amintit că Sylvie ştiuse cumva că William trebuia căutat şi salvat. Şi-a amintit de acel rămas-bun tensionat dintre ea şi Sylvie. De când Julia se mutase, convorbirile telefonice ale celor două surori fuseseră pline de fapte şi detalii concrete, de parcă şi-ar fi împărtăşit agendele săptămânale. Sylvie, în special, nu vorbise niciodată despre sentimentele, îndoielile sau gândurile ei, chiar dacă acestea erau, toate, lucruri despre care Sylvie şi Julia vorbiseră de atâtea ori înainte, în timp ce stăteau întinse una

lângă alta în paturile lor gemene, noaptea. Julia ar fi trebuit să ştie că se întâmplă ceva; poate că ştia, dar îşi ferise privirea şi nu lăsase acele gânduri să iasă la suprafaţă. La fel procedase, ştia asta, şi cu depresia lui William.

Sylvie fusese cea care i-a spus Juliei că soţul ei a încercat să se sinucidă şi apoi, mai târziu, că soţul ei nu voia să o vadă şi nu mai voia să fie nici soţ, nici tată. Abia acum Julia şi-a dat seama cât de ciudat era că Sylvie îi dăduse toate acele veşti. William ar fi trebuit să-i spună el însuşi, chiar dacă ar fi fost la telefon. Dar vocea lui trecuse prin Sylvie. De câte ori Julia îşi studia faţa în oglindă, se gândea: „Şi Sylvie are pistrui în locul ăsta, dar sunt mai discreţi. Părul Sylviei este mai ascultător decât al meu". Julia se gândea la sora ei la fel de natural ca la ea însăşi: Sylvie făcea parte din Julia. Iar William stătuse lângă Julia în pat, noaptea. Era singurul bărbat cu care fusese vreodată goală. Cele două persoane de care Julia fusese cea mai apropiată se aleseseră una pe alta.

Julia s-a ridicat şi s-a îndreptat spre chiuvetă. Pieptul i s-a contractat într-o mişcare supradimensionată, de parcă ar fi încercat să cureţe o ţeavă înfundată şi ar fi inhalat prea mult aer. A scos un icnet puternic. Emeline a frecat-o pe spate, aşa cum obişnuiau surorile, când una dintre ele nu se simţea bine.

— Se iubesc? a întrebat Julia, când s-a simţit în stare să vorbească.

Cuvântul acela, „iubesc", a zgâriat-o pe gât când l-a rostit.

Emeline şi-a sprijinit obrazul pe umărul Juliei. A încuviinţat din cap, iar Julia a simţit mişcarea pe piele. Şi-a imaginat-o pe Sylvie stând în spatele biroului ei de la bibliotecă şi s-a gândit: „Cum ai putut face asta? Eu nu ţi-aş face ţie niciodată aşa ceva".

— Îmi pare rău, Julia, a şoptit Emeline.

— Mă bucur atât de tare că am decis să mă mut aici! a spus ea. E cel mai inteligent lucru pe care l-

am făcut vreodată.

Julia şi-a dat seama, stând aşa, cu mâinile sprijinite pe blatul din bucătărie, că Emeline venise la New York să-i dea această veste. În ultimele săptămâni, Julia nu o găsise pe Sylvie acasă când o sunase, iar Julia presupusese că sora ei era pur şi simplu plecată, cu treburi. Dar Sylvie nu răspunsese la telefon pentru că ştia că Emeline se pregătea să vină la ea. Iar Emeline nu s-ar fi mutat niciodată la New York; această posibilitate fusese întru totul în imaginaţia Juliei. Fusese o idioată, şi acum, în orele rămase înainte de zborul lui Emeline înapoi la Chicago, abia dacă a reuşit să se uite la sora ei mai mică.

În următoarele câteva săptămâni, în fiecare dimineaţă, când Julia intra în camera lui Alice şi o ridica din pătuţ, Alice spunea: „Matamine?", cu o voce plină de speranţă, şi Julia clătina din cap. Ura să-şi dezamăgească fiica şi era supărată pe ea însăşi pentru că fusese iarăşi nesăbuită. Uitase că cel mai bun sine al ei era independent şi ambiţios. În timpul vizitei lui Emeline, Julia începuse să-şi pună fericirea în mâinile altcuiva, iar acesta era un vestigiu al vechiului ei sine, din Chicago. Nu mai voia să fie acea persoană. În Chicago, ea făcea parte din constelaţia surorilor Padavano; nu operaseră niciodată independent, iar dacă vreuna dintre ele avea o problemă, toate aveau o problemă. Faptul că Sylvie făcuse ceva groaznic şi o trimisese pe cea mai blândă dintre surori, Emeline, să-i dea vestea proastă Juliei era o dovadă clară a modului în care Julia nu îşi mai permitea să trăiască. Numai ea putea s-o facă fericită pe Alice şi nu avea s-o dezamăgească vreodată.

Noaptea, după ce copilul adormea, Julia se întindea în pat şi se uita la perete. Se simţea golită pe dinăuntru. Îşi amintea de Sylvie sărutându-se cu diverşi băieţi în bibliotecă şi respingând ideea de a avea un iubit, pentru că îşi aştepta marea dragoste. Julia crezuse că visul era drăguţ, dar nepractic, şi că, la un moment dat, Sylvie avea să-şi dea seama că

relaţiile erau o chestiune de compromis. Cum s-a întâmplat că marea dragoste a lui Sylvie s-a dovedit a fi soţul surorii ei? Nu i se părea nici predestinat, nici romantic. I se părea o alegere brutală. Sylvie alesese să-şi trădeze sora şi, din câte se părea, gemenele considerau asta ca fiind acceptabil. Emeline cumpărase un bilet de avion şi călătorise pe Coasta de Est pentru a-i da vestea, de parcă ar fi fost vorba de o bârfă oarecare.

Într-o noapte târziu, supărată, Julia a sunat-o pe Rose.

— Ce părere ai despre toate astea? a întrebat-o. Cum a putut Sylvie…

A constatat că nu poate termina fraza.

— E de necrezut, a răspuns Rose. Una dintre fiicele mele e lesbiană, alta e divorţată, iar pe Sylvie nici nu ştiu cum să o numesc. Ah, şi am uitat de cea care a născut în adolescenţă, nemăritată fiind, a zis ea, cu un râs forţat. Slavă Domnului că am plecat din Pilsen la timp! Familia noastră este o sursă nesecată de bârfe în cartier.

— Te împaci în vreun fel cu asta? a insistat Julia.

Ar fi vrut să spună: „Ceea ce au făcut Sylvie şi William a fost o cruzime. Sufăr. Ajută-mă, mamă!”

— Nu, nu mă împac, dar cui îi pasă ce cred eu? a oftat Rose. Ştiu, tu simţi că eşti victima în povestea asta, Julia, dar adevărul e că ai împins-o pe sora ta în faţa lui William, neducându-te niciodată la spital şi apoi plecând din Chicago. Şi acum, Sylvie te-a împins cu totul afară din Chicago, cuplându-se cu William, a zis, cu un ţâţâit dezaprobator. Că Sylvie s-a îndrăgostit de el e ridicol, evident. Nici măcar celor mai apropiate prietene de aici nu le pot spune despre asta – sunt chestii de telenovelă! Două dintre fiicele mele aleg acelaşi bărbat. Şi nu e ca şi cum William ar fi Kennedy, sau… sau Cary Grant, pentru numele lui Dumnezeu!

„Dar eu chiar sunt victima în povestea asta”, s-a gândit Julia. „Surorile mele au renunţat la mine şi au renunţat şi la Alice. Pentru totdeauna.” Sylvie şi William îşi împletiseră vieţile, iar acum Julia

trebuia să stea departe nu numai de fostul ei soţ, ci şi de sora ei cea mai apropiată. Când a adormit, Julia a avut un coşmar recurent, în care Alice, la vârsta de opt sau nouă ani, o întreba dacă îşi poate întâlni tatăl, iar acea întâlnire se întâmpla cumva. În vis, Sylvie stătea lângă William, în pragul unei case frumoase, iar micuţa Alice fugea în braţele deschise ale lui Sylvie. Scena a fost atât de vie, încât Julia a simţit-o ca pe o amintire şi i-a venit să vomite. Imaginea era o versiune perversă a vieţii din care fugise, cu Sylvie stând în locul Juliei. „Te rog", a spus Alice în vis, „pot să merg să locuiesc cu tatăl meu şi cu mătuşa Sylvie? Sunt o familie normală, cu o mamă şi un tată. Mi-ar plăcea să stau cu ei."

Julia s-a auzit spunând:

— O să-i spun lui Alice că William a murit.

— Ce? a făcut Rose, cât pe ce să se înece. Despre ce vorbeşti?

— Este singurul lucru care are sens. El nu vrea să aibă nimic de-a face cu ea, iar eu nu vreau să-i spun asta. Va crede că e ceva în neregulă cu ea, or, evident, nu e cazul. Ea e perfectă. Iar el este mort, în ceea ce mă priveşte. Nu ne vom mai întoarce niciodată la Chicago. Astfel, totul va fi mai simplu.

Ideea aceasta îi mai trecuse prin cap Juliei, dar i se păruse extremă. Acum nu i se mai părea aşa. Avea sens. Ea şi Alice aveau să fie în siguranţă în Manhattan, singure în mica lor familie. Nimeni n-avea să le mai rănească din nou.

— William şi Sylvie se vor despărţi, probabil. Sylvie este ca tatăl tău, ceea ce înseamnă că îi lipseşte consecvenţa. Ar trebui să-ţi trăieşti viaţa la New York pentru o vreme şi să vedem cum cad cărţile.

Julia ştia că mama ei nu putea accepta faptul că William renunţase la drepturile părinteşti. Creierul ei nu putea concepe ideea ca un părinte să renunţe la copilul său. „N-am auzit niciodată de aşa ceva", spusese Rose, şi acolo încheiase orice discuţie pe acea temă.

— Nu i-aş spune lui Alice acum, evident, a lămurit-o Julia. N-are nici doi ani.

— Bine, a răspuns Rose, cu uşurare-n voce. O să te calmezi cu timpul. Lucrurile o să se aşeze. Te iubesc, Julia.

Aşa a ştiut Julia că mamei sale îi părea rău pentru ea. Foarte rar spunea acele cuvinte cu voce tare.

— Şi eu te iubesc, a spus ea, apoi au închis amândouă.

În săptămânile următoare, Julia şi-a schimbat abordarea cu privire la locul de muncă. I-a fost atât de recunoscătoare profesorului Cooper că i-a permis să i se alăture la New York, încât s-a dedicat cu totul obiectivului de a-i fi cât mai utilă. Procesa datele pe care le colecta în discuţiile cu părţile interesate şi lua notiţe în timpul unor şedinţe de amploare, în care se dezbăteau noi proceduri de business. De asemenea, se ocupa de cafea şi petrecea mult timp la copiator. Julia făcuse tot posibilul pentru a se asigura că profesorul Cooper nu regreta că a angajat-o.

Acum însă, Julia şi-a amintit de viitorul la care visase, cel în care stătea la un birou de şef, purtând tocuri stiletto şi un costum scump. Nu ştia dacă acel vis era realizabil, dar putea fi. Părea ceva imposibil ca Sylvie să se combine cu William, şi totuşi se întâmplase. În mod clar, viaţa era mai dinamică decât crezuse.

Julia voia să fie promovată. Voia să câştige mai mulţi bani şi să-şi facă viaţa, pentru ea şi Alice, cât mai stabilă – şi mai intangibilă – cu putinţă. La o lună după plecarea lui Emeline, profesorul Cooper a rugat-o pe Julia să participe la o şedinţă şi să ia notiţe. A făcut-o, dar a şi intervenit în discuţii pentru a oferi câteva idei. Juliei îi plăcea să vadă cum bărbaţii – întotdeauna erau numai bărbaţi la aceste şedinţe – se întorc, surprinşi, pentru că ideile ei erau inteligente. Şase luni mai târziu, Julia l-a întrebat pe profesorul Cooper dacă ar putea să preia întâlnirea iniţială cu un client nou, unul mai mic, iar el a fost de acord. S-a pregătit săptămâni întregi – a aflat

totul despre compania de electronice care urmărea să fuzioneze cu un concurent, duplicând astfel propriul personal – şi a prezentat un plan de restructurare a companiilor combinate, care a fost atât de elegant, încât clientul a cerut ca ea să se ocupe de întregul proces. Când a primit această solicitare, profesorul Cooper a închinat un pahar de şampanie în cinstea Juliei.

— Sunt atât de mândru de tine! a spus el, iar Julia a trebuit să se scuze, ca să meargă să plângă ascunsă în baie.

Erau lacrimi de bucurie şi simţea că şi Charlie, oriunde s-ar fi aflat, era mândru de ea. „Racheta mea", ar fi spus el, cu uimire în voce.

Julia a devenit conştientă pentru prima dată că bărbaţii îi transmit diverse semnale. Până atunci, pur şi simplu nu observase asta. Era un bărbat cu barbă, drăguţ, care stătea mereu lângă ea dimineaţa, în liftul de la birou. Ea i-a complimentat butonii de la manşete. El a invitat-o să bea ceva împreună. În timp ce se îmbrăca pentru întâlnire – îşi dădea cu parfum şi cu un fard de pleoape mai închis decât cel de la birou, îşi alegea o rochie care să-i scoată în evidenţă formele –, Julia a râs în hohote, pentru că simţea că tocmai îşi amintise că are un corp fizic, pentru prima dată după naşterea lui Alice. Când şi-a netezit rochia pe şolduri, a furnicat-o tot corpul, parcă entuziasmat de posibilitatea unui viitor mai bun.

I-a spus bărbatului cu barbă acelaşi lucru pe care i l-ar fi spus oricărui bărbat cu care s-ar fi întâlnit: că nu îşi caută un iubit sau un soţ şi că nu-l va duce niciodată acasă la ea. Voia doar să se distreze puţin. Ea şi bărbatul cu barbă au băut martini la un bar de pe terasa unei clădiri, într-un amurg trandafiriu, apoi s-au sărutat pe stradă, sprijiniţi de o cutie poştală. În weekendul următor, au ieşit la o a doua întâlnire; el a dus-o la un meci al celor de la Yankees şi apoi au făcut sex pe podeaua bucătăriei lui, pentru că n-au mai apucat să ajungă în dormitor. A fost distractiv, şi Julia a simţit că şi-a optimizat viaţa: avea o slujbă

grozavă, o fiică perfectă şi o viaţă sexuală, în condiţiile stabilite de ea. La doi ani după vizita lui Emeline, profesorul Cooper a anunţat că Julia va fi responsabilă de filiala din New York a firmei sale de consultanţă. El şi Donny urmau să facă naveta între Chicago şi New York, dar Julia avea să conducă biroul din Manhattan.

Julia le-a trimis mamei ei şi gemenelor cărţi poştale prin care le anunţa veştile bune. Începuse să colecţioneze cărţi poştale cu diverse scene din New York, pentru a coresponda cu familia. Prefera cărţile poştale în locul apelurilor telefonice. Acestea ofereau un spaţiu restrâns de scris, aşa că menţiona unul sau două momente importante din viaţa ei şi a lui Alice, încheia cu „Pupici" şi le expedia. Rose ura cărţile poştale şi susţinea că doar o psihopată ar putea comunica în acest fel cu propria mamă.

Pentru a o linişti pe Rose, pe lângă cărţile poştale, Julia îi trimitea, o dată la două săptămâni, şi câteva fotografii cu Alice. Cecelia şi Emeline îi trimiteau, în schimb, cărţi poştale de la Chicago, ca şi cum ar fi introdus oraşul lor într-un concurs de vederi, iar Cecelia şi Julia schimbau din când în când fotografii cu Izzy şi Alice. Julia şi Sylvie nu corespondau niciodată, în niciun fel.

Dacă Julia era cu fiica ei când zărea o carte poştală colorată în cutia poştală gri, încuiată, din holul clădirii, nu o lăsa niciodată pe Alice să o vadă. Băga cartea poştală în poşetă şi, după ce o citea, o arunca într-un coş de gunoi de pe stradă. Arunca şi fotografiile cu nepoata ei. Julia citea majoritatea cărţilor poştale stând singură pe un trotuar aglomerat, cu autobuze şi taxiuri trecând pe lângă ea. Aşa a aflat că Emeline, Josie şi Cecelia s-au mutat împreună într-o casă nouă. Aşa a aflat că Sylvie şi William s-au căsătorit, într-o mică ceremonie ţinută în camera din spate a Bibliotecii Lozano.

WILLIAM

octombrie 1984 – septembrie 1988

Odată ce Emeline s-a întors de la New York, epuizată şi palidă, William a fost atent nu numai la el, ci şi la Sylvie şi la gemene. Îşi înţelegea poziţia aflată în centrul acestui adevăr dur. Kent avusese dreptate: William nu putea proceda altfel. În lunile de secret total, când el şi Sylvie îşi limitaseră dragostea la odaia lui mică, mintea lui William devenise confuză şi trebuise să-şi abată gândurile pentru a trece peste fiecare zi. Nu semăna cu ultimele luni ale căsniciei lui, pentru că Sylvie îl făcea fericit, iar în camera minusculă de cămin, împărţeau totul. Dar conflictul dintre viaţa din interiorul acelei încăperi şi cea din exterior îi dădea senzaţia acului ce zgârie suprafaţa discului de vinil.

Psihiatrul lui William – un bărbat chel, de origine portoricană, căruia îi plăcea să-i explice lui William de ce fotbalul este un sport mai bun decât baschetul – încheia fiecare şedinţă spunând:

— Trebuie să ieşi afară şi să faci mişcare, trebuie să-ţi iei pastilele şi trebuie să ai grijă de alţi oameni.

„Fără minciuni şi fără secrete” se subînţelegea. Era un dat şi un fundament al vieţii lui William. Se întreba adesea, în drum spre casă, dacă oamenii sănătoşi foloseau mantre pentru a-şi organiza viaţa. Ori de câte ori William se simţea amorţit pe dinăuntru sau dacă nu vorbea câteva ore, se întorcea la lista psihiatrului şi îndeplinea una dintre cerinţe.

Alerga kilometri întregi pe pista de la Northwestern, făcea recuperare pentru genunchi şi îşi lua medicamentele. Acum era oficial în stafful echipei, cel mai tânăr dintre antrenorii secunzi, şi se concentra pe îngrijirea jucătorilor accidentaţi. William a dezvoltat un bun exerciţiu de recuperare pentru un puşti cu probleme recurente la gleznă, iar recunoştinţa studentului – care îşi făcuse griji că s-ar putea să se aleagă praful de cariera lui de jucător

– l-a făcut pe William să se simtă util şi împlinit într-un mod pe care nu-l cunoscuse până atunci. Impactul ajutorului pe care-l dădea părea să fie cumulativ; cu cât ajuta mai mulţi jucători, cu atât se simţea mai stăpân pe sine. După întoarcerea lui Emeline de la New York, a reluat legătura cu gemenele. În general, stătuse departe de ele de când Sylvie le spusese despre dragostea lor. Gemenele aveau nevoie să păstreze pentru o vreme distanţa faţă de Sylvie, iar el a înţeles că şi-ar dori să păstreze distanţa şi faţă de el. Dar acum ştia că Sylvie n-ar fi putut îndura noua ei viaţă fără Julia, dacă relaţiile dintre el, Emeline şi Cecelia nu ar fi stat pe un teren solid.

— Nu suntem supărate pe tine, William, a spus Emeline, când le-a rugat pe gemene să se întâlnească la micul-dejun.

Nu îi spusese lui Sylvie că face asta; ar fi vrut să vină şi ea la micul-dejun pentru a încerca să protejeze sentimentele tuturor, iar el îşi dorise şansa ca, măcar de data asta, să o protejeze.

S-a uitat la Cecelia, care tăia o clătită pentru Izzy, aflată în scaunul ei înalt.

— E adevărat, a spus Cecelia. N-ai făcut nimic din toate astea intenţionat. Înţeleg acum. Şi… n-am mai văzut-o niciodată pe Sylvie aşa. O tot pictez, ca să o surprind pe pânză.

— Nu că e fericită, a explicat Emeline, pentru că ştiu că are inima frântă din pricina situaţiei cu Julia. Dar e frumoasă. Este, pe deplin, ea însăşi.

William se aşteptase să aibă de înfruntat, cel puţin într-o anumită măsură, unele resentimente, spuse sau nespuse, din partea gemenelor, dar ele păreau să-l fi absolvit de orice vină. A clătinat din cap, confuz, dar şi-a amintit de nopţile în care ieşise din dormitor şi le văzuse pe Julia şi Sylvie dormind împreună pe canapea. Şi cum Emeline plecase de acasă cu Cecelia, deşi nu ea era însărcinată şi nu ea avea probleme, şi cum dormise pe podeaua doamnei Ceccione. Chiar dacă William era un jucător important în această dramă, indiferent cum ai privi-

o – sfârşitul căsniciei sale, spitalizarea, relaţia cu Sylvie –, cele patru surori îşi gestionau trăirile între ele. El a fost întotdeauna irelevant, într-un mod care înainte îl întrista, dar pe care acum îl simţea eliberator. Era liber să-şi trăiască propria viaţă, cu sinele său adevărat, imperfect, iar Sylvie şi gemenele îl acceptau. William avea un sentiment de vinovăţie faţă de fosta lui soţie; renunţase la Julia şi la Alice şi totuşi ajunsese să fie înconjurat de femeile pe care Julia le iubea cel mai mult. Nu părea corect, dar încerca să nu se gândească la asta. Încerca să urmeze sfaturile medicului său şi să aibă grijă de oamenii din jurul lui.

— Dacă simţi că vrei să te revanşezi cu ceva faţă de noi, a spus Cecelia, poţi să fii meşterul nostru neplătit. E multă treabă de făcut.

Cecelia tocmai cumpărase o casă dărăpănată în Pilsen, pe bani foarte puţini, de la un negustor de artă care îi admira lucrările. Cecelia, Emeline, Josie şi Izzy aveau să se mute acolo împreună, de îndată ce casa avea să fie locuibilă.

— Ar fi plăcerea mea, a spus el, cu un aer degajat, deşi, de fapt, vorbea foarte serios.

Se simţea uimitor de norocos că ieşise din toată încurcătura având-o pe Sylvie în patul lui în fiecare noapte şi pe Emeline şi Cecelia dispuse să-l păstreze în viaţa lor. William şi-a amintit că l-a văzut pe Charlie stând în pragul unei uşi, zâmbindu-i, în noaptea în care intrase în lac. S-a gândit că socrul său ar fi fost mândru de gemene pentru că şi-au păstrat inimile deschise. I-ar fi plăcut că Cecelia făcea artă şi că Emeline îşi permitea să iubească pe cine iubea. William nu ştia ce-ar fi zis Charlie despre el şi Sylvie – din moment ce dragostea lor o afectase pe fiica lui cea mare, probabil că nu ar fi fost încântat –, dar Charlie şi-a dorit ca fiicele lui să trăiască pe deplin şi profund, iar Sylvie asta făcea.

Timp de patru luni, William şi-a dedicat nopţile din cursul săptămânii şi weekendurile înlocuirii izolaţiei de la etajul noii case a Ceceliei, renovării bucătăriei şi înlocuirii căzii şi toaletei. Casa se afla

la doar o aruncătură de băţ de locul în care crescuseră fetele Padavano şi avea un aspect similar cu casa de la numărul optsprezece. Sylvie venea de fiecare dată cu el la Cecelia şi vopsea pereţii, împreună cu surorile ei, sau avea grijă de Izzy, în timp ce desfăceau cutiile. Lui William îi plăcea să asculte vocile surorilor şi râdea ca pentru sine, în timp ce chituia plăci de faianţă şi desfunda ţevile ruginite. Izzy apărea ocazional în pragul oricărei încăperi în care se afla William şi îi înmâna unelte aleatorii. Ajungea să aibă o grămadă de chei, şurubelniţe, ciocane şi cleşti în jurul lui, iar când copila se îndepărta, le punea înapoi în cutia de scule.

În serile în care nu era nevoie de el la Cecelia, William se întâlnea cu Sylvie la bibliotecă şi luau cina împreună. Era un restaurant mexican care le plăcea în mod deosebit, unde împărţeau o margarita şi mâncau tacos. În perioada lor secretă, erau atenţi când vorbeau. Discutau despre cărţi, despre baschet şi despre amintirile pe care le nota Sylvie. Alte subiecte permise erau întâmplările de peste zi, cu cine vorbiseră şi orice lucru amuzant care fusese spus. Evitau să vorbească despre trecut şi despre orice altceva dincolo de ziua în curs. La sfârşitul toamnei, totuşi, când erau deja împreună de unsprezece luni, şi Julia aflase adevărul, şi-au permis să-şi imagineze un viitor comun. Îşi zâmbeau timid în timpul acestor conversaţii. William încă mai credea că nu o merita pe Sylvie, că nu merita felul în care ea îl iubea pe de-a-ntregul, în fiecare stare de spirit şi fiecare gând, dar aşa cum Sylvie se uita la el peste masă, şi-a dat seama că, sub privirea ei, planurile lui deveneau mai concrete, mai clare.

A mărturisit că îşi dorea să fie kinetoterapeut. Voia să aibă o înţelegere mai profundă a fiziologiei şi a motivaţiilor sportivilor din echipa Northwestern. De ce erau articulaţiile unora mai rezistente decât ale altora? Cum ar putea fi prevenite leziunile? William observase că atunci

când jucătorii ratau loviturile, aveau reacţii diferite. Unii se descurajau şi le era teamă să tragă din nou. Alţii se înfuriau şi li se punea pata să înscrie cu orice preţ. Câţiva – cei mai rari – erau peştişorii aurii cu memorie scurtă, aşa cum antrenorul îi îndemna pe toţi să fie: reuşeau o aruncare şi uitau de asta; apoi ratau o aruncare şi iarăşi uitau. Trăiau momentul. William voia să înţeleagă toate firele care alcătuiau ţesătura atletică a jucătorilor din sala de sport de la Northwestern, astfel încât să-i ajute nu doar să rămână pe teren, ci să se şi dezvolte.

Arash l-a ajutat pe William să se înscrie la cursurile postuniversitare de fiziologia sportului de la Northwestern. Masteratul de doi ani îi permitea lui William să-şi păstreze postul la echipă şi să meargă la cursuri seara; i s-a permis de asemenea să includă câteva cursuri de psihologie şi, pentru că William lucra pentru universitate, programul era, practic, gratuit. William i-a mulţumit în mod repetat lui Arash pentru ajutor, până când bărbatul mai în vârstă s-a enervat şi i-a spus să înceteze. Dar ideea de a se angaja într-un alt program de studii postuniversitare, după un prim eşec lamentabil, îl neliniştea atât de tare pe William, încât ştia că nu ar fi fost capabil să facă asta singur. Într-o sâmbătă dimineaţă, când discutau cererea sa finală, Arash i-a spus:

— Nu te mai gândi la cine erai când trăiai o viaţă greşită, William. Eşti făcut pentru viaţa pe care o trăieşti acum. Ai darul de a vedea ce este în neregulă cu aceşti băieţi. În plus, nu poţi da greş când faci ceea ce îţi place.

William a tăcut, gândindu-se la asta.

— Nu înţelegi? a insistat Arash, exasperat. William a dat să răspundă, dar bărbatul mai în vârstă l-a întrerupt. De fapt, nu contează dacă înţelegi. E adevărat.

În timpul uneia dintre cinele lor, Sylvie i-a spus:

— Vreau să trăim împreună.

Se strecura în căminul lui William de aproape un an, punând alarma la ora cinci dimineaţa, astfel

încât niciunul dintre studenţi să nu ştie că fusese acolo.

William a încuviinţat din cap şi şi-a permis să-şi imagineze acea posibilitate pentru prima dată. Plăcerea de a veni acasă la Sylvie în fiecare seară, de a împărţi un frigider, un dulap şi un pat. Liniştea de a fi absolut confortabil în casa lui, alături de ea. Nu se putea gândi la ceva mai minunat. William a informat universitatea că, din semestrul următor, nu va mai fi consilier rezident în campus şi, chiar înainte de Crăciun, s-a mutat din dormitorul lui în garsoniera lui Sylvie.

Când îşi aşeza cămăşile în micul ei dulap, el şi Sylvie au continuat să-şi zâmbească, bucuroşi. Era prima dată când William locuia în afara campusului Universităţii Northwestern de când sosise în Chicago şi îi plăcea să-şi facă din Pilsen propriul cartier. A ales o cafenea preferată, un frizer, o farmacie de unde îşi lua reţeta lunară de la psihiatru. I se părea decadent să doarmă lângă Sylvie toată noaptea, fără alarmă setată, fără nimic de ascuns. William pregătea cina, învăţând singur să gătească din cărţi, în acelaşi mod în care învăţase despre instalaţiile sanitare şi tâmplărie. În serile în care nu avea cursuri, studia în timp ce Sylvie citea lângă el. Ridica ochii din manual să se uite la ea, fără să-i pese dacă ea observa, fără să-i pese dacă ridica privirea de pe pagină. Uneori o trăgea în braţe, sau ea se aşeza pe genunchii lui, îşi împleteau mâinile, îşi scoteau hainele unul altuia cu mişcări moi, blânde, răbdătoare.

Când Kent şi Nicole au vizitat Chicago, cele două cupluri au ieşit să mănânce, adesea la restaurantul mexican. Nicole avea şase fraţi şi surori, aşa că ea şi Sylvie şi-au împărtăşit poveşti despre copilăria în căminele lor haotice şi iubitoare. Kent şi Nicole s-au distrat îngrozindu-i pe bibliotecară şi pe antrenorul secund cu lucruri tulburătoare pe care le văzuseră în timpul turelor lor de la spital: un bărbat care sărise într-o ambulanţă cu o găleată în care se afla piciorul lui retezat; doi puşti, colegi de şcoală,

care se lipiseră unul de altul cu superglue; un dinozaur de jucărie ascuns într-o anumită parte anatomică a unui bărbat, unde nu-i era locul. Sylvie a recitat titlurile celor mai solicitate cărţi de la bibliotecă, deoarece Kent era interesat de modul în care clasamentul preferinţelor suferea sau nu modificări în timp. Au discutat despre planurile în continuă schimbare ale lui Nicole şi Kent pentru nunta lor. Într-o vizită, evenimentul urma să aibă loc pe o ambarcaţiune fluvială; altă dată, urma să fie în Detroit, în curtea mică a părinţilor lui Kent, sau într-o sală de bal, mărginită de ferestre, dintr-un zgârie-nori din Chicago.

— Poate că vom fugi la Paris, a spus Nicole într-o seară, iar Kent a sărutat-o pe obraz.

În mod clar, cuplul se distra făcând planuri, dar amânau evenimentul propriu-zis în timp ce încercau să economisească bani. Amândoi urmau facultatea de medicină folosindu-se de o groază de împrumuturi.

— Dar voi doi? a întrebat Kent. O să vă căsătoriţi.

A rostit asta ca pe o declaraţie, nu ca pe o întrebare.

William şi Sylvie nu discutaseră despre căsătorie. William a aşteptat să vadă dacă subiectul îl speria, dar în sufletul lui nu s-a schimbat nimic. Stătea lângă Sylvie în separeu, cu coapsele atingându-li-se.

— Nu mi-a păsat niciodată de nunţi şi simt că suntem deja căsătoriţi, a spus Sylvie. Sau mai mult decât căsătoriţi, dacă există aşa ceva. Şi… nu pare corect să facem asta.

William a aprobat din cap. Ştia că Sylvie se gândea la Julia; deseori se gândea la ea. Scria despre sora ei în miezul nopţii; un reflector era proiectat asupra Juliei în fiecare amintire pe care Sylvie o aşternea pe hârtie. Sylvie ţinea la sora ei mai mare la fel de mult ca întotdeauna şi dacă putea să o scutească pe Julia de mai multă durere, avea s-o facă.

Kent îi studia de peste masă. Înainte de cină, îl luase pe William de la sala de sport din Northwestern, dar până să plece, cei doi prieteni aruncaseră la coş de dragul vremurilor apuse. Îi arătaseră lui Nicole spălătoria din subsol, unde lucraseră pe tot parcursul colegiului. Sareka plecase deja acasă, aşa că Nicole nu a apucat să o cunoască. Atunci când vremea era frumoasă, William lua uneori prânzul cu Sareka pe o bancă din curtea interioară. Ea îi povestea despre cei trei copii ai săi, iar el îi povestea toate prin câte trecuse el. Ea asculta cu atenţie, cu capul înclinat spre el. La fel ca Cecelia, Sareka aprecia şansa de a-l cunoaşte după tot acest timp. Lui William îi era din nou milă de sinele lui mai tânăr, pentru că ratase nişte prietenii adevărate, cum era prietenia cu ea. Şi-a amintit cum încerca să iasă din fiecare conversaţie cât mai repede posibil, astfel încât Sareka să nu aibă şansa să-şi dea seama că abia mai rezista. Acum i-a povestit toate modurile în care fusese frânt, iar ea i-a povestit despre şomajul soţului ei şi despre cum fiul ei mijlociu avea cea mai frumoasă voce muzicală pe care a auzit-o vreodată.

— Încerci să-ţi ascunzi dragostea, neoficializând-o? i s-a adresat Kent lui Sylvie.

Era încă paznicul autoproclamat al sănătăţii mintale a lui William.

Sylvie a luat o sorbitură din margarita.

— Nu cred. Pur şi simplu nu avem nevoie de acea etichetă sau de un certificat. Şi nu vreau să fac nimic ca să rănesc pe cineva şi mai mult.

— Nu mă înţelege greşit, a spus Nicole, dar simt că ai uitat faptul că William şi Julia erau deja despărţiţi când voi aţi decis să fiţi împreună, aşa că, practic, nu aţi greşit cu nimic. Aţi ales onestitatea, ceea ce a fost un act de curaj. Şi aţi ales să fiţi fericiţi, în loc să fiţi distruşi şi jalnici. A făcut o pauză şi le-a aruncat o privire clinică. Voi doi sunteţi adorabili, aşa cum vă luminaţi unul pe celălalt. Pun pariu că nu vă certaţi niciodată. Eu şi Kent ne certăm tot timpul. A zâmbit când a spus

asta. Suntem ţâfnoşi, pe când voi doi sunteţi întotdeauna blânzi unul cu altul.

Lui William nu-i trecuse asta prin minte, dar era adevărat că el şi Sylvie nu se certaseră niciodată, şi nu fuseseră nici măcar pe-aproape. În fiecare dimineaţă, luau micul-dejun împreună: pâine prăjită şi ouă, pe care le prepara Sylvie. Apoi plecau amândoi la muncă şi erau recunoscători să se revadă la sfârşitul zilei. Uneori dansau încet în bucătărie, pe o melodie de la radio. În serile în care se scoteau afară lucrurile de prisos, Sylvie îi arăta lui William toate comorile pe care oamenii le lăsaseră pe trotuare. I-a plăcut cât de emoţionată a fost când a găsit un prăjitor de pâine nou-nouţ sau o pereche de adidaşi de mărimea lui Izzy. Care naiba ar fi subiectele de ceartă? Cine duce gunoiul? Sau câţi bani a cheltuit unul dintre ei la băcănie?

— Ar trebui să vă căsătoriţi, a insistat Kent. Tot drumul pe care l-aţi parcurs până aţi ajuns aici… merită sărbătorit.

— O să facem cum vrea Sylvie, a răspuns William.

— Ce ziceţi de asta? a spus Sylvie, zâmbind. Ne căsătorim după ce vă căsătoriţi voi.

— Ai grijă, a intervenit William. Şi-a privit prietenul, care deja zâmbea larg. Kent e un tip competitiv. E-n stare să se ducă mâine-dimineaţă la starea civilă, pentru că în felul ăsta o să se simtă câştigător.

În cele mai multe duminici, Sylvie citea, iar William studia pentru cursuri. Uneori studia cu Emeline, care mai avea un an de colegiu.

— Vreau să-mi iau diploma, spunea ea, epuizată de lucrul cu normă întreagă, în paralel cu cursurile serale. Este important pentru grădiniţă, dar de fapt ştiu că fac asta doar pentru mama, deşi nu mai vorbeşte cu mine.

Drept răspuns, surorile ei o îmbrăţişau strâns, pentru că înţelegeau complet şi ştiau că nu există

cuvinte care să o poată ajuta. Când Emeline a absolvit în cele din urmă, i-au pregătit un tort de ciocolată cu trei straturi – preferatul ei – şi au acoperit-o cu confetti.

Duminică după-amiaza târziu, William şi Sylvie ieşeau la plimbare. Indiferent de traseul pe care-l urmau, aveau grijă să treacă pe lângă picturile murale ale Ceceliei. Pilsen fusese cunoscut pentru picturile murale colorate din anii ’60, dar, în ultimii câţiva ani, o comisie locală de artă s-a gândit să cureţe vechile picturi murale şi să angajeze mai mulţi artişti pentru a crea altele noi. Aproape fiecare colţ etala o reprezentare pe trei niveluri a lui Martin Luther King Jr. sau Frida Kahlo, sau un citat pictat din Biblie. Ori de câte ori Cecelia termina o nouă pictură murală, Sylvie şi William asistau la dezvelire, eveniment care de obicei consta dintr-un grup de oameni care stăteau pe trotuar şi un cearşaf aruncat din partea de sus a clădirii până jos, pe pământ. A doua zi apăreau fotografii cu pictura murală în ziarul local. Când Ceceliei i se permitea să picteze orice îi plăcea, picta portrete de femei. Femeile pictate – unele, strecurate în colţul unui perete, altele care se întindeau pe trei niveluri – păreau puternice şi frumoase. Sylvie râdea la fiecare dezvelire, pentru că William spunea întotdeauna acelaşi lucru:

— Seamănă cu tine şi cu surorile tale.

Sylvie lăsa capul pe spate pentru a studia chipul femeii.

— Nu pot să semene toate cu noi, William. Iar noi nu semănăm câtuşi de puţin cu sfânta asta din secolul al cincisprezecelea.

William ridica din umeri, pentru că nu era de acord. Le vedea pe toate cele patru surori Padavano uitându-se în jos de pe numeroase ziduri din cartier şi îşi amintea cum apăruseră la meciul lui de baschet de la colegiu, urmărindu-l cu privirea lor colectivă.

William a început să-şi dea seama cum ar putea fi mai eficient la locul de muncă. Înţelegerea sa asupra fiziologiei sportivilor se baza acum pe mai multă informaţie, şi asta îl făcea capabil să diagnosticheze leziunile şi vulnerabilităţile cu mai multă acurateţe. A dezvoltat un program în care intervieva jucătorii de la Northwestern de trei ori pe sezon – la început, la mijloc şi la sfârşit. A creat o listă de întrebări pentru a afla istoricul accidentărilor lor şi dacă erau încrezători sau ezitanţi. Voia să ştie unde era gheaţa mai subţire sub picioarele lor, ca să-i poată împiedica să cadă. Împărtăşea informaţiile pe care le aduna cu antrenorii şi lucrau cu toţii pentru a răspunde nevoilor fiecărui jucător, din fiecare moment particular al vieţii sale. Consolidau punctele fizice slabe ale jucătorului şi încercau totodată să-l întărească mental.

— Am ştiut să fiu bun cu jucătorii după ce au absolvit, a spus Arash, odată ce au terminat primul sezon al programului, urmărindu-i şi dându-le o mână de ajutor dacă s-a putut. Dar tu ne-ai construit o infrastructură a bunătăţii.

Rezultatele fuseseră pozitive şi aproape imediate. După câţiva ani cu un record de pierderi, Northwestern urcase la mijlocul clasamentului în grupa lor – poziţie considerată de toţi un mare pas înainte –, iar William putea să se întindă noaptea lângă Sylvie plin de recunoştinţă pentru viaţa lui.

— Vreau să construiesc mai multe infrastructuri ale bunătăţii, i-a spus Arash lui William, şi câteva săptămâni mai târziu a iniţiat cantonamente lunare gratuite de baschet în Throop Park, nu departe de Biblioteca Lozano. Arash i-a cooptat pe William şi pe doi antrenori secunzi de la Northwestern să-l ajute. Antrenori de liceu din districtele defavorizate din Chicago şi-au trimis cei mai buni jucători, pe cei mai muncitori şi mai inteligenţi dintre ei, pentru antrenamente avansate. Arash colecţiona tot felul de vorbe de duh şi deseori îi punea pe puşti să-i recite fraze de genul: „Oportunitatea nu bate la uşă până nu construieşti uşa”. Arash şi William depistau

obiceiurile proaste – poziţie defectuoasă în aruncarea la coş, aterizări instabile – care ar fi putut duce la accidentare. Le dădeau adolescenţilor exerciţii pentru a-şi întări gleznele sau îi puneau să facă cincisprezece minute de yoga înainte de culcare.

Uneori, privindu-i pe aceşti puşti atât de tineri alergând pe teren, disperaţi după minge şi după laudele lui Arash, William îşi amintea de el însuşi la vârsta lor. Era în sala de sport a şcolii sale catolice, incredibil de slab şi de înalt, alergând pe tot terenul, fără să aştepte laudele nimănui. Nu aştepta ca părinţii săi să asiste la meci, nu aştepta să i se paseze mingea, dar era profund uşurat când aceasta ajungea în mâinile lui.

Sylvie îl întrebase într-o noapte, cu vocea ei blândă:

— N-ai vrea să-ţi reconsideri decizia cu privire la Alice?

William clătinase din cap. Ştia că o parte din durerea pe care o simţea în corpul său privindu-i pe aceşti băieţi la vârsta lor vulnerabilă era suportabilă doar pentru că nu era tată. Ţinea la Sylvie cu fiecare celulă a corpului său, dar ideea de a urmări pe cineva drag navigând pe drumul său de la copilărie până la maturitate era terifiantă. Abia supravieţuise propriului traiect până la majorat.

★

Julia era plecată de aproape cinci ani, când spaţiul pentru evenimente pe care Kent şi Nicole îl închiriaseră pentru nunta lor a fost inundat cu câteva zile înainte de ceremonie, iar Emeline şi Cecelia şi-au oferit curtea mare din spate. Cuplul aşteptase atât de mult să se căsătorească, încât toată lumea voia ca ziua cea mare să fie specială pentru ei. Surorile Padavano, vechea echipă de susţinere a lui Kent şi William, precum şi rudele lui Kent şi Nicole au apărut în blugi şi tricouri pentru a pavoaza curtea într-un timp scurt. William, Gus şi Washington au construit o arcadă, urmând instrucţiunile dintr-o

carte de la bibliotecă, iar Izzy şi Sylvie au decorat structura cu o împletitură de flori. Cecelia a pictat genţi minuscule de doctor pe scaunele pliante şi a dat un strat nou de vopsea pe spatele casei. Când a început nunta, toată lumea era epuizată, dar când Kent a plâns de fericire sub arcadă, toţi cei prezenţi au plâns şi ei.

Mai târziu în noaptea aceea, în pat, Sylvie a spus:

— Mi-am amintit ceva în timpul ceremoniei. Ceva ce nu ţi-am spus niciodată.

William se uita deja la ea; tocmai făcuseră dragoste şi stăteau întinşi, faţă în faţă. Trecuse de miezul nopţii şi amândoi erau puţin beţi. Sylvie şi William nu se treziseră aproape niciodată atât de târziu şi rareori băuseră suficient cât să fie în stare de ebrietate. Trăiseră cu grijă, pentru că somnul era un pivot al sănătăţii lui William, iar alcoolul în exces slăbea efectul medicamentelor. Atât el, cât şi Sylvie se simţeau puţin răutăcioşi acum, ca nişte copii care sfidaseră ordinele părinţilor lor.

— În ziua în care te-am dus la urgenţă, i-am spus şoferului de ambulanţă şi unei asistente că sunt soţia ta. De fapt, în tot timpul în care ai fost inconştient, toţi cei din spital au crezut că suntem căsătoriţi.

— Ai fost soţia mea timp de zece zile, a spus William, mulţumit de idee.

— Ce-mi place la asta… e că a fost adevărat. Voiam să fiu soţia ta. Pur şi simplu nu puteam s-o recunosc. Am spus că sunt soţia ta dintr-un motiv logistic, pentru ca doctorii să stea de vorbă cu mine, dar era adevărat.

Ideea că, într-un mod profund şi invizibil, ei fuseseră căsătoriţi chiar înainte de a se săruta îi încânta pe amândoi, iar William o trase mai aproape de el, în întuneric.

S-au căsătorit oficial o lună mai târziu, în camera din spate a Bibliotecii Lozano. Sylvie a vrut să ţină ceremonia acolo, iar William a fost pur şi simplu de acord. El ştia că Sylvie se simţea în siguranţă şi la locul ei în bibliotecă. Era un loc care îi aparţinea numai ei, separat de surorile sale. William a

cumpărat un inel de argint pentru Sylvie şi un costum nou pentru el. Sylvie a purtat o rochie de cocktail gri, simplă, şi îşi lăsase părul în jos, pentru că ştia că aşa îi plăcea cel mai mult lui William. Bibliotecara-şefă Elaine, bolnavă şi într-un scaun cu rotile, a participat la nuntă, iar ceilalţi invitaţi au fost Emeline, Josie, Izzy, Cecelia, Kent şi Nicole. Arash a oficiat cununia. William şi-a simţit inima bubuindu-i în timpul scurtei ceremonii şi a constatat că nu-şi putea opri zâmbetul.

După aceea, toată lumea, cu excepţia bibliotecarei-şefe, a mers la restaurantul mexican, pentru cină. La sosire, a existat o confuzie legată de rezervare, iar pentru câteva minute, a fost un scaun în plus la masa lor. William ştia că fiecare dintre surorile Padavano şi-o imagina pe Julia stând pe scaunul gol, şi un val de durere le-a traversat feţele. Scaunul a fost luat însă de chelner, iar Kent a spus o glumă, făcându-i pe toţi să râdă. Spre sfârşitul mesei, Cecelia s-a ridicat şi a toastat:

— Pentru iubire!

Toată lumea de la masă a repetat şi a simţit cuvintele acelea – frumuseţea, dar şi preţul iubirii.

ALICE

octombrie 1988 – martie 1995

Când Alice avea cinci ani, Julia i-a spus:

— Cred că eşti suficient de mare să ştii adevărul. Tatăl tău a murit anul trecut într-un accident de maşină.

Pentru tot restul vieţii, Alice îşi va aminti acest moment, până în cel mai mic detaliu. Stăteau la masa pătrată din bucătărie, în apartamentul lor de pe East 86th Street. Părul lui Alice era împletit, pentru că mama ei zicea că nu-l ţine suficient de ordonat când îl lasă liber. Purta fusta ei preferată, din catifea de culoarea muştarului, şi mânca cereale. Julia cumpăra Cheerios pentru că erau sănătoase, dar Alice adăuga întotdeauna o lingură de zahăr în bolul ei.

Alice a lăsat jos lingura şi a exclamat:

— O! Simţea furnicături la mâini, aşa că le-a băgat sub coapse. A observat că mama ei nu părea tristă. Bunica Rose ştie?

Mama ei a ridicat din sprâncene. Purta un costum pal, de culoarea lavandei, şi avea un lănţişor auriu peste buzunarul de la piept; avea şi machiajul ei obişnuit din timpul săptămânii. Mama lui Alice era foarte frumoasă; toată lumea spunea asta. Doamna Laven, care era prietenă cu bunica ei şi locuia pe acelaşi hol, îi spunea Juliei Frumoasa, de parcă ăsta ar fi fost numele ei. Alice ştia, de asemenea, că mama ei era sceptică cu privire la propria frumuseţe. Pe Julia o supăra mereu părul ei; ori de câte ori trecea pe lângă o oglindă, încerca să-l remodeleze cu mâinile.

— Eşti atât de norocoasă că nu ai buclele astea, Alice! spunea ea, de cel puţin trei ori pe săptămână.

Alice avea părul lung, drept, deschis la culoare, nici blond, nici brunet. Ei i se părea că părul ei n-are niciun farmec în comparaţie cu cel mamei ei, care se mişca de parcă ar fi avut propriile planuri pentru

ziua respectivă. Julia îşi purta părul strâns la serviciu, ca să fie sigură că nu-i joacă feste.

— Desigur că bunica Rose ştie. Julia a luat o înghiţitură de cafea. Ea nu mânca nimic la micul-dejun, dar bea câte trei cafele înainte de prânz. Totuşi, nu vorbi cu ea despre asta la telefon. N-o să vrea să discute şi ştii cum e când e supărată.

Alice a încuviinţat din cap, chiar dacă asta o nedumerea. Nu se gândea că bunica Rose se supără, cu siguranţă nu într-un mod înfricoşător sau de evitat. Alice şi mama ei o vizitau pe bunica Rose o dată pe an, în Florida. Bunica ei ridica vocea şi gesticula agitat atunci când povestea despre adulţi pe care Alice nu-i cunoştea, dar părea să se distreze făcând asta. Să se enerveze făcea parte din programul zilnic al bunicii Rose, la fel ca spălatul pe dinţi sau statul pe balconul ei micuţ. Alice găsise întotdeauna mângâietoare agitaţia bunicii ei. O făcea să se simtă în siguranţă, pentru că ştia că dacă cineva ar fi fost vreodată rău cu ea, bunica Rose l-ar fi învăţat minte.

Alice şi-a dat seama că mama ei o privea cu atenţie, aşa că s-a îndreptat pe scaun.

— Ştiu că nici nu l-ai cunoscut pe tatăl tău, a spus Julia, dar am vrut să afli lucrul ăsta. Însă nu ne afectează în niciun fel, nu-i aşa? Întotdeauna am fost doar tu şi eu. Nu avem nevoie de nimeni altcineva.

Alice a aprobat din nou din cap. În fiecare seară, când mama ei o băga în pat, ultimul lucru pe care i-l spunea înainte de a stinge lumina era: „Suntem tu şi eu pentru totdeauna, iubito”.

Alice şi-a terminat cerealele, apoi ea şi mama ei au mers până la şcoala lui Alice, de unde mama ei şi-a continuat drumul spre serviciu. Vestea i s-a învârtit toată ziua prin minte lui Alice. I se părea important, deşi nu ar fi putut spune de ce. Într-un fel, era ca şi cum mama ei i-ar fi dat un tată şi apoi i l-ar fi luat – totul, într-o singură propoziţie. Înainte de asta, Alice fusese vag conştientă că are un tată, dar el nu era aproape niciodată menţionat. Mama ei

îi spusese odată că el nu şi-a dorit o familie, şi asta era tot ce ştia ea până acum. Poate că, în tot acest timp, Alice aşteptase inconştient veşti despre tatăl ei. Parcă i se răspunsese la o întrebare din interiorul ei. La vârsta de cinci ani, n-avea de pus prea multe întrebări, aşa că vestea a făcut ca aceasta să fie o zi mare.

În curtea şcolii, i-a spus celei mai bune prietene a ei, Carrie:

— Tatăl meu a murit.

Prietena ei a căscat gura, surprinsă. Şi a rămas mult timp cu faţa aceea, pentru că era chiar foarte surprinsă. Pe măsură ce ea şi Carrie au crescut, Alice avea să ţină evidenţa evenimentelor din viaţă care *nu* au surprins-o pe prietena ei, pentru că aceasta era o listă mult mai scurtă.

— Nu ştiam că ai un tată, a spus Carrie.

— Locuia în Chicago.

— Chicago, a zis Carrie, de parcă denumirea oraşului ar fi fost o surpriză în sine. Nu ştiam asta. Nu l-ai întâlnit niciodată?

— Nu, de când eram mică de tot.

— Ai nevoie de o îmbrăţişare?

Alice a încuviinţat din cap şi s-au îmbrăţişat până a sunat de intrare în clasă.

După aceea, Alice a devenit interesată de taţi. Se întreba ce-i diferenţiază de mame şi dacă un copil chiar are nevoie de unul. La predarea şi preluarea copiilor de la şcoală, erau în mare parte mame şi bone, dar din când în când mai apărea şi câte un tată, iar Alice îl studia îndeaproape. Câţiva erau îmbrăcaţi ca părinţii de la televizor, în costume îngrijite, ţinând serviete. Uneori, câte un tată îşi ridica în braţe copilul şi îl învârtea prin aer, iar Alice nu văzuse niciodată o mamă făcând asta. Cu siguranţă, Julia nu s-a hârjonit niciodată cu ea aşa cum Alice l-a văzut pe un tată luptându-se în joacă cu fiul său, într-o după-amiază, în parc. Tatăl lui Carrie era singurul tată pe care Alice îl cunoştea personal, deşi el rareori îşi amintea numele ei. Îi numea puşti pe toţi copiii, în afară de fiica lui. Purta

ochelari groşi şi cămăşi de flanelă şi, în general, nu părea să le observe pe fetiţe când veneau în vizită, de parcă ar fi fost prea scunde pentru a intra în câmpul lui vizual. El era responsabil cu micul-dejun – îşi lua o expresie gravă în timp ce răsturna clătitele – şi cu scoaterea gunoiului, dar acestea erau singurele sale roluri concrete, din câte îşi dădea seama Alice.

Personal, Alice nu simţea nevoia de un tată; viaţa ei era liniştită şi fericită. Julia intra în camera lui Alice în fiecare dimineaţă şi o trezea şoptind: „Bună dimineaţa, fetiţă!", iar seara luau cina împreună, în timp ce urmăreau emisiunea *Cine ştie câştigă,* la televizorul mic din bucătărie.

Treaba lui Alice era să facă salata şi o făcea în timp ce stătea pe un scaun, lângă blat. Julia îşi descălţa pantofii cu tocuri şi îşi scotea jacheta de la costum şi cerceii, înainte de a intra în bucătărie, iar această versiune mai blajină a mamei ei – toţi nasturii şi vârfurile ascuţite dispăreau – o făcea pe Alice să se comporte ca cea mai ridicolă versiune a ei înseşi. Întrebările din emisiunea-concurs erau de obicei prea greu de înţeles pentru Alice, dar ea dădea câte un răspuns prostesc, cu o voce atât de încrezătoare, încât Julia se îndoia de râs. Vinerea era întotdeauna „seara fetelor", iar mama şi fiica petreceau toată săptămâna discutând ce film să ia de la magazinul de închiriat casete video, din zonă. Urmăreau filmul îmbrăcate în halate de casă şi îşi vopseau unghiile. Dacă Julia avea o întâlnire sâmbătă seara, doamna Laven şi Alice comandau mâncare chinezească, apoi jucau *Nu te supăra, frate*, care era jocul lor preferat. În majoritatea zilelor de duminică, Julia şi Alice mergeau la plimbare în Central Park şi cumpărau covrigi uriaşi de la vânzătorul lor preferat, un bărbat nigerian pe nume Bou, care ştia că Juliei îi plac cu mai mult muştar[9]. Fiecare zi a săptămânii lor avea o cadenţă regulată şi o rutină, iar lui Alice îi plăceau toate.

Într-o vineri, în clasa a treia, profesoara lui Alice, o femeie mai în vârstă pe nume doamna Salisbury – care se încrunta toată ziua la elevi, ca şi cum asta ar fi fost o parte integrantă a metodei sale pedagogice –, i-a spus lui Alice să rămână în clasă după ultima oră. Doamna Salisbury a ieşit din clasă, apoi s-a întors cu mama lui Alice. Julia, în costumul ei elegant de afaceri şi cu pantofii cu tocuri înalte, părea deplasată şi inconfortabilă în mijlocul mării de bănci scunde. Ea şi doamna Salisbury păreau o pereche improbabilă de adulţi. Doamna Salisbury avea un cap plin de bucle cenuşii, uriaşe, pe care le construia o dată pe săptămână la salonul de coafură. Arătau ca nişte valuri care nu se vor sparge niciodată; puteai vedea prin centrul lor şi nu se clinteau deloc.

Profesoara a spus:

— *Mrs.* Padavano, sunt sigură că vă întrebaţi de ce v-am sunat.

— *Ms.*[10] Padavano, dacă nu vă deranjează, a corectat-o Julia. Nu *Mrs.*

Alice a lăsat capul într-o parte, întrebându-se dacă mama ei va merge mai departe. O auzise pe Julia descriindu-se recent ca fiind divorţată, dar numai pentru că o mamă prost-crescută făcuse imposibilă evitarea întrebării. În mod evident, mamei ei nu-i plăcea să pronunţe cuvântul. În mod normal, spunea că este o mamă singură. „Spun asta”, îi explicase ea lui Alice, „pentru că cel mai important lucru din viaţa mea este să fiu mama ta.”

— *Ms.* Padavano, mă întreb dacă aţi ştiut de referatul lui Alice, pe care l-a prezentat astăzi în clasă.

— Nu… Încerc să o las să-şi facă singură temele, a răspuns Julia. Îmi spune când are nevoie de ajutor.

Alice stătea aşezată la micul ei pupitru. Îşi freca picioarele de linoleumul de pe podea.

— N-am vorbit cu mama despre referat. Am lucrat la el în bibliotecă, după ore.

— Mi-am închipuit, a spus profesoara, cu o voce uscată. *Ms.* Padavano, predau în această şcoală de treizeci şi doi de ani şi nu am văzut niciodată un copil să vină cu o prezentare ca aceasta. Elevilor li se permite să aleagă orice materie le place – acest lucru îi ajută să se implice mai mult în munca lor – şi apoi trebuie să facă o cercetare de bază şi să vorbească despre subiect la clasă. Fiica dumneavoastră a făcut o prezentare despre accidentele de maşină. Ne-a povestit despre toate celebrităţile care au murit în accidente de maşină, inclusiv detalii despre modul în care Jayne Mansfield a fost decapitată într-un accident…

— Vai de mine, a murmurat Julia.

— Alice a prezentat clasei statistici despre câţi oameni mor anual în accidente de maşină. A făcut să pară că, dacă o persoană se suie într-o maşină, riscă moartea. Şi a terminat arătându-ne fotografii cu maşini avariate.

Julia s-a uitat, cu ochii mari, la fiica ei.

— Câţiva dintre copiii din clasă au început să plângă. Vă pot garanta că voi primi multe telefoane de la părinţi supăraţi în acest weekend.

— Îmi pare foarte rău, a spus Julia. O să vorbesc cu Alice.

— N-o să-i mai permit să vorbească la clasă fără să-i verific mai întâi ideile.

— Sigur, bineînţeles. Şi o să mă asigur că aşa ceva nu se mai întâmplă.

Julia a luat-o pe Alice de mână şi au ieşit din clasă. Pe trotuarul din faţa şcolii, s-au oprit.

— Ce Dumnezeului…? a bâiguit Julia, palidă. De ce-ai face aşa ceva?

Alice a ridicat din umeri, chiar dacă mama ei îi spusese că acesta nu era un răspuns acceptabil la o întrebare. „Vreau să răspunzi cu cuvintele tale”, îi spusese, încă de când era mică.

— Stai, şi-a dat seama Julia, de asta ai refuzat să mergi cu taxiul în ultimul an? Pentru că ţi-e frică de maşini?

— Îmi pare rău că a trebuit să pleci de la serviciu, a spus Alice. În mod normal, stătea până târziu la şcoală şi fie participa la un program după ore, fie citea la bibliotecă. Apoi era preluată de o bonă sau de Julia, în funcţie de zi. Îmi pare rău că am greşit.

Nu-i plăcea să-şi supere mama; Alice se mândrea că nu i-a cauzat niciodată probleme Juliei. Lua întotdeauna note bune şi deseori îşi semna ea însăşi formularele de acord pentru excursii, astfel încât Julia să aibă un lucru mai puţin de făcut. Alice simţea că şcoala era treaba ei şi se simţea dezamăgită că o dăduse-n bară.

Apoi Julia s-a schimbat la faţă, de parcă tocmai i-ar fi venit o idee.

— Asta e cumva… legat de ce s-a întâmplat cu tatăl tău?

Alice a ridicat din nou din umeri, dar de data aceasta, gestul a fost încărcat de regret.

— Ar mai fi şi acum în viaţă dacă nu ar fi suferit acel accident.

După un moment, Julia a spus:

— Înţeleg.

— Nu credeam că o să plângă cineva, mamă. M-am gândit că o să li se pară interesant şi am vrut să ştie că maşinile sunt foarte periculoase.

— Se pare că ţi-a reuşit, fetiţă.

În acea seară nu au avut seara lor obişnuită cantre fete, pentru că pe Julia o durea capul şi a trebuit să se întindă. Alice a mâncat popcorn cu unt şi, cu telecomanda în mână, a zapat de la un canal la altul. S-a culcat, pentru că uşa mamei ei era închisă şi a crezut că Julia trebuie să fi adormit.

O jumătate de oră mai târziu însă, mama lui Alice a deschis uşa camerei ei.

— Eşti trează? a şoptit, din prag.

Julia purta cămaşa de noapte şi avea părul desfăcut.

— Da, a răspuns Alice. Întotdeauna îmi ia cel puţin nouăsprezece minute să adorm.

Ţinea evidenţa asta din curiozitate. Trebuia să se gândească la toate ideile pe care le avea în cap

înainte să poată adormi.

— Trebuie să ştiu… Te simţi bine? a întrebat-o Julia. Eşti tristă din cauza accidentelor de maşină? Sau… din alt motiv? Trebuie să-mi spui dacă eşti tristă.

Vocea mamei ei suna atât de îngrijorată, încât Alice s-a gândit: „Ar trebui să fiu tristă?” S-a gândit puţin la asta.

— Nu, a răspuns ea, după ce şi-a făcut un inventar intern. Nu sunt tristă.

— Minunat, a spus mama ei, cu vocea ei normală. Asta e minunat. Te culci acum, bine? Te iubesc, fetiţă!

Apoi uşa s-a închis, şi Julia a plecat.

În şcoala gimnazială, Alice a înregistrat o creştere bruscă. Se simţea de parcă ea şi corpul ei fuseseră pe aceeaşi cale şi apoi, într-o zi oarecare, corpul ei s-a îndreptat într-o altă direcţie, cu viteză maximă, iar Alice a rămas întrebându-se ce se întâmplă. Îi era mereu foame, iar Julia trebuia să stocheze cutii cu batoane *granola* pentru Alice, ca să reziste de la o masă la alta. Stomacul îi chiorăia atât de tare în clasă, încât copiii din jurul ei râdeau, iar ea rămânea înlemnită de ruşine. Avea dureri ascuţite în coapse şi spate, pe care pediatrul le-a diagnosticat ca fiind dureri normale de creştere, dar Alice, neîncrezătoare, s-a gândit: „Cum poate să fie normal?” Singurul lucru care îi uşura disconfortul era să stea întinsă pe podea, cu picioarele lipite de perete, aşa că aceasta era poziţia în care se afla Alice de cele mai multe ori când era acasă, după şcoală. Spre groaza ei, pe spate şi pe braţe i-au apărut dungi de un roşu aprins – vergeturi – despre care doctorul a spus că se vor estompa, dar nu vor dispărea niciodată complet.

Până la mijlocul clasei a şasea, Alice depăşise înălţimea mamei ei: un metru şi şaizeci şi trei de centimetri. Alice a simţit un nou tip de tristeţe când s-a întâmplat asta. Corpul ei o purta cu viteză

departe de copilărie şi departe de mama ei. În scurt timp, Alice era cu un centimetru mai înaltă decât mama ei, apoi cu trei. A descoperit că putea ajunge la obiectele de pe raftul de sus din bucătăria lor. Se uita în jos, în creştetul mamei sale, şi a înţeles, pentru prima dată, că mama ei era doar o femeie obişnuită.

Julia nu era cu nimic specială şi nici mai puternică decât oricine altcineva şi, în mod clar, nu ar mai fi putut să o salveze pe Alice dacă ar fi avut nevoie de salvare. Dacă ardea casa, Alice ar fi trebuit să o ia pe mama ei în braţe şi să fugă, nu invers. Această realitate a făcut-o pe Alice să intre în panică şi să aibă probleme cu somnul pentru prima dată în viaţa ei. Nu ştia ce să facă.

Alice era conştientă că înălţimea ei în creştere o dezamăgea şi pe mama ei. Julia părea adesea uluită când Alice se ridica de pe scaun sau când intra în cameră. Schimbau câte o privire care părea să spună: „Ce se întâmplă?" Echilibrul dintre ele fusese perturbat; acum Julia trebuia să se uite în sus la fiica ei, elevă de gimnaziu, când vorbea, iar Alice privea în jos la mama ei şi se gândea: „Pot să am încredere în tine?"

În acest stadiu, Alice şi-a mutat investigaţiile din afara apartamentului lor în interior. Odată cu această nouă conştientizare a faptului că mama ei este imperfectă – ca toţi oamenii, de altfel –, Alice trebuia să descopere neajunsurile specifice ale Juliei, astfel încât să le poată compensa când avea să vină vremea. I-a trecut prin minte că poate de aceea un copil are nevoie de doi părinţi şi de fraţi. Fraţii şi surorile erau de ajutor, pentru că se puteau consulta între ei pentru a confirma că o proastă dispoziţie sau o reacţie excesivă a părinţilor nu era din vina lor. Şi într-o casă cu doi părinţi, dacă ieşeau la iveală slăbiciunile unuia dintre aceştia, copilul s-ar fi putut baza pe celălalt. Ar fi fost un sistem de backup, aşa cum în casa lui Alice nu exista. Dacă i s-ar fi întâmplat ceva Juliei, Alice ar fi rămas singură. S-a asigurat că mama ei merge periodic la

controale medicale şi a sugerat să mănânce mai sănătos la cină, un comentariu care a făcut-o pe Julia să râdă, până când şi-a dat seama că fiica ei nu glumea.

Într-o zi, când Julia era la supermarket, Alice a inspectat dulapul şi sertarele mamei sale. Nu s-a simţit deloc vinovată pentru această activitate. În mintea ei, aceasta era o cercetare importantă, cu consecinţe de viaţă şi de moarte. Dacă Julia avea o problemă secretă, Alice trebuia să ştie despre ea. A trecut în revistă articolele pe care se aştepta să le găsească: haine, bijuterii, farduri şi articole de toaletă. Alice a găsit un lucru interesant, în timp ce căuta prin noptiera Juliei: un plic cu câteva fotografii.

Fotografiile aveau toate cel puţin cincisprezece ani vechime şi o înfăţişau pe Julia, alături de surorile ei. Era o fotografie cu cele patru surori, îmbrăţişându-se; Julia şi Sylvie arătau de parcă ar fi fost la sfârşitul adolescenţei. Alice a reuşit să identifice diferitele surori pentru că, la fiecare vizită în Florida, cerceta cu atenţie albumele foto ale bunicii sale, încercând să memoreze conţinutul. În această imagine, nu era niciun spaţiu liber între surori; erau lipite una de alta de parcă s-ar fi simţit la fel de confortabil una cu corpul celeilalte, ca şi în propriul corp. Capul lui Sylvie se sprijinea pe umărul Juliei, iar Emeline şi Cecelia priveau spre cameră, cu zâmbete identice. Surorile semănau atât de bine între ele, de parcă ar fi fost patru versiuni ale aceleiaşi persoane. Alice nu o văzuse niciodată atât de fericită pe mama ei.

Mai era şi o fotografie în care Sylvie părea ceva mai mare şi stătea pe o canapea, cu un copil în braţe – Alice s-a întrebat dacă bebeluşul era ea. Dar poate că Sylvie avea un copil al ei; Alice nu ştia. Şi fotografia finală trebuie să fi fost de la o petrecere – în jur de treizeci de persoane priveau spre cameră. În fotografie era bunicul Charlie, cu braţele întinse, cu chipul a strălucindu-i de bucurie, privindu-şi fiicele. Rose trebuie să fi clătinat din cap, pentru că

faţa ei era uşor înceţoşată. În fotografie apărea şi Julia, mai tânără, cu blugi şi cu părul lăsat pe spate. Surorile ei erau atât de aproape, încât putea să întindă mâna şi să le atingă. Cineva trebuie să fi spus o glumă, pentru că oamenii din fotografie păreau uimiţi, gata în acelaşi timp să pufnească în râs. Alice a cercetat cu atenţie fotografia, căutând un bărbat care să semene cu ea; nu văzuse niciodată o fotografie cu tatăl ei, dar ştia că avea părul de aceeaşi culoare cu al ei şi ochii albaştri. Dar toată lumea din fotografie avea trăsăturile familiei Padavano.

După ce a pus fotografiile înapoi în plic, şi plicul în sertar, Alice a rămas pe podea, lângă patul mamei sale. Descoperirea fotografiilor îi confirmase cumva sentimentul că trebuia să descopere ceva sau, în acest caz, să-şi amintească de ceva. Rareori se gândea la faptul că avea mătuşi care locuiau în alt oraş. Bunica Rose i-a spus lui Alice poveşti despre cele patru fiice ale ei când erau mici, despre bunicul Charlie şi despre casa lor de la numărul optsprezece, dar mama ei se comporta de parcă viaţa ei ar fi început când ea şi Alice s-au mutat la New York. De ce singurele fotografii din acele vremuri erau ascunse, şi nu atârnate pe pereţi? Dacă ar fi avut o familie mai mare în viaţa ei, Alice s-ar fi simţit mai în siguranţă. Această dovadă tactilă că avea o familie, dar nicio legătură cu ea, a făcut-o să simtă un fior de panică şi a trebuit să se ridice şi să calce apăsat, ca să nu o doară picioarele.

În seara aceea, în timp ce ea şi mama ei pregăteau cina, Alice a întrebat-o:

— De ce nu vorbeşti cu surorile tale?

Julia scosese deja toate ingredientele pentru friptură, totuşi a deschis uşa frigiderului şi s-a uitat înăuntru. Au urmat câteva clipe de tăcere, iar Alice a simţit pentru prima dată, în tot corpul ei înalt, că mama ei îi impunea în mod intenţionat tăcerea aceea. Era concepută pentru a o face pe Alice să nu mai pună astfel de întrebări. Alice revedea aceste goluri de linişte grea presărate prin copilăria ei, ori

de câte ori aducea în discuţie subiecte pe care mama ei nu dorea să le abordeze. Tatăl lui Alice şi moartea lui, copilăria Juliei, surorile ei.

— Mai iau legătura uneori cu Emeline şi Cecelia, a răspuns Julia, dar trăim în oraşe diferite. Şi avem vieţi ocupate. Când ai fraţi sau surori, eşti apropiat de ei în copilărie, pentru că locuiţi toţi în aceeaşi casă. Dar când creştem, mergem pe drumuri separate.

În trecut, Alice ascultase de sugestiile mamei sale şi schimbase subiectul. Dar acum trebuia să ştie ce se afla în spatele tăcerii. Acesta era motivul pentru care umblase prin sertarele mamei sale: ca să afle informaţii de care ar fi putut avea nevoie în caz că ar fi trebuit să-şi poarte singură de grijă.

— Celelalte trei – Sylvie, Emeline şi Cecelia – mai sunt apropiate?

Julia s-a uitat la ea, cu o figură inexpresivă.

— Nu ştiu. Ele locuiesc în acelaşi oraş, aşa că da, poate. A făcut o pauză, apoi a adăugat: Sunt un adult independent, Alice. Acest lucru este rar pentru o femeie, iar eu sunt mândră de asta. Dacă te cresc corect, nici tu nu vei avea nevoie de nimeni.

Alice şi-a imaginat mama pe o mică insulă pustie şi pe ea însăşi, pe o altă insulă, la o mică distanţă.

— De ce îmi pui întrebările astea acum?

Alice a vrut să spună: „Pentru că mi se pare ciudat că singurele fotografii de familie pe care le avem sunt într-un plic dintr-un sertar şi mi se pare ciudat că singura rudă pe care o vedem vreodată este bunica Rose şi petrecem vacanţa singure sau în vecini, cu doamna Laven şi rudele ei. Şi pentru că tu ai trei surori, iar eu mi-aş dori să am o soră cu care să împart camera şi cu care să vorbesc pe întuneric noaptea”.

— Avem o viaţă minunată, a spus Julia. Nu-i aşa?

— Da, a răspuns Alice, pentru că mama ei se aştepta la un răspuns clar şi pentru că era adevărat.

„Deocamdată”, s-a gândit ea. „Dar dacă se întâmplă ceva?”

Data viitoare când Julia a plecat de acasă cu diverse treburi, Alice a sunat-o pe bunica Rose şi a întrebat-o:

— Mama s-a certat cu surorile ei?

Ştia că întrebarea o va surprinde pe bunica ei, dar credea totodată şi că există şanse mari să capete nişte răspunsuri. Peste tot în apartamentul bunicii Rose existau indicii cu privire la viaţa mamei sale de dinainte de New York: patru fotografii înrămate ale fiicelor lui Rose atârnau deasupra canapelei, iar portretele sfintelor din casa lor din Chicago – la care mama ei îşi dădea mereu ochii peste cap – stăteau pe perete, deasupra mesei din bucătărie. Iar Rose era vorbăreaţă; nu existau tăceri apăsătoare în compania ei.

— Desigur, Julia se mai certa cu ele. Toate surorile se ceartă, să ştii. Face parte din viaţa de familie.

— Eu şi mama nu ne certăm niciodată, a spus Alice. Şi nici cu tine nu m-am certat niciodată.

— Ce-i drept, aşa este, a spus Rose. Poate că fiecare generaţie este mai bună decât cea de dinainte. Dar ce s-a întâmplat între mama ta şi surorile ei este treaba lor – crezi că mie mi-au spus ceva? Sunt mama lor.

— Pare ciudat că nu am vorbit niciodată cu vreuna dintre mătuşile mele. Ştiu că Emeline ne-a vizitat, dar eram prea mică să-mi amintesc. Prietena mea Carrie îşi vede tot timpul mătuşile şi unchii. Simt că… lipseşte ceva. Mama nu vorbeşte niciodată despre ceva ce nu-i convine.

— Ăsta-i adevărul adevărat, a spus Rose. Şi nu am de gând să dau de necaz spunându-ţi ceva fără aprobarea ei.

— Nu ştiu numele de familie al tatălui meu. Asta poţi să-mi spui?

— Întreab-o pe mama ta, a răspuns Rose şi a închis.

Alice a încercat să obţină informaţii despre mama ei de la doamna Laven, dar femeia mai în vârstă s-a arătat ofensată de întrebare.

— Mama ta e minunată, e genială şi a muncit din greu. Eşti, fără discuţie, cea mai norocoasă fetiţă din lume.

Alice a oftat şi a schimbat subiectul. Ştia că mama ei îi oferise într-o vară un internship nepotului cu probleme al doamnei Laven şi că Julia îi dăruia doamnei Laven câte o poşetă scumpă, de la un magazin de lux, la fiecare Crăciun; era clar că, dacă acesta era ultimul drum la care avea acces Alice, era închis. A luat în considerare, ca ultimă soluţie, să-i scrie o scrisoare uneia dintre mătuşile ei, dar nu le ştia adresele şi habar n-avea ce să spună. „Bună, sunt nepoata ta. Ce mai faci?" Ştia că era posibil ca mama ei să aibă dreptate că surorile se despart când ajung la maturitate şi nu mai împart aceeaşi casă. Ea de unde să ştie? Poate că abia dacă se mai gândeau una la alta.

A încetat să-i mai pună întrebări mamei. Părea că nu are rost şi că întrebările ei o agitau pe Julia, iar Alice nu-şi putea asuma un asemenea risc. Stresul ar fi putut contribui la creşterea tensiunii arteriale, ceea ce ar fi putut duce la un atac de cord sau la un accident vascular cerebral, iar sănătatea Juliei trebuia să fie prioritară. Alice şi-a spus: „Dacă nu mai pun întrebări, nu mai cresc". Făcea asemenea pariuri cu ea însăşi de când începuse să crească. „Dacă încetez să-mi rod unghiile, nu mai cresc. Dacă renunţ la bomboane. Dacă ridic mâna în clasă când vrea profesorul." Totuşi, niciunul dintre aceste compromisuri nu a dat rezultate, şi nici acesta. Alice a păstrat tăcerea asupra trecutului mamei sale, dar a continuat să se înalţe.

SYLVIE

septembrie 1989 – decembrie 2003

Cecelia adoptase mantra lui William privind educaţia parentală: fără minciuni şi fără secrete. Dacă Izzy punea o întrebare, indiferent care ar fi fost, Cecelia îi răspundea sincer. Sylvie şi Emeline se aflau amândouă în bucătăria Ceceliei într-o seară, când Izzy, în vârstă de şase ani, a întrebat de unde vin bebeluşii.

Sylvie lua masa cu surorile ei câteva zile pe săptămână, când William era la Northwestern, la nişte antrenamente târzii. Ea şi William erau împreună de aproape şase ani şi se căsătoriseră cu un an în urmă. Se mutaseră recent într-un apartament cu trei camere, nu departe de locuinţa gemenelor, iar William se pregătea să-şi înceapă noul job la Chicago Bulls. Clubul crease un post special pentru el, cu responsabilităţi atât în dezvoltarea jucătorului, cât şi ca fizioterapeut. Cei de la Bulls erau plini de optimism şi dornici să-şi extindă stafful. Nu câştigaseră încă niciun campionat, dar cu Michael Jordan pe listă, obţinerea trofeului părea iminentă. Fişa postului lui William nu prevedea deplasări cu echipa; avea sediul la Chicago şi urma să-şi folosească programul specializat pentru a încerca să ţintească zonele în care jucătorii tineri aveau nevoie de asistenţă. Probabil că William ar fi ales să rămână la Northwestern din loialitate faţă de Arash şi de universitate, în ciuda ofertei măgulitoare din partea celor de la Bulls, dar Arash se retrăgea, iar antrenorul principal se transfera, aşa că Sylvie l-a convins pe William că ar trebui să meargă şi el mai departe.

— Trebuie să continuăm să creştem, a spus ea, altfel nu trăim.

El i-a zâmbit, pentru că Sylvie evitase să spună „murim”. Ştia că ea era hotărâtă să-l ţină departe

chiar şi de orice gând trecător la moarte.

— Un copil este făcut de un bărbat şi o femeie care fac sex, a spus Cecelia.

Izzy a încuviinţat din cap, şi buclele întunecate i s-au legănat în jurul feţişoarei sale curioase.

— Şi ce e aia sex?

Emeline şi Sylvie au roşit puternic când Cecelia a desenat imagini cu diferite poziţii sexuale, pe un bloc de schiţe. Izzy a privit cu atenţie, apoi a spus:

— Dar mătuşa Emmie şi mătuşa Josie cum fac?

— Doamne sfinte, a spus Emeline, şi a părăsit bucătăria, în timp ce Cecelia a făcut desene pentru a ilustra şi asta.

În colţul ei, Sylvie a izbucnit, fără să vrea, în râs. Brusc, i s-a făcut dor de Alice, un sentiment care venea mereu asupra ei ca din senin, când nu se aştepta. Avea sentimentul că locul lui Alice era în bucătăria ei în momentul acela, în mijlocul acelei scene ridicole. Trebuia să fie aici, aşezată lângă verişoara ei. Sylvie o purta pe Julia cu ea, dar o durea sufletul după fetiţa care părăsise familia cu mama ei.

Aceasta a fost una dintre durerile neaşteptate care au urmat pierderii Juliei. Sylvie ştia în adâncul inimii că sora ei înfloreşte la New York. Julia păruse emoţionată şi plină de viaţă când Sylvie vorbise cu ea, în primul ei an în oraş, în vreme ce îşi construia noul sine şi noua viaţă. Julia era racheta pe care tatăl lor o văzuse întotdeauna, fără nimic care să o reţină. Dar Sylvie o cunoscuse pe Alice doar când era în leagăn; se afla în situaţia neobişnuită de a o iubi, dar de a nu o cunoaşte deloc, şi nu reuşea să scape de sentimentul acela că locul copilei este alături de ceilalţi, în Pilsen. Sylvie şi-o imagina pe Alice jucând şah cu Izzy în bibliotecă, cu capetele lor, unul blond şi altul brun, aplecate unul spre celălalt. Şi rula, în buclă, o scenă în care mergea pe stradă, cu Alice de mână. Copila era pe jumătate William, până la urmă, şi pe jumătate Julia, ceea ce o făcea să fie sufletul lui Sylvie.

Dar Sylvie îi frânsese inima Juliei, ceea ce însemna că nu mai avea niciun drept asupra lui Alice. Iar William nu numai că renunţase legal la fiica lui, ci reuşise cumva să-şi extirpe din minte gândul la ea. Această extirpare părea de natură aproape chirurgicală; Sylvie îl urmărea cu atenţie şi nu vedea niciun semn că se gândea vreodată la existenţa fiicei sale. În casa Ceceliei erau tablouri cu Alice, iar Sylvie îl privea pe William ferindu-şi ochii de fiecare în parte, în timp ce străbătea holurile, o cursă de obstacole, atât de adânc înrădăcinată, încât nici măcar nu-şi mai dădea seama ce face. Când o însoţea pe Sylvie la cină acasă la gemene, vorbea cu Izzy despre istoria pe care o învăţa la şcoală. Părea să fi uitat însă de propria istorie şi de faptul că Alice apăruse pe lume imediat după Izzy. Uitase că în universul lui existaseră cândva două fetiţe, şi nu una. Sylvie nu o menţiona niciodată pe Alice în prezenţa lui William. Cu cât se îndepărtau mai mult de tentativa de sinucidere a soţului ei, cu atât ea era mai recunoscătoare pentru stabilitatea şi mulţumirea lui evidentă. Îl văzuse prinzând rădăcini în această viaţă, îl văzuse umplând golul său lăuntric cu dragoste şi o activitate profesională care să conteze. Sylvie acceptase alegerea lui William de a sta departe de fiica lui; îl acceptase pe el, întru totul şi în fiecare zi, iar el făcuse acelaşi lucru pentru ea.

În 1993, când Izzy avea zece ani, Emeline şi Josie au cumpărat casa de lângă cea pe care o cumpărase Cecelia. Josie, o femeie caldă, cu părul castaniu, licenţiată în afaceri, era pricepută la bani. Negociase achiziţionarea creşei unde se cunoscuseră ea şi Emeline; la scurt timp după aceea, a cumpărat o altă creşă locală. Gemenele au decis să împartă cele două case; la urma urmei, trăiseră împreună toată viaţa. Au desfiinţat gardul care despărţea casele, iar familia îşi petrecea vara renovând şi curăţând noua casă. După câţiva ani de

program fix, Sylvie s-a bucurat de schimbare şi de felul în care familia ei se aduna din nou şi lucra împreună în tot timpul liber.

Sylvie era acum bibliotecară-şefă la Biblioteca Lozano, aşa că îşi putea stabili singură programul. Fusese uşor surprinsă să constate că îi plăcea să conducă biblioteca; luarea deciziilor care-i reveneau conform fişei postului era aducătoare de satisfacţii, şi lui Sylvie îi plăcea să fie persoana care avea ultimul cuvânt de spus, în chestiuni mai mici sau mai mari. Sylvie îi cunoştea acum nu numai pe toţi abonaţii obişnuiţi ai bibliotecii, ci, în cazul multora dintre ei, şi pe părinţii şi copiii lor. Frank Ceccione, care crescuse la două case distanţă de locuinţa familiei Padavano, citea zilnic ziarul la o masă de lângă ferestrele din faţă. Mare parte a vieţii sale de adult şi-o petrecuse luptându-se cu dependenţa, şi Sylvie credea că amândoi se bucurau să se salute în fiecare dimineaţă. Spre bucuria lui Sylvie, Izzy îndrăgea biblioteca aproape la fel de mult ca şi ea şi venea adesea acolo după şcoală. Nimic nu o făcea pe Sylvie mai fericită decât să-şi privească nepoata jucând şah sau citind la una dintre mese, în timp ce ea lucra la biroul ei.

Izzy şi Sylvie şi-au petrecut primele săptămâni ale verii vopsind pereţii unuia dintre dormitoare într-un albastru-închis.

— Când mama o să aibă un iubit, eu o să dorm aici, i-a spus Izzy lui Sylvie.

— Sună bine, a fost de părere Sylvie. Când eram mică, mi-ar fi plăcut să am propria cameră în care să citesc.

— Povesteşte-mi ceva de atunci.

Izzy rostise aceste cuvinte de când învăţase să vorbească. Îi plăcea să i se vorbească despre vremea în care mama şi mătuşile ei erau mici.

Izzy ştia deja majoritatea poveştilor, datorită politicii mamei ei de a nu ascunde nimic. Dar în serile fierbinţi de vară petrecute vopsind camera în nuanţa cerului nocturn, Sylvie a luat poveştile în ordine cronologică. Stătea în vârful scării, pictând la

marginea tavanului, şi încerca să-şi amintească toate detaliile cu putinţă. A început cu copilăria lor, incluzând aici povestea care, dintr-un motiv oarecare, o încânta cel mai mult pe Izzy, despre perioada în care grădina lui Rose era devastată sistematic de un animal misterios, pe care nimeni nu-l văzuse vreodată. Animalul distrugea recolta, frângea roşiile în două şi rodea frunzele şi tulpinile tuturor plantelor din grădină. Furioasă, Rose le-a atribuit membrilor familiei ei schimburi de pază, timp în care fiecare trebuia să ia loc pe un scaun de grădină, în mijlocul fructelor, legumelor şi plantelor aromatice, şi să stea de veghe neîntrerupt. Rose şi Charlie şi-au împărţit schimbul de noapte, deşi Rose ajungea întotdeauna să preia conducerea, pentru că Charlie era încontinuu distras. Stătea de vorbă cu un vecin peste gard sau adormea pe scaunul de grădină. Fetele coborau dimineaţa la micul-dejun şi îşi vedeau mama pe geamul din spate: cu părul vâlvoi, cu o bâtă de baseball în mână, uitându-se la pământul din jurul ei.

— Ce ai de gând să faci cu animalul când îl vei prinde? a întrebat Sylvie.

— Am să-l omor, a răspuns Rose, calmă.

În înţelepciunea sa, animalul nu s-a arătat niciodată – membrii familiei Padavano nu au ştiut niciodată dacă a fost vorba de o rozătoare, o pasăre sau o fantomă –, dar ravagiile asupra grădinii au încetat sub paza lor. În cele din urmă, Rose s-a declarat triumfătoare şi a revenit să doarmă în patul ei.

După un timp, naraţiunea lui Sylvie a ajuns la sarcina Ceceliei, apoi la cea a Juliei şi apoi la moartea lui Charlie. Cum renunţase Rose la Izzy şi la mama ei; cum unchiul William fusese internat în spital şi se căsătorise cu două dintre mătuşile ei şi cum Izzy avea o verişoară de vârsta ei, cu care nu se vedea niciodată. Emeline se foia pe uşă, intrând şi ieşind din cameră în timp ce se spuneau poveştile, ducând ba o lampă, ba nişte cărţi, şi clătinând din cap cu uimire.

— Doamne, şoptea ca pentru sine.

De câteva ori a chemat-o şi pe Josie să asculte.

— Ştiu că ţi-am spus o parte din toate astea, i-a zis ea, dar Sylvie este cea mai bună povestitoare.

— Mi-aş fi dorit să-l cunosc pe Charlie, a spus Josie odată, după ce a ascultat o vreme. Pare că era un om minunat.

Poveştile şi personajele din ele păreau, într-adevăr, remarcabile, se gândea Sylvie. Ea şi gemenele vorbiseră rar despre cele întâmplate. La urma urmei, trecuseră prin asta, iar pierderea Juliei le redusese la tăcere. Dar uimirea lui Josie faţă de poveşti şi plăcerea evidentă a lui Izzy faţă de ceea ce ea vedea ca pe o telenovelă în care îşi juca micul ei rol îndepărtau durerea născută în acele vremuri. Când Sylvie dădea glas istoriei familiei lor, tot ce auzea era dragoste.

De câteva ori, Izzy a clătinat din cap şi a spus:

— Adulţii sunt nişte idioţi. Eu îmi propun să mă fac mare şi să nu fiu idioată.

— Un obiectiv excelent, a comentat Sylvie, gândindu-se că ar fi extraordinar ca Izzy să-şi croiască un drum în viaţă fără nicio dramă. Ar fi fost posibil? Apoi lui Sylvie i-a trecut ceva prin minte şi a spus: Ascultă, Iz, eu chiar am aşternut pe hârtie aceste poveşti. Ani de zile am scris la ele. Sunt cam dezordonate, dar poate ţi-ar plăcea să le citeşti?

Izzy a privit-o atent. Avea propria versiune a buclelor Padavano – ale ei erau mai închise la culoare şi mai strânse. Faţa ei era rotundă şi serioasă. Cu toate întrebările despre familia mamei ei, nu şi-a arătat niciodată interesul să afle despre tatăl ei biologic. Când a fost întrebată, Izzy a spus că avea deja mai mult decât suficienţi adulţi care să o crească, mulţumesc foarte mult, şi, în plus, dacă mama ei nu şi l-a dorit pe acel tip în viaţa ei, atunci nici ea nu-l dorea.

— Glumeşti? a spus Izzy. Ar fi visul meu!

Sylvie a râs, surprinsă de entuziasmul copilei. Scrisese aproximativ trei sute de pagini; le-a dus la

legătorie în după-amiaza următoare şi i-a dat manuscrisul nepoatei sale. Izzy l-a citit, apoi le-a dat cartea Ceceliei şi lui Emeline.

— E chiar bun. L-ai putea publica, să ştii, a spus Cecelia, dar când Sylvie a spus că scrie doar pentru ea şi familia lor, Cecelia a încuviinţat din cap.

Şi ea picta adesea lucrări pe care nu avea de gând să le vândă, aşa că înţelegea prea bine. Josie a citit manuscrisul de mai multe ori; nu avea fraţi, şi acum era la fel de implicată în istoria familiei Padavano ca şi Izzy.

Lucrând în acea vară la casa răvăşită, umplând cu poveşti toate colţurile şi crăpăturile, surorile s-au trezit amintindu-şi mai mult din istoria familiei lor. Au împărtăşit amintiri în timp ce organizau dulapuri sau aranjau oale şi tigăi în bucătărie. Uneori, când Sylvie, Emeline sau Cecelia povesteau o anecdotă la cină, Izzy şi Josie adăugau detalii sau dialoguri, de parcă ar fi fost şi ele acolo când se întâmplase.

Într-o seară, mâncau pizza pe podeaua camerei de zi, când Emeline a spus:

— Auzind din nou toate acele poveşti, m-a făcut să-mi amintesc, într-un fel, de mine. Ştiu că cele mai multe vi s-au întâmplat vouă şi Juliei – a arătat din cap spre surorile ei –, dar îmi amintesc cum m-am simţit eu în fiecare moment.

Sylvie şi Cecelia au zâmbit, pentru a o încuraja să meargă mai departe. Emeline vorbea rar despre ea; îşi concentra atenţia asupra oamenilor din jurul ei. În majoritatea după-amiezilor, aducea acasă copii mici de la grădiniţă, care aşteptau în braţele ei să vină să-i ia părinţii. Ea rămânea ataşată de casă şi era cea mai fericită seara, pe canapea, cu Josie. Suprafaţa suplimentară a acelui superduplex – cum a numit Izzy cele două case – era o chestiune perfect logică pentru Emeline; casa conţinea acum mai multe camere, mai mult spaţiu şi oamenii pe care îi iubea.

— Ce-ai simţit? a întrebat-o Izzy pe Emeline.

Ea şi William jucau şah pe canapea, printre felii de pizza. William era singurul adult din familie care

juca cu ea jocul ei preferat. Izzy nu ştia să piardă, dar se străduia să se stăpânească faţă de unchiul ei, iar lui îi plăcea provocarea şahului. Stabilirea unei strategii care implica două echipe şi lupta pe teren îi aminteau de baschet.

— M-a făcut să-mi amintesc cât de mult îmi doream să fiu mamă, a spus Emeline. Cum asta a fost tot ce mi-am dorit vreodată.

William a ezitat şi a dat să se ridice şi să plece din cameră; Sylvie ştia că, pentru el, această conversaţie devine prea personală. Era mereu atent să lase surorilor spaţiu şi, dacă ele voiau, să le permită să aibă secrete faţă de el.

Totuşi, Emeline a clătinat din cap spre el, aşa că s-a aşezat la loc.

— Eu şi Josie am vorbit despre toate astea aseară. I se luminase faţa. Şi ne vom înscrie să devenim asistente maternale pentru nou-născuţi. Este nevoie de asta şi există bebeluşi care au nevoie de dragoste, a explicat, iar Josie a strâns-o de umăr.

— Practic, a zis ea, ne-am ocupa timp de două sau trei luni de bebeluşii născuţi de mame dependente de droguri sau adolescente, apoi agenţia de plasament va returna copilul mamei biologice sau va găsi pe cineva care să-l preia permanent. Cercetările arată – acum Josie s-a luminat la faţă, pentru că îi plăceau nespus studiile de cercetare – că dacă un nou-născut este ţinut în braţe ori de câte ori plânge şi i se zâmbeşte în primele trei luni de viaţă, şansele lui la sănătate şi fericire pe termen lung cresc cu aproximativ cincizeci la sută.

— Uimitor! a spus Sylvie. Emmie, ce idee minunată!

Cecelia a privit radioasă la sora ei şi la Josie.

— Bineînţeles că ar trebui să faceţi asta! Va trebui să luăm un leagăn dintr-acelea pentru copii, care îi plăceau atât de mult lui Izzy când era mică.

— Aha, a spus Izzy, cu o expresie întunecată pe chip. Am auzit că nou-născuţii plâng mult.

— Îţi promit că nu-ţi voi cere niciodată să ai grijă de ei, a spus Emeline. Şi copilul va dormi cu noi,

aşa că nu vei auzi nimic noaptea.

— Atunci ai aprobarea mea.

Solicitarea lor de a deveni asistente maternale a fost aprobată rapid. Cele două femei îşi făcuseră griji că ar putea fi refuzate – uneori erau privite ciudat la supermarket, şi o familie îşi retrăsese copilul de la grădiniţă pentru că erau gay –, dar sistemul de asistenţă maternală era atât de copleşit, încât cei de acolo păreau încântaţi să aibă candidaţi cu referinţele excelente ale lui Emeline şi Josie şi experienţa lor în îngrijirea copiilor. Până la sfârşitul verii, Emeline purta un băieţel într-un marsupiu, în timp ce se plimba prin casa complet renovată.

Sylvie avea să se gândească la acea vară ca la momentul în care familia ei s-a acceptat pe deplin. Superduplexul, cu spaţiile sale comune şi amenajarea neobişnuită, reflecta structura neobişnuită a familiei Padavano, sau a ceea ce mai rămăsese din ea. Sylvie, surorile ei şi William şi-au construit propriile vieţi pentru a se potrivi, pentru a servi dimensiunii şi formei pe care le ocupau. Spaţiul de locuit în sine împărţea o curte şi o grădină în care creştea un amestec de plante roditoare şi flori. Cecelia folosea mansarda din casa lui Emeline şi Josie ca pe un al doilea atelier, pentru că îi plăcea lumina din acel spaţiu. Emeline a amenajat un soi de cămară în casa Ceceliei, pe care ambele gospodării o foloseau pentru a usca ierburile şi florile din grădină. Ambele case aveau leagăne şi biberoane, precum şi pătuţuri. William îşi păstra cutia cu unelte în spălătoria lui Emeline, iar el şi Sylvie aveau cheile ambelor case. Tacâmurile şi vesela gemenelor erau amestecate, de la mesele luate împreună afară şi de la curăţenia făcută cu schimbul. Izzy avea câte un dormitor în fiecare casă şi se muta, capricioasă, dintr-unul într-altul. Dacă era în mijlocul unei lecturi captivante, stătea la Emeline, pentru că încăperea de acolo avea pe noptieră o veioză cu lumină mai bună. Când mama ei era între iubiţi, dormea la Cecelia.

Cu ajutorul lui William, Izzy a creat un atelier într-unul dintre dormitoarele de rezervă şi a construit un sistem de difuzoare, care permitea celor două case alăturate să comunice fără a folosi un telefon. Atât Cecelia, cât şi Emeline au găsit acest lucru ridicol la început, dar în curând au ajuns să folosească zilnic invenţia. „Emmie, unde ai pus peria mea preferată?”, „Josie, eşti acasă? Poţi să-mi faci un sendviş?”, „Izzy, ce faci acolo, de e atâta zgomot?”

Când Kent şi-a terminat rezidenţiatul, s-a mutat împreună cu Nicole la Chicago şi s-a angajat şi el la Bulls, ca medic sportiv. Cele două cupluri se întâlneau cel puţin o dată pe lună la restaurantul mexican pentru a lua cina, iar uneori li se alăturau Gus şi Washington, cu soţiile lor. Aceasta era singura formă de socializare pentru Sylvie şi William, în afară de faptul că se vedeau cu gemenele. Dar când Kent şi Nicole întâmpinau dificultăţi în a face un copil, ea a încetat să mai iasă, iar cinele lor comune au devenit mai rare. William şi Sylvie erau trişti pentru prietenii lor, dar nu-i deranja să petreacă mai multe seri acasă. Erau amândoi stânjeniţi în preajma străinilor. Când o nouă cunoştinţă îi întreba pe Sylvie sau pe William cum s-au cunoscut, se exprimau vag, pentru că relatarea adevărată era prea provocatoare pentru a fi spusă. Sylvie citise undeva că, cu cât o poveste era spusă de mai multe ori, cu atât devenea mai imprecisă. Oamenii erau predispuşi la exagerări; se îndepărtau de părţile naraţiunii pe care le găseau plictisitoare şi insistau asupra celor incitante. Detaliile şi cronologia se schimbau de-a lungul anilor de repetare. Povestea conţinea mai mult mit şi mai puţin adevăr. Sylvie se gândea cum ea şi William îşi spuneau rareori povestea şi s-a simţit încântată; nefiind împărtăşită, povestea lor de dragoste rămânea intactă.

— Tu şi William sunteţi atât de drăguţi unul cu celălalt, a spus Emeline într-o după-amiază, când alergau cu treburi prin oraş. Eu simt că mereu îi pasez câte un copil lui Josie sau o cicălesc să-şi ridice şosetele.

Sylvie a zâmbit.

— Păi, noi nu avem copii şi nu locuim într-o gară, ca tine.

— Adevărat.

Emeline a oftat, deşi amândouă ştiau că îi place să trăiască într-un loc cu bebeluşi care plâng, şi copii mici care aşteaptă să fie preluaţi de părinţii lor, şi cutii de vopsea pe jumătate pline, şi un copil care putea să intre în cameră cu un vibrator în mână şi să întrebe: „Ce-i ăsta?”

Dar Sylvie ştia că sora ei are dreptate – ea şi William erau mai drăguţi unul cu celălalt decât majoritatea cuplurilor. Îl privea pe William înghiţindu-şi pastilele înainte de micul-dejun şi de culcare şi vedea cum ochii lui îi caută pe ai ei într-o încăpere în care începea să se simtă copleşit. Se trezea întinzând mâna spre el în acelaşi moment în care el întindea mâna spre ea. William îi pregătea în fiecare dimineaţă prânzul pentru serviciu, iar ea se asigura că viaţa lor rămâne liniştită, pentru că aşa îi era lui cel mai bine. În majoritatea nopţilor, înainte de a merge la culcare, el îi şoptea: „Sunt atât de norocos”, iar ea ştia că amândoi sunt. Sylvie fusese cât pe ce să rateze această viaţă, cu acest bărbat, şi, conştientă fiind de asta, aprecia momentele lor împreună, chiar dacă se acumulau odată cu trecerea timpului.

ALICE

septembrie 1997 – februarie 2002

Când a început clasa a noua, Alice avea un metru optzeci şi cinci. Asta îi şoca pe toţi cei care intrau în contact cu ea. Antrenorii de volei şi baschet de la şcoala ei privată o urmăreau pe holuri, încercând să o atragă să se alăture echipelor lor, chiar şi atunci când ea le spunea că este prea lipsită de coordonare pentru a practica vreun sport. Înălţimea ei l-a atras şi pe tatăl ei înapoi în cadru. Toţi, de la doamna Laven la poştaş şi la director, păreau obligaţi să vină cu o versiune a remarcii: „Uau, tatăl tău trebuie să fi fost un tip foarte înalt, nu?”

Julia şi Alice nu semănau aproape deloc. Când Alice era mai mică, forma ochilor parcă o lega într-o oarecare măsură de mama ei, dar chiar şi asta începea să dispară. Nici gustul lor diferit în ceea ce priveşte hainele nu ajuta. Julia purta costume cu fuste şi bluze de mătase, în timpul săptămânii, şi pantaloni negri, mulaţi, cu bluze drapate, în weekend. Alice, în schimb, avea o colecţie de pantofi sport şi purta pantaloni de trening în diferite culori. Îi era greu să-şi găsească haine şi pantofi pe măsură, din cauza siluetei subţiri şi a înălţimii. Adidaşii, totuşi, erau unisex, ceea ce îi oferea mai multe opţiuni. Într-o dimineaţă, mama ei a studiat-o interogativ şi a spus:

— Nu ai deloc un aer feminin.

Alice a râs şi a spus:

— Suntem în 1997, mamă. Nu trebuie să am un aer feminin.

Alice găsea o oarecare plăcere în faptul că părea să semene cu tatăl ei. O făcea să se simtă ca şi cum ar fi avut doi părinţi, chiar dacă unul dintre ei nu mai era. Tatăl ei era cu ea – sau, mă rog, genele lui – şi asta o făcea să se simtă mai puternică. Avea nevoie de putere. Când a început liceul, era deja prea înaltă pentru a face din postura cocoşată – pe

care o stăpânise în gimnaziu – o tactică eficientă de a arăta „normal”. Nu mai exista nicio modalitate de a-şi contorsiona corpul astfel încât să semene cu fetele mărunte din şcoala ei. Carrie se oprise din creştere la un metru cincizeci şi cinci, ceea ce punea şi mai tare în evidenţă înălţimea lui Alice, pentru că cele două fete erau mereu împreună. Când Alice îşi îmbrăţişa mama sau pe Carrie, trebuia să se îndoaie din genunchi, într-un mod care arăta mereu ciudat. Mergea mai repede decât toţi ceilalţi, pentru că pasul ei era foarte lung. La sfârşitul zilei, o durea adesea gâtul, pentru că trebuia să se uite în jos în timp ce vorbea cu oamenii. Copiii cu care crescuse o numeau în mod regulat *Girafa* sau *Prăjina*. O profesoară de matematică i-a spus, intenţionând, cu siguranţă, să facă o faptă bună:

— Trebuie să porţi mereu pantofi cu tocul jos, draga mea, pentru ca băieţii să se simtă confortabil lângă tine.

Bărbaţii de pe stradă se îndreptau de spate cât puteau de mult şi îşi umflau pieptul când treceau pe lângă Alice, de parcă statura ei le-ar fi pus, cumva, la îndoială bărbăţia.

Când a început clasa a noua, Alice a decis că n-o să-şi mai piardă timpul ruşinându-se de aspectul ei. Fie că se simţea ruşinată, fie că era încrezătoare, rezultatul era acelaşi: era foarte înaltă, iar oamenii aveau să vorbească despre asta şi să-şi bată joc de ea. Ea nu se putea integra; înălţimea ei o ţinea la distanţă de toţi ceilalţi, aproape la propriu. Asta însemna că Alice se simţea singură, dar din moment ce nu exista alternativă, a decis să-şi accepte realitatea. Mergea pe holurile şcolii etalându-şi înălţimea în toată gloria ei şi şi-a impus să zâmbească atunci când un ticălos de băiat a făcut o glumă proastă, spunând că şcoala va trebui să înalţe tavanele. Mai mult pentru a-şi dovedi că poate, decât din orice alt motiv, Alice a purtat tocuri la balul bobocilor.

— Eşti foarte curajoasă, a şoptit Carrie, în timp ce intrau în sala de sport a şcolii.

Alice a clătinat din cap.

— Nu e curaj, a spus ea. Toată lumea se uită la mine, indiferent ce pantofi port.

A fost însă şocată când căpitanul echipei de baschet a invitat-o la dans. Era timid şi se bâlbâia, dar a privit-o drept în ochi în timp ce dansau, iar asta a entuziasmat-o. Când i-a propus o întâlnire mai târziu în acea săptămână, a fost din nou şocată.

Surpriza a creat totuşi un gol în sufletul lui Alice şi a auzit o voce mică – să fi fost a ei sau a mamei ei? – şoptind *nu*. Se despărţise de ceilalţi puşti de vârsta ei şi avea să rămână separată de ei. Se simţea mai în siguranţă aşa.

— Nu, mulţumesc, a spus Alice, cu o voce cât se poate de amabilă, şi a plecat.

În sinea ei, a răsuflat uşurată. Băiatul înalt îi pusese o întrebare la care nu se gândise niciodată până atunci, iar adevărul îi ieşise, pur şi simplu, pe gură. Voia să fie ca mama ei: independentă. Alice nu a spus nimănui, nici măcar lui Carrie, dar până la sfârşitul zilei, întreaga şcoală a ştiut cumva că l-a respins pe băiatul popular din clasa a douăsprezecea.

A fost ciudat, dar în săptămânile care au urmat, feţele altor puşti se întorceau spre ea ca nişte flori. Cei mai mulţi dintre ei erau timizi sau inadaptaţi social într-un fel. Se uitau spre Alice din spatele bretonului sau pe deasupra unui manual. Îşi planificau vizitele la vestiar pentru a se potrivi cu ale ei. Nimereau în pas cu ea pe holuri. Considerau că Alice este curajoasă şi asta îi făcea şi pe ei să se simtă curajoşi. Voiau să se simtă mai bine în pielea lor şi constatau că le reuşeşte în compania lui Alice. „Nu sunt curajoasă”, ar fi vrut să le spună Alice, pentru că aceşti copii erau în mod regulat insultaţi – numiţi graşi, sau proşti, sau urâţi –, aşa cum era şi ea, şi nu voia să-i inducă în eroare. Dar nu se putea gândi la o modalitate de a le da explicaţii fără să-i facă să se simtă prost, aşa că tăcea şi le accepta compania.

— Ce naiba se întâmplă? a spus Carrie, cu ochii mari.

Îşi petrecuse toată şcoala generală punându-i la punct pe cei care o tachinau pe Alice pe tema înălţimii ei şi începuse liceul pregătită să facă acelaşi lucru. Alice a ridicat din umeri. Ea intuia, pe de o parte, adevărul – refuzase să se mai simtă ruşinată, şi asta le-a dat colegilor ei permisiunea să procedeze la fel –, dar nu era în stare să explice nimic din toate acestea în cuvinte. Oricum, nimeni altcineva nu a mai invitat-o la vreo întâlnire, iar asta a fost o uşurare.

Probabil pentru că Alice avea o viaţă mai plină în afara apartamentului ei, şi-a dat seama că e acum capabilă să accepte tăcerile mamei sale în privinţa trecutului ei şi lipsa fotografiilor de pe pereţii lor. Dimensiunea redusă a familiei lor de două persoane nu mai reprezenta o situaţie profund precară pentru ea. Alice şi Julia încă pregăteau cina împreună în majoritatea serilor, iar vinerea se uitau la filme, în halatele lor de casă, dacă Alice nu dormea la Carrie. Ea şi mama ei se făceau una pe alta să râdă, vorbind cu voci caraghioase şi concurând să răspundă primele la întrebările de la *Cine ştie câştigă!* Dar Alice simţea şi o oarecare satisfacţie că însuşi corpul ei – cu înălţimea lui ridicolă şi incomodă, şi cu părul drept, de culoarea fânului – era, într-un fel, întruchiparea trecutului pe care mama ei îl trecea sub tăcere. Alice nu ştia încă detaliile, nici măcar coordonatele principale ale vieţii mamei sale la Chicago, dar nu mai simţea că are nevoie de informaţii. Învăţa să se iubească pe sine şi era suficient de mare pentru a avea încredere că, dacă va veni timpul să se salveze, va avea puterea să o facă.

Până la sfârşitul liceului, Alice îşi dăduse seama cum să-şi gestioneze viaţa. Nu se simţea ca un animal de la zoo când mergea pe holurile şcolii. Dormea în cele mai multe weekenduri la Carrie, iar în miezul nopţii cele două prietene îşi spuneau replicile preferate din filme, cântau odată cu

înregistrările şi vorbeau despre orice aveau în minte. O dată pe an, Alice îşi vizita bunica în Florida, fără Julia, pentru că mama şi bunica ei nu se mai înţelegeau. Alice era acum pe deplin conştientă de faptul că mama ei îşi eliminase din viaţa ei surorile, oraşul natal şi, în mare măsură, pe propria mamă, aşa că Alice avea grijă să păşească în cadrul graniţelor pe care mama ei le trasase în jurul lor. Alice îşi iubea mama şi, deşi nu credea că o poate pierde pe Julia, aceste informaţii spuneau altceva. Totuşi, Alice nu avea cum să nu observe expresia care trecea uneori peste chipul Juliei când fiica ei intra în cameră sau se ridica în picioare. Mama ei resimţea o tulburare în acele momente, o deschidere către o altă viaţă şi, deşi Alice nu avea voie să intre, era bucuroasă să fie cea care scutura din când în când uşa.

Julia a condus-o pe Alice la Universitatea din Boston la începutul primului an şi a stat de vorbă cu fiica ei în timp ce şofa. Alice credea că ştie toate stările de spirit ale mamei sale, dar astăzi Julia scânteia într-un fel care uneori arăta a emoţie, alteori părea să transmită nişte semnale de avertizare pentru un motor care trebuia reparat.

— Vreau să te distrezi la colegiu, i-a spus.

— Sigur, a răspuns Alice.

Mâinile îi transpirau – asta se întâmpla când era neliniştită –, aşa că şi le-a şters pe pantalonii scurţi.

— Nu te-ai distrat destul în liceu. Vreau să fii fericită.

Julia i-a aruncat o privire fiicei sale, pentru a-i da clar de înţeles că este o conversaţie serioasă.

— M-am distrat, a spus Alice.

Şi chiar aşa fusese. Se distrase stând trează până târziu, ascultând muzică în camera lui Carrie şi urmărind filme cu mama ei. Începuse să bea cafea în primul an de liceu şi îi provoca un fior să-şi ţină mâinile în jurul căniii calde, în fiecare dimineaţă – era şi asta o *distracţie* până la urmă, nu-i aşa? Una dintre grijile ei cu privire la colegiu era că poate cafeaua din sala de mese nu va avea un gust la fel

de bun ca cea pe care o făcea ea acasă. Avea multe griji cu privire la colegiu, de fapt. Nu-i plăcea ideea de a sta înghesuită într-un cămin cu mulţi puşti de-o seamă cu ea. Tinerii de vârsta ei erau zgomotoşi şi dezordonaţi, iar Alice n-avea să fie niciodată singură. Din fericire, Carrie mergea la Emerson, care era tot în Boston; lui Alice îi aducea o mare uşurare să ştie că cea mai bună prietenă a ei urma să-i fie aproape.

— Of, şoferii ăştia, a bombănit Julia. Călătoreau de la New York la Boston pe Interstate 95, o arteră uriaşă care străbate Coasta de Est. Motociclişti, vehicule enorme, cu şaisprezece roţi, şi autoturisme dansau unul în jurul celuilalt, căutând spaţiu. Ar trebui să mergi la petreceri, la întâlniri, să stai trează toată noaptea, lucruri de genul ăsta.

— Asta ai făcut tu în colegiu? a întrebat Alice.

Julia a părut să se gândească la asta.

— Situaţia mea a fost diferită. A trebuit să locuiesc acasă din motive financiare, aşa că nu luam parte la viaţa de cămin. Dar tu poţi face orice vrei, iubito. Să fumezi iarbă, chiar. Sau cum spune puştimea, să te combini?

— Doamne, mamă!

Doamna Laven trecuse de la a o numi pe Alice „fetiţa mea” la – odată ce Alice a depăşit-o în înălţime – „sufletul meu înţelept”. Pe Alice n-o deranja; se simţea un pic mândră de porecla asta, pentru că sugera că e matură. Era un motiv pentru care n-o interesa să iasă la întâlniri cu băieţi. Era diferită, bătrână pe dinăuntru şi se descurca cel mai bine singură. Ideea de a flirta, de a se săruta, de a face sex, o umplea de groază. Sufletul înţelept al lui Alice explica, de asemenea, teama cuibărită în pieptul ei în privinţa următorilor patru ani.

Alice a oftat. Ştia că mama ei se speria când credea că Alice ar putea fi tristă, aşa că Julia încerca mereu să-şi împingă fiica spre fericire. Alice învăţase singură să zâmbească atunci când intra în încăperea în care se afla mama ei. Ştia că zâmbetul ei o relaxa imediat pe Julia. Dar aceasta fusese o

muncă obositoare, iar acum Alice i-a răspuns, cu vocea mai tânguitoare decât şi-ar fi dorit:

— O să fac tot posibilul, bine, mamă?

Tensiunea Juliei s-a dezamorsat, iar ea a încuviinţat din cap. Amândouă au rămas tăcute pentru tot restul călătoriei. Când au ajuns în campusul Universităţii din Boston, mama ei a ajutat-o să-şi ducă lucrurile în camera de cămin de la primul etaj. Sosiseră înaintea colegei de cameră a lui Alice – o fată pe nume Gloria, din Louisiana –, aşa că Alice a ales patul de jos şi biroul cel mai apropiat de fereastră. Alice şi-a lăsat mama s-o îmbrăţişeze la despărţire, dar nu a putut să-i răspundă la îmbrăţişare, pentru că se gândea că dacă o face, ceva în interiorul ei s-ar putea rupe şi ar izbucni în plâns. Alice nu plângea niciodată – încă o cale de a pierde controlul, de care se ferea – şi nu-şi putea permite să înceapă acum.

★

Prima lună de colegiu i s-a părut stresantă. Îşi făcuse griji că lipsa de singurătate avea s-o deranjeze şi aşa a fost. Îi plăcea colega ei de cameră, care avea un râs minunat, dar Gloria vorbea numai în termeni de bârfă – „L-ai văzut pe tipul cu şapcă de baseball flirtând cu fata aia blondă?” sau „Ăştia doi clar nu se suportă”. Alice dădea din cap în semn de acord vag, dar părea prea devreme pentru bârfă, ca şi cum s-ar fi dus în vacanţă şi ar fi cumpărat o casă în prima zi. Se gândea: „Dar noi nu-l cunoaştem pe niciunul din oamenii ăştia. Nici pe tine nu te cunosc. Suntem străini cu toţii”.

Din cauza înălţimii ei, nu putea să se integreze în peisaj. Străbătea campusul în drum spre clasă şi simţea că lumea se holba la ea. Fetele păreau şocate când o vedeau, dar rareori spuneau ceva. Unele adoptau o expresie jalnică, întruchiparea cuvintelor „săraca de ea!”. Ştia că şopteau rugăciuni de recunoştinţă pentru faptul că ele erau minione, feminine şi se puteau ascunde atunci când era nevoie. Băieţii o întrebau dacă face parte din echipa

de baschet sau de volei. Când le răspundea că nu face parte nici dintr-una, nici din cealaltă, erau şocaţi.

— Tatăl tău e Larry Bird[11]? a întrebat-o un tip.

A crezut că glumeşte, apoi şi-a dat seama că nu era cazul. Anumiţi băieţi ar fi putut să-i accepte statura doar dacă ar fi fost sportivă de performanţă sau măcar rudă cu vreun asemenea sportiv. Altfel, înălţimea ei îi deranja, ca un plic de corespondenţă pe care nu ştiau în ce cutie să-l pună. Totuşi, mai erau şi alţi tineri – versiunile puţin mai mari de vârstă ale băieţilor de la liceu care umblau pe holuri cu ea – care zâmbeau la vederea lui Alice.

— La naiba, da! a reacţionat un băiat pe nume Rhoan, când au fost prezentaţi la un eveniment de orientare profesională. Aşa mai zic.

Zâmbetul lui era atât de molipsitor, încât nu putea să nu i-l returneze. El şi Alice s-au împrietenit, şi într-o noapte, când el era fumat, a încercat să-i explice reacţia sa iniţială.

— Erai o uriaşă şi îţi purtai cu demnitate fiecare centimetru. Eşti foarte tare, Alice.

— Nu sunt, de fapt, i-a răspuns Alice. Oamenii îmi confundă înălţimea cu vitejia. Se întâmplă de ceva vreme.

Rhoan a părut că reflectează la asta.

— Bine, a spus el. Destul de corect. Poate ceea ce văd la tine este potenţialul de a deveni foarte tare.

Alice a zâmbit.

— Asta nu se va întâmpla, a spus ea. Dar mulţumesc.

Carrie a vizitat-o într-o sâmbătă după-amiază din octombrie şi, după ce s-au plimbat prin vastul campus al Universităţii din Boston, ea, Alice, Rhoan şi Gloria au stat în camera pe care o împărţeau Alice şi Gloria. Uşa era deschisă, aşa că îi vedeau pe cei care treceau. Pe hol, cineva îl imita pe James Taylor, iar vocea lui melancolică reverbera prin aer.

— Îmi place de tine, i-a spus Gloria lui Carrie la un moment dat. Mă bucur că fata mea are o prietenă

grozavă. Alice este atât de timidă, încât am început să-mi fac griji. Tot încerc să o cuplez cu diferiţi tipi înalţi din campus – e o frumuseţe şi atrage multe priviri.

— O, te rog! a zis Alice, dând ochii peste cap.

— Şi tu îmi placi. Carrie stătea cu picioarele încrucişate pe fotoliul-puf din colţ, radioasă cu noua ei tunsoare pixie. Alice înfloreşte mai greu, asta-i tot. Va ajunge acolo, dar a ales calea mai lungă. Carrie i-a aruncat lui Alice o privire de avertizare: „O să fiu sinceră”. Acum, că e departe de mama ei, sper că va începe să trăiască mai mult.

— Hei! a reacţionat Alice, surprinsă.

— Deci asta e problema? a comentat Gloria. Am cunoscut multe mame care-şi controlează copiii, asta-i sigur. Sărmanul puişor!

— Alice se descurcă foarte bine, a spus Rhoan. Era încurajator din fire; participa la evenimentele sportive de la colegiu doar pentru a-i încuraja pe cei mai lenţi alergători. Tu şi cu mine putem să ne căutăm împreună tipi, i-a spus el. Sau pot să mă uit doar eu, iar tu o să-mi ţii companie. Fii tu însăţi, draga mea.

Pe de o parte, Alice s-a încălzit la bunătatea lui Rhoan şi la atenţia acestor prieteni noi şi vechi. Pe de alta, totuşi, se simţea inconfortabil. După-amiaza asta era exact cum se temea că va fi colegiul. Prea mult timp neplanificat, prea multe ore risipite cu colegii, inventând drame din vieţi absolut normale.

— Ca să fie clar, a spus ea, felul în care trăiesc nu are nicio legătură cu mama. Eu o iubesc.

Ochii lui Carrie i-au întâlnit pe cei albaştri ai lui Alice.

— N-am spus că n-o iubeşti.

Alice s-a încruntat, pentru a semnala că a terminat de vorbit despre asta. Carrie ştia că Alice era sensibilă când venea vorba de mama ei, aşa că, de obicei, îşi ţinea gândurile pentru ea. Dar îi spusese prietenei ei odată, în timpul liceului, să nu şi-o ia pe Julia ca model.

— Îmi place mult mama ta, spusese Carrie, dar oricine se îmbracă şi îşi face părul atât de atent zi de zi este nefericit pe dinăuntru. Încearcă să ascundă tot ce nu e în ordine cu ea, şi aş vrea ca ţie să-ţi fie mai bine de atât.

Într-o după-amiază de marţi, la mijlocul lunii februarie, Alice s-a întors în camera ei după un curs şi a găsit-o pe mama ei acolo. Julia stătea lângă biroul lui Alice. Purta un costum, iar părul ei era prins sus, într-un coc extravagant, pe mai multe niveluri.

Alice s-a oprit în prag. Mama ei nu mai venise în campus de când îşi lăsase fiica, la începutul anului şcolar – Alice mersese acasă în weekenduri prelungite şi vacanţe –, şi nici nu apăruse vreodată undeva neanunţată şi fără planificare.

— Mamă? a spus ea. Ce faci aici?

Julia nu s-a uitat la fiica ei. S-a aplecat să se uite mai de aproape la ceva de pe perete.

— Imaginile astea, a spus ea, cu o voce încordată. De unde sunt?

Alice a simţit că ceva se prăbuşeşte în ea. A intrat în cameră, a închis uşa şi şi-a dat jos paltonul. Peretele de deasupra biroului ei era înţesat de fotografii ale picturilor murale semnate de Cecelia Padavano. Rhoan era un arhivist de artă aspirant şi o ajutase pe Alice să colecţioneze imaginile din diferite reviste de artă. A trebuit să le comande pe unele dintre ele, trimiţând un cec de câţiva dolari pentru a plăti un jurnal obscur de artă din Chicago, care părea să acopere cea mai mare parte a lucrărilor Ceceliei. Rhoan mărise unele dintre imaginile de dimensiuni mai reduse, cu ajutorul echipamentelor pe care le aveau în departamentul de artă. Era un proiect în derulare; Alice aştepta în prezent sosirea unei reviste care prezenta o pictură murală realizată de Cecelia pentru o şcoală din oraş.

— Sunt ale surorii tale, a spus Alice.

Nu mai atacase de ani buni subiectul familiei Juliei. Cât timp Alice fusese la liceu, atât ea, cât şi mama ei se comportaseră de parcă nu ar fi avut alte rude. Alice a vizitat-o pe Rose în Florida, dar la întoarcere abia dacă i-a pomenit mamei sale de călătorie. Julia închisese acea uşă între ele de atâtea ori, încât, până la urmă, Alice o încuiase.

Rose a fost cea care a menţionat odată, când nepoata ei era în vizită, că mătuşa ei Cecelia era artistă. Alice încercase să găsească picturile mătuşii ei în timpul liceului, dar habar nu avea unde să caute. Lucrările Ceceliei nu erau în muzee sau cărţi de istoria artei. Alice mai ştia că, în timp ce locuia acasă, orice ar fi găsit trebuia să fie ascuns de mama ei. Hotărâse că avea să-şi reia căutările la colegiu, când bunurile şi preocupările ei vor fi în afara controlului mamei. Promisiunea de a căuta arta Ceceliei şi de a o putea expune a fost una dintre momelile pe care Alice le-a folosit pentru a se convinge să aştepte cu nerăbdare viaţa la colegiu şi s-a ţinut de ea; peretele de deasupra biroului era priveliştea ei preferată. Când Gloria ieşea la petreceri, Alice stătea în cameră, citind sau doar privind la peretele din faţa ei. Cu cât a putut adăuga mai multe imagini, cu atât a fost mai mulţumită.

— A devenit atât de bună, a murmurat Julia.

Acum se sprijinea de birou, ca să se apropie cât mai mult de imagine.

— Ai observat? Alice îşi simţea inima bătându-i în piept. Noi două suntem în picturile ei murale.

Julia i-a aruncat fiicei sale o privire greu de descifrat – un amestec de neîncredere şi frică – şi şi-a întors atenţia asupra imaginilor.

Majoritatea picturilor murale şi, prin urmare, cea mai mare parte a pereţilor lui Alice prezentau portrete de femei. Erau prim-planuri, pictate în culori strălucitoare pe pereţii de cărămidă. Era un anumit chip de femeie care apărea pe câteva clădiri şi pe peretele interior al unui pasaj pietonal. În majoritatea tablourilor, ochii ei erau deschişi; pe unul dintre ziduri erau închişi. Avea ceva străvechi

în chipul ei – părea din alte timpuri. Picturile murale nu erau toate portrete individuale; exista o imagine pe care Rhoan o mărise, una cu un grup de copii, poate douăzeci în total. Legenda fotografiei spunea că pictura murală fusese făcută într-un loc de joacă din Chicago. Copiii zâmbeau; părea că cineva tocmai le-ar fi dat o veste grozavă. În rândul din spate al grupului se afla o fată albă, cu părul blond, care era, fără dubiu, Alice, în jurul vârstei de zece ani.

— I-am trimis Ceceliei poze cu tine când erai mică, a explicat Julia, din nou cu o voce înăbuşită, de parcă n-ar fi vorbit cu cineva din încăpere.

— Asta eşti tu, a spus Alice, indicând-o cu degetul.

Imaginea arăta un perete vopsit în albastru strălucitor, pe care se suprapunea conturul feţei unei femei. Buclele învolburate invadau spaţiul din jurul ei. Ţinea bărbia ridicată. Acest portret era diferit de celelalte – mai liber. Era Julia, fără îndoială, dar numai cei care o cunoşteau bine aveau să-şi dea seama vreodată.

Era linişte în încăpere; Gloria era la un laborator de biologie şi avea să fie plecată până la cină. Julia era palidă, iar Alice ştia că, dacă ar atinge mâna mamei sale, ar simţi-o moale.

— Aşază-te dacă te simţi slăbită, i-a spus ea.

— N-am de gând să leşin.

— Îmi place pur şi simplu arta ei, a spus Alice. N-am contactat-o sau altceva. Nu trebuie să-ţi faci griji.

Julia şi-a luat privirea de pe perete şi s-a uitat la fiica ei. Rujul ei strălucitor contrasta cu paloarea feţei. Părea că va vorbi, dar nu a făcut-o. A încuviinţat doar din cap.

Mama şi fiica au mers în tăcere prin frig către un restaurant italienesc din apropiere. Odată ce s-au aşezat, cu rumoarea din jurul lor, Julia a început să-şi revină. Părea să-şi amintească cine e şi de ce se află acolo.

— Am luat un client nou, o companie din Boston, a spus ea. M-am întâlnit cu ei azi. Desigur, a spus, zâmbindu-i fiicei ei, decizia mea a fost ajutată de faptul că asta îmi dă un motiv să vin la Boston să te văd. Sunt cam singură în New York.

Şi Alice îi simţea lipsa mamei sale. Dar se simţea singură chiar acum, cu ea la masă. Ştia că mama ei era pe cale să o întrebe dacă s-a hotărât pentru o specializare – nu se hotărâse – şi dacă avea un iubit – nu avea – şi dacă se distra. Dar ştia şi că o parte din ea şi o parte din Julia stăteau încă una lângă alta în faţa peretelui înţesat de imagini, uitându-se la propriile feţe, aşa cum fuseseră pictate de o femeie dintr-un alt oraş, din cealaltă viaţă a Juliei.

Alice şi-a amintit de vremea în care, în şcoala gimnazială, a depăşit-o pe mama ei în înălţime şi şi-a dat seama că Julia nu era o supereroină perfectă, că mama ei era un om ca toţi ceilalţi, ceea ce însemna că avea defecte şi un trecut, care părea să fie una cu părul ei sălbatic. Alice îşi petrecuse viaţa uitându-se la mama ei cum încearcă să-şi stăpânească atât părul, cât şi trecutul, înfăşurându-le, încercând să-şi impună controlul asupra lor în fiecare zi. Dorindu-şi să fie înapoi în camera ei, singură în faţa peretelui cu poze, Alice s-a gândit: „La fel a făcut şi cu mine”.

SYLVIE

septembrie 2008

Sylvie a plecat devreme de la bibliotecă. I-a spus bibliotecarului asistent că o doare capul. S-a întors acasă pe drumul ei obişnuit, pe lângă picturile murale ale Ceceliei. Cartierul arăta deosebit de colorat în acea după-amiază de sfârşit de septembrie, iar Sylvie era bucuroasă să fie înconjurată de arta surorii ei. Ori de câte ori vizita casele gemenelor, Sylvie străbătea holurile pentru a vedea dacă au fost adăugate sau eliminate portrete. Ştia sigur că le va vedea pe toate femeile din viaţa ei: pe surorile ei, pe nepoate, pe mama ei şi pe ea însăşi. Pe de o parte, Sylvie voise să meargă mai devreme acasă în ziua aceea ca să privească lucrarea expusă în propriul living: peisajul pe care Cecelia îl pictase pentru William, la scurt timp după ce acesta a părăsit spitalul.

Sylvie a descuiat uşa şi a intrat în apartamentul liniştit. William avea să ajungă acasă abia peste câteva ore. Şi-a simţit umerii relaxându-se. Spaţiul era unul tihnit şi amenajat exact pe placul lor. Ea şi William se distrau rareori aici; la superduplex aveau loc mari cine comune, iar Kent era un gurmand, aşa că le sugera întotdeauna să se întâlnească la restaurantele pe care voia să le încerce. Apartamentul era locul în care ea şi William nu trebuiau să-şi reţină dragostea sau să acorde atenţie nimănui altcuiva. Le plăcea să fie în aceeaşi cameră, aşa că Sylvie citea lângă William, în timp ce el se uita la meciurile de baschet, cu sonorul oprit. Când Sylvie gătea, pregătea mese care ştia că îi vor face plăcere soţului ei: orice fel de paste, orice fel de tocană. Când William gătea, reţeta includea de obicei năut, pentru că era preferatul lui Sylvie.

S-a rezemat de spătarul canapelei şi a studiat imaginea vântului, a ploii şi luminii. Peisajul îi inspirase întotdeauna speranţă, iar Sylvie avea

nevoie de aşa ceva. Fusese la medicul ei cu o săptămână înainte, din cauza unei dureri de cap ciudate, recurente. Sylvie a vizualizat durerea când a apărut: avea culoarea lavandei şi emana de undeva din zona tâmplei drepte, în inele concentrice. Sylvie îşi desenase durerea de cap pe o bucată de hârtie, pentru doctor, iar acesta îi recomandase să meargă la un specialist. Specialistul a făcut teste. Sylvie a stat întinsă într-un aparat RMN, ciudat de mândră de capacitatea ei de a rămâne perfect nemişcată, pentru că asta îl mulţumea pe tehnician. Sylvie nu le pomenise de durerile de cap nici lui William, nici gemenelor şi nu le spusese nici că se duce la medic. Ea a presupus că durerile de cap se vor dovedi a fi o nimica toată, poate un simptom al premenopauzei. Avea patruzeci şi şapte de ani, până la urmă.

Specialistul, un bărbat care vorbea rapid – probabil pentru că era atât de solicitat şi, prin urmare, avea atât de puţin timp –, i-a spus că a depistat o tumoare la nivelul creierului. Sylvie a încuviinţat din cap, pentru a fi politicoasă. El a vorbit mai departe despre localizarea tumorii şi despre dimensiunea acesteia. A folosit cuvântul „terminal”. Sylvie a aprobat din nou din cap, a mai ascultat puţin, apoi a părăsit cabinetul. Clădirea din care a ieşit era lângă Northwestern şi a decis să meargă pe jos până acasă. N-a acordat nicio atenţie direcţiei în care a pornit; ştia că, asemenea unui porumbel voiajor, avea să ajungă cumva în Pilsen.

În timp ce mergea, Sylvie şi-a dat seama că nu era surprinsă de diagnostic. S-a instalat atât de repede în ea, încât şi-a dat seama că trebuie să fi ştiut, într-o oarecare măsură, că va veni. Când specialistul a folosit cuvântul „incurabil”, s-a gândit: „Desigur. Pare a fi corect”. În copilărie, ori de câte ori ceva nu mergea bine în casa ei – se întrerupea curentul, maşina de spălat inunda, frigiderul murea –, primele cuvinte ale mamei ei erau: „Suntem pedepsiţi”.

Sylvie era pedepsită pentru alegerea pe care o făcuse cu douăzeci şi cinci de ani în urmă. Chiar

dacă încetase să se mai considere catolică după înmormântarea tatălui ei, în adâncul sufletului a recunoscut justiţia punitivă a religiei. A fost surprinsă totuşi să descopere că a păstrat inconştient acel sistem de credinţe. Ar fi crezut că a evoluat dincolo de vinovăţia indusă de catolicism şi de copilărie, dincolo de conceptul de „ochi pentru ochi". Dar se pare că integrase acel cadru al răzbunării, poate chiar din copilărie, când şedea în stranele bisericii Sfântul Procopie. Sylvie îşi trădase sora, aşa că trupul ei se trădase singur.

„Dar este posibil să fii doar în stare de şoc", şi-a mai spus Sylvie. Pictura din faţa ei începea să-şi piardă din forţă; lumina, speranţa de pe pânză se stingeau. Sylvie ştia că asta era pentru că se uita la tablou de prea mult timp; sensul său se pierduse, la fel cum se pierde sensul unui cuvânt, atunci când îl repeţi de cincizeci de ori. Ştia că speranţa se afla încă în pictură; doar că ea nu mai putea s-o vadă.

Sylvie nu-i spusese încă lui William; avea să-i spună în seara aceea. Şi-ar fi dorit ca soţul ei să nu afle; şi-ar fi dorit să se poată îmbolnăvi şi să moară fără ca el să fie nevoit să asiste la asta. Sylvie ştia că atunci când William se uita la ea, o vedea pe fata de douăzeci şi ceva de ani de care se îndrăgostise. Părea posibil, şi totuşi imposibil, ca ea să dispară în timp ce rămânea întreagă sub privirea lui. „Mi-aş dori asta?", s-a întrebat Sylvie, apoi s-a oprit, pentru că „mi-aş dori" era o cale periculoasă de urmat. Trebuia să rămână cu „ceea ce este".

Sylvie nu îşi făcea griji pentru ea însăşi. Acum se afla în situaţia neobişnuită de a şti cum se va termina propria poveste – avea să moară din cauza unui grup aberant de celule din creierul ei –, dar era profund îngrijorată pentru soţul ei, întrebându-se cum şi dacă va supravieţui după dispariţia ei. William era mult mai sănătos, mult mai puternic decât fusese în tinereţe, dar amândoi ştiau că fundaţia lui solidă fusese construită pe trei planuri: medicamentele sale antidepresive, lucrul zilnic cu sănătatea lui mintală şi dragostea lor. Cu o treime

din acea ecuaţie eliminată, construcţia avea oare să se prăbuşească? Dacă s-ar fi întâmplat asta, Sylvie nu ar mai fi fost acolo să-l salveze. Din momentul în care a părăsit cabinetul specialistului, s-a gândit la William, întrebându-se dacă există o portiţă de scăpare care i-ar putea permite să fie bine. În acelaşi timp, mintea şi corpul lui Sylvie se întorseseră într-o direcţie surprinzătoare: spre Julia. Diagnosticul îi adusese un dor fizic de sora ei mai mare, un dor atât de profund, încât Sylvie simţea că rămâne fără suflare. Lui Sylvie îi era dor de timbrul vocii Juliei, când venea cu un plan. Îi era dor de îmbrăţişările lor perfecte şi de mirosul surorii ei. Îi era dor să stea întinsă în camera copilăriei lor, pe întuneric, şi să o asculte pe Julia organizându-şi toată viaţa. Acest dor îi învăluia acum tot corpul lui Sylvie, în timp ce ea încerca să găsească lumina în tablou. S-a întrebat dacă tumoarea este o pedeapsă pentru că o rănise pe sora ei sau a fost creată chiar de separarea lor. Poate că, în cele din urmă, trupul lui Sylvie nu a fost în stare să suporte distanţa dintre Chicago şi New York.

În acea noapte, în bucătăria lor, Sylvie i-a explicat lui William ce-i spusese doctorul. Îşi propusese să închidă ochii ca să nu poată vedea cum vestea desfigurează chipul iubit şi atât de familiar, totuşi s-a silit să privească. Trebuia să-l prindă dacă era să cadă.

— Eşti sigură? a întrebat-o el.

— Da.

După câteva minute, a spus:

— De ce ai nevoie? Ce pot să fac?

Ea nu a răspuns, dar dorul era încă prezent, iar William a văzut-o mereu în întregime. „Am iubit-o în întregime.”

— Ai nevoie de Julia.

Numele ei suna ciudat ieşind din gura lui. Nu mai vorbiseră niciodată despre ea.

Sylvie a clătinat din cap.

— E imposibil. Nu i-aş cere niciodată nimic.

William şi-a studiat soţia, cu ochii umezi de şoc şi tristeţe. După toate prin câte trecuse, nu credea în cuvinte precum „imposibil”. El credea în încercarea de a ajuta; asta făcea la serviciu, îi ajuta pe tinerii sportivi să rămână teferi şi nevătămaţi. Şi credea în căsnicia lui cu Sylvie. Ea l-a privit cum încerca să-şi dea seama ce se putea face cu materialele aflate la îndemână, în timp ce soarele dispărea de pe cer, în spatele lui.

WILLIAM

septembrie 2008

Când a ajuns la centrul de antrenament al clubului Chicago Bulls, William l-a salutat din cap pe ofiţerul de securitate, apoi pe tânărul de la recepţie. Îşi dădea seama că respira sacadat; era copleşit de ceea ce îi spusese Sylvie cu o seară înainte. Simţea informaţia doar în trupul său; se mişca înăuntru şi afară din plămânii lui. Trebuia să vină aici înainte de a-şi permite să o proceseze pe deplin. William s-a îndreptat spre teren; aerul vibra de mingile care loveau podeaua. William a ocolit spaţiul de joc şi a intrat în sala de examinare, unde ştia că îl va găsi pe Kent. Şi era acolo, bandajând genunchiul unui jucător debutant.

Băiatul l-a văzut primul pe William şi a luat expresia pe care şi-o luau majoritatea jucătorilor în prezenţa lui atunci când şchiopătau, se învineţeau sau se accidentau în vreun fel. Nu era neobişnuit ca un jucător accidentat să-l vadă pe William şi să încerce să se retragă, precum un crab.

— E o nimica toată, Will, a spus jucătorul. Kent este încrezător – eşti încrezător, nu, doctore? – că o să fiu pregătit pentru primul joc.

William a fluturat din mână.

— Te-am văzut ieri la încălzire. O să fii bine. Ai roţi bune.

Băiatul s-a lăsat înapoi pe masa de examinare, vizibil uşurat.

Kent a izbucnit în râs, peste rola de tifon din mâna lui, scuturând din dreaduri.

— Tu vezi lucruri, a spus puştiul, încă întins. Toată lumea ştie asta. Cu toţii am auzit despre accidentările pe care le-ai prezis. Eşti faimos pentru că eşti… S-a oprit o clipă, căutând cuvintele potrivite. Clarvăzător, poate. Sau… ca o vrăjitoare.

William s-a sprijinit de cealaltă masă de examinare, brusc obosit.

— Un vrăjitor.

— Nu, a spus puştiul către tavan. Nu e asta. Dar poţi vedea când nu suntem bine.

William nu mai avea zâmbete în el, dar dacă ar fi avut, ar fi folosit unul acum. Începătorul avea dreptate; treaba lui William era să vadă când un jucător nu era în regulă.

— De cele mai multe ori, ceea ce vede William poate fi reparat, a spus Kent. A apăsat ultima fâşie de bandă peste genunchi şi şi-a studiat munca. Voi, laşilor, ar trebui să-l rugaţi să se uite la voi, nu să vă ascundeţi de el ca nişte copii mici. Poţi să pleci.

— Am roţi bune, a spus începătorul. Mă bucur s-aud.

A sărit de pe masă pe piciorul sănătos, şi-a luat adidaşii într-o mână şi a ieşit din cameră.

Kent s-a îndreptat de spate. Doctorul semăna mai degrabă cu un fotbalist decât cu atacantul de baschet care fusese odinioară. Datorită unei combinaţii care presupunea ridicarea de greutăţi şi entuziasmul pentru mâncare, se lăţise considerabil după facultate. El şi Nicole divorţaseră cu un an în urmă, iar Kent începuse abia de curând să-şi recapete energia propulsivă şi râsul dezinvolt. Adesea tăia terenul în timp ce intra şi ieşea din clădire, încercând să fure mingea unui jucător, deşi avea aproape cincizeci de ani, iar pacienţii săi erau sportivi de elită, în floarea vârstei. Jucătorii fugeau de William, dar voiau să fie în preajma lui Kent.

Faţa lui Kent era totuşi serioasă, în timp ce îşi studia prietenul, din spatele ochelarilor cu rame negre. A făcut o mişcare scurtă din cap, îndemnându-l pe William să vorbească.

— Sylvie ţi-a arătat rezultatul de la RMN?

Lui Kent i-au căzut brusc umerii.

— Ţi-a spus.

William a închis ochii pentru o clipă. Şi-a imaginat-o pe Sylvie dându-i fişa medicală lui Kent; era persoana la care se gândeau amândoi în caz de urgenţă. Sylvie şi-o fi spus: „Poate Kent m-ar putea salva”.

— M-am gândit, a spus William, că s-ar putea să fi vorbit mai întâi cu tine, să vadă ce crezi.

— A fost la cel mai bun specialist de la Northwestern. Am dat nişte telefoane, l-am verificat. A existat o a doua opinie. Diagnosticul este corect.

Aerul din cameră părea întunecat, dar poate că doar William se întuneca.

— Mi-a spus că a refuzat cea mai mare parte a tratamentului. Că mai are undeva la şase luni.

Kent a încuviinţat din cap, o dată, greoi, de parcă ar fi trebuit să lupte cu rezistenţa aerului ca să schiţeze acel gest.

— M-am gândit că asta o să facă.

— Tu ce crezi?

— Aş face acelaşi lucru în locul ei. Este alegerea curajoasă. Tratamentul este aproape la fel de rău ca boala.

William a observat că lui Kent i-a tresărit uşor braţul, aşa că a spus:

— Nu vreau o îmbrăţişare.

— Ştiu.

William s-a uitat la ceas, deşi nu-i păsa cât era ceasul. Primise ceea ce-i trebuia de aici. Confirmarea. Vestea lui Sylvie era reală, pentru că, acum, Kent spusese asta. S-a îndreptat spre ieşirea din încăpere.

— Am câteva lucruri de rezolvat, a spus el. S-ar putea să mă întorc în după-amiaza asta, s-ar putea să nu.

— O să te ajut să treci peste asta. Kent a alergat să-l ajungă din urmă pe William. N-am să te las singur. Ai un tratament bun. O să fie greu, dar o să reuşeşti.

— Trebuie să mă gândesc, a spus William, dar deja împinsese uşa din faţă a clădirii, şi acum era singur pe trotuar.

Îşi simţea prietenul în spatele lui, dorind să-l urmeze, dar oprindu-se.

William a pornit spre Pilsen. Îl durea pielea. Îl durea părul. Îl durea genunchiul, care rareori îi mai

făcea probleme. Sperase ca prietenul lui să-i spună că Sylvie îl înţelesese greşit pe doctor sau că exista un remediu de care ea nu ştia încă. Şi-a găsit drumul, în virtutea memoriei musculare, până la Throop Park. Arash încă îşi ţinea clinica săptămânală aici, aşa că William cunoştea fiecare centimetru pătrat al terenului în aer liber. A găsit sub o bancă o minge de baschet uzată şi a început să dribleze. Zgomotul mingii lovind pământul îl liniştea; îi ordona bătăile inimii şi îi permitea să gândească mai clar. William observase o schimbare la Sylvie – o uşoară ezitare în mişcările ei – cu câteva luni mai devreme, dar o pusese pe seama îmbătrânirii fireşti. O încetinire infinitezimală a muşchilor, articulaţiilor şi tendoanelor. William se gândise: „La urma urmei, suntem la mijlocul vieţii”. El nu ar fi ajuns niciodată până acolo fără ea.

Făcea mingea să bubuie pe ciment. În seara care trecuse, soţia lui se uitase la el, cu chipul ei larg deschis şi frumos. Ea era oraşul lui, cerul lui. Ea îi dăduse o viaţă, cu două decenii şi jumătate în urmă. Şi nu meritase; în primii ani ai relaţiei lor, îşi spunea mereu: „Ar trebui să pleci. Ar trebui să te desparţi de ea”. Dar nu a suportat. Întotdeauna ştiuse că ruptura care avusese loc în familia Padavano era din vina lui. Tăcerea care a urmat între Sylvie şi Julia a fost din vina lui. Plecarea Juliei la New York şi stabilirea ei definitivă acolo au fost din vina lui. Sylvie îl contrazicea, dar ea era prea bună, iar el ştia că se convinsese că acesta era adevărul pentru că îl iubea. William lăsase minciuna să continue atât de mult pentru că îşi iubea viaţa alături de Sylvie; o iubea şi era cât putea el să fie de fericit. Nu voise să se schimbe nimic. Fusese un laş.

„Nu mai e cazul”, s-a gândit el. William avea să piardă tot ce conta pentru el. Dar mai întâi putea face tot posibilul ca Sylvie să se simtă iubită şi reîntregită.

Se uitase la chipul soţiei sale noaptea trecută şi ştia ce avea de făcut. Exista un singur răspuns. După ce a bătut mingea până când a transpirat şi a

simţit că i s-a încins tot corpul, şi-a scos telefonul din buzunar şi şi-a sunat prima soţie.

JULIA

septembrie 2008

Julia era la birou, aşteptând să primească o informare de la asistenta ei, şi se gândea la Alice. Ştia, raţional vorbind, că fiica ei a crescut şi are propria viaţă – avea douăzeci şi cinci de ani şi, la urma urmei, nu mai locuia cu ea –, dar tiparele din creierul Juliei fuseseră stabilite cu ani în urmă şi era programată să-şi facă griji pentru fiica ei cel puţin o dată pe oră. Poate că „griji" nu era cuvântul potrivit: Julia îşi întorcea fiica în minte pe toate feţele, ca şi cum ar fi un cub Rubik pe care nu l-ar fi putut rezolva. Îşi cunoştea fiica mai bine decât oricine, dar exista în Alice o zonă care-i era inaccesibilă, iar Julia îşi făcea griji că asta era din vina ei. Viaţa fiicei sale era prea simplă, prea liniară pentru cineva care trecuse bine de douăzeci de ani. Alice nu rămânea niciodată prea târziu în oraş şi nu se îmbăta. Nu plângea niciodată din cauza unui bărbat, de fapt nu plângea deloc, din câte ştia Julia. Cel mai îngrijorător, după părerea Juliei, era faptul că Alice nu avusese niciodată un iubit. Juliei i-a fost prea frică să întrebe direct, dar credea că există o mare probabilitate ca fiica ei să fie încă virgină. Această absenţă din viaţa fiicei sale – lipsa iubirii, a atingerii, a relaţionării – o făcea pe Julia să intre în panică. De ce frumoasa ei fiică ar fi fugit de intimitate? Ştia că înălţimea lui Alice trebuie să-i fi intimidat pe unii bărbaţi, dar nu pe toţi; Julia se culcase doar cu bărbaţi care erau de acord cu condiţiile ei şi, deşi renunţase la întâlniri cu câţiva ani în urmă, nu avusese niciodată în trecut probleme în a găsi bărbaţi agreabili. Acest spaţiu gol din viaţa fiicei sale era, probabil, intenţionat, şi Julia voia să înţeleagă de ce, dar Alice se pricepea de minune să evite discuţiile pe tema vieţii ei intime. Odată, când Julia a ignorat semnalele lui Alice şi a forţat nota, fiica ei i-a spus:

— De ce trebuie să trăiesc aşa cum crezi tu că ar trebui? Tu nu ai avut niciodată nevoie de un bărbat şi nici eu nu am.

La colegiu, Alice întârziase să aleagă o specializare, pentru că majoritatea subiectelor i se păreau la fel de interesante. Acest lucru o nedumerea pe Julia; fiica ei era deşteaptă, dar lipsită de preocupare în privinţa vreunei posibile cariere.

— Ce-ar fi să-ţi continui studiile la universitate? sugerase Julia. Eşti bună la ştiinţe – aş fi bucuroasă să plătesc pentru facultatea de medicină.

Alice a clătinat din cap, cu o expresie distrasă, şi a spus:

— Nu, mulţumesc.

După colegiu, a lucrat ca redactor independent pentru câteva edituri, o meserie care o obliga să perieze la fraze timp de zece ore pe zi şi abia dacă era plătită suficient cât să poată trăi. Alice nu fusese o cititoare pasionată în copilărie – preferase să se uite la televizor –, dar acum îi reamintea Juliei de Sylvie, cu atenţia ei mereu îndreptată către o carte. Totuşi, lui Sylvie îi plăcea cu adevărat să citească; nu era clar însă ce-o ţinea pe Alice cu ochii lipiţi de pagini. „Ce ai de gând să faci de fapt?”, o întreba Julia în gând. „Cine vrei să fii până la urmă?” Pentru că această versiune controlată, din teflon, a fiicei ei nu putea fi produsul final, nu-i aşa? Julia îşi făcea griji – îşi făcuse mereu griji în privinţa asta – că Alice era deprimată, dar fiica ei părea prea stabilă, prea echilibrată, pentru a fi aşa. Şi când Julia îşi întreba fiica dacă e bine, Alice spunea întotdeauna că da.

Când lumina de pe telefonul ei a clipit, Julia s-a bucurat că i se distrage atenţia de la gândurile ei. A ridicat receptorul şi a răspuns, pe tonul ei încrezător, profesional, pe care-l deprinsese cu mulţi ani în urmă:

— Julia Padavano.

— Bună, Julia. A urmat o pauză. Sunt William.

Îi auzea clar vocea, dar era însoţită de un ecou. Julia îşi închisese trecutul ca pe o conductă de apă,

iar acum, supapa se deschidea cu un scârţâitul strident. I-a repetat numele, pentru că nu i-a venit nimic altceva în minte.

— William?

Nu se mai gândise deloc la el, dar de ce ar fi făcut-o? Treaba ei era să se gândească la Alice, aşa că şi-a imaginat-o pe tânăra înaltă aplecată asupra unui manuscris, căutând greşeli. În acelaşi moment, şi-a amintit cum stătea în apartamentul de la Northwestern, cu sânii umflaţi de lapte. Julia a simţit că se aprinde la faţă, de parcă aerul cald din acea încăpere ar fi străbătut timpul şi spaţiul pentru a o găsi.

Şi-a dres glasul.

— De ce mă suni?

— E vorba despre Sylvie, a răspuns William.

„Sylvie”, s-a gândit Julia. S-a uitat în jur, dar nimeni nu era atent. Nimeni din biroul ei nu părea să-şi fi dat seama că trecutul Juliei tocmai o ajunsese din urmă printr-o linie telefonică şi îi smulsese inima din piept.

— Sylvie este pe moarte, Julia. E bine acum, dar i-a rămas mai puţin de un an.

Julia a încercat să proceseze ceea ce îi spusese William. Nu se putea apropia prea mult: cuvintele erau cărbuni încinşi. Îi venea să spună: „Îmi place meseria mea şi sunt unul dintre cei mai buni profesionişti din lume în domeniul meu. Am câştigat trei sute de mii de dolari anul trecut”. Ar fi vrut ca el să ştie că a avut succes şi, prin urmare, e prea ocupată, sau poate chiar prea importantă pentru genul ăsta de informări. Dar nu putea spune asta. A simţit nevoia să aşeze uşor receptorul în furcă, precum un copil care asculta de pe cuplajul telefonic convorbirea altora.

— Nu, a spus ea.

— Singurul lucru pe care şi-l mai doreşte eşti tu, Julia. Are nevoie de tine.

Julia s-a uitat în jos. Purta un costum gri-albăstrui. La ciorapi i se dusese un fir, pe care îl oprise cu ojă transparentă. A încercat să înţeleagă;

se simţea de parcă William i-ar fi cerut să vorbească într-o limbă pe care nu o mai folosise de mult.

— Sylvie te-a rugat să mă suni?

S-a lăsat un moment de tăcere, iar Julia şi-a amintit că aşa vorbea William: cu reticenţă şi ezitare, mereu în căutarea cuvintelor potrivite. Julia presupusese că William şi Sylvie erau încă soţ şi soţie, dar asta, doar pentru că nu ajunsese până la ea vestea vreunui divorţ. Julia nu se gândea deloc la viaţa din Chicago, trecută sau prezentă. În cele din urmă, William a spus:

— Nu. Sylvie nu ştie că fac asta.

— Am o agendă plină, a spus Julia. Îmi conduc propria afacere. Nu am timp să merg nicăieri, a zis, fluturând din mână.

De cealaltă parte a peretelui de sticlă, tânăra ei asistentă a sărit de pe scaun, cu un blocnotes şi un pix în mână, şi s-a îndreptat spre ea. Julia nu avea ce să-i spună, desigur. Avea să o trimită la plimbare, la fel cum avea să-l trimită şi pe William. Ambele direcţii erau fundături, ziduri goale. Dar intrase în panică şi o pusese în mişcare pe tânără.

— Julia? a insistat William, însă ea tăcea, iar anii trecuţi pulsau între ei, de-a lungul liniei telefonice. N-am văzut niciodată doi oameni care să se iubească atât de mult ca tine şi Sylvie. Şi-a dres glasul. M-am gândit că doar mi se pare, din cauza modului în care am fost crescut, pentru că nu am fost expus la aşa ceva, dar nu era asta. N-am văzut niciodată o legătură ca cea dintre tine şi sora ta.

Julia simţea că ceva înăuntrul ei începe să se prăbuşească, precum în acele imagini îngrozitoare cu gheţari din care secţiuni uriaşe se prăbuşesc în oceanul îngheţat de dedesubt. Spusese că Sylvie era pe moarte. *Sora* ei, care-i fusese cândva la fel de apropiată ca propriul corp. Sora ei, care nu-i mai era soră de peste două decenii. Julia a tuşit, iar prin tusea aceea a răzbătut şi un sunet straniu, de parcă ar fi început să plângă în sinea ei, fără ca lacrimile să ajungă la suprafaţă. Ecosistemul i se schimba pe sub piele.

— Te rog, vino acasă, a spus William

Julia ştia să-şi controleze vocea. De zeci de ani manipula rezultatele, în confruntarea cu bărbaţii din sălile de consiliu şi de la întâlniri. Era expertă în a stabili obiective şi a se orienta cu toate forţele în acea direcţie. A fost mulţumită că vocea ei a sunat încrezătoare şi clară când a spus:

— Îmi pare rău, William, dar nu pot face asta.

Când Julia a închis, a observat că mâinile îi tremurau. „Nicio problemă", s-a gândit ea. „Mă descurc cu asta." S-a ridicat şi s-a concentrat să meargă cu graţie spre baie. A ales la întâmplare doi angajaţi diferiţi pentru a le zâmbi în drumul ei prin birou. În baie, s-a stropit cu apă rece pe faţă şi s-a gândit: „Ţine-te de agendă, Padavano. Ce ai de făcut în continuare? Nu te gândi la altceva". La urma urmei, nu era treaba ei că Sylvie e bolnavă. Apelul telefonic nu schimba nimic în viaţa ei actuală. Acea soră nu mai făcea parte din lumea ei.

După ce a ieşit din baie, a început o conversaţie cu unul dintre cei mai deştepţi subalterni ai ei – un absolvent de la Massachusetts Institute of Technology care, din câte ştia Julia, credea că ea nu-şi merită poziţia ierarhică superioară lui –, despre un proiect la care lucrau. Însă Juliei îi venea greu să se concentreze la ce spunea tânărul. Atenţia ei apărea şi dispărea – „atenţie, atenţie, pauză" –, în ritm cu bătăile inimii. S-a scuzat, a spus că are de dat un telefon important şi s-a îndepărtat. Când s-a întors la birou, şi-a dat seama că e desculţă. S-a uitat la pantofi, aşezaţi frumos sub birou. Probabil că-i scosese în timp ce vorbea cu William, dar nu-şi amintea să fi făcut asta. Oare tipul de la MIT observase că era desculţă în mijlocul biroului? Julia avea o regulă personală de a nu se descălţa la serviciu, nici măcar atunci când lucra până târziu, iar acum o încălcase.

A deschis şi a închis sertarele biroului, ca şi cum ar fi căutat ceva, pentru că avea nevoie de câteva momente de pauză, să se adune. Când i-a sunat telefonul mobil, Julia s-a uitat la ecran, a văzut că

era Alice şi a simţit un fior de teamă. Oare fiica ei simţise că tocmai vorbise cu tatăl ei? S-o sune şi William, şi Alice, unul după altul, părea imposibil. William era mort pentru ea, Chicago era mort pentru ea. Sylvie era… Julia nu şi-a putut termina gândul.

— Bună, draga mea, a spus ea şi şi-a concentrat tot efortul şi atenţia pentru a vorbi pe un ton cât mai firesc.

— Ne vedem sau nu în seara asta? a întrebat Alice. Nu mă deranjează niciuna dintre variante. Am un proiect nou, aşa că aş putea să lucrez.

O dată pe săptămână, mama şi fiica se uitau împreună la un film sau la o emisiune. Alice venea la Julia după program, comandau cina şi stăteau cu picioarele încrucişate pe canapea, aşa cum făceau de când Alice era mică. Julia ştia că amândouă găseau experienţa reconfortantă, deşi Julia se simţea totodată şi stânjenită, ştiind că fiica ei ar fi trebuit să iasă, nu să stea în casă cu mama ei, de parcă ar fi avut încă zece ani.

— Sunt prea ocupată. Ar fi mai bine în altă seară, a răspuns Julia. Avea senzaţia că programul zilei îi scapă de sub control, ca o farfurie care cade de pe masă. Era încă desculţă; o parte din ea se împotrivea pantofilor. Apoi, pentru că Julia cea normală – cea care fusese înainte să sune William – ar fi continuat conversaţia, a spus: Care e noul proiect?

— Redactez un roman. I-am spus lui Naveen că nu-mi place să fac romane – prefer nonficţiunea –, dar el a spus că ficţiunea mi se potriveşte mai bine.

— Despre ce e vorba?

— Este o interpretare modernă a *Fiicelor doctorului March*. Ai citit-o în tinereţe?

— *Fiicele doctorului March*?

Julia îşi simţea corpul plin pe dinăuntru de nisip umed, înţepător. A reuşit să mormăie o încuviinţare. Şi-a amintit cum stătea întinsă în pat lângă Sylvie, în întuneric, în camera lor mică de la numărul optsprezece. A adormit de nenumărate ori ascultând vocea surorii ei. În paturile lor, tot reveneau la

aceeaşi dispută: care dintre ele era mai potrivită să fie Jo March. „Eu am curajul şi hotărârea lui Jo”, spunea Julia. „Dar eu o să fiu scriitoare”, protesta Sylvie. „Eu sunt cea care ar putea spune poveştile noastre.”

— Jo conduce o editură feministă în New York, a spus Alice. Meg se căsătoreşte tot din dragoste, Amy e o pacoste, iar Laurie este o fată de care se îndrăgostesc toţi.

— Mai moare Beth? a întrebat Julia.

— Beth moare. E foarte trist.

Şi uite-aşa, cele două fetiţe din paturile lor de la numărul optsprezece au fost reduse la tăcere. Copilul lăuntric al Juliei zăcea cu ochii mari în întuneric, ştiind că ea *era* Jo, dar numai pentru că Sylvie era Beth.

SYLVIE

octombrie 2008

Sylvie a luat o carte şi a pus-o în altă parte. A împins trei cărucioare cu cărţi pe peretele lateral, pentru ca adolescenţii să le pună pe rafturi a doua zi. A aruncat o privire spre raftul de sus al unui cărucior – era plin de titluri proaspăt lansate. Coperţile lucioase ale cărţilor noi o întristau întotdeauna puţin pe Sylvie. Autorii şi editorii sperau că noua lor carte va lua lumea cu asalt, dar asta nu se întâmpla aproape niciodată. Sylvie lucra în această bibliotecă de la vârsta de treisprezece ani şi văzuse sute de mii de cărţi mutându-se încolo şi încoace pe rafturi.

S-a gândit că asistarea la acest carusel nesfârşit de cărţi a fost ceea ce a împiedicat-o, de fapt, să încerce să o publice pe a ei. Ceea ce scria era prea preţios pentru ea ca să fie pus pe piaţă. De asemenea, publicarea cerea un sfârşit al poveştii, or, ea nu terminase. Continuase să scrie şi să revizuiască în anii după ce printase cartea pentru Izzy, incluzând câteva amintiri pe care gemenele i le împărtăşiseră. Sylvie devenise interesată de modul în care diferitele poveşti şi perioade cereau un ritm diferit. Scriind despre sarcina Ceceliei, şi despre cea a Juliei, şi despre furia lui Rose, simţise că încercase să-şi croiască drum printr-o tornadă. Amintirile din copilărie erau însă separate, ca nişte nori pufoşi pe acelaşi cer albastru. Nu se atingeau unul de celălalt. Era momentul în care părintele Cole a chemat-o pe Sylvie în faţa întregii biserici pentru a citi o pildă, în timpul liturghiei; momentul în care Cecelia şi-a încuiat familia afară pentru o oră, în timp ce termina un tablou; când maşina lor închiriată s-a stricat pe marginea drumului, iar Rose le-a învăţat un cântec din vremea copilăriei sale, ca să treacă timpul. Dar când surorile Padavano abia începeau să se maturizeze, evenimentele au venit

unul peste altul. Numai scriind despre ele, Sylvie a înţeles cu adevărat că în aceeaşi zi în care draga de Izzy a venit pe lume, Charlie a părăsit-o. Şi în ziua în care s-a născut Alice, Rose a plecat din Chicago.

Sylvie nu putea să nu se întrebe ce avea să aducă propria moarte. Ce ar oferi ea la schimb? Nicio femeie din familia ei nu era însărcinată; surorile ei erau prea bătrâne, iar Izzy nu era deloc nerăbdătoare să fie mamă, deşi avea un iubit drăguţ, căruia îi plăcea să o privească jucând şah şi care îi gestiona programul de meditaţii. Cecelia o tachina pe Izzy că era mai degrabă un asistent decât un iubit.

— Funcţionează pentru mine, a spus Izzy, ridicând din umeri. Iar sexul e grozav.

„Poate că Alice este însărcinată”, s-a gândi Sylvie, apoi a clătinat din cap, luându-şi seama. Nu ştia nimic despre viaţa lui Alice; nu era treaba ei şi nu putea avea nimic de-a face cu viaţa sau moartea lui Sylvie.

De la primirea diagnosticului, Sylvie se întorsese la *Fire de iarbă*. Voia să absoarbă interpretarea optimistă a lui Whitman asupra morţii; voia să împărtăşească mintea deschisă a poetului despre ceea ce urma. Ori de câte ori Sylvie se simţea copleşită de frică, repeta pentru sine versurile: „Iar moartea-i ceva osebit decât crede oricine, şi mai fericit”[12]. A auzit aceste cuvinte rostite de vocea lui Charlie, purtând-o din nou în grădina din spatele băcăniei. Tatăl ei fusese aproape de moarte în acea zi, iar acum era rândul lui Sylvie. Charlie îi spusese fiicei sale ceea ce, poate, avea nevoie să creadă: că totul era frumos, ceea ce însemna că viaţa lui – chiar dacă o dezamăgise pe Rose şi chiar dacă era aproape de sfârşit – avea frumuseţea ei. Era adevărat: avusese, întru totul. De la diagnostic, Sylvie vedea frumuseţe peste tot: într-un raft de cărţi perfect aranjat, în zâmbetul pe care Emeline i-l oferea bebeluşului din braţele ei, în trăsăturile familiare ale feţei lui William. Sylvie se surprindea

uitându-se la dungile de lumină de pe podeaua bibliotecii, minunându-se de frumuseţea lor.

Nu se gândea la boala ei decât atunci când avea una dintre durerile de cap ciudate care o trimiseseră la medic. A continuat să deseneze durerea de cap şi inelele ei concentrice, aproape ca şi cum ar fi ţinut un jurnal. Durerea de cap era atât de personală şi unică, încât Sylvie a vrut să o documenteze. Dacă l-ar fi rugat, William s-ar fi uitat la desen şi ar fi ascultat-o explicându-i că uneori auzea chiar o muzică slabă în interiorul durerii, dar asta ar fi fost o cruzime din partea ei. Sylvie voia să-l ajute pe William, nu să-i sporească suferinţa. Se întreba în fiecare zi cum putea să se asigure că William va trăi – mai mult decât atât, că îşi va dori să trăiască – după ce ea va fi dispărut.

Când s-a întâlnit cu Kent la o cafenea, departe de Pilsen şi de baza de antrenament a celor de la Chicago Bulls, pentru a-i arăta diagrama ei şi rezultatul RMN-ului, i-a spus:

— S-ar putea să fie nevoie să-l salvezi pe William din nou, după ce plec. Într-un fel sau altul. Îmi pare rău.

Kent, mai greoi din toate punctele de vedere de la divorţ, a spus:

— Nu-ţi face griji, Sylvie. Mă descurc.

Şi-ar fi dorit ca William să lucreze în continuare la manuscrisul său, pentru că era convinsă că scrisul l-ar putea ajuta să se agaţe de viaţa lui. Însă încetase să scrie la aproximativ şase luni de la începutul relaţiei lor. „Nu mai am nevoie”, îi spusese el, iar Sylvie înţelesese. William lucrase până atunci pentru echipa de la Northwestern şi înlocuise tăcerea din interiorul lui cu dragoste şi prietenie, cu medicamentele sale şi cu tunetul zilnic al mingilor de baschet care loveau podeaua sălii. La urma urmei, ceea ce scria William nu fusese niciodată o carte. Fusese o luptă lăuntrică. Fiecare propoziţie pe care o scrisese despre sportul pe care îl iubea era un chibrit aprins împotriva întunericului dinăuntrul său.

În viaţa lui cu Sylvie, nu mai avea nevoie de această practică.

O colegă a strigat-o, şi Sylvie s-a întors. Soţul ei mergea pe covorul bibliotecii spre ea. William i-a zâmbit soţiei sale, dar era un zâmbet fabricat, de genul celor pe care le afişa când l-a întâlnit pentru prima dată, cu mulţi ani în urmă. Avea din nou nevoie de pârghii şi scripeţi pentru a-şi face faţa să exprime ceea ce voia. Îl simţea gândindu-se: „Convinge-o pe Sylvie că eşti bine, ca să nu-şi facă griji”.

Ştia că nu-şi putea permite să-şi facă griji acum. Venise s-o ia ca să le poată spune lui Emeline şi Ceceliei despre diagnosticul ei. Sylvie îi spusese lui William că nu trebuia să vină, dar el insistase. Expresia de pe chipul soţului ei rămăsese neschimbată de când îi spusese că e bolnavă, cu două săptămâni în urmă. Ceva în interiorul lui William se îndreptase într-o nouă direcţie, iar el era hotărât să se asigure că vorbele şi acţiunile lui se aliniază cu noul său traseu. Sylvie ştia că acel traseu are legătură cu ea, dar nu ştia ce presupune. Recent, devenise conştientă că adânc în interiorul ei, exista o scurgere – ca dintr-o cadă –, prin care-i scăpa energia. Nu mai putea încerca să înţeleagă totul. A trebuit să renunţe la asta. Se întreba dacă moartea va fi pur şi simplu un exerciţiu de renunţare la tot, rând pe rând.

Ea şi William s-au ţinut de mână în timp ce parcurgeau cele câteva străzi până la superduplex. Era mijlocul lunii octombrie, iar frunzele îşi schimbau culoarea. „Ce copac!”, s-a gândit Sylvie, când treceau pe lângă un stejar bătrân. A arătat din cap spre un cardinal care stătea pe acoperişul unei maşini. Era o zi înnorată, dar în colţul stâng al cerului era un triunghi de albastru. William şi Sylvie n-au vorbit; nu aveau nevoie.

Cecelia şi Emeline i-au întâmpinat amândouă în uşa casei lui Emeline, cu feţele încruntate de îngrijorare. Sylvie le ceruse să fie acasă şi le spusese că avea ceva de discutat cu ele. Cei patru

stăteau în bucătărie – Josie era la serviciu, şi nici Izzy nu era acolo – în timp ce Sylvie spunea ce avea de spus. Asta îi amintea de ultima dată când şi-a adunat surorile mai mici pentru a le spune ceva ce nu voiau să audă; drept consecinţă a acelei veşti, toate fuseseră nevoite să renunţe la Julia, ca şi cum ar fi eliberat un balon în văzduh. Sylvie le era încă recunoscătoare lui Emeline şi Cecelia pentru că o iertaseră şi se simţea îngrozitor că era pe cale să le frângă inimile din nou. A fost o uşurare că Izzy s-a întâmplat să nu fie acolo; tânăra avea acum propria garsonieră, dar tot plutea de la un dormitor în altul, aşa cum făcuse toată viaţa. Ar fi fost prea mult să vorbească şi cu Izzy de faţă. Sylvie trebuia să facă asta încet, într-un ritm la care să reziste. Ştia că va trebui să-i spună şi lui Rose, dar încă nu ar fi suportat reacţia mamei ei. Peste câteva luni, când Sylvie avea să se simtă mai rău, avea să-şi sune mama sau să o roage pe una dintre surorile ei să o facă.

Când Sylvie a reuşit să spună ce avea de spus, gemenele au răspuns diferit faţă de cum s-ar fi aşteptat ea. Cecelia a plâns, în timp ce Emeline s-a supărat.

— Categoric, nu! a spus ea, cu vocea ridicată. În niciun caz! Nu e corect!

William s-a uitat la Emeline.

— Nimic din situaţia asta nu este corect, a spus el.

Cecelia a intervenit:

— Ai verificat totul cu Kent?

Sylvie a încuviinţat din cap. Era remarcabil ce încredere profundă aveau toţi în Kent. Era medic sportiv – nici măcar medic generalist şi cu siguranţă nu oncolog –, dar toţi îl sunau când aveau febră sau îi trimiteau un mesaj cu o poză cu vreo tăietură de pe dosul mâinii, pentru a afla dacă, după părerea lui, erau necesare cusături. „Medicul” era o identitate de nezdruncinat, iar Sylvie şi familia ei şi toţi prietenii numeroşi ai lui Kent îi arătau rănile şi simptomele, cu o privire care întreba: „Poţi să mă repari?”

Emeline se plimba prin bucătărie. Cecelia şi-a şters lacrimile de pe obraji, dar au venit altele.

— Trebuia să fiu eu, a spus Emeline, pe un ton ridicat.

Sylvie şi Cecelia s-au uitat la ea.

— De ce? s-a mirat Cecelia.

— Dintre noi toate, eu trebuie să fiu Beth. Nu tu. Întotdeauna am ştiut că voi muri prima. Vocea ei a devenit mai liniştită. Eu şi Beth avem aceeaşi personalitate, a spus ea. Eu sunt cea tăcută, cea ataşată de casă.

Sylvie s-a uitat mirată la sora ei. Se pare că Emeline scrisese o naraţiune pentru propria viaţă, iar Sylvie tocmai îi ştersese finalul. Emeline trebuie să fi crezut încă de când erau mici că aşa avea să fie. Întotdeauna şi-a dădăcit şi protejat surorile, iar asta însemna să-şi ia durerea asupra ei. Dacă ar fi fost un glonţ, Emeline ar fi vrut să păşească în faţa lui. Ea plănuise să facă asta şi detesta faptul că ar fi putut exista orice alt deznodământ.

— O, Emmie, a spus Sylvie. Iartă-mă!

William a intervenit, pe un ton ezitant:

— Beth nu e un personaj fictiv?

— E îngrozitor, a spus Cecelia.

— N-o să putem îndura, a adăugat Emeline.

O mare oboseală a străbătut-o pe Sylvie, de parcă i s-ar fi îngreunat sângele. S-a gândit: „Tot aşa ne-am simţit când s-a mutat Julia. Dar ne-am obişnuit cu absenţa ei, ceea ce înseamnă că vă veţi obişnui şi cu a mea”.

★

Mai târziu în noaptea aceea, Sylvie stătea în pat, cu o carte deschisă în poală. Îi era prea somn ca să citească, dar apropierea cărţii era reconfortantă. Să le dea vestea surorilor ei necesitase mai multă putere decât avea, şi acum era uşurată că se terminase. William stătea întins lângă ea; se băgase în pat fără carte. Dacă nu avea capacitatea de concentrare sau dorinţa de a citi, nu se prefăcea. Sylvie admirase întotdeauna asta la soţul ei. Ea avea

o carte în orice moment – ca să citească, da, dar şi ca pe un scut la îndemână, atunci când voia să abată atenţia celorlalţi. Îşi poziţiona o carte în dreptul feţei şi se gândea sau, pur şi simplu, se ascundea. William punea mâna pe o carte doar atunci când voia să citească din ea.

— Tu şi surorile tale aveţi atât de multe puncte de referinţă, o istorie atât de densă! a spus William. Nu mă obişnuiesc niciodată.

Sylvie i-a studiat chipul. A văzut ceva nou acolo, o sugestie că se gândea la o perioadă de demult din propria istorie. Un punct de referinţă propriu.

— Te gândeşti la sora ta? l-a întrebat.

William a schiţat cel mai discret zâmbet al său.

— Cum ai ştiut? Nu m-am mai gândit la ea de… de foarte mult timp.

Sylvie şi-a spus: „Pur şi simplu, am ştiut”. Era conştientă că de curând începuse să gândească în loc să spună lucrurile cu voce tare, de parcă ar fi fost acelaşi lucru. De parcă ambele feluri de exprimare ar fi avut aceeaşi greutate şi ar fi străbătut aceeaşi distanţă.

William părea să o audă, totuşi; a aprobat din cap.

— Îmi aminteam când eram în liceu şi mi-am rupt piciorul. A fost singura dată când ştiu că m-am gândit la Caroline în copilărie. Nu puteam juca baschet şi voiam să plec, ca ea. Dar cred… Cred că voiam să plec în parte pentru că voiam să fiu *cu* ea. Nu-mi plăcea să trăiesc în casa aceea fără ea. Nu mi-a trecut niciodată prin minte în atâtea cuvinte, dar mi-a fost dor de ea. Mi-e cumva dor de ea, deşi nu am cunoscut-o niciodată. Nu e ciudat?

Sylvie şi-a pus mâna peste a lui. Amândoi văzuseră durerea crudă pe feţele surorilor ei astăzi, când Emeline şi Cecelia s-au văzut nevoite să se gândească la viaţa fără Sylvie. Era adevărat că, dacă una dintre cele patru surori Padavano ar fi murit în copilărie, celorlalte trei le-ar fi fost dor de ea şi le-ar fi lipsit, pentru tot restul vieţii, o parte din ele.

— Pentru mine are sens, a răspuns ea şi l-a strâns de mână.

Şi-a amintit cum îi ţinuse mâna îngheţată în ambulanţă, cu zeci de ani în urmă. Voia să-l ţină acum atât de strâns, încât nimic să nu-i poată despărţi.

WILLIAM

octombrie 2008

Au trecut trei săptămâni după ce William a sunat-o pe Julia, apoi patru. Era sfârşitul lunii octombrie. Era posibil ca ea să nu vină? Julia era cea mai încăpăţânată şi independentă persoană pe care William o cunoscuse vreodată şi, cu siguranţă, fosta lui soţie nu avea să-şi facă apariţia la Chicago doar pentru că i-o ceruse el. Totuşi, William se trezea în fiecare dimineaţă gândindu-se: „Poate că azi…" Nu spusese nimănui – nici măcar lui Kent – despre telefonul pe care îl dăduse. În fiecare seară, când Sylvie ajungea acasă de la bibliotecă, William cerceta cu luare-aminte chipul soţiei sale pentru a vedea dacă s-a întâmplat ceva. Sylvie le pusese pe Cecelia şi Emeline să jure că nu îi vor spune Juliei sau lui Rose despre boala ei, aşa că, din câte ştia ea, toate drumurile către sora ei mai mare erau blocate. În fiecare seară, Sylvie arăta la fel: puţin obosită, dar fericită să-l vadă. Într-o anumită măsură, William era uşurat, în ciuda convingerii sale că Sylvie avea nevoie de Julia. Îi era imposibil să conceapă ideea prezenţei fostei sale soţii, care ar fi putut însemna şi prezenţa fiicei sale, în oraş şi în viaţa lui. Nici n-a încercat s-o facă, dar posibilitatea pe care o declanşase rămânea în viziunea lui periferică, de parcă Julia şi Alice ar fi stat la marginea îndepărtată a orizontului.

Ajunsese până aici pentru că nu se gândea aproape niciodată la Alice. Închisese cu succes acel capitol al istoriei sale. Nu-şi permisese o fiică, aşa că în mintea lui nu avea niciuna. La această convingere nu ajunsese fără efort. În casa Ceceliei, existau tablouri cu Alice, pe care trebuia să le evite, iar Izzy trecuse printr-o perioadă, când avea vreo zece ani, în care încerca să-l facă să vorbească despre fiica lui. Întotdeauna îi plăcuse de Izzy; ea nu avea răbdare să vorbească mărunţişuri, iar el nu

se pricepea la asta. Dar într-o anumită perioadă a copilăriei sale, fusese dureros de directă, şi toţi adulţii din jur fuseseră atinşi într-un fel sau altul.

— Întotdeauna mănânci mai multă mâncare decât ai nevoie, îi spusese ea odată lui Josie, iar femeia se îmbujorase până la tâmple, cu o furculiţă de plăcintă cu ciocolată în mână.

— De ce nu mergi cu maşina la New York, s-o vezi pe Alice? îl întrebase Izzy. Nu eşti curios s-o vezi cum e? Dacă nu se simte bine pentru că nu eşti în viaţa ei?

William se silise să-şi păstreze calmul şi să răspundă. Dacă Izzy ar fi fost adultă, el ar fi părăsit pe loc încăperea.

— Tu eşti bine fără tatăl tău.

Izzy a părut să se gândească la asta.

— Da. Dar te am pe tine şi toată familia mea. Pe cine are Alice?

— O are pe mama ei.

Asta fusese întotdeauna salvarea lui William. Toţi ceilalţi – Kent, Sylvie, gemenele – înţeleseseră că, dacă aveau ceva de spus despre Julia sau Alice, trebuiau s-o spună fără ca el să audă. Această nouă situaţie, în care aştepta ca o bombă căreia îi aprinsese fitilul să explodeze sau nu, era epuizantă. William îşi respecta programul zilnic – urmărea jucătorii pe teren, lua prânzul cu Kent şi cina cu Sylvie – şi aştepta. Nu mai încerca să se simtă împăcat cu situaţia. Era implicat în proiectul pe termen lung de a eradica minciunile şi secretele din viaţa lui şi de a avea grijă de Sylvie în orice chip cu putinţă.

Într-o dimineaţă, după ce Sylvie plecase la bibliotecă, William a deschis dulapul din dormitor şi a dat jos o cutie de carton de dimensiuni medii, cu un singur obiect înăuntru. A scos din cutie fotografia înrămată a lui Caroline şi s-a uitat la ea pentru prima dată de când o primise prin poştă, după moartea părinţilor săi, cu doi ani în urmă. În noaptea în care Sylvie le spusese surorilor despre diagnosticul ei, sora lui i-a apărut în minte, ca un

oaspete-surpriză. Viaţa părea plină de mici surprize de când Sylvie se îmbolnăvise. Emeline a ţipat ceva despre un personaj dintr-un roman din copilărie. William a sunat-o pe prima lui soţie. Sora lui a venit să ocupe din nou un loc în inima lui. Şi odată ce a apărut, Caroline i-a rămas alături.

Micuţa roşcovană, care călătorise dintr-un trecut atât de îndepărtat, îl însoţea de-a lungul întregii zile. Îşi dorise să-i vadă chipul.

Din câte se părea, mama lui William murise prima, din cauza unei boli hepatice. Tatăl său suferise un atac de cord masiv, la biroul său, câteva luni mai târziu. Îşi lăsaseră bunurile parohiei lor catolice. Avocatul lor îl sunase pe William pentru a-i comunica vestea şi pentru a-i cere să se întoarcă la Boston ca să strângă totul din casă şi să decidă ce e de făcut cu obiectele personale.

— Cum ar fi…? întrebase William, cu adevărat incapabil să-şi imagineze despre ce ar putea fi vorba.

— Albume foto, a spus avocatul. Porţelanuri? Bijuterii?

William angajase o firmă pentru a împacheta şi a vinde sau a oferi tot ce se afla în casă, cu excepţia fotografiei înrămate a fetiţei roşcovane, de pe comoda din camera de zi a părinţilor săi. Aceasta i-a fost expediată şi, deşi Sylvie – care era la fel de încântată să vadă fotografia pe cât ar fi fost să o poată cunoaşte pe sora lui William – a vrut să o atârne pe perete, William o păstrase în dulapul din dormitor.

Şi-a trecut uşor degetul mare peste faţa surorii sale. Îşi amintea că i-a spus lui Sylvie despre Caroline când era în spital, dar după aceea şi-a ferecat la loc gândurile despre ea. Întotdeauna a ştiut că părinţii lui ar fi preferat ca el să moară în locul surorii lui. Era clar, în casa în care crescuse, că pierderea fetiţei era cea mai mare durere imaginabilă. Pierderea lui Caroline îi distrusese pe părinţii lui William, şi să trăiască alături de cei doi oameni distruşi îl făcuse pe William să fie un pic

speriat de sora lui. Şi-a dat seama acum, cu fotografia în mână, că se îndepărtase de sora şi de fiica lui pentru a se proteja de acea devastare specifică. Se asigurase că nu putea pierde o fetiţă. Bineînţeles, ironia era că, pentru a se asigura de acest lucru, fusese nevoit să le elimine cu totul din viaţa lui.

Lui William îi transpirau mâinile în timp ce simţea că adevărurile se lămuresc în mintea lui. Mama şi tatăl lui rămăseseră blocaţi sub greutatea durerii lor imense; aleseseră să simuleze că îşi trăiesc viaţa, ceea ce era foarte diferit de *a trăi*. William s-a gândit că dacă nu ar fi fost Sylvie, ar fi făcut aceeaşi alegere după externare. Zilele i-ar fi trecut precum minutele pe ceas, cu totul încuiat în el, dacă Sylvie nu ar fi insistat să-şi dea voie s-o iubească. Dar părinţii lui nu aveau pe nimeni care să-i salveze şi nu puteau să-şi privească fiul fără să-şi amintească de fiica lor.

Îşi întorseseră faţa de la William, şi acum înţelegea că şi el făcuse acelaşi lucru şi cu Caroline, şi cu Alice. Nu era cu nimic mai bun decât mama şi tatăl lui. Toţi trei rataseră timp şi dragoste faţă de oameni care le meritau pe amândouă. Când William s-a gândit la băieţelul singuratic, care bătea mingea de baschet prin parc, a crezut, poate pentru prima dată, că ar fi meritat atenţia părinţilor săi. Şi, în acel moment, i-a iertat.

Sora lui radia din interiorul cadrului, fără a-şi conştientiza propria forţă. Părea entuziasmată şi gata de distracţie. Cum ar fi fost viaţa lui William dacă ea ar fi trăit? Dacă ar fi crescut cu o soră mai mare, într-o familie care nu ar fi fost redusă la tăcere de pierderea suferită?

Cu părinţii săi morţi, această fotografie era singura dovadă a existenţei lui Caroline, iar el era singurul care ştia că ea a trăit. William a părăsit apartamentul, luând cu el fotografia înrămată. A mers prin labirintul de străzi care l-a dus la superduplex. Clătina din cap, amuzat, de fiecare dată când se referea la cele două case cu numele pe

care Izzy le dăduse cu ani în urmă. Crezuse că era ridicol la vremea aceea, dar denumirea se păstrase. A bătut la uşa din faţă a casei Ceceliei, ştiind că ea ar putea fi alături sau pe o scară, undeva în oraş, pictând. Nu le mai văzuse nici pe ea, nici pe Emeline de când Sylvie le dăduse vestea.

A răsuflat uşurat când Cecelia a deschis uşa. Purta blugi şi părul strâns la spate, cu bandana galbenă pe care o purta în timp ce lucra. Era palidă, dar aceeaşi Cecelia dintotdeauna. William şi-a dat seama că fusese îngrijorat, după ce văzuse furia lui Emeline, de obicei placidă, şi pe Cecelia, cea de obicei dură, plângând, că perspectiva de a o pierde pe Sylvie le-ar fi putut face de nerecunoscut. Nu o auzise niciodată pe Emeline ridicând vocea până în ziua aceea. Desigur, Cecelia s-ar fi putut schimba complet în sinea ei – William se schimbase –, dar chipul ei familiar îi aducea încă uşurare. William le iubea pe surorile mai mici ale soţiei sale; conştiinţa acestui fapt se strecurase în mintea lui de-a lungul anilor. Gemenele îl acceptaseră înapoi în vieţile lor, după ce acţiunile lui le destrămaseră familia. Acest act de generozitate – Cecelia şi Emeline nu aveau nimic de câştigat de la el, personal – i se părea extraordinar.

— William, a spus Cecelia, cu surprindere în voce. Ce e? Sylvie e…?

— E bine, spuse el. Nu pentru asta am venit. I-a întins fotografia înrămată. Aş vrea să o pictezi. E Caroline. Şi-a dres glasul. Respiraţia îi era din nou precipitată; îşi simţea plămânii încărcaţi. Te rog, a adăugat.

Cecelia s-a uitat la fotografie.

— E sora ta, a spus ea, pe un ton mirat, şi a studiat imaginea. William, ce frumoasă era…

William se temea că, dacă rămâne nemişcat în faţa Ceceliei, o să plângă. Voia să-şi lase frumoasa soră cu ea, pentru a fi reprodusă şi, poate, pictată pe o pânză enormă. Astfel, ea ar fi continuat să existe în afara lui. William îi făcuse un deserviciu lui Caroline în toţi aceşti ani, ţinând-o captivă înăuntrul

său. Se temea cumva că, dacă îşi deschidea ochii şi inima faţă de ea, avea să-l rănească aşa cum îi rănise pe părinţii lor. Dar asta fusese absurd. Fetiţa din imagine merita mai mult de atât.

— Vrei? a întrebat el.

— Sigur că da.

Cecelia ţinea rama cu ambele mâini, de parcă s-ar fi temut că ar putea s-o scape.

William a încuviinţat din cap – nu putea vorbi – şi s-a întors să plece.

— Mulţumesc că mi-ai cerut asta, a spus Cecelia, în urma lui.

În acea după-amiază era întâlnirea săptămânală de la centrul de sănătate al lui Arash. William sărise peste câteva săptămâni după ce primise vestea despre Sylvie, dar era timpul să se întoarcă. De la o stradă depărtare, îi putea vedea pe Kent, Arash şi câţiva băieţi pe teren. Izzy era şi ea acolo, discutând cu un tânăr jucător. Ea îi ajuta pe câţiva puşti să facă faţă anumitor materii de la liceu. Arash îşi petrecea timpul la pensie asistând jucători tineri, atât în acest centru, cât şi direct, la diferite echipe de la licee publice. „Dacă ajutăm un singur copil…”, spusese el când întemeiase centrul, pentru a-i convinge pe William şi pe ceilalţi să i se alăture.

Toţi încuviinţaseră din cap, înţelegând că a ajuta un copil putea însemna multe lucruri.

— William! l-a strigat Arash.

Kent i-a făcut cu mâna de la mijlocul terenului, vizibil încântat să-l vadă. Mingi de baschet erau driblate pe beton, iar William a încercat să se concentreze asupra sunetului. Inelele nu aveau plase, dar William îşi putea imagina vâjâitul mingii, cu fiecare coş dat. Abia când a ajuns mai aproape, William şi-a dat seama că erau mai mulţi oameni decât de obicei.

Erau adulţii obişnuiţi, iar copiii, bineînţeles, deja aruncau la coş şi se încălzeau în capătul îndepărtat al terenului. Dar mai erau acolo şi Washington, şi

Gus. Amândoi aveau slujbe în lumea reală – aşa numeau el şi Kent orice slujbă în afara baschetului. Washington era statistician şi lucra pentru autorităţile locale, iar Gus era profesor de engleză la liceu. Nu mai fuseseră niciodată la centru.

— Bună, tuturor, a spus William, pe un ton precaut.

— Ne bucurăm că eşti aici, a spus Arash, iar bărbaţii din jurul lui – Kent, Washington, Gus – au confirmat din cap în acelaşi timp, subscriind declaraţiei.

Izzy l-a ignorat pe William şi şi-a continuat conversaţia cu tânărul jucător. William a simţit o notă de recunoştinţă faţă de nepoata lui. Auzise de mătuşa ei, desigur, dar nu voia să-l abordeze în public pe această temă.

S-a dus să se aşeze în tribună. Ştiuse dinainte că nu avea să le predea nicio lecţie adolescenţilor adunaţi la centru în acea zi. El era acolo pur şi simplu pentru a susţine tot efortul colectiv. Era cel mai puţin jovial dintre adulţii implicaţi, aşa că prezenţa lui îi obliga pe copii să se comporte frumos.

Washington şi Gus s-au aşezat de o parte şi de alta a lui.

— Mă bucur să te văd, amice, a spus Washington. Cum arată cei de la Bulls anul ăsta?

— Sunt încântat să-l urmăresc pe Pooh, a spus Gus. Pooh era porecla primului selectat în draft, Derrick Rose. Ar putea fi următorul nostru Jordan.

După asta tânjeau locuitorii din Chicago încă de când MJ plecase de la Bulls, cu nouă ani în urmă. Fiecare nou jucător care intra în echipă avea o greutate enormă pe umerii lui.

William i-a aruncat fiecăruia câte o privire.

— Presupun că sunteţi aici pentru că Kent v-a spus despre Sylvie.

Feţele lor au devenit sumbre. I-au evitat privirea; îi urmăreau pe copii alergând înainte şi înapoi pe teren.

— Kent e băiat deştept, a răspuns Washington. Ştie că o să fii drăguţ cu noi şi o să ne laşi să fim alături de tine.

Dacă William ar fi avut energia necesară, ar fi zâmbit la viclenia prietenului său. Raţionamentul era corect. Kent făcea parte atât de profund din viaţa lui William, încât William nu trebuia să fie atent la sentimentele lui. După ce prietenii lui William îşi petrecuseră douăzeci şi patru de ore din viaţă căutându-l prin oraş şi salvându-l, el simţise întotdeauna că le era dator. Odată ce a ieşit din spital, a tot insistat să le facă favoruri. L-a ajutat pe Washington să se mute de două ori şi a vorbit cu echipa de baschet de la liceul lui Gus în fiecare sezon. În decurs de un an, alţi doi foşti coechipieri de la Northwestern avuseseră nevoie de apendicectomii în toiul nopţii şi amândoi îl sunaseră pe William să-i ducă la spital. William era hotărât să se simtă pentru totdeauna recunoscător faţă de cei doi bărbaţi înalţi care îl flancau.

— Nu trebuie să spui nimic, William, l-a asigurat Gus. O să stăm aici şi o să ne uităm cum joacă puştii. O să fim aici şi săptămâna viitoare. Dar dacă vrei să spui ceva, dă-i drumul.

— Fir-ar! a zis William, uitându-se în jurul terenului, ca şi cum ar fi căutat o cale de ieşire, ştiind că nu există niciuna.

— Aşa e, a spus Washington şi l-a bătut pe genunchi.

SYLVIE

octombrie 2008

La zece zile după ce le-a dat vestea gemenelor, Sylvie a ieşit de la bibliotecă în pauza de prânz ca să-şi cumpere o îngheţată. Era noul ei obicei. Înainte, era convinsă că îngheţata şi gogoşile sunt doar pentru copii, dar când a eliminat toate regulile şi vinovăţia din obiceiurile alimentare, şi-a dat seama, spre surprinderea ei, că acestea erau două dintre alimentele ei preferate. Acum mergea în fiecare dimineaţă la brutăria scumpă, care răspândea în aer arome delicioase, după o gogoaşă, iar la prânz îşi cumpăra o îngheţată la cornet. Era la o plimbare de trei străzi de la gelaterie până la bibliotecă, trecând pe lângă locuri care îi erau atât de familiare, încât funcţionau mai mult ca amintiri decât ca trotuare, străzi şi magazine. Stătea lângă Cecelia pe bordura aceea când a aflat că sora ei mai mică era însărcinată cu Izzy. În colţ, unde era acum o spălătorie, fusese înainte măcelăria unde Rose făcuse troc: un soi de dovleac grecesc pe care îl cultiva Rose în grădina ei în schimbul cărnii. Sylvie a trecut pe lângă primul ei apartament şi a întors uşor capul, ca să se uite la ferestre. Îi plăcuse acel apartament în care fusese pentru prima dată goală cu un bărbat. Această amintire a amuzat-o, căci chiar peste drum era o staţie de autobuz cu o reclamă la afacerea cu instalaţii electrice a lui Ernie. Includea o fotografie a lui Ernie, mai plin acum, cu mustaţă, zâmbind la cameră. Ştia că Ernie locuia în apropiere, cu soţia lui şi cei patru fii. Trecerea timpului şi detaliile care transformaseră unele momente în amintiri de neuitat, iar pe altele, în aer – atmosfera învolburată a propriei vieţi –, o însoţeau acum pe Sylvie.

Când a intrat în bibliotecă, a văzut-o pe Emeline stând la recepţie, cu spatele la ea, şi s-a gândit: „O, Doamne!” Sylvie era obosită, iar discuţia cu sora ei

ar fi fost un efort în acest moment. Sylvie şi-a luat inima-n dinţi şi a pornit spre Emeline. Nu o mai văzuse pe sora ei mai mică de când îi dăduse vestea – îşi trimiseseră mesaje şi vorbiseră doar la telefon – şi spera că Emeline a avut suficient timp pentru a-şi recăpăta echilibrul firesc. Dar, pe măsură ce Sylvie se apropia, o cuprindea un sentiment ciudat. Emeline nu purta asemenea bluze de mătase, iar părul ei era uşor diferit.

Femeia s-a întors, şi Sylvie a simţit ca un curent electric străbătându-i tot corpul.

Era Julia.

Surorile se uitau una la alta. Sylvie a simţit că se clatină uşor pe picioare. Atât de mult timp şi-o imaginase pe sora ei, încât a simţit că propria reflexie ieşise dintr-o oglindă.

— Chiar tu eşti? a spus ea.

Julia, la patruzeci şi opt de ani, avea o alură regală. Coafura ei – care semăna cu a lui Sylvie, dar părul era mai des şi, aşadar, cu mai mult volum – îi lăsa faţa liberă. Era îmbrăcată elegant; Sylvie era îmbrăcată ca pentru bibliotecă, purta pantofi sport Converse şi un cardigan. Ultima dată când fusese în aceeaşi cameră cu Julia – dacă era de fapt în aceeaşi cameră cu ea acum –, sora ei purta blugi şi un tricou vechi. Stătuseră în mijlocul cutiilor pregătite pentru mutare, cu un bebeluş la picioarele lor, în timp ce Julia îi spunea surorii ei că ştie că are secrete faţă de ea. Julia îi înmânase lui Sylvie actele de divorţ şi nu se mai văzuseră niciodată.

— Presupun că eu sunt, a răspuns Julia, de parcă nu ar fi fost sigură.

— Nu credeam că o să te mai văd vreodată. Gemenele ţi-au spus?

Îi promiseseră că nu o vor face, dar trebuie să se fi răzgândit. Trebuie să fi fost Emeline, şi-a zis Sylvie. Julia a clătinat din cap.

— William mi-a spus.

— William? a reacţionat Sylvie, neîncrezătoare, cu o voce slabă şi fără a aştepta un răspuns.

Tensiunea din interiorul ei s-a intensificat. Când era mică, Sylvie îşi privea cu uimire prietenele cum, supărate pentru că avuseseră o zi proastă la şcoală sau pentru că fuseseră ignorate de un băiat de care erau îndrăgostite, izbucneau în plâns la vederea mamei lor. Mama era spaţiul lor sigur şi numai aşa, alături de ea, îşi îngăduiau să simtă fiecare fărâmă din trăirile lor. Julia fusese întotdeauna acea persoană pentru Sylvie. Rose era prea volatilă şi părea să aibă mereu ceva de împărţit cu Sylvie, chiar şi atunci când Sylvie era mult prea mică pentru aşa ceva. Din această cauză, Sylvie alergase mereu pe lângă mama ei, în camera pe care o împărţea cu sora ei, unde se arunca în braţele Juliei. Udase uniforma şcolară a Juliei cu lacrimi, se avântase spre ea, fusese îmbrăţişată de ea de prea multe ori ca să mai ţină socoteala. Dacă a fost vreodată confuză cu privire la felul în care se simţea, prezenţa surorii ei mai mari i-a oferit claritate.

Până acum, Sylvie fusese în regulă, raţională, calmă. Dar acum înţelegea, pentru prima dată, că e pe moarte. Pierdea tot ce iubea. Pe toţi cei pe care îi iubise. Iar sora ei era aici – ceea ce era o imposibilitate în sine – şi din cauza asta, Sylvie simţea totul.

A închis ochii şi a auzit vocea unui bărbat întrebând:

— Eşti Julia Padavano?

— Da? a răspuns Julia, cu o voce care arăta că nu avea nici cea mai vagă idee cine era el.

— Mă gândeam eu. Am locuit lângă familia ta. Sora ta Cecelia a dormit în camera mea când era însărcinată, iar eu eram la dezintoxicare.

— Ah, s-a lămurit Julia. Sylvie a deschis ochii pentru a o privi pe sora ei amintindu-şi de adolescentul Frank Ceccione, care se plimba prin cartierul lor sâmbătă după-amiaza în echipamentul lui de baseball, arătând puternic şi superb, şi cum Rose purtase prin grădină echipamentul aruncat de

Frank după ce acesta părăsise echipa. Ce surpriză! a exclamat Julia.

— Întotdeauna te-ai purtat ca şi cum ai fi ştiut ce faci, a spus Frank. Ca o albină care ştie unde e mierea. Şi te vedeai cu tipul ăla înalt.

„O, Doamne!", a gândit Sylvie. *Tipul ăla înalt!* Spera că Julia nu va pleca din pricina acelei remarci, acum, când abia sosise. Spre surprinderea lui Sylvie, Julia i-a zâmbit bărbatului îmbătrânit. Sylvie a simţit că schiţează şi ea un surâs, drept răspuns. A observat pentru prima dată că sora ei părea obosită. Julia avea cearcăne.

— Ce-i de râs? a întrebat Frank, cu ochii mijiţi.

— Nimic, i-a răspuns Sylvie. Absolut nimic. Apoi i s-a adresat cu o voce mai joasă Juliei: Putem merge undeva să vorbim?

— Barul preferat al tatei.

Cele două femei au străbătut drumul în tăcere. Nici uneia dintre ele nu-i venea să creadă că se află aici împreună. Sylvie se întreba ce efect aveau locurile acelea asupra surorii ei, după atâţia ani de la plecare. Se întreba cum îşi găsise William curajul să treacă peste dorinţa ei şi să dea un telefon care nu-i făcea niciun bine. Au trecut pe lângă florăria domnului Luis, unde vitrina era atât de încărcată de trandafiri, încât bătrânul n-ar fi putut să le vadă, şi cu atât mai puţin să le recunoască, pe cele două surori. Aerul era plin de parfumul florilor.

Sylvie avea întipărită-n minte harta picturilor murale ale Ceceliei, din cartier, şi a văzut una cu coada ochiului, pe o stradă laterală. Julia mergea lângă ea, cu o privire absentă, copleşită, şi nu părea s-o fi remarcat. Pictura o înfăţişa pe Sfânta Clara de Assisi. Sylvie văzuse atât de des pictura aceea murală– aproape în fiecare zi, de când o pictase Cecelia –, încât simţea că femeia era reală. Mai reală decât sora de lângă ea, care apăruse din senin, care apăruse din visele ei. Pentru Sylvie, sfânta era ca o prietenă veche şi îi venea să-i facă semn spre Julia şi să-i şoptească: „Uite cine e aici!" Dar n-a făcut-o; a continuat să meargă, întrebându-se dacă

acest moment era real, în timp ce femeia uriaşă privea spre cele două surori, ca, odinioară, de pe peretele sufrageriei din căminul copilăriei lor.

JULIA

octombrie 2008

Julia se simţea nesigură pe stradă, lângă sora ei; avea senzaţia stranie că făcea parte din tot ceea ce vedea. În New York, păşea *pe* trotuar; aici, era împrăştiată, ca polenul, pe suprafaţa de beton. Magazinul de computere; supermarketul mic, ponosit; florăria domnului Luis. Clădirile familiare, profilându-se pe cer. Doamne în vârstă care semănau cu mama ei, împingând cărucioare de cumpărături pe trotuar. Şi-a amintit de fetişcana şi de tânăra femeie care fusese când locuia în Pilsen; se grăbise atât de tare să reuşească-n viaţă, ceea ce, crezuse ea, presupunea să aibă un soţ ambiţios şi o casă proprietate personală. A alergat spre maturitate, pentru că şi-a dorit întotdeauna să fie la conducere. Julia îşi amintea cu ce plăcere le punea în copilărie pe surorile să se alinieze în ordinea înălţimii şi să o urmeze prin casă.

Julia a observat cu coada ochiului una dintre picturile murale ale Ceceliei. Era o reprezentare a sfintei care-i fusese desemnată Ceceliei; Julia văzuse prima oară imaginea aceasta pe peretele din camera de cămin a lui Alice. Femeia uriaşă se uita în direcţia Juliei, iar ea a iuţit pasul. Nu voia ca cineva să privească în sufletul ei. Nu ştia nici ea ce era acolo; se simţea tulburată din toate punctele de vedere. A condus-o pe Sylvie în barul irlandez, care nu se schimbase, cu excepţia barmanului, care părea incredibil de tânăr. Barmanii care îl serveau cândva pe Charlie fie se pensionaseră, fie muriseră. Julia a comandat un whisky; Sylvie a comandat o cola fără zahăr şi s-au aşezat într-un separeu.

— Nu pot să beau alcool cu medicamentele mele, s-a scuzat Sylvie.

Părea mai bătrână, dar tot semăna cu Sylvie. Pistruii risipiţi, irizaţiile verzui ale ochilor ei căprui. Julia se simţea ca şi când nişte bolovani se

rostogoleau în ea. S-o privească pe Sylvie era ca şi cum s-ar fi uitat într-o oglindă, şi totuşi nu la ea însăşi. Aceasta era cealaltă parte a ei, partea care fusese ascunsă timp de douăzeci şi cinci de ani.

— Nu plănuiam să vin aici. I-am spus lui William că n-am de gând să vin.

— Credeam că mă urăşti, a spus Sylvie. Nu te-aş fi deranjat niciodată. Simt că ar trebui să-mi cer scuze pentru că William te-a sunat.

— Nu, a răspuns Julia. Ar trebui să-ţi ceri scuze că te-ai măritat cu el.

Sylvie a încremenit o secundă, apoi a spus:

— Ai dreptate. Îmi pare atât de rău. N-am avut de ales.

Julia a luat o înghiţitură lungă din băutură, care fusese preferata lui Charlie. Ea nu era cine ştie ce băutoare; când bea, alegea de obicei vinul alb. Whiskyul avea gust de culori: roşu, şi portocaliu, şi auriu, şi alb. Făcuse multe alegeri în viaţa ei. Dacă era să creadă în ceva, credea în alegeri. Stabileşte-ţi un obiectiv, apoi munceşte pentru a-l îndeplini. Nu acceptase că Sylvie nu a avut de ales, atunci când Emeline i-a spus asta, cu zeci de ani în urmă, şi nu o accepta nici acum. Dar nici nu era supărată. Nu ştia ce simte.

După telefonul lui William, Julia nu a mai putut să doarmă. Aţipea în total doar vreo două ore pe noapte. De două ori, în drum spre serviciu, le-a dat şoferilor de taxi adresa greşită. A avut, de asemenea, senzaţia ciudată, din momentul în care a încheiat convorbirea cu William, că umbra ei căpătase o minte proprie; de câteva ori o surprinsese trăgându-se de lângă ea, de parcă ar fi încercat să scape. După o săptămână de insomnie, Julia s-a simţit ca un tablou de Picasso – ochii ei nu se potriveau, iar umerii erau la înălţimi diferite. A făcut tot posibilul să se comporte ca de obicei, dar obosise atât de tare, încât nu mai ştia cum era ea de obicei. Uitase cum să se poarte. A sunat la muncă şi a anunţat că e bolnavă. I-a trimis un mesaj lui Alice, dar nu a

vorbit cu ea la telefon, pentru că îşi pierduse încrederea în propria voce.

— N-am vrut să merg la muncă azi-dimineaţă, a spus Julia. Aşa că m-am urcat într-un taxi şi am plecat la aeroport. Am doar poşeta la mine. M-am gândit, la trei dimineaţa, că poate dacă te-aş vedea, aşa cum a vrut William, aş putea reveni la o stare normală.

Sylvie a încuviinţat din cap, de parcă ar fi avut sens.

— E un zbor de numai două ore, a adăugat Julia. Şi te rog să nu te porţi de parcă ceea ce spun eu ar fi rezonabil. Ştiu că nu e.

— O, te rog, a reacţionat Sylvie, şi pentru o secundă Julia a văzut-o pe Sylvie pe care o cunoştea, sora care nu se temea să vorbească şi nu se lăsa copleşită de vinovăţie. Ce înseamnă rezonabil? O să mor, pentru numele lui Dumnezeu!

Juliei i-a trecut prin minte că poate se simţea groaznic pentru că Sylvie se simţea groaznic. Era posibil ca ea să se prăbuşească acolo, la New York, pentru că sora ei era pe moarte la Chicago? Să fi existat oare fire invizibile care să le lege, pe care ea nu le putea vedea şi, prin urmare, nu le putea rupe? Julia se simţea atât de confuză, şi obosită, şi ieşită din corpul ei în momentul acela, încât atunci când a întrebat: „Cum te simţi?”, parcă se întreba pe ea însăşi.

Sylvie şi-a întins mâinile şi s-a uitat la ele.

— Am crezut că mă simt destul de bine, până te-am văzut. Uneori am dureri de cap. Mă culc la şapte în unele seri. S-a aplecat în faţă. Julia. Chiar eşti aici? Poate că am halucinaţii din cauza medicamentelor. Ani de zile mi te-am imaginat alături de mine, dar de data asta pare mult mai real.

Barul avea un zumzet scăzut – era la mijlocul după-amiezii într-o zi de lucru, iar oamenii de aici erau băutori profesionişti. Nimeni nu se manifesta strident sau zgomotos. Erau în mare parte bărbaţi în vârstă, dintre care unii poate că-l şi cunoscuseră pe Charlie. Cu toţii păreau istoviţi. Efortul de a trăi îi

epuizase. Ei nu ştiau că Sylvie, care era de vârstă mijlocie, dar părea mai tânără, nu va avea şansa să se simtă istovită de nimic.

— Aş vrea să ai halucinaţii, a spus Julia. Prezenţa mea aici n-are niciun sens.

Sylvie s-a uitat în jur, ca şi cum ar fi evaluat ce putea fi real şi ce nu.

— Îmi place halucinaţia asta. De mult timp nu mi s-a mai întâmplat ceva atât de minunat.

Julia a oftat.

— O să devină real când o să le spui lui William şi gemenelor că m-ai văzut.

— E adevărat. Sylvie părea să se gândească la asta. Dar de obicei nu le spun despre visele şi viziunile mele. O să ţin şi asta pentru mine, pentru o vreme. O să-i spui lui Alice că ai venit aici?

— Doamne, nu!

Sylvie nu ştia de minciuna pe care i-o spusese Julia lui Alice, iar Julia nu se simţea dispusă să-i explice. Şi-a amintit, cu sora ei în faţă, că, pe de o parte, motivul pentru care îl ucisese pe William fusese teama că Alice avea s-o părăsească şi să plece la Chicago, pentru că Alice ar fi iubit-o pe Sylvie mai mult decât pe propria mamă. Fusese o îngrijorare ridicolă; Julia ştia asta acum. Dar acea Julia tânără simţise că este posibil, pentru că *ea* o iubise întotdeauna pe Sylvie mai mult decât pe toţi ceilalţi. Julia o iubea şi acum, când o privea peste masa de lemn. Cu mult timp în urmă, îi închisese uşa lui Sylvie şi o încuiase de trei ori, şi asta funcţionase până la telefonul lui William. Acum, cu sora ei în aceeaşi încăpere, Julia îşi dădea seama cât de mult îi lipsise.

Aceasta nu era o halucinaţie, s-a gândit Julia, dar, în acelaşi timp, nimeni din viaţa ei nu ştia că se află la Chicago. Nu figura în agenda ei, ceea ce însemna că acest moment putea exista în afara vieţii ei reale. Era aici şi totuşi nu era, într-o stare de incertitudine cuantică.

— Uite, a spus ea, mă bucur că te simţi prost pentru ceea ce s-a întâmplat. Dar probabil că mi-ai

făcut o favoare vizitându-l pe William la spital. M-am întrebat de ce doctoriţa lui nu m-a sunat decât o singură dată; pentru că erai tu acolo. Dacă l-ai fi lăsat singur, aşa cum mi-aş fi dorit, în cele din urmă ar fi trebuit să-l ajut. Mama m-ar fi obligat. Sau cineva ar fi trebuit să semneze nişte documente. Dar ai intervenit tu, ceea ce mi-a permis să plec. Îţi sunt recunoscătoare pentru asta.

Sylvie s-a uitat la ea, iar Julia a văzut pe chipul ei anii despărţirii lor. Julia nu o mai putea citi perfect pe Sylvie. Nu ştia la ce se gândeşte sora ei acum. Julia şi-a amintit cât de frenetică fusese ultima ei întâlnire cu Sylvie. Soţul ei o părăsise, apoi încercase să se sinucidă, apoi o părăsise din nou, iar ea acceptase o slujbă departe de surorile ei şi de casă. Acele câteva săptămâni îi smulseseră viaţa, ca pe un covor de sub picioare. Julia făcuse totul ca să nu-şi mai piardă niciodată în felul ăsta controlul asupra vieţii ei şi, până de curând, reuşise.

— Spune-mi cum e la New York, a îndemnat-o Sylvie. Povesteşte-mi ce face Alice.

— Alice, a răspuns ea şi a tăcut.

Sora ei îi zâmbea, radioasă, de peste masă. Julia şi-a amintit de Sylvie ţinând-o în braţe pe Alice, când era doar un bebeluş. Julia păstra o fotografie cu ele două împreună în sertarul noptierei sale. Acum vedea pe chipul lui Sylvie un adevăr pe care îl trecuse cu vederea. Sylvie o iubise pe Alice din toată inima. Cumva, Juliei nu-i trecuse prin minte că le-a despărţit pe cele două când plecase din Chicago. Îşi făcuse griji că Alice ar fi putut să o iubească pe Sylvie, dar se gândise la asta doar ca la un risc viitor, nu ca la ceva ce se întâmplase deja. Dar Sylvie se luminase toată şi tânjea să audă veşti despre fetiţa căreia îi şoptea „te iubesc” de fiecare dată când o vedea.

— Excelent, a răspuns Julia. Ei bine, poate nu excelent, dar bine. A absolvit colegiul *cum laude*, ceea ce a fost fantastic. Are o slujbă decentă ca redactor. Să vedem… Îi place să alerge; aleargă în fiecare dimineaţă prin Prospect Park. Julia a simţit

privirea întrebătoare a lui Sylvie şi şi-a amintit cum stătea întinsă lângă sora ei pe întuneric, în camera lor, unde nu şi-au spus niciodată una alteia nimic altceva decât adevărul. Ar fi putut să-i ducă cu vorba pe alţii, dar una pe alta, nu. Mi-e teamă că am greşit faţă de ea, totuşi.

I-a spus surorii ei cât de reţinut era zâmbetul fiicei sale, cât de deliberat era comportamentul ei aparent lipsit de griji, cât de lipsită de evenimente era viaţa lui Alice. Julia i-a spus ceva ce îi mărturisise recent şi lui Rose: că Alice trăia ca o pisică ce refuza să iasă din cutia ei de carton.

Sylvie a zâmbit la asta.

— E încă un copil, a spus ea. Îţi aminteşti cât de tinere eram noi la douăzeci şi cinci de ani? Dacă e vreo problemă, ai timp să o repari.

„Să o repar", şi-a zis Julia. Ar fi putut oare să o repare? În compania surorii ei, s-a simţit suficient de curajoasă încât să ia în considerare această posibilitate. Avea o idee despre ce ar fi nevoie. Ar fi trebuit să sară de pe o stâncă, fără să ştie dacă va supravieţui căderii.

— Nu ne-am atins deloc până acum, a observat Sylvie. Tu şi cu mine. Îţi dai seama de asta? Nu ne-am îmbrăţişat. Ceea ce ar avea sens dacă întâlnirea asta nu ar fi reală. Fantomele nu se îmbrăţişează, pentru că ar trece una prin alta. Fantomele doar se bucură una de compania celeilalte.

Julia a zâmbit la ideea trăsnită a surorii ei. Sylvie făcea parte din ea, iar după despărţirea lor, Juliei îi lipsiseră astfel de gânduri. Sylvie era acea parte din ea ieşită din paginile unui roman, cea care săruta băieţi timp de nouăzeci de secunde pentru a se distra, care vorbea despre o a treia uşă şi despre fantome cu aceeaşi uşurinţă cu care făcea o listă de cumpărături. Poate că ea şi sora ei chiar erau fantome, sau halucinaţii, sau poate că nu conta. Julia era conştientă că se simţea bine, fericită, relaxată, cum nu se mai simţise de multă vreme. Trebuia să fie într-un alt oraş. Era cu Sylvie, pe care o scosese din viaţa ei cu un sfert de secol în urmă.

Julia s-a simţit cuprinsă de un puseu de bucurie, ce urca prin ea, ca nişte bule la suprafaţa unui pahar. Se elibera pentru câteva ore de sinele ei adevărat, de viaţa ei reală, iar când a plecat la aeroport puţin mai târziu, ea şi Sylvie au ştiut amândouă – deşi niciuna nu a spus-o cu voce tare – că Julia se va întoarce. Găsiseră o portiţă care le permitea să fie împreună fără ştirea nimănui, aşadar, întâlnirea lor de acum nu însemna nimic, ceea ce însemna totul.

ALICE

noiembrie 2008

Alice îşi aştepta mama la restaurantul grecesc care îi plăcea Juliei. Nu o deranja că mama ei întârzie. În timpul orelor de lucru, Alice trăia în mintea ei şi în orice manuscris pe care îl redacta – punând la îndoială detaliile fiecărui rând –, aşa încât, după nişte ore, găsea conversaţia provocatoare, cu pauzele ei, cu întrebările şi cu schimbările de subiect. Îi plăcea munca ei pentru linişte şi pentru detalii. Putea să ia o carte şi să verifice, să schimbe şi să verifice din nou fiecare fapt şi fiecare cronologie. Când termina cu un manuscris, ştia – iar angajatorul ei aprecia asta – că era cât mai corect cu putinţă.

Chelnerul continua să-i umple la loc paharul cu apă lui Alice, iar ea continua să bea pentru că i se părea că aşa era frumos, ca răspuns la efortul lui.

— Nu vreau să fiu nepoliticos, a spus chelnerul, când a adus din nou carafa cu apă. Dar joci pentru Liberty?

— Nu, lucrez în domeniul editorial, a răspuns Alice.

Chelnerul a roşit.

— Îmi pare rău. Dar m-am gândit că…

— E în regulă.

Dacă era într-o dispoziţie potrivită, Alice se amuza de modul în care statura ei îi stânjenea pe oameni. Înălţimea ei îi dădea imediat în vileag pe bărbaţii (de obicei bărbaţii reacţionau) care aveau vreo nesiguranţă. Dacă un tip era măgar în privinţa înălţimii lui Alice, era un măgar şi gata. Nu considera că ospătarul din faţa ei era neapărat un măgar, dar nu-i făcea cinste că nu putea să-şi închipuie decât o singură opţiune de carieră pentru o femeie înaltă. Sau că nu putea să-şi ţină gura.

Alice a simţit energia mamei sale pătrunzând în cameră, odată cu parfumul ei. S-a întors spre uşă.

— Bună, mamă! Alice a simţit un val de aer rece pe ceafă; era începutul lui noiembrie, iar New Yorkul cocheta deja cu ideea de iarnă. Alice nu-şi văzuse mama de câteva săptămâni, ceea ce era neobişnuit. Julia fusese ocupată cu munca. Te-ai parfumat prea tare, i-a zis şi a strâmbat din nas.

— Serios? Julia s-a aşezat vizavi de ea şi s-a uitat imediat pe meniu, deşi comanda mereu acelaşi lucru: o salată grecească şi un pahar de vin alb. Probabil că am uitat şi m-am dat din nou înainte să plec de la birou.

Alice s-a uitat cu atenţie la mama ei şi a observat că era proaspăt rujată. De obicei, Julia renunţa la ţinuta de birou înainte de a se vedea cu fiica ei; astăzi însă, părea să o fi accentuat. Părul Juliei era strâns în coc, ca de obicei, dar într-o parte îi scăpase o buclă. Alice se uita la bucla rebelă, când mama ei a spus:

— Am o serie de lucruri să-ţi spun.

— O serie?

Alice a zâmbit. A presupus că era vorba despre un nou client, noi angajaţi şi, poate, o piesă de artă pe care Julia o cumpărase. Mama ei îi prezenta uneori lui Alice tranzacţiile ei pentru că i se păreau incitante, fără a observa că fiica ei nu avea nicio fărâmă din interesul pentru acumularea de avere sau prestigiu profesional al mamei ei. Când Alice şi-a luat primul job de redactor într-o editură, Rose i-a spus:

— Ştiu că ai ales genul ăsta de meserie ca să o scoţi din minţi pe mama ta. Şi va funcţiona.

Rose se referea la genul de slujbe prost plătite, fără perspective de ascensiune ierarhică şi fără nicio modalitate de a triumfa. Pe Alice, asta a făcut-o să râdă.

— Ai ceva dreptate, bunico, a răspuns ea.

Dar i-au plăcut şi munca ei, şi faptul că nu implica în niciun fel politica. Bursa se prăbuşise mai devreme în toamna aceea, iar Alice credea că scările pe care mama ei le preţuia atât de mult erau făcute din lemn putrezit. Prietenii ei se descurcau cu

toţii greu din punct de vedere financiar, în ciuda diplomelor lor universitare. Carrie era barmaniţă, publicase şase poezii în reviste literare şi lucra la un volum. Rhoan locuia împreună cu cei trei fraţi ai săi într-un apartament cu un singur dormitor şi câştiga salariul minim ca stagiar într-o bibliotecă de artă, deşi avea o diplomă de master.

— Sora mea Sylvie e pe moarte, a spus Julia.

Atenţia lui Alice a revenit în prezent.

— Pe moarte? Şi-a amintit de fotografiile pe care le găsise în noptiera mamei sale, cu ani în urmă. Cele patru surori cu părul cârlionţat. Îmi pare rău, a spus ea. Sylvie este cea mai apropiată de tine ca vârstă, nu?

— Când eram însărcinată cu tine, uneori dormeam cu Sylvie, pe o canapea. Iar când eram mici, împărţeam aceeaşi cameră. Eram foarte apropiate.

Alice a încercat să şi-o imagineze pe mama ei în copilărie, împărţind un dormitor cu o altă fetiţă. Julia tocmai îi spusese în nouăzeci de secunde mai multe despre copilăria ei decât îi spusese de când se ştia ea. Alice a simţit o nesiguranţă, ca şi cum interiorul ei ar fi fost o cameră goală prin care cineva ar fi împins diverse piese de mobilier.

— O să te duci la Chicago să o vezi? a întrebat-o.

Julia a făcut o faţă ciudată, de parcă s-ar fi străduit să-şi reţină lacrimile, sau poate un zâmbet.

— Nu, a răspuns ea. Şi-a netezit uşor părul, adăugând: Sylvie este căsătorită cu tatăl tău.

„Sylvie este căsătorită cu tatăl tău.” Alice şi-a derulat în minte această propoziţie, dar conţinea prea multe erori pentru ca un redactor să le poată corecta. Construcţia se deforma sub propria greutate. A încercat cu o schimbare a timpului verbal:

— Sylvie *a fost* căsătorită cu tatăl meu?

Julia a clătinat din cap.

Cuvintele mamei sale îi răsunau prin minte, ca ecoul într-o peşteră.

— Nu are niciun sens, mamă.

— Tatăl tău a fost cel care m-a sunat să-mi spună că Sylvie e bolnavă.

— Dar tatăl meu a murit.

— Ţi-am spus asta pentru că a renunţat la drepturile părinteşti faţă de tine, când erai foarte mică. Avea probleme de sănătate mintală şi cred că nu se simţea capabil să fie tată. Dar nu am vrut să te simţi respinsă sau să crezi că asta avea vreo legătură cu tine, pentru că nu a fost aşa.

— Opreşte-te.

Julia s-a oprit.

Alice voia să-şi limpezească gândurile; voia să se asigure că înţelege mecanica celor spuse de mama ei.

— Vrei să spui că tatăl meu a renunţat la mine şi din cauza asta mi-ai spus că a murit?

O venă pulsa vizibil la tâmpla Juliei.

— Mi s-a părut cel mai simplu să-ţi spun asta. Părea că e adevărat, într-un fel. Numele lui este William Waters şi locuieşte la Chicago.

Alice a clătinat din cap. Îşi auzea inima bătându-i în urechi, de parcă organele i se rearanjau prin corp. Nu ştia sigur ce a spus mama ei după aceea, nici măcar dacă a mai spus ceva. Alice i-a zâmbit din reflex chelnerului care trecea pe acolo şi a simţit o suliţă care îi străbătea corpul. Îi lipsea *ceva*. Îi lipsea, intens, tot ceea ce-şi dorise când era mică. Avea nevoie de o rezervă pentru mama ei, care spunea lucruri nebuneşti în timp ce era prea parfumată şi machiată prea strident. Avea nevoie de un frate spre care să se întoarcă şi să-şi dea ochii peste cap. Avea nevoie de cineva care să-i spună: „N-o asculta. Şi-a pierdut minţile. E totul în regulă. Nimic din toate astea nu e adevărat”.

— Scuză-mă, a spus Alice, nu mamei ei, ci feţei de masă şi chelnerului, dacă s-ar fi întâmplat ca el să asculte.

Şi-a împins scaunul în spate, s-a ridicat, a traversat restaurantul şi a ieşit pe uşă, cu picioarele tremurându-i. S-a oprit în aerul întunecat al nopţii. Broadway-ul era în faţa ei, cu un huruit constant de

taxiuri şi autobuze. Ferestrele clădirilor erau luminate în galben pe cerul nopţii. Încă îşi simţea bătăile inimii în urechi.

Alice şi-a scos telefonul din rucsac, a derulat rapid printre contactele ei şi a apăsat tasta de apel. Telefonul a sunat de trei ori, apoi Rose a răspuns.

— Alo?

— Bunico!

— Alice!

Rose părea încântată. Alice încerca de obicei să-şi sune bunica de câteva ori pe lună, pentru că ştia că Rose se simte singură.

— Mama tocmai mi-a spus că tatăl meu trăieşte.

La celălalt capăt, s-a aşternut o tăcere stupefiată.

— O, Doamne! a murmurat Rose, în cele din urmă.

— E adevărat? a continuat Alice.

— Păi, a spus Rose, nu am vorbit cu el în ultima vreme, dar da, presupun că este adevărat. Altfel, aş fi auzit. Apoi a făcut o pauză. De ce naiba ţi-ar spune asta acum?

— Sylvie e bolnavă, a spus Alice, de parcă i-ar fi înmânat cuiva o scrisoare.

Şi-a dorit să fie acasă în apartamentul pe care îl împărţea cu Carrie, unde un perete era tapetat cu picturile murale ale Ceceliei. Şi-ar fi dorit să stea în faţa acelor imagini, privindu-le, una după alta, pe acele femei puternice, în loc să stea pe stradă, în timp ce auzea tot felul de zgomote în telefon, iar mama ei era undeva în spate, ca o bilă de demolare care o izbise în plin.

De când era mică, Alice încetase să mai întrebe despre Chicago şi despre trecutul mamei sale, de dragul ei. Acceptase că locul şi oamenii pe care mama ei decisese să-i treacă sub tăcere nu vor face niciodată parte din viaţa ei. Spre sfârşitul adolescenţei ei, când internetul făcuse totul uşor de căutat, ea se gândise să le găsească pe surorile mamei sale, dar – în afară de operele de artă ale Ceceliei – renunţase aproape imediat la idee. Alice ştia că mama ei nu şi-ar dori să o facă şi, din

moment ce Alice nu mai avea nevoie de o familie pentru a se simţi în siguranţă, nici nu a mai căutat informaţiile.

Dar fusese o idioată. A ştiut întotdeauna că mama ei ascunde ceva; de aceea umblase prin sertarele ei când era la gimnaziu. Crezuse că secretul era al Juliei şi că nu avea nimic de-a face cu ea. Alice se ocupa cu verificarea faptelor, din asta îşi câştiga existenţa. Ştia să caute dovezi şi să confirme sursele. Totuşi, Julia îi oferise tinerei Alice foarte puţine fapte şi nu existaseră surse la care să apeleze pentru verificare. Ceea ce a spus Julia a rămas neverificat, iar Alice vedea asta acum. Vedea şubrezimea faptelor care i se prezentaseră şi îşi vedea propria slăbiciune de a accepta totul ca fiind adevărat.

Poate că alţi oameni ar fi putut s-o ajute să-şi dea seama – Rose, Carrie, Rhoan –, dar tânăra Alice crescuse atât de înaltă, încât nimeni nu s-a gândit vreodată să o ajute, iar ea se mândrea că nu ceruse niciodată nimănui ajutorul. Toată lumea – bărbaţi şi femei deopotrivă – se repezea în ajutorul lui Carrie, chiar şi atunci când era perfect în regulă, pentru că era drăguţă şi n-avea decât un metru şi cincizeci şi cinci de centimetri. Dar presupunerea era că Alice nu avea niciodată nevoie de ajutor. Ea putea, până la urmă, să ajungă la fiecare raft înalt şi să-şi care singură bagajele fără nicio problemă. Când cineva încerca să o ajute, îl suspecta de motive ascunse.

— Mai eşti acolo? a întrebat Rose.

— Da.

Zgomotul străzii s-a intensificat din senin, de parcă s-ar fi stârnit o tornadă de sunete. Nenumăraţi decibeli au izbucnit deodată. Două ambulanţe au trecut pe lângă Alice, îndreptându-se în direcţii opuse. Şoferii de taxi înţepeniseră cu degetul pe claxon. Aerul fremăta de sunet, iar Alice şi Rose au trebuit să aştepte ca să aibă vreo şansă să vorbească sau să audă. „Oraşul ne vorbeşte”, ar fi spus Carrie dacă ar fi fost acolo.

— Mama şi mătuşile tale au făcut o groază de prostii de-a lungul anilor, a reluat Rose. Asta nu se poate tăgădui.

— De ce nu mi-ai spus adevărul, bunico?

— Crezi că nu i-am spus mamei tale că e nebună dacă te minte în felul ăsta? a răbufnit Rose. Din cauza asta nu a vorbit cu mine câţiva ani. A început să-mi trimită cărţile alea poştale.

— Nu, a spus Alice. Făcuse un curs de economie casnică în liceu, care presupunea în mare parte să înveţe să brodeze. Alice era groaznică la asta, iar profesoara se apleca peste banca ei, răspândind miros de scorţişoară, şi îi tăia cusăturile cu o foarfecă minusculă. Alice se simţea de parcă cineva – mama ei, presupunea ea – îi tăia acum mici cusături din interior. Nu asta te-am întrebat. Pot să înţeleg, cred, că nu ai vrut să-mi spui când locuiam cu mama. Dar am douăzeci şi cinci de ani. Ai fi putut să-mi spui povestea adevărată când am fost la tine toamna trecută. Ai fi putut să-mi spui oricând.

Alice o auzea pe bunica ei foindu-se în scaunul din bucătărie, adunându-se ca un nor de furtună.

— Nu cred că eu sunt cea pe care ar trebui să fii supărată, a protestat Rose. Ai fi putut afla şi de la William, nu-i aşa? El este tatăl tău şi, dacă ar fi apărut, n-ar mai fi contat ce ţi-a spus mama ta.

Alice s-a gândit la asta.

— E adevărat, a spus ea. Trebuie să ştiu cronologia.

— Cronologia? Ce vrei să spui?

Alice a clătinat din cap. A auzit uşa restaurantului deschizându-se şi închizându-se în urma ei şi a simţit din nou energia mamei ei în apropiere. A simţit cum i se pleoştesc umerii, de parcă ar fi vrut cumva să se facă mai mică şi să se protejeze. Nu avea de gând să-i explice bunicii ei acum ce înseamnă cronologia, şi cum, dacă cronologia unei poveşti nu era clară, nimic nu avea sens. Alice aproape c-a ţipat, pentru că mama ei stătea chiar lângă ea acum. Foarfeca mică tăia, tăia, înăuntrul ei.

— Ce-i în neregulă cu familia asta?

— Bună întrebare, a răspuns Rose.

Julia se agăţa de poşeta ei ca de un colac de salvare. Pe chipul ei se citea nesiguranţa. Alice s-a uitat la ea şi s-a gândit: „Aş putea fi supărată pe tine. Aş putea să ţip la tine. Dar n-am s-o fac. M-ai crescut în aşa fel încât să-mi port singură de grijă şi aşa voi face”.

WILLIAM

noiembrie 2008

Cecelia i-a trimis lui William o adresă şi i-a spus să meargă acolo. „Asta este doar prima”, spunea mesajul. „Vor fi mai multe. Vreau să le vezi.”

El a plecat de la serviciu cu câteva minute mai devreme şi a străbătut mai multe cartiere. Trecuse prima săptămână din noiembrie şi se bucura de zilele răcoroase şi de posibilitatea de a se deplasa cu viteză maximă. A ajuns în North Lawndale, o parte a oraşului Chicago pe care autorităţile locale nu numai că o neglijaseră, dar o trataseră rău timp de o sută de ani. William s-a uitat în jur la casele dărăpănate şi şi-a amintit că a mers pe acolo cu o noapte înainte de a încerca să se sinucidă. La acea vreme, habar n-avea unde se află – în acei ani nu cunoştea decât vecinătatea Universităţii Northwestern – şi îl văzuse pe Charlie. William a zâmbit când şi-a amintit de socrul său apărând în pragul uşii. Charlie fusese considerat un ratat în timpul vieţii, dar la aproape treizeci de ani de la moartea sa, dragostea fiicelor sale pentru el era atât de profundă, încât putea fi considerat cea mai de succes persoană pe care a cunoscut-o William vreodată. Oamenii încă veneau la bibliotecă, după tot acest timp, să-i povestească lui Sylvie câte o faptă bună pe care tatăl său o făcuse pentru ei. Sylvie, Cecelia şi Emeline îi spuseseră lui Izzy atât de multe poveşti despre bunicul ei, încât probabil că tânăra ar fi putut câştiga un concurs de anecdote despre muncitorul de la fabrica de hârtie care murise când era aproape de vârsta pe care o avea acum William. Toate amintirile pe care Sylvie le scrisese despre familia ei se concentrau fie pe tatăl ei, fie pe sora ei mai mare, ca fiind cele două pietre de temelie ale fiinţei sale.

La adresă, a găsit un loc de joacă. Se aflau acolo un teren de baschet cam părăginit, câteva leagăne şi

o structură de cățărare, într-o stare deplorabilă. Mai mulţi adolescenţi jucau trei la trei pe teren. Unul dintre ei l-a zărit pe William şi a strigat:

— Hei, domnule antrenor! Ce faceţi aici?

William a fluturat o mână în semn de salut – băiatul venea la centrul de sănătate al lui Arash – şi a ridicat din umeri. Locul de joacă dreptunghiular nu era plin, din cauza orei şi a perioadei din an, dar puştii se învârteau pe-acolo în grupuri mici şi mai multe fete stăteau cocoţate pe dispozitivele de cățărat, de parcă ar fi fost cuibul lor. Când William a ajuns în mijlocul acelui spaţiu, s-a uitat în jur, neştiind ce căuta, până când a văzut. O pictură murală uriaşă, pe zidul din spate. William a mers într-acolo şi s-a aşezat pe o bancă, de unde avea o privelişte bună. A examinat colţul de jos şi a văzut iniţialele „CP”, aşa cum îşi semna Cecelia lucrările. O mână de băieţi au alergat în jurul băncii lui William, înecându-se de râs, apoi au plecat în cea mai mare viteză, în direcţii diferite.

Pictura murală arăta aproximativ douăzeci de copii stând împreună, ca pentru o fotografie de şcoală. Copiii zâmbeau strălucitor la unison, sugerând că fotograful tocmai le spusese o glumă. William a trecut cu privirea peste şirul de copii de sus; avea acest obicei, pentru că, în copilărie, fusese mereu pus în rândul din spate al fiecărei poze. La capătul rândului stătea o fată albă, cu părul blond şi cu un zâmbet timid. Lui William i s-a tăiat respiraţia pentru o clipă. Faţa ei arăta exact ca a lui la vârsta de zece ani. Nu putea fi altcineva decât fiica lui. Era Alice. A continuat să-şi mişte privirea, ca o maşină de scris care scuipă cuvinte, incapabil să înţeleagă ceea ce tocmai văzuse. William a studiat rândul din mijloc, pe care copii cu chipuri luminoase se înşiruiau unul lângă altul. Aceşti copii păreau versiuni mai tinere ale băieţilor şi fetelor de la centrul lui Arash, şi chiar ar fi putut să fie, pentru că mulţi dintre jucători locuiau în acest cartier. La capătul rândului de jos, era o fetiţă roşcată – mai radioasă decât toţi ceilalţi copii, probabil pentru că

fusese pictată recent pe perete. Cecelia avusese grijă să o integreze şi actualizase unele dintre rândurile din restul picturii, în aşa fel încât Caroline nu ieşea în evidenţă. Totuşi, cu părul roşcat şi zâmbetul larg, emoţionat, părea cea mai vie, cea mai dornică să sară de pe perete şi să alerge spre leagăne.

William a stat mult timp pe bancă. A avut un moment de furie la adresa Ceceliei pentru că l-a păcălit să vadă chipul fiicei sale, dar furia a dispărut la fel de repede cum venise. S-a forţat să se uite la Alice şi la Caroline. S-a silit să se uite la ele fără nicio tresărire, fără teama că le va stinge cu privirea lumina şi frumuseţea. Era prima dată când îi acorda fiicei sale toată atenţia. Părinţii îşi modelau copiii; ştia asta mai bine decât oricine, iar acum şi-a dat seama că trebuie să o fi modelat şi el pe Alice prin absenţa lui, prin tăcerea lui, deşi îşi propusese să o salveze prin aceleaşi mijloace. A resimţit această revelaţie ca pe o lovitură şi a spus cu voce tare:

— Îmi pare rău.

Premisele lui fuseseră greşite şi se întreba cu ce altceva mai greşise.

William ştia deja că va vizita din nou, de multe ori, acest zid. Presupusese că Cecelia avea s-o picteze pe sora lui singură, pentru că de obicei făcea portrete individuale, dar era recunoscător că le pusese împreună pe sora şi pe fiica lui pierdute. Cele două fete aveau să existe câtă vreme va exista şi acel zid, în acelaşi cartier prin care rătăcise William când se afla în cel mai întunecat moment al său. Nici faptul că îl văzuse şi pe Charlie în acest cartier nu părea o coincidenţă. Sylvie scrisese odată despre Emeline că rămăsese blocată într-un copac când era mică şi refuzase să coboare până când tatăl ei şi-a îndreptat spre ea raza tractoare a iubirii. Fantoma lui Charlie ar fi ales această zonă a oraşului pentru a bântui, astfel încât să poată continua să-şi iubească familia. Şi-ar fi petrecut zilele nesfârşite în acest loc de joacă, admirând arta fiicei sale, citind poezii celor două fetiţe şi luminându-le cu afecţiunea lui.

William a clătinat din cap, uimit că putea crede în copii care îşi ţin companie unul altuia într-un tablou şi într-un mort care bântuia prin Chicago. Când era mai tânăr, crezuse în foarte puţine lucruri, dar fără să-şi dea seama, asta se schimbase. William obişnuia să-şi facă griji şi pentru ce merita şi ce nu merita, dar nimeni din jurul lui nu părea să gândească în aceşti termeni şi s-a dovedit că nici el nu mai gândea aşa. I-a trimis un mesaj cumnatei lui: „Mulţumesc”, iar ea a răspuns: „<3”. William s-a încruntat la telefon, confuz, înainte de a-şi da seama că Cecelia îi trimisese înapoi o inimă.

SYLVIE

noiembrie 2008

Sylvie şi Julia se plimbau pe trotuar, după o cină frugală şi un popas la o *taqueria*. Era a doua vizită a Juliei, la numai zece zile după prima.

Julia a oftat şi a spus:

— Am făcut ceva.

Sylvie a observat că sora ei părea tot obosită, dar mai calmă, ca şi cum i s-ar fi luat o povară de pe suflet.

— Sună palpitant, a comentat ea.

— Sigur, a răspuns Julia, pe un ton sec. Foarte palpitant. Am făcut ceva pentru a încerca să rezolv situaţia cu Alice. Dar pentru asta, a trebuit să dau totul peste cap, iar acum e supărată pe mine. S-ar putea să fie prea supărată ca să mă ierte vreodată.

Sylvie a protestat:

— Ştie că o iubeşti.

— Mai mult decât orice.

— Atunci probabil că o să se rezolve.

Julia a făcut o faţă acră.

— Întotdeauna am urât cuvântul „probabil”. S-a uitat în sus, de parcă ar fi verificat indicatoarele stradale, apoi a spus: Am avut totul sub control când Alice era mică. Pe bune. Totul. A fost frumos. Totuşi, nu am fost pregătită ca Alice să crească. Nu ştiu de ce.

Sylvie s-a oprit din mers. Erau vizavi de un cinematograf vechi pe care îl frecventaseră în copilărie, unde văzuseră *Willy Wonka şi fabrica de ciocolată*, *Războiul Stelelor* şi filmele cu Buster Keaton, care îi plăceau nespus tatălui lor.

— Hei, hai să vedem un film, a spus ea.

Julia a mijit ochii la lista cu titlurile din program.

— N-am mai văzut un film la cinematograf de ani de zile, a spus ea. N-am niciodată timp.

Filmul care urma să înceapă era unul despre care niciuna dintre ele nu auzise, dar au cumpărat oricum

două bilete. Au cumpărat pungi uriaşe de popcorn cu unt şi două sucuri imense. Odată ce s-au aşezat pe scaunele lor de pluş, Sylvie a privit în jos şi s-a întrebat ce gust va avea popcornul. Mâncarea şi băutura începeau să-şi schimbe aromele în gura ei. O gogoaşă ar fi putut avea un gust amar, chiar dacă ar fi fost glazurată cu zahăr. Cafeaua ei din acea dimineaţă avusese un gust de parcă ar fi fost dreasă cu sirop de arţar, deşi nu adăugase niciun îndulcitor. Sylvie a luat din popcorn, l-a băgat în gură cu prudenţă şi a constatat uşurată că avea acelaşi gust dintotdeauna. Sărat şi crocant. Asta pentru că era cu Julia, a decis ea, în acest timp situat în afara vieţii lor reale. Durerile de cap ale lui Sylvie se înteţiseră de curând şi deveniseră mai intense, dar nu avusese niciuna când Julia era lângă ea; era logic că, alături de sora ei, i se permitea pentru scurt timp să-şi păstreze şi normalitatea papilelor gustative.

Sylvie ştia că ar trebui să-i spună lui William că s-a reîntâlnit cu Julia; şi urma să-i spună în curând. Aceste vizite ale Juliei i-au amintit totuşi de săptămânile în care dragostea lui Sylvie şi a lui William fusese închisă în camera lui de cămin, înainte să afle Kent. Pe vremea aceea, Sylvie şi William se asigurau reciproc că ceea ce făceau nu era atât un secret, cât o amânare – câteva momente preţioase furate, înainte să intervină viaţa reală, cu complicaţiile ei inerente. În acele săptămâni private, ea şi William respiraseră un aer plin de fiecare moleculă a iubirii şi bucuriei lor de a se fi găsit unul pe celălalt. Sylvie simţea toate aceste emoţii, această alchimie magică, cu sora ei acum. La urma urmei, Sylvie a trăit două mari iubiri în viaţa ei: mai întâi pe cea pentru surorile ei, apoi pe cea pentru William. Sylvie simţea acum că în sinea ei se petrecea o schimbare semnificativă: lega cine fusese în prima jumătate a vieţii cu cine devenise. Îşi unea viaţa şi inima şi voia să ţină totul în faţa ei: un întreg frumos.

„Săptămâna viitoare”, şi-a spus Sylvie. „Am să-i spun săptămâna viitoare.” Ştia că această amânare şi

motivele ei erau, practic, atât minciuni, cât şi secrete, după termenii mantrei soţului ei, dar şi-a spus că mantra era pentru cei vii. Ea era pe moarte, ceea ce însemna că putea să fie lângă Julia chiar în acel moment şi să stea în braţele lui William în seara care urma.

Filmul s-a dovedit a fi despre curse de maşini şi era în mod clar destinat adolescenţilor. Sylvie râdea ori de câte ori o maşină era pe cale să se răstoarne, în timp ce oamenii din jurul ei icneau. Şi-a dat seama că poate răspunde la orice stimul aşa cum dorea ea. Dacă se întâmpla ceva trist, ea nu trebuia să plângă. În mijlocul unei scene culminante care implica un ambuteiaj de zece maşini, ea s-a întins şi a luat-o de mână pe Julia. Nu se atinseseră până în acel moment. Amândouă avuseseră grijă să nu facă asta, pentru că se simţea ca un parametru care le menţinea în acest loc liminal în care puteau să se vadă fără ca asta să conteze. Era ceva precum barele de protecţie pe o ciudată pistă de bowling pe care se aflau. Dar Sylvie nu mai avea timp şi nu mai era interesată de parametri şi reguli – nici măcar de cele inventate de ea.

A simţit-o pe Julia că înţepeneşte pentru o fracţiune de secundă, apoi se relaxează. Nu s-a retras şi, în întunericul cinematografului, cele două surori nu aveau vârstă. Aveau zece, treisprezece şi patruzeci şi ceva de ani. Julia era absolut încrezătoare că îşi poate proiecta propriul destin, iar Sylvie se deschidea către cărţi şi băieţii care intrau în bibliotecă. Au fost atât de multe momente, îngrămădite unul într-altul, şi perioada lungă în care s-au îndepărtat una de alta, la bine şi la rău.

Sylvie s-a gândit: „Merită să mori pentru asta”.

Un şofer cu o linie fermă a maxilarului şi ochi de un albastru uluitor a făcut un opt desăvârşit pentru a evita un accident. Adolescenţii din public aclamau; Sylvie a zâmbit, iar Julia a continuat să o ţină de mână. S-a gândit la romanul pe care tocmai începuse să-l citească – un clasic pe care îl amânase de ani de zile, dar pe care nu mai avea timp să-l

amâne. Personajul principal adormea în timp ce citea, iar când se trezea, cu mintea încă în ceaţă, credea că *era* ceea ce citise: un cal, sau rivalitatea dintre doi regi, sau o cabană. Lui Sylvie îi surâdea ideea şi, de când citise asta, se reimaginase. Era părul sălbatic al Juliei, era lacul din care fusese odată scos soţul ei şi, indiferent de ce s-a întâmplat mai departe, era iubirea.

După primirea diagnosticului, Sylvie începuse să le însoţească pe Cecelia şi Emeline în excursiile lor bisăptămânale la magazinul angro, pentru a cumpăra cantităţile enorme de hârtie igienică, prosoape de hârtie, pungi cu fermoar, lapte praf pentru bebeluşi şi apă minerală, necesare la superduplex. Cecelia deţinea acum o maşină, un sedan galben-lămâie, aşa că nu mai trebuia să împrumute vehiculul unui vecin pentru aprovizionare. Sylvie nu avea nevoie de nimic de la magazin, desigur; ea şi William nu aveau nevoie de cantităţi uriaşe din nimic pentru gospodăria lor de două persoane. Dar îi plăcea să facă drumul cu surorile ei; îi amintea de vremea în care erau tinere şi se întorceau toate trei acasă de la Julia şi vorbeau pe drum. Îi plăcea să se uite pe geam şi să-şi vadă oraşul perindându-se în grabă. Îşi aducea o carte şi citea în maşină, în timp ce gemenele făceau cumpărături, iar la întoarcere împărţea bancheta din spate cu produsele din hârtie. Nu simţea nicio urmă de vinovăţie pentru că nu le spusese surorilor ei mai mici că o văzuse pe Julia. Când ea nu va mai fi, vor avea destul timp cu sora lor mai mare. De asemenea, nu credea că ele s-ar supăra pentru că fuseseră lăsate pe dinafară – oricum, nu prea tare. Ele ar înţelege de ce avea nevoie Sylvie şi ar fi mulţumite că a avut norocul să-şi împace sufletul.

În drum spre casă de la magazin, Cecelia trecea mereu cu maşina pe lângă locul de joacă unde erau pictate portretele lui Alice şi Caroline. Surorile rămâneau în maşină; sedanul încetinea şi ele se

uitau pe geam la opera de artă. Lui Sylvie îi plăcea pictura murală, îi plăcea că William i-a cerut Ceceliei să-i picteze sora. Într-o după-amiază târzie, pe drumul de întoarcere în Pilsen, Sylvie a fost cât pe ce să-i spună Ceceliei să n-o ia pe traseul acela, pentru că simţea că se apropie o migrenă şi voia să ajungă acasă. Dar n-a spus nimic, iar Cecelia a intrat în North Lawndale, încetinind la locul obişnuit. Sylvie s-a întors să privească pe geam şi a inspirat adânc, pentru că William era la locul de joacă. Soţul ei înalt, cu părul blond, era aşezat pe o bancă, în faţa picturii. Numai partea din spate a capului şi umerii îi erau vizibile, dar era, fără îndoială, el.

— Ăsta e…? a întrebat Emeline.

Sylvie a confirmat din cap; Cecelia îl recunoscuse şi ea şi maşina s-a oprit. Cele trei surori l-au privit pe William contemplându-le pe Caroline şi Alice. Stătea complet nemişcat pe bancă, iar panta uşoară a umerilor lui îi spunea lui Sylvie că era calm.

Când fericirea a găsit-o pe Sylvie în zilele acelea, i-a pus stăpânire pe tot corpul şi a simţit cum se îmbujorează de plăcere să asiste, împreună cu surorile ei, la o asemenea privelişte. Nu voia ca William să o vadă şi, într-un minut sau două, urma să-i spună Ceceliei să plece. Dar o parte din îngrijorarea care se cuibărise în inima lui Sylvie de când aflase că era bolnavă a început, pentru prima dată, să dispară. Ea îl părăsea pe William, dar el avea acest parc, această bancă, această pictură, iar prezenţa lui aici însemna că nu-şi mai întorcea privirea de la copiii de care se îndepărtase. Se gândea la cele două fete, ceea ce însemna că uşile care fuseseră de mult ferecate în el s-ar fi putut deschide; ceea ce însemna că William ar putea fi bine fără soţia lui. Mai şi câştiga teren, nu doar pierdea.

ALICE

noiembrie 2008

În timpul zilelor de lucru, lui Alice îi bâzâia telefonul în buzunar o dată la câteva ore. Mesajele erau de la mama ei. Julia îi trimisese cel puţin douăzeci de mesaje de la cina lor la restaurantul grecesc. Indiferent ce spuneau, o oboseau pe Alice. Dar îi plăcea cum erau stivuite în telefonul ei, ca un fel de documentare asupra mamei ei care îşi pierdea minţile. Iniţial, mesajele erau scuze sau explicaţii incoerente.

„Îmi pare rău, dar am avut motive."

„Putem să ne întâlnim doar câteva minute să vorbim?"

„Te iubesc, te iubesc, te iubesc. Am crezut că e cel mai bine pentru amândouă să nu-ţi spun."

„Mi-a fost teamă că ai vrea să mergi la tatăl tău dacă ai şti că trăieşte. M-am convins că dacă ai merge la Chicago să-l vezi, ai alege să locuieşti cu el şi Sylvie. Ţi-ar fi oferit o familie întreagă, cu o mamă şi un tată. Ştiu că sună ca o nebunie, dar eram puţin nebună la vremea aceea."

„Trebuie să ai întrebări la care pot încerca să răspund. Mi-e dor de vocea ta."

Alice avea întrebări, dar nu avea de gând să-i ceară răspunsuri mamei sau bunicii. Mama ei o manipulase toată viaţa prin tăcerea ei. Conversaţii închise, întrebări deviate. O lăsase pe Alice să ghicească şi să facă strategii fără să aibă niciuna dintre datele necesare. Amândouă o minţiseră – Rose, poate prin omisiune – şi nu erau surse de încredere.

Când Alice părăsise restaurantul grecesc şi pe mama ei în acea noapte, făcuse pe jos tot drumul din Upper West Side până la apartamentul din Brooklyn pe care îl împărţea cu Carrie. Acesta era alcătuit dintr-un dormitor şi un living cu o canapea extensibilă. Aranjamentul oficial a fost ca cele două să doarmă cu schimbul câte o săptămână în dormitor. Exista o oarecare flexibilitate în acest aspect, dacă Carrie îşi petrecea noaptea la tipul cu care se vedea sau dacă vreuna dintre ele era prea obosită ca să mai întindă canapeaua – atunci dormeau împreună în patul dublu. Când Alice a intrat, Carrie era deja în pijama şi scria într-un jurnal, pe canapeaua desfăcută; era săptămâna ei de dormit pe canapea. Arăta ca versiunea adultă a fetiţei cu care Alice se împrietenise la grădiniţă: minionă, cu ochi mari şi albaştri şi cu părul castaniu, tuns scurt. Alice, din cauza felului în care crescuse şi se înălţase de-a lungul anilor, nu mai semăna deloc cu versiunea ei de la grădiniţă.

Carrie a măsurat-o pe Alice din cap până în picioare şi a spus:

— În mod clar, s-a întâmplat ceva colosal. S-a ridicat şi, de parcă s-ar fi pregătit să fiarbă apă şi să adune prosoape, a întrebat: De ce ai nevoie?

Alice a rămas lângă uşă până când i-a spus totul lui Carrie. Apoi şi-a lăsat rucsacul şi haina pe podea, şi-a scos cizmele joase şi s-a ghemuit pe canapeaua extensibilă. Şi-a strâns genunchii la piept, iar Carrie a frecat-o pe spate.

— Ai un tată, a spus Carrie, cu uimire în voce.

— Într-un fel. Din punct de vedere legal, nu este tatăl meu. Nu m-a vrut.

Părul îi cădea peste faţă; vorbea printr-o perdea deschisă la culoare.

— Numai mama ta putea păstra un secret ca ăsta timp de douăzeci şi cinci de ani.

Carrie le povestea străinilor detalii intime din viaţa ei după câteva minute de când îi cunoştea şi întotdeauna găsise calmul Juliei derutant. Odată, când erau adolescente şi Carrie dormea la Alice,

Carrie a întrebat-o pe Julia când îşi pierduse virginitatea. Alice şi Carrie au văzut cum ceva se petrecea în sufletul Juliei, ceva care a făcut-o să roşească, apoi Julia a spus că trebuie să sune la serviciu – vineri seara la ora nouă – şi a plecat din cameră.

— Ar fi putut păstra secretul ăsta pentru totdeauna. Alice s-a uitat la Carrie. Cred că a încercat să mă rănească cu asta. Părea… nu ştiu, uşor exaltată.

— De efectul pe care l-ar fi putut avea asupra ta?

Alice a aprobat din cap. A simţit că o podidesc lacrimile.

— Nu văd de ce modul în care aleg să-mi trăiesc viaţa, un mod care nu face rău nimănui, o deranjează atât de mult.

— O, Alice!

— Îmi place să am o viaţă simplă. Alice simţea toate firele neterminate din ea; foarfeca minusculă le tăiase pe toate. Nu-mi place să… simt atât de mult.

— Ştiu. Carrie a rămas tăcută un moment, apoi a continuat: M-am abţinut întotdeauna să comentez despre tine şi mama ta, atât cât am putut. Tu ştii asta.

Alice a confirmat din cap, deja resemnată cu orice avea să urmeze.

— Haide, a spus ea. Spune tot ce vrei.

Carrie şi-a compus o expresie adecvată; lua în serios această permisiune, această ocazie.

— Bine, iată ce cred că s-a întâmplat. Din punctul meu de vedere, te-ai închis în tine, probabil imediat după ce mama ta ţi-a spus că tatăl tău a murit. Singurii oameni pe care i-ai iubit înainte de acea veste – acea minciună, după cum s-a dovedit – sunt încă singurii oameni pe care îi iubeşti din toată inima. Singurii oameni pe care ţi-ai permis să-i iubeşti. Eu, mama ta şi bunica ta. Atunci când eram mici, uneori aveam impresia că aproape te deschideai. Îţi aminteşti când te-ai îndrăgostit de băiatul ăla cu ţepi în cap, când eram în şcoala

generală? Dar pe urmă te-ai închis complet. Ai cea mai bună inimă şi nu o foloseşti. Mama ta este responsabilă pentru asta. E ca şi cum te-ar fi crescut să fii puşcaş marin sau aşa ceva, cu un set de abilităţi complet neobişnuit. Julia este chiar mai responsabilă decât credeam, din moment ce te-a minţit toată viaţa. În mod evident, îşi dă seama acum şi vrea să încerce să-şi anuleze greşelile.

— N-am nevoie să anuleze nimic. Alice îşi simţea propria încăpăţânare ca pe un nod într-un covor, dar nu-i păsa. Mi-aş dori să nu-mi fi spus.

Carrie s-a aplecat şi sărutat-o pe obraz. Alice strălucea, ca un felinar proaspăt curăţat, după ce i-a permis să rostească discursul pe care îl suprimase ani de zile.

— Julia ţi-a spus totuşi, iar asta este şi interesant, nu? Tatăl tău este în viaţă. Poţi să te întâlneşti cu el şi să-l întrebi de ce a făcut ceea ce a făcut. La urma urmei, ai toate genele lui. Poţi să te întâlneşti cu bărbatul ăsta înalt.

— Trebuie să-mi dau seama de cronologie înainte de a putea lua în considerare asta, a explicat Alice. Trebuie să aflu ce s-a întâmplat la Chicago. Nu ştiu nimic, Carrie.

Carrie a privit-o. Ştia cum lucrează Alice. Cele două prietene erau opuse în multe privinţe, dar amândouă aveau principii clare cu privire la modul în care trăiau, nu tolerau nemernicii şi se sprijineau întotdeauna una pe alta.

— Cu ce pot să te ajut? a întrebat-o.

— Poţi sta cu mine în timp ce îl caut pe Google, a spus Alice. Şi dă-mi timp să procesez totul. Nu e nicio grabă.

Cele două tinere au stat treze până la ora patru dimineaţa, pe canapeaua extensibilă. A fost o muncă dificilă, pentru că în creierul lui Alice era un permanent bruiaj, îi venea greu să citească frazele care se înşiruiau pe ecranul computerului, iar imaginile erau copleşitoare. Tatăl ei era principalul preparator fizic al celor de la Chicago Bulls, aşa că existau numeroase fotografii cu el online. Erau

câteva poze cu el discutând cu jucătorii, probabil despre accidentări. Era şi în fotografiile personalului, cu alţi treizeci de bărbaţi care purtau tricouri polo identice. Apărea o singură poză mai timpurie, de la Universitatea Northwestern, o imagine cu echipa de baschet a colegiului, iar el stătea în capătul unui rând, îmbrăcat cu un tricou, dar cu pantaloni normali, şi era în cârje.

— E super drăguţ în fotografia asta, a spus Carrie. În fotografiile mai recente, arăta nu doar mai în vârstă, ci şi tocit, ca o stâncă pe plajă. S-a uitat mai de aproape. E din 1982. Deci, cu un an înainte de a te naşte tu.

Alice a aprobat din cap. Se simţea uşor ameţită, deşi nu băuse nimic în afară de câţiva litri de apă la restaurant. Au adormit amândouă la un moment dat şi, din moment ce a doua zi era sâmbătă, nicio alarmă nu a sunat şi nu s-au trezit decât dimineaţa târziu. Pe Alice o durea capul, dar se simţea şi uşurată, de parcă i s-ar fi ridicat o povară de pe suflet. Abia la micul-dejun i-a trecut prin minte că şi-a înăbuşit întrebările şi a evitat toată viaţa să caute răspunsuri, din respect pentru mama ei. Nu mai trebuia să facă asta. Putea să întrebe pe oricine orice dorea. Acest lucru a făcut-o să zâmbească atât de larg, încât a simţit cum i se încordează obrajii, iar Carrie şi-a ridicat privirea din bolul cu cereale şi a zâmbit drept răspuns.

Alice s-a întrebat ce ar putea însemna asta. Care erau întrebările ei? Ce voia să ştie? Ce voia să spună? Nu se gândise niciodată la aceste posibilităţi; se simţea de parcă purta ochelari de cal şi tocmai îi fuseseră îndepărtaţi. Orizontul era nesfârşit, în toate direcţiile.

S-a auzit o bătaie la uşă; era Rhoan.

— Carrie m-a pus la curent. S-a aşezat la masa din bucătărie, de parcă s-ar fi alăturat unei întâlniri aflate deja în desfăşurare. Alice, asta explică atât de multe! Întotdeauna am simţit că erai în aşteptare, ca şi cum ai fi stat cu urechea la pământ şi nu ai fi vrut

să te mişti, ca să nu ratezi ceva. Credeam că aştepţi un tip, dar asta e mult mai tare.

— Exact, a confirmat Carrie.

— O să mă folosesc de doctoratul meu aproape obţinut. Sunt un cercetător de talie mondială, ştii doar. O să te ajutăm să găseşti fiecare fărâmă de informaţie despre oamenii ăştia.

Alice a dat să obiecteze, dar Rhoan a fluturat din mâna lui mare, reducând-o la tăcere.

— Ştii cât ne bucurăm că putem să-ţi fim de folos? Nu ne laşi niciodată să te ajutăm. Întotdeauna spui că eşti bine. Nu ai niciun pic de dramă în tine, Alice Padavano, dar asta e ditamai drama.

— Nu-mi plac dramele, a spus Alice, cu privirea-n farfurie.

— Ştiu asta. Dar faptul că am şansa să te ajut mă face atât de fericit, că-mi vine să plâng.

— Eu chiar plâng, a spus Carrie, şi chiar plângea.

— Ştiu că e greu, a continuat Rhoan. Dar lasă-ne să avem grijă de tine, bine?

Alice şi-a dus mâinile la faţă şi a râs. Cu toate firele tăiate în interiorul ei, nu avea cum să reziste. Simţea dragostea prietenilor ei pătrunzându-i prin piele în trup, aşa că a plâns şi ea.

— Masa asta, a spus ea, când i-a venit ceva în minte. Asta era masa noastră din bucătărie când eram mică. Aveam cinci ani şi stăteam la masa asta, când mama mi-a spus că tatăl meu a murit.

— Uau! s-a mirat Carrie.

— Există istorie peste tot, a comentat Rhoan. Al naibii ce-mi place treaba asta!

A lucrat într-o bibliotecă de cercetare, iar o săptămână mai târziu i-a înmânat un dosar cu fotografii şi date biografice despre William Waters şi despre celelalte trei surori Padavano. Găsise fotografii mai bune, ceva mai clare, ale tatălui ei, iar asemănarea lui Alice cu el era remarcabilă. Subţire, înalt, acelaşi păr de culoare nedefinită, aceiaşi ochi. Era un anunţ în ziar despre cununia lui William şi a Juliei. Julia era descrisă ca o viitoare casnică în articol, iar William se pregătea pentru a deveni

profesor de istorie. Fotografia era un prim-plan din ziua nunţii lor: Julia era frumoasă, într-o rochie albă, strălucitoare. William purta un costum elegant, iar zâmbetul lui părea supus, pe lângă cel radios al Juliei. Alice a studiat fotografia, uimită să vadă cât de fericită părea mama ei; nu exista nicio dovadă a vreunui neajuns care să o fi alungat din căsnicie, apoi din Chicago, şaisprezece luni mai târziu.

Erau informaţii despre diploma de colegiu a lui William, un singur an de istorie la universitate, un master în fiziologia sportului şi istoricul activităţii sale profesionale. Notele detaliază două internări, o dată pentru o operaţie la genunchi în timpul colegiului, apoi din nou în 1983 – când Alice era foarte mică –, într-un spital de psihiatrie. Boala lui mintală a fost, probabil, motivul pentru care părinţii ei divorţaseră şi motivul pentru care tatăl ei renunţase la ea. Ea şi mama ei sosiseră la New York chiar în timp ce William Waters era în spital.

În timp ce răsfoia dosarul, mama ei i-a trimis un mesaj: „Poţi să-mi spui ce înseamnă în literatură când o persoană îşi pierde umbra? Parcă îmi amintesc că Peter Pan a furat umbra lui Wendy”.

I-a arătat mesajul lui Carrie, care a spus:

— Lucrurile devin, cu siguranţă, interesante în mintea mamei tale. Ai de gând să-i răspunzi?

— Nu. Uită-te la asta: am o verişoară care este cu niciun an mai mare decât mine. Isabella. Cecelia are o fiică. Arată ca toate fetele Padavano, cu excepţia mea.

Erau la masa din bucătărie. Tocmai mâncaseră spaghete, unul dintre puţinele feluri pe care Alice ştia să le facă bine. Era totodată şi preparatul ei preferat; al lui Carrie era o salată în care punea tot ce găsea, cu rezultate variabile.

— Ai terminat de redactat romanul ăla trist?

— Adaptarea după *Fiicele doctorului March*? Da.

— Atunci e timpul să mergem la Chicago, a spus Carrie. Poţi să-ţi iei câteva zile libere de la muncă. Şi ai toate informaţiile disponibile în folderul acela.

— S-ar putea să mai fie ceva, a spus Alice. Îşi simţea trupul greu, de parcă ar fi fost înrădăcinat în scaun. A căutat din priviri o modalitate de distragere a atenţiei, dar n-a găsit niciuna. Tot ce vedea ea era mobilă la mâna a doua şi o chiuvetă plină cu vase de spălat. Carrie, el nu vrea să mă cunoască. Nu a vrut niciodată să aibă de-a face cu mine.

Carrie a privit-o cu ochi mari.

— Să nu plângi, a prevenit-o Alice.

— Nu plâng. Ascultă. A luat această decizie cu mult timp în urmă, când se afla într-o stare emoţională teribilă. S-ar putea să simtă cu totul altfel acum. Poate că şi-a petrecut ultimii douăzeci şi cinci de ani regretând că a renunţat la tine. Sau Julia ar putea să te mintă în legătură cu o parte a poveştii. La naiba, Julia ar fi fost în stare să-l plătească pe tatăl tău să stea departe. Rhoan nu poate găsi astfel de răspunsuri în ziarele vechi. Trebuie să mergi acolo şi să-l întrebi.

„Du-te", şi-a spus Alice. Călătorise foarte puţin în viaţa ei. Era familiarizată doar cu drumul de patru ore până la Boston. Şi o vizitase pe Rose în Florida. Dar refuzase opţiunea de a studia în străinătate şi nu înţelesese niciodată de ce plecau unii oameni din New York. Aici era casa ei şi, cu siguranţă, nici un alt loc nu putea concura cu New Yorkul.

— Eşti majoră, a insistat Carrie. Ai douăzeci şi cinci de ani. Nu mai ai nevoie de un tată. Trebuie doar să-l cunoşti şi să-l întrebi ce şi cum, ca să poţi merge mai departe cu viaţa ta.

Alice şi-a ascultat prietena vorbind şi a încercat să preia cuvintele, dar ideea de a merge la Chicago să-şi cunoască tatăl şi aceea de a-şi continua viaţa erau în contradicţie. Ceea ce se întâmpla acum făcea parte din viaţa ei. Simplul act de a se urca în acel avion avea s-o arunce în aer pe tânăra sigură, atentă şi calmă pe care o construise de când era mică.

WILLIAM

noiembrie 2008

Erau câteva lucruri pe care William le ştia fără să i le spună cineva. Ştia despre Kent că l-a sunat pe psihiatru pentru a se asigura că medicamentele lui William erau sigure şi că îl examina în timpul şedinţelor, în caz că ar fi apărut un nou grad de îngrijorare. William simţea şi îngrijorarea lui Kent, o prezenţă care existase, la un nivel sau altul, de când se cunoscuseră. Când Nicole s-a mutat de acasă, în timpul divorţului, William a dormit în camera de oaspeţi câteva nopţi, astfel încât Kent să nu treacă de la situaţia de om însurat direct la cea de om complet singur. Fusese recunoscător pentru şansa de a-şi ajuta prietenul în acea perioadă. Când Kent şi-a cerut scuze pentru tristeţea lui, William i-a spus că a fost o uşurare să-şi îndrepte grija asupra lui după atâţia ani în care simţise că el era cel care trebuia protejat. După divorţ, deşi Kent îşi recăpătase entuziasmul şi dragostea de viaţă, uriaşul doctor era încă puţin obosit, iar William a simţit şi asta. Ura faptul că prietenul său trebuie să-şi reia îndatorirea de a veghea asupra depresiei sale.

William ştia şi că el era motivul pentru care Julia stătea departe de Chicago. Cu el în viaţa lui Sylvie, Julia avea să rămână neclintită în hotărârea ei, chiar dacă Sylvie merita devotamentul surorii ei mai mari. Şi, în cele din urmă, ştia că Sylvie slăbise în săptămânile precedente. Nu spusese nimic, dar era mai mică şi era mereu rece.

Pregătea cina în fiecare seară acum, încercând să răspundă apetitului tot mai diminuat al lui Sylvie. Prăjea năut cu sare, ca să suplimenteze mesele, pentru că ştia că ea o să-l mănânce. Stoca în congelator îngheţată de ciocolată cu mentă şi ieşea în fiecare dimineaţă, la prima oră, să cumpere gogoşi proaspete. Sylvie zâmbea când îi oferea un baton de granola sau împingea spre ea castronul cu

năut. Ea înţelegea ce face; la urma urmei, mereu înţelesese.

Într-o seară, în timpul cinei, ea a spus:

— Îmi pare rău. Ştiu că nu vorbesc prea mult în ultima vreme.

— E în regulă, a răspuns el. Eşti obosită.

— Mai degrabă… A făcut o pauză, de parcă şi-ar fi căutat cuvintele. Totul este atât de intens în mine acum… încât îmi distrage atenţia. Ştii citatul lui Mark Twain despre cum singurul motiv al existenţei timpului este să nu se întâmple totul deodată? Simt că tot ce s-a întâmplat în viaţa mea se întâmplă acum în mine. Nu mă mai plictisesc niciodată. Mă gândesc la toţi şi la toate. Sunt cu tine acum şi tu eşti aici cu mine, a zis, arătând spre cap. Tatăl meu este şi el aici. El şi cu mine suntem în spatele băcăniei.

William a încuviinţat din cap, ca să arate mai mult că ascultă decât că înţelege. Ştia că probabil nici nu putea înţelege.

— E plăcut?

Ea s-a gândit o clipă şi a încuviinţat din cap.

— E plăcut.

S-au dus drept în pat după ce William a pus farfuriile de la cină în maşina de spălat vase. Sylvie avea nevoie de mult somn, aşa că nu îşi mai petreceau câte o oră sau două seara pe canapea, citind şi uitându-se la baschet. După ce au făcut dragoste în acea noapte, au dormit goi, pentru prima dată de când erau tineri. Îşi desfiinţau obiceiurile şi rutinele şi era ca şi cum ar fi smuls scânduri din podea, iar dedesubt şi-ar fi găsit bucuria.

Înainte să adoarmă, Sylvie a zis:

— A, am vrut să-ţi spun ceva. S-a proptit într-un cot. Sunt mândră de mine.

Surpriza din vocea ei şi comentariul neaşteptat l-au făcut pe William să râdă.

Ea a zâmbit.

— E vorba că nu mă aşteptam să fiu. Când noi am hotărât să fim împreună, am crezut că o să mă urăsc pentru totdeauna puţin. Pentru că dacă aş fi

fost o persoană bună, aş fi stat departe de tine. Aş fi rămas nefericită. Dar când am făcut această alegere…

Sylvie a făcut o pauză, iar William şi-a dat seama că i se întâmpla din ce în ce mai des. Cuvintele păreau să-i fie mai greu accesibile, precum fructele de pe cele mai înalte ramuri ale unui copac.

— E greu de explicat, dar dragostea noastră a fost atât de profundă şi de amplă, încât m-a făcut să iubesc pe toată lumea şi tot ce există. Ceea ce m-a inclus şi pe mine. A zâmbit şi mai larg. Ştiu că sună aiurea, dar sunt mândră de mine. Cred că duc o viaţă curajoasă.

William a încuviinţat din cap, incapabil să vorbească pentru o secundă.

— E şi cazul să fii mândră, a spus el.

Sylvie a închis ochii, cu zâmbetul pe buze. A adormit repede, iar William a rămas treaz mult timp în dormitorul întunecat. Şi-a ascultat soţia respirând. Oare el era mândru de sine? William nu se gândise niciodată la asta. Poate că se simţise aşa de câteva ori, în unele momente trecătoare. Când a ajutat cu adevărat un jucător care avea probleme; când a depistat o problemă pe care nimeni altcineva nu o văzuse şi a găsit o soluţie. A căutat în sine şi şi-a dat seama, surprins, că era mândru de el că a sunat-o pe Julia.

Şi-a amintit cum a sărutat-o pe Sylvie pentru prima dată în camera lui de cămin şi cum dragostea lor a rămas în acea încăpere în primele luni în care au fost împreună. Într-un fel, William nu a încetat niciodată să-şi reţină dragostea, protejând-o. Se simţise mai în siguranţă aşa. Ştia că nu putea pierde dragostea lui Sylvie dacă ştia unde se află. Soţia lui fusese cea curajoasă – ea fusese cea care a pierdut-o pe Julia şi le-a rănit pe gemene –, iar William nu riscase niciodată nimic. Fusese un laş etern, speriat de ceea ce ar fi putut pierde.

Dar după ce Sylvie s-a îmbolnăvit, cel mai rău lucru pe care şi-l putea imagina deja se întâmplase. Trebuia să se deschidă pentru a o proteja. William a

cerut ajutorul primei lui soţii, iar cererea asta în sine – la capătul unui sfert de secol de la despărţirea lor – îl făcuse vulnerabil nu numai faţă de Julia, ci şi faţă de bărbatul zdrobit care fusese în timpul petrecut de ei împreună. Întotdeauna presupusese că deschiderea era sinonimă cu pericolul şi că, dacă nu s-ar fi ţinut strâns de noua viaţă pe care şi-a construit-o, aceasta ar dispărea. Dar cu barierele ridicate, descoperise că viaţa a devenit mai cuprinzătoare. O fotografie ascunsă, transformată în pictură murală. Alice şi Caroline stăteau la un braţ distanţă una de cealaltă. Socrul său găsise o modalitate de a-şi trimite afecţiunea de la distanţă, de peste timp. Iar dragostea lui Sylvie, odată ce William a lăsat-o din mâini, se dovedise a fi exponenţială în puterea ei. Se extinsese pentru a umple tot spaţiul din jurul lui, care era întreaga lui viaţă.

ALICE

noiembrie 2008

Cel mai ieftin zbor către Chicago era la şase dimineaţa, aşa că, înaintea zorilor, Rhoan a împrumutat maşina fratelui său şi a condus-o pe Alice la aeroport, împreună cu Carrie. Alice ştia că, dacă n-ar fi dus-o ei, n-ar fi plecat de una singură. Se simţea bizară şi greoaie, după două săptămâni în care nu vorbise cu mama ei şi în care ştiuse că are un tată. Avea nevoie de încurajarea prietenilor ei. Carrie se oferise să meargă cu ea la Chicago, dar Alice ştia că trebuie să facă asta singură.

Nu i-a lăsat s-o îmbrăţişeze la despărţire.

— Mă întorc mâine, a spus ea.

— Poţi oricând să-ţi schimbi biletul şi să stai mai mult, i-a sugerat Carrie.

— Vreau să mergi acolo şi să le arăţi acelor oameni ce-au pierdut, a spus Rhoan. Ei sunt familia ta. Nu-ţi fie teamă să-i pui la punct dacă trebuie. Dar nu-ţi fie frică nici să zâmbeşti.

Alice a străbătut aeroportul, purtându-şi în spate rucsacul gri. A urmat instrucţiunile însoţitorilor de bord, în timp ce se urca în avion, şi a ţinut ochii închişi pe toată durata zborului. N-ar fi suportat ca cineva să-i vorbească, nici măcar să-i ofere o băutură. Alice se ţinea strâns de cotiere şi era conştientă de fiecare zdruncinătură a avionului, de fiecare mic gol de aer şi de spaţiul pe care-l ocupa.

La O'Hare, un aeroport gigant, labirintic, cu tavane de sticlă asemănătoare unei catedrale, Alice a aşteptat la coada pentru taxiuri, apoi i-a dat şoferului adresa centrului de antrenament al celor de la Bulls, din centrul oraşului Chicago. A încercat să acorde atenţie oraşului în timp ce maşina a traversat râul şi a intrat într-un desiş de clădiri înalte. Trenurile suspendate zdrăngăneau deasupra maşinii. Nu păreau să fie atât de mulţi oameni pe trotuare ca în New York. Sperase să vadă picturi murale, poate

chiar pe ale Ceceliei, dar în această parte a oraşului, zidurile erau goale.

Alice s-a gândit: „Aici a crescut mama. Aici îl voi întâlni pe tatăl meu”. Îşi simţea aproape fizic singurătatea: o furnica pielea de parcă n-ar fi fost atinsă de zile întregi. A constatat că abia îşi amintea sunetul vocii mamei sale, şi asta a panicat-o. Aflându-se aici, Alice se simţea de parcă ar fi abandonat-o pe Julia într-un mod semnificativ, permanent. I-a trimis un mesaj mamei sale pentru prima dată după noaptea de la restaurantul grecesc: „O umbră reprezintă fie blocarea luminii, fie cealaltă jumătate a unei persoane. Când un personaj îşi pierde umbra, a pierdut o parte din sine şi trebuie să caute s-o recupereze”.

Taxiul s-a oprit. Alice a plătit şi a coborât din maşină. Ştia că nu putea să stea pe loc sau să-şi permită să gândească. A deschis uşa de sticlă din faţa ei şi a intrat într-un foaier mare. Auzea bubuitul mingilor de baschet în depărtare, iar câţiva bărbaţi extrem de înalţi stăteau pe canapelele din colţ, cu genunchii ridicaţi. Un bărbat în vârstă, cu un fluier la gât, a trecut pe lângă ea. Avea peste doi metri înălţime. Alice a avut ciudata revelaţie că se află într-un loc în care oamenii nu ar fi manifestat niciun interes pentru înălţimea ei; această clădire era populată de giganţi.

S-a apropiat de birou. Un tânăr şi-a ridicat privirea de la computer. A clipit spre ea şi i s-a adresat:

— Cu ce pot…? a început, dar apoi a amuţit. Domnişoară, semeni leit cu unul dintre preparatorii noştri.

— William Waters? a întrebat Alice.

Tânărul a confirmat din cap.

— E uluitor!

— Pot să-l văd, te rog?

— Nu cred că a venit încă. Dar ar trebui să ajungă din clipă-n clipă. Vrei să iei loc şi să aştepţi?

Alice a încuviinţat din cap şi a traversat foaierul până la canapele. Şi-a dat seama, în timp ce se

aşeza, că mobilierul era neobişnuit de înalt, construit anume pentru oameni supradimensionaţi. Făcea tot posibilul să pară calmă şi relaxată şi să nu tresară, speriată, de fiecare dată când uşa de la intrare se deschidea, ceea ce se întâmpla adesea. După cincisprezece minute, i-a trimis un mesaj lui Carrie: „Cât să aştept?”

Răspunsul a fost: „Mult”.

După treizeci de minute, tânărul de la recepţie s-a apropiat şi a spus:

— Îmi pare rău că durează atât de mult. William ajunge de obicei la timp. I-am lăsat un mesaj pe telefonul mobil, anunţându-l că eşti aici. Sunt sigur că va sosi în curând.

Alice i-a mulţumit din cap şi s-a întrebat, în timp ce el se îndepărta, cum a descris-o în mesageria vocală. O fi zis „O femeie înaltă care seamănă cu tine este aici”? Sau „A apărut fiica pe care n-ai dorit-o niciodată”?

A trecut o oră, iar stomacul începea să-i chiorăie. Era aproape ora prânzului şi se trezise cu mult înainte de zori, prea emoţionată ca să poată mânca. A văzut privirile pline de milă pe care i le aruncau oamenii care lucrau acolo. Şi-a zis: „Sunt o idioată. El ştie clar că sunt aici şi tocmai de-asta nu vine. Tuturor le pare rău pentru mine”.

I-a trimis un mesaj lui Carrie: „În zece minute plec”.

Prietena ei a scris imediat înapoi. „Poţi părăsi clădirea, dar nu pleci din Chicago. Ţi-ai programat douăzeci şi patru de ore acolo. Biletul tău este pentru mâine. Sun-o pe una dintre mătuşile tale. Întâlneşte-te cu cineva.”

Alice s-a gândit puţin la asta. Voia mai mult decât orice să se întoarcă la aeroport. Înapoi la viaţa ei sigură şi confortabilă. Îşi făcuse curaj să vină aici, dar nu ieşise nimic din asta. Dar ceea ce spusese Carrie, că se închisese în ea după ce şi-a pierdut tatăl la vârsta de cinci ani, a sunat adevărat. Fusese ascunsă în umbra mamei sale; absorbise controlul mamei sale, odată cu paharul cu suc de portocale pe

care aceasta i-l dădea dimineaţa, în copilărie. Avea douăzeci şi cinci de ani şi nu fusese niciodată îndrăgostită, nu făcuse niciodată sex. Fusese sărutată o dată, de un tip beat, la o petrecere studenţească, dar nu împărtăşise niciodată un sărut. Îi plăcea viaţa ei în siguranţă, dar îşi dădea seama că ar putea avea nevoie să deschidă nişte ferestre, chiar dacă ar face-o doar ca să-şi demonstreze că poate.

— Îmi pare rău, domnişoară. Tânărul era din nou în faţa ei. Am încercat să-l contactez şi pe colegul său Kent, pentru că William este adeseori cu el, dar şi telefonul lui a intrat în mesageria vocală. Nu pot să văd că aştepţi aici. Ce-ar fi să-mi dai numărul tău de mobil şi să-ţi vezi de programul zilei? Te pot contacta când apare William.

Alice şi-a scris numărul de telefon în carnetul pe care i l-a dat bărbatul, i-a mulţumit acestuia, a ieşit din clădire cu capul sus, de parcă nu i-ar fi fost ruşine, de parcă ar fi ştiut ce avea de gând să facă în continuare. S-a dovedit că ştia, odată ce a ajuns în aer liber, pe trotuar. Avea s-o sune pe mătuşa Cecelia, ale cărei lucrări de artă îi tapetau dormitorul şi visele. Alice avea numărul ei – avea toate numerele de telefon, de fapt – din cercetările lui Rhoan.

În timp ce asculta cum sună, şi-a spus: „Dacă nu răspunde nimeni, trebuie să mă întorc la aeroport”.

— Alo? a răspuns o voce feminină.

Lui Alice i-a stat inima-n loc.

— Cecelia Padavano? a întrebat.

— Nu, sunt Izzy. Suni de la spital? Pot să preiau un mesaj? Sunt fiica ei.

— Ce? Nu, nu sun de la spital. Eu… ăă… numele meu este Alice. Padavano. Cred că eşti verişoara mea…

S-a aşternut liniştea, la ambele capete ale liniei. Alice s-a scufundat în tăcere, precum în apa din capătul adânc al unei piscine, habar neavând când sau dacă va ajunge la fund.

— Doamne sfinte! a exclamat Izzy, în cele din urmă. Alice! Unde eşti? Eşti în Chicago?

Alice a încuviinţat din cap, apoi şi-a dat seama că trebuie să vorbească.

— Da.

— Vino aici chiar acum, a spus Izzy. Avem nevoie de tine. Vino acasă!

JULIA

noiembrie 2008

Julia era la biroul ei când a primit apelul. Era după ora optsprezece, iar majoritatea angajaţilor ei îşi terminaseră programul şi plecaseră; deveniseră conştienţi în ultimele luni că atenţia generală a Juliei către munca ei slăbise. Profitau de scăpările ei ca să-şi facă pauzele de prânz mai lungi şi zilele de lucru mai scurte. „Am observat", îi venea Juliei să le spună, dar nu ştia cum să continue, aşa că a tăcut. Ea însăşi trăgea chiulul, de obicei pentru a-şi petrece ziua singură, acasă. Nu se mai aştepta ca acţiunile sau gândurile ei să fie perfect logice. În fiecare zi, arunca o privire peste umăr, întrebându-se dacă adevărata Julia o va ajunge din urmă, cu faţa întunecată de dezamăgire, pentru că *acea* Julia muncise atât de mult pentru a avea un asemenea succes, iar *această* Julia se întreba dacă a meritat.

Când i-a sunat telefonul, a văzut că era un număr din Chicago. Nu era telefonul mobil al lui Sylvie, dar poate că sora ei o suna de la bibliotecă sau chiar de acasă. Nu mai făcuse niciodată asta; Julia îi trimisese un mesaj lui Sylvie când se îndrepta spre aeroport pentru a doua lor vizită, şi cam la asta se limita comunicarea lor când nu erau împreună. Dar Julia a ridicat telefonul cu o senzaţie de uşurare, cu senzaţia că era pe cale să se instaleze în singura versiune a ei pe care o putea suporta zilele astea – cea care era atunci când se afla alături de Sylvie – şi mulţumită să audă vocea surorii ei.

— Alo?

— Sunt Cecelia, s-a auzit de la celălalt capăt, iar Julia a rămas confuză pentru o clipă, pentru că Cecelia semăna la voce cu Sylvie şi, desigur, era sora ei, dar nu mai vorbise cu niciuna dintre gemene de mult timp.

— Aha, a reacţionat Julia, incapabilă să-şi ascundă mirarea din voce. Bună! Ce mai…?

— Trebuie să-ţi spun ceva, a întrerupt-o Cecelia. Sylvie era bolnavă. Avea o tumoare pe creier.

— Ştiu, a zis Julia, cu vocea gâtuită.

— De unde ştiai? Ţi-a spus ea?

— De ce ai spus-o aşa? a întrebat Julia, pentru că nu voia să spună: „la timpul trecut”.

A ascultat în timp ce sora ei i-a spus că Sylvie murise subit în acea dimineaţă. William ieşise douăzeci de minute, iar ea intrase în bucătărie şi se prăbuşise. Când s-a întors, a găsit-o pe podea.

— L-am întrebat ce expresie avea faţa ei, a spus Cecelia. Trebuia să ştiu dacă părea speriată. El a spus că stătea întinsă pe o parte şi că părea că s-a culcat.

Juliei îi venea greu să ţină telefonul la ureche. Trebuia să se concentreze să nu-l scape din mână. Conversaţia ei anterioară, la acelaşi birou, cu William, părea să planeze, sufocant, deasupra acesteia. „Sylvie e bolnavă. Sylvie a murit.”

— S-a întâmplat prea repede, a spus Cecelia, de parcă ar fi auzit gândurile surorii ei. Trebuia să avem mai mult timp. Voiam să te sun când a început să se simtă mai rău şi să-ţi spun să vii acasă. Aveam de gând să fac acelaşi lucru cu mama. Cecelia a făcut o pauză. Am sunat-o pe mama să-i spun, chiar înainte să te sun pe tine.

— Mama, a spus Julia, de parcă ar fi numit o furtună care se apropia.

Rose avea să se întoarcă la Chicago acum. Moartea lui Sylvie avea să o alunge din Florida; toţi aveau să fie rupţi de tot ceea ce cunoscuseră înainte.

Cecelia a oftat.

— Emmie spune că trebuie să pun în continuare întrebări ca să ne lămurim, şi probabil că are dreptate, dar am vorbit şi cu medicul de la spital şi a spus că tumoarea a apăsat pe ceva în creierul ei – nu-mi amintesc cum i-a zis –, ceea ce însemna că a murit în câteva secunde. N-a ştiut ce se întâmplă.

Julia s-a silit să spună:

— Asta e bine.

S-a gândit la ultima dată când o văzuse pe Sylvie, cu o săptămână în urmă. Se ţinuseră de mână în timp ce se uitau la un film. Era prima dată când se atingeau una pe alta, iar energia care venea odată cu acel contact, cu toţi anii care trecuseră şi cu vieţile lor din acei ani, şi toată acea dragoste îi aduseseră Juliei lacrimi în ochi. Aproape simţise că era prea mult s-o ţină pe sora ei de mână, fără să fi vorbit cu fiica ei, într-o după-amiază în care nu era acolo unde ar fi trebuit să fie şi totuşi se afla exact unde îi era locul. Ştiuse Sylvie că mai avea doar câteva zile? De aceea o ţinuse de mână pe Julia şi apoi o îmbrăţişase când a venit timpul să se întoarcă la aeroport? Julia încă simţea îmbrăţişarea, trupul lui Sylvie lipit de al ei.

— Slavă Domnului că Alice e aici! a continuat Cecelia. Nu-mi vine să cred cum s-a nimerit, dar e aşa o binecuvântare să o avem lângă noi!

— Alice? Julia se întreba dacă auzise greşit. Alice este în Chicago?

— A venit aici în după-amiaza asta. Julia, ea şi Izzy s-au înţeles imediat. A fost incredibil, de parcă şi-ar fi amintit că au fost împreună când erau mici. Cecelia s-a oprit un moment, apoi a întrebat: Mă asculţi?

— Te ascult.

— Trebuie să vii acasă chiar acum şi să stai cu noi.

Julia a luat un taxi până acasă la ea şi a împachetat câteva haine într-o geantă mică. Ultimul lucru pe care l-a adăugat a fost pachetul pe care i-l dăduse Sylvie la sfârşitul întâlnirii lor. Julia intenţionase să se întoarcă direct la O'Hare după film, dar Sylvie i-a cerut să vină mai întâi la bibliotecă, să-i poată da ceva. „Dă-mi-l data viitoare", spusese Julia. Sylvie a părut să chibzuiască la asta, dar până la urmă a clătinat din cap şi a spus: „Ar trebui să ţi-l dau acum". Julia a ascuns pachetul la fundul rucsacului şi a plecat la aeroport. Drumul spre Aeroportul Laguardia îi era familiar şi îi dăduse o senzaţie de libertate în cele

două ocazii în care mersese acolo în ultima lună. Julia se desprinsese de istoria şi de identitatea ei şi se dusese să fie alături de sora ei. Şi de fiecare dată, simţise că se îndrepta spre ea însăşi. Acum, în zborul de la New York la Chicago, Julia ştia că toate cele trei surori ale ei făceau parte din ea. Crescuseră împreună, şi multă vreme în pieptul lor a bătut o singură inimă. Când o revăzuse pe Sylvie, Julia se simţise mai vie, mai întreagă.

În timpul vieţii ei la New York, crezuse că a devenit racheta tatălui ei, dar simţise mai concret acea identitate abia atunci când a stat în faţa lui Sylvie, într-un bar din Chicago, gândindu-se cum şi-ar fi putut ajuta fiica. Sub privirea surorii ei, Julia s-a simţit la fel ca atunci când a sosit pentru prima oară la New York: entuziasmată de posibilităţile care o aşteptau, făcând-o să freamăte de emoţie şi teamă. Acum părea clar că a construit o rachetă în New York, a lustruit până la strălucire vehiculul, dar l-a ţinut la sol. Pentru a fi acea rachetă, trebuia să fie cu surorile ei şi trebuia să-şi elibereze fiica.

Julia a acceptat băutura oferită de însoţitoarea de bord şi a încercat să şi-o imagineze pe Alice în oraşul ei natal. Ideea era şocantă, de parcă un puzzle complet ar fi fost livrat cu o piesă în plus, pe care n-ai fi ştiut unde s-o aşezi. Imaginea lui Alice plutea în mintea Juliei deasupra hărţii oraşului Chicago, nu pentru că fiica ei ar fi fost într-un loc nepotrivit, ci pentru că Julia îşi scosese copilul din acea scenă cu mult timp în urmă şi ferecase toate intrările şi ieşirile. A simţit totuşi o uşurare puternică acum, când Alice ştia adevărul despre tatăl ei. Sylvie ar fi aprobat onestitatea Juliei, chiar dacă sosise târziu. Gândul la aprobarea surorii ei i-a strâns inima Juliei şi a trebuit să închidă ochii din cauza durerii. Toate alegerile ei, de acum înainte, aveau să-i rămână necunoscute lui Sylvie.

Când avionul a aterizat pe Aeroportul O'Hare, era trecut de unsprezece noaptea, iar Julia a decis să doarmă la hotelul aeroportului. Ştia că gemenele o aşteptau, dar simţea o nevoie aproape fizică de a

rămâne în afara oraşului, a trecutului ei şi a morţii lui Sylvie, pentru câteva ore în plus. I-a trimis un mesaj Ceceliei că va ajunge la ele de dimineaţă şi a adormit cu braţele înfăşurate în jurul corpului. În vis, încerca să o ajungă din urmă pe Sylvie, care era cu câţiva paşi în faţa ei, pe străzile din Pilsen. Dimineaţă, a băut o cafea enormă în timpul drumului cu taxiul către Chicago. Sylvie îi spusese despre duplexul gemenelor. Se simţea acum ca şi cum Sylvie ar fi încercat s-o pregătească pe Julia pentru momentul în care venirea acasă nu avea să mai fie secretă. O refamiliarizase pe Julia cu cartierul în care crescuse – îi arătase picturile murale ale Ceceliei, îi povestise despre Izzy şi îi explicase cum ea, gemenele şi nepoata ei se trambalau de la una la alta, în aşa măsură încât a fost nevoie să dărâme gardurile şi să facă din cele două case o locuinţă comună. Sylvie o pregătise pe Julia pentru momentul în care ea nu avea să mai fie acolo, dar toţi ceilalţi o aşteptau.

Julia ştia că gemenele aveau sentimente complexe faţă de ea. De-a lungul anilor, suportaseră cu greu limitele pe care Julia le impusese comunicării lor. La început, când Sylvie şi William s-au îndrăgostit, Cecelia şi Emeline au fost profund înţelegătoare faţă de ea. Dar ele se aşteptaseră şi îşi doriseră, fără îndoială, ca Julia să-şi îmblânzească atitudinea în timp, ceea ce nu s-a întâmplat. „Emeline şi cu mine nu am greşit cu nimic”, scrisese Cecelia odată pe o carte poştală. „Vrem s-o vedem pe Alice. Vrem să te vedem pe tine. Am putea să mergem în vacanţă undeva, să facem o excursie împreună, să facem ceva care să nu aibă nicio legătură cu Chicago sau cu New York.” Julia citise cartea poştală stând în picioare la colţul unei străzi, în timp ce bulevardul de lângă ea avea acum o linişte stranie, într-un oraş care era mereu zgomotos. Şi-a amintit că a început să ia în calcul această idee, această deschidere, dar pe urmă clătinase hotărâtă din cap. Nu se simţea capabilă să suporte niciun compromis. Închisese orice supapă

spre trecutul ei – chiar şi spre inima ei – şi o supapă întredeschisă era o supapă compromisă.

Julia urma să-l vadă în ziua aceea şi pe William, pentru prima dată de când el îi dăduse un bilet şi un cec şi ieşise din apartamentul lor. Asta avusese loc într-o altă viaţă, iar Julia era o altă persoană pe atunci. Când s-a gândit la William acum, a constatat că nu-şi mai amintea nici apelul lui din urmă cu câteva luni, nici sfârşitul căsătoriei lor. Şi-a amintit de el ieşind din sală după antrenamentul de baschet, tânăr, sănătos şi chipeş. Şi-a amintit că l-a tras de reverele hainei în frig, cerându-i să o sărute. Şi-a amintit de tinereţea lor şi de ignoranţa lor cu privire la cine erau şi ce îşi doreau cu adevărat.

Când a bătut la uşa casei lui Emeline, mâinile îi tremurau, pentru că ştia că Sylvie nu se va afla de cealaltă parte a uşii. La priveghiul tatălui lor, un tânăr muncitor într-o fabrică de hârtie spusese: „Pare imposibil să ne fi părăsit”. Şi omul acela avusese dreptate – aceea fusese o moarte imposibilă. Moartea lui Sylvie era şi ea imposibilă. Dar poate că imposibil era să renunţi la o persoană. Când dragostea ta pentru ea este atât de profundă, încât face parte din fiinţa ta, atunci absenţa persoanei respective devine parte din ADN-ul tău, din oasele şi din pielea ta.

Moartea lui Charlie şi a lui Sylvie făceau acum parte din topografia Juliei; pierderile curgeau ca un râu înăuntrul ei. Fusese o idioată să stea departe atât de mult, să renunţe la timpul cu sora ei. Julia trăise începutul şi sfârşitul vieţii lui Sylvie, iar asta nu era suficient.

Uşa s-a deschis, şi în prag au apărut Emeline şi Cecelia. Surorile ei mai mici, care acum aveau patruzeci şi ceva de ani şi riduri fine în jurul ochilor. Julia a rămas fără suflare la vederea lor. Se străduise din răsputeri, dar în ultimii douăzeci şi cinci de ani făcuse totul singură şi, bineînţeles – îşi dădea seama acum –, asta nu ar fi putut funcţiona niciodată. Când i-a spus lui Emeline că pleacă din Chicago, sora ei îi spusese: „Ai nevoie de noi lângă tine. S-ar putea să

nu-ţi dai seama de asta, dar aşa e. Avem nevoie una de alta”.

— Îmi pare rău, s-a auzit spunând, în loc de salut.

— O, fetiţă! a căinat-o Emeline.

Julia le-a îmbrăţişat pe amândouă deodată, îngropându-şi faţa în părul lor. Surorile se ţineau una pe cealaltă, respirând în această structură de trei persoane şi încercând să găsească un nou tip de stabilitate, fie şi numai pentru un moment.

WILLIAM

noiembrie 2008

William n-a protestat când Kent a venit acasă cu el, de la spital. N-ar fi putut spune nimic care să-l facă pe prietenul lui să-l lase singur. În spital, în timp ce William stătea pe un scaun, aşteptând ca doctorul să-i spună nu dacă Sylvie putea fi salvată, pentru că nu mai era cazul, dar ce se întâmplase, Emeline îl ţinuse de mână. Nimeni, în afară de soţia lui, nu-l mai ţinuse de mână de multă vreme, iar acest gest al cumnatei sale a fost unul dintre modurile prin care a ştiut că Sylvie se dusese cu adevărat. Cecelia a stat în picioare aproape toată ziua, încercând să obţină informaţii de la orice asistentă sau medic care făcea greşeala să arunce o privire în direcţia ei. Kent se plimba şi el prin sala de aşteptare. Alături de William, Emeline a plâns într-un mod lipsit de dramatism şi de ruşine. Obrajii îi străluceau de lacrimi sub luminile fluorescente.

— Vreau să te fac să mănânci, i-a spus, dar ştiu că nu vrei.

— Nu vreau.

În noaptea aceea, l-a durut când a răsucit cheia în uşa apartamentului, care s-a deschis larg, dezvăluind peisajul fericirii lui. Cu unsprezece ore mai devreme, William intrase pe această uşă, cu o cutie de gogoşi în mână, şi zâmbise în sinea lui, pentru că, deşi plecase cu mai puţin de jumătate de oră în urmă, aştepta cu nerăbdare să o vadă pe Sylvie. Acum Kent stătea lângă el, iar William nu s-a apropiat de bucătărie. Nici în dormitor nu a intrat. I-a spus lui Kent că va dormi îmbrăcat, pe canapea, iar prietenul lui a încuviinţat din cap. Kent i-a adus un pahar cu apă şi i-a dat o pastilă.

— Asta o să te ajute să dormi, i-a spus, iar William a înghiţit-o.

A doua zi dimineaţă, s-a trezit ameţit şi a pus picioarele pe podea. S-a ridicat, iar mişcarea aceea a

necesitat toată energia pe care o avea. A privit spre peisajul pictat de Cecelia, dar nu l-a putut percepe. A inspirat şi a expirat un aer care avea gustul spaimei. Nu voia să trăiască o zi fără Sylvie, şi totuşi asta era situaţia.

— Unde-ţi sunt pastilele? l-a întrebat Kent, iar William i-a spus.

A luat medicamentele zilnice pe care Kent i le-a pus în mână.

— Trebuie luate nişte decizii, a spus Kent. Pentru înmormântare. O să mergem acasă la gemene. A ezitat un moment. Am primit câteva mesaje pe telefon aseară, de la serviciu. Mă asculţi? Tonul lui Kent era blând, iar William s-a uitat la el. Se pare că Alice a apărut ieri la centru. Te-a căutat.

— Alice? a reacţionat William.

— A ajuns în timp ce noi eram la spital. A dormit aseară la Cecelia. William, nu ştiu dacă asta e bine sau rău.

William a încuviinţat din cap, deoarece Kent era sincer. Doctorul exprima rareori o incertitudine.

— N-o cunosc deloc, a spus William şi şi-a imaginat portretul fiicei sale din pictura murală. O fetiţă de zece ani, cu un zâmbet timid. Nu ştiu nimic despre ea.

I se părea că ceea ce spune este că Alice e un test pentru care n-a studiat şi pentru pregătirea căruia n-a avut niciodată acces la lucrările sau cărţile necesare.

Şi-a spus, de asemenea: „Sylvie o voia pe Alice”. William ştia că Sylvie o iubea pe Alice în copilărie. Îşi petrecuse perioada maturităţii tânjind după Julia şi nepoata ei. Alice sosise acum, iar persoana care o dorise nu mai era aici. William s-a cutremurat.

— Nu contează, a spus el şi s-a ridicat.

— Ba contează, l-a contrazis Kent. S-a uitat în telefon şi a adăugat, cu o nuanţă de amuzament în glas: Emeline spune că Alice are un metru optzeci şi cinci. Nu mai e un copil pe care să-l scapi sau căruia să-i faci rău, William. Este o femeie în toată firea.

William şi-a imaginat un felinar uriaş, strălucitor, şi a trebuit să-şi apere ochii de lumină. Stătea într-un întuneric ceţos. Totuşi, ceva în el l-a oprit să se îndepărteze de lumină. Gata cu fuga!

S-au oprit la o cafenea în drum spre superduplex, şi acolo s-au întâlnit cu Gus şi Washington. Cei doi l-au bătut pe William pe spate, dar nu i-au spus nimic în afară de a-l saluta. Când au ajuns aproape de casele gemenelor, Arash a coborât dintr-un taxi din apropiere. Era o zi blândă de noiembrie; bărbaţii purtau cu toţii paltoane, dar le lăsaseră descheiate. William nu era conştient de temperatură sau de cerul senin de deasupra capului. A luat act de prezenţa prietenilor săi cu o înclinare din cap. În mod cert, Kent îi chemase pe aceşti bărbaţi pentru ca William să simtă că face parte dintr-o echipă în ziua în care a încetat să mai facă parte dintr-o căsnicie. Lui Sylvie i-ar fi plăcut asta, s-a gândit William, în timp ce bărbaţii mergeau împreună, cu paşi lungi, pe trotuar.

Kent a deschis uşa casei Ceceliei şi au intrat. Numai Cecelia era acolo şi, pentru că simţurile lui William erau alerte la toate maşinaţiile care erau efectuate în numele lui, şi-a dat seama că şi acest lucru era intenţionat. Aceasta era o oprire de informare şi un scurt popas, pentru ca el să-şi tragă sufletul. Cecelia le-a spus că Rose se afla într-un avion care se îndrepta spre Chicago şi urma să ajungă în acea după-amiază. Alice şi Julia erau alături, cu Emeline, Josie şi Izzy.

William a încuviinţat din cap, pentru că nu putea să spună: „Nu, mulţumesc” şi să plece. Sylvie nu şi-ar fi dorit să facă asta. Şi-a urmat prietenii şi pe Cecelia pe uşa din spate, prin curte, până la uşa din spate a casei lui Emeline. Aerul dinăuntru mirosea a cafea şi a pudră pentru copii. Erau pe hol, înconjuraţi de portretele Ceceliei, când s-a auzit soneria, şi astfel, toate femeile erau în mişcare când bărbaţii au intrat în livingul deschis şi în bucătărie. Un copil plângea, iar un adolescent stătea în prag, ţinând în mână o pungă de hârtie uriaşă, pe care

scria „covrigi”, în vreme ce Emeline căuta bani în poşetă. Cu coada ochiului, William a înregistrat o tânără foarte înaltă, blondă, iar în cealaltă parte a camerei, pe fosta lui soţie. S-a trezit îndreptându-se spre Julia, poate pentru că ştia ce să-i spună şi pentru că ea juca un rol mic în suferinţa lui.

— Am putea vorbi?

Ea a părut surprinsă, dar a încuviinţat din cap şi s-au mutat în zona bucătăriei. Se simţea ciudat să stea atât de aproape de Julia. N-o mai văzuse de douăzeci şi cinci de ani şi, deşi îi părea cunoscută, Julia nu mai semăna cu amintirea lui despre femeia cu care se însurase. Era posibil să i se fi schimbat chipul? Nu se înăsprise, ci se solidificase. O cunoscuse în moliciunea tinereţii ei. Dintre toate cele patru surori, avea încă buclele cele mai rebele, dar nu mai era nimic sălbatic în ele, nici chiar cu părul dezlegat. William era conştient că se uita la ea şi pentru că nu era încă pregătit să se uite la fiica lui. Sylvie părăsise fiecare încăpere din viaţa lui, iar Alice era aici; substituirea era aproape insuportabilă.

— De ce n-ai venit? a întrebat-o. Ţi-am spus că are nevoie de tine.

— Am venit, i-a răspuns Julia. Ne-am văzut de două ori.

A încercat să proceseze informaţia asta. Sylvie o văzuse pe Julia? A simţit o presiune în piept, de parcă ar fi fost lovit de uşurare. S-a aşezat pe cel mai apropiat scaun de bucătărie. Şi în spatele ochilor simţea presiune. Nu era pregătit pentru aşa ceva, dar nu era pregătit pentru nimic din toate acestea. Ştiuse că soţia lui era pe moarte, dar nu se aşteptase să moară.

— Vrei puţină apă? l-a întrebat Julia.

S-a trezit ţinând un pahar cu apă în mână. Era conştient că toată lumea îl privea acum. Aceasta nu era o conversaţie privată. Toţi cei din încăpere, poate cu excepţia lui Alice, erau distruşi şi amuţiţi de durere. Nu se puteau preface că vorbesc între ei. Nu puteau decât să asculte şi să spere că el va fi

bine, pentru că, dacă asta era posibil, atunci era posibil orice.

— Ea a vrut să ţină întâlnirile noastre secrete, a spus Julia. Sunt sigură că ţi-ar fi spus în cele din urmă, dar părea să o amuze că ne putem vedea fără ca nimeni să ştie. Am fost împreună la un film, nu cu mult timp în urmă. Am avut câte o escapadă de câteva ore de fiecare dată. Nici Emeline, nici Cecelia nu au ştiut până azi-dimineaţă.

Cu mult timp în urmă, William scrisese în manuscrisul său: „Ar fi trebuit să fiu eu în locul ei". Se gândea la sora lui în acel moment, dar ar fi fost dispus să moară cu o zi în urmă, sau chiar în acel moment, dacă ar fi putut-o salva pe Sylvie. Un dor disperat l-a cuprins. Dacă el ar fi murit, poate că Sylvie ar fi fost încă aici. Sau poate că ar fi fost împreună, oriunde ar fi fost asta. Lui William îi venea să-şi împreuneze iar mâinile, să păstreze aproape dragostea pentru soţia lui, să păstreze aproape dragostea ei pentru el.

Dar asta nu se mai putea. Era prea târziu. Îşi deschisese mâinile cu săptămâni în urmă şi lăsase totul să zboare. Toate cele trei surori ale soţiei sale erau acum lângă el, cu buclele lor neîmblânzite, cu frunţile brăzdate de îngrijorare. Acum, William ştia că Sylvie petrecuse timp cu Julia. Cele două surori se împăcaseră; se iubiseră nu numai în trecut, ci şi în ultimele zile ale lui Sylvie. Remediaseră ceea ce se rupsese între ele, ceea ce însemna că soţia lui se simţise reîntregită. Sylvie primise ceea ce avea nevoie, iar asta îl ajuta să respire din nou.

ALICE

noiembrie 2008

Alice se simţea ca un astronaut în casa mătuşii ei, de parcă ar fi trebuit să poarte un costum şi o cască greoaie pentru că nu putea respira în atmosfera nativă şi trebuia să fie atentă în timp ce mergea, pentru a se asigura că nu se împiedică şi cade. Îşi pierduse viaţa ei normală şi sigură şi nu avea idee cum să acţioneze, să gândească sau să simtă. Mătuşile ei o tot îmbrăţişau. Emeline şi Cecelia păreau deopotrivă asemănătoare şi diferite de mama ei. Emeline o săruta pe obraji la fel cum o făcea Julia, iar vocea Ceceliei suna aproape exact ca a mamei ei. Izzy era atât de încântată de sosirea lui Alice, încât era clar că o aşteptase toată viaţa pe verişoara ei. Izzy vorbea mult, iar Alice se întreba dacă nu cumva, în suferinţa ei pentru pierderea mătuşii, Izzy vorbea mai mult decât de obicei, încercând să-şi potolească tristeţea. Izzy îi spunea lui Alice poveşti despre familia lor şi vorbea despre viitor, de parcă Alice urma să facă parte din el. Şi mătuşile lui Alice vorbeau de parcă prezenţa ei ar fi fost inevitabilă, de parcă ar fi plecat cu treburi şi ar fi întârziat îngrozitor de mult, dar în cele din urmă s-ar fi întors acasă.

Alice petrecuse noaptea în acelaşi dormitor cu Izzy, fiecare într-un pat de o persoană.

— N-ar trebui să fim singure, îi spusese Izzy, după ce s-a întâmplat.

„Ce s-a întâmplat?”, îi venea lui Alice să întrebe, pentru că i-ar fi plăcut să audă o listă de evenimente, într-o formă pe care ar fi putut încerca să o înţeleagă. Ea sosise la Chicago pentru a-şi întâlni tatăl şi, în aceeaşi zi, soţia lui murise. Acum mama lui Alice şi Rose erau pe drum încoace, iar ea se trezise înconjurată de oameni îndureraţi, pe care abia îi cunoscuse. Alice dormise cu verişoara ei în paturi alăturate, într-o lume în care două case aflate

una lângă alta erau împărţite de toţi locuitorii lor, dintre care cei mai mulţi erau rude cu Alice. În casa lui Emeline locuia un copil mic – o altă evoluţie misterioasă, pentru că, din câte se părea, acel copil avea să rămână acolo doar temporar. Copilul izbucnea în plâns uneori, iar Alice ar fi vrut să-şi poată permite să facă acelaşi lucru. Era singură doar când era în baie. De fiecare dată când intra într-o cameră, oamenii de acolo erau vizibil încântaţi să o vadă, chiar dacă o mai văzuseră şi cu câteva clipe mai devreme.

Alice se trezise foarte devreme în acea dimineaţă, înaintea tuturor, şi umblase pe holuri. Voia să se uite la picturile Ceceliei, care erau peste tot. Indiferent încotro se întorcea, portrete de femei, înalte de cincisprezece centimetri, umpleau spaţiile dintre podea şi tavan. Era un tablou cu Julia în adolescenţă, în faţa căruia Alice stătuse câteva minute. Ideea ca mama ei să fie atât de tânără şi deschisă cum apărea pe acea pânză era greu de asimilat pentru Alice. Mai era o femeie în vârstă, cu o expresie dură, pe care Alice o văzuse în reproducerile după lucrările Ceceliei şi care exista şi pe zidurile laterale ale clădirilor din Chicago. Izzy îi spusese lui Alice că este o sfântă, Sfânta Clara de Assisi, care era importantă pentru surorile Padavano.

— Arată ca o adevărată scorpie, nu-i aşa? spusese Izzy.

Cecelia o pictase pe Rose când era tânără şi frumoasă, cu părul negru strâns la spate. Pe perete apărea şi o străbunică cu o figură aspră, pe care se pare că nimeni altcineva în afară de Rose n-o cunoscuse; Cecelia o pictase după singura fotografie pe care Rose o avea cu părinţii ei. Pe pereţi era ilustrată linia matriarhală a familiei Padavano, plus sfânta care le marcase cumva atât puterea, cât şi nebuniile. Era un tablou înfăţişând o fetiţă cu părul roşu; Izzy i-a spus lui Alice că aceasta era sora lui William, care murise când era mică. „O altă mătuşă”, s-a gândit Alice, pentru că a avea o mătuşă

moartă la trei ani era la fel de logic ca orice altceva. Pe perete apărea un singur bărbat: Charlie, bunicul care era în mod clar iubit de toată lumea şi singurul membru al familiei despre care atât Rose, cât şi Julia îi spuseseră poveşti lui Alice când era mică. În portret, Charlie stătea într-un fotoliu, cu chipul luminat de zâmbet.

Erau portrete ale lui Alice şi Izzy în copilărie şi picturi individuale cu cele două fete pe măsură ce creşteau. Alice a fost emoţionată să se regăsească, la vârste diferite, pe aproape fiecare perete. Fusese în aceste case înainte de a şti că ele există. Poate că asta explica familiaritatea cu care o salutaseră verişoara şi mătuşile ei. Păreau să o cunoască, fie şi doar pentru că era una dintre ele, într-un fel pe care Alice nu era sigură că îl ştia despre sine.

Când a sosit Julia, Alice şi-a îmbrăţişat mama, dar după aceea au păstrat distanţa. Alice nu se simţea pregătită şi era recunoscătoare că Julia e destul de diplomată încât să n-o forţeze să vorbească. În orice caz, erau atâţia alţii care le solicitau atenţia, încât niciuna dintre ele nu a avut vreun minut în care să nu privească în direcţia unei surori, mătuşi, nepoate sau verişoare tulburate, încercând să găsească vorbele potrivite într-o conjunctură confuză. „De altfel”, i s-a adresat Alice în gând mamei sale, „am venit aici pentru el, nu pentru tine. M-ai lăsat cu întrebări şi am nevoie de răspunsuri.”

Alice a continuat să se uite la uşa din faţă, ştiind că tatăl ei va ajunge în curând. Voia să fie pregătită, să-şi controleze cât mai bine posibil ţinuta. Spera că va putea da o impresie de independenţă sau chiar de nonşalanţă, iar atitudinea ei corporală să spună: „Nu am avut niciodată nevoie de tine şi cu siguranţă nu am nevoie de tine nici acum”. Dar tatăl ei a intrat pe uşa din spate, în acelaşi timp în care suna soneria, şi copilul pe care îl ţinea Josie a început să plângă. Aerul părea să se evapore din cameră, iar Alice a simţit că nu poate respira. În capul ei era o harababură. „Nu te uita la mine”, s-a gândit ea, şi,

din fericire, el nu s-a uitat, aşa că a avut ocazia să-l observe. William Waters era însoţit de câţiva bărbaţi uriaşi, toţi cu expresii grave. Tatăl ei nu arăta ca un om rău sau ca unul căruia nu-i plăceau copiii şi, prin urmare, şi-l abandonase cu uşurinţă pe al lui. Expresia lui era una de tristeţe dezarmată. Avea chipul lui Alice şi ochii ei. Era adevărat, aşa cum bănuise Alice de mult timp, că atunci când se uita în oglindă, din oglindă o privea tatăl ei.

Şi-a observat tatăl mergând spre mama ei. William vorbea acum cu Julia, la cincisprezece metri distanţă. Bărbatul care renunţase la ea şi femeia care fusese întreaga familie a lui Alice, până cu douăzeci şi patru de ore mai devreme.

Cu o noapte înainte, din patul ei alăturat, Alice întrebase:

— Ştii de ce William nu a vrut să fie tatăl meu?

Izzy tăcuse un moment, apoi spusese:

— Cred că i-a fost teamă că o să-ţi strice viaţa, din cauza depresiei lui.

Izzy a apărut acum lângă Alice.

— Eşti bine? a întrebat-o în şoaptă.

Alice a făcut o grimasă către verişoara ei, pentru că nu voia să mintă. Nu prea ştia cum se simte. Nu ştia nimic. Alice se închisese în sine cu ani în urmă. Nu-i spusese niciodată unui băiat că-l place, nu şofase prea rapid şi nici nu se îmbătase atât de mult încât să nu mai ştie ce spune, dar acum figura într-o pictură murală, undeva în Chicago, şi în portrete de pe pereţii din această casă şi se vedea pe sine în bărbatul din partea opusă a încăperii. Ea exista în afara propriului corp – era împrăştiată pe acest pământ –, dar cumva asta o făcea să se simtă mai puţin vulnerabilă. Era pictată în această familie, oglindită în chipul tatălui ei. Existenţa ei era mai consistentă decât crezuse cu putinţă.

William s-a aşezat, iar ceilalţi bărbaţi şi femei din cameră au făcut imediat un pas înainte, ca şi cum ar fi fost o structură exterioară menită să-l împiedice pe tatăl lui Alice să se prăbuşească. Bărbaţii aceia impunători s-au aplecat spre el, încercând să-i dea

din propriile puteri considerabile. În acelaşi moment, Alice a făcut un pas înapoi. „Aici toţi îl iubesc”, a gândit ea, uimită. „Şi îl iubesc atât de mult!” Şi-a dat seama că se aştepta ca tatăl ei să aibă o viaţă mai măruntă decât a ei. La urma urmei, renunţase la ea. Asta părea o retragere, un refuz de a trăi. Dar cineva care s-a îndepărtat de oameni nu inspiră acest tip de reacţie. Nu fusese niciodată într-o cameră cu atâta dragoste şi durere, cu atâta emoţie.

Alice s-a dat înapoi până a ajuns la perete şi şi-a întors privirea, pe fereastră, spre strada Pilsen. Suferinţa tatălui ei era personală, iar ea nu-l cunoştea aşa cum îl cunoşteau aceşti oameni. Nu voia să se holbeze ca la un accident pe autostradă. Avea şi senzaţia stranie că era o contrapondere pentru acest bărbat care semăna atât de mult cu ea. Erau amândoi spălăciţi, înalţi şi subţiri, sumbri prin natura lor. Alice avea impresia că dacă ar fi înaintat şi şi-ar fi fixat privirea asupra lui, atunci William Waters nu s-ar mai fi putut ridica de pe scaun. Ea l-ar fi ţintuit acolo, iar energiile lor s-ar fi amestecat până când el ar fi devenit prea greu pentru a se mai putea mişca. Trebuia să stea la distanţă, în capătul ei de balansoar, pentru a-i oferi vreo şansă. La un moment dat, William s-a ridicat şi a părăsit încăperea. Cu paltonul încă pe el, s-a îndreptat spre uşa din spate a casei.

Alice se simţea epuizată doar pentru că stătea lipită de un perete. Era conştientă că inima îi bubuia în piept, de parcă tocmai ar fi sprintat pe un deal. „Ce se întâmplă cu mine?”, s-a gândit ea.

Un bărbat cu dreaduri şi ochelari s-a apropiat de ea.

— Sunt cel mai bun prieten al tatălui tău. Numele meu este Kent. E o onoare să te cunosc, Alice.

Ea i-a strâns mâna. Fiecare informaţie era nouă. Tatăl ei avea un prieten foarte bun, propria versiune a lui Carrie.

— Te-am ţinut în braţe când erai mică, a spus el, apoi a clătinat din cap de parcă ar fi vrut să

limpezească apele. Trebuie să te simţi ca şi cum ai fi intrat într-un vârtej.

Alice şi-a imaginat un copil în braţele acestui bărbat uriaş. A ajuns să înţeleagă că a avut o viaţă aici când era mică de tot; cu puţin timp înainte de a avea o amintire, făcea parte din această lume. Aceşti oameni îşi aminteau de ea, deşi ea nu-şi amintea de ei.

— Sylvie te iubea atât de mult, îi spusese Emeline lui Alice. Ar fi fost atât de fericită că eşti acasă!

— Când o persoană în vârstă moare, a spus Kent, chiar dacă acea persoană este minunată, atât ea, cât şi oamenii care au iubit-o sunt deja oarecum pregătiţi. Sunt precum copacii bătrâni, ale căror rădăcini s-au slăbit în pământ. Cad uşor. Dar când cineva ca mătuşa ta Sylvie moare – înainte de vreme –, i se smulg rădăcinile, iar pământul este dislocat. Toţi cei din apropiere riscă să fie doborâţi.

Alice s-a gândit la asta. Lumea ei fusese întotdeauna atât de mică, formată din mult mai puţini oameni decât se aflau chiar atunci în încăperea aceea. Fuseseră Alice şi mama ei, cu rădăcinile lor împletite, înfipte adânc în pământ. Când se uita în jur la mătuşile şi la mama ei, care păstra distanţa, dar şi la verişoara ei cu părul negru, pe care Alice a iubit-o cumva imediat ce a deschis uşa şi a întâmpinat-o, a ştiut că se întâmpla ceva cu propriile rădăcini. Ceva se întâmpla în pământul pe care stătea ea.

— Tatăl tău mai are nevoie de puţin timp, a spus Kent. Te rog, nu-l părăsi.

Ultima frază a surprins-o. La urma urmei, William o părăsise pe ea. Era oare posibil ca ea să părăsească o persoană pe care nu o întâlnise niciodată, care declarase legal, pe când ea era încă în fragedă pruncie, că nu vrea să aibă nimic de-a face cu ea? Dar bărbatul înalt din faţa lui Alice arăta ca şi când lui i s-ar fi dislocat pământul sub picioare. Părea istovit şi blând, aşa că i-a răspuns:

„N-o să plec”, fără să ştie pentru cât timp făcea acea promisiune sau ce înseamnă să nu plece.

Ziua aceea lungă părea să nu fie limitată de mişcările regulate ale unui ceas. Orele se umflau în bule care pluteau prin încăperile aglomerate. Mai întâi au fost puşi pe masă covrigi, iar mai târziu, pizza şi prăjituri. Ocazional, se ivea o discuţie despre planurile de înmormântare, dar William era încă afară şi nimeni nu voia să-l deranjeze, aşa că nu puteau fi luate decizii finale.

— Sylvie nu şi-ar fi dorit un priveghi şi o înmormântare catolică, a spus Cecelia, şi ambele surori au încuviinţat din cap.

Rose a sosit la mijlocul după-amiezii, purtând o rochie neagră, dramatică în tristeţea ei. Cu o seară înainte, Izzy enumerase pentru Alice bătăliile pe care bunica lor alesese să le poarte, cu un sfert de secol în urmă.

— A încetat să mai vorbească cu mama când a rămas însărcinată cu mine, nu mi-a recunoscut niciodată existenţa şi e supărată pe mătuşa Emeline pentru că este gay. Izzy le bifa pe degete. Era supărată pe Sylvie pentru că s-a căsătorit cu tatăl tău. Şi cred că, pentru scurt timp, a fost supărată şi pe mama ta pentru că a divorţat, dar a trecut peste asta.

Chiar înainte de sosirea lui Rose, Cecelia a spus:

— Mama se va preface că am fost o familie fericită în tot acest timp şi cred că ar trebui să fim de acord cu asta.

Cecelia avea dreptate. Rose a intrat în casă şi şi-a îmbrăţişat fiecare fiică în parte, de parcă abia s-ar fi văzut cu o săptămână înainte. Când Izzy a făcut un pas înainte, bunica şi nepoata s-au privit una pe cealaltă, pentru un moment care a părut să evoce istoria de secole a femeilor mândre din neamul lor. Apoi Izzy a spus:

— Ai avut o călătorie lungă. Ţi-e foame?

Iar Rose a zâmbit cu vădită uşurare.

A acceptat un fursec de la Izzy şi a spus că e unul dintre cele mai delicioase pe care le-a mâncat în ultimii ani. Rose a complimentat-o pe Josie pentru culoarea părului ei şi i-a spus lui Emeline că bebeluşul pe care îl îngrijea are trăsături frumoase. Şi-a pus haina la loc, ca să iasă în curte şi să stea de vorbă cu William pentru câteva minute, apoi s-a aşezat la masa din bucătărie, de parcă şi-ar fi revendicat tronul. Rose s-a întrebat cu voce tare cum de era posibil să-i supravieţuiască propriului copil.

Prietenii lui William se plimbau cu el, rând pe rând, prin curtea din spate; din când în când, Alice îi zărea umărul sau părul blond, când treceau pe lângă o fereastră. Când cerul a început să pâlpâie spre amurg, a sosit o maşină de livrări, cu pungi de cartofi prăjiţi. Izzy şi Alice au fost trimise la un magazin din zonă să cumpere mai multe farfurii de carton. În bucătărie se făcea cafea, iar pe o masă erau sticle cu alcool pentru cine voia să bea.

— Mama ta nu mai este supărată pe Rose? a întrebat-o Alice pe Izzy, în drum spre magazin.

— A spus că a iertat-o imediat după ce Rose a dat-o afară din casă, când avea şaptesprezece ani, a spus Izzy. A spus că a iertat-o pentru că a vrut să o iubească în continuare. Mătuşa Emmie zice că este cel mai impresionant lucru pe care mama l-a făcut vreodată. Tu o să-l ierţi pe tatăl tău?

Alice a tresărit din nou. Nu se gândise la ideea de a-l ierta pe William Waters; se întrebase doar dacă ar putea să-şi ierte mama. Faţă de tatăl ei se simţea blocată din punct de vedere emoţional, ca şi cum s-ar fi uitat la un film şi ar fi aşteptat mai multe date înainte de a decide care era personajul negativ. A ridicat din umeri la întrebarea lui Izzy, chiar dacă acesta nu era un răspuns.

Când tinerele au intrat din nou în casă, au auzit-o pe Rose vorbind cu Julia de undeva din spatele uşii, fără să le vadă. Amândouă s-au oprit să asculte.

— Mă întreb dacă nu v-am făcut un bine, fetelor, spunea Rose, să-mi iau piciorul de pe pedală pentru

câţiva ani. Am plecat în Florida, iar tu ai crescut foarte frumos. Ţi-ai construit propria viaţă. Josie e o doamnă drăguţă. Nu văd sensul acelui copil pe care l-au împrumutat, dar este un hobby inofensiv, presupun. Iar Izzy îmi aminteşte de mine – e grozavă. Rose abia dacă se oprea să respire, parcă uşurată să vorbească după ani de tăcere. Ai observat grădina lui Emeline şi a Ceceliei? N-arată rău, deşi e clar că nu ştiu nimic despre legumele de iarnă. Irosesc spaţiu, iar cartofii ăia par cam anemici, dar va trebui să mă uit mâine-dimineaţă ca să fiu sigură.

Alice nu putea vedea reacţia mamei sale, dar şi-a imaginat-o pe Julia dându-şi ochii peste cap. Cu toate astea, mama ei nu a spus nimic critic sau neplăcut. Cecelia dăduse tonul şi, în ziua aceea, toţi cei rătăciţi – inclusiv Julia şi Alice, desigur – aveau să fie acceptaţi aşa cum erau.

— E fantastică Rose, a şoptit Izzy şi a zâmbit. Tot ce se întâmplă e fantastic.

— A, da? a îngânat Alice cu îndoială, iar verişoara ei a râs.

— Ai făcut o glumă, a spuse Izzy, cu încântare. Te dezmorţeşti! Ai părut împietrită de când ai ajuns aici.

Tinerele au intrat şi au închis uşa în urma lor. Julia s-a îndreptat spre ele şi a făcut ceva ce Alice o văzuse făcând de câteva ori de la sosire încoace: a îmbrăţişat-o pe Izzy şi a sărutat-o pe obraz. Juliei îi fusese dor de copilul ăsta, în timp ce tuturor celorlalţi le fusese dor de copilul Alice. Lui Alice i s-a părut că mama ei a reuşit să se abţină faţă de propria fiică în parte pentru că avea o altă fată asupra căreia să-şi verse afecţiunea.

Toate cele trei surori erau lângă ele – Emeline, legănând copilul; Cecelia, cu cearcăne sub ochi şi un teanc de şerveţele în mână; Julia, deloc în largul ei, cu mâinile atârnându-i fără rost pe lângă corp.

— E adevărat, a spus Rose, că nu va fi o slujbă de înmormântare la Sfântul Procopie?

Emeline a vorbit cu o voce blândă:

— Nu e ceea ce şi-a dorit Sylvie, mamă.

Rose şi-a privit fiica legănându-se uşor pe picioare, pentru a linişti copilul. Toţi o vedeau pe bătrână străduindu-se să-şi ascundă dezaprobarea şi să nu spună nimic. Alice s-a simţit din nou ca un astronaut, cu toate aceste femei atât de aproape de ea. Mătuşi, bunică, mamă, verişoară. Era încordată ca un arc şi îi era greu să respire.

— Cel puţin Sylvie e cu Charlie acum, a spus ea.

Cele trei fiice ale ei rămase se uitau spre ea, contemplând acest posibil adevăr. Pentru o clipă, au părut iar adolescente, iar Alice a putut citi speranţa pe feţele lor. Îşi imaginau sora împreună cu tatăl lor. Lui Alice i-a trecut prin minte că plecase de acasă pentru a-şi vedea tatăl, iar Sylvie îşi părăsise casa – şi viaţa –, iar asta îi deschidea posibilitatea unei reuniuni cu propriul tată.

Această paralelă era prea mult pentru ca Alice să insiste asupra ei, dar simţea, ca o senzaţie fizică, prezenţa lui William în curtea din spate.

— Ştiţi ce va spune tati când o va vedea pe Sylvie, a spus Julia, cu o voce liniştită.

Emeline şi Izzy au încuviinţat din cap, iar Cecelia a spus:

— Bună, frumoaso!

★

După o cină cu sendvişuri, cartofi prăjiţi şi vin, Julia şi-a pus mâna pe braţul fiicei sale. Alice nu mai era supărată pe mama ei. Nu mai era loc pentru furie înăuntrul ei. În plus, dacă ea se simţea ca un astronaut în casele mătuşilor ei, îşi dădea seama că şi mama ei se simţea la fel. Fiecare dintre ele urmase un parcurs laborios prin camerele acestor două case, căci de tot ce o privase Julia pe Alice în toţi aceşti ani, se privase şi pe sine. Mama şi fiica ajunseseră aici din acelaşi loc şi erau legate printr-un fir strâns de iubire. Pentru Alice, o parte a stranietăţii acestei noi familii din Chicago era aceea că membrii ei îşi purtau unii altora un fel de dragoste care părea voluminoasă; care presupunea ca oamenii să vorbească unul peste altul şi să

trăiască unul peste altul, şi era o forţă care includea atât oameni prezenţi, cât şi pe cei absenţi, pe cei vii şi pe cei morţi. Pentru Alice era remarcabil că pereţii caselor mătuşilor ei erau acoperiţi cu portrete ale aceloraşi femei care se plimbau pe holurile lor.

— Ultima dată când am văzut-o pe Sylvie, a spus Julia, m-a rugat să-ţi dau ceva când ea nu va mai fi. Am crezut că mai are timp, aşa că am încercat să nu-l iau, dar… A clătinat uşor din cap. Să mergem aici, să nu stăm în drum.

Şi-au croit loc spre bucătărie. Le-a fost greu să ajungă. Mai mulţi oameni sosiseră în cursul după-amiezii. Iubitul lui Izzy – un tânăr robust şi pistruiat – se agita prin casă, îndeplinind diverse sarcini pentru mătuşi. Un bărbat cărunt pe nume Frank, care spunea că a crescut pe aceeaşi stradă cu surorile Padavano, stătea pe fotoliul din colţ. Bibliotecarii care lucraseră cu Sylvie ani de zile s-au adunat lângă espressorul din bucătărie, şi sosiseră şi mai mulţi bărbaţi uriaşi, atât de mulţi, încât părea că William, în vârstă de patruzeci şi opt de ani, face parte din mai multe echipe de baschet. Unii dintre bărbaţi erau tineri şi musculoşi; alţii erau jucători de vârstă mijlocie, uşor aduşi de spate. Kent părea să-i cunoască pe toţi şi se mişca de colo-colo prin încăpere, îmbrăţişându-l pe fiecare dintre nou-sosiţi. Era un grup eclectic, iar când au fost puse noi platouri cu mâncare, Izzy a anunţat acest lucru, din centrul încăperii, pentru a atrage atenţia tuturor.

Julia şi-a văzut fiica studiind mulţimea adunată şi a spus:

— E o prostie, dar am crezut că viaţa de aici a încremenit în loc când am plecat eu. Că dacă m-aş întoarce, totul ar fi la fel. Dar nu este la fel. E mult mai mult.

— E şi zgomotos, a comentat Alice, pentru că aşa era.

Observase, pe măsură ce orele treceau, că se simţea o notă de uşurare în tristeţea colectivă pentru pierderea lui Sylvie. Oamenii care o iubeau erau bucuroşi că nu suferise mai mult; erau recunoscători

că murise fără să sufere şi că fuseseră scutiţi de declinul ei şi de prăbuşirea finală. Cei prezenţi râdeau din când în când, fericiţi că au iubit-o pe Sylvie şi fericiţi, pur şi simplu, că sunt împreună. Singura persoană a cărei durere părea prea mare pentru a fi uşurată era William. A intrat o dată sau de două ori în casă, dar a stat mereu departe de fiica lui şi s-a întors în câteva clipe în curtea din spate. Poate că avea nevoie să fie afară, la aer, s-a gândit Alice. Prietenii lui au continuat să iasă şi să stea afară cu el, lângă grădina de legume sau lângă gardul din spate. Alături de o mică fântână de piatră, era o bancă, şi, din când în când, William se odihnea acolo, cu capul în mâini.

Julia i-a întins un pachet legat cu sfoară. Era dreptunghiular şi avea un aspect solid.

— Aceasta este o carte pe care Sylvie a scris-o despre familia noastră. N-am citit-o, dar mi-a spus că este despre copilăria noastră, despre bunicul tău şi despre tot ce s-a întâmplat de când a murit el. Mi-a zis că lucrează la ea de ani de zile şi că este o harababură. Julia s-a uitat la pachetul pe care îl ţinea. Sylvie a vrut să-ţi spun că este a ta acum şi că poţi face orice vrei cu ea. Să redactezi ceea ce este aici, să publici sau să arunci. A spus că n-o deranjează nicicum, dar a vrut să fie a ta.

Alice a luat pachetul. Greutatea familiară a unui manuscris în mâinile ei îi făcea plăcere; se simţea uşor ameţită de perspectiva acestui dar.

— Sylvie ştia că sunt redactoare?

— I-am spus. I-am spus totul despre tine. Voia să afle tot.

Alice a încuviinţat din cap. Nu-şi putea imagina un cadou mai potrivit; aceste pagini aveau să-i ofere toate poveştile şi oamenii de care fusese lipsită. Propria istorie era în acest document. Şi, ca bonus, Sylvie îi oferise nepoatei sale o scuză pentru a se ascunde de lumea zgomotoasă şi afectuoasă în care intrase, sau în orice caz, să-şi mai ia pauze de la ea. Alice hotărâse – nu era sigură când luase această decizie exact, undeva în agitaţia din ultimele

douăzeci şi patru de ore – că va mai rămâne puţin în Chicago. Pentru cât timp, ea nu era sigură. Emeline şi Cecelia îi spuseseră că sperau să rămână pentru totdeauna şi că îşi putea alege un dormitor în oricare dintre casele lor. Alice nu-şi luase niciodată o vacanţă de la serviciu, dar urma să-şi ofere una acum. Avea să găsească o cameră liniştită şi să citească.

Izzy începuse să-i vorbească lui Alice despre copilăria surorilor Padavano, iar poveştile pe care le ţinea acum în mâini aveau ceva mitic, legendar. Ideea că aceasta era o naraţiune în care Alice s-ar găsi pe sine părea până la urmă neobişnuit de entuziasmantă. Întâlnirea şi despărţirea părinţilor ei; propria-i naştere. Şi ce urma să facă Alice în paginile care nu fuseseră încă scrise? Unde va locui? Pe cine şi ce va iubi?

Julia a privit spre camera aglomerată, apoi din nou la fiica ei.

— Nu pot să cred că o să spun asta… dar cred că ar trebui să mergi să vorbeşti cu tatăl tău.

Alice fusese surprinsă în mod repetat de când sosise, dar asta n-a surprins-o deloc. Părea a fi ceea ce aştepta să audă. Lui Alice îi plăcuse întotdeauna să păstreze lucrurile la scară mică, astfel încât să poată, dacă ar fi fost necesar, să apuce ceea ce conta şi să alerge spre un teren mai înalt. Dar nu ar fi avut cum să strângă în braţe tot ce găsise în Chicago – de la acea masă la restaurantul grecesc, de fapt. Familia Padavano îi arătase un soi de dragoste mai mare, vastă, părând să includă totul. Şi acum simţea, prin aceeaşi legătură misterioasă care îi spusese mai devreme că are nevoie de distanţă, că bărbatul liniştit din curtea din spate va fi capabil să facă faţă. William Waters era pregătit şi, în mod neaşteptat, la fel era şi ea.

A pus manuscrisul pe masă lângă ea şi şi-a îmbrăţişat mama. Julia a strâns-o tare în braţe pe Alice, la fel cum o strângea când era mică şi Julia voia să-i arate cât de mult o iubea.

Alice a zâmbit şi şi-a sprijinit capul de al Juliei, astfel încât părul ei drept s-a amestecat cu buclele mamei sale. Izzy vorbise despre iertare şi, în acel moment, Alice s-a simţit inundată de acel sentiment. S-a iertat că s-a închis în ea şi şi-a iertat părinţii pentru alegerile îndrăzneţe pe care le făcuseră ca să o protejeze. A iertat fiecare greşeală despre care urma să citească în manuscrisul pe care tocmai îl primise. Mai devreme în acea după-amiază, când Emeline o observase pe Alice urmărind lacrimile dramatice ale lui Rose, îi şoptise la ureche nepoatei sale: „Să jeleşti înseamnă să iubeşti”. Acum, Alice s-a gândit: „Şi să ierţi tot asta înseamnă”. Mama şi fiica s-au ţinut în braţe pe holul liniştit din casa aceea plină de viaţă.

Când s-au despărţit, Alice a spus:

— Mi-e frică.

— Şi mie, a spus Julia, dar a luat o haină de pe cel mai apropiat scaun şi i-a întins-o fiicei sale.

Alice şi-a tras-o pe ea şi s-a strecurat încet afară.

WILLIAM

noiembrie 2008

William dădea ocol curţii. Era copleşit de întristare, iar plimbarea prin iarbă era cea mai bună modalitate de a elimina durerea, ca pe transpiraţie, prin pori. Suferinţa doliului nu se asemăna cu experienţa pe care o avea cu depresia. Depresia însemna deconectare, închistare, o linişte periculoasă. Acum, sentimentele lui William se zbăteau înăuntrul lui, ca un furtun agitându-se sub presiunea apei. Trebuia să controleze acest furtun cât mai repede posibil, pentru că Alice era aici. Fusese îndeajuns de curajoasă să-l caute, iar el trebuia să se adune suficient pentru a-i da de înţeles că nu a făcut o greşeală. Orice greşeală, toate greşelile erau ale lui.

Inima îi pulsa în cuvinte: „Alice este aici”.

În siajul plecării lui Sylvie, Alice sosise la Chicago. Bineînţeles. Sylvie vorbise despre pierdere şi compensaţie, despre cum murise Charlie în ziua în care s-a născut Izzy şi, în mod clar, îşi folosise magia pentru a-i aduce cumva lui William fiica înapoi, în ziua în care inima i s-a frânt. Soţia lui încerca să-l salveze încă o dată.

Soarele tocmai părăsise cerul, când William s-a simţit destul de calm, suficient de pregătit. S-a îndreptat spre casă, apoi s-a oprit brusc, pentru că Alice apăruse în pragul uşii deschise.

— Veneam să te caut, a spus el.

— A! a exclamat ea, iar chipul ei era întrebător, palid, neliniştit. Da?

William a încuviinţat din cap. Simţea aerul rece pe mâini şi ceafă. Când le-a întâlnit pentru prima dată pe surorile Padavano, a observat asemănările dintre ele: părul, ochii căprui, gesturile comune. Cele patru surori arătau ca nişte versiuni diferite ale aceleiaşi persoane: erau părţi ale unui întreg. Tânăra care stătea în faţa lui William nu semăna deloc cu

ele; semăna cu el. O versiune uşor diferită a ochilor lui îi întorcea privirea. William nu se mai recunoscuse niciodată în chipul altcuiva. Era ca şi cum ar fi găsit un răspuns la o întrebare de care nu era conştient.

— Ce aveai de gând să-mi spui? l-a întrebat Alice.

William aproape că a zâmbit, pentru că răspunsul a fost atât de simplu.

— Bună, a răspuns. Aveam de gând să te salut.

Figura ei s-a detensionat; atmosfera dintre ei s-a detensionat şi ea. Niciunul dintre ei nu s-a simţit atacat – nu pe moment, în orice caz. Aspectul lui Alice era mai rezervat decât cel al Juliei; chipul şi ochii nu-i trădau gândurile. William şi-a amintit de ea în copilărie, cum arăta prietenoasă, chiar optimistă, în timp ce privea lumea din jurul ei. William putea să vadă cât timp ratase, decalajul dintre momentul acela şi cel de acum. Aşa era construită viaţa, din sosiri şi plecări? Se căsătorise şi intrase în familia Padavano, apoi lăsase în urmă prima căsnicie şi paternitatea; Sylvie intrase în rezerva de la spital a lui William şi în inima lui, iar acum plecase. În aceeaşi zi, versiunea adultă a lui Alice sosise în viaţa lui.

— Până acum câteva săptămâni, am crezut că ai murit, a spus Alice.

— Mama ta ţi-a spus asta? William a încuviinţat totuşi din cap, pentru că-i suna corect. În ceea ce o privea pe această tânără, el fusese mort, sau ca şi mort. Era în viaţă acum şi asta durea. Trebuie să-ţi spun multe lucruri, a continuat el. Ar trebui să-ţi explic alegerea pe care am făcut-o cu mult timp în urmă.

— Nu trebuie. Nu chiar acum, a răspuns Alice. Îmi pare rău pentru soţia ta. Nu trebuie să vorbim despre toate astăzi.

S-au uitat unul la altul, iar William a spus:

— Avem timp.

Voia ca ea să ştie că nu avea de gând să fugă. O accepta pe fiica lui în timp ce stătea pe banca de la

locul de joacă, deşi asta însemna, de fapt, că se acceptase, în sfârşit, pe sine. Alice era persoana pe care îşi dorise cel mai mult să o salveze de el însuşi. Ea era un copil, iar el fusese rănit în copilărie, şi acea angoasă părea să aibă tentacule care-i scăpau de sub control. William ar fi făcut orice pentru a-şi proteja fiica: pe când era nou-născută, îşi petrecuse nopţile aplecat peste pătuţul ei, ascultând ca să se asigure că respiră; renunţase la drepturile părinteşti; intrase într-un lac. Pentru că Alice era atât de preţioasă, a crezut că trebuie să se ţină departe de ea. Acum, în timp ce stăteau faţă în faţă, unicul adevăr care rămăsese era acesta, că era preţioasă.

Poate că a spus: „Să mergem să stăm pe bancă", sau poate că nu a spus-o cu voce tare. Se simţea nesigur pe picioare. A luat-o înainte şi s-au aşezat pe banca de piatră, cu spinările lor înalte spre casă. William simţea că întreaga lui viaţă bubuia acum în el şi ştia că Sylvie ar fi spus că totul era legat de iubire – fusese reţinut, crezuse că nu merită, apoi îşi îngăduise să o simtă. Şi-a dat seama, surprins, că o iubea pe tânăra care stătea lângă el. O iubise din ziua în care se născuse. William simţea o căldură străbătându-l.

— Nu te uita acum, a spus el, dar câţi oameni crezi că ne spionează?

Alice a râs, şi râsul ei a răsunat în aerul nopţii. Nu râdea ca el, nici ca Julia, nici ca nimeni altcineva. Avea un râset minunat.

— Cu siguranţă, mama, a spus ea. Probabil că stă cu faţa lipită de fereastră.

— Emeline şi Cecelia se uită la noi. Şi Izzy. Kent, fără îndoială.

William şi le-a imaginat: portrete ale oamenilor care îi iubeau, încadrate de ferestrele din spatele casei. Le putea simţi grija şi încordarea. Le simţea şi speranţa. Viaţa îi surprinsese pe toţi – de parcă marea s-ar fi ridicat dramatic, săltându-le bărcile abrupt – în mijlocul unui moment de tristeţe. Dacă acest lucru se putea întâmpla, dacă William şi Alice puteau sta unul lângă altul şi puteau vorbi sub cerul

serii, atunci, într-adevăr, orice s-ar fi putut întâmpla. Julia şi-ar fi putut împărtăşi din nou viaţa cu surorile ei; Rose ar fi putut să lase ranchiuna şi să meargă înainte, cu sufletul uşor; Kent ar fi putut găsi o nouă iubire.

— Când am ajuns la colegiu, a spus Alice, a durat mult până să simt că nu trăiesc printre străini.

A făcut o pauză, iar William a aşteptat. A descoperit că nu-l deranjează să aştepte, stând pe banca rece de piatră, cu stelele începând să strălucească deasupra, cu ceea ce Whitman numea „părul cel lung şi frumos al mormintelor" unduindu-se sub picioarele lor. Simţea bucuria soţiei sale, de la fereastra de unde îi privea, precum şi pe cea a lui Charlie. „Am să te fac mândră", i-a spus în gând. „Îţi promit."

Alice a clătinat din cap, iar părul ei deschis la culoare i-a fluturat în jurul feţei.

— De ieri, de când am ajuns, toată lumea se poartă de parcă m-ar cunoaşte, a zis şi l-a privit cu luare-aminte. Ştiu că nu te cunosc, dar mă simt de parcă te-aş cunoaşte. E ciudat, totuşi… pentru că, în acelaşi timp, simt că nu ştiu cine sunt *eu*.

Din casa lui Emeline au răsunat, până la ei, râsete. Oamenii dinăuntru se îmbătau acum, ţineau toasturi, îşi spuneau unul altuia cât de minunată fusese Sylvie. O soră Padavano după alta se desprindea de la ferestre pentru a împărtăşi o poveste din copilăria lor; nu se puteau abţine. Le spuneau tuturor că Sylvie fusese cât pe ce să rămână corigentă la mai multe materii în liceu pentru că citea în parc, în loc să meargă la orele care o plictiseau. Oaspeţii râdeau când auzeau că bibliotecara-şefă de la Biblioteca Lozano obişnuia să se strecoare printre rafturi, cu câte un băiat sau altul, când era adolescentă. Una dintre surori povestea cum, în copilărie, Sylvie umbla prin casă mormăind în barbă – făcând vrăji, susţineau surorile ei – în timp ce memora pagini întregi de poezie, pentru a-i face plăcere tatălui lor.

William aştepta cu nerăbdare să audă aceste poveşti repetate în zilele următoare. Ştia că soţia lui nu va fi uitată sau ignorată. Surorile Padavano vorbeau despre Charlie de parcă ar fi fost încă parte din viaţa lor, din ele însele, şi din acest motiv, chiar aşa era. Pe zidul lateral al unei clădiri aflate nu departe de bibliotecă era o pictură murală cu Sylvie; portretele ei înrămate erau peste tot în casele gemenelor. De la distanţă, datorită înălţimii şi posturii, Cecelia semăna cu Sylvie; Emeline avea aceiaşi ochi gânditori ca ai surorii ei mai mari; iar Julia o *conţinea* cumva pe Sylvie: ca nişte viţe de trandafiri, cele mai mari fete Padavano se împletiseră una în cealaltă când erau tinere.

— Multă vreme, a spus William, Sylvie m-a cunoscut mai bine decât mă cunoşteam eu însumi. Cred că uneori – acum a fost rândul lui să facă o pauză – avem nevoie de încă o pereche de ochi. Avem nevoie de oamenii din jurul nostru.

Alice şi-a întors faţa în sus, de parcă ar fi vrut să studieze cerul nopţii, de parcă ar fi avut nevoie de un alt punct de vedere pentru a înţelege ceea ce se afla înăuntrul ei. William scrisese o serie de întrebări în notele de subsol ale manuscrisului său, cu mult timp în urmă. „Ce fac? De ce fac asta? Cine sunt?” Simţea că aceleaşi întrebări o frământau pe fiica sa acum. Ea nu era distrusă, aşa cum fusese el. Julia se ocupase de asta. Dar Alice făcea paşi prudenţi pe un teren nou, întrebându-se dacă gheaţa îi va putea susţine greutatea.

— Ştiu că poţi face asta pe cont propriu, a spus el. Dar, dacă îmi dai voie, aş vrea să te ajut.

MULŢUMIRI

Helen Ellis, Hannah Tinti şi cu mine s-a întâmplat să stăm una lângă alta la atelierul lui Dani Shapiro, de la Universitatea din New York, în 1995. În ciuda diferenţelor izbitoare dintre noi, ne-am recunoscut cumva una în cealaltă, iar când s-a încheiat cursul, Helen a sugerat să continuăm să ne întâlnim. Aceste două femei sunt încă primele mele cititoare şi le aud vocile în minte când scriu. Eu scriu aşa cum scriu şi această carte este aşa cum este datorită lor.

Sunt deopotrivă mândră şi încântată că sunt reprezentată de Julie Barer şi The Book Group şi că sunt publicată de Whitney Frick şi The Dial Press. Susan Kamil a fost cu noi pentru *Un loc în cer* şi simt că rămâne cu noi şi acum. Multe mulţumiri lui Rose Fox, Clio Seraphim şi Nicole Cunningham pentru că au citit primele versiuni ale acestui roman şi mi-au oferit observaţii perspicace. Loren Noveck şi Kathy Lord au fost redactoare incisive şi atente şi au toată recunoştinţa mea. Mulţumirile mele se îndreaptă către echipa The Dial Press / Random House, în special către Andy Ward, Avideh Bashirrad, Maria Braeckel, Carrie Neill, Debbie Aroff, Madison Dettlinger şi Donna Cheng. Sunt foarte norocoasă că îi am pe Caspian Dennis, Jenny Meyer şi Michelle Weiner drept susţinători ai muncii mele şi sunt recunoscătoare că sunt publicată în Marea Britanie de Isabel Wall şi Viking Penguin.

În copilărie, dormeam la prietena mea Leah la fel de des ca şi la mine, iar părinţii ei, Louis şi Cecilia, au fost ca a doua pereche de părinţi pentru mine. Erau multe motive pentru care îmi plăcea să mă aflu acolo, dar unul dintre ele era parada constantă a numeroaselor surori ale lui Ceil (Toni, Celeste, Rose Mary, Caroline şi Christine), care intrau şi ieşeau din casă ca şi cum ar fi fost a lor. Surorile erau toate scunde, cele mai multe dintre ele aveau

părul cârlionţat, iar feţele lor semănau în asemenea măsură, încât păreau versiuni diferite ale unui întreg. Ele mi le-au inspirat pe surorile Padavano şi le mulţumesc că au fost întotdeauna drăguţe cu fata timidă care era de obicei alături de Leah. Când eram mică, unchiul meu Ed îmi trimitea cărţi poştale de la casa lui din Chicago, purtând mereu aceeaşi formă de salut: „Bună, frumoaso!" Ştiam că unchiul meu habar nu avea cum arăt – ne-am văzut foarte rar –, şi tocmai de aceea îmi plăcea salutul lui. Îl percepeam ca şi cum ar fi considerat că sunt frumoasă pe dinăuntru şi, din moment ce (fiind un copil introvertit, cu nasul în cărţi) interiorul meu era cea mai importantă parte din mine, apreciam asta. Titlul acestui roman şi faptul că acţiunea sa se petrece în cartierul Pilsen din Chicago se datorează unchiului meu. În copilărie, tărâmuri magice se ridică înăuntrul nostru, iar cartierul acoperit cu picturi murale al unchiului meu era un astfel de tărâm pentru mine.

Bibliotecarii şi librarii sunt cei mai buni oameni. Bibliotecarii Kolter Campbell şi Catie Huggins de la Arhivele şi Colecţiile Speciale McCormick, din cadrul Bibliotecii Universităţii Northwestern, au răspuns şi ei la câteva dintre întrebările mele despre cursurile şi programele de la Universitatea Northwestern în anii '80 şi le sunt profund recunoscătoare pentru ajutorul lor. Katharine Solheim de la Pilsen Community Books m-a ajutat să determin pe ce stradă ar fi putut locui familia Padavano, iar competenţa şi cunoştinţele ei despre Pilsen au fost nepreţuite. Minunata Bibliotecă Lozano se află în mijlocul cartierului Pilsen, aşa cum se întâmplă şi în romanul meu. Biblioteca actuală şi-a deschis porţile în 1989; mi-am luat anumite libertăţi ficţionale, iar versiunea mea exista cu câţiva ani înainte de acea dată. Sper, în orice caz, că am onorat biblioteca şi importanţa profundă a tuturor bibliotecilor publice pentru societatea noastră.

Îi sunt recunoscător prietenei mele JJ Lonsinger Rutherford pentru că mi-a răspuns la întrebări despre cum este adolescenţa pentru o fată foarte înaltă. JJ este aprigă şi amuzantă şi o reclamă grozavă ca să creşti cât de înalt poţi. De asemenea, vreau să-i mulţumesc lui Dominic Vendell pentru că mi-a răspuns cu generozitate la întrebările logistice despre felul în care se obţine un doctorat în istorie. Kevin Konty mi-a spus, cu ani în urmă, că mama lui a avut grijă de nou-născuţi în timp ce era adolescent, şi asta a fost atât de interesant pentru mine, încât sunt uimită că ideea nu a apărut într-unul dintre romanele mele până acum.

În procesul de scriere a acestui roman, am citit numeroase cărţi de istorie a baschetului şi am ascultat prea multe podcasturi de baschet ca să le mai ţin socoteala. Nimic nu mă face mai fericită decât să stau pe canapea cu soţul meu şi cu cei doi fii ai noştri şi să ne uităm la un meci al echipei Golden State Warriors. Aş vrea să-i mulţumesc lui Steph Curry pentru bucuria cu care joacă, lui Klay Thompson pentru vibraţia sa unică, lui Draymond Green pentru că este, cu o intensitate atât de admirabilă, Draymond Green şi lui Gary Payton II pentru că sare pe teren ca un *pogo stick* uman.

Incredibil de ocupat, Fabrice Gautier – „osteopatul zburător al jucătorilor din NBA accidentaţi şi învineţiţi” – a fost suficient de amabil încât să-mi permită să-l intervievez cu privire la modul în care abordează strategiile de protecţie şi întărire a corpului sportivilor de elită, iar timpul pe care mi l-a acordat a fost incredibil de util.

Copiii mei sunt acum mai înalţi decât mine şi vreau să le mulţumesc lui Malachy şi Hendrix pentru că m-au făcut să râd, m-au îmbrăţişat şi mi-au făcut cea mai grozavă galerie. Sunt profund recunoscătoare să fiu mama lor.

Dan Wilde este ultimul care citeşte cărţile mele înainte de publicare şi întotdeauna îmi îmbunătăţeşte munca. Iubesc mintea lui, atât de diferită de a mea, dar şi inima lui uriaşă.

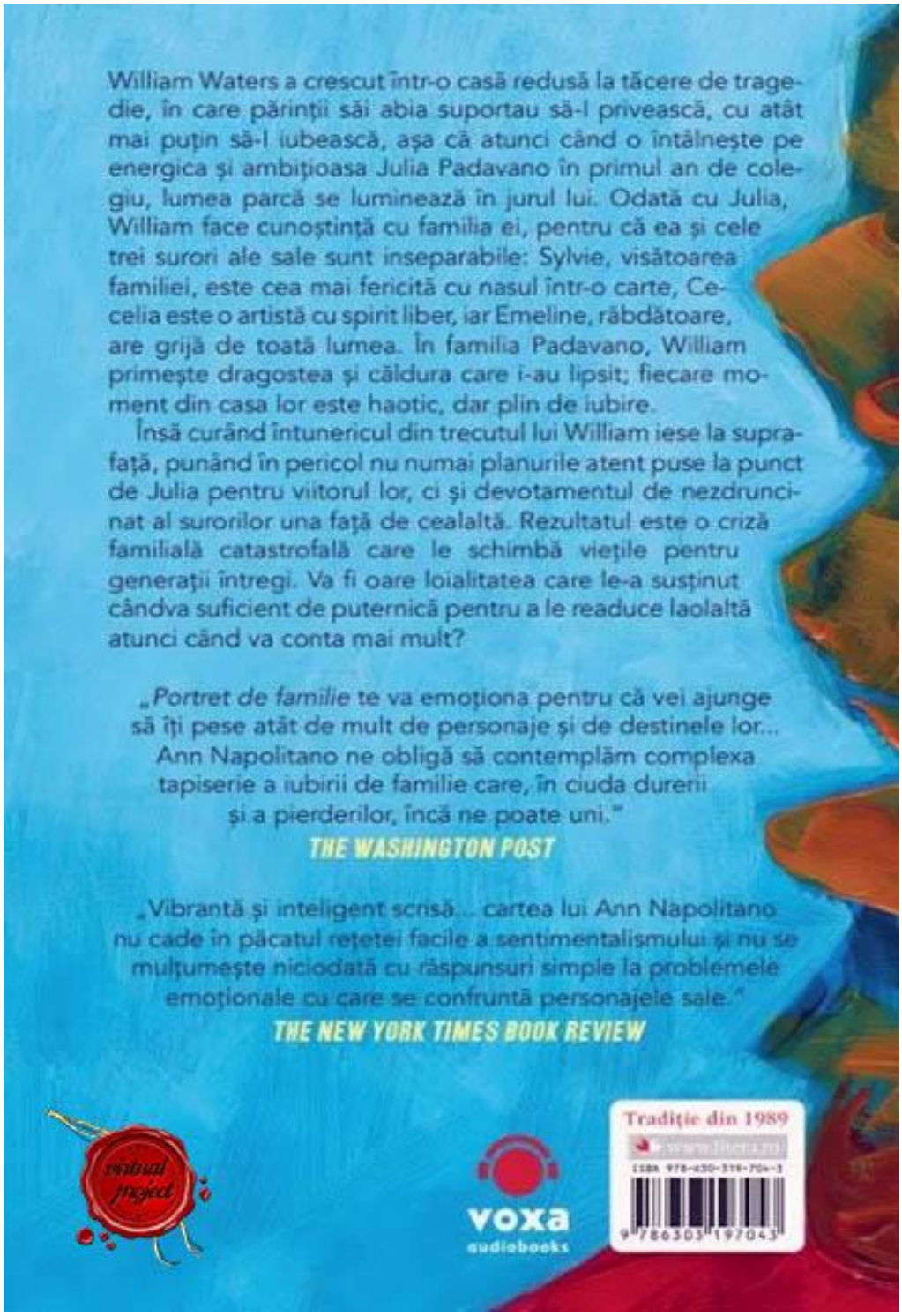
William Waters a crescut într-o casă redusă la tăcere de tragedie, în care părinții săi abia suportau să-l privească, cu atât mai puțin să-l iubească, așa că atunci când o întâlnește pe energica și ambițioasa Julia Padavano în primul an de colegiu, lumea parcă se luminează în jurul lui. Odată cu Julia, William face cunoștință cu familia ei, pentru că ea și cele trei surori ale sale sunt inseparabile: Sylvie, visătoarea familiei, este cea mai fericită cu nasul într-o carte, Cecelia este o artistă cu spirit liber, iar Emeline, răbdătoare, are grijă de toată lumea. În familia Padavano, William primește dragostea și căldura care i-au lipsit; fiecare moment din casa lor este haotic, dar plin de iubire.
Însă curând întunericul din trecutul lui William iese la suprafață, punând în pericol nu numai planurile atent puse la punct de Julia pentru viitorul lor, ci și devotamentul de nezdruncinat al surorilor una față de cealaltă. Rezultatul este o criză familială catastrofală care le schimbă viețile pentru generații întregi. Va fi oare loialitatea care le-a susținut cândva suficient de puternică pentru a le readuce laolaltă atunci când va conta mai mult?
„Portret de familie te va emoționa pentru că vei ajunge să îți pese atât de mult de personaje și de destinele lor... Ann Napolitano ne obligă să contemplăm complexa tapiserie a iubirii de familie care, în ciuda durerii și a pierderilor, încă ne poate uni."
THE WASHINGTON POST
„Vibrantă și inteligent scrisă... cartea lui Ann Napolitano nu cade în păcatul rețetei facile a sentimentalismului și nu se mulțumește niciodată cu răspunsuri simple la problemele emoționale cu care se confruntă personajele sale."
THE NEW YORK TIMES BOOK REVIEW
voxa
audiobooks
Tradiție din 1989

[1] Traducere de Mihnea Gheorghiu, în volumul *Opere alese, Fire de iarbă,* Editura Univers, 1992, pp. 89−90.

[2] 5 Mai, data la care Mexicul sărbătoreşte victoria asupra celui de-Al Doilea Imperiu Francez, în bătălia de la Puebla din 1862.

[3] În Statele Unite, înscrierea într-un program de doctorat nu este întotdeauna condiţionată de absolvirea unui masterat; poate avea loc după absolvirea unui colegiu de patru ani numit, alternativ, şi universitate.

[4] Porţiunea de aproximativ şapte kilometri de pe Las Vegas Boulevard, pe care se află cea mai mare concentraţie de hoteluri şi cazinouri.

[5] Walt Whitman, *op. cit.,* p. 88.

[6] Trei sferturi din perimetrul unui teren de baschet – aproximativ 23 de metri.

[7] Procedură prin care, între sezoane, cluburile din NBA îşi recrutează noi jucători dintre cei eligibili de la echipele din licee sau colegii.

[8] Inele de campion, acordate jucătorilor din echipele care câştigă o finală NBA.

[9] Covrigi cu muştar – o combinaţie inventată în Pennsylvania (unde la aceleaşi tonete se vindeau şi hotdogi) şi adoptată în New York.

[10] Apelativ feminin care, spre deosebire de *Mrs.* şi *Miss*, face abstracţie de statutul marital.

[11] Renumit baschetbalist american, cu o înălţime de 2,06 metri.

[12] Walt Whitman, *op. cit.,* p. 89.

CUPRINS

WILLIAM
JULIA
SYLVIE
WILLIAM
JULIA
SYLVIE
WILLIAM
JULIA
SYLVIE
WILLIAM
JULIA
SYLVIE
WILLIAM
JULIA
SYLVIE
WILLIAM
SYLVIE
JULIA
WILLIAM
ALICE
SYLVIE
ALICE
SYLVIE
WILLIAM
JULIA
SYLVIE
WILLIAM
SYLVIE
JULIA
ALICE
WILLIAM
SYLVIE
ALICE
WILLIAM
ALICE
JULIA
WILLIAM

ALICE
WILLIAM
MULȚUMIRI

Table of Contents

WILLIAM	4
JULIA	19
SYLVIE	37
WILLIAM	52
JULIA	66
SYLVIE	80
WILLIAM	102
JULIA	123
SYLVIE	137
WILLIAM	150
JULIA	161
SYLVIE	173
WILLIAM	186
JULIA	203
SYLVIE	222
WILLIAM	246
SYLVIE	260
JULIA	277
WILLIAM	292
ALICE	306
SYLVIE	320
ALICE	331
SYLVIE	344
WILLIAM	349
JULIA	354
SYLVIE	361
WILLIAM	369

SYLVIE 377
JULIA 382
ALICE 389
WILLIAM 397
SYLVIE 401
ALICE 406
WILLIAM 414
ALICE 418
JULIA 423
WILLIAM 430
ALICE 435
WILLIAM 449
MULŢUMIRI 454